

**RAPORT NAȚIONAL
PRIVIND SITUAȚIA DROGURILOR
2024**

ROMÂNIA
Noi evoluții și tendințe

REITOX

Agencia Națională Antidrog mulțumește tuturor partenerilor și colaboratorilor pentru contribuția adusă la întocmirea prezentului raport. Datele conținute în acest raport fac referință la situația din anul 2023.

**MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
AGENȚIA NAȚIONALĂ ANTIDROG
SERVICIUL OBSERVATORUL ROMÂN DE DROGURI ȘI TOXICOMANII
Bulevardul Unirii nr. 37, bloc A 4, sector 3
BUCUREȘTI, ROMÂNIA
Tel/ fax: (0040) (21) 316.47.97 sau 323.30.30/ interior 21706, 21731**

CUPRINS

1. CONTEXTUL NAȚIONAL ȘI POLITICILE ÎN DOMENIU	7
1.1 CADRUL LEGISLATIV	8
1.1.1 Legi, regulamente, instrucțiuni și principii directoare în domeniul drogurilor	8
1.1.2 Implementarea legilor	19
1.2 STRATEGII ȘI PLANURI DE ACȚIUNE, EVALUARE ȘI COORDONARE	20
1.2.1 Strategii și planuri de acțiune naționale	20
1.2.2 Implementarea și evaluarea strategiilor și politicilor	22
1.2.3 Aspecte relevante privind mecanismele de coordonare a politicilor antidrog	23
1.3 ANALIZA ECONOMICĂ - BUGET ȘI CHELTUIELI PUBLICE.....	25
1.4 CONCLUZII.....	28
2. CONSUMUL DE DROGURI ȘI PRINCIPALELE DROGURI CONSUMATE ÎN ROMÂNIA.....	29
2.1.CANABIS.....	30
2.1.1. Prevalența consumului de canabis și tendințe	30
2.1.2 Modele de consum, tratament și consumul problematic de canabis	36
2.2.STIMULANȚI.....	43
2.2.1.Consumul de stimulante în populația generală	43
2.2.2.Tratamentul pentru stimulante	54
2.2.3.Consum problematic de stimulante	56
2.3.HEROINĂ ȘI ALTE OPIACEE	60
2.3.1.Consumul de heroină în populația generală	60
2.3.2. Estimarea consumului de opiacee.....	62
2.3.3.Tratamentul pentru heroină și alte opiacee.....	63
2.3.4.Disponibilitatea programelor specifice de tratament sau de reducere a riscurilor care vizează consumatorii de heroină și alte opioide	64
2.3.5.Alte consecințe ale consumului de opiacee	64
2.4. NOILE SUBSTANȚE PSIHOACTIVE.....	68
2.4.1.Prevalență și tendințe înregistrate în consumul de NSP în populația generală	68
2.4.2.Tratament pentru consumul de NSP	72
2.4.3.Consecințe ale consumului de NSP	74
2.5. ANALIZA DROGURILOR ÎN APE UZATE, LA NIVELUL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI	78
2.6.CONCLUZII.....	83
3. PREVENIRE	85
3.1. PROFIL NAȚIONAL.....	85
3.1.1.Politici și organizare	85
3.1.2. Intervenții în domeniul prevenirii consumului de droguri	86
3.2.PROGRESE ÎNREGISTRATE.....	92
3.4.SURSE ȘI METODOLOGIE	93

4. TRATAMENT.....	94
4.1.REZUMAT.....	94
4.2. PREZENTARE GENERALĂ	94
4.2.1.Politici și coordonare	96
4.2.2.Organizarea și resursele sistemului de asistență integrată pentru persoanele consumatoare de droguri	96
4.2.3.Date relevante.....	105
4.2.4.Modalități de tratament.....	110
4.2.5.Tratamentul de substituție cu opioide (OST)	111
4.2.6. Asigurarea calității serviciilor de asistență	113
4.3.TENDINȚE	114
4.3.1. Evoluția pe termen lung a numărului de clienți admiși la tratament, respectiv în OST	114
4.3.2. Alte evoluții ale cererii de tratament	116
4.4.INFORMAȚII SUPLIMENTARE.....	120
4.5.CONCLUZII.....	120
4.6. SURSE DE DATE UTILIZATE	121
5. BUNE PRACTICI ÎN DOMENIUL REDUCERII CERERII DE DROGURI	123
5.1.POLITICI ȘI COORDONARE.....	123
5.1.1.Principalele obiective în domeniul asigurării calității prevăzute în Strategia Națională Antidrog	123
5.2. NOI ABORDĂRI ÎN FURNIZAREA CELOR MAI BUNE PRACTICI ÎN DOMENIUL REDUCERII CERERII DE DROGURI.....	126
5.2.1. Bune practici în domeniul prevenirii consumului de droguri - aria prevenirii consumului de droguri în mediul familial și intervenții de prevenire indicate	126
6. CONSECINȚE ALE CONSUMULUI DE DROGURI ÎN PLANUL SĂNĂTĂȚII ȘI RĂSPUNSURI INSTITUȚIONALE	130
6.1. DECESE ASOCIATE CONSUMULUI DE DROGURI	130
6.1.1.Decese direct asociate consumului de droguri	132
6.1.2. Rezultate toxicologice în decesele direct asociate consumului de droguri.....	133
6.1.3. Decese indirect asociate consumului de droguri.....	135
6.1.4. Tendințe	136
6.2. URGENȚE MEDICALE CA URMARE A CONSUMULUI DE DROGURI	138
6.2.1. Sistemul de colectare a cazurilor de urgențe medicale ca urmare a consumului de droguri	139
6.2.2.Urgențe medicale ca urmare a consumului de droguri ilicite.....	141
6.2.3 Tendințe	146
6.3. BOLI INFECȚIOASE ASOCIATE CONSUMULUI DE DROGURI	147
6.3.1.Notificări (cazuri nou diagnosticate).....	148
6.3.2.Prevalență.....	150
6.3.2.2. Prevalența HIV, VHB și VHC în rândul persoanelor care își injectează droguri înregistrate în programele de reducere a riscurilor în anul 2023.....	155

6.3.2.3. Prevalența bolilor infecțioase asociate consumului injectabil de droguri rezultată din alte surse decât monitorizarea de rutină	160
6.3.3. Tendințe	166
6.4. RĂSPUNSURI PRIVIND CONSECINȚELE ASUPRA SĂNĂTĂȚII	171
6.4.1. Politica antidrog și principalele obiective privind reducerea riscurilor asociate consumului de droguri	171
6.4.2. Organizarea serviciilor de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri	172
6.4.3. Serviciile de reducere a riscurilor	173
6.4.4. Tendințe	175
6.4.5. Asigurarea calității serviciilor de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri	176
6.5. CONCLUZII	177
7. PIAȚA DROGURILOR	179
A. CONTEXT	179
A.1. ASPECTE DE NOUȚATE	179
A.2. ASPECTE GENERALE	182
B. ANALIZA INDICATORILOR	185
B.1. ASPECTE GENERALE	185
B.1.1. Cantități confiscate	185
B.1.2. Număr de capturi	186
B.2. ANALIZA PE TIP DE SUBSTANȚĂ	188
B.2.1. Cannabisul	188
B.2.2. Cocaina	190
B.2.3. Drogurile sintetice	190
B.2.4. Heroina	192
B.2.5. Noi substanțe psihoactive (NSP)	193
B.2.6. Medicamente cu conținut stupefiant	193
B.3. PREȚUL DROGURILOR	195
B.3.1. Prețul drogurilor la nivelul străzii	195
B.3.2. Prețul cu amănuntul (în Euro/ gram, comprimat sau pentru o doză)	195
B.4. PURITATEA DROGURILOR	196
C. CONCLUZII	197
8. INFRAȚIONALITATEA LA REGIMUL DROGURILOR	198
8.1. ASPECTE DE NOUȚATE	198
8.2. ANALIZA INDICATORILOR	198
8.2.1. Dosare penale soluționate	202
8.2.2. Persoane cercetate și trimise în judecată	206
8.2.3. Persoane condamnate	209
8.2.4. Pedepse aplicate	213
8.2.5. Alte infracțiuni în legătură cu consumul de droguri	217

8.2.6. Persoane aflate în penitenciare	219
8.2.7 Persoane aflate în evidența serviciilor de probațiune	220
8.2.8 Persoane aflate sub urmărire	220
8.2.9. Persoane predate/ extrădate/ transferate pentru comiterea de infracțiuni la regimul drogurilor	220
9. CONSUMUL DE DROGURI ÎN PENITENCIAR	222
9.1.REZUMAT.....	222
9.2.PROFIL NAȚIONAL.....	222
9.2.1.Organizare – structura și caracteristicile sistemului penitenciar românesc	222
9.2.2.Consumul de droguri și problemele asociate în rândul deținuților	225
9.3.RĂSPUNSURI LA PROBLEMELE DE SĂNĂTATE ALE CONSUMULUI DE DROGURI ÎN PENITENCIARE.....	232
9.3.1. Cadrul legal și obiective privind consumatorii de droguri din penitenciar reflectate în politicile naționale (legislație, documente strategice și programe)	232
9.3.2. Răspunsuri la problemele de sănătate asociate consumului de droguri în mediul penitenciar	233
9.4 ALTE INFORMAȚII DE INTERES	244
9.4.1. Piața drogurilor în penitenciar.....	244
9.5. CONCLUZII.....	245
LISTA GRAFICELOR	247
LISTA TABELELOR.....	253
LISTA HĂRȚILOR	255

1. CONTEXTUL NAȚIONAL ȘI POLITICILE ÎN DOMENIU

Evoluția politicilor din domeniul drogurilor din România a fost influențată în timp de tendințele fenomenului, prioritatea acordată problemei drogurilor, cunoștințele științifice, convențiile internaționale și strategiile de profil europene, precum și de opinia publică și de nivelul practicii din sistemele naționale de răspuns. Implementarea măsurilor de politici în domeniul drogurilor se realizează prin implicarea instituțiilor și autorităților publice centrale și locale, care își propun să atingă obiectivele comune consacrate de documentele de planificare strategică naționale.

Evenimente asociate fenomenului drogurilor au condus, în anul 2023, la intensificarea în spațiul public a dezbaterilor cu privire la consumul de droguri în rândul tinerilor, efectele drogurilor în rândul conducătorilor auto, impactul activităților preventive dar și la eficiența măsurilor de reducere a cererii și ofertei de droguri. Astfel, cazuri cu puternic impact emoțional, în care au fost săvârșite infracțiuni sub influența consumului de substanțe psihoactive¹, au generat îngrijorare în rândul publicului larg dar și al decidenților. În paralel, mai multe inițiative legislative au conturat poziționări diferite față de *legalizarea unor substanțe* sau *creșterea pedepselor pentru consumul și traficul de droguri*, iar un Raport al Curții de Conturi a României atrăgea atenția asupra capacității limitate de asigurare a serviciilor de asistență la nivel național.

În acest context, *"consumul de droguri și alte substanțe psihoactive de către tineri și elevi, ca risc major la adresa siguranței individuale și naționale"* a reprezentat tema analizată în cadrul ședinței *Consiliului Suprem de Apărare a Țării* din data de 12 octombrie 2023. Membrii C.S.A.T au concluzionat că, prin gravitate, modalități de manifestare și impactul în planul sănătății și siguranței publice, *consumul de droguri și alte substanțe stupefiante prejudiază valorile de securitate națională prevăzute de Constituție și legislația în domeniul securității naționale*. În urma ședinței s-a decis constituirea unui grup de lucru interinstituțional coordonat de Guvernul României și format din reprezentanți, la nivel decizional, ai principalelor ministere responsabile². Grupul de lucru a elaborat un plan comun de acțiune în scopul **prevenirii și combaterii eficiente a riscurilor generate de traficul și consumul de droguri la adresa siguranței individuale și colective**, structurat pe două componente: **prevenirea consumului de droguri și combaterea traficului de droguri**.

Pentru transpunerea în practică a planului de acțiune, Guvernul României s-a angajat să adopte măsuri din sfera legiferării, dar și a consolidării capacității instituționale de răspuns. Odată cu instituirea acestor mecanisme de lucru, în anul 2023, s-au intensificat activitățile pe cele două paliere: **reducerea cererii și reducerea ofertei de droguri**.

Totodată, pentru segmentul învățământului preuniversitar, a fost adoptat **Planul Național Cadru de Acțiune pentru siguranță școlară**, înainte de debutul anului școlar 2023-2024, prin care s-a stabilit, de comun acord, la nivelul tuturor actorilor implicați, elaborarea unui cadru care să faciliteze depistarea consumului de droguri în școli, pe baza unor proceduri care să implice acordul părinților, să asigure confidențialitatea, nediscriminarea și să evite stigmatizarea sau bullyingul. În procesul de elaborare a planului au fost consultate asociațiile de părinți și elevi.

¹ ex. cazurile 2 Mai, Piatra Neamț și Argeș

² Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, Serviciului Român de Informații, Ministerul Public

1.1 CADRUL LEGISLATIV

1.1.1 Legi, regulamente, instrucțiuni și principii directe în domeniul drogurilor

Prin inițierea, elaborarea și promovarea de proiecte de acte normative, precum și prin fundamentarea unor poziții față de propunerile legislative din domeniul drogurilor sau domenii conexe, cadrul legislativ național este armonizat și dezvoltat. În anul de referință au fost realizate propuneri de modificare a instrumentelor legale existente, care acoperă spectrul reglementărilor în domeniul drogurilor.

Proiectele de modificare ale normelor juridice inițiate au generat în anul 2023 schimbări la nivel de acte normative de nivel superior, după cum urmează:

- ❖ A fost adoptată **Legea nr. 45 din 1 martie 2023** pentru modificarea și completarea Legii nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri și pentru modificarea Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare (publicată în Monitorul Oficial al României, 178 din 2 martie 2023).
 - *Conform prevederilor acestui act normativ au fost definiți noi termeni în domeniu iar limitele unor pedepse au fost majorate.*
- ❖ A fost adoptată **Legea nr. 77 din 3 aprilie 2023** pentru completarea tabelelor-anexă nr. I și II la Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri (publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 281 din 4 aprilie 2023).
 - *Actul normativ modifică Tabelele I și II anexate legii astfel:*
 - *în tabelul nr. I se introduc substanțele: 2-(metilamino)-1- (3-metilfenil) propan-1-onă (3-MMC)1-(3-clorofenil)-2- (metilamino) propan-1-onă (3-CMC)1-(1,3-Benzodioxol-5-yl)-2-(ethylamino)butan-1-one (Eutylone).*
 - *în tabelul nr. II se introduc substanțele: 1-{1-[1-(4-bromophenyl)ethyl]-piperidin-4-yl}-1,3-dihydro-2H-benzimidazol-2-one (Brophine)N, N-diethyl - 2-(2-(4-methoxybenzyl) - 5-nitro - 1 H-benzo [d]imidazol - 1-yl)ethan - 1 - amine (Metonitazene).*
- ❖ A fost adoptată **Legea nr. 213 din 7 iulie 2023** pentru completarea art. 91 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 629 din 10 iulie 2023).
 - *Prin acest act normativ au fost modificate prevederile art. 91 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu privire la faptul că nu se poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 192 alin. (2) și (3), dacă acestea au fost săvârșite în condițiile art. 335 sau 336 (conducerea unui vehicul fără permis sau sub influența alcoolului sau a altor substanțe).*

De asemenea, preocuparea pentru modificarea cadrului legal existent a continuat și prin elaborarea de proiecte de acte normative, respectiv:

- ❖ Agenția Națională Antidrog a inițiat proiectul de modificare a **Legii nr. 143/2000** însoțit de documentul expunerii de motive. Proiectul de act normativ urmărește, transpunerea Deciziilor nr. 66/1, 66/2, 66/3, 66/4, 66/5 și 66/6 adoptate în **cadrul celei de-a 66-a sesiuni a Comisiei Națiunilor Unite privind stupefiantele** prin care au fost modificate tabelele Convenției Unice din 1961 privind stupefiantele, respectiv ale Convenției din 1971 privind substanțele psihotrope, **prin punerea sub control la nivel internațional a 7 noi substanțe psihoactive/medicamente și anume 2-methyl-AP-237, etazene, etonitazepyne, protonitazene, ADB-BUTINACA, alpha-PiHP.**

Totodată, la data de 3 martie 2023 a fost publicat, în Monitorul Oficial nr.185, **Ordinul nr. 32 din 01 martie 2023** privind stabilirea metodologiei de evaluare, selectare și finanțare a proiectelor în cadrul *Programului de interes național de prevenire și asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri, pentru perioada 2023-2026*³.

Interesul crescut al decidenților față de problematica drogurilor s-a manifestat prin interpelări și întrebări pe teme punctuale, ce au vizat aspecte referitoare la activitățile de prevenire a consumului de droguri, documentele strategice din domeniu, cele mai recente modificări legislative sau date referitoare la faptele de conducere a autovehiculelor sub influența substanțelor psihoactive. Dintre cele **68 de interpelări și întrebări** formulate de deputații și senatorii români, cele mai multe au vizat problematica drogurilor gestionată de Ministerul Afacerilor Interne (44).

Tabel 1 - 1: Interpelări și întrebări parlamentare, care au vizat subiecte referitoare la fenomenul drogurilor 2023⁴

Nr. crt.	Nr. de ordine/ data interpelării/ întrebării	Conținutul interpelării/ întrebării	Răspunsul la interpelare/ întrebare
1.	2627/a/Neafiliat/ 27.9.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Educației <i>Măsuri pentru prevenirea și reducerea riscurilor asociate consumului de droguri</i>	S-a comunicat faptul că prin H.G. nr. 344 din 16 martie 2022 că au fost aprobate Strategia națională în domeniul drogurilor 2022-2026 și Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale în domeniul drogurilor 2022-2026. Astfel, au fost desfășurate activități în domeniu în conformitate cu Planul de acțiune în vederea atingerii obiectivelor strategice.
2.	2598/a/ Neafiliat/ 20.9.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Traficul și consumul de droguri în România</i>	Au fost comunicate informații referitoare la combaterea infracțiunilor de trafic și deținere în vederea consumului, precum și informații cu privire la activitățile desfășurate la nivelul tuturor instituțiilor implicate în domeniul prevenirii și combaterii consumului și traficului de droguri (linii de acțiune, rezultate obținute, date statistice).
3.	2587/a/PNL/20.9.2023 Senat	Destinatar: Agenția Națională Antidrog <i>Activitatea Agenției Naționale pentru Dezvoltarea Infrastructurii în sănătate</i>	S-a comunicat cadrul legal care reglementează combaterea și prevenirea traficului și consumului ilicit de droguri și faptul că prin H.G. nr. 344 din 16 martie 2022 au fost aprobate Strategia națională în domeniul drogurilor 2022-2026 și Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale în domeniul drogurilor 2022-2026. Totodată, au fost adoptate H.G. nr. 1.581 din 28 decembrie 2022 privind aprobarea <i>Programului de interes național de prevenire și asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri, pentru</i>

³ adoptat prin H.G. nr. 1.581 din 28 decembrie 2022.

⁴ Surse:

<https://www.senat.ro/VizualizareIntrebareInterpelari.aspx>

<https://www.cdep.ro/pls/parlam/interpelari.lista?tip=A&dat=2023&idl=1>

<https://www.cdep.ro/pls/parlam/interpelari.lista?tip=B&dat=2023&idl=1>

			perioada 2023-2026 și H.G. nr. 1.582 din 28 decembrie 2022 privind aprobarea <i>Programului național de prevenire și asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri, pentru perioada 2023-2026.</i>
4.	2579/d/PSD/20.9.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Solicitare privind capacitatea Poliției Române de a testa șoferii pentru consumul de droguri</i>	Au fost oferite date statistice conform solicitării.
5.	2579/e/PSD/20.9.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Solicitare privind transmiterea unei situații referitoare la capturile de droguri</i>	Au fost oferite date statistice conform solicitării.
6.	2543/e/PSD/13.9.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Solicitare privind situația combaterii traficului de droguri</i>	Au fost oferite date statistice conform solicitării.
7.	2533/a/AUR/5.9.2023 Senat	Destinatar: Prim-Ministru <i>Escaladarea fenomenului traficului și consumului de droguri - măsuri</i>	Au fost comunicate informații referitoare la activitățile de prevenire a consumului de droguri desfășurate în vederea atingerii obiectivelor stabilite în Strategia națională în domeniul drogurilor 2022-2026 și Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale în domeniul drogurilor 2022-2026, precum și la activitățile de combatere a traficului prevăzute în Strategia națională împotriva criminalității organizate 2021-2024.
8.	2179/a/PSD/5.4.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Care sunt soluțiile concrete pe termen scurt și mediu pentru reducerea traficului și consumului de droguri și etnobotanice în rândul tinerilor</i>	Au fost comunicate informații referitoare la activitățile de prevenire a consumului de droguri desfășurate în vederea atingerii obiectivelor stabilite în Strategia națională în domeniul drogurilor 2022-2026 și Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale în domeniul drogurilor 2022-2026, precum și la activitățile de combatere a traficului prevăzute în Strategia națională împotriva criminalității organizate 2021-2024
9.	2114/a/PSD/22.3.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Situația traficului de droguri în școli și întărirea drastică a măsurilor de combatere a acestuia</i>	Au fost oferite date statistice conform solicitării. Au fost oferite informații cu privire la modificările de ordin legislativ, la activitățile de prevenire și combatere desfășurate în domeniu.

10.	1973/a/PNL/15.2.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Fenomenul conducerii autoturismelor sub influența drogurilor.</i>	Au fost oferite date statistice referitoare la accidentele rutiere grave pe fondul consumului de substanțe psihoactive precum și informații referitoare la activitatea entităților publice cu atribuții referitoare la siguranța rutieră, ce au în vedere obiectivele din Strategia națională privind siguranța rutieră pentru perioada 2022-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 682/2022, cu modificările și completările ulterioare.
11.	1933/b/PNL8.2.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Solicitare de informații privind evoluția numărului de consumatori de droguri în rândul conducătorilor auto (2017-2022).</i>	Au fost oferite date statistice conform solicitării.
12.	2797/c/AUR/7.11.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Sănătății <i>Lipsa comunităților terapeutice și a centrelor de stat destinate tratării și reintegrării în societate</i>	Au fost comunicate informații cu privire la unitățile sanitare pentru tratarea toxicodependențelor reprezentate prin Secții de Toxicologie/Toxicomanie de la nivelul Spitalelor de Psihiatrie sau Spitalelor Județene
13.	2577/b/PSD/20.9.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Necesitatea eficientizării Strategiei MAI privind combaterea traficului și consumului de droguri</i>	Au fost comunicate informații cu privire la principalul document programatic din domeniul drogurilor. Totodată, au fost comunicate informații cu privire la acțiunile desfășurate în domeniul combaterii traficului de droguri și activitatea de prevenire a fenomenului drogurilor
14.	2565/a/PSD/13.9.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Drogurile și șofatul - O realitate dureroasă</i>	Au fost comunicate informații cu privire la corelarea modului de acțiune și îmbunătățirea măsurilor adoptate, la nivelul structurilor specializate ale Ministerului Afacerilor Interne (MAI) pentru combaterea fenomenului, inclusiv din perspectiva programelor interne și europene în care acestea sunt implicate.
15.	2565/c/PSD/13.9.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Educației <i>Testarea antidrog a elevilor-protejarea viitorului și drepturilor lor</i>	Au fost comunicate informații cu privire la activitățile de prevenire a consumului de droguri în mediul preuniversitar, implementate de unitățile Ministerului Educației conform obiectivelor domeniului prioritar „Prevenirea consumului de droguri” din cadrul Planului de acțiune aferent Strategiei Naționale Antidrog. Totodată.
16.	2521/b/PSD/5.9.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Flagelul jocurilor de noroc și al drogurilor care distrug viețile</i>	A fost comunicat faptul că problematica consumului de droguri și a altor substanțe interzise reprezintă una dintre temele prioritare ale Ministerului Afacerilor Interne. Suplimentar, au fost furnizate informații despre programele, proiectele și intervențiile de prevenire ce

		<i>copiilor și tinerilor trebuie să înceteze</i>	urmăresc informarea, educarea și conștientizarea populației generale, școlare și a grupurilor vulnerabile privind efectele consumului de droguri și substanțe noi psihoactive.
17.	2521/c/PSD/ 5.9.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Educației <i>Cum se implică sistemul de învățământ în contracararea flagelului drogurilor la nivelul populației școlare?</i>	Au fost comunicate informații cu privire la activitățile de prevenire a consumului de droguri în mediul preuniversitar, implementate de unitățile Ministerului Educației conform obiectivelor domeniului prioritar „Prevenirea consumului de droguri” din cadrul Planului de acțiune aferent Strategiei Naționale Antidrog. Totodată, a fost făcută precizarea că subiectului consumului de droguri în rândul tinerilor reprezintă o prioritate națională.
18.	2382/b/PSD/ 24.5.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Măsuri pentru combaterea consumului de alcool, tutun și droguri în rândul tinerilor cu vârsta până la 16 ani</i>	Au fost oferite informații cu privire la documentele programatice care definesc politica României în domeniul traficului și consumului ilicit de droguri, precum și cu privire la activitățile desfășurate pentru atingerea obiectivelor propuse în aceste documente.
19.	2115/b/PSD/22.3.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Solicitare privind numărul cazurilor de consum și trafic de droguri în unitățile de învățământ din județul Bacău</i>	Au fost comunicate informații cu privire la fapte penale prevăzute de lege, precum și la metodologia Agenției Naționale Antidrog de monitorizare a consumului și traficului de droguri pe baza indicatorilor stabiliți la nivel european de Observatorul European de Droguri și Toxicomanii.
20.	2115/d/PSD/22.3.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Educației <i>Solicitare privind transmiterea strategiei Ministerului Educației privind combaterea consumului de substanțe stupefiante în unitățile de învățământ</i>	Au fost oferite informații cu privire la Protocolul de parteneriat încheiat între Ministerul Educației și Agenția Națională Antidrog pentru implementarea în unitățile de învățământ, a unor programe, proiecte și activități de prevenire a consumului de droguri, pe o perioadă de 4 ani.
21.	2041/j/PNL/1.3.2023 Senat	Destinatar: Ministerul Sănătății <i>Tratamentul bolnavilor dependenți de droguri</i>	Au fost comunicate informații cu privire la unitățile sanitare care furnizează tratament în cazul toxicodependențelor.
22.	1823/a/PSD/16.11.2022 Senat	Destinatar: Ministerul Educației <i>Combaterea consumului de droguri în rândul elevilor</i>	Au fost comunicate informații cu privire la activitățile de prevenire a consumului de droguri în mediul preuniversitar, implementate de unitățile Ministerului Educației conform obiectivelor domeniului prioritar „Prevenirea consumului de droguri” din cadrul Planului de acțiune aferent Strategiei Naționale Antidrog.

23.	8123A/PNL/26-01-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Controale inopinate realizate de Poliția Română în anul 2022 în scopul combaterii consumului de droguri</i>	Au fost comunicate informații referitoare la efectuarea de către lucrătorii de poliție judiciară din cadrul Poliției Române a actelor de cercetare penală dispuse de către procurori DIICOT, sub stricta supraveghere și controlul nemijlocit al acestora. Au fost comunicate informații cu privire la activitatea de prevenire și combatere a fenomenului traficului și consumului ilicit de droguri.
24.	8292A/PNL/08-02-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Măsuri pentru a combate fenomenul consumului de droguri și substanțe interzise în rândul tinerilor</i>	Au fost oferite date statistice privind activitatea desfășurată în vederea atingerii obiectivelor din Planul de acțiune aferent Strategiei Naționale în Domeniul Drogurilor.
25.	8443A/Neafiliat/17-02-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Campaniile antidrog</i>	Au fost oferite informații cu privire la campaniile desfășurate de către Agenția Națională Antidrog precum și date statistice referitoare la persoanele care au săvârșit infracțiuni la regimul drogurilor.
26.	8499A/AUR/22-02-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Amploarea fenomenului consumului de droguri la tineri</i>	Au fost oferite datele statistice solicitate
27.	8515A/AUR/22-02-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Sănătății <i>Investirea a 2 milioane de euro în deschiderea unor camere de injectare a drogurilor este o soluție greșită</i>	A fost comunicat faptul că o inițiativă legislativă în sensul amenajării unui spațiu destinat consumului de droguri nu poate face obiectul vreunui proiect.
28.	8530A/AUR/23-02-2023 Camera Deputaților	Destinatar Ministerul Afacerilor Interne <i>Solicitare de informații privind numărul infracțiunilor care au ca obiect traficul de droguri, deținerea de droguri și conducerea de autoturisme sub influența drogurilor la nivelul județului Vrancea.</i>	Au fost oferite datele statistice solicitate
29.	8929A/Neafiliat/ 27-03-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Situația și măsurile ce se vor implementa în priva strategiei de combatere a traficului de droguri</i>	Au fost oferite informații cu privire la documentele programatice care definesc politica României în domeniul traficului și consumului ilicit de droguri, precum și cu privire la activitățile desfășurate pentru atingerea obiectivelor propuse în aceste documente.

30.	9074A/Neafiliat/ 04-04-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Sănătății <i>Autorizarea și vânzarea de teste antidrog</i>	Au fost comunicate informații în legătură cu legislația incidentă, instituția competentă, și procedura aplicabilă.
31.	9252A/PSD/19-04-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Soluțiile concrete ale Ministerului Afacerilor Interne și ale autorităților competente pentru reducerea consumului și comercializării de droguri și etnobotanice în rândul tinerilor</i>	Au fost comunicate informații cu privire la planul de măsuri pe linia prevenirii și combaterii traficului și consumului ilicit de droguri, precum și cu privire la activitățile desfășurate în domeniu.
32.	9496A/PNL/12-05-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Fenomenul consumului de droguri în rândul minorilor</i>	Au fost comunicate informații cu privire la acțiunile derulate de către Agenția Națională Antidrog pentru prevenirea și combaterea consumului de droguri în rândul minorilor, în cadrul proiectelor și campaniilor naționale.
33.	9963A/PNL/26-06-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Creșterea alarmantă a consumului de droguri în rândul tinerilor</i>	Au fost comunicate informații cu privire la misiunea, viziunea și activitatea Agenției Naționale Antidrog în domeniu.
34.	10183A/AUR/25-07- 2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Aspecte privind funcționarea centrelor pentru recuperare și reabilitare pentru consumatorii de droguri și alte stupefiante</i>	Au fost comunicate informații cu privire rețelele de tratament în regim rezidențial și de tratament de tip ambulatoriu și cu numărul persoanelor care au beneficiat e servicii de asistență integrată în sistemul dezvoltat la nivelul Agenției Naționale Antidrog
35.	10317A/Neafiliat/01-09- 2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Justiției <i>Traficul de droguri a scăpat de sub control</i>	Au fost oferite datele statistice disponibile
36.	10346A/PNL/05-09- 2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Justiției <i>Dimensiunea juridică a luptei împotriva consumului de droguri din România</i>	Au fost oferite datele statistice disponibile
37.	10347A/PNL/05-09- 2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de șanse <i>Combaterea consumului de droguri în rândul minorilor și tinerilor</i>	Au fost comunicate informații referitoare la activitatea Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de șanse în domeniu.

38.	10349A/PNL/05-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Educației <i>Combaterea consumului de droguri în rândul elevilor și studenților</i>	Au fost comunicate informații cu privire la activitățile de prevenire a consumului de droguri în mediul preuniversitar, implementate de unitățile Ministerului Educației conform obiectivelor domeniului prioritar „Prevenirea consumului de droguri” din cadrul Planului de acțiune aferent Strategiei Naționale Antidrog.
39.	10350A/PNL/05-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Implementarea Strategiei naționale în domeniul drogurilor 2022 - 2026</i>	Au fost comunicate informații cu privire la acțiunile derulate de către Agenția Națională Antidrog pe cele două paliere specifice prevăzute în Strategia națională în domeniul drogurilor 2022 - 2026, și anume prevenirea consumului de droguri și acordarea de asistență medicală, psihologică și socială persoanelor consumatoare de droguri.
40.	10351A/PNL/05-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Sănătății <i>Numărul centrelor de suport antidrog și politicile publice pentru combaterea consumului de droguri în România</i>	Au fost comunicate informații cu privire la unitățile sanitare care furnizează tratament în cazul toxicodependențelor.
41.	10400A/PNL/12-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Solicitare de informații privind activitatea DIICOT și a structurilor abilitate ale MAI în combaterea traficului și consumului de droguri la nivelul județului Satu Mare în perioada 1 ianuarie 2021 - 1 septembrie 2023</i>	Au fost oferite datele statistice disponibile
42.	10435A/13-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Despre numărul victimelor produse în accidente rutiere provocare de șoferi care au consumat droguri</i>	Au fost oferite datele statistice disponibile
43.	10436A/PSD/13-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Educației <i>Măsurile întreprinse de minister privind prevenirea consumului de droguri în școli. Posibilitatea efectuării unor controale inopinate</i>	Au fost comunicate informații cu privire la activitățile de prevenire a consumului de droguri în mediul preuniversitar, implementate de unitățile Ministerului Educației conform Planului de acțiune aferent Strategiei Naționale Antidrog. Totodată, a fost făcută precizarea că subiectul consumului de droguri în rândul tinerilor reprezintă o prioritate națională.

44.	10437A/PSD/13-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Măsurile întreprinse de minister privind prevenirea consumului de droguri în școli. Posibilitatea efectuării unor controale inopinate</i>	Au fost comunicate informații cu privire la acțiunile derulate de Agenția Națională Antidrog pe cele două paliere specifice prevăzute în Strategia națională în domeniul drogurilor 2022 - 2026, și anume prevenirea consumului de droguri și acordarea de asistență medicală, psihologie și socială persoanelor consumatoare de droguri.
45.	10501A/PNL/19-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Justiției <i>Problema consumului de droguri</i>	Au fost comunicate informații cu privire la cazistica Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.
46.	10514A/USR/19-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>ZERO capturi de droguri</i>	Au fost comunicate informații cu privire la legislația aplicabilă, instituții responsabile și cu privire la măsurile operaționale dispuse în domeniu.
47.	10565A/USR/20-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Măsurile de operaționalizare a Strategiei Naționale în domeniul drogurilor 2022 - 2026</i>	Au fost oferite date privind activitatea desfășurată de structurile Poliției Române și Agenția Națională Antidrog în vederea atingerii obiectivelor din Planul de acțiune aferent Strategiei Naționale în Domeniul Drogurilor.
48.	10591A/AUR/20-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Numărul de consumatori de droguri din România și strategia Agenției Naționale Antidrog (ANA) pentru combaterea traficului și consumului de substanțe interzise de lege</i>	Au fost oferite date statistice precum și informații privind activitatea desfășurată de Agenția Națională Antidrog în vederea atingerii obiectivelor din Planul de acțiune aferent Strategiei Naționale în Domeniul Drogurilor.
49.	10619A/PSD/26-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Combaterea traficului de droguri în Portul Constanța</i>	Au fost comunicate date statistice și informații cu privire la legislația aplicabilă, instituții responsabile și măsurile operaționale dispuse în domeniu.
50.	10703A/PSD/03-10-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Consumul de droguri în România - cifre și categorii</i>	Au fost oferite datele statistice disponibile
51.	10768A/AUR/04-10-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Clarificări cu privire la consumul de droguri de către copii</i>	Au fost comunicate informații cu privire la activitățile inițiate și desfășurate de structurile abilitate din cadrul Poliției Române și din cadrul Agenției Naționale Antidrog în cadrul Centrului de Plasament „Sfântul Iosif”.

		Centrului de Plasament „Sfântul Iosif” – sector 1, București	
52.	10809APSD//10-10-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Educației <i>Cum este combătut consumul de droguri în școli</i>	Au fost comunicate informații cu privire la activitățile de prevenire a consumului de droguri în mediul preuniversitar, implementate de unitățile Ministerului Educației conform obiectivelor domeniului prioritar „Prevenirea consumului de droguri” din cadrul Planului de acțiune aferent Strategiei Naționale Antidrog. Totodată, a fost făcută precizarea că subiectului consumului de droguri în rândul tinerilor reprezintă o prioritate națională.
53.	10885A/AUR/17-10-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Infrațiuni privind traficul de droguri</i>	Au fost oferite datele statistice disponibile
54.	10988A/AUR/25-10-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Sănătății <i>Unitățile specializate de stat pentru tratarea integrată a dependenței de droguri, nefuncționale</i>	Au fost comunicate informații cu privire la unitățile sanitare care furnizează tratament în cazul toxicodependențelor.
55.	11236A/USR/14-11-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Ce facem cu consumul de droguri, alcool, tutun în rândul tinerilor</i>	Au fost oferite datele statistice disponibile precum și informații privind activitatea desfășurată de către instituțiile responsabile din cadrul Ministerului Afacerilor Interne în vederea atingerii obiectivelor din Planul de acțiune aferent Strategiei Naționale în Domeniul Drogurilor.
56.	11369A/AUR/27-11-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>De ce mii de șoferi, care au ieșit pozitiv la testele antidrog, așteaptă analizele INML cu lunile, iar VIP-urile primesc rezultatul în câteva zile?</i>	Au fost comunicate informații cu privire la prevederile legale care reglementează domeniul supus atenției precum și clarificări referitoare la normele metodologice aplicabile.
57.	11607A/AUR/13-12-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Informații privind corectitudinea testelor antidrog efectuate cu aparatele din dotarea Poliției Române</i>	Au fost oferite informații privind aparatul Drager Drug Test 5000 utilizat de către Inspectoratul General al Poliției Române.
58.	1123B/PSD/07-02-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Justiției Ministerul Afacerilor Interne <i>Întârzierea adoptării unei Ordonanțe de</i>	Au fost comunicate aspecte cu privire la precizările Curții Constituționale în cuprinsul Deciziei nr. 421/2007 privind sesizarea de neconstituționalitate referitoare la Legea privind aprobarea OUG nr. 104/2006 pentru modificarea

		<i>Urgență pentru transpunerea Directivei Delegate (UE) 2022/1326 a Comisiei din 18 martie 2022 de modificare a anexei la Decizia-cadru 2004/757/JAI a Consiliului în ceea ce privește includerea unor substanțe psihoactive noi în definiția termenului „drog”</i>	alin. (3) art. 190 din Legea nr. 95/2006. Totodată, au fost făcute precizări referitoare la metodologia de transpunere în legislație a directivelor europene.
59.	1287B/Neafiliat/23-05-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Educației <i>Lupta pentru diminuarea incidenței drogurilor în școli și ultima situație descoperită în București în care șapte persoane au fost reținute în dosarul grupării care distribuia stupefiante elevilor, inclusiv unor elevi din licee din București</i>	Au fost comunicate informații cu privire la activitățile de prevenire a consumului de droguri în mediul preuniversitar, implementate de unitățile Ministerului Educației conform obiectivelor domeniului prioritar „Prevenirea consumului de droguri” din cadrul Planului de acțiune aferent Strategiei Naționale Antidrog.
60.	1395B/PSD/13-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Introducerea interdicției de a mai obține permis auto pentru cei care sunt depistați în mod repetat băuți, drogați sau fără carnet la volan și provoacă accidente cu victime</i>	Au fost oferite datele statistice disponibile precum și clarificări privind înăsprirea sistemului sancționator.
61.	1405B/PSD/26-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Justiției <i>Clarificări privind numărul și proveniența consumatorilor de droguri din România</i>	Au fost oferite datele statistice disponibile
62.	1415B/PSD/26-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Măsuri combatere consum de droguri</i>	Au fost oferite informații privind activitatea desfășurată de către instituțiile responsabile din cadrul Ministerului Afacerilor Interne în vederea atingerii obiectivelor din Planul de acțiune aferent Strategiei Naționale în Domeniul Drogurilor.
63.	1437B/USR/26-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: Ministerul Afacerilor Interne <i>Strategia de investiții a MAI privind dotarea Poliției Rutiere cu</i>	S-a comunicat faptul că acțiunile Poliției Române, în contextul interpelării, sunt organizate în conformitate cu Programul Operațiunilor Europene 2023 al Organizației Polițiilor Rutiere din Europa (ROADPOL) și a Calendarului de acțiuni al Direcției Rutiere pentru anul 2023.

		<i>echipamente de test anti-drog</i>	
64.	1439B/USR26-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: <i>Ministerul Justiției Declarația doamnei ministru Gorghiu privind numărul de consumatori de droguri din România</i>	A fost comunicată statistica utilizată ca sursă pentru afirmația la care se face referire în interpelare.
65.	1440B/USR/26-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: <i>Ministerul Sănătății Situația analizelor medicale la INML Mina Minovici și a celorlalte instituții medicale abilitate, în cazurile de recoltare probe și testare anti-drog, ca urmare a controalelor realizate de Poliția Rutieră în trafic</i>	Au fost comunicate informații cu privire la capacitatea instituțională, echipamentele disponibile și etapele dezvoltării acestora.
66.	1445B/AUR/26-09-2023 Camera Deputaților	Destinatar: <i>Ministerul Sănătății Fenomenul de combatere a drogurilor în rândul tinerilor</i>	Au fost comunicate informații cu privire la unitățile sanitare pentru tratarea toxicodependențelor reprezentate de secțiile de Toxicologie/Toxicomanie de la nivelul Spitalelor de Psihiatrie sau Spitalelor Județene precum și cu privire la rețeaua națională gestionată de Agenția Națională Antidrog.
67.	1499B/Deputat Minorități/24-10-2023 Camera Deputaților	Destinatar: <i>Guvernul României Strategia pentru combaterea și prevenirea traficului de droguri</i>	Au fost oferite datele statistice disponibile precum și informații referitoare la H.G. nr. 344 din 16 martie 2022 prin care au fost aprobate Strategia națională în domeniul drogurilor 2022-2026 și Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale în domeniul drogurilor 2022-2026. Totodată, au fost comunicate informații referitoare la activitățile desfășurate în domeniu în vederea atingerii obiectivelor strategice.
68.	1607B/USR/12-12-2023 Camera Deputaților	Destinatar: <i>Ministerul Justiției Revenire la interpelarea nr. 1439B/26.09.2023 în legătură cu declarația doamnei ministru Alina Ștefania Gorghiu privind numărul de consumatori de droguri din România</i>	A fost retransmis răspunsul referitor la statistica utilizată ca sursă pentru afirmația care face obiectul interpelării.

Sursa: ANA

1.1.2 Implementarea legilor

Prin întărirea legăturii dintre sistemul de aplicare a legii și managementul serviciilor de asistență destinate consumatorilor de droguri, în România au fost pus în practică conceptul de justiție terapeutică. În contextul acestei abordări inovative, procurorul dispune evaluarea persoanei consumatoare de droguri de către centrul de prevenire, evaluare și consiliere

antidrog, în scopul includerii acestora în circuitul integrat de asistență a persoanelor consumatoare de droguri.

Spre deosebire de sistemul clasic de justiție penală și de celelalte forme comunitare de aplicare a legii, aplicarea principiilor *justiției terapeutice* în România reprezintă un progres în elaborarea și implementarea sistemului de abordare a grupurilor vulnerabile. În acest context, persoanele consumatoare și dependente de droguri sunt abordate prin prisma implicațiilor medicale, psihologice și sociale beneficiind de servicii integrate specializate pe aceste domenii.

Modificarea legislației a avut drept consecință creșterea numărului intervențiilor integrate acordate beneficiarilor Agenției Naționale Antidrog așa cum o demonstrează rezultatele înregistrate în contextul aplicării conceptului de justiție terapeutică în anul 2023:

- 1257 persoane evaluate ca urmare a ordonanțelor emise DIICOT;
- 663 persoane incluse în circuitul de asistență integrată, acestea beneficiind de servicii de consiliere medicală, psihologică și socială;
- 53% din persoanele consumatoare de droguri, evaluate în baza ordonanțelor DIICOT admise în programele și serviciile de asistență oferite de Agenția Națională Antidrog, în creștere față de anul 2022, când rata de includere a fost de 33%.

1.2 STRATEGII ȘI PLANURI DE ACȚIUNE, EVALUARE ȘI COORDONARE

România a adoptat și în anul 2023 măsuri destinate consolidării cadrului legal și instituțional, în scopul prevenirii consumului de droguri și combaterii traficului ilicit de droguri. Implementarea măsurilor prevăzute în documentele de politici publice din domeniul drogurilor reprezintă responsabilitatea comună a ministerelor relevante, a autorităților de nivel central și local cu atribuții în domeniul reducerii cererii și ofertei de droguri, fiind încurajată, totodată, implicarea structurilor societății civile.

În contextul politicilor publice naționale, rolul de coordonare asigurat de Agenția Națională Antidrog se traduce prin monitorizarea implementării documentelor de planificare strategică naționale și locale, asigurarea schimbului de informații, date și bune practici, extinderea rețelei naționale de specialiști, participarea activă la dialogul experților internaționali, monitorizarea circuitului legal cu precursori de droguri, încurajarea dialogului între parteneri, colectarea de date în dinamică și monitorizarea tendințelor fenomenului.

1.2.1 Strategii și planuri de acțiune naționale

Principalul document ce definește politicile României în domeniul reducerii cererii și ofertei de droguri este *Strategia națională în domeniul drogurilor 2022-2026*, aprobată prin H.G. nr. 344/2022. Strategia cuprinde concepția de abordare a fenomenului drogurilor și asigură cadrul de cooperare pentru actorii sociali care au competențe și responsabilități în domeniu. În acord cu prevederile documentelor de politici publice naționale și europene, *Strategia națională în domeniul drogurilor 2022-2026* își propune să contribuie la limitarea impactului și a consecințelor negative ale fenomenului drogurilor asupra sănătății și siguranței publice, concomitent cu dezvoltarea capacităților operaționale de răspuns ale României, în condițiile unui mediu extern cu evoluții imprevizibile.

Spectrul documentelor de planificare cu aplicabilitate în domeniul drogurilor a fost reprezentat, la nivelul anului 2023, de programe, strategii, planuri strategice instituționale sau de cooperare inter-instituțională, care se poziționează într-o relație de complementaritate, dintre care exemplificăm:

- ❖ *Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2020-2024;*

- ❖ *Strategia națională de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020-2024;*
- ❖ *Programul de Guvernare 2021-2024;*
- ❖ *Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2021-2023;*
- ❖ *Strategia națională împotriva criminalității organizate 2021-2024;*
- ❖ *Strategia de dezvoltare a sistemului național de probațiune din România pentru perioada 2021-2025;*
- ❖ *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022—2027;*
- ❖ *Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2022 – 2025;*
- ❖ *Decizia Consiliului Suprem de Apărare a Țării,*
- ❖ *Strategia națională de management integrat al frontierei de stat a României 2023 – 2027;*
- ❖ *Strategia națională de ordine și siguranță publică 2023 – 2027.*

Dintre documentele de planificare și organizare care completează cadrul de cooperare inter-instituțională, pe paliere specifice de activitate, amintim:

- ❖ *Planul Național Cadru de Acțiune privind siguranța școlară⁵;*
- ❖ *Planuri teritoriale comune de acțiune pentru creșterea gradului de siguranță a elevilor și a personalului didactic și prevenirea delincvenței juvenile;*
- ❖ *Metodologia privind înființarea și funcționarea comunităților terapeutice – metodă de tratament pentru consumatorii de droguri din penitenciare⁶.*
- ❖ *Ordinul comun al ministrului justiției și al ministrului sănătății privind activitatea de acordare a asistenței medicale, a tratamentului și îngrijirilor persoanelor private de libertate aflate în locurile de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor⁷.*

1.2.1.1 Planurile locale de acțiune în domeniul drogurilor

Răspunsul instituțional la fenomenul dinamic al drogurilor de la nivel teritorial nu poate fi limitat la o singură instituție sau organizație, ci necesită o abordare echilibrată, integrată și bazată pe spiritul cooperării inter-instituționale. **Planurile locale de acțiune în domeniul drogurilor** au fost elaborate și avizate la nivelul autorităților publice locale odată cu aprobarea *Strategiei Naționale în domeniul Drogurilor 2022-2026*, fiind asumate local prin avizul instituțiilor prefectului sau al consiliilor județene.

Planurile de acțiune locale din domeniul drogurilor includ obiective generale din domeniul reducerii cererii de droguri, reducerii ofertei de droguri, al cooperării inter-instituționale și consolidării capacității instituționale.

Implementarea planurilor de acțiune locale se realizează cu participarea autorităților de la nivel local, instituțiile prefectului supervizând modul în care serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale colaborează pentru implementarea documentelor de planificare. Ca element de continuitate față de strategiile locale antidrog aplicabile pe parcursul ciclului

⁵ demersul comun al Ministerului Educației, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Culturii, Ministerului Sănătății și al Departamentului pentru Relația cu Românii din Străinătate.

⁶ document cu un caracter continuu aprobat prin Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, pentru creșterea eficienței intervenției și a demersurilor specifice derulate de personalul serviciilor de educație și asistență psihosocială din penitenciare

⁷ inițiat de Ministerul Justiției și Ministerul Sănătății

strategic anterior, planurile de acțiune locale includ mecanisme de cooperare, atât cu structuri ale administrației publice locale, cât și cu organizații neguvernamentale.

Disponibilitatea de colaborare, existența echipelor locale de specialiști (în domeniul reducerii ofertei de droguri și în domeniul reducerii cererii de droguri), precum și posibilitatea implicării rețelelor locale de furnizori de servicii, reprezintă punctele forte în implementarea la nivel local a planurilor de acțiune în domeniul drogurilor. Totodată, în contextul implementării planurilor locale de acțiune în domeniul drogurilor și în baza colaborării cu societatea civilă, Consiliile Județene, Consiliile Locale, alte instituții sau organizații neguvernamentale au alocat în anul 2023 resurse financiare pentru susținerea activităților de prevenire a consumului de droguri și elaborarea de materiale informative destinate comunităților locale.

Monitorizarea planurilor locale de acțiune este facilitată de ședințe de lucru săptămânale la care participă toți decidenții locali și reprezentanții autorităților publice care contribuie efectiv la aplicarea planurilor locale. În cadrul ședințelor săptămânale sunt planificate activitățile comune derulate în sistem multi-disciplinar și înregistrate rezultatele obținute.

Lunar și anual sunt colectate în mod centralizat date care reflectă atingerea indicatorilor stabiliți în planurile locale de acțiune, fiind prezentate rapoarte de progres. *Centrele regionale și județene de prevenire, evaluare și consiliere antidrog* participă activ în toate etapele specifice planurilor de acțiune locale în domeniul drogurilor, de la formulare și consultare, la implementare și monitorizare.

La nivelul capitalei este în vigoare **Acordul-cadru de colaborare în domeniul drogurilor la nivelul Municipiului București**⁸ inițiat în anul 2022, cu o durată de 4 ani, prin care s-a stabilit un mecanism local de colaborare care să faciliteze derularea, în comun, de activități și proiecte în domeniul prevenirii consumului de droguri.

Acordul este însoțit de un plan cu activități concrete, responsabili și termene de implementare și de monitorizare, implementarea acestuia aflându-se în coordonarea *Instituției Prefectului*. În aplicarea planului de măsuri, în anul de referință, au avut loc ateliere de lucru cu elevii, cadrele didactice și părinții în cadrul *Târgului Serviciilor de prevenire și asistență în domeniul drogurilor* și sesiuni de formare adresate polițiștilor și specialiștilor din instituțiile publice implicate.

Suplimentar, pe palierul preuniversitar, implementarea de proiecte și campanii de prevenire a consumului de droguri în sistem multi-disciplinar a fost inclusă între obiectivele *planurilor locale de acțiune referitoare la siguranța în școli*, elaborate la nivel județean, în baza **Planului Național Cadru de Acțiune privind siguranța școlară**.

1.2.2 Implementarea și evaluarea strategiilor și politicilor

Stadiul implementării Strategiei Naționale Antidrog este monitorizat periodic, prin demersuri analitice care vizează elementele componente ale strategiei naționale, structurate pe cei doi piloni referitori la reducerea cererii și ofertei de droguri, precum și pe temele transversale referitoare la coordonare, cooperare internațională, informare, cercetare, monitorizare și evaluare.

Un rol important în procesul de monitorizare al documentului de politici publice din domeniul drogurilor urmează să îl aibă *Consiliul Național Consultativ pentru Aplicarea Strategiei Naționale în domeniul Drogurilor*, a cărei activitate este strâns legată de implementarea strategiei naționale, fiind orientată către:

⁸ Semnatarii acordului: Instituția Prefectului Municipiului București - inițiator și partenerii: *Inspectoratul Școlar al Municipiului București*, Direcția Generală de Poliție a Municipiului București, Direcția de Sănătate Publică a Municipiului București, Direcția Generală de Jandarmi a Municipiului București, Direcția Regională Vamală București, Agenția Națională Antidrog.

- urmărirea implementării strategiei la nivel național,
- analiza modului în care sunt transpuse angajamentele asumate la nivelul fiecărei structuri sau autorități centrale sau locale,
- evaluarea stadiului implementării activităților preconizate în documentele de planificare strategică.

Consiliul Consultativ pentru aplicarea Strategiei Naționale în domeniul Drogurilor are rolul de a furniza un cadru permanent de dialog, de a contribui la asigurarea unui concept unitar de acțiune și de a facilita monitorizarea implementării politicilor naționale în domeniul drogurilor. Consiliul este format din reprezentanți ai instituțiilor și autorităților centrale, dar și ai autorităților administrației publice locale și structurilor societății civile. În cadrul consiliului, Agenția Națională Antidrog asigură secretariatul tehnic, susține procesul decizional participativ în contextul lucrărilor consiliului și are rolul de a elabora rapoarte de monitorizare ale implementării strategiei, pe baza informațiilor comunicate de structurile care desfășoară activități de reducere a cererii și ofertei de droguri.

În 2023, pentru prima dată în contextul actualei Strategii Naționale în domeniul Drogurilor 2022-2026, a fost operaționalizat **Consiliul național consultativ pentru aplicarea Strategiei Naționale în Domeniul Drogurilor**.

Prima ședință tehnică de lucru a Consiliului a reunit reprezentanți ai structurilor guvernamentale centrale dar și ai organizațiilor neguvernamentale, inclusiv din cadrul organismelor asociative ale autorităților publice locale.

Au fost discutate documentele statutare ale consiliului, modalități concrete de comunicare și de lucru și au fost abordate termenele și indicatorii de raportare pentru a permite colectarea unitară a datelor referitoare la implementarea strategiei naționale. Odată cu operaționalizarea Consiliului, a fost lansată etapa de raportare și colectare de date pentru monitorizarea implementării strategiei pentru perioada 2022-2023, etapă finalizată în semestrul I al anului 2024.

1.2.3 Aspecte relevante privind mecanismele de coordonare a politicilor antidrog

Similar sistemelor de la nivel european, la nivelul României există o strategie națională, un plan de acțiune - cu obiective, activități, responsabilități și termene - și un sistem de monitorizare. În cadrul mecanismului național de coordonare în domeniul drogurilor, monitorizarea implementării strategiei naționale la nivel central și teritorial are un rol important. Mecanismul național de coordonare include unitatea de coordonare reprezentată de Agenția Națională Antidrog și sisteme instituționale regionale care implementează și monitorizează planurile locale de acțiune în domeniul drogurilor. Esența mecanismului național de coordonare constă în schimbul de informații și bune practici și ierarhizarea priorităților instituționale pornind de la principiul cooperării inter-instituționale.

Responsabilitatea coordonării generale a răspunsului la fenomenul drogurilor aparține Agenției Naționale Antidrog, iar *Strategia Națională în domeniul Drogurilor* reprezintă principalul liant între factorii guvernamentali și organizațiile neguvernamentale cu atribuții și activitate specifică în domeniu, atât la nivel central cât și teritorial.

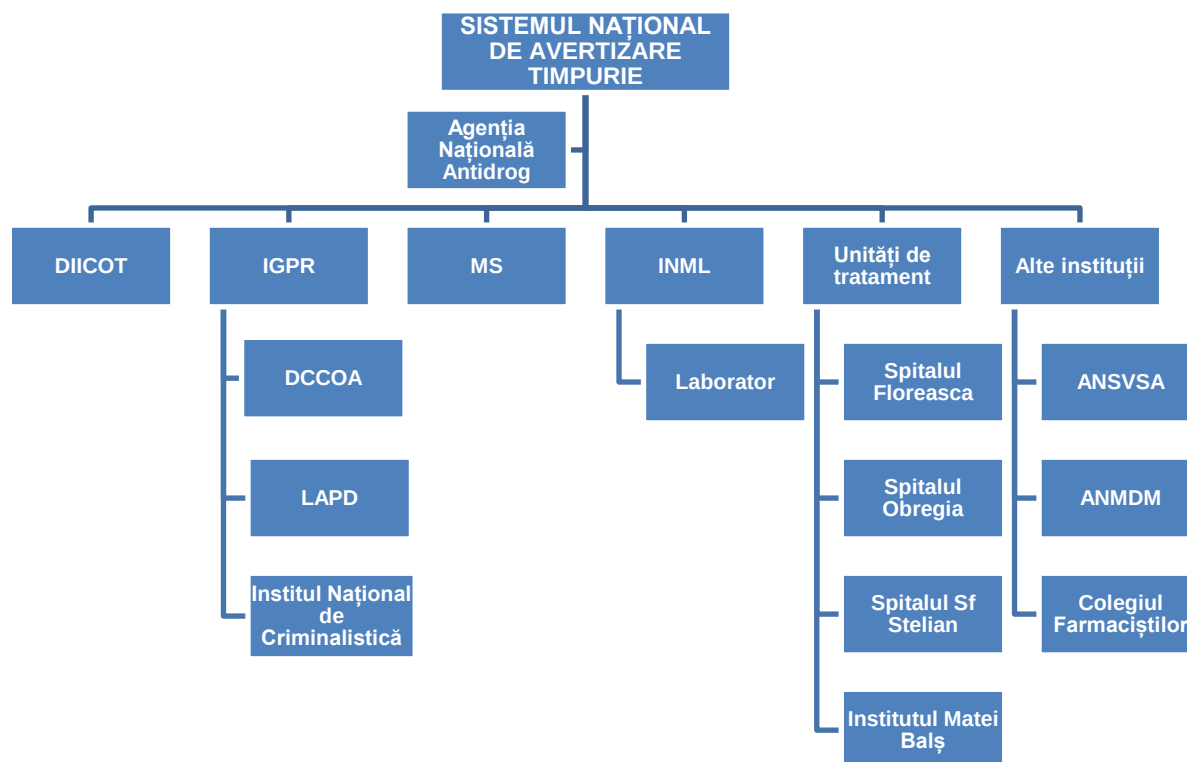
În aplicarea rolului său de coordonare, Agenția Națională Antidrog implementează următoarele activități:

- **Monitorizează prezența noilor substanțe psihoactive la nivel european și național în cadrul Sistemului de avertizare timpurie**

În anul 2023 a fost operaționalizat **Grupul de Avertizare Timpurie privind Noile Substanțe și Amestecuri de Substanțe cu Efect Psihoactiv Apărute pe Piață**. În reuniunile lunare ale grupului se dezbate problemele curente și se propun soluții pentru reducerea fenomenului

noilor substanțe și amestecurilor de substanțe cu efect psihoactiv apărute pe piața drogurilor, în scopul fundamentării răspunsului autorităților la acest fenomen. În anul 2023 au avut loc 5 astfel de reuniuni.

Grafic 1 - 1: Componenta Grupului de avertizare timpurie operaționalizat la nivelul Agenției Naționale Antidrog

Sursa: Agenția Națională Antidrog

- **Monitorizează circuitul licit și asigură legalitatea operațiunilor cu precursori de droguri**

Agenția îndeplinește rolul de *punct național focal privind precursorii* și coordonează la nivel național activitățile desfășurate de autoritățile cu atribuții pe linia prevenirii deturnării precursorilor de droguri. În anul 2023, pentru **449** operatori a fost monitorizată activitatea cu precursori, iar peste **83 de operatori** cu precursori au desfășurat în anul 2023 operațiuni intracomunitare și extracomunitare, în baza drepturilor de desfășurare de operațiuni cu precursori acordate de Agenția Națională Antidrog. De asemenea, în contextul proiectului „Simplificarea procedurilor administrative și reducerea birocrăției pentru mediul de afaceri în domeniul operațiunilor cu precursori de droguri (RNP)”, a fost operaționalizat sistemul informatic integrat la nivel național în domeniul precursorilor de droguri.

- **Asigură consolidarea rolului României în cadrul forurilor internaționale implicate în definirea politicii mondiale în materie de droguri**

În anul 2023, România, prin Agenția Națională Antidrog, a formulat puncte de vedere, propuneri de modificare a unor documente și a avut reprezentativitate în cadrul principalelor foruri și grupuri de experți de la nivel european și internațional (Grupul Orizontal de Lucru privind Drogurile, Consiliul de Administrație ale Observatorului European pentru Droguri și

Toxicomanie (EMCDDA), Grupul de Cooperare Internațională al Consiliului Europei în domeniul drogurilor și al adicțiilor– Grupul Pompidou, UNODC, INCB, CND).

- **Asigură managementul integrat al datelor și informațiilor din domeniul reducerii ofertei de droguri**

În anul 2023 a continuat colectarea de date pe palierul reducerii ofertei, elaborându-se materiale de sinteză ce au fost transmise către forurile de profil internaționale și instituțiile naționale de aplicare a legii în vederea susținerii procesului decizional.

- **Contribuie la extinderea rețelei naționale de persoane - resursă în domeniul drogurilor**

Pe parcursul anului 2023, Agenția Națională Antidrog a derulat 110 de sesiuni de formare cu 2121 de beneficiari din cadrul instituțiilor partenere în implementarea Strategiei Naționale în domeniul Drogurilor, dar și cu viitori profesioniști, beneficiari ai stagiilor de practică destinate studenților.

- **Contribuie la consolidarea rolului societății civile în gestionarea fenomenului drogurilor**

Pentru consolidarea capacității de răspuns a organizațiilor neguvernamentale cu atribuții în sfera reducerii cererii de droguri, Guvernul României prin Ministerul Afacerilor Interne și Agenția Națională Antidrog a alocat în anul 2023 resurse financiare pentru implementarea **Programului de interes național de prevenire și asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri 2023-2026 (PIN)**. Prin acest mecanism financiar, se asigură resursele pentru formularea unui răspuns la dinamica fenomenului consumului de droguri, prin susținerea participării active a organizațiilor neguvernamentale. În anul 2023, în cadrul celor două subprograme din PIN: *Prevenirea consumului de droguri*, respectiv, *Asistența integrată acordată persoanelor care consumă droguri*, au fost finanțate în urma unei proceduri competitive 2 proiecte depuse de organizații neguvernamentale cu activitate relevantă în domeniu.

De asemenea, în aplicarea rolului său de coordonare, Agenția Națională Antidrog a contribuit la planificarea, respectiv, fundamentarea activităților de reducere a cererii de droguri pe următoarele paliere:

- *prevenirea riscurilor asociate consumului de alcool de către minori în interiorul festivalurilor și stabilirea modalităților de limitare a acestuia, pornind de la analiza documentară și a bunelor practici rezultate din experiența instituțiilor implicate în gestionarea fenomenului⁹;*
- *maparea resurselor educative de la nivel național; maparea resurselor de asistență socială destinate persoanelor vulnerabile, cu probleme de consum de alcool sau droguri*

1.3 ANALIZA ECONOMICĂ - BUGET ȘI CHELTUIELI PUBLICE

În anul de referință s-au menținut dificultățile privind procesul de evaluare a eficienței bugetării politicilor antidrog, având în vedere modul în care sunt alocate resursele financiare pentru activități specifice din domeniul drogurilor și modalitățile diferite de raportare a cheltuielilor. Raportări consistente și comparabile s-au înregistrat pentru un număr redus de instituții¹⁰, menținându-se în continuare dificultatea în a stabili proporția bugetului alocat activităților specifice domeniului drogurilor din totalul cheltuielilor publice.

⁹ Poliția Națională, Jandarmeria, Avocatului Copilului, Asociația Română Anti-SIDA: organizatorii festivalurilor SAGA și UNTOLD

¹⁰ A.N.A, I.G.P.R

CHELTUIELI DIN SURSE PUBLICE

❖ Reducerea cererii de droguri

Casa Națională de Asigurări de Sănătate a implementat *Programul Național de Sănătate Mentală* în anul 2023, în acord cu Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate¹¹. Astfel, 1.251 de persoane consumatoare de droguri au beneficiat de terapia cu agoniști și antagoniști de opiacee pentru care s-a utilizat suma de **2.202.510 lei**.

Suplimentar, suma de **112.810 lei** a fost utilizată din **Fondul Unic Național al Asigurărilor de Sănătate** pentru a finanța achiziția a 9.626 de teste de detectare a metaboliților stupefiantelor în vederea introducerii beneficiarilor în tratament și pentru monitorizarea tratamentului.

Ministerul Educației a angajat suma de **130.000 lei** din bugetul propriu pentru organizarea proiectului – concurs antidrog în anul 2023.

Prin Hotărârea Consiliului General al Municipiului București, din bugetul local, prin bugetul **Direcției Generale de Asistență Socială a Municipiului București**, a fost alocată suma de **64.164 lei** pentru implementarea proiectului „ACCES: Testare și consiliere II”, de către Asociația Română Anti-SIDA (ARAS). Proiectul a implicat testarea voluntară HIV, HBV și HCV a adulților consumatori de substanțe sau aflați la risc.

Bugetul total angajat de **Agencia Națională Antidrog** în anul 2023 pentru cheltuieli de personal, bunuri și servicii s-a ridicat la **41.092.145 lei**, Agenția asigurând, totodată, cofinanțarea pentru implementarea a două proiecte cu finanțare externă nerambursabilă.

❖ Reducerea ofertei de droguri

În anul 2023, **Inspectoratul General al Poliției Române** a angajat pentru implementarea de activități din domeniul reducerii ofertei, din bugetul propriu, suma de **55.149.463 lei** reprezentând cheltuieli de personal și cheltuieli cu bunuri și servicii.

Reprezentarea cheltuielilor cu bunuri, servicii și/sau de personal, angajate la nivelul entităților publice care au raportat date financiare asociate domeniului drogurilor este următoarea:

Tabel 1 - 2: Cheltuieli publice angajate în anul 2023 pentru domeniul drogurilor

Suma cheltuită (lei)	Entitate publică/ domeniu	Categorie cheltuieli
130.000	Ministerul Educației (reducerea cererii de droguri – prevenirea consumului de droguri)	Bunuri și servicii
2.202.510	Casa Națională de Asigurări de Sănătate (reducerea cererii de droguri – asistența consumatorilor de droguri)	Bunuri și servicii
112.810	Fondul Unic Național al Asigurărilor de Sănătate (reducerea cererii de droguri – asistența consumatorilor de droguri)	Bunuri și servicii
41.092.145	Agencia Națională Antidrog (buget total - reducerea cererii de droguri)	Personal, bunuri și servicii
55.149.463	Inspectoratul General al Poliției Române (buget total – ordine și siguranță publică)	Personal, bunuri și servicii
64.164	Autorități ale administrației publice locale (reducerea cererii de droguri – prevenirea consumului de droguri)	Bunuri și servicii
Total: 98.751.092		

¹¹ ORDIN nr. 180 din 30 martie 2022 pentru aprobarea Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate curative pentru anii 2022 și 2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Urmare a activităților de combatere a traficului ilicit de droguri desfășurate de către agențiile de aplicare a legii din România, sumele rezultate din valorificarea bunurilor confiscate în contextul săvârșirii de infracțiuni la regimul drogurilor și precursorilor constituie venituri ale bugetului de stat și se evidențiază într-un cont separat la bugetul de stat constituit la nivelul Ministerului Finanțelor Publice, încă din anul 2006. Încasările la subcapitolul bugetar 35.06.00 „*Încasări rezultate din valorificarea bunurilor confiscate ca urmare a săvârșirii infracțiunilor la regimul drogurilor și precursorilor*” – buget de stat, la data de 31.12.2023, au fost în cuantum de **1.363.193,52 lei**.

Totodată, odată cu aprobarea de către Guvernul României a *Programului Național de prevenire și asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri, pentru perioada 2023-2026* și a *Programului de Interes Național de prevenire și asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri, pentru perioada 2023-2026*, au fost instituite două mecanisme de bugetare care susțin implementarea măsurilor prevăzute în Strategia Națională în domeniul Drogurilor, pe componenta de reducere a cererii de droguri. Cele două instrumente de finanțare totalizează echivalentul a **52.300 mii lei**, fiind asigurați de la bugetul de stat, cu respectarea plafoanelor de cheltuieli prevăzute în strategiile fiscal-bugetare anuale, prin bugetul aprobat Ministerului Afacerilor Interne, în limita fondurilor bugetare aprobate Agenției Naționale Antidrog **în intervalul 2023-2026**.

Pe parcursul anului 2023, **Agencia Națională Antidrog** a alocat **3.621.915 lei** pentru implementarea obiectivelor *Programului Național de prevenire și asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri 2023-2026* și **3.369.489 lei** pentru implementarea obiectivelor *Programului de interes Național de prevenire și asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri 2023-2026*. Distribuția fondurilor în cadrul *Programului de interes național de prevenire și asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri pentru perioada 2023-2026*, destinat exclusiv organizațiilor neguvernamentale, s-a realizat în urma evaluării și selecției de proiecte elaborate de furnizorii de proiecte de prevenire a consumului de droguri, inclusiv alcool și tutun, și de furnizorii autorizați de servicii de asistență medicală, psihologică și socială.

CHELTUIELI DIN SURSE EXTERNE

În anul de referință, **Agencia Națională Antidrog** a implementat 2 proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile:

- ❖ **Acordul anual de finanțare cu European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction** - derulat în perioada 01.01. - 31.12.2023. Activitățile proiectului au fost susținute cu fonduri în cuantum de **588.940 lei**;
- ❖ Proiectul „**Simplificarea procedurilor administrative și reducerea birocrăției pentru mediul de afaceri în domeniul operațiunilor cu precursori de droguri (RNP)**”, Cod Contract: SIPOCA 864/MySMIS2014+134092, cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, derulat în perioada 12.03.2021- 29.12.2023. Valoarea totală a proiectului este de **4.429.306,86 lei**.
 - ❖ Contribuția nerambursabilă FSE - POCA de 83,98% reprezintă 3.719.903 lei, iar cofinanțarea de la bugetul de stat, prin Ministerul Afacerilor Interne, este de 16%, reprezentând 709.403,86 lei.
 - ❖ În anul 2023, sumele solicitate la rambursare și aprobate de AM-POCA pentru implementarea proiectului au totalizat **2.215.322 lei**.

În anul 2023, în calitate de partener de proiect, **Inspectoratul General al Poliției Române** a implementat proiectul ***Droguri sub control – creșterea capacității de aplicare a legii europene împotriva criminalității legate de traficul de droguri***, finanțat de Comisia Europeană, prin Fondul de Securitate Internă. Activitățile proiectului au fost susținute cu fonduri în valoare de **22.725 lei**.

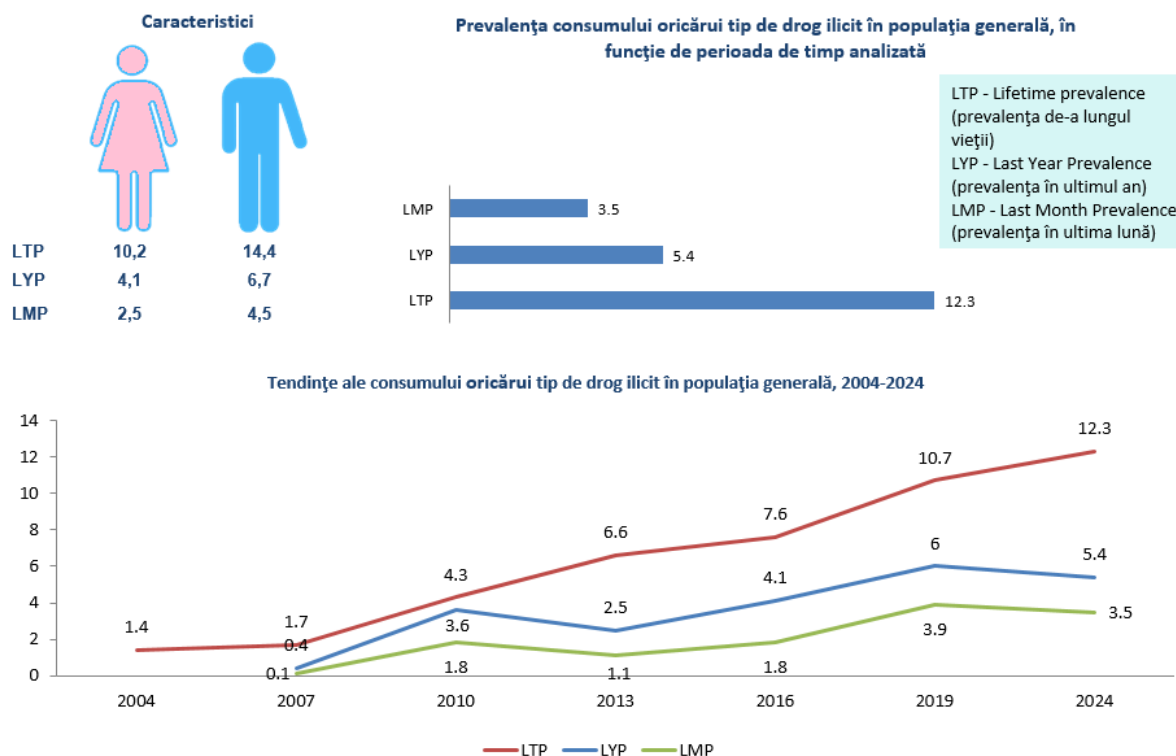
1.4 CONCLUZII

- În contextul politicilor publice naționale, rolul de coordonare asigurat de Agenția Națională Antidrog a fost consolidat prin operaționalizarea *Grupului de Avertizare Timpurie privind Noile Substanțe și Amestecuri de Substanțe cu Efect Psihoactiv Apărute pe Piață*, operaționalizarea sistemului informatic integrat în domeniul precursorilor de droguri, extinderea rețelei naționale de persoane - resursă în domeniul prevenirii consumului de droguri și susținerea implicării societății civile în gestionarea fenomenului.
- În contextul aplicării Strategiei Naționale în domeniul Drogurilor 2022-2026, în anul 2023, operaționalizarea *Consiliului Național Consultativ pentru aplicarea Strategiei Naționale în domeniul Drogurilor* a condus la consolidarea mecanismului de monitorizare a implementării principalului document de planificare strategică din domeniul drogurilor.
- Evenimente asociate fenomenului drogurilor au generat o intensificare în spațiul public a dezbatărilor cu privire la consumul de droguri în rândul tinerilor, efectele drogurilor în rândul conducătorilor auto și eficiența măsurilor de reducere a cererii și ofertei de droguri.
- Pentru gestionarea problematicei consumului de droguri de către tineri și elevi, *Consiliul Suprem de Apărare a Țării* a stabilit instituirea unui grup de lucru interinstituțional și a unui plan comun de acțiune structurat pe două componente: prevenirea consumului de droguri și combaterea traficului de droguri.
- În anul de referință au fost realizate propuneri de modificare a instrumentelor legale existente pentru transpunerea la nivel național a deciziilor Comisiei Națiunilor Unite privind stupefiantele.
- Prin *Programul de Interes Național de prevenire și asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri, pentru perioada 2023-2026* s-a asigurat complementaritatea proiectelor de prevenire a consumului de droguri și serviciilor de asistență pentru consumatorii de droguri, implementate de către societatea civilă.
- *Planul Național Cadru de Acțiune pentru siguranță școlară* adoptat înainte de debutul anului școlar 2023-2024 facilitează depistarea consumului de droguri în școli, pe baza unor proceduri care implică acordul părinților, asigură confidențialitatea, nediscriminarea și evitarea stigmatizării sau bullying-ului.

2. CONSUMUL DE DROGURI ȘI PRINCIPALELE DROGURI CONSUMATE ÎN ROMÂNIA

La nivelul populației generale se identifică o prevalență de-a lungul vieții a consumului oricărui tip de drog ilicit de 12,8%. Prevalența în ultimul an a acestui tip de consum este de 5,7%, în timp ce, pentru consumul din ultima lună se observă o prevalență de 3,8%.

Grafic 2 - 1: Caracteristici ale consumului oricărui drog în populația generală, GPS 2024

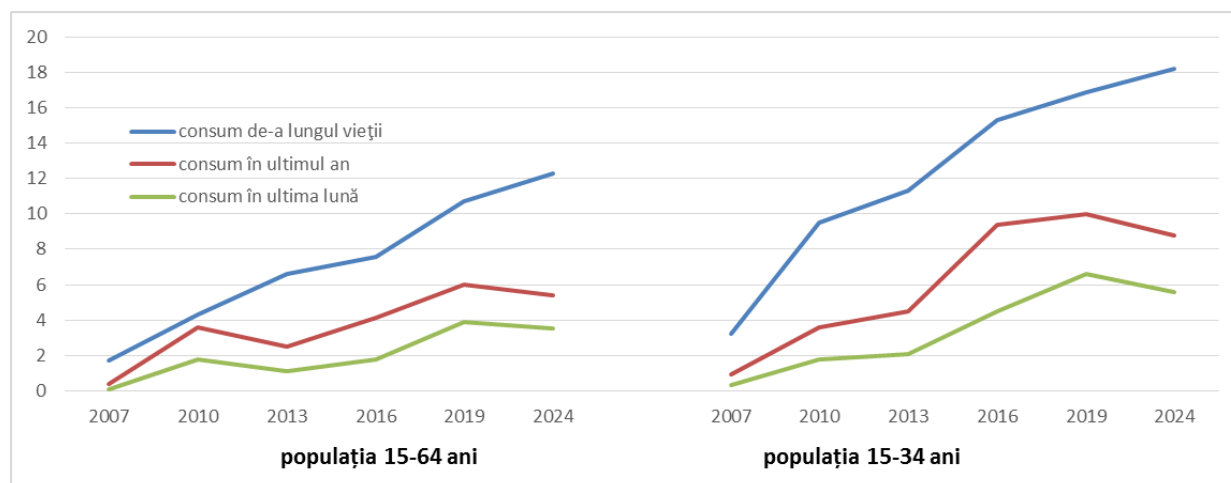

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Dacă eliminăm din analiză consumul de medicamente fără prescripție medicală, prevalențele prezintă valori de 12,3% pentru consumul experimental (LTP), 5,4% pentru consumul recent (LYP) și 3,5% pentru consumul actual (LMP). Analiza modelului de consum este prezentată, mai jos, pentru aceste valori.

Bărbații au declarat consumul oricărui drog ilicit într-o proporție mai mare decât femeile, valorile înregistrate fiind de: 14,4% pentru prevalența de-a lungul vieții, 6,7% pentru prevalența în ultimul an și 4,5% pentru prevalența în ultima lună. În schimb, în rândul femeilor se înregistrează o prevalență de-a lungul vieții de 10,2%, în timp ce, pentru consumul din ultimul an, respectiv din ultima lună, se observă următoarele valori: 4,1%, respectiv 4,5%.

Grafic 2 - 2: Dinamica consumului oricărui tip de drog ilicit în populația generală și în populația tânără, GPS 2024

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În funcție de grupa de vârstă, cele mai mari prevalențe, indiferent de perioada de timp analizată, se înregistrează în grupa de vârstă 15-34 ani, confirmând rezultatele celorlalte studii, conform căreia aceasta este grupa de vârstă cu cel mai mare risc de consum: 18,2%, 8,8%, respectiv 5,6%. Pentru populația adultă (35-64 ani), se înregistrează prevalențe de aproape 3 ori mai mici: 7,1%, în cazul consumului experimental, 2,4%, în cazul consumului recent, și 1,7%, în cazul consumului actual.

2.1.CANABIS

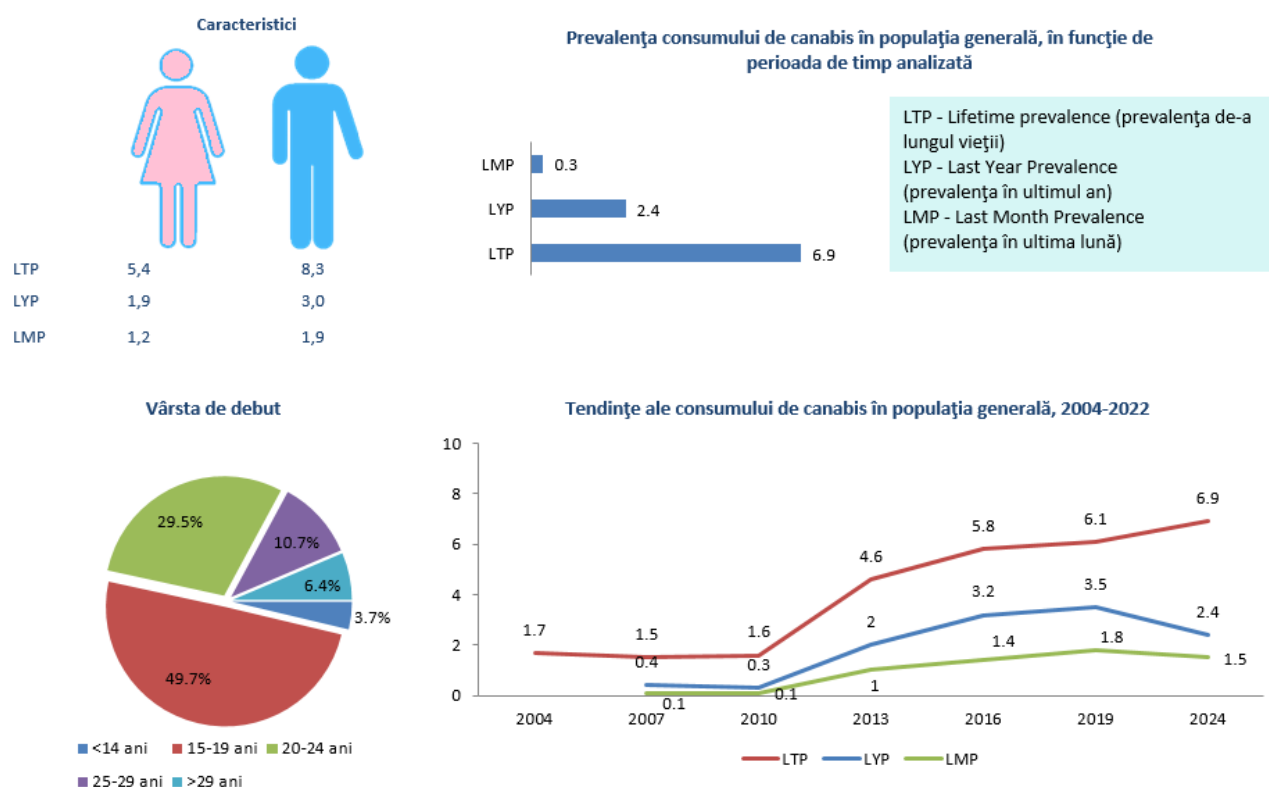
2.1.1. Prevalența consumului de cannabis și tendințe

2.1.1.1. Consumul de cannabis în populația generală (15-64 ani)

La nivelul populației generale se identifică o prevalență de-a lungul vieții a consumului de cannabis de 6,9%. Prevalența în ultimul an a consumului de cannabis este de 2,4%, în timp ce, pentru consumul din ultima lună, se observă o prevalență de 1,5%.

Indiferent de perioada de timp analizată, consumul de cannabis este mai prevalent în rândul bărbaților, valorile înregistrate fiind de aproape 1,5 ori mai mari, comparativ cu nivelul observat în cazul femeilor. Astfel, 8,3% dintre bărbați și 5,4% dintre femei au consumat cel puțin o dată în viață cannabis, 3% dintre bărbați și 1,9% dintre femei au consumat în ultimul an, iar 1,9% dintre bărbați și 1,2% dintre femei au declarat un consum actual de cannabis.

Grafic 2 - 3: Caracteristici ale consumului de canabis în populația generală, GPS 2024

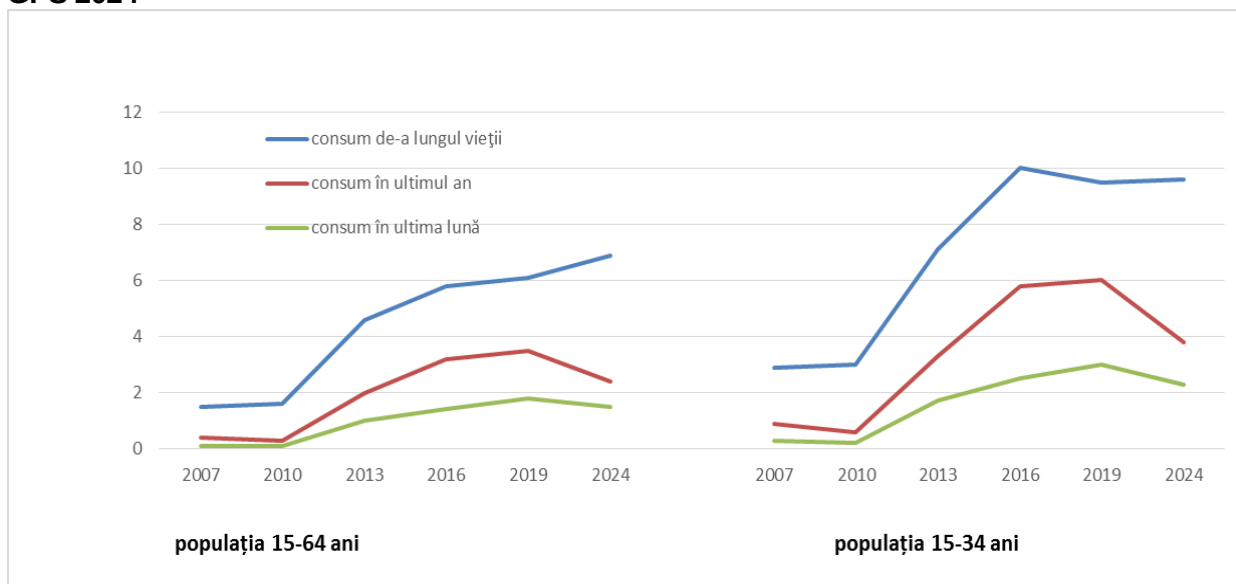

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Cea mai mică vârstă de debut declarată a fost 12 ani, iar vârsta medie de debut este de 20,1 ani. Peste jumătate dintre respondenți (53,4%) au început acest tip de consum la vârste foarte fragede (sub 19 ani), în timp ce, 29,5% dintre cei chestionați au declarat debut în consumul de canabis la vârsta de 20-24 ani. Cea mai frecventă vârstă de debut a fost 18 de ani.

În funcție de grupa de vârstă, cele mai mari prevalențe ale consumului de canabis, indiferent de perioada de timp analizată, se înregistrează în grupa de vârstă 15-34 ani: 9,6%, 3,8%, respectiv 2,3%. Pentru populația adultă (35-64 ani), se înregistrează prevalențe și de 3 ori mai mici: 4,1%, în cazul consumului experimental, 1%, în cazul consumului recent, și 0,8%, în cazul consumului actual.

Grafic 2 - 4: Dinamica consumului de cannabis în populația generală și în populația tânără, GPS 2024

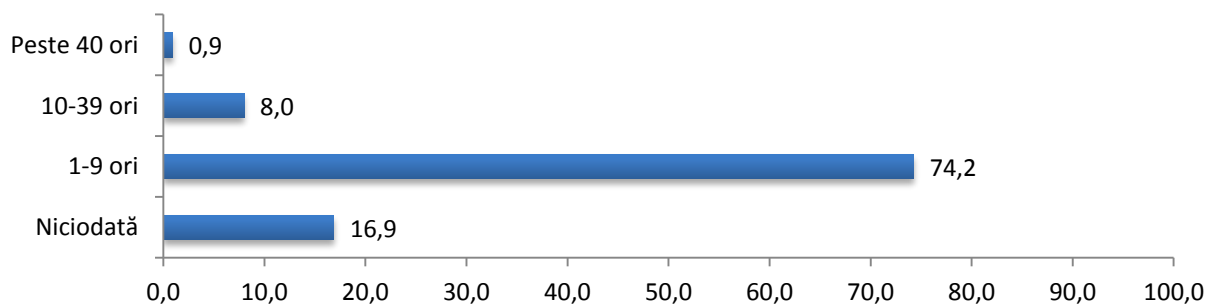

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În vederea cercetării comportamentului de consum recent, celor care au răspuns că au fumat cannabis în ultimele 12 luni le-au fost adresate întrebări specifice privind modalitatea de procurare a drogului, dar și referitoare la modul de consum.

Astfel, la măsurarea disponibilității, 8 din 10 respondenți au declarat că le-a fost oferit cu titlu gratuit sau pentru a cumpăra cannabis, cel puțin o dată în ultimele 12 luni.

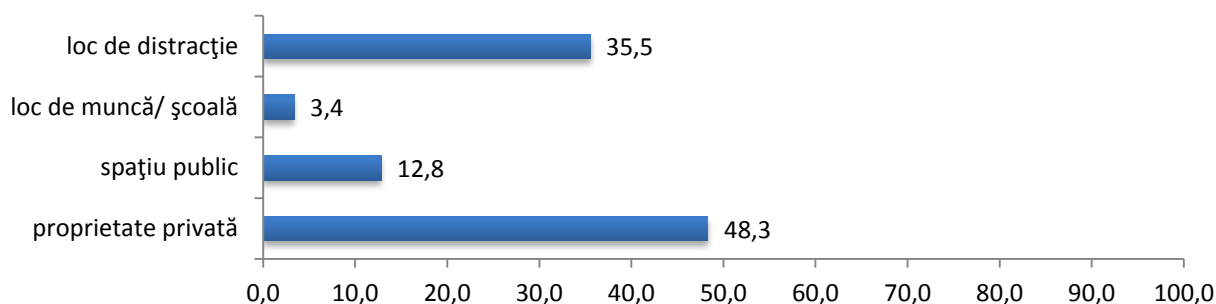
Grafic 2 - 5: În ultimele 12 luni, de câte ori v-a fost oferit cannabis, marijuana, hașiș fie în mod gratuit, fie pentru a cumpăra?, GPS 2024 (%)

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În același scop, a fost studiată disponibilitatea, din punct de vedere al locației. Aproximativ jumătate (48,3%) au declarat că, ultima oară din ultimele 12 luni când le-a fost oferit cannabis, se aflau într-o proprietate privată (acasă sau în casa altcuiva), în timp ce, peste o treime (35,5%) au declarat că se aflau într-un loc de distracție.

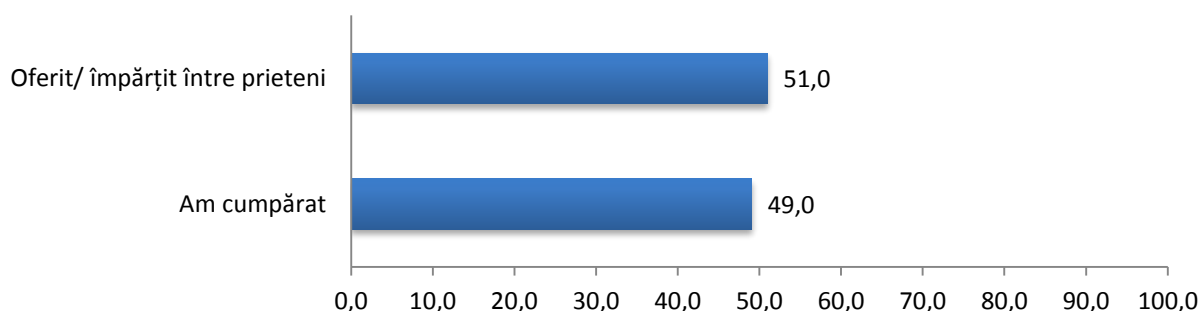
Grafic 2 - 6: În ultimele 12 luni, când v-a fost oferit ultima dată cannabis, marijuana, hașiș, unde erați?, GPS 2024 (%)

Sursa: Agenția Națională Antidrog

De asemenea, a fost studiată modalitatea de procurare a drogului, în cazul ultimului consum din cele 12 luni. Răspunsurile au fost împărțite aproape egal între cumpărare (49%) și obținere de la un prieten (51%). Niciun respondent nu a menționat cultivarea cannabisului.

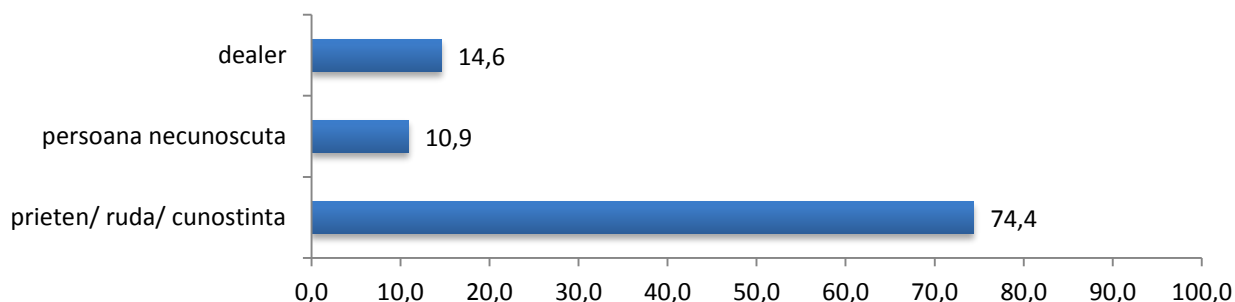
Grafic 2 - 7: În ultimele 12 luni, cum ați obținut cannabis, marijuana, hașiș, ultima dată când ați consumat?, GPS 2024 (%)

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În continuarea studierii modalității de procurare, a fost adresată o întrebare referitoare la persoana de la care a fost procurat cannabisul, la ultimul consum din cele 12 luni. Aproape trei sferturi (74,4%), dintre participanții la studiu care au răspuns la această întrebare și-au procurat cannabisul de la o persoană cunoscută.

Grafic 2 - 8: În ultimele 12 luni, de la cine ați obținut cannabis, marijuana, hașiș, ultima dată când ați consumat?, GPS 2024 (%)

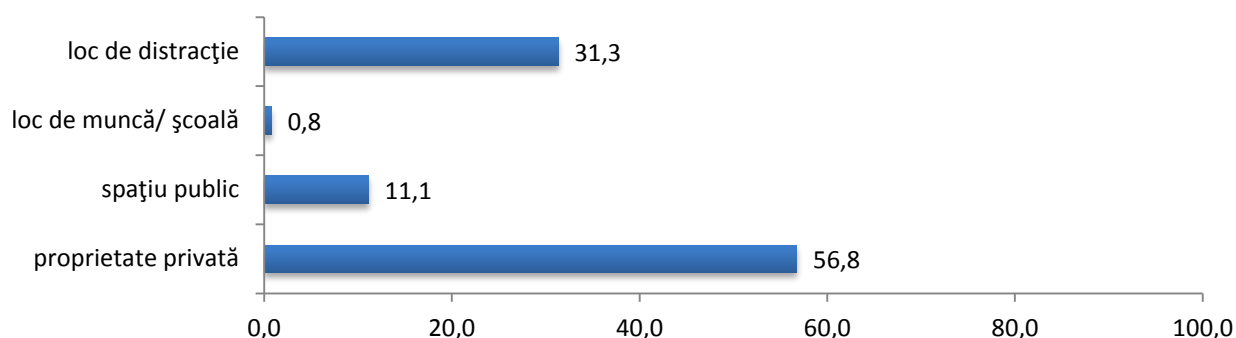

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Locația de consum a fost o altă caracteristică studiată în relație cu consumul recent. Peste jumătate (56,8%) au declarat că ultima oară din ultimele 12 luni când au fumat cannabis, se

aflau într-o proprietate privată (acasă/ casa altcuiva).

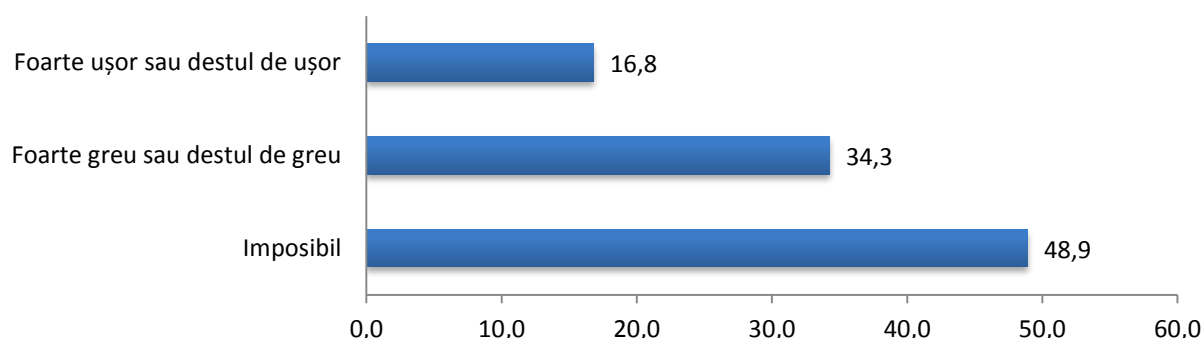
Grafic 2 - 9: În ultimele 12 luni unde vă aflați când ați consumat ultima dată canabis, marijuana, hașiș?, GPS 2024 (%)

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În context mai larg, au fost adresate, tuturor participanților la studiu, întrebări referitoare la percepția asupra disponibilității canabisului. Aproximativ o cincime (16,8%) dintre respondenții cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani consideră că ar fi foarte ușor sau destul de ușor să procure canabis într-un interval de 24 ore.

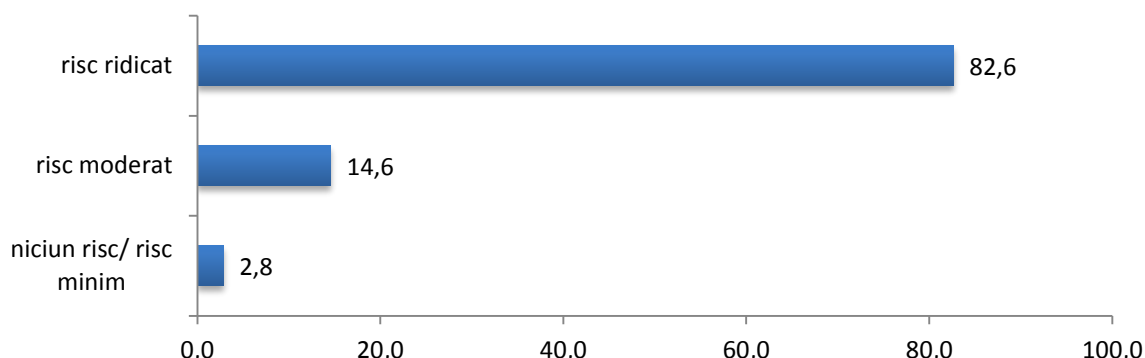
Grafic 2 - 10: Percepția populației generale asupra disponibilității canabisului într-un interval de 24 ore, GPS 2024 (%)

Sursa: Agenția Națională Antidrog

De asemenea, a fost studiată percepția riscului privind consumul de canabis. 8 din 10 dintre respondenții cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani consideră fumatul zilnic sau aproape zilnic al canabisului ca reprezentând un risc ridicat.

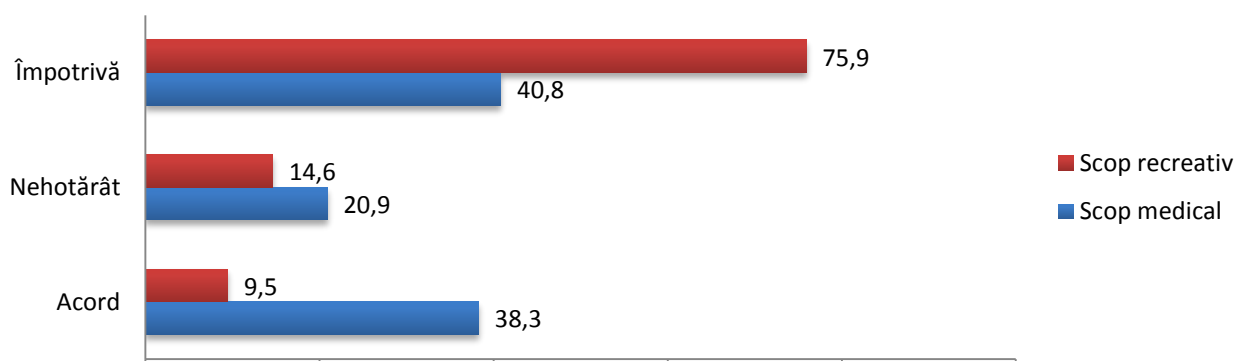
Grafic 2 - 11: Dvs. considerați că a fuma cannabis în mod regulat (zilnic sau aproape zilnic) prezintă?, GPS 2024 (%)

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Studierea atitudinii populației față de politicile în domeniul cannabisului s-a realizat prin adresarea a două întrebări referitoare la consumul de cannabis în scop medical sau recreativ. De asemenea, a fost studiată atitudinea privind consumul de cannabis atât în scop medical, cât și în scop recreativ. Aproape trei sferturi dintre respondenții cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani sunt împotriva fumatului cannabisului în scop recreativ, în timp ce, peste două cincimi (40,8%) dintre respondenții cu vârsta între 15 și 64 ani sunt împotriva consumului de cannabis în scop medical. Doar unul din zece români (9,5%) este de acord cu consumul acestuia în scop recreativ, în timp ce, peste o treime (38,3%) dintre respondenții cu vârsta între 15 și 64 ani sunt împotriva consumului de cannabis în scop medical.

Grafic 2 - 12: Atitudinea populației față de consumul cannabisului în scop medical, comparativ cu cea față de consumul cannabisului în scop recreativ, GPS 2024 (%)

Sursa: Agenția Națională Antidrog

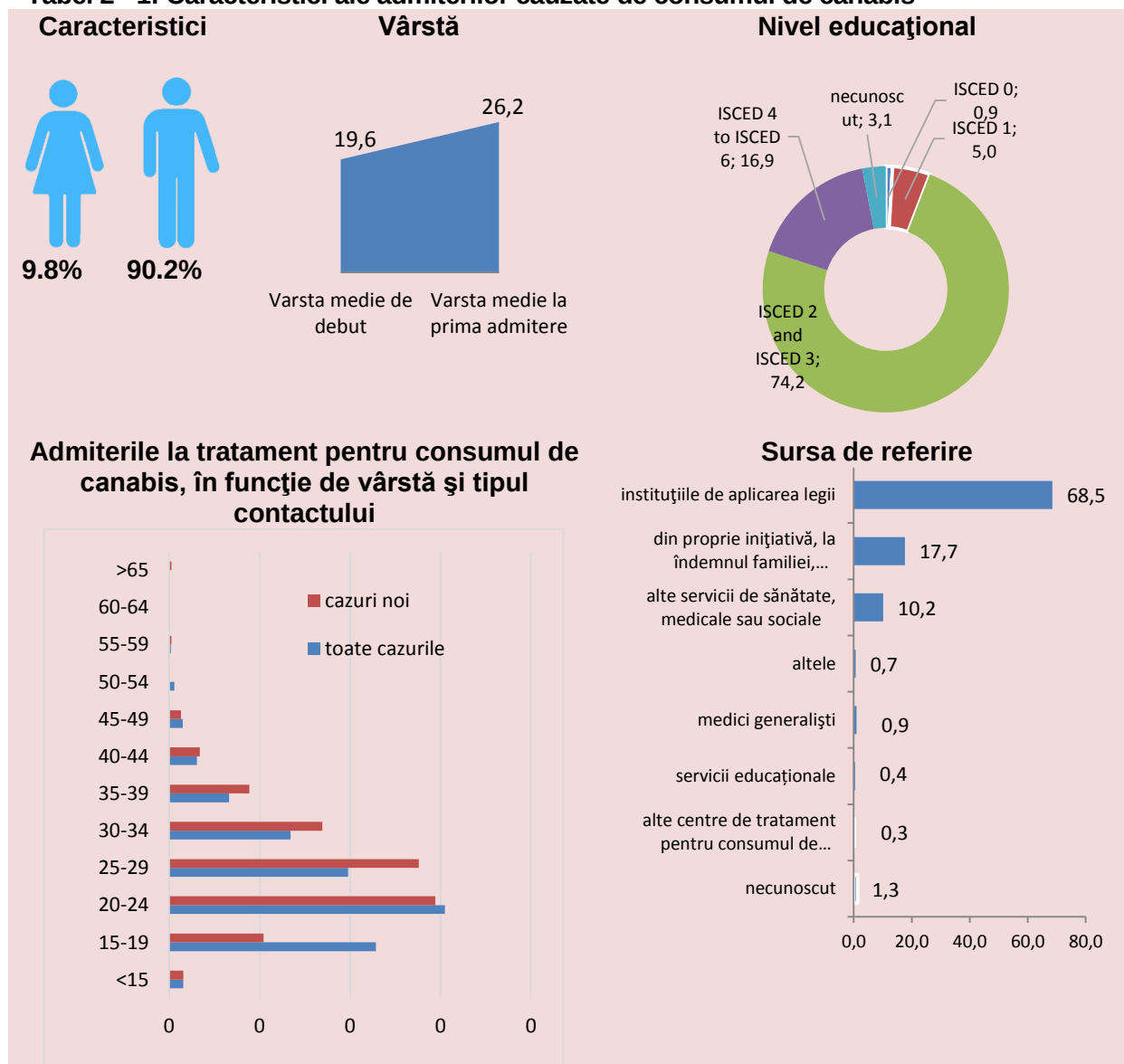
În ceea ce privește tendințele înregistrate în consumul de cannabis în populația generală, comparativ cu studiul anterior, acesta se numără printre drogurile pentru care s-au înregistrat creșteri ale consumului pentru toate cele trei intervale de referință între 5,2% (pentru consumul de-a lungul vieții) și 28,6% (pentru consumul actual). Cu toate acestea, ritmul de creștere este cel mai mic din ultima decadă.

2.1.2 Modele de consum, tratament și consumul problematic de canabis

2.1.2.1. Tratamentul pentru consum de canabis

Și în 2023, canabisul se află pe primul loc în ceea ce privește cererea de tratament ca urmare a consumului de droguri, atât pentru toate cazurile în care s-a solicitat asistență (47,1%), cât și pentru cazurile noi (persoane care nu mai erau înscrise în serviciile de tratament pentru droguri, 55,4%). Este al 9-lea an consecutiv în care asistența este solicitată în principal pentru probleme de sănătate cauzate de consumul unui drog, altul decât heroina.

Tabel 2 - 1: Caracteristici ale admițerilor cauzate de consumul de canabis

Sursa: Agenția Națională Antidrog

La fel ca în anii precedenți, când 8 din 10 consumatori de canabis admiși la tratament au fost în contact pentru prima dată cu serviciile de asistență, în anul de referință, 75,9% dintre persoanele admise la tratament pentru consum de canabis reprezintă cazuri noi în sistemul de asistență.

Dintre cele 1592 de persoane admise la tratament pentru consumul de canabis în 2023, 90,2% erau bărbați și 9,8% femei. Ca urmare a modificărilor legislative din 2014 și a implementării

măsurilor alternative la pedeapsa închisorii, 68,5% dintre persoanele admise la tratament pentru consumul de cannabis, indiferent dacă fuseseră sau nu tratate anterior, au fost îndrumate către serviciile suport de la nivelul instituțiilor de aplicare a legii (instanță, poliție sau probațiune).

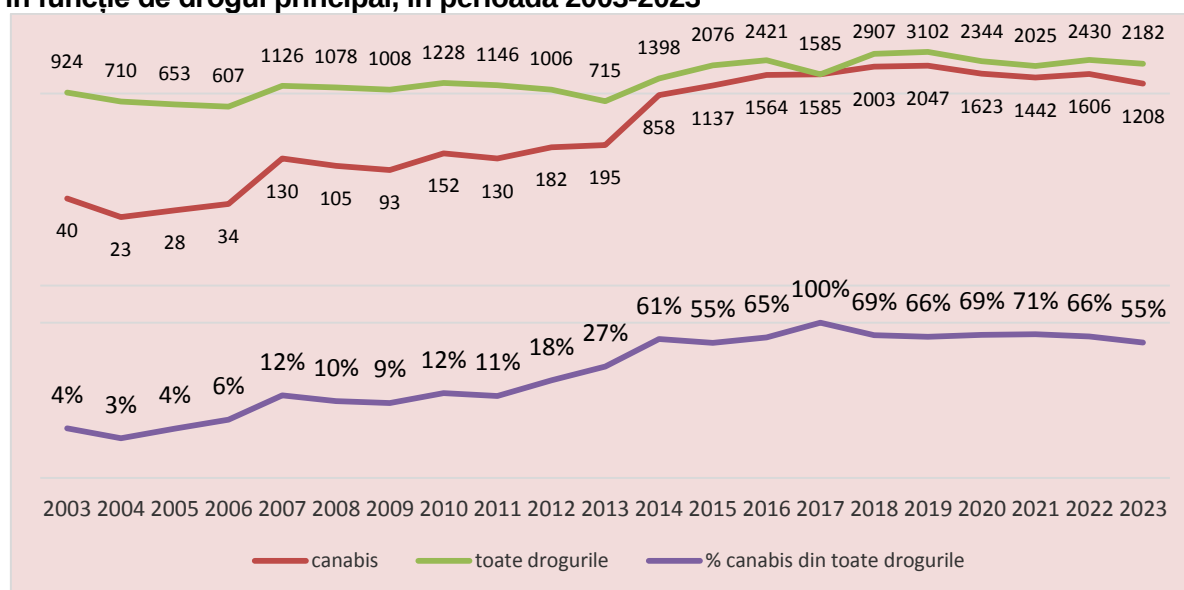
Indiferent de tipul de contact cu serviciile de tratament (fie că au fost sau nu anterior în asistență pentru droguri), 87,6% dintre consumatorii de cannabis care au solicitat asistență făceau parte din populația tânără, în vârstă de 34 de ani sau mai puțin.

În corelație cu vârsta, 74,2% din totalul cazurilor de consumatori de cannabis admiși la tratament în anul de referință au declarat că au absolvit studii medii sau liceale și 16,9% au absolvit studiile superioare. Procente similare se înregistrează și în ceea ce privește nivelul de studii absolvit de consumatorii de cannabis care nu au mai fost în tratament înainte de anul de raportare (75,4% - cu studii medii sau liceale și 18,8% - au absolvit studii superioare).

Indiferent de tipul de contact cu sistemul de asistență, 42% dintre persoanele admise la tratament pentru consumul de cannabis au declarat că au inițiat un astfel de comportament sub vârsta de 18 ani.

Tendențele pe termen lung (2003-2022), înregistrate în evoluția admitterilor pentru prima dată la tratament pentru consumul de cannabis, prezintă o creștere continuă până în 2019, cu trei momente semnificative de remarcat: 2007 - triplarea (de 2,8 ori) numărului cazurilor nou admise la tratament pentru consumul de cannabis, 2014 - triplarea (de 3,4 ori) numărului de cazuri noi admise la tratament pentru consumul de cannabis, 2020 - o primă scădere a numărului de cazuri nou admise la tratament pentru consumul de cannabis, cu o rată a dinamicii în lanț de -20,7%. Anul 2021 se înscrie în tendința descendentă inițiată în anul precedent, dar ritmul dinamicii în lanț este mai mare decât cel observat în 2020 (-11,2%, față de -20,7%). În anul 2022, se constată o schimbare de tendință, cu o creștere cu 11,4% a numărului de cazuri nou admise la tratament pentru consumul de cannabis. În anul 2023, numărul cazurilor nou admise la tratament ca urmare a consumului de cannabis revine la tendința descendentă și înregistrează o scădere de 24,5%.

Grafic 2 - 13: Tendințe privind numărul de beneficiari admiși pentru prima dată la tratament, în funcție de drogul principal, în perioada 2003-2023

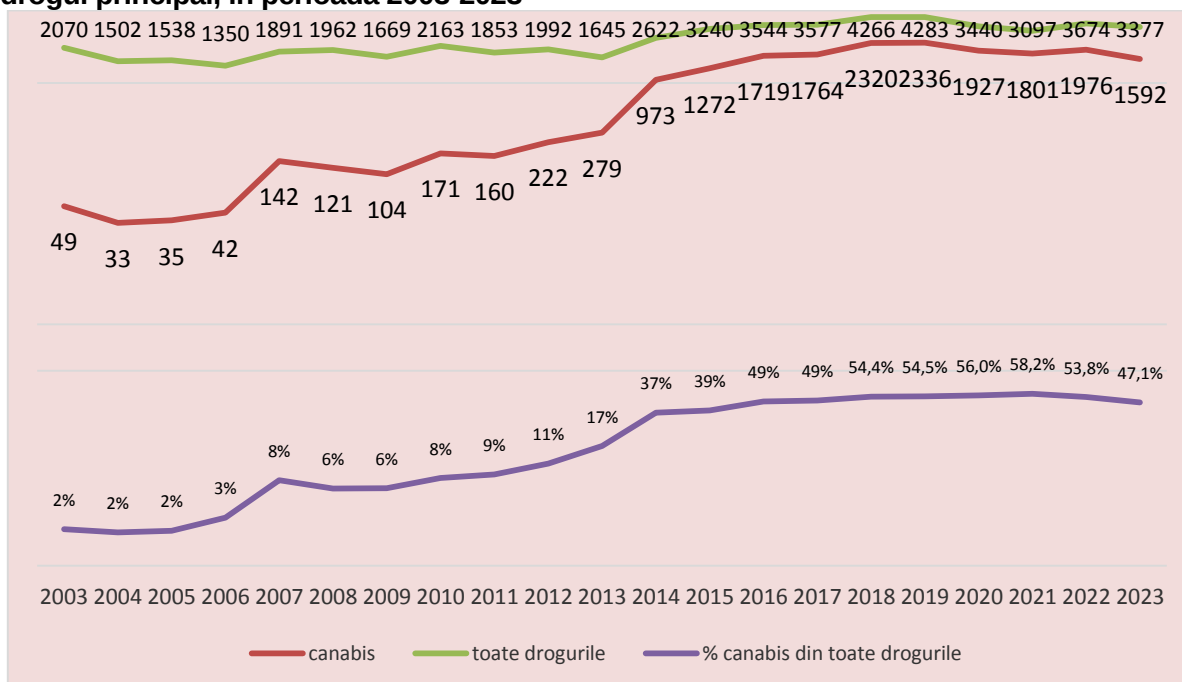
Sursa: Agenția Națională Antidrog

Aceleași tendințe prezentate mai sus se observă și în evoluția numărului total de cazuri admise la tratament pentru consumul de cannabis în perioada analizată, menționându-se că ponderea cazurilor de cannabis în totalul celor înregistrate este încă mai mică decât cea observată pentru cazurile noi. (niciodată tratat anterior) și, în același timp, ritmul dinamicii în lanț este mai puțin accentuat.

Astfel, în 2007 s-a înregistrat o creștere de 2,4 ori a numărului de cazuri admise la tratament pentru consum de cannabis, pentru ca, în 2014, să crească de 2,5 ori. În 2020, trendul ascendent este întrerupt, numărul cazurilor admise la tratament pentru consumul de cannabis fiind cu 20,7% mai mic decât în anul precedent, iar în 2021, acest număr va continua să scadă, cu 6,5%. În anul 2022, există o schimbare de tendință, cu o creștere cu 9,7% a numărului total de cazuri admise la tratament pentru consumul de cannabis. În anul 2023, numărul total de cazuri admise la tratament pentru consumul de cannabis ca urmare a consumului de cannabis revine la tendința descendentă și înregistrează o scădere de 19,4%.

Cele trei momente cruciale în evoluția cererii de tratament pentru consumul de cannabis pot fi explicate prin modificările structurale și legislative care au intervenit pe piața serviciilor de tratament, respectiv, în 2007 au fost dezvoltate noi centre, în 2014, s-a inițiat implementarea măsurilor privind alternativa la închisoare), iar în 2020, măsurile restrictive generate de pandemia de COVID-19 au influențat adresabilitatea consumatorilor de droguri către anumite servicii de asistență.

Grafic 2 - 14: Tendințe privind numărul de beneficiari admiși la tratament, în funcție de drogul principal, în perioada 2003-2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Serviciile de tratare a cannabisului sunt disponibile la nivel național, atât în mediul comunitar, cât și în penitenciar. În funcție de tipul de centru, în anul 2023, s-a înregistrat următoarea distribuție a cazurilor în care cannabisul a fost înregistrat ca principal drog de consum: 75,9% în ambulatoriu și 24,1% în centre de tip rezidențial.

Deși în 2023 se înregistrează un număr mai mic de beneficiari înscriși pentru tratament pentru dependența de cannabis (1592 persoane, față de 1976 persoane, în anul precedent), ponderea

numărului de cazuri în totalul cazurilor admise la tratament scade ușor (47,1% , comparativ cu 53,8% în anul precedent).

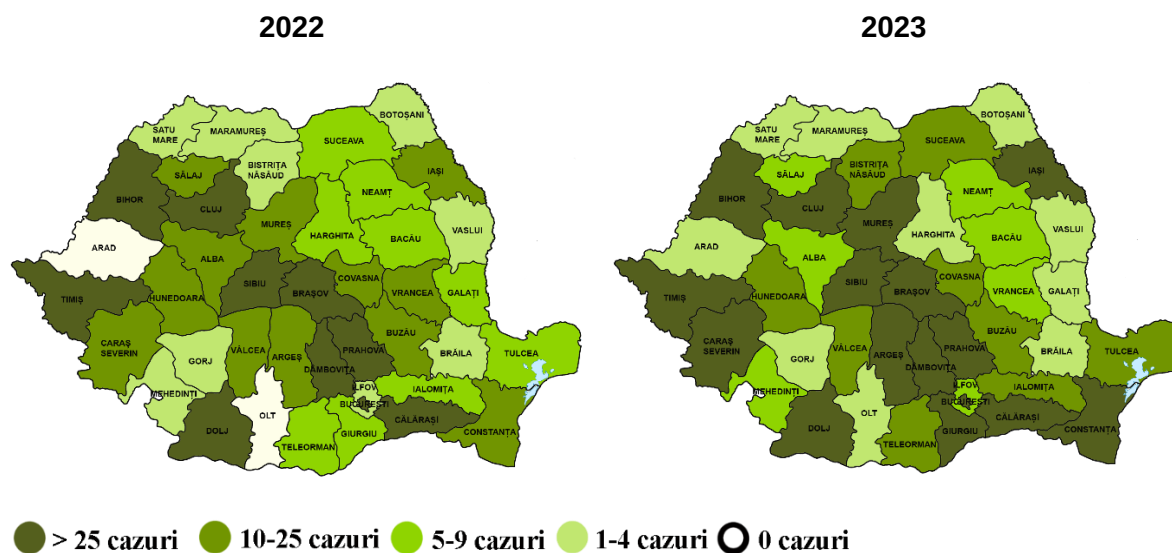
2.1.2.2. Consum problematic de canabis

2.1.2.2.1. Urgențe medicale datorate consumului de canabis

În anul 2023, consumul de canabis (consum singular sau în combinație) a fost menționat în 1127 cazuri din totalul cazurilor de urgențe medicale datorate consumului de droguri. În ansamblul cazuisticii înregistrate în unitățile de specialitate la nivel național, canabisul a fost menționat în 36,5% dintre cazuri (consum singular sau în combinație).

Aceste cazuri au fost raportate în toate unități teritoriale din cele 41 de județe și municipiul București. Cazuistica rămâne concentrată în 16 unități teritoriale (Argeș, Bihor, Brașov, Municipiul București, Cluj, Călărași, Caraș-Severin, Constanța, Dâmbovița, Dolj, Giurgiu , Iași, Mureș, Prahova, Sibiu, Timiș), unde se înregistrează 80,1% din numărul total de cazuri. De remarcat este faptul că au fost raportate cazuri de urgențe medicale ca urmare a consumului de canabis în toate județele țării.

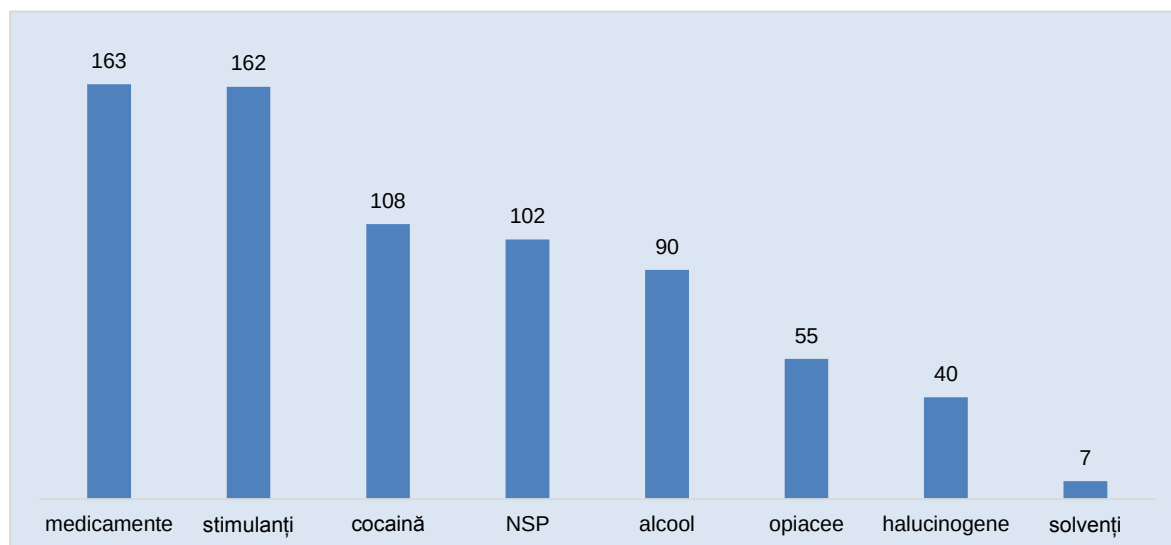
Harta 2 - 1: Repartiția geografică a cazurilor de urgență cauzate de consumul de canabis (singular sau în combinație), analiză comparativă 2022 – 2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Din totalul cazurilor de urgență înregistrate pentru consum de canabis, în 57,4% acesta a fost raportat ca și consum singular. În ceea ce privește consumul de droguri multiple, canabisul a fost declarat, în special, în combinație cu consumul de medicamente și stimulanti (amfetamine/ metamfetamine, Ecstasy).

Grafic 2 - 15: Distribuția cazurilor de urgențe datorate consumului de cannabis, în funcție de drogul utilizat în combinație cu acesta

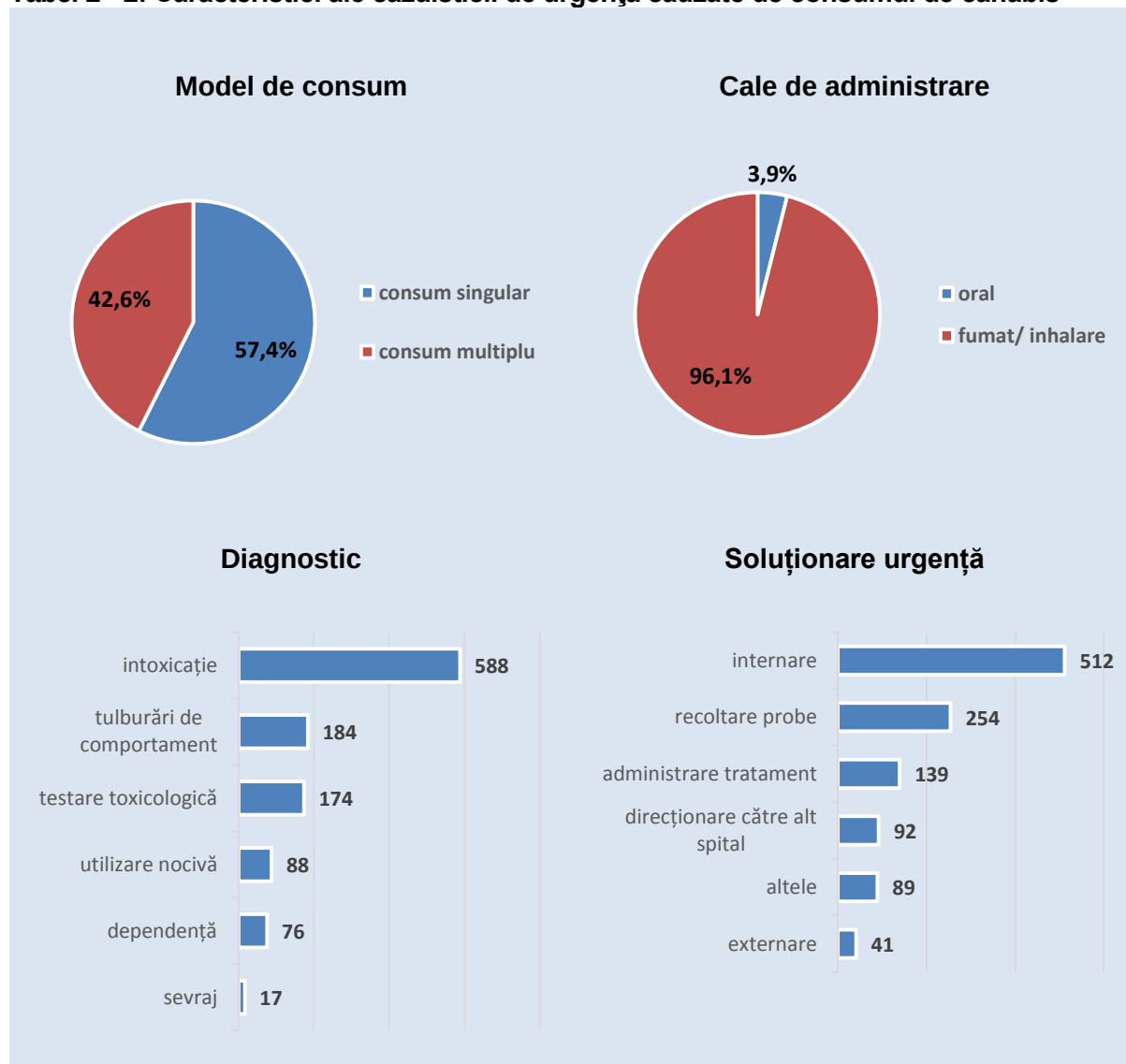
Sursa: Agenția Națională Antidrog

Indiferent de tipul consumului (singular sau mixt), preponderent (96,1%), administrarea cannabisului s-a realizat pulmonar prin fumat/ inhalare.

Principalul diagnostic menționat în fișa standard a urgențelor medicale ca urmare a consumului de substanțe psihoactive înregistrată în unitățile medicale de urgență a fost cel de intoxicație – 52,3%, urmat de tulburări mentale și de comportament – 16,3%, utilizare nocivă – 7,8%, dependență – 6,7%, sevrăj – 1,5%. În 15,4% dintre cazuri s-au prezentat persoane în scopul recoltării de probe biologice în vederea testării toxicologice.

Analizând modalitatea de soluționarea a cazurilor de urgență medicală ca urmare a consumului de cannabis, se observă că 45,5% dintre cazuri au necesitat internarea în cadrul unității medicale, 3,6% dintre persoane refuzând internarea, în vederea acordării asistenței medicale de specialitate. Pentru 12,3% din cazuri a fost necesară doar administrarea de tratament medicamentos și pentru 22,5% au fost recoltate probe biologice. În 8,2% din cazuri a fost nevoie de direcționarea către un alt spital/ centru medical. Pentru 7,9% dintre cazuri soluționarea cazului a fost alta.

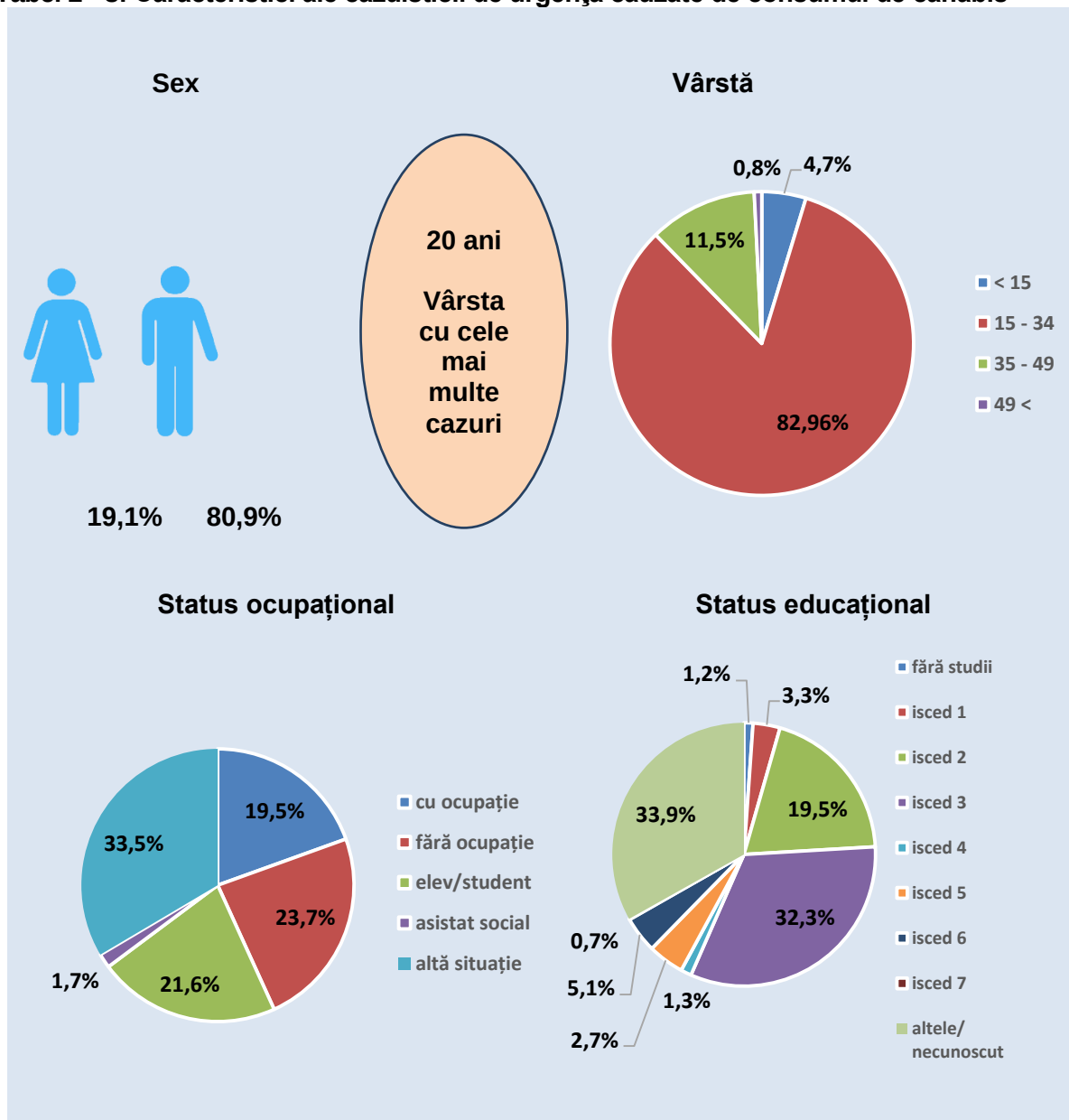
Tabel 2 - 2: Caracteristici ale cazuisticii de urgență cauzate de consumul de canabis

Sursa: Agenția Națională Antidrog

80,9% dintre persoanele înregistrate la nivelul secțiilor de primiri urgențe pentru probleme cauzate de consumul de canabis erau bărbați. În majoritatea (82,9%) cazurilor prezentate în unitățile de primiri urgență pentru consum de canabis, vârsta persoanelor a fost 15 – 34 ani, 11,5% dintre cazuri a fost vorba de persoane cu vârsta cuprinsă în intervalul 35 – 49 ani și 0,8 % cu vârsta peste 49 de ani. De menționat este faptul că, 4,7% dintre persoane erau copii sub 15 ani. Cele mai multe cazuri de urgențe medicale ca urmare a consumului de canabis au fost înregistrate pentru persoane cu vârsta de 20 de ani.

Tabel 2 - 3: Caracteristici ale cazuisticii de urgență cauzate de consumul de cannabis

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Referitor la studiile absolvite, 51,8% dintre persoanele consumatoare de cannabis care au apelat la serviciile de urgență pentru probleme datorate acestui comportament (număr de cazuri cu informații), au menționat că au absolvit studii gimnaziale sau liceale (ISCED 2 și ISCED 3), în timp ce, 9,8% au declarat că au studii superioare (ISCED 4 – ISCED 7). Pentru 33,9% dintre cazurile înregistrate în unitățile de primiri urgențe nu a fost menționat statusul educațional. În 21,6% dintre cazurile de urgențe medicale datorate consumului de cannabis (număr de cazuri cu informații) au fost înregistrați elevi sau studenți. În majoritatea cazurilor (23,7%), a fost declarată lipsa ocupației, doar 19,5% dintre persoanele care au apelat la servicii de urgență menționând că au o ocupație.

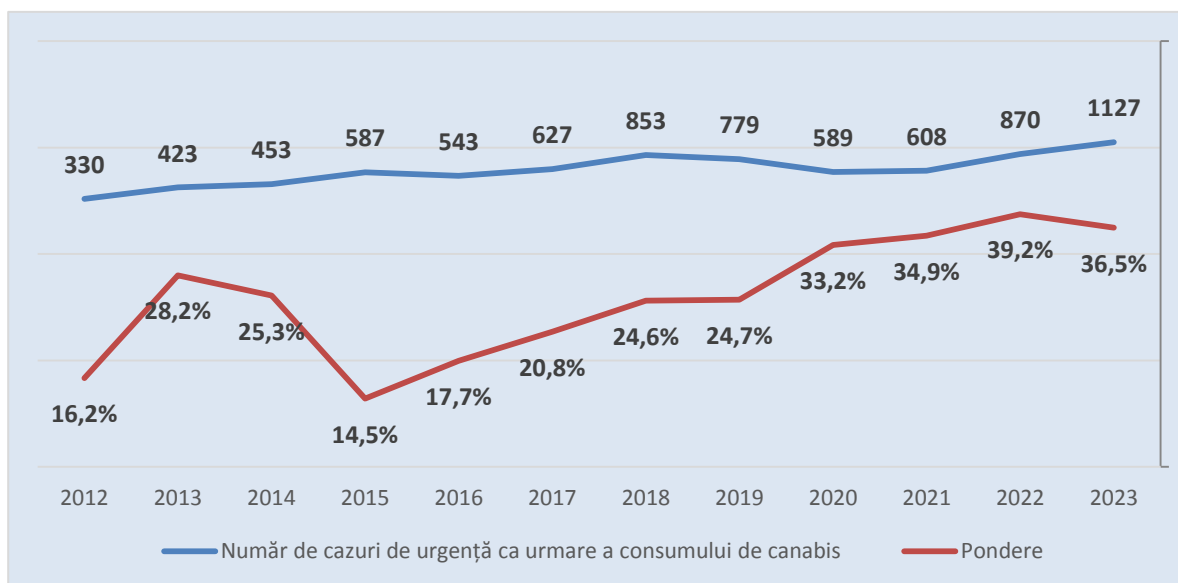
•Tendințe

În anul 2023 se observă o creștere a numărului de cazuri înregistrate în serviciile medicale de urgență ca urmare a consumului de cannabis (29,5% mai multe cazuri față de numărul

înregistrat în anul 2022, respectiv 241,5% mai multe cazuri decât la începutul perioadei de monitorizare, în anul 2012). Valoarea înregistrată în anul de referință (1127 cazuri) este cea mai mare valoare înregistrată de la începutul monitorizării indicatorului urgențe medicale ca urmare a consumului de droguri.

În ceea ce privește preponderența acestei problematici în ansamblul cazuisticii înregistrate în unitățile de specialitate la nivel național, în anul 2023 se înregistrează o scădere al acestui tip de cazuri (36,5% în 2023 față de 39,2 în 2022).

Grafic 2 - 16: Tendințe înregistrate în cazuistica urgențelor medicale cauzate de consumul de cannabis (singular sau în combinație) comparativ cu ponderea acestora în numărul total de urgențe medicale, 2012-2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

2.2.STIMULANȚI

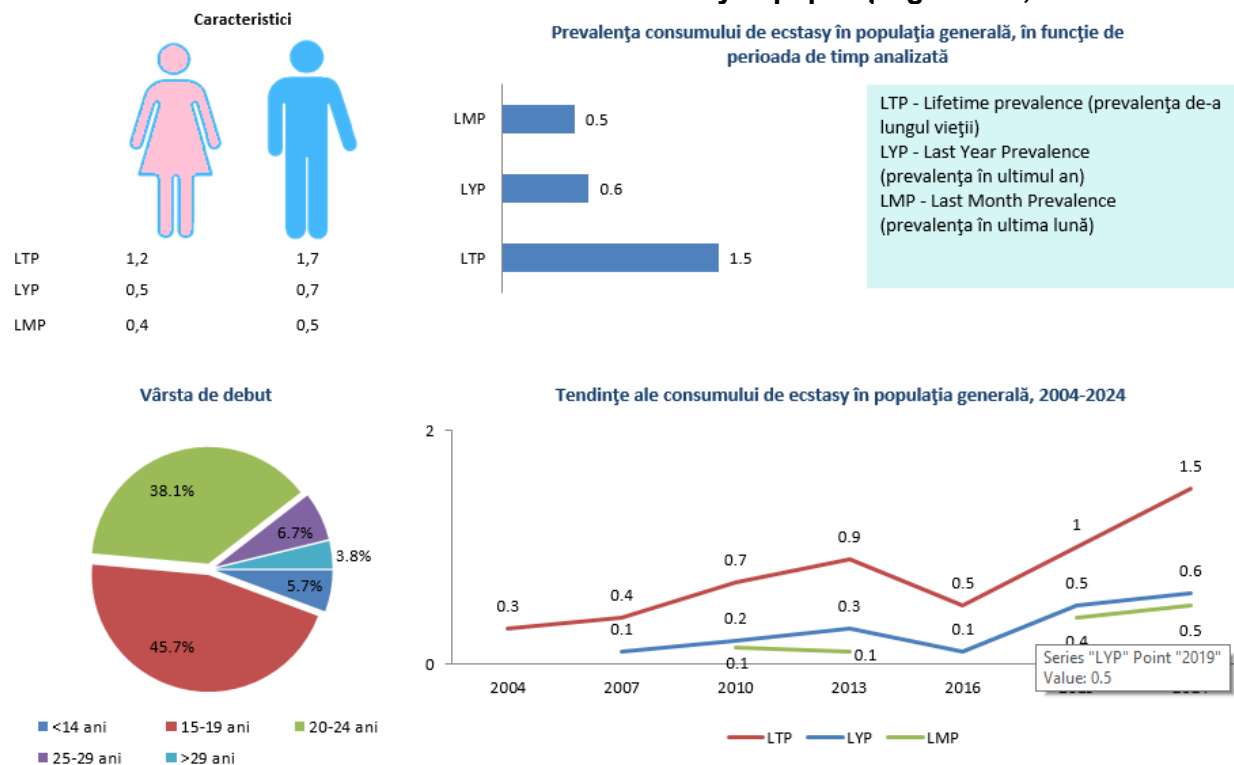
2.2.1.Consumul de stimulanti în populația generală

Pe piața drogurilor din România sunt disponibili stimulanti, de tipul: cocaină, amfetamine și ecstasy. Din punct de vedere al disponibilității percepute, stimulanti sunt considerați dificil de procurat.

2.2.1.Ecstasy

În cazul consumului de ecstasy, 1,5% din populația generală cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani a declarat că a consumat acest tip de drog cel puțin o dată în viață, în timp ce, 0,6% dintre respondenți au menționat un astfel de consum în ultimul an, iar 0,5%, în ultima lună. Prevalențele consumului de ecstasy în ultimele 12 luni și în ultimele 30 zile, observate în GPS, sunt mici, anchetele populaționale captând doar un număr mic de consumatori de alte droguri decât cannabisul.

Grafic 2 - 17: Caracteristici ale consumului de ecstasy în populația generală, GPS 2024

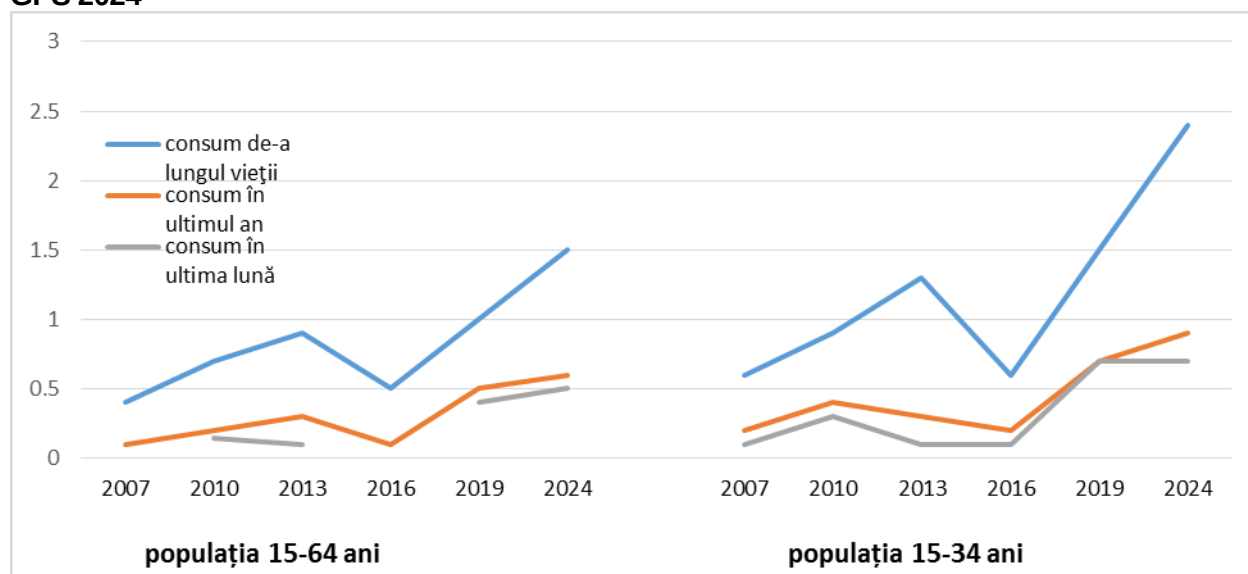

Sursa: ANA

Dacă în cazul bărbaților, 1,7% au declarat că au consumat ecstasy de-a lungul vieții, 0,7% au menționat că au consumat în ultimul an și 0,5%, în ultima lună, ponderea femeilor consumatoare este 1,2% pentru consumul experimental, iar pentru consumul recent - 0,5% au declarat consum, în timp ce, pentru consumul actual, se înregistrează 0,4%.

În funcție de grupa de vârstă, cele mai mari prevalențe ale consumului de ecstasy, indiferent de perioada de timp analizată, se înregistrează în grupa de vârstă 15-34 ani: 2,4%, 0,9%, respectiv 0,7%. Pentru populația adultă (35-64 ani), se înregistrează prevalențe de aproape 3 ori mai mici: 0,7%, în cazul consumului experimental, 0,3%, în cazul consumului recent, și 0,2%, în cazul consumului actual.

Grafic 2 - 18: Dinamica consumului de ecstasy în populația generală și în populația tânără, GPS 2024

Sursa: ANA

Cea mai mică vârstă de debut declarată a fost 13 ani, iar media vârstei de debut este de 20,1 ani. Peste jumătate dintre respondenți (51,4%) au început acest tip de consum la vârste foarte fragede (sub 19 ani), în timp ce, 38,1% dintre cei chestionați au declarat debut în consumul de ecstasy la vârsta de 20-24 ani.

Rezultatele studiului realizat în anul 2024 indică menținerea tendinței ascendente a nivelului consumului de ecstasy în populația generală, observată la aplicarea studiului precedent (2019).

Deși valorile înregistrate sunt mici, în vederea orientării programelor adresate consumului de ecstasy, prezentăm rezultatele analizei datelor obținute de la persoanele care au răspuns la întrebări specifice privind modalitatea de procurare a drogului, dar și modul de consum. Aceste întrebări au fost adresate participanților care că au declarat că au consumat ecstasy în ultimele 12 luni.

Astfel, la măsurarea disponibilității, majoritatea (61,8%) celor care au răspuns, au declarat că le-a fost oferit cu titlu gratuit sau pentru a cumpăra ecstasy, de 1-9 ori în ultimele 12 luni.

În același scop, a fost studiată disponibilitatea, din punct de vedere al locației. Mai mult de jumătate (55,7%) dintre cei care au răspuns, au declarat că ultima oară din ultimele 12 luni când le-a fost oferit ecstasy, se aflau într-un spațiu de distracție (bar, club, festival de muzică), în timp ce aproximativ o treime (31,6%) au menționat proprietatea privată.

De asemenea, a fost studiată modalitatea de procurare a drogului, în cazul ultimului consum din cele 12 luni: 67,2% dintre respondenți au menționat că au cumpărat, în timp ce, 32,8% au declarat că au obținut sau au împărțit drogul cu prietenii.

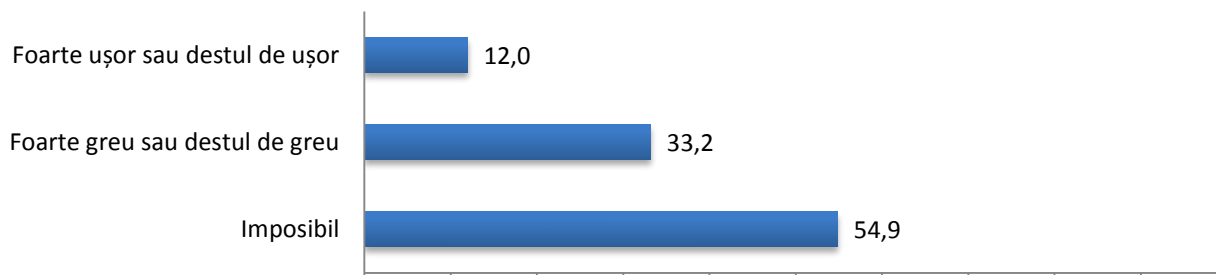
În continuarea studierii modalității de procurare, a fost adresată o întrebare referitoare la persoana de la care a fost procurat ecstasy, la ultimul consum din cele 12 luni. Aproximativ trei sferturi (73,7%), dintre participanții la studiu care au răspuns la această întrebare, și-au procurat ecstasy de la o persoană cunoscută, în timp ce, doar 26,2% au menționat dealer-ul sau o persoană necunoscută.

Locația de consum a fost o altă caracteristică studiată în relație cu consumul recent.

Aproximativ jumătate (57,4%) dintre cei care au răspuns, au declarat că ultima oară din ultimele 12 luni când au consumat ecstasy, se aflau într-un spațiu de distracție (bar, club, festival de muzică), iar aproximativ o treime (34,7%) au menționat o proprietate privată.

În context mai larg, au fost adresate, tuturor participanților la studiu, întrebări referitoare la percepția asupra disponibilității ecstasy. Doar 12% dintre respondenții cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani consideră că ar fi foarte ușor sau destul de ușor să procure ecstasy într-un interval de 24 ore.

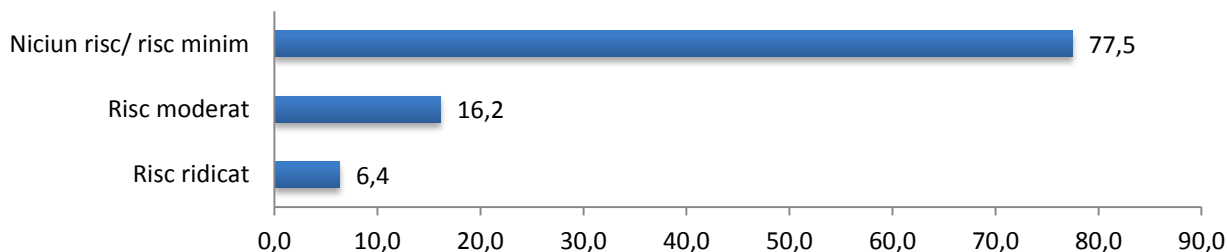
Grafic 2 - 19: Percepția populației generale asupra disponibilității ecstasy într-un interval de 24 ore, GPS 2024

Sursa: Agenția Națională Antidrog

De asemenea, a fost studiată percepția riscului privind consumul de ecstasy. 8 din 10 adulți români (77,5%) cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani consideră că a încerca ecstasy o dată sau de 2 ori reprezintă un risc ridicat.

Grafic 2 - 20: Dvs. considerați că a încerca ecstasy o dată sau de două ori prezintă?, GPS 2019

Sursa: Agenția Națională Antidrog

2.2.2.Cocaină/ crack

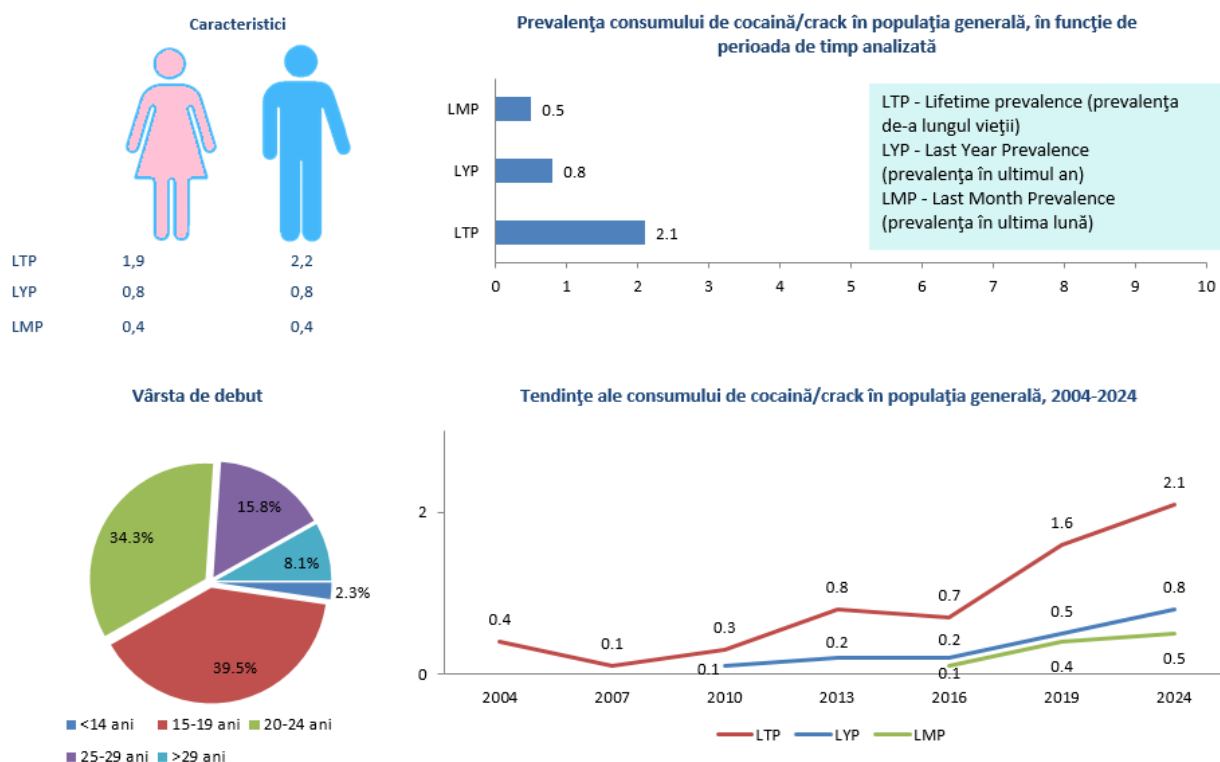
Consumul de cocaină/ crack înregistrează al treilea nivel al prevalenței în „clasamentul” drogurilor ilicite. Astfel, 2,1% din populația generală cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani, inclusă în eșantion, a experimentat consumul de cocaină/ crack, 0,8% dintre respondenți au declarat consum recent de cocaină/ crack, iar 0,5% au menționat că au consumat și în ultima lună.

Spre deosebire de studiile anterioare, când existau diferențe semnificative între nivelurile de consum în funcție de sex, în 2024, consumul stimulanzilor de tip cocaină/ crack este similar atât în rândul bărbaților, cât și al femeilor, indiferent de perioada de referință: consum de-a lungul vieții - 2,2% bărbați, față de 1,9% femei; consum din ultimul an – 0,8% bărbați, față de 0,8% femei; consum din ultima lună - 0,4% bărbați, față de 0,4% femei.

Cea mai mică vârstă de debut, declarată de către cei care au experimentat consumul de cocaină/ crack, a fost 11 ani, iar cea mai mare, 45 ani. 2 din 5 respondenți (41,8%) au început acest tip de consum la vârste foarte fragede (sub 19 ani), în timp ce, peste o treime (34,3%) dintre cei chestionați au declarat debut în consumul de cocaină/crack la vârsta de 20-24 ani.

Analiza de tendință indică o creștere a nivelului consumului de cocaină/ crack în populația generală, înregistrându-se cele mai mari valori ale prevalențelor, pentru întreaga perioadă de monitorizare.

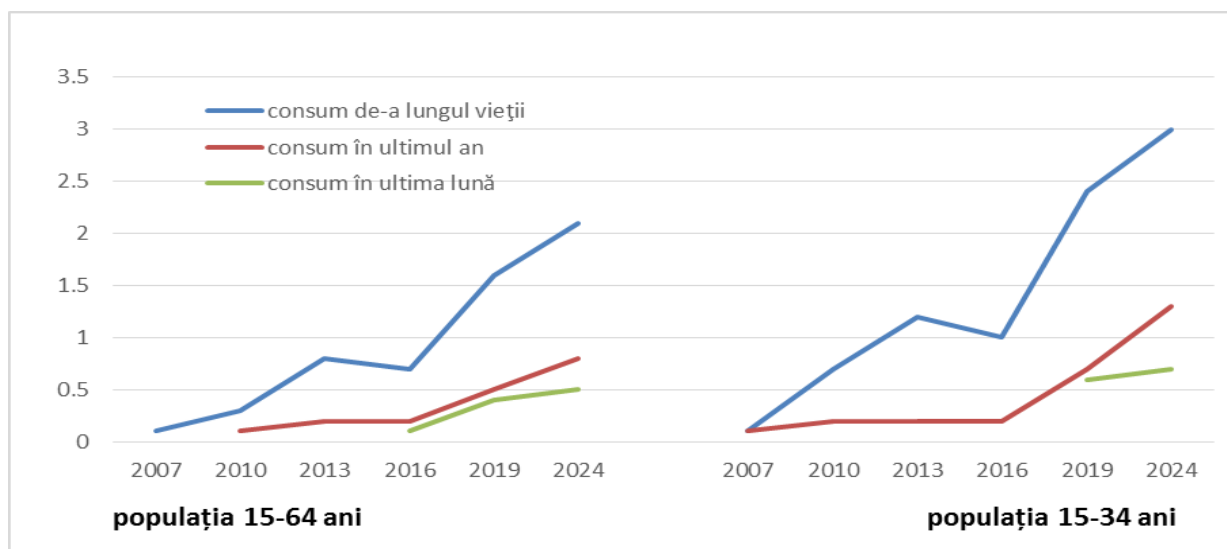
Grafic 2 - 21: Caracteristici ale consumului de cocaină/ crack în populația generală, GPS 2024

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În funcție de grupa de vârstă, cele mai mari prevalențe ale consumului de cocaină/ crack, indiferent de perioada de timp analizată, se înregistrează în grupa de vârstă 15-34 ani: 3%, 1,3%, respectiv 0,7%. Pentru populația adultă (35-64 ani), se înregistrează prevalențe de aproape 3 ori mai mici: 1,3%, în cazul consumului experimental, 0,4%, în cazul consumului recent, și 0,3%, în cazul consumului actual.

Grafic 2 - 22: Dinamica consumului de cocaină/ crack în populația generală și în populația tânără, GPS 2024

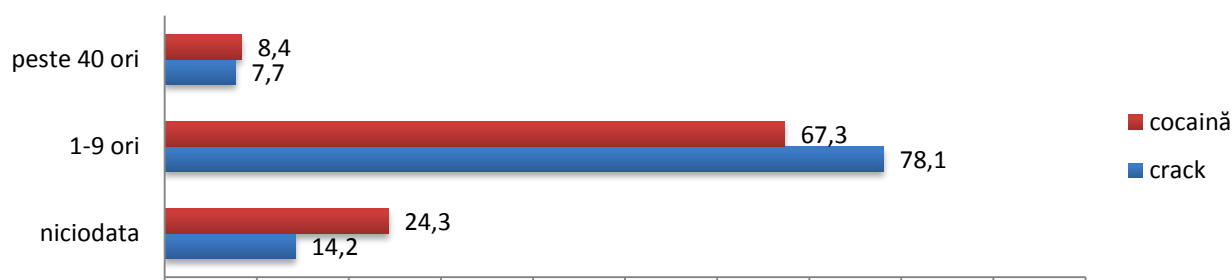

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Deși valorile înregistrate sunt mici, în vederea orientării programelor adresate consumului de cocaină/ crack, prezentăm rezultatele analizei datelor obținute de la persoanele care au răspuns la întrebări specifice privind modalitatea de procurare a acestor substanțe, dar și modul de consum. Aceste întrebări au fost adresate participanților care că au declarat că au consumat cocaină/ crack în ultimele 12 luni.

Dintre respondenții la întrebarea privind disponibilitatea, cei mai mulți (78,1% - crack, 67,3% - cocaină) au declarat că le-a fost oferit cu titlu gratuit sau pentru a cumpăra substanțele stimulante menționate, de 1-9 ori în ultimele 12 luni.

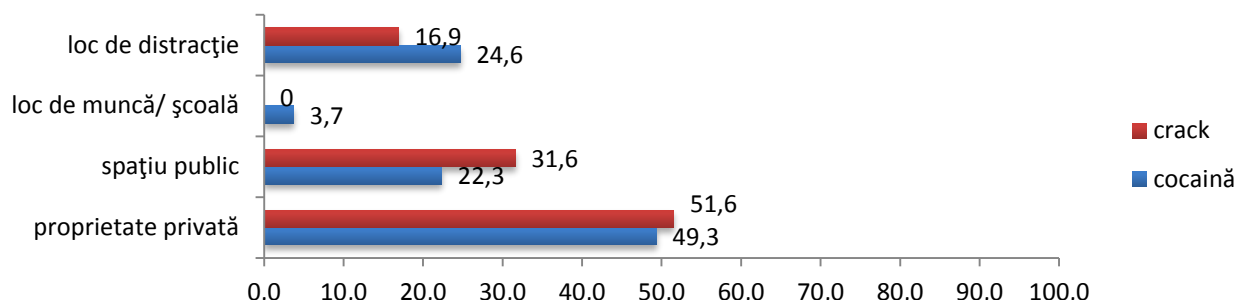
Grafic 2 - 23: În ultimele 12 luni, de câte ori v-a fost cocaină sau crack, fie în mod gratuit, fie pentru a cumpăra?, GPS 2024

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În același scop, a fost studiată disponibilitatea, din punct de vedere al locației. Mai puțin de un sfert (16,9% - crack, 24,6% - cocaină) dintre cei care au răspuns, au declarat că ultima oară din ultimele 12 luni când le-a fost oferit cocaină/ crack, se aflau într-un spațiu de distracție (bar, club, festival de muzică), în timp ce, aproximativ o jumătate (51,6% - crack, 49,3% - cocaină) au menționat proprietatea privată. Comparativ cu răspunsurile primite în cazul drogurilor prezentate anterior (ecstasy), a fost menționată și școala sau locul de muncă printre locațiile în care participanților la studiu le-a fost oferit gratuit sau pentru a cumpăra cocaină (3,7%).

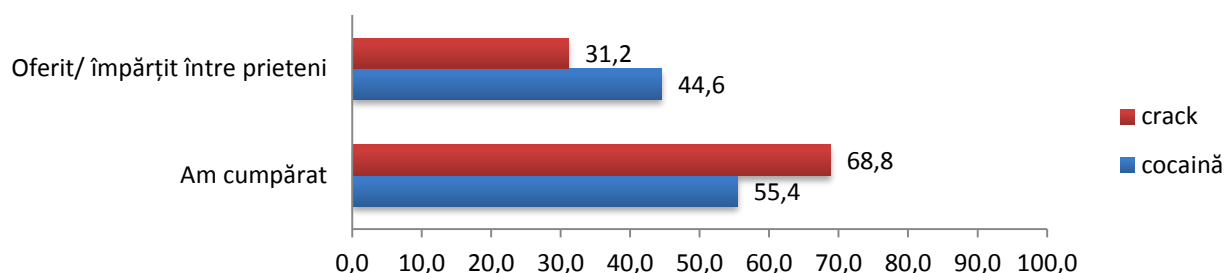
Grafic 2 - 24: În ultimele 12 luni, când v-a fost oferit ultima dată cocaină sau crack, unde erați?, GPS 2024 (%)

Sursa: Agenția Națională Antidrog

De asemenea, a fost studiată modalitatea de procurare a cocainei sau crack-ului, în cazul ultimului consum din cele 12 luni. Cei mai mulți dintre respondenți au declarat că și-au cumpărat drogul (68,8% - crack, 55,4% - cocaină).

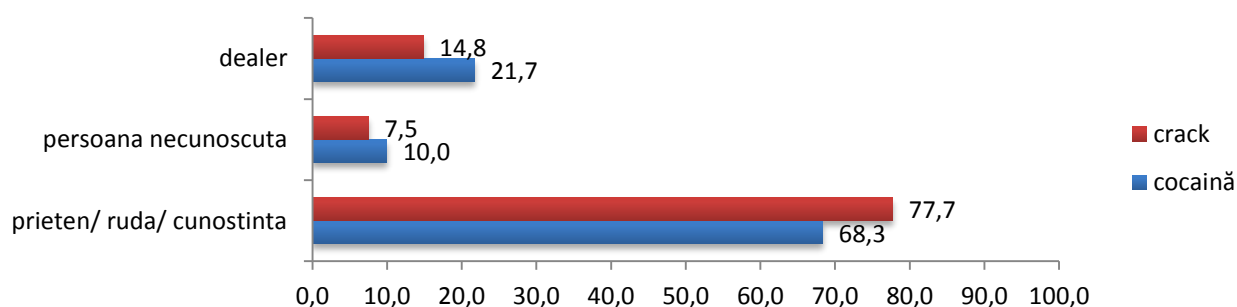
Grafic 2 - 25: În ultimele 12 luni, cum ați obținut cocaină sau crack, ultima dată când ați consumat?, GPS 2024 (%)

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În continuarea studierii modalității de procurare, a fost adresată o întrebare referitoare la persoana de la care a fost procurată cocaina/ crack, la ultimul consum din cele 12 luni. Mai mult de trei sferturi (77,7% - crack, 68,3% - cocaină), dintre participanții la studiu care au răspuns la această întrebare, și-au procurat drogul de la o persoană cunoscută, în timp ce, restul respondenților (22,3% - crack, 31,7% - cocaină) au menționat dealer-ul sau o persoană necunoscută.

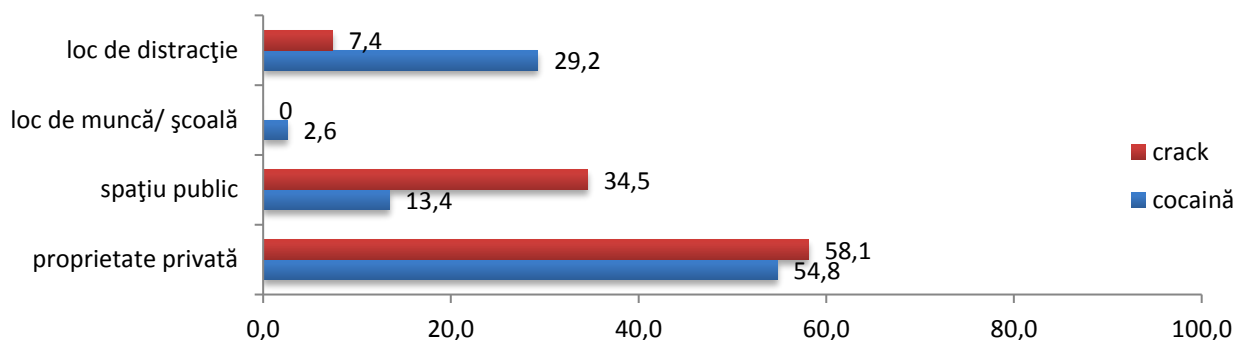
Grafic 2 - 26: În ultimele 12 luni, de la cine ați obținut cocaină sau crack, ultima dată când ați consumat?, GPS 2024 (%)

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Locația de consum a fost o altă caracteristică studiată în relație cu consumul recent. Peste jumătate dintre respondenți au declarat consumul drogului într-o proprietate privată (58,1% - crack, 54,8% - cocaină), în timp ce, aproape o treime (29,2% - cocaină) dintre ei au declarat că la ultimul consum se aflau într-un spațiu de distracție (bar, club, festival de muzică). Deși într-un procent foarte mic (2,6% - cocaină), locul de muncă sau școala au fost menționate printre locațiile de consum.

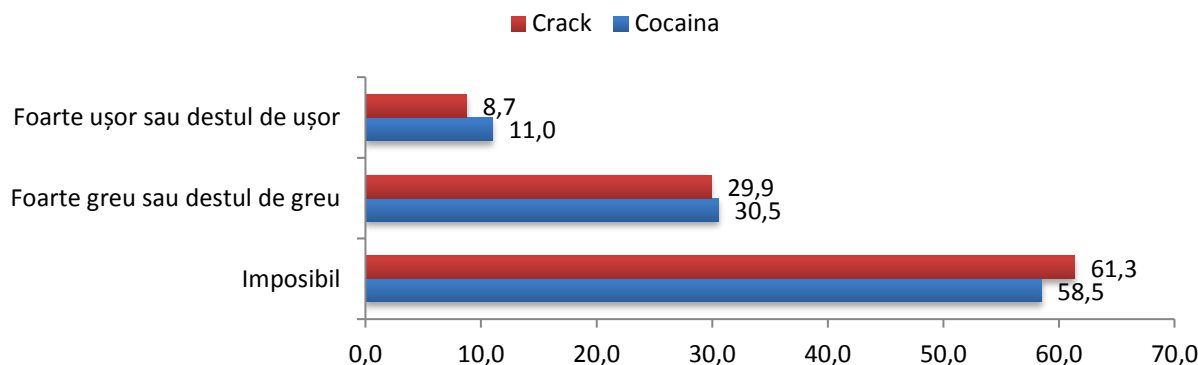
Grafic 2 - 27: În ultimele 12 luni unde vă aflați când ați consumat ultima dată cocaină sau crack?, GPS 2024 (%)

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În context mai larg, au fost adresate, tuturor participanților la studiu, întrebări referitoare la percepția asupra disponibilității cocainei sau crack-ului. Doar 11% și, respectiv, 8,7% dintre respondenții cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani consideră că ar fi foarte ușor sau destul de ușor să procure cocaină, respectiv crack, într-un interval de 24 ore.

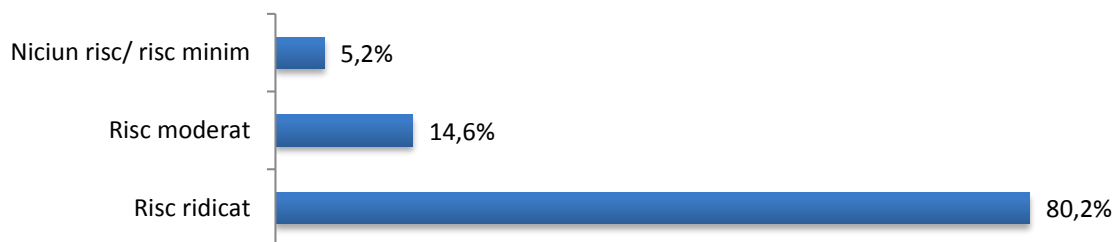
Grafic 2 - 28: Percepția populației generale asupra disponibilității cocainei și crack-ului într-un interval de 24 ore, GPS 2024

Sursa: Agenția Națională Antidrog

De asemenea, a fost studiată percepția riscului privind consumul de ecstasy. 8 din 10 adulți români (80,2%) cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani consideră că a încerca cocaină sau crack o dată sau de 2 ori reprezintă un risc ridicat.

Grafic 2 - 29: Dvs. considerați că a încerca cocaină sau crack o dată sau de două ori prezintă, GPS 2024

Sursa: Agenția Națională Antidrog

2.2.3. Amfetamine

În 2024, amfetaminele înregistrează în România o prevalență a consumului de-a lungul vieții de 0,8%, în timp ce, pentru consumul din ultimul an, se observă o prevalență de 0,4%, iar pentru consumul din ultima lună se înregistrează o prevalență de 0,2%.

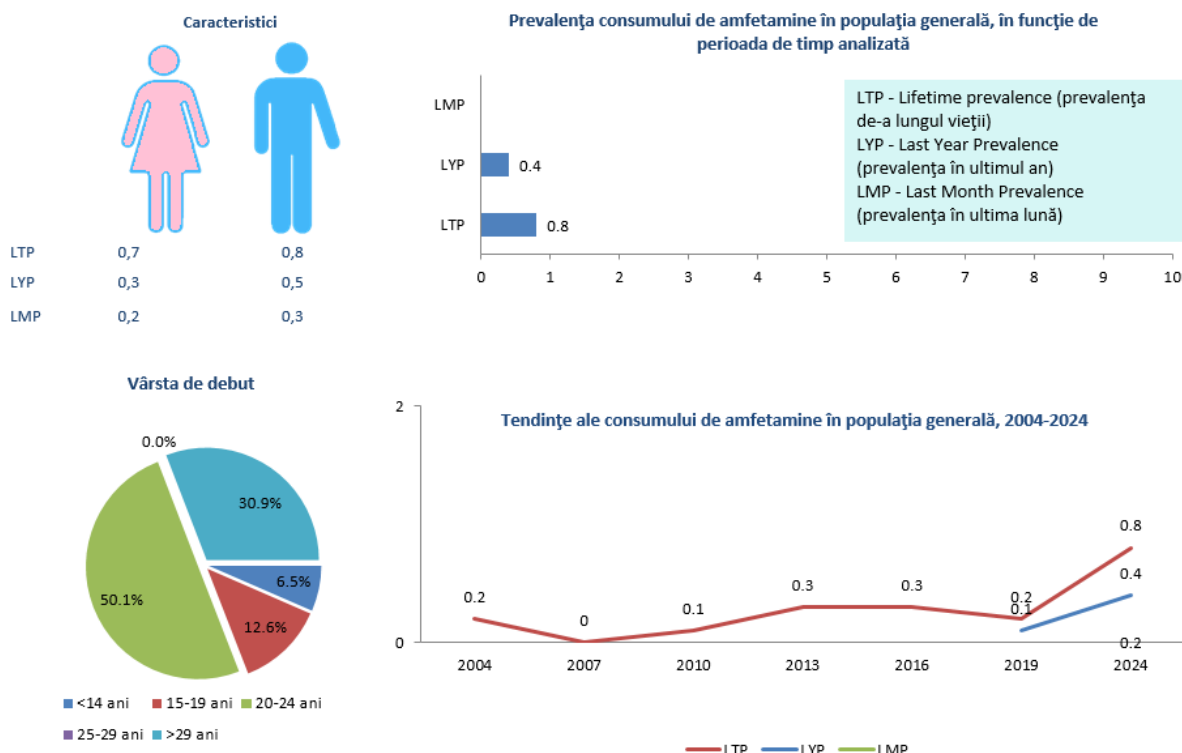
Pentru toate perioadele de referință, nu există diferențe semnificative între sexe în privința consumului de amfetamine: prevalența în rândul populației feminine este similară celei observate în rândul populației masculine (0,7% la femei, față de 0,8% la bărbați – consumul de-a lungul vieții; 0,3% la femei, față de 0,5% la bărbați – consumul recent; 0,2% la femei, față de 0,3% la bărbați – consumul actual).

Cele mai mari niveluri ale consumului se înregistrează pentru grupa de vârstă 15-34 ani (1,2% - consum experimental, 0,6% - consum recent, 0,4% - consum actual), în timp ce, pentru subpopulația de 35-64 ani se observă niveluri ale consumului de aproape 3 ori mai mici (0,4% - consum experimental, 0,2% - consum recent, 0,1% - consum actual).

Pentru debutul în consumul de amfetamine, cea mai mică vârstă menționată de respondenți a fost 14 ani, iar media vârstei de debut este de 23,8 ani. Aproape 7 din 10 dintre respondenți (69,1%) au început acest tip de consum la vârste sub 24 ani, în timp ce, 30,9% dintre cei chestionați au declarat debut în consumul de amfetamine la vârste mai mari de 29 ani.

Consumul de amfetamine cunoaște o schimbare de tendință.

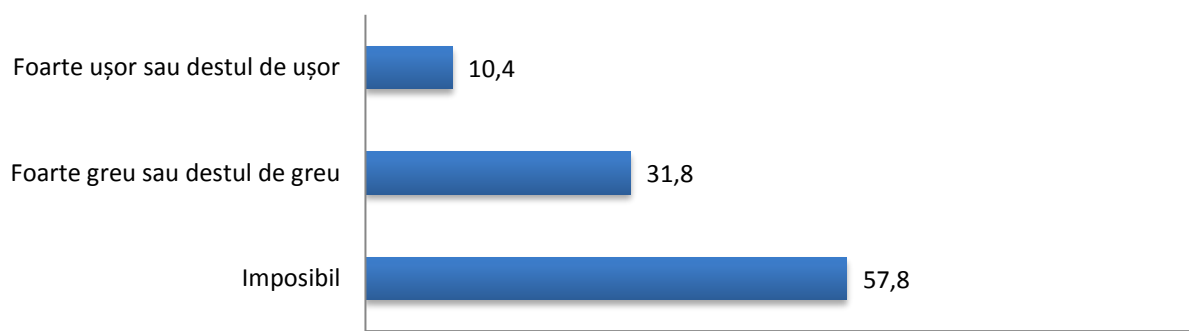
Grafic 2 - 30: Caracteristici ale consumului de amfetamine în populația generală, GPS 2024

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În context mai larg, au fost adresate, tuturor participanților la studiu, întrebări referitoare la percepția asupra disponibilității amfetaminelor. Doar 10,4% dintre respondenții cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani consideră că ar fi foarte ușor sau destul de ușor să procure amfetamine într-un interval de 24 ore.

Grafic 2 - 31: Percepția populației generale asupra disponibilității amfetaminelor într-un interval de 24 ore, GPS 2024

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În același scop, a fost studiată disponibilitatea, din punct de vedere al locației. Peste o treime dintre cei care au răspuns (36,2%), au declarat că ultima oară din ultimele 12 luni când le-au fost oferite amfetamine, se aflau într-o proprietate privată, în timp ce, aproximativ o treime (30,5%) au menționat că erau într-un spațiu de distracție (bar, club, festival de muzică). Comparativ cu răspunsurile primite în cazul drogurilor prezentate anterior (canabis și ecstasy),

a fost menționată și școala sau locul de muncă printre locațiile în care participanților la studiu le-a fost oferit gratuit sau pentru a cumpăra amfetamine (13,3%).

De asemenea, a fost studiată modalitatea de procurare a drogului, în cazul ultimului consum din cele 12 luni: 67,2% dintre respondenți au menționat că au cumpărat, în timp ce, 32,8% au declarat că au obținut sau au împărțit drogul cu prietenii.

În continuarea studierii modalității de procurare, a fost adresată o întrebare referitoare la persoana de la care a fost procurat ecstasy, la ultimul consum din cele 12 luni. Peste jumătate (55,9%), dintre participanții la studiu care au răspuns la această întrebare, și-au procurat amfetaminele de la o persoană cunoscută, în timp ce, doar 44,1% au menționat dealer-ul sau o persoană necunoscută.

Locația de consum a fost o altă caracteristică studiată în relație cu consumul recent. Aproximativ două treimi (62,1%) dintre cei care au răspuns, au declarat că ultima oară din ultimele 12 luni când au consumat amfetamine, se aflau într-o proprietate privată, iar aproximativ o treime (37,9%) au menționat spațiu de distracție (bar, club, festival de muzică) sau un loc de distracție.

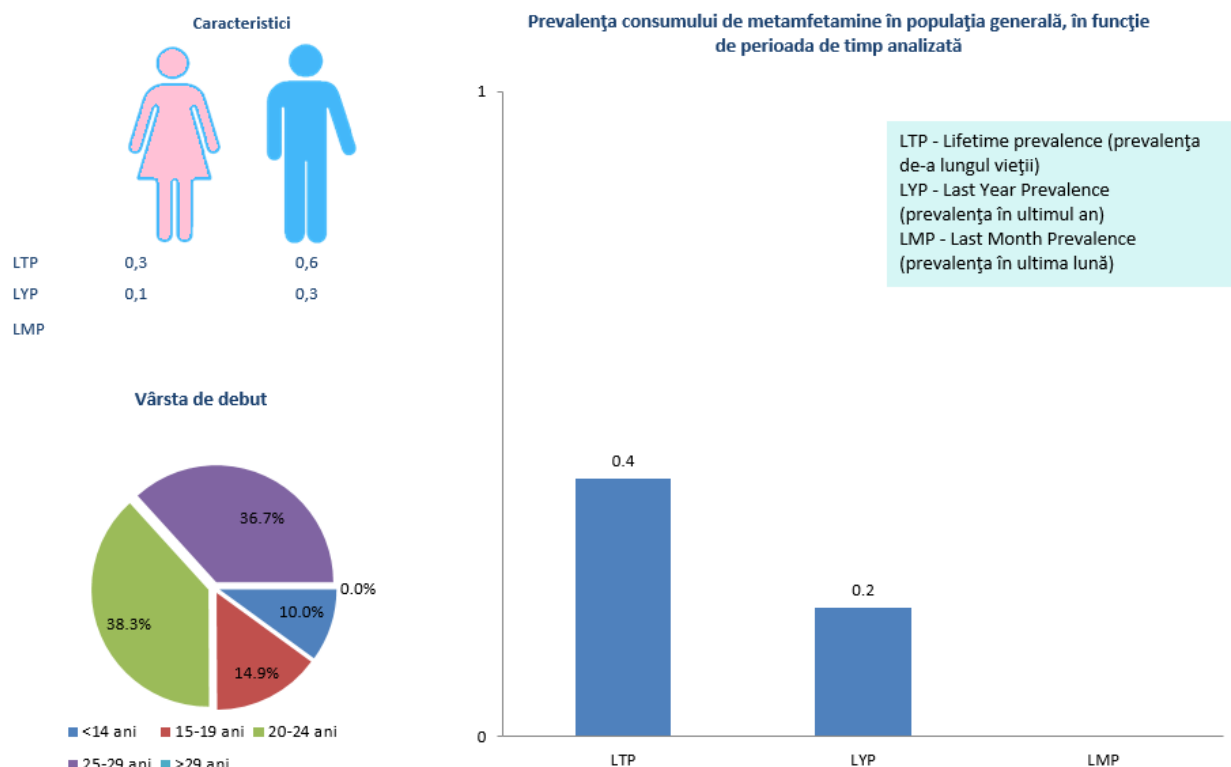
În context mai larg, au fost adresate, tuturor participanților la studiu, întrebări referitoare la percepția asupra disponibilității ecstasy. Doar unul din 10 dintre respondenții cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani consideră că ar fi foarte ușor sau destul de ușor să procure amfetamine într-un interval de 24 ore, în timp ce, peste jumătate consideră acest demers ca fiind imposibil.

2.2.4. Metamfetamine

În 2024, metamfetaminele înregistrează în România o prevalență a consumului de-a lungul vieții de 0,4%, în timp ce, pentru consumul din ultimul an, se observă o prevalență de 0,2%, iar pentru ultima lună nu se înregistrează consum.

Pentru debutul în consumul de metamfetamine, cea mai mică vârstă menționată de respondenți a fost 13 ani, iar media vârstei de debut este de 21,8 ani. Aproape un sfert dintre respondenți (24,9%) au început acest tip de consum la vârste sub 19 ani, în timp ce, restul au declarat debut în consumul de metamfetamine la vârste mai mici de 29 ani.

Grafic 2 - 32: Caracteristici ale consumului de metamfetamine în populația generală, GPS 2024

Sursa: Agenția Națională Antidrog

2.2.2. Tratatamentul pentru stimulanti

13,2% din admiterile la tratament ca urmare a consumului de droguri în 2023 au fost pentru consumul de stimulanti (4,4% pentru cocaina, 1,5% ecstasy, 2,3% amfetamine, 2,9% metamfetamine și 2% catinone sintetice, 0,1% alte stimulanti). Ca și în anii precedenți, majoritatea persoanelor admise la tratament pentru consumul de stimulanti sunt cazuri nou admise în sistemul de tratament (124 din cele 150 de cazuri de cocaină, respectiv 238 din cele 298 de cazuri de stimulanti, alții decât cocaină).

Raportul dintre bărbați și femei consumatori de cocaină care caută ajutor este de 7,82:1 pentru cocaină și 3,66:1 pentru alți stimulanti. Raportul este mai mic pentru cei care s-au adresat pentru prima dată la un centru de tratament –7,85:1 pentru consumatorii de cocaină și 3,25:1 pentru utilizatorii de alte stimulanti.

Indiferent de regimul de internare sau tipul de stimulent consumat, majoritatea populației de consumatori de stimulanti aflate în tratament sunt adulți tineri cu vârsta cuprinsă între 15 și 34 de ani (82,6%). Dacă aproximativ 3/4 (72%) din numărul consumatorilor de cocaină admiși la tratament în 2023 au reprezentat persoane din această categorie de vârstă, situația este și mai evidentă pentru cazurile din asistență înregistrate pentru consumul de alți stimulanti decât cocaina, în 9 din 10 cazuri (87,9%) au sub 35 de ani.

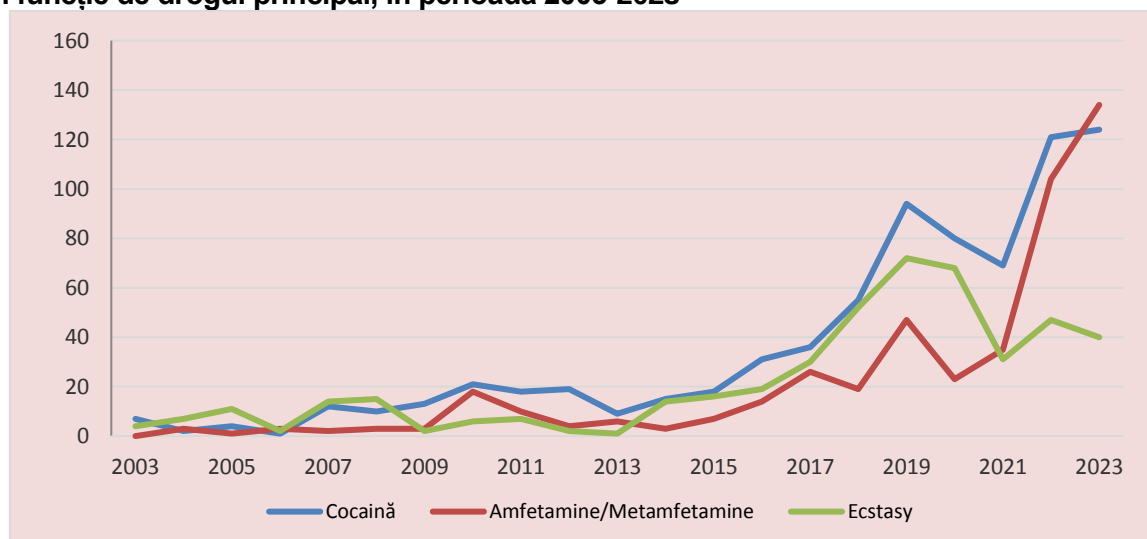
Principala sursă de referință o reprezintă instituțiile de aplicarea legii, atât pentru consumatorii de cocaină (82 din totalul de 150 de cazuri înregistrate în asistență), cât și pentru cei care folosesc alte stimulanti decât cocaina (132 din totalul de 298 de cazuri înregistrate în asistență).

Din punct de vedere al situației locative, persoanele care consumă stimulanti locuiesc cu familia de origine sau cu partenerul în locuințe stabile (63,8%). Dacă în cazul beneficiarilor care au consumat cocaină, proporții similare (38%, respectiv 24%) dintre aceștia locuiesc cu familia de origine, respectiv locuiesc cu partenerul, pentru beneficiarii care au consumat alți stimulanti decât cocaină, o pondere de aproape 5 ori mai mare pentru cei care locuiesc cu familia de origine, comparativ cu cei care locuiesc cu partenerul lor (52% față de 12,8%).

Majoritatea persoanelor care au consumat stimulanti și care au fost admise la tratament în 2023 au absolvit studiile medii (pentru cocaină, 64% din cazuri, iar pentru alți stimulanti decât cocaina, aproximativ 69,5% din cazuri).

În anul 2023, atât în cazul amfetaminelor/ metanfetaminelor, cât și al cocainei, se observă o creștere a numărului de cazuri admise la tratament. Pentru toate substanțele analizate (cocaină, ecstasy, amfetamine/ metamfetamine), tendințele sunt determinate de cazurile nou admise în sistemul de asistență.

Grafic 2 - 33: Tendințe privind numărul de beneficiari admiși pentru prima dată la tratament, în funcție de drogul principal, în perioada 2003-2023

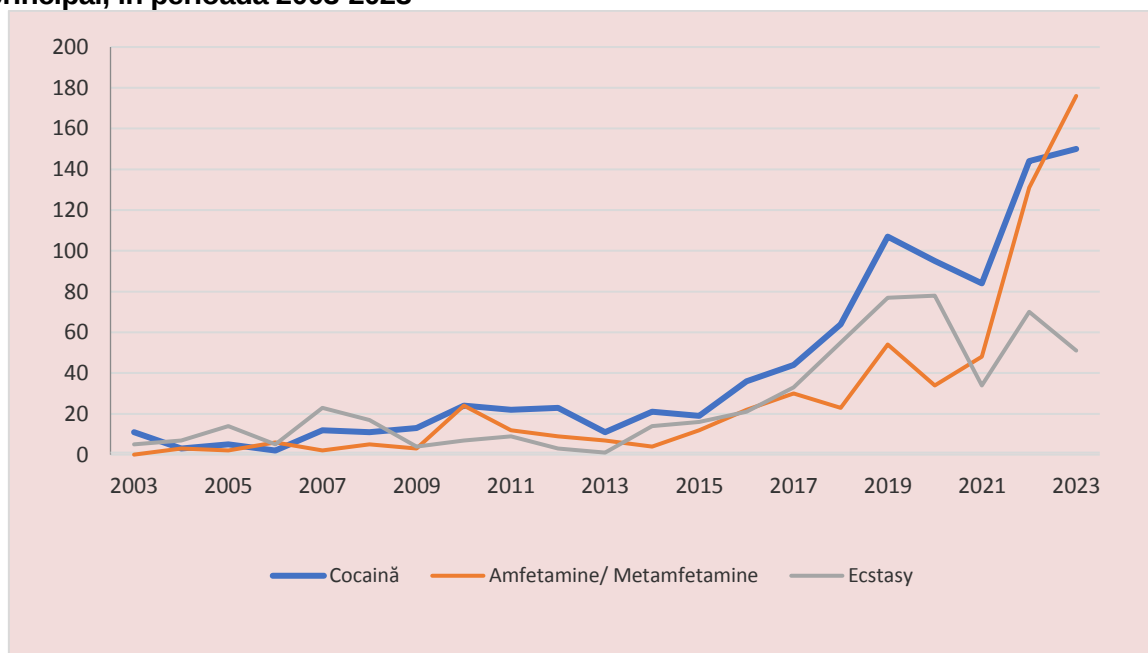

Source: NAA

Serviciile de tratament pentru consumul de stimulanti sunt disponibile la nivel național, atât în comunitate, cât și în mediul penitenciar, dar, în 2023, procentul populației consumatoare de astfel de substanțe care se adresează serviciilor de asistență rămâne foarte scăzut. Predominant, cazurile au fost tratate în comunitate, în funcție de tipul centrului, repartizarea lor fiind astfel: din cele 448 de cazuri incluse în sistemul de asistență pentru consum de

stimulenți, 207 au fost înregistrate în ambulatoriu, 236 în regim rezidențial (intraspitalicesc) și doar 5 cazuri în regim penitenciar.

Grafic 2- 1: Tendințe privind numărul de beneficiari admiși la tratament, în funcție de drogul principal, în perioada 2003-2023

Source: NAA

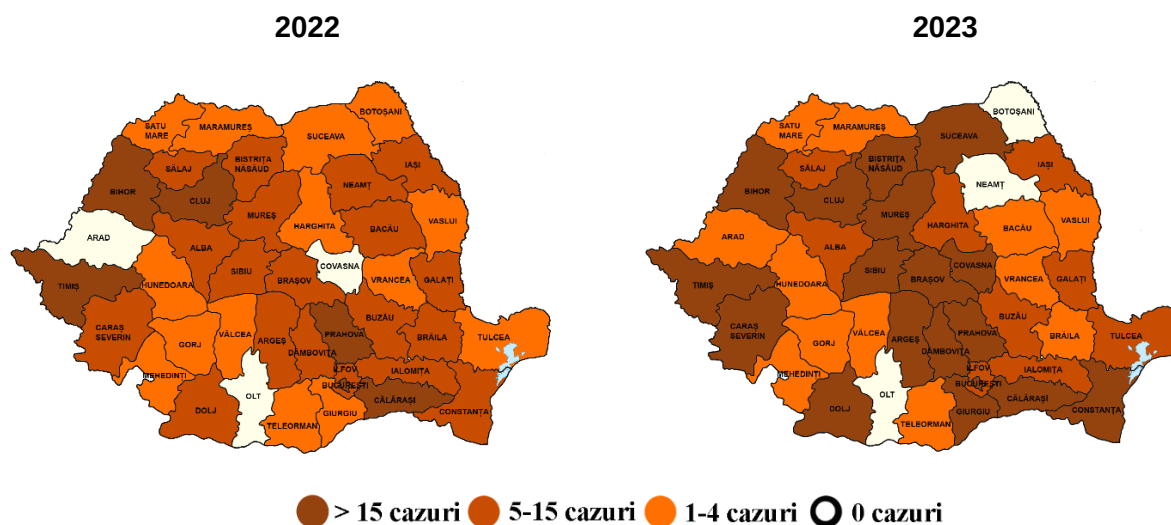
2.2.3. Consum problematic de stimulanți

2.2.3.1. Urgențe medicale cauzate de consumul de stimulanți

În anul 2023, consumul de stimulanți (consum singular sau în combinație) a fost menționat în 728 de cazuri de urgențe medicale datorate consumului de droguri. În ansamblul cazuisticii înregistrate în unitățile de specialitate, la nivel național, procentul persoanelor care au apelat la servicii ca urmare a consumului de stimulanți a fost de 23,6%. În categoria substanțelor stimulante au fost incluse cocaina, amfetamina, metamfetamine și Ecstasy.

În ceea ce privește repartitia geografică, cazuistica este concentrată în 8 unități teritoriale (Bihor, București, Călărași, Cluj, Dâmbovița, Mureș, Sibiu, Timiș), unde se înregistrează peste jumătate (58,8%) din numărul total de cazuri, conform datelor raportate în unitățile medicale de urgență, problematica datorată consumului de stimulanți. În 3 unități teritoriale (Botoșani, Neamț, Olt) nu au fost raportate urgențe medicale datorate consumului de stimulanți.

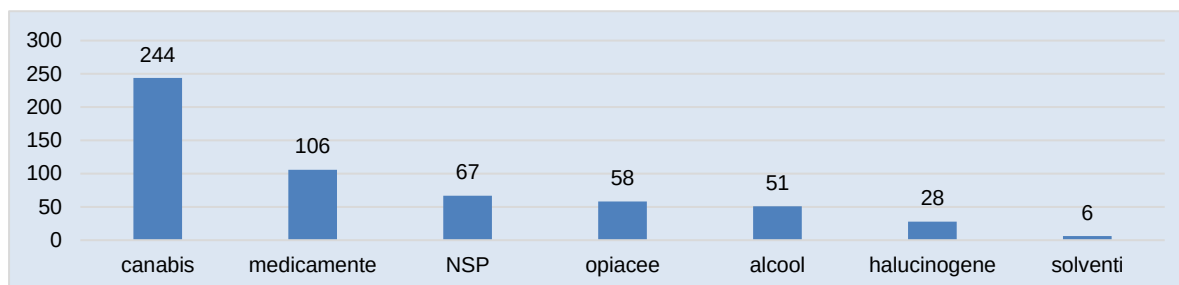
Harta 2 - 2: Repartiția geografică a cazurilor de urgență cauzate de consumul de stimulanti (singular sau în combinație), analiză comparativă 2022 – 2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Din totalul cazurilor de urgență înregistrate pentru consum de stimulanti, în 44,1% a fost raportat consum singular. În ceea ce privește consumul de droguri multiple, substanțele menționate ca fiind administrate, în principal, în combinație cu stimulanti au fost cannabisul, medicamentele și noile substanțe psihoactive.

Grafic 2 - 34: Distribuția cazurilor de urgențe datorate consumului de stimulanti, în funcție de drog utilizat în combinație cu acesta

Sursa: Agenția Națională Antidrog

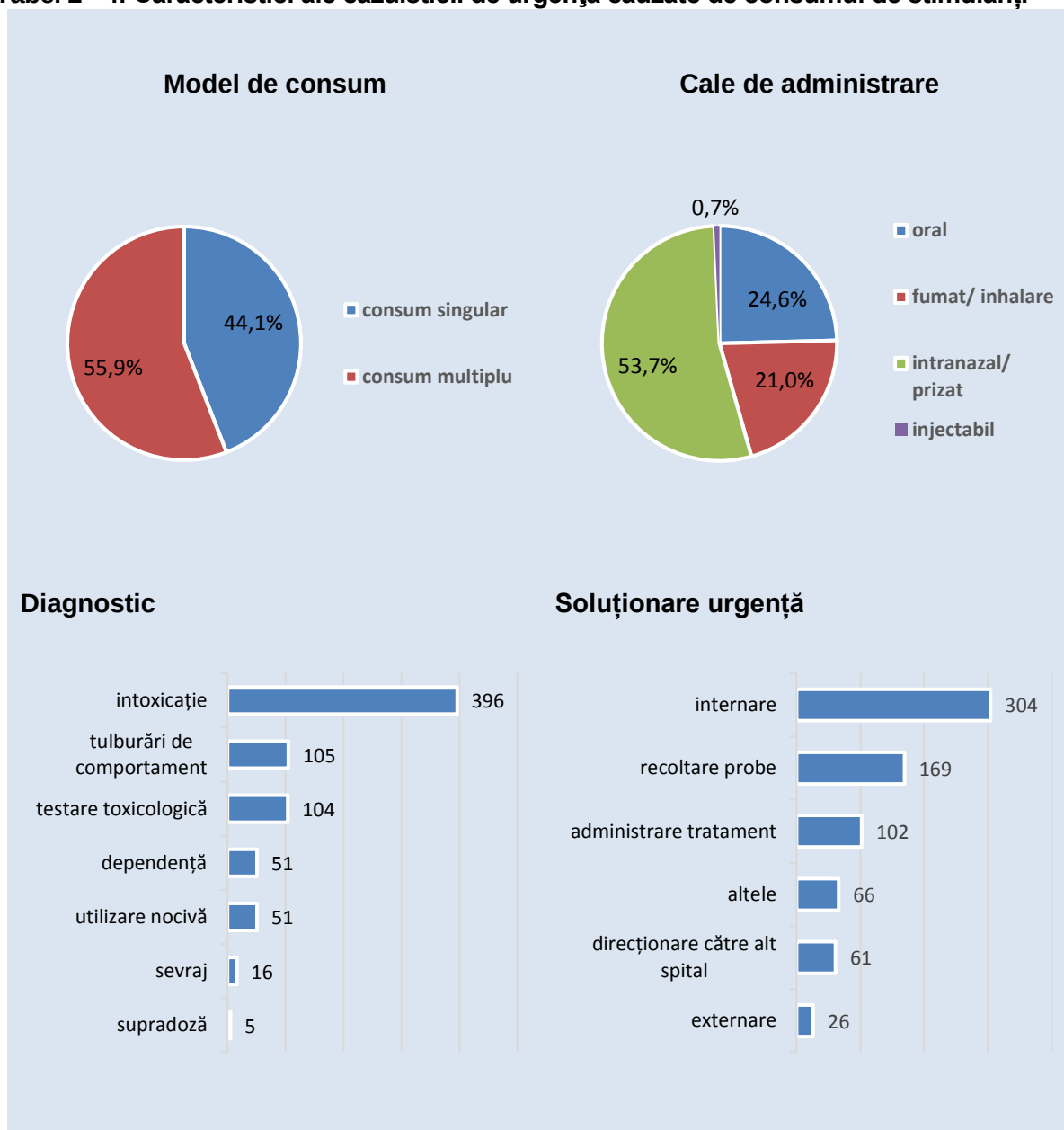
Indiferent de tipul consumului (singular sau mixt), preponderent (53,7%), administrarea stimulanzilor s-a realizat intranazal/ prizat.

Cea mai mare parte a cazurilor de urgență în care a fost raportat consumul de stimulanti (singular sau în combinație) a fost diagnosticată cu intoxicație – 54,4%. Acest diagnostic a fost urmat de tulburare mintală și de comportament – 14,4%, dependență – 7,0%, utilizare nocivă – 7,0%, sevraj 2,2%, supradoză 0,7%. De asemenea în 14,3% dintre cazuri, solicitarea serviciilor de urgență a fost pentru testare toxicologică.

În ceea ce privește modalitatea de soluționare a cazurilor de urgență medicală ca urmare a consumului de stimulanti se observă că 41,7% dintre cazuri au necesitat internarea în cadrul unității medicale, în timp ce în 3,6% dintre cazuri, persoanele au refuzat internarea în vederea acordării asistenței medicale de specialitate. Pentru 14,0% dintre cazuri a fost necesară doar administrarea de tratament medicamentos și pentru 23,2% au fost recoltate probe biologice.

În 8,4% din cazuri a fost nevoie de direcționarea către un alt spital/ centru medical. Pentru 9,1% dintre cazuri soluționarea cazului nu a putut fi precizată.

Tabel 2 - 4: Caracteristici ale cazuisticii de urgență cauzate de consumul de stimulanti

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În ceea ce privește sexul persoanelor care au accesat serviciile de urgență se observă că 79,0% au fost bărbați și 21,0%, femei.

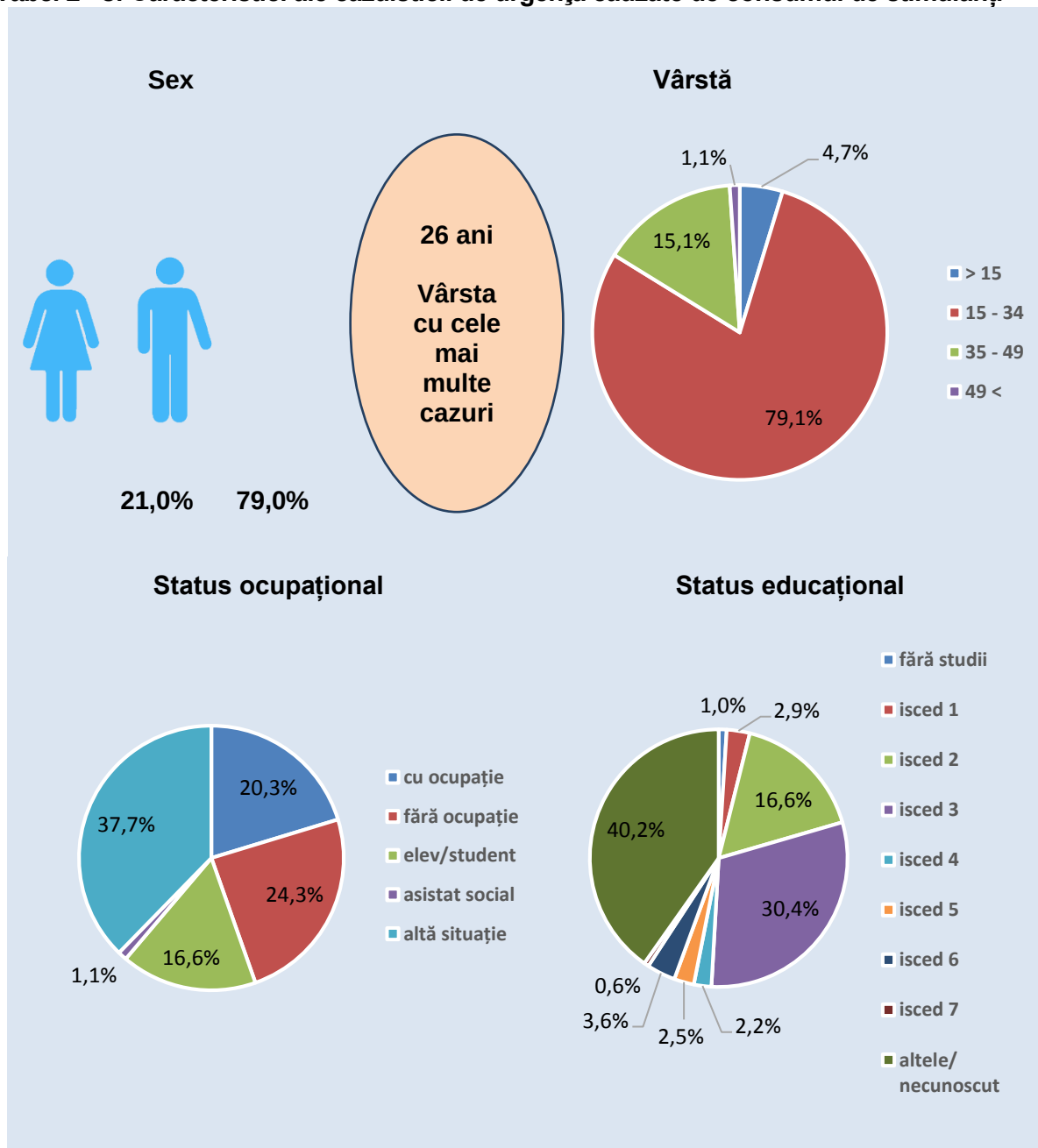
În 4,7% dintre cazurile analizate, persoanele aveau vârsta sub 15 ani, în 79,1% aveau vârsta între 15 și 34 ani, în 15,1% dintre cazuri a fost vorba de persoane cu vârsta cuprinsă în intervalul 35-49 ani, în timp ce, în 1,1% cazuri persoanele aveau vârsta peste 49 ani. Cele mai multe cazuri de urgențe medicale ca urmare a consumului de cannabis au fost înregistrate pentru persoane cu vârsta de 26 de ani.

În privința nivelului de instruire (număr de cazuri cu informații) pe care îl au persoanele consumatoare de stimulanti care au apelat la serviciile de urgență pentru probleme datorate

acestui tip de consum, 47,0% dintre acestea au menționat un nivel secundar de educație (ISCED 2 și ISCED 3).

Lipsa ocupației a fost menționată de cele mai multe persoane 24,3% care s-au prezentat în urgență pentru probleme datorate consumului de stimulanti (număr de cazuri cu informații), iar 16,6% au menționat că sunt elevi sau studenți.

Tabel 2 - 5: Caracteristici ale cazuisticii de urgență cauzate de consumul de stimulanti

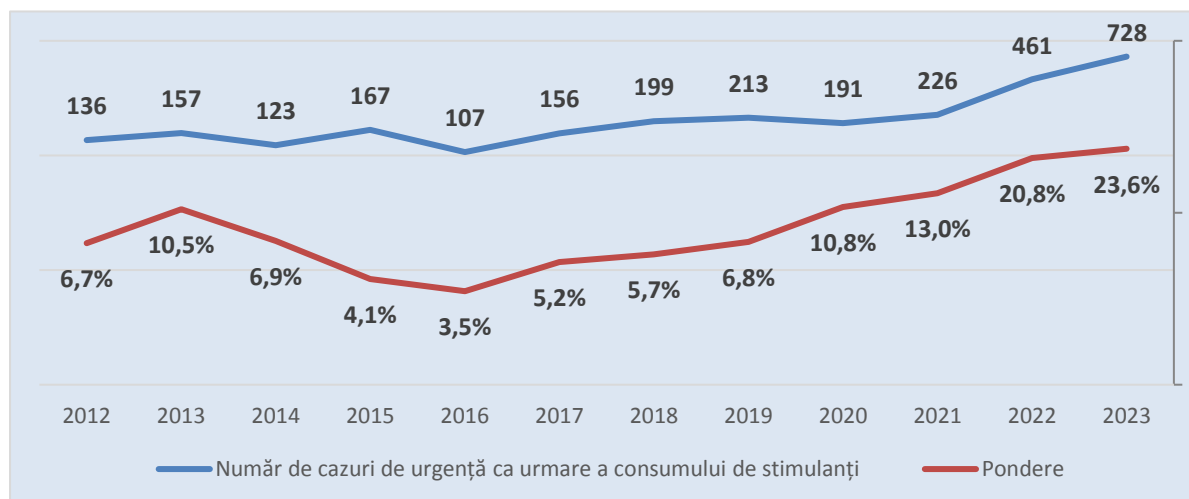
Sursa: Agenția Națională Antidrog

• Tendințe

Tendințele pe termen lung arată că în anul de referință s-a înregistrat cel mai mare număr de cazuri – 728 datorate consumului de stimulanti din întreaga perioadă de monitorizare (2012-2023).

În anul 2023 se înregistrează cea mai mare pondere (23,6%) a cazurilor de stimulanți din totalul cazuisticii de urgență datorată consumului de droguri din întreaga perioadă de monitorizare, procentul fiind de aproape 4 ori în 2023 mai mult față de cel observat în anul 2012 (6,7%).

Grafic 2 - 35: Tendințe înregistrate în cazuistica urgențelor medicale datorate consumului de stimulanți (singular sau în combinație) comparativ cu ponderea acestora în numărul total de urgențe medicale, 2012 – 2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

2.3.HEROINĂ ȘI ALTE OPIACEE

2.3.1.Consumul de heroină în populația generală

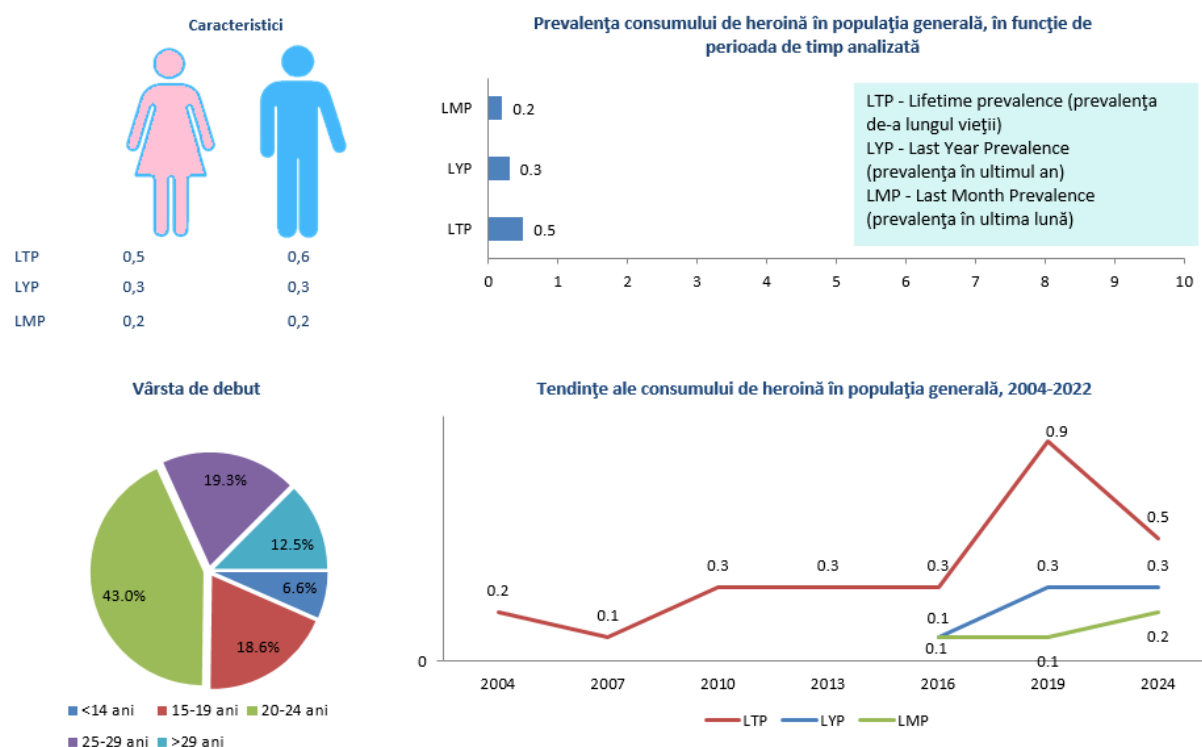
La nivelul populației generale se identifică o prevalență de-a lungul vieții a consumului de heroină de 0,5%. Prevalența în ultimul an a consumului de heroină este de 0,3%, în timp ce, pentru consumul din ultima lună se observă o prevalență de 0,2%.

În cazul consumului de heroină, bărbații înregistrează o prevalență a consumului de-a lungul vieții de 0,3%, față de 0,1% în rândul femeilor. În cazul consumului recent și al celui actual, se observă același nivel al consumului pentru bărbați, respectiv 0,1%. În rândul femeilor, nu se înregistrează consum recent, respectiv actual de heroină.

Media vârstei de debut este de 26,8 ani. Peste două treimi dintre respondenți (68,4%) au început acest tip de consum la vârste foarte fragede (sub 24 ani), în timp ce, 31,6% dintre cei chestionați au declarat debut în consumul de heroină la vârste cuprinse peste 29 ani.

În ceea ce privește tendințele înregistrate în perioada analizată, 2004-2024, se remarcă o stabilizare a consumului de heroină la valori foarte mici.

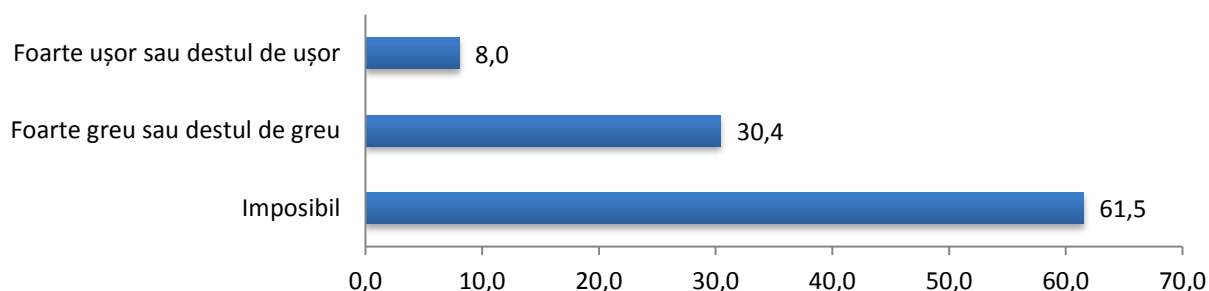
Grafic 2 - 36: Caracteristici ale consumului de heroină în populația generală, GPS 2024

Sursa: ANA

În context mai larg, au fost adresate, tuturor participanților la studiu, întrebări referitoare la percepția asupra disponibilității heroinei. Aproape două treimi (61,5%) dintre respondenții cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani consideră că ar fi imposibil să procure heroină într-un interval de 24 ore și doar 8% văd acest lucru ca fiind foarte ușor sau destul de ușor.

Grafic 2 - 37: Percepția populației generale asupra disponibilității heroinei într-un interval de 24 ore, GPS 2024 (%)

Sursa: ANA

De asemenea, a fost studiată atitudinea privind consumul de heroină. Aproape 9 din 10 dintre respondenții cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani sunt împotriva permisivității consumului de heroină, doar 3,3% dintre ei sunt de acord cu afirmația “Ar trebui să li se permită oamenilor să folosească heroină”.

Grafic 2 - 38: Atitudinea populației față de consumul de heroină, GPS 2024 (%)

Sursa: ANA

2.3.2. Estimarea consumului de opiacee

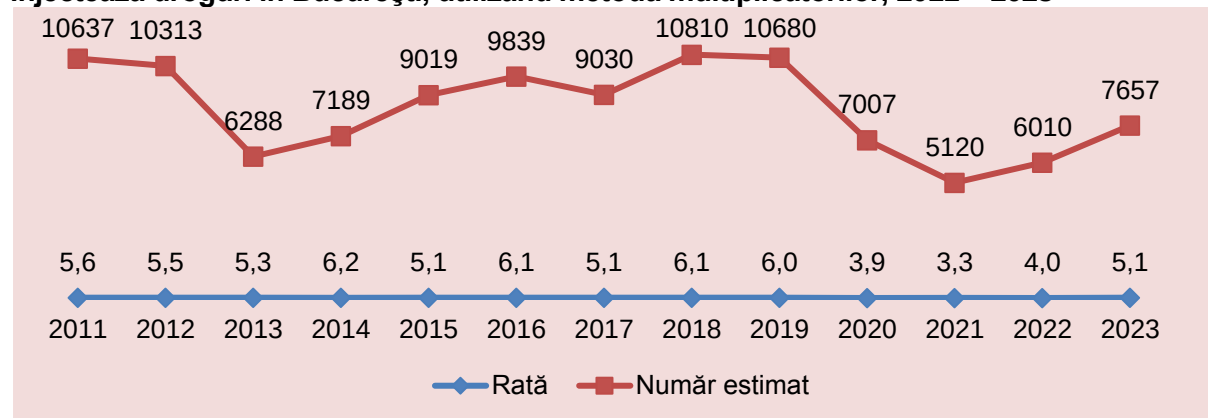
2.3.2.1. Estimarea consumului de opiacee în sub-populații

Pentru realizarea estimării prevalenței consumului problematic de droguri în București, la nivelul anului 2023 s-a utilizat un multiplicator rezultat în urma aplicării „Anchetei comportamentale și serologice privind prevalența HIV și a hepatitelor B și C în rândul consumatorilor de droguri injectabile din București - Behavioural Surveillance Survey 2023”.

Analiza datelor a indicat că un procent de 7,8% (interval de încredere de 95%: 2,55042–13,06862) dintre persoanele incluse în studiu au fost beneficiari ai programelor de tratament privind dependența de droguri în ultimele 12 luni.

Astfel, numărul estimat de persoane care își injectează droguri din București în anul 2023, rezultat din aplicarea metodei multiplicatorilor, este 7657 (95% CI: 4576 -23447), rata fiind 5,1 (95% CI: 3-15,5) persoane care își injectează droguri la 1000 de locuitori din București.

Grafic 2 - 39: Estimarea ratei (număr/ 1000 persoane¹²) și a numărului de persoane care își injectează droguri în București, utilizând metoda multiplicatorilor, 2011 – 2023

Sursa: ANA

Din cele 598 de persoane care locuiesc în București, care se injectează droguri și care au fost internate la tratament în 2023 (benchmark), 85,6% au menționat heroina ca principal drog de consum, 1,8% metadona, 0,4% alte opioide și 6,5% noi substanțe psihoactive, restul reprezentând consumatorii de alte droguri, cocaină, cannabis, ketamina, MDMA, metamfetamine, benzodiazepide, catinone sintetice, GHB/GBL etc., care și-au administrat cel puțin o dată în viață droguri injectabile.

Raportul bărbați/femei care consumă droguri injectabile în București aflați în serviciile de tratament este de aproximativ 5,6:1, fiind constant în ultimii ani. Perioada medie de latență

¹² 1500601 locuitori cu vârsta între 15 - 64 ani înregistrați la 1 ianuarie 2023 pe raza regiunii București - Ilfov, conform datelor prezentate de Institutul Național de Statistică

dintre vârsta de debut al utilizării și admiterea la tratament este de 12,7 ani, vârsta medie de debut al utilizării fiind de 20,8 ani. Cohorta este una îmbătrânită, peste 65% dintre persoanele care se injectează droguri în București având vârsta peste 35 de ani.

2.3.3.Tratamentul pentru heroină și alte opiacee

Pentru al 9-lea an consecutiv, consumul de opioide este al doilea după canabis în cererea de tratament pentru droguri (20,2%; n = 682). În această clasă, heroina este substanța pentru care s-au înregistrat cele mai multe internări la tratament (18,8%; n = 635). Populația care consumă opiacee, în principal pentru heroină, este reprezentată de persoane care au fost tratate anterior (71,4% din numărul total de cazuri care au fost tratate anterior). Din numărul total de cazuri noi, procentul celor care au fost internați la tratament ca urmare a consumului de opioide este de 8,9%. Raportul dintre bărbați și femei în rândul consumatorilor de opioide înscriși în sistemul de asistență este de 4,9:1.

Deși aproape două treimi din populația adultă (64,5%, n=440), în vârstă de peste 35 de ani, care au fost internate la tratament pentru consum de droguri, au căutat ajutor pentru consumul de opioide, aproape o treime din toți consumatorii de opioide înregistrați în serviciile de asistență în 2023 aparțin categoriei adulților tineri (15-34 ani) (35,5%, n = 242).

Majoritatea persoanelor au apelat la serviciile de tratament cu opioide din proprie inițiativă sau la recomandarea familiei sau a prietenilor (62,5% dintre toți consumatorii de opioide admis la tratament, respectiv 61,5% dintre consumatorii de opioide care nu mai au tratat anterior). Pe de altă parte, organele de drept au transmis 17,4% din cazurile noi admise la tratament pentru consum de opioide și 21,4% din numărul total de cazuri admise la tratament pentru consum de opioide.

În ceea ce privește situația locativă, peste 76,8% dintre consumatorii de opiacee din serviciile de tratament locuiesc cu familia de origine sau cu partenerul și copiii, într-o locuință stabilă (86,9%), indiferent de tipul de contact cu sistemul de sprijin. .

Nivelul de studii absolvit de majoritatea (57%) dintre consumatorii de opioide aflați în tratament a fost studii liceale.

Opioidele, în principal heroina, au fost principalul drog pentru care s-a solicitat tratament în România până în 2010. Începând cu anul 2011, ca urmare a diferitelor modificări ale modelelor de consum (prin apariția pe piața românească a drogurilor a noilor substanțe psihoactive), cererea de tratament pentru consumul de opioide (în principal heroina) își pierde „supremația”, numărul cererilor scăzând de la un an la altul. În 2014, ca urmare a modificărilor legislative, admiterea la tratament pentru consumul de opioide au scăzut și mai mult, ajungând pe locul trei după cererile de tratament pentru canabis și noi substanțe psihoactive pentru cazuri noi (niciodată înainte de tratament). Această situație se menține 3 ani la rând, până în 2017, când cererea de tratament pentru consumul de opioide revine pe poziția a doua, după cererea cauzată de consumul de canabis. Același lucru se întâmplă și în cazul noilor internări la tratament, care revin pe a doua poziție în 2019. În 2023, cererea de tratament pentru consumul de opioide continuă să se situeze pe locul doi, după cea cauzată de consumul de canabis, în timp ce numărul consumatorilor de opioide internați pentru prima dată la tratament ocupă locul patru, deși înregistrează o scădere cu 5,3 % față de anul precedent.

2.3.4. Disponibilitatea programelor specifice de tratament sau de reducere a riscurilor care vizează consumatorii de heroină și alte opioide

Serviciile de tratament pentru consumul de opioide și heroină sunt disponibile la nivel național, atât în comunitate, cât și în închisoare. În funcție de tipul de centru, în majoritatea cazurilor (52,1%), internarea s-a înregistrat la un centru ambulatoriu, în 44% internarea s-a înregistrat la un centru rezidențial (în-spital), iar doar 4% din cazuri au fost înregistrate în închisoare.

Pentru asistență pentru dependența de opioide, România oferă tratamente cu metadonă și buprenorfină/naloxonă. Pe baza informațiilor disponibile, pentru a determina numărul de beneficiari care au beneficiat de tratament de substituție cu opioide (TS) în anul de referință, am luat în considerare persoanele aflate în tratament din cauza heroinei injectabile, metadonei, opioidelor generice sau a noilor substanțe psihoactive.

Potrivit datelor predominante din sistemul de admitere la tratament, din cele 5367 de persoane înregistrate în tratament în 2023, 1757 au beneficiat anterior de tratament de substituție la opioide.

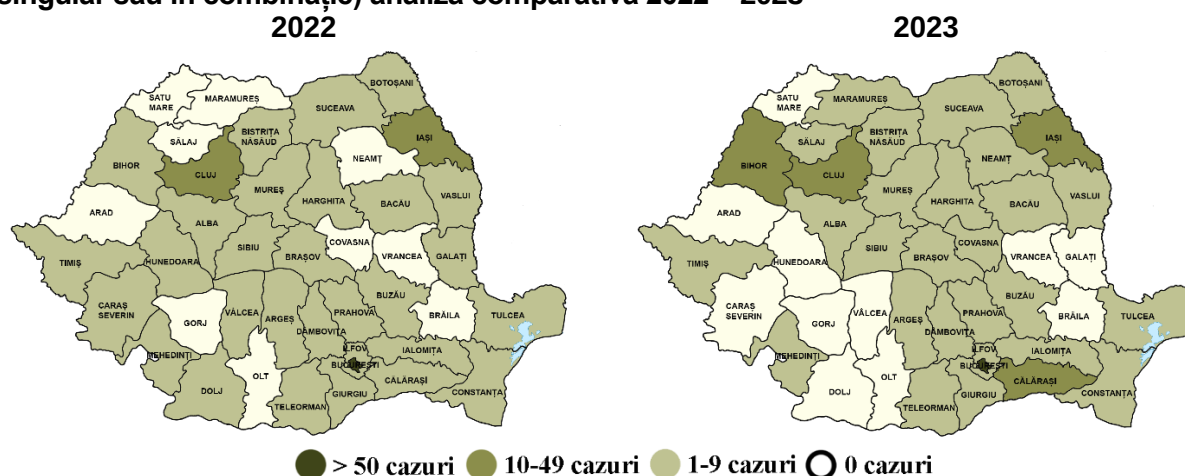
2.3.5. Alte consecințe ale consumului de opiacee

2.3.5.1. Urgențe medicale datorate consumului de opiacee

În anul 2023, din totalul cazurilor de urgențe medicale datorate consumului de droguri, în 293 de cazuri a fost menționat consumul de opiacee (consum singular sau în combinație). În ansamblul cazuisticii înregistrate în unitățile de specialitate la nivel național, opiaceele au fost menționate în 9,5% dintre cazuri (consum singular sau în combinație). În categoria substanțelor opiacee au fost incluse heroina, metadona și medicamentele din categoria opioidelor.

În privința repartiției teritoriale a cazuisticii urgențelor medicale datorate consumului de opiacee, se observă că, aproape o jumătate dintre acestea sunt raportate la nivelul municipiului București (47,4%). În 11 unități teritoriale (Arad, Brăila, Caraș-Severin, Dolj, Galați, Gorj, Hunedoara, Olt, Satu-Mare, Vâlcea, Vrancea) nu au fost raportate urgențe medicale datorate consumului de opiacee.

Harta 2 - 3: Repartiția geografică a cazurilor de urgență cauzate de consumul de opiacee (singular sau în combinație) analiză comparativă 2022 – 2023

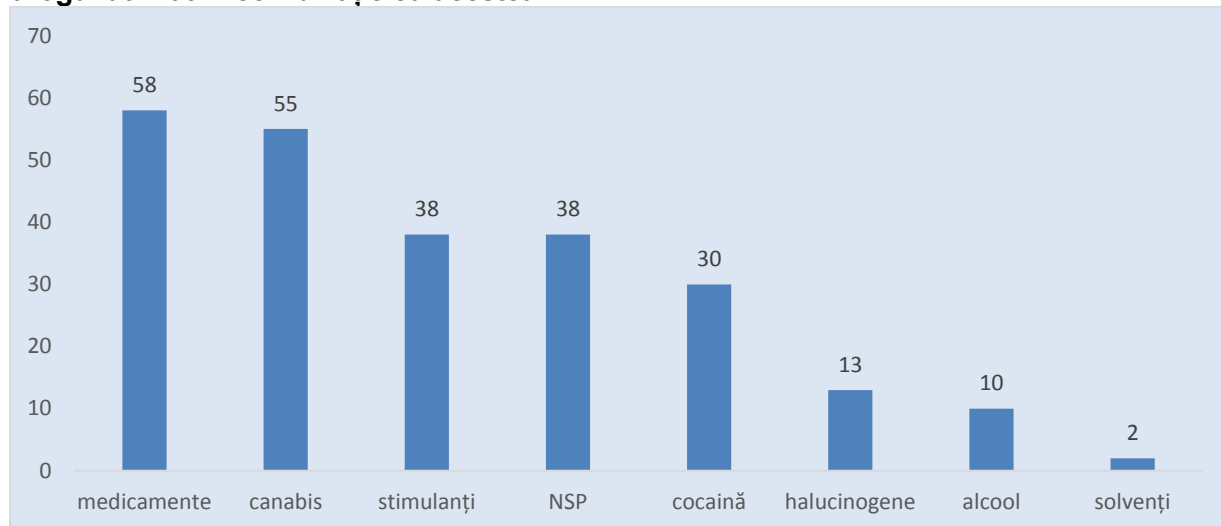

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Din totalul cazurilor de urgență înregistrate pentru consum de opiacee, în 39,2% acesta a fost raportat ca și consum singular.

În ceea ce privește consumul de droguri multiple, opiaceele au fost raportate în combinație cu consumul de medicamente, cannabis și stimulanti.

Grafic 2 - 40: Distribuția cazurilor de urgențe datorate consumului de opiacee, în funcție de drogul utilizat în combinație cu acestea

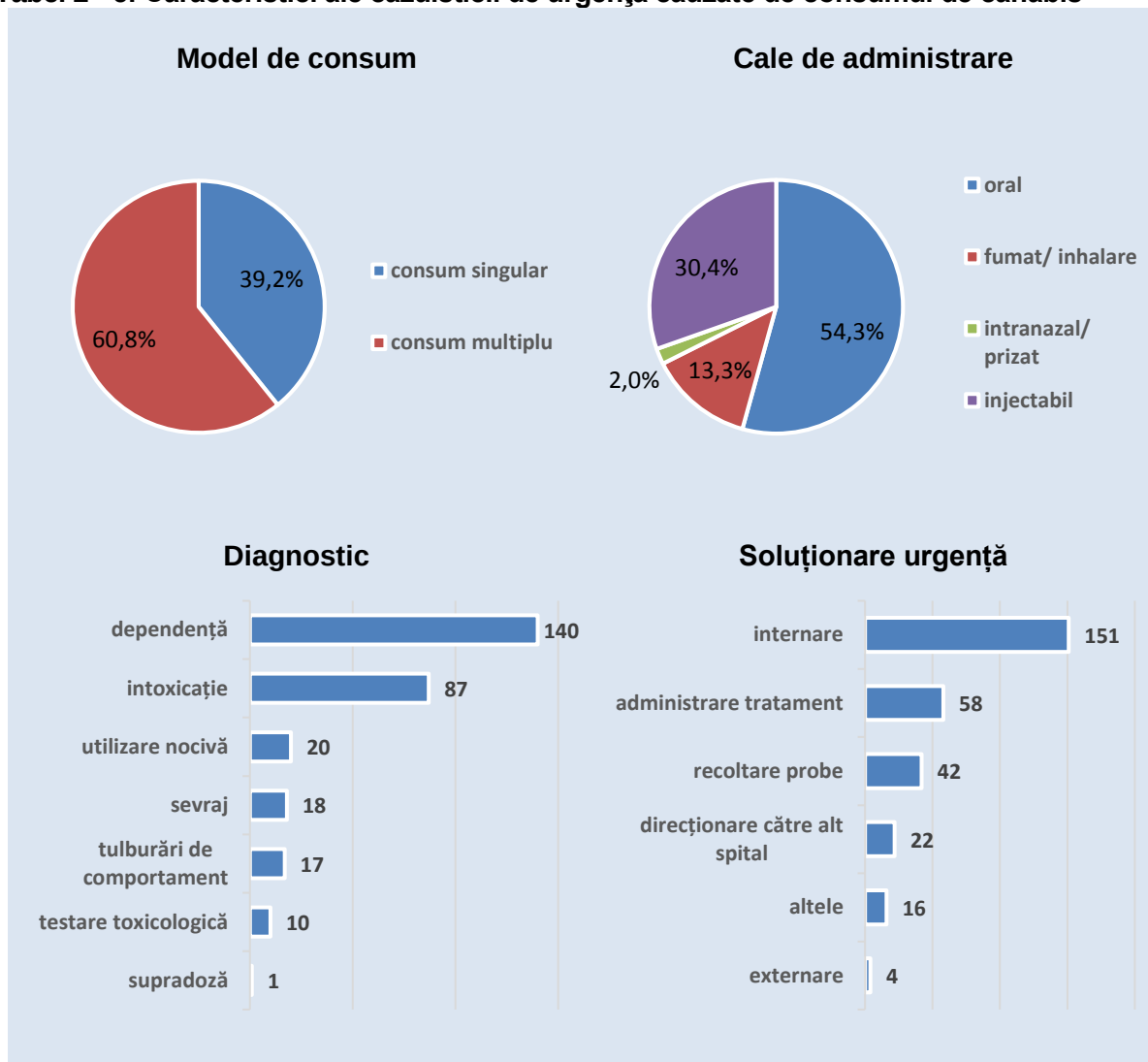
Sursa: Agenția Națională Antidrog

Principala modalitate de administrare a substanțelor opiacee a fost pe cale orală fiind menționată în 54,3% din cazurile de urgență datorate consumului de opiacee fiind urmată de calea injectabilă în 30,4%.

Cea mai mare parte a cazurilor de urgență în care a fost raportat consumul de opiacee (singular sau în combinație) a fost diagnosticată cu dependență – 47,9%. Acest diagnostic a fost urmat de cel de intoxicație – 29,7%, utilizare nocivă – 6,8%, sevraj – 6,1%, tulburări mentale și de comportament – 5,8%, supradoză – 0,3%. De asemenea în 3,4% dintre cazuri s-a apelat la serviciile de urgență în vederea testării toxicologice.

În ceea ce privește modalitatea de soluționare a cazurilor de urgență medicală ca urmare a consumului de opiacee se observă că 51,6% dintre cazuri au necesitat internarea în cadrul unității medicale, iar în 1,4% dintre cazuri, persoanele au refuzat internarea în vederea acordării asistenței medicale de specialitate. Pentru 19,8% dintre cazuri a fost necesară doar administrarea de tratament medicamentos și pentru 14,3% au fost recoltate probe biologice. În 7,5% din cazuri a fost nevoie de direcționarea către un alt spital/ centru medical iar pentru 5,4% dintre cazuri soluționarea cazului nu a putut fi precizată.

Tabel 2 - 6: Caracteristici ale cazuisticii de urgență cauzate de consumul de cannabis

Sursa: Agenția Națională Antidrog

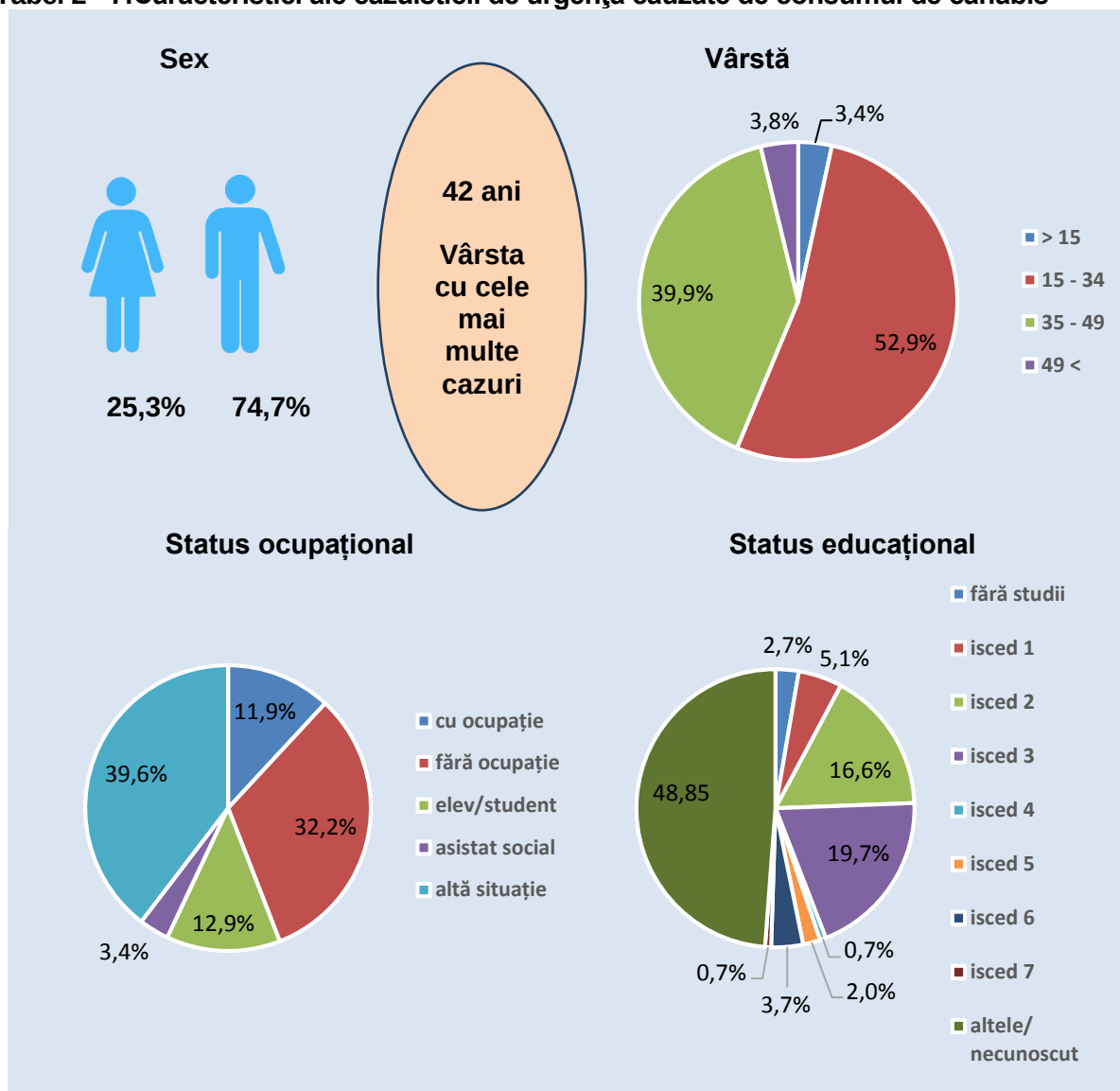
În ceea ce privește sexul persoanelor înregistrate la nivelul secțiilor de specialitate pentru consum de opiacee, 74,7% dintre acestea erau bărbați și 25,3% femei.

Majoritatea persoanelor înregistrate în unitățile de profil ca și cazuri de urgență datorate consumului de opiacee sunt adulți tineri (52,9% aveau vârsta între 15 și 34 ani) și mai mult de o treime erau adulți cu vârsta cuprinsă în intervalul 35-49 ani (39,9%). În timp ce, 3,4% dintre urgențele datorate consumului de opiacee aveau vârsta sub 15 ani, în 3,8% cazuri, persoanele aveau vârsta peste 49 ani. Cele mai multe cazuri de urgențe medicale ca urmare a consumului de opiacee au fost înregistrate în rândul persoanelor cu vârsta de 42 ani.

În privința nivelului de instruire pe care îl au persoanele consumatoare de opiacee care au apelat la serviciile de urgență pentru probleme datorate acestui tip de consum (număr de cazuri cu informații), cele mai multe, 36,3%, au absolvit cel mult un nivel secundar de educație (ISCED 2 și ISCED 3).

Ca și caracteristici ale statusului ocupațional al persoanelor care s-au prezentat la serviciile de urgență pentru probleme datorate consumului de opiacee (număr de cazuri cu informații), aproape o treime (32,2%) au declarat că nu au ocupație, iar 12,9% au menționat faptul că sunt elevi/ studenți.

Tabel 2 - 7: Caracteristici ale cazuisticii de urgență cauzate de consumul de cannabis

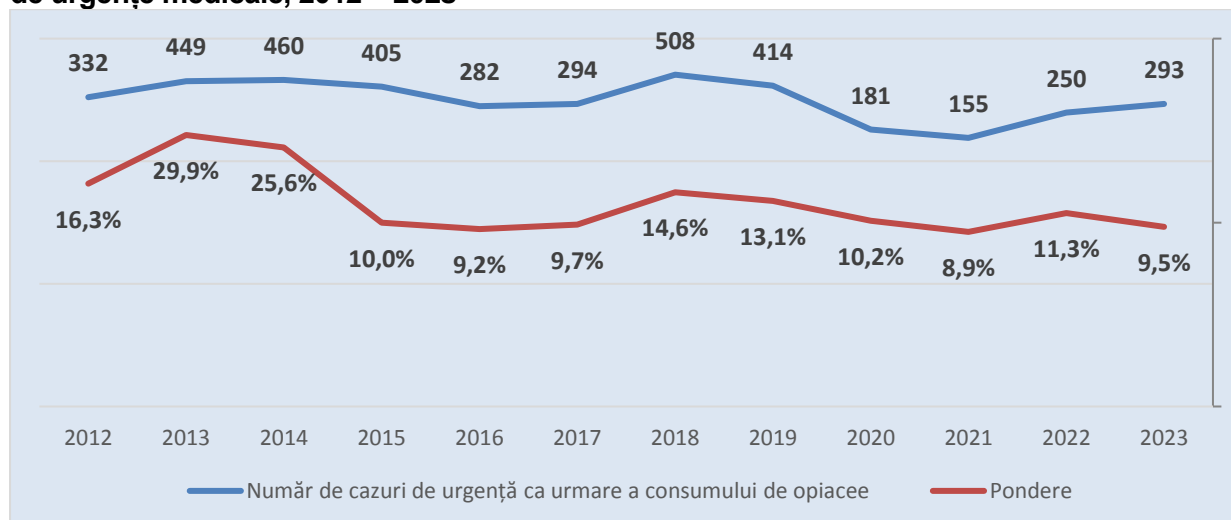

Sursa: Agenția Națională Antidrog

• **Tendențe**

Tendențele pe termen lung arată că în anul 2023 s-a înregistrat un număr de cazuri de urgență datorate consumului de opiacee (293), asemănător cu cel înregistrat în anul 2017 (294), iar ponderea (9,5%) a acestora din cazuistica de urgență cauzată de consumul de droguri raportată de la nivelul unităților de profil, prezintă o tendință de stabilizare în ultimii 8 ani de monitorizare.

Grafic 2 - 41: Tendințe înregistrate în cazuistica urgențelor medicale datorate consumului de opiacee (singular sau în combinație) comparativ cu ponderea acestora în numărul total de urgențe medicale, 2012 – 2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

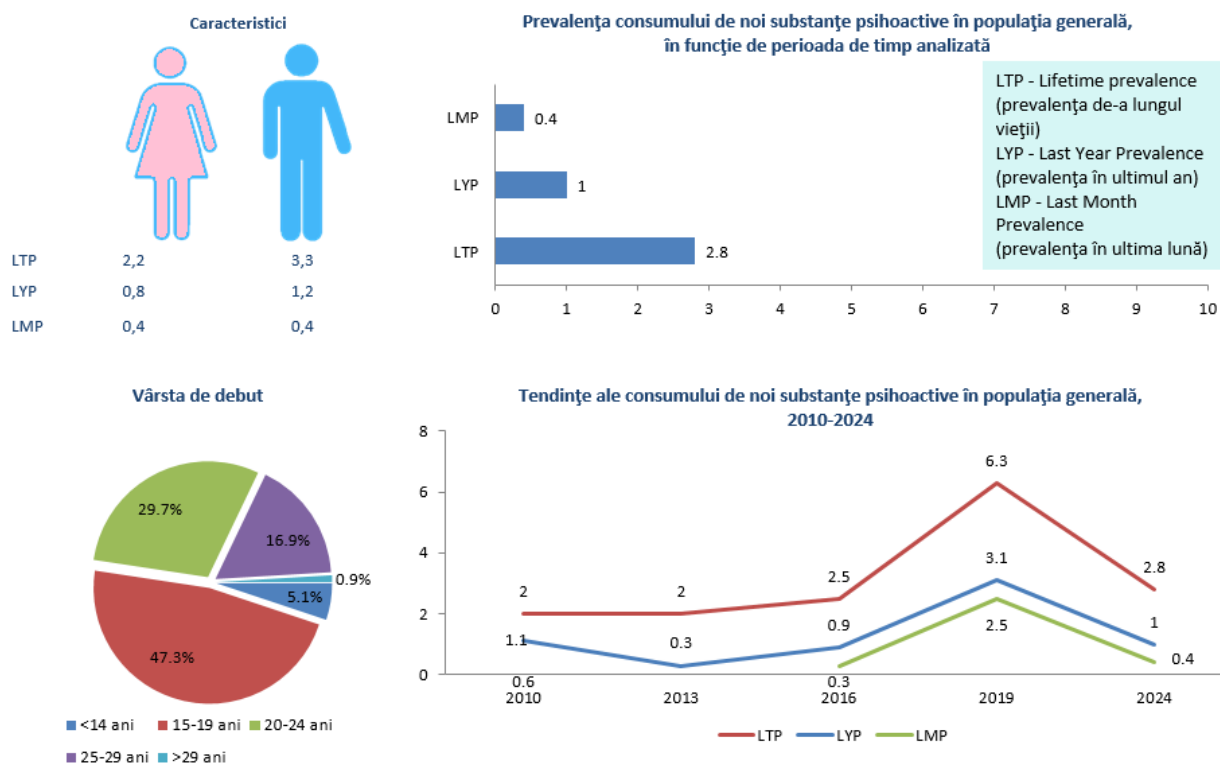
2.4. NOILE SUBSTANȚE PSIHOACTIVE

2.4.1. Prevalență și tendințe înregistrate în consumul de NSP în populația generală

Conform rezultatelor GPS 2024, pe poziția a doua în „topul” celor mai consumate droguri în România, se situează noile substanțe psihoactive. Astfel, 2,8% din populația generală cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani inclusă în eșantion a experimentat consumul de NSP, 1% dintre persoanele intervievate au declarat consum de NSP în ultimul an, în timp ce, doar 0,4% au menționat că au consumat și în ultima lună.

Atât în ceea ce privește consumul experimental de NSP, cât și în privința celui recent, se observă prevalențe mai mari în rândul populației de sex masculin: 3,3% bărbați față de 2,2% femei - de-a lungul vieții, respectiv 1,2% bărbați față de 0,8% femei - în ultimul an și 0,4% atât la bărbați, cât și la femei, în ultima lună.

Grafic 2 - 42: Caracteristici ale consumului de noi substanțe psihoactive în populația generală, GPS 2024

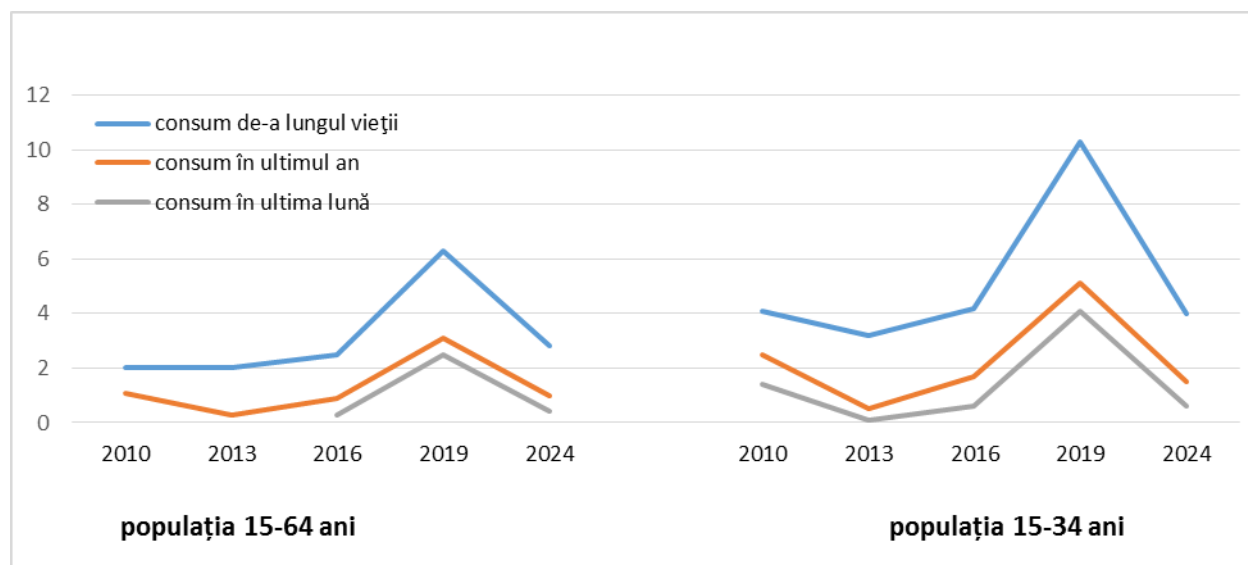

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Cea mai mică vârstă de debut declarată a fost 13 ani, vârsta medie de debut este de 20,8 ani, iar cea mai frecventă vârstă de debut este 18 ani. Peste jumătate dintre respondenți (52,4%) au început acest tip de consum la vârste foarte fragede (sub 19 ani), în timp ce, 29,7% dintre cei chestionați au declarat debut în consumul de NSP la vârsta de 20-24 ani.

În funcție de grupa de vârstă, cele mai mari prevalențe, indiferent de perioada de timp analizată, se înregistrează în grupele de vârstă 15-34 ani, confirmând rezultatele celorlalte studii, conform căreia aceasta este grupa de vârstă cu cel mai mare risc de consum: 4%, 1,5%, respectiv 0,6%. Pentru populația adultă (35-64 ani), se înregistrează prevalențe de aproape 3 ori mai mici: 1,7%, în cazul consumului experimental, 0,5%, în cazul consumului recent, și 0,3%, în cazul consumului actual.

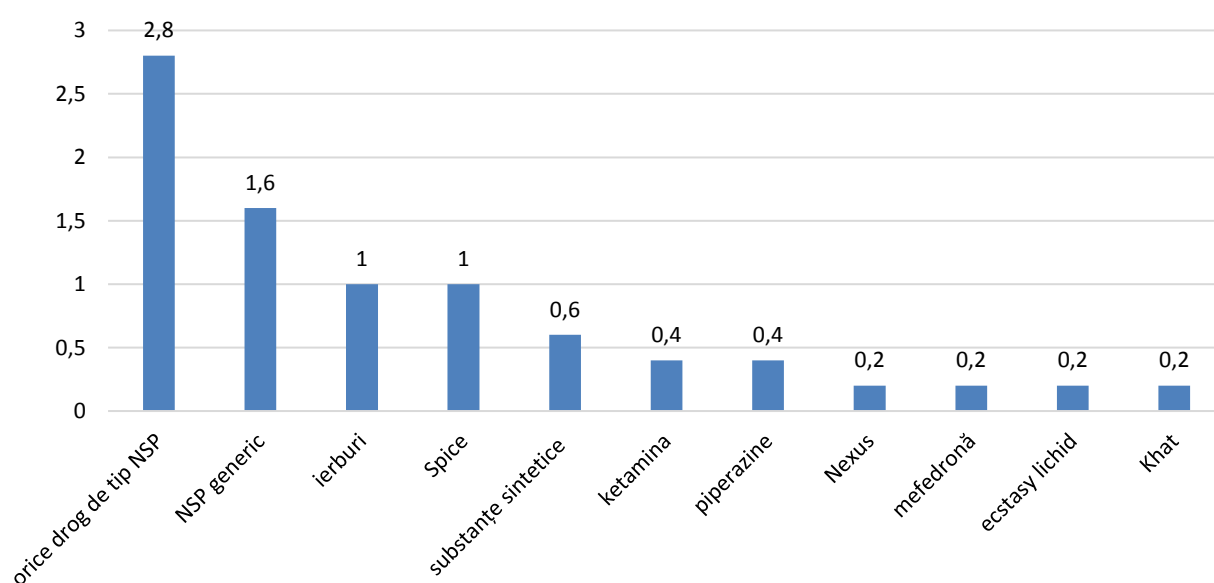
Grafic 2 - 43: Dinamica consumului de ecstasy în populația generală și în populația tânără, GPS 2024

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Dintre tipurile de noi substanțe psihoactive incluse în chestionar, cele mai mari prevalențe ale consumului de-a lungul vieții o înregistrează pe de o parte "ierburile" de tipul "Kratom", "Salvia divinorum", "Sally D", "Lady Salvia", "Magic Mint", "Calea Zacatechichi", "Turnera Diffusa", "Cola nitida", iar pe de altă parte, substanțele denumite "Spice" (canabinoizi sintetici, 'space') – 1%. Prevalențe mari ale consumului de-a lungul vieții se observă și pentru substanțele sintetice de tipul "El Padrino", "Ex, K2", "Euphoria", "Ecsphoria", "Diablo", "Funky", "Cocolino", "penthedrone", "methoxetamine", MDPV, 6-APB, bk-MDMA, 3,4- DMMC, cu 0,6% și ketamina, cunoscută sub denumirile "green", K, "special k", "super k", "vitamin k", „ket”, cu 0,4% și piperazine – 0,4%.

Grafic 2 - 44: Distribuția prevalenței de-a lungul vieții, în funcție de categoria NSP, GPS 2024

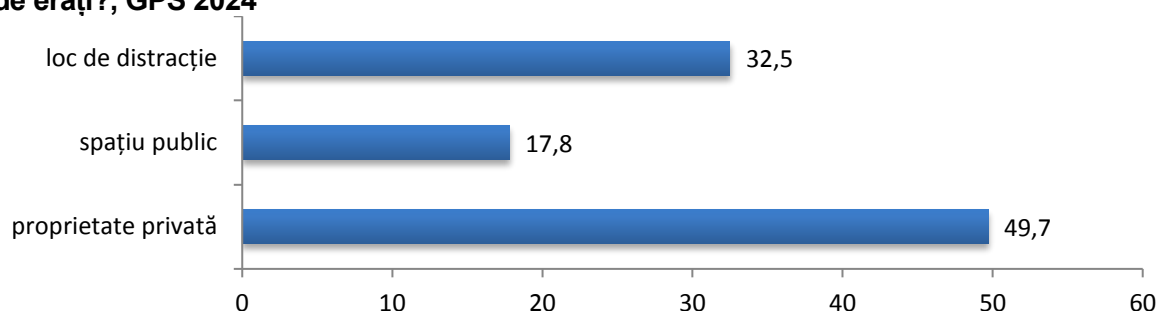
Sursa: Agenția Națională Antidrog

În vederea cercetării comportamentului de consum recent, celor care au răspuns că au consumat noi substanțe psihoactive în ultimele 12 luni le-au fost adresate întrebări specifice privind modalitatea de procurare a drogului, dar și modul de consum.

Astfel, la măsurarea disponibilității, 83% dintre cei care au declarat consum recent au răspuns că le-a fost oferit cu titlu gratuit sau pentru a cumpăra noi substanțe psihoactive, de 1-9 ori în ultimele 12 luni.

În același scop, a fost studiată disponibilitatea, din punct de vedere al locației. Aproximativ jumătate (50,3%) au declarat că, ultima oară din ultimele 12 luni când le-au fost oferite noi substanțe psihoactive, se aflau într-un loc de distracție (club, festival, concert) sau un spațiu public.

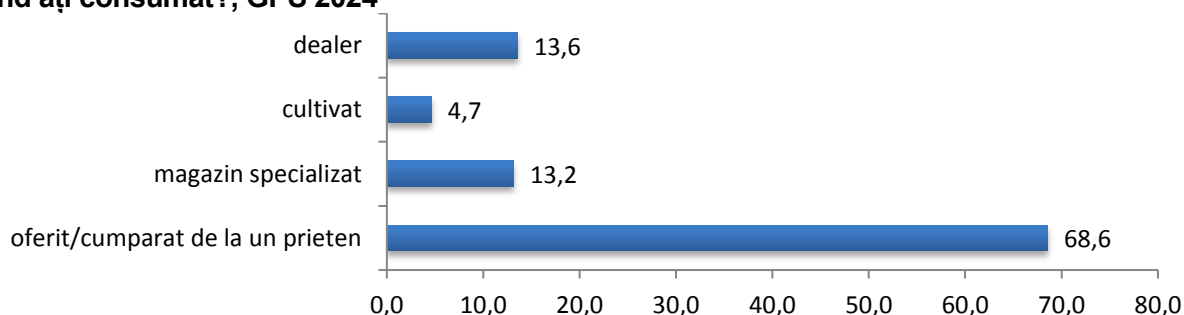
Grafic 2 - 45: În ultimele 12 luni când v-au fost oferite ultima dată noi substanțe psihoactive unde erați?, GPS 2024

Sursa: Agenția Națională Antidrog

De asemenea, a fost studiată modalitatea de procurare a drogului, în cazul ultimului consum din cele 12 luni. Cele mai multe răspunsuri au vizat obținerea drogurilor de la un prieten (68,6%), în timp ce, peste un sfert dintre respondenți au afirmat cumpărarea drogurilor de la un dealer sau un magazin specializat.

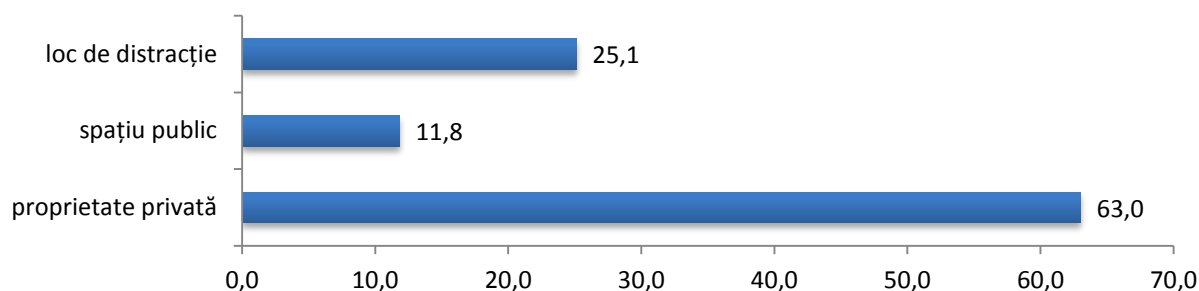
Grafic 2 - 46: În ultimele 12 luni, cum ați obținut noile substanțe psihoactive, ultima dată când ați consumat?, GPS 2024

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Locația de consum a fost o altă caracteristică studiată în relație cu consumul recent. Aproximativ un sfert (25,1%) au declarat că ultima oară din ultimele 12 luni când au consumat noi substanțe psihocative, se aflau într-un loc de distracție (concert de muzică/ festival, bar/ restaurant, club/ disco).

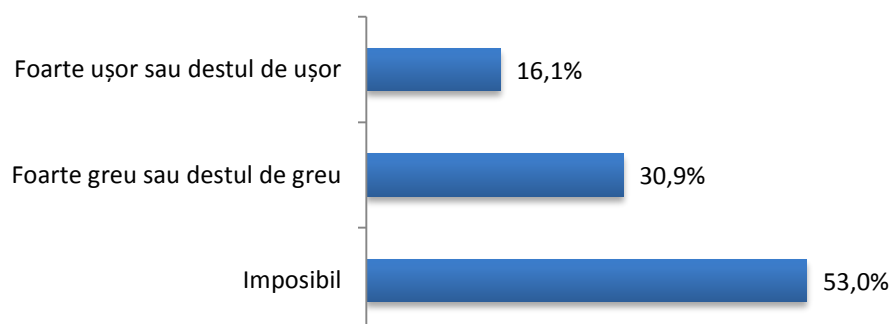
Grafic 2 - 47: În ultimele 12 luni unde vă aflați când ați consumat ultima dată noi substanțe psihoactive?, GPS 2024

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În context mai larg, au fost adresate, tuturor participanților la studiu, întrebări referitoare la percepția asupra disponibilității noilor substanțe psihoactive. Doar 16,1% dintre respondenții cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani consideră că ar fi foarte ușor sau destul de ușor să procure noi substanțe psihoactive într-un interval de 24 ore, în timp ce, peste jumătate dintre ei (53%) apreciază procurarea acestor tipuri de substanțe în 24 ore ca fiind imposibilă.

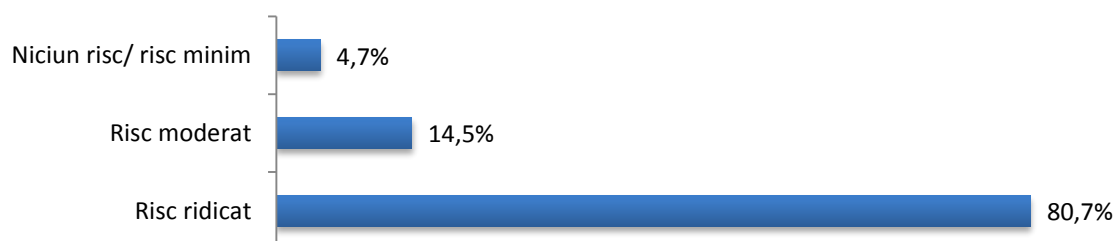
Grafic 2 - 48: Percepția populației generale asupra disponibilității noilor substanțe psihoactive într-un interval de 24 ore, GPS 2024

Sursa: Agenția Națională Antidrog

De asemenea, a fost studiată percepția riscului privind consumul de noi substanțe psihoactive. 8 din 10 adulți (80,7%) români cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani consideră experimentarea noilor substanțe psihoactive ca reprezentând un risc ridicat.

Grafic 2 - 49: Dvs. considerați că a încerca substanțe noi care imită efectele drogurilor ilegale o dată sau de două ori prezintă?, GPS 2024

Sursa: Agenția Națională Antidrog

2.4.2. Tratatament pentru consumul de NSP

Consumul de NSP continuă să se situeze pe locul al treilea, atât în ceea ce privește cererea de tratament ca urmare a consumului de droguri pentru toate cazurile în care s-a solicitat

asistență (16,7%; n = 563). cât și în ceea ce privește cazurile noi (persoane care nu au mai fost înscrise în servicii de tratament pentru consum de droguri, 16,7%, n=364).

Aproximativ 8 din 10 persoane admise la tratament pentru consumul de NSP au fost bărbați (82,8% bărbați, procente înregistrate pentru toate cazurile, respectiv 80,5% bărbați, procente înregistrate pentru cazurile noi).

Indiferent de tipul de admitere, în anul 2023, persoanele consumatoare de NSP care s-au adresat serviciilor de asistență, erau în majoritate tineri cu vârstă de până la 24 de ani (49,6%, respectiv 57,1% pentru cazurile noi). 46,9% dintre persoanele consumatoare de NSP admise la tratament în 2023 au raportat debutul în consum la vârsta de 17 ani sau mai devreme.

Peste o treime din cazurile admise la tratament în anul 2023 pentru consumul de NSP (37,1%) s-au orientat către servicii de asistență la îndrumarea organelor judiciare, 33,6% dintre acestea au apelat la serviciile de asistență din proprie inițiativă sau la recomandarea familiei sau a prietenilor, în timp ce, doar 24,5% au fost îndrumați prin alte servicii de sănătate, medicale sau sociale.

Cea mai frecventă cale de administrare a principalului drog de consum (NSP) a fost fumatul sau inhalarea (58,6%), consumul zilnic fiind declarat de aproape o treime (32,9%) dintre persoanele admise la tratament pentru consumul de noi substanțe psihoactive.

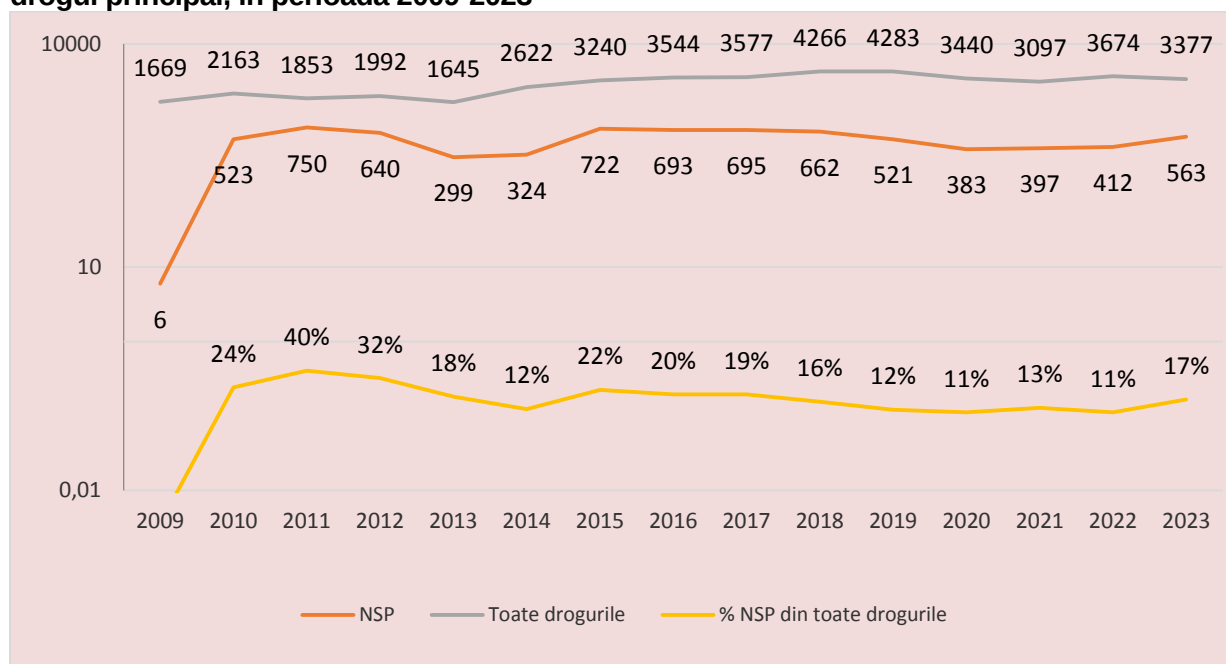
În corelație cu vârsta, 68% dintre persoanele consumatoare de NSP care au fost admise la tratament în 2023 au absolvit studii medii, în timp ce, 18,5% aveau cel mult studii primare.

Majoritatea consumatorilor de NSP care au solicitat tratament în 2023 locuiau cu familia de origine (54,2%), în locuințe stabile (85,3%).

Serviciile de tratament pentru consumul de noi substanțe psihoactive sunt disponibile la nivel național, atât în mediul comunitar, cât și în penitenciar. În funcție de tipul de centru, în anul 2023 s-a înregistrat următoarea distribuție a cazurilor admise la tratament pentru consumul de NSP: 54,5% dintre persoanele admise la tratament pentru consum de noi substanțe psihoactive au fost internate în spitale, în timp ce 45,1% au fost admise în centre de tip ambulatoriu, iar 0,4% au primit servicii în detenție.

Dacă, în perioada 2015-2017, cererea de tratament ca urmare a consumului de noi substanțe psihoactive reprezenta mai mult de 20% din totalul admițerilor la tratament pentru consumul de droguri, în 2020, ponderea a scăzut la 11%, observându-se totodată și o scădere a numărului de admițeri la tratament pentru consumul de noi substanțe psihoactive, cu 43,3%. În schimb, în anul 2021, numărul de admițeri pentru consumul de noi substanțe psihoactive crește cu 3,7%, iar ponderea acestora în totalul admițerilor ajunge la 13%. În 2022, se înregistrează o creștere de 3,8%, în timp ce ponderea acestora în totalul admițerilor este de 11%, iar în 2023, se înregistrează o creștere semnificativă a numărului de admițeri din cauza utilizării NSP (+36,1%), în timp ce ponderea acestora în totalul internărilor este de 17%.

Grafic 2 - 50: Tendințe privind numărul de beneficiari admiși la tratament, în funcție de drogul principal, în perioada 2009-2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

2.4.3. Consecințe ale consumului de NSP

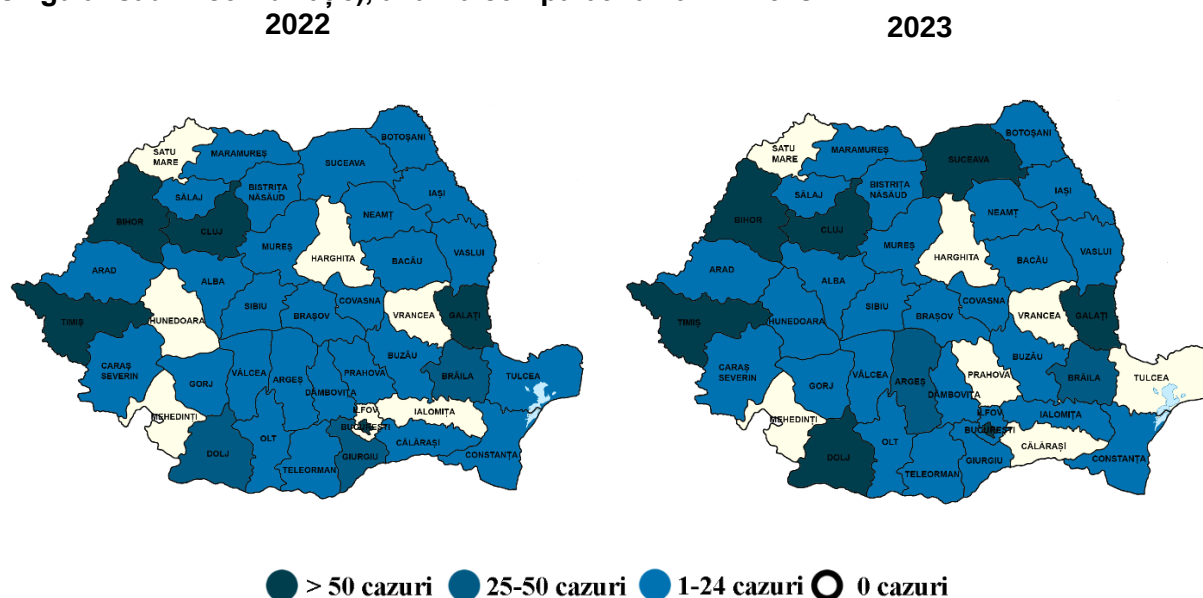
2.4.3.1. Urgențe medicale datorate consumului de NSP

În anul 2023, din totalul cazurilor de urgențe medicale datorate consumului de droguri, în 924 de cazuri a fost menționat consumul de NSP (consum singular sau în combinație). În ansamblul cazuisticii înregistrate în unitățile de specialitate la nivel național, NSP a fost menționat în 29,9% dintre cazuri (consum singular sau în combinație).

În ceea ce privește repartitia geografică, cazuistica rămâne concentrată în 7 unități teritoriale (Bihor, Municipiul București, Cluj, Dolj, Galați, Suceava, Timiș), unde se înregistrează 69,9% din numărul de înregistrate pentru aceste substanțe în unitățile de profil, în anul 2023.

În 7 unități teritoriale (Călărași, Harghita, Mehedinți, Prahova, Satu-Mare, Tulcea, Vrancea) nu au fost raportate urgențe medicale ca urmare a consumului de NSP.

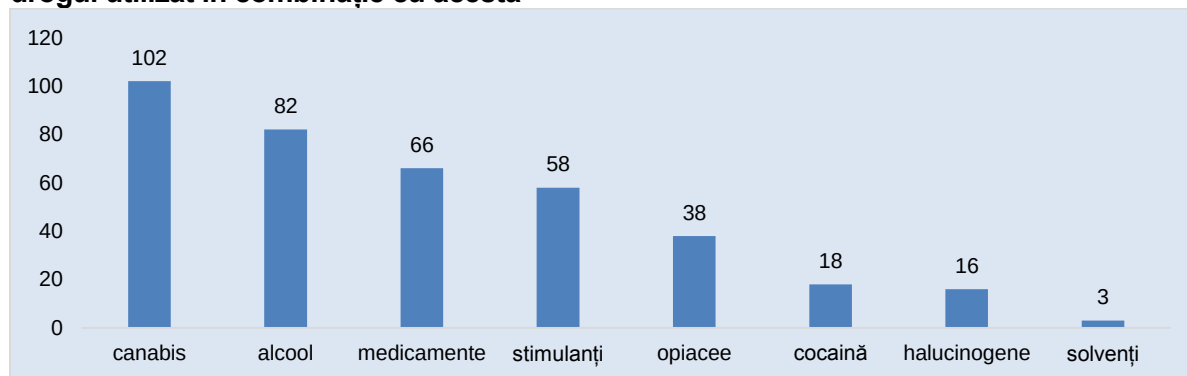
Harta 2 - 4: Repartiția geografică a cazurilor de urgență cauzate de consumul de NSP (singular sau în combinație), analiză comparativă 2022 – 2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Din totalul cazurilor de urgență înregistrate pentru consum de NSP, în 71,9% acesta a fost raportat ca și consum singular. În ceea ce privește consumul de droguri multiple, NSP a fost declarat, în special, în combinație cu consumul de cannabis, alcool și medicamente.

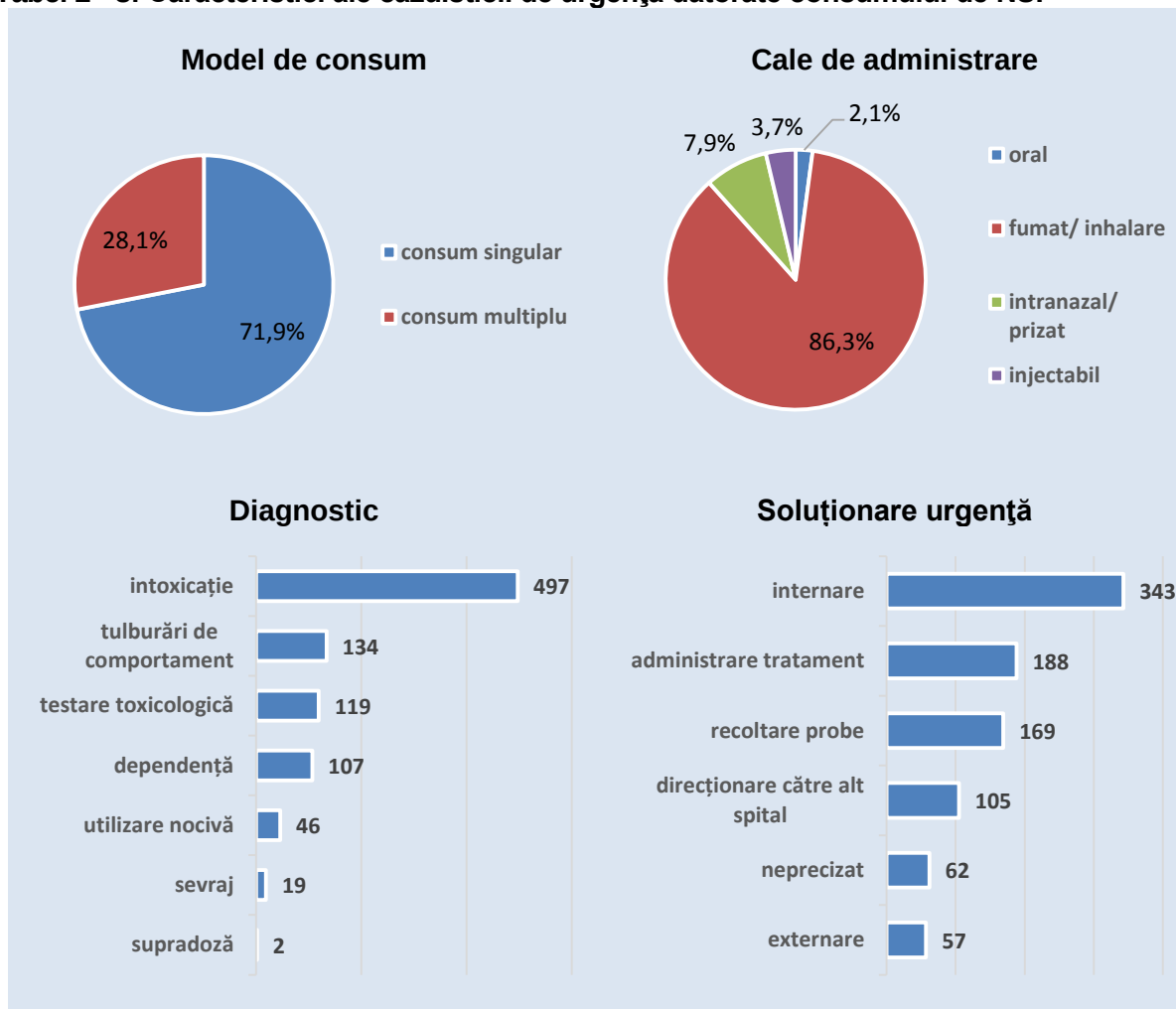
Grafic 2 - 51: Distribuția cazurilor de urgențe datorate consumului de NSP, în funcție de drogul utilizat în combinație cu acesta

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Cea mai utilizată cale de administrare a acestor tipuri de substanțe a fost prin fumat/inhalare – 86,3% fiind urmată de modalitatea de consum intranasal/ prizare – 7,9% și oral – 2,1%. Pentru 3,7% din totalul cazurilor înregistrate pentru consum de NSP a fost menționată calea injectabilă.

Tabel 2 - 8: Caracteristici ale cazuisticii de urgență datorate consumului de NSP

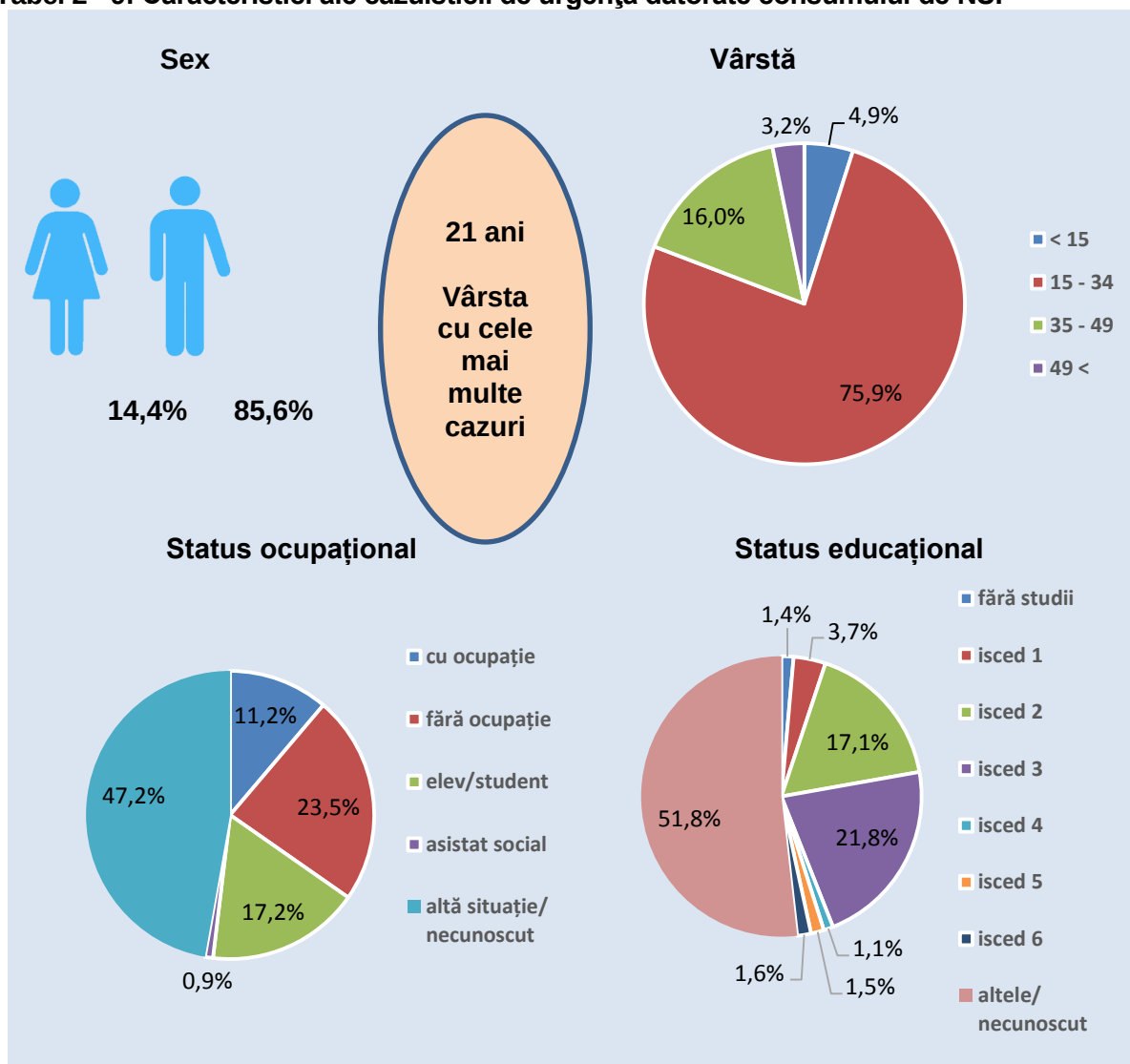

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Cea mai mare parte a cazurilor de urgență în care a fost raportat consumul de NSP (singular sau în combinație) a fost diagnosticată cu intoxicație – 53,8%. Acest diagnostic a fost urmat de tulburări mentale și de comportament – 14,5%, dependență – 11,6%, , utilizare nocivă – 5,0%, sevrăj – 2,1% și supradoză – 0,2%. De asemenea, 12,8% dintre cazuri s-au adresat serviciilor de urgență pentru recoltarea de probe biologice în vederea testării toxicologice.

În ceea ce privește modalitatea de soluționarea a cazurilor de urgență medicală ca urmare a consumului de NSP se observă că 37,1% dintre cazuri au necesitat internarea în cadrul unității medicale iar în 6,2% dintre cazuri persoanele au refuzat internarea în vederea acordării asistenței medicale de specialitate. Pentru 20,3% din cazuri a fost necesar doar administrarea de tratament medicamentos și pentru 18,3% au fost recoltate probe biologice. În 11,4% din cazuri a fost nevoie de direcționarea către un alt spital/ centru medical. Pentru 6,7% dintre cazuri soluționarea cazului nu a putut fi precizată.

Tabel 2 - 9: Caracteristici ale cazuisticii de urgență datorate consumului de NSP

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În ceea ce privește sexul persoanelor înregistrate la nivelul secțiilor de specialitate pentru consum de NSP, 85,6% dintre acestea erau bărbați și 14,4%, femei.

În 75,9% vârsta persoanelor care s-au prezentat în unitățile de primiri urgență pentru consum de NSP a fost 15 – 34 ani, urmate de persoane din grupa de vârstă 35 – 49 ani (16,0%). La polul opus, 4,9% dintre prezentările în urgență pentru consum de NSP s-au înregistrat pentru copii cu vârsta sub 15 ani și doar 3,2% dintre cazuri au fost pentru persoane cu vârsta peste 49 de ani. Cele mai multe cazuri de urgențe medicale ca urmare a consumului de cannabis au fost înregistrate pentru persoane cu vârsta de 21 de ani.

Referitor la studiile absolvite, 42,5% dintre persoanele consumatoare de NSP, care au apelat la serviciile de urgență pentru probleme datorate acestui comportament (număr de cazuri cu informații), au menționat că au absolvit cel mult nivelul primar și secundar de educație (ISCED 1, ISCED 2 și ISCED 3), în timp ce, 4,0% au declarat că au studii superioare (ISCED 4 – ISCED 7), iar 1,4% sunt fără studii.

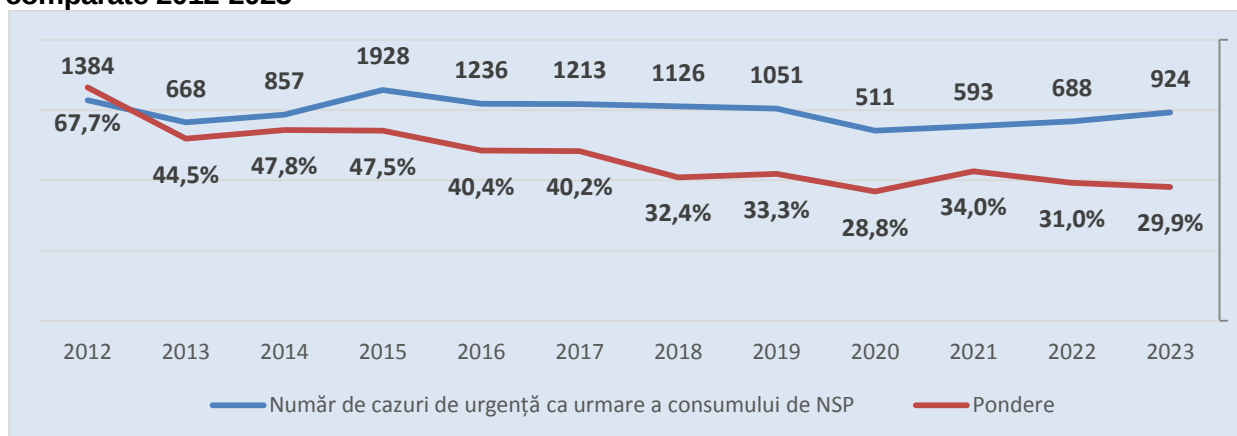
În 23,5% dintre cazuri persoanele înregistrate la nivelul unităților de profil nu aveau o ocupație și 11,2% au menționat că au o ocupație. 17,2% din numărul de cazuri a fost înregistrat la elevi și studenți.

- **Tendențe**

În ceea ce privește cazuistica de urgență raportată pentru consum de NSP de la nivelul unităților de profil, în anul 2023 se observă menținerea tendinței de creștere a numărului de cazuri, 924 față de 688 în 2022, valoare asemănătoare cu cea înregistrată în 2014. Cu toate acestea, numărul acestor cazuri este la jumătate comparativ cu numărul maxim de cazuri, înregistrat în anul 2015 (1928).

Ponderea cazurilor de consum de NSP, din totalul cazurilor înregistrate pentru consum de droguri la nivel național, înregistrează aceeași tendință de scădere de la 31,0% în anul 2022, la 29,9% în anul 2023.

Grafic 2 - 52: Evoluția urgențelor medicale datorate consumului de NSP (singular sau în combinație) comparativ cu ponderea acestora în numărul total de urgențe medicale, date comparate 2012-2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

2.5. ANALIZA DROGURILOR ÎN APE UZATE, LA NIVELUL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

În anul de referință, Agenția Națională Antidrog a implementat pentru prima dată Studiul privind analiza drogurilor în ape uzate la nivelul Municipiului București, acesta reprezentând componenta României la studiul european „European multi-city study”, care se aplică în peste 100 de orașe europene.

Analiza apelor uzate reprezintă o nouă metodă utilizată la nivel european pentru estimarea consumului de droguri la nivelul unei comunități, metodă care se bazează pe faptul că organismul uman elimină reziduuri în urină din aproape tot ceea ce consumă, inclusiv din drogurile ilicite. Astfel, reziduurile de droguri reprezintă ceea ce rămâne în apele uzate după excreție și sunt utilizate pentru cuantificarea consumului de droguri ilicite la nivelul populației.

Studiul constă în prelevarea de probe de apă uzată, timp de o săptămână (se recoltează probe din ultimul colector, respectiv de la o stație de epurare) și analizarea acestora în vederea depistării de metaboliți de droguri. Această metodă permite estimarea cantităților de droguri consumate de populația deservită de respectiva stație de epurare, prin măsurarea nivelurilor de droguri ilicite și a metaboliților lor, identificați în apa uzată analizată.

Prin aplicarea mai multor metode de calcul, cum ar fi: calculul retroactiv, împărțirea la populația deservită de stația de epurare, rezultatele obținute sunt ulterior transformate în cantități de droguri, măsurate în mg/ zi/ 1000 locuitori.

În vederea eliminării eventualelor interferențe dintre drogurile consumate ilicit și cele utilizate licit (exemplu: tratamentul bolnavilor în spitale, producția de medicamente etc.), rezultatele sunt apoi ajustate printr-un factor de corecție, stabilit de experți europeni, în baza informațiilor referitoare la numărul de spitale, fabrici de medicamente etc. existente în aria geografică deservită de stația de epurare. Pentru a discerne între consumul recreațional sau cel regulat, în metodologia studiului, au fost definite și calculate următoarele medii:

- Media zilnică – media aritmetică a valorilor zilnice;
- Media în timpul săptămânii - media aritmetică a valorilor din zilele de marți, miercuri și joi;
- Media de weekend - media aritmetică a valorilor din zilele de vineri, sâmbătă, duminică și luni.

Scopul obținerii de informații valide privind dimensiunea și tendințele consumului de droguri la nivelul Municipiului București, informațiile fiind necesare pentru proiectarea și evaluarea politicilor din domeniul reducerii cererii de droguri.

Limitele acestei metode

Analiza apelor uzate oferă o sursă de date complementară interesantă pentru monitorizarea cantităților de droguri ilicite consumate la nivel de populație, dar nu poate oferi informații despre prevalența și frecvența consumului, principalele clase de consumatori și puritatea drogurilor.

Metoda utilizată în cadrul studiului de la nivelul Municipiului București a fost analiza de probe de ape uzate, recoltate de la Stație de epurare Glina, și măsurarea nivelurilor de droguri ilicite/ metabolizii lor excretați în urină.

Etapa de pregătire metodologică, inițiată în anul 2022, s-a concretizat în anul 2023, cu etapa de recoltare a probelor (29.05.2023 - 04.06.2023), fiind realizată de către specialiștii APA NOVA.

Etapa de analiză a vizat identificarea biomarkerilor urinari ai drogului de bază pentru amfetamine, metamfetamine, ketamină, MDMA și principalii metabolizii urinari ai cocainei. Analizele au fost realizate în baza parteneriatului cu Observatorul European de Droguri și Toxicomanie de reprezentanți ai grupului SCORE - Sewage analysis CORe group – Europe, din cadrul Universității Anvers. Conform datelor rezultate, pe tipuri de droguri, s-au constatat următoarele:

Cocaină

Dintre drogurile vizate de studiu, cea mai mare cantitate, exprimată în mg/ zi/ 1000 locuitori, a rezultat pentru cocaină.

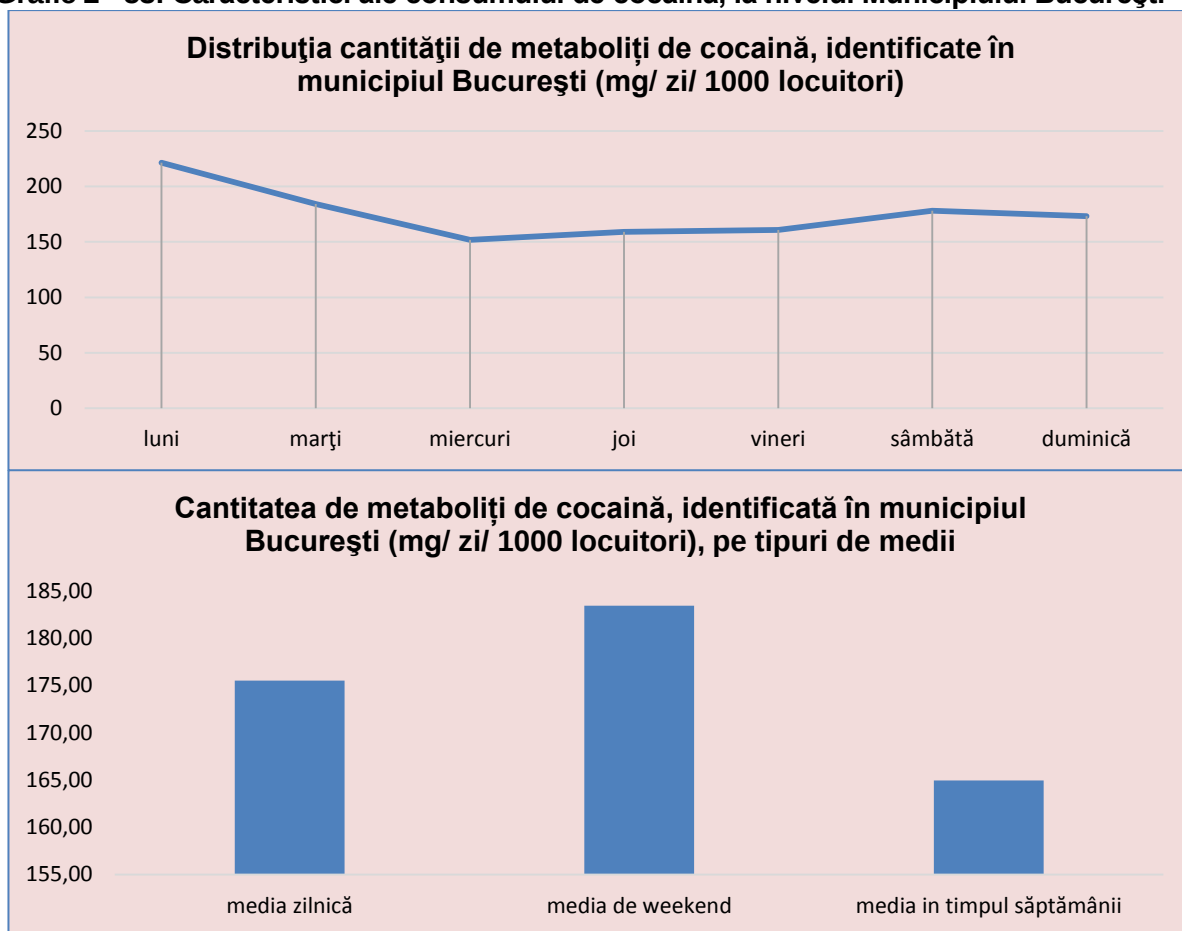
În ceea ce privește consumul diferențiat pe zilele săptămânii s-au observat următoarele:

- o medie zilnică pentru cocaină de 176 mg/ zi/ 1000 locuitori
- o medie de weekend pentru cocaină de 183 mg/ zi/ 1000 locuitori
- o medie în timpul săptămânii pentru cocaină de 165 mg/ zi/ 1000 locuitori

Ziua din săptămână care a înregistrat cea mai mare cantitate de metabolizii de cocaină a fost ziua de luni (222 mg/ zi/ 1000 locuitori).

Se observă valori mai mari cu 10% în cazul mediei de week-end, față de media din timpul săptămânii, ceea ce indică un model de consum de tip recreațional pentru acest tip de drog.

Grafic 2 - 53: Caracteristici ale consumului de cocaină, la nivelul Municipiului București

Sursa: Agenția Națională Antidrog

MDMA

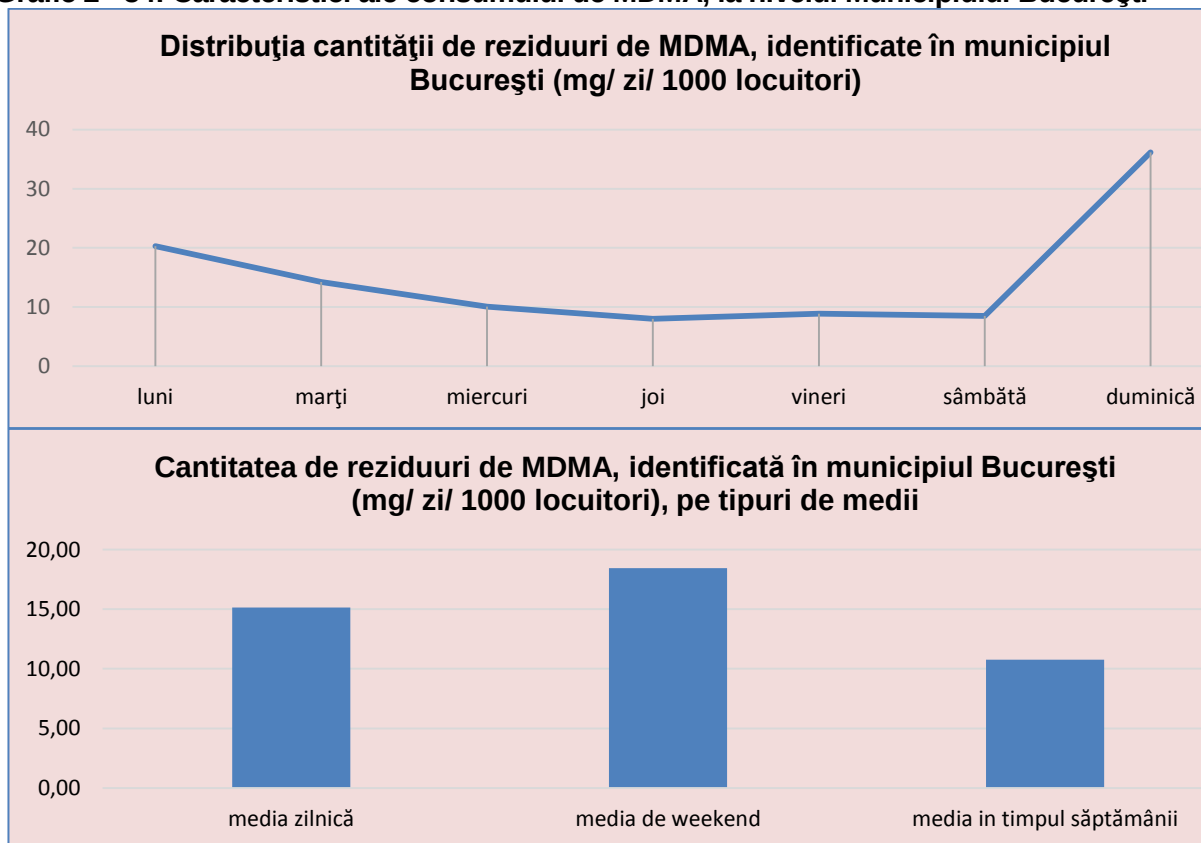
Consumul de MDMA este mult mai redus, înregistrând următoarele valori:

- o medie zilnică pentru MDMA de 15 mg/ zi/ 1000 locuitori
- o medie de week-end pentru MDMA de 18 mg/ zi/ 1000 locuitori
- o medie în timpul săptămânii pentru MDMA de 11 mg/ zi/ 1000 locuitori.

Ziua din săptămână care a înregistrat cea mai mare cantitate de MDMA a fost ziua de duminică (36 mg/ zi/ 1000 locuitori).

Pentru MDMA, media pe weekend este cu 42% mai mare, față de media din timpul săptămânii, reflectând utilizarea predominantă a ecstasy în medii recreaționale.

Grafic 2 - 54: Caracteristici ale consumului de MDMA, la nivelul Municipiului București

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Ketamină

Pentru ketamină, a rezultat o medie zilnică de 9 mg/ zi/ 1000 locuitori.

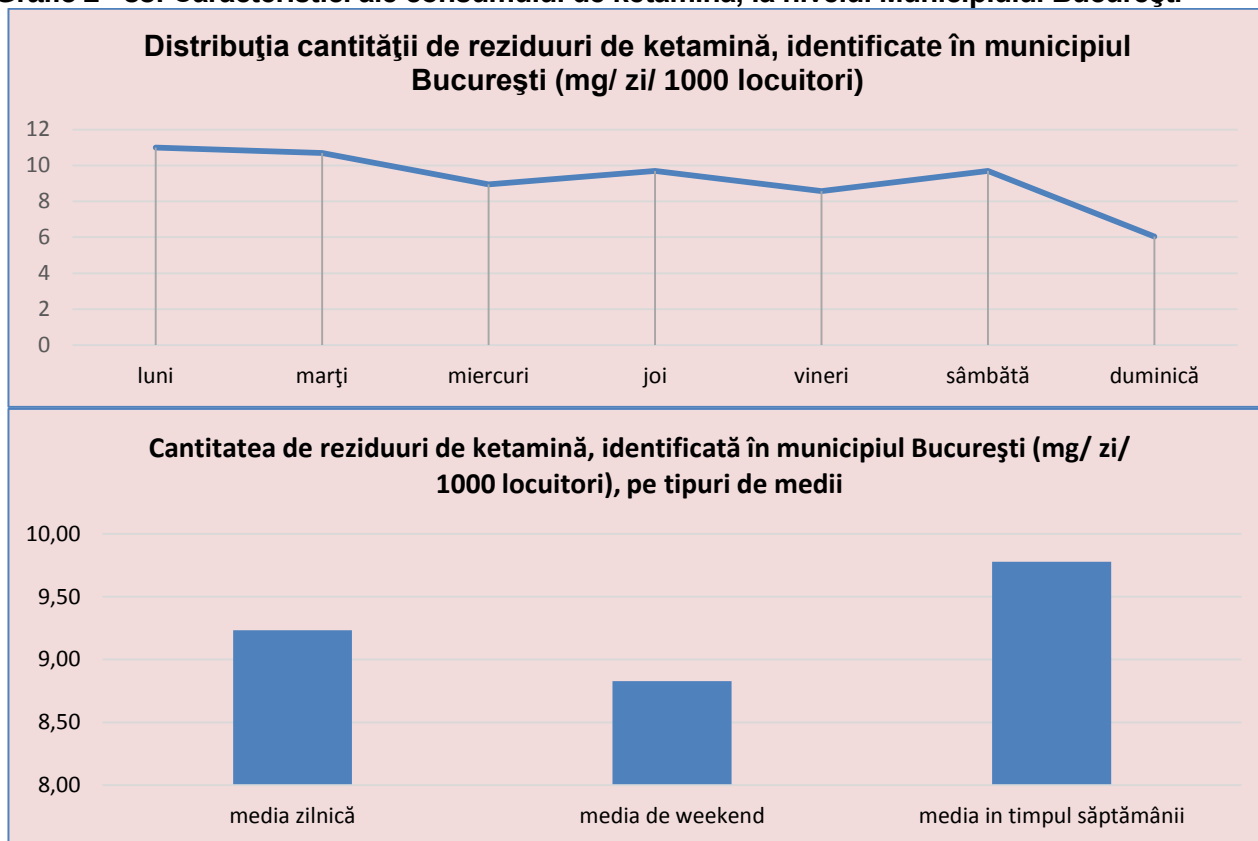
În ceea ce privește consumul diferențiat pe zilele săptămânii s-au observat următoarele:

- o medie zilnică pentru ketamină de 9 mg/ zi/ 1000 locuitori
- o medie de weekend pentru ketamină de 9 mg/ zi/ 1000 locuitori
- o medie în timpul săptămânii pentru ketamină de 10 mg/ zi/ 1000 locuitori.

Zilele din săptămână care au înregistrat cea mai mare cantitate de metaboliți de ketamină au fost zilele de luni și marți (11 mg/ zi/ 1000 locuitori).

Pentru ketamină, media în timpul weekend-ului (vineri până luni) este cu 11% mai mică, comparativ cu cea măsurată în timpul săptămânii.

Grafic 2 - 55: Caracteristici ale consumului de ketamină, la nivelul Municipiului București

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Concluzii:

Pentru cocaină și MDMA, rezultatele obținute indică pentru populația Municipiului București un model de consum de tip recreațional, înregistrându-se medii ale cantității de reziduuri identificate în apele uzate în timpul weekend-ului (vineri până luni) mai mari față de cele din timpul săptămânii. În schimb, pentru ketamină, mediile cantităților de reziduuri identificate în timpul weekendului (vineri până luni) sunt mai mici față de cele din timpul săptămânii, ceea ce ar fi specific unui consum regulat.

Față de rezultatele celui mai recent studiu european¹³ (publicat în 2023), se observă niveluri ridicate ale mediei din timpul săptămânii a reziduurilor de ketamină identificate în apele uzate (de aproape 3 ori peste nivelul mediei europene), iar ale mediei din timpul săptămânii a reziduurilor de MDMA, la nivelul mediei orașelor europene.

În funcție de cele trei medii analizate, comparativ cu datele rezultate în studiul european se constată următoarele:

Media zilnică:

- Media zilnică a cantității de reziduuri de cocaină identificată în apele uzate de la nivelul municipiului București se situează sub media zilnică identificată la nivelul orașelor europene (176 mg/ zi/ 1000 locuitori, față de 257,34 mg/ zi/ 1000 locuitori¹⁴).

¹³ https://www.emcdda.europa.eu/publications/html/pods/waste-water-analysis_en

¹⁴ A fost calculată media mediilor zilnice obținute în cele 104 orașe participante la studiul din anul 2022

- Media zilnică a cantității de reziduuri de MDMA identificată în apele uzate de la nivelul municipiului București se situează ușor sub media zilnică identificată la nivelul orașelor europene (15 mg/ zi/ 1000 locuitori, față de 17,44 mg/ zi/ 1000 locuitori).
- Media zilnică a cantității de reziduuri de ketamină identificată în apele uzate de la nivelul municipiului București se situează la nivelul mediei zilnice identificate la nivelul orașelor europene (9 mg/ zi/ 1000 locuitori, față de 10,95 mg/ zi/ 1000 locuitori).

Media de weekend:

- Media de week-end a cantității de reziduuri de cocaină identificată în apele uzate de la nivelul municipiului București se situează sub media de week-end identificată la nivelul orașelor europene¹⁵ (183 mg/ zi/ 1000 locuitori, față de 285,56 mg/zi/1000 locuitori).
- Media de week-end a cantității de reziduuri de MDMA identificată în apele uzate de la nivelul municipiului București se situează sub media de week-end identificată la nivelul orașelor europene (18 mg/ zi/ 1000 locuitori, față de 21,97 mg/zi/1000 locuitori).
- Media de week-end a cantității de reziduuri de ketamină identificată în apele uzate de la nivelul municipiului București se situează la nivelul mediei de week-end de la nivelul orașelor europene (9 mg/ zi/ 1000 locuitori, față de 11,38 mg/zi/1000 locuitori).

Media în timpul săptămânii:

- Media din timpul săptămânii a cantității de reziduuri de cocaină identificată în apele uzate de la nivelul municipiului București se situează sub media din timpul săptămânii, identificată la nivelul orașelor europene¹⁶ (165 mg /zi /1000 locuitori, față de 219,65 mg/ zi/ 1000 locuitori).
- Media din timpul săptămânii a cantității de reziduuri de MDMA identificată în apele uzate de la nivelul municipiului București se situează la nivelul mediei din timpul săptămânii, identificată la nivelul orașelor europene (11 mg/zi/1000 locuitori, față de 11,36 mg/ zi/ 1000 locuitori).
- Media din timpul săptămânii a cantității de reziduuri de ketamină identificată în apele uzate de la nivelul municipiului București se situează peste nivelul mediei din timpul săptămânii, identificată la nivelul orașelor europene (10 mg/ zi/ 1000 locuitori, față de 3,21 mg/ zi/ 1000 locuitori).

2.6.CONCLUZII

- Față de studiul anterior, se observă o creștere a consumului experimental de droguri ilicite, de la 10,7% la 12,3%. În schimb, pentru consumului recent și cel actual, se observă scăderi ușoare: de la 6,0%, la 5,4%, respectiv de la 3,9%, la 3,5%. În comparație cu studiile anterioare, ritmul de dinamică în lanț este mult mai mic, variind între -84% și +62%.
- Pe primul loc, în „topul” celor mai consumate droguri ilicite în România, se situează cannabisul, cu o prevalență a consumului de-a lungul vieții de 6,9%.

¹⁵ A fost calculată media mediilor de week-end obținute în cele 104 orașe participante la studiul din anul 2022

¹⁶ A fost calculată media mediilor din timpul săptămânii obținute în cele 104 orașe participante la studiul în anul 2022

- Pe următoarele locuri, se situează NSP – 2,8%, cocaină/ crack – 2,1%, ecstasy – 1,5%, medicamente fără prescripție medicală – 1,2%, inhalante/ solvenți – 1%, amfetamine – 0,8%, LSD – 0,6%, heroină – 0,5%, metamfetamine – 0,4%.
- Canabisul deși cunoaște o ușoară creștere (+13%) a consumului de-a lungul vieții, înregistrează scăderi ale consumului din ultimul an (-31%), respectiv ale consumului din ultima lună (-17%).
- Totodată, consumul noilor substanțe psihoactive înregistrează scăderi pentru toate perioadele de referință, cea mai pregnantă scădere fiind observată pentru consumul actual – scădere cu 84%.
- Aceste schimbări de tendință pot fi o urmare a numeroaselor campanii și programele derulate de autoritățile române în ultimul an, dar pot fi și o consecință a scăderii interesului populației față de aceste tipuri de droguri.
- În schimb, se observă creșteri ale consumului de droguri de tipul stimulanzilor (cocaină/ crack, ecstasy, amfetamine, metamfetamine) pentru toate perioadele de referință (de-a lungul vieții, în ultimul an, în ultima lună), cele mai importante fiind pentru amfetamine.
- Pentru cele mai multe dintre drogurile analizate, se mențin diferențele semnificative între sexe, în ceea ce privește consumul de-a lungul vieții. În schimb, pentru celelalte tipuri de consum (din ultimul an, respectiv din ultima lună), nivelurile de consum al celor două sexe tind să se uniformizeze (ecstasy, cocaină/ crack, heroină, LSD etc.).
- În funcție de grupa de vârstă, cele mai mari prevalențe, indiferent de perioada de timp analizată și de drogul ilicit consumat, se înregistrează în grupa de vârstă 15-34 ani, confirmând rezultatele celorlalte studii, conform căreia aceasta este grupa de vârstă cu cel mai mare risc de consum. Pentru populația adultă (35-64 ani), se înregistrează prevalențe de aproape 3 ori mai mici.
- Dintre drogurile ilicite, heroina înregistrează cea mai mică vârstă de debut (10 ani), iar canabisul, cea mai mare pondere a celor cu debut înainte de împlinirea vârstei de 19 ani (53,4%).
- În cazul drogurilor licite, la consumul de tutun, există debut la 7 ani sau mai devreme, iar aproape trei sferturi (71%) dintre consumatori de tutun au debutat în acest tip de consum înainte de vârsta de 19 ani. La consumul de alcool, cea mai mică vârstă de debut a fost 8 ani, iar 8 din 10 dintre respondenții care au raportat consum de alcool, au inițiat acest tip de consum la vârste mai mici de 20 ani.
- În ceea ce privește percepția față de disponibilitatea drogurilor pe piață, în opinia respondenților, canabisul, inhalantele/ solvenții și noile substanțe psihoactive par a fi cele mai ușor de procurat (peste 16% consideră ușoară și foarte ușoară procurarea acestora).
- Rezultatele primului studiu privind analiza drogurilor în ape uzate, realizat la nivelul Municipiului București, au pus în evidență existența unui model de consum de tip recreațional, pentru cocaină și MDMA, în cazul celor două tipuri de droguri, înregistrându-se medii ale cantității de reziduuri identificate în timpul weekend-ului (vineri până luni) mai mari față de cele din timpul săptămânii. În schimb, pentru ketamină, mediile cantităților de reziduuri identificate în timpul weekend-ului (vineri până luni) sunt mai mici față de cele din timpul săptămânii, ceea ce ar fi specific unui consum regulat.
- În anul 2023, numărul estimat de persoane care își injectează droguri din regiunea București/ Ilfov, rezultat din aplicarea metodei multiplicatorilor, este 7657 (95% CI: 4576 - 23447), rata fiind 5,1 (95% CI: 3-15,5) persoane care își injectează droguri la 1000 de locuitori din București/ Ilfov.

3. PREVENIRE

În 2023, România a continuat să dezvolte o politică națională complexă privind drogurile, concentrându-se pe gestionarea consumului de substanțe interzise și protejarea sănătății publice. Această abordare echilibrată combină măsuri de prevenire, asistență pentru consumatori și control al traficului, adaptate realităților locale și tendințelor internaționale.

Legislația a fost actualizată pentru a răspunde noilor provocări, incluzând modificări în domeniul penal și al sănătății publice. Scopul principal al acestor politici este prevenirea debutului consumului de droguri, reducerea consumului și diminuarea impactului negativ asupra populației generale și a grupurilor vulnerabile.

Eforturile naționale s-au concretizat în programe, campanii și proiecte care au vizat educarea și conștientizarea publicului, în special a tinerilor și a grupurilor vulnerabile. Aceste inițiative au promovat alternative sănătoase, precum activități recreaționale, și au încurajat dezvoltarea unor atitudini și practici protective.

Prin consolidarea factorilor de protecție și evidențierea riscurilor asociate consumului de droguri, programele au fost personalizate pentru a răspunde nevoilor educaționale și psihologice ale beneficiarilor. Obiectivul final a fost sprijinirea adaptării acestora la normele sociale și condițiile socio-economice și culturale actuale.

3.1. PROFIL NAȚIONAL

3.1.1. Politici și organizare

3.1.1.1. Obiectivele politicilor publice în domeniul prevenirii consumului de droguri

Strategia Națională în Domeniul Drogurilor 2022-2026 și Planul de Acțiune aferent acesteia tratează fenomenul drogurilor și provocările acestuia printr-o abordare integrată, multidisciplinară, echilibrată și fundamentată pe dovezi științifice și pe practicile relevante în domeniu.

Corelat cu prevederile celorlalte documente de politici publice naționale și europene, Strategia națională în domeniul drogurilor 2022-2026 își propune să contribuie la limitarea consecințelor negative ale fenomenului drogurilor asupra sănătății și siguranței publice, concomitent cu dezvoltarea capacităților operaționale de răspuns, în condițiile unui mediu extern marcat de conflicte și cu evoluții impredictibile.

Documentul programatic integrează: reducerea cererii de droguri, reducerea ofertei de droguri și consolidarea capacității operaționale de răspuns – cooperare internațională, cercetare, evaluare, informare și coordonare.

Răspunsul instituțional la fenomenul dinamic al drogurilor nu s-a limitat la o singură instituție sau organizație, ci a fost rezultatul unei constante și eficiente cooperări interinstituționale.

Direcțiile de acțiune strategică se structurează pe 11 obiective generale, fiecare având mai multe obiective specifice, operaționalizate la nivel de activități în cadrul Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale în domeniul drogurilor 2022-2026.

Pe linia reducerii cererii de droguri – se concretizează într-o paletă de acțiuni complementare, ce include prevenirea (universală, selectivă și indicată), depistarea și intervenția timpurie, consilierea, tratamentul, reabilitarea, recuperarea și reintegrarea socială.

Măsurile și intervențiile specifice sunt focalizate pe dezvoltarea unui mediu de siguranță a cetățeanului și a tinerilor în special (subpopulațiile cel mai intens afectate de fenomenul drogurilor) și pe reducerea consumului de droguri ilicite, în complementaritate cu măsuri sustenabile de dezvoltare și protecție a comunităților vulnerabile.

Implementarea și coordonarea programelor, proiectelor, campaniilor și intervențiilor universale, selective și indicate de prevenire a consumului de droguri, la nivelul Agenției Naționale Antidrog, se realizează prin cele 47 Centre de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog.

În acest context politicile publice naționale în domeniul drogurilor, coordonarea elaborării și implementării politicilor publice de prevenire a consumului de droguri se realizează pe orizontală, între diferite ministere și administrații la nivel național, și pe verticală, de la nivel guvernamental către nivelul regional și local, pe baza principiului responsabilității sociale.

Sistemul de finanțare pentru intervențiile de prevenire a consumului de droguri se bazează pe fonduri guvernamentale, alocări din bugetele ministerelor relevante, precum și pe accesarea de fonduri europene și sponsorizări din partea organizațiilor internaționale și a sectorului privat.

Strategia Națională în Domeniul Drogurilor 2022-2026, se implementează în limita fondurilor alocate prin legile anuale ale bugetului de stat în bugetul ordonatorilor de credite implicați, în acord cu obiectivele și prioritățile stabilite de aceștia în domeniul drogurilor și a prevederilor legale în vigoare. Identificarea și dezvoltarea mecanismelor financiare, inclusiv a componentelor legislative pentru punerea în aplicare a acestora, contribuie la consolidarea rolului instituțiilor naționale implicate și creșterea capacității de reacție a acestora la dinamica fenomenului.

Sursele non-publice de finanțare pot fi extrem de importante pentru programele de prevenire a consumului de droguri din România, deoarece completează resursele guvernamentale, sprijină inovația și permit implementarea unor inițiative diverse și adaptate nevoilor comunităților. La acest moment, în România există surse non-publice de finanțare pentru programele de prevenire a consumului de droguri accesate de organizații non-guvernamentale, donații din partea sectorului privat și inițiative internaționale care susțin proiecte de sănătate publică și educație, însă acestea sunt insuficiente și nu au continuitate.

3.1.2. Intervenții în domeniul prevenirii consumului de droguri

3.1.2.1. Introducere

Programele de prevenire existente se concentrează și pe o serie de domenii comportamentale importante cum ar sunt dezvoltarea abilităților de gestionare a emoțiilor și a impulsurilor, ajutând copiii să facă față stresului și presiunilor sociale; îmbunătățirea abilităților de comunicare și a relațiilor interumane, esențiale pentru formarea unor rețele de sprijin sănătoase; capacitatea de a analiza critic influențele din mass-media și de a rezista presiunilor externe legate de consumul de droguri; promovarea bunăstării psihologice; abordarea și prevenirea agresiunii în diverse forme. Prin abordarea acestor domenii, programele de prevenire urmăresc o soluție holistică, contribuind la reducerea consumului de droguri și la îmbunătățirea calității vieții.

3.1.2.2. Intervenții specifice prevenirii de mediu a consumului de droguri

În România, politicile în domeniul prevenirii ambientale a consumului de droguri se concentrează pe integrarea măsurilor legislative, educaționale și de sprijin comunitar. Acestea includ reglementări stricte privind vânzarea și publicitatea substanțelor interzise, campanii de informare care vizează conștientizarea riscurilor asociate consumului de droguri, precum și programe educaționale implementate în școli. De asemenea, se promovează parteneriate interinstituționale pentru a coordona acțiunile de prevenire și a crea strategii integrate. Scopul prevenirii ambientale a consumului de droguri este de a modifica mediile sociale și fizice pentru a reduce oportunitățile și atracția pentru consumul de substanțe. Astfel, se creează un mediu care descurajează consumul de droguri și susține sănătatea comunității.

Un astfel de program este Programul „Stop Fumat” al Ministerului Sănătății ce are ca obiectiv principal reducerea consumului de tutun și sprijinirea celor care doresc să renunțe. Acesta include campanii de informare despre riscurile fumatului și beneficiile renunțării, servicii de consiliere pentru persoanele care doresc să se lase de fumat, precum și integrarea educației despre fumat în școli și comunități. Programul promovează, de asemenea, reglementări legislative care limitează fumatul în spații publice și colaborează cu organizații non-guvernamentale pentru a implementa inițiative de prevenire.

Institutul Național de Sănătate Publică implementează anual Campania IEC Alcool privind riscurile și efectele consumului de alcool ce are scopul de a crește conștientizarea asupra riscurilor asociate consumului de alcool. Aceasta include desfășurarea de activități educaționale în școli și comunități, campanii media pentru a promova un consum responsabil și informații despre efectele negative ale alcoolului asupra sănătății fizice și mentale. De asemenea, campania vizează informarea tinerilor și a părinților despre prevenirea consumului excesiv de alcool și încurajează adoptarea unui stil de viață sănătos. Prin aceste inițiative, campania își propune să reducă stigmatizarea persoanelor afectate de problemele legate de alcool și să sprijine intervențiile comunitare în domeniu.

Totodată, măsurile privind delincvența și strategiile de prevenire a criminalității includ o abordare integrată care implică colaborarea între instituții publice, ONG-uri și comunități. Printre acestea se numără programele de educație și conștientizare desfășurate în școli pentru a preveni comportamentele infracționale în rândul tinerilor. Intervențiile timpurii vizează identificarea și sprijinirea tinerilor cu risc de delincvență prin servicii de consiliere și activități recreative. Colaborarea interinstituțională între poliție, autoritățile judiciare și instituțiile sociale este esențială pentru un sistem eficient de prevenire și intervenție. Aceste strategii își propun să reducă delincvența și să promoveze un mediu mai sigur pentru toți cetățenii.

Agenția Națională Antidrog, pornind de la faptul că stimularea factorilor de protecție și reducerea factorilor de risc constituie un obiectiv preventiv important de urmărit inclusiv la nivelul mediului a creat un mecanism de realizare a intervențiilor, având la bază rațiuni de securitate socială, sănătate, ordine și siguranță publică, împreună cu reprezentanți ai Direcției Generale de Poliție a Municipiului București; ai Direcțiilor de Asistență Socială și Protecție a Copilului, precum și cu reprezentanți ai Avocatului Copilului și ai asociațiilor de părinți,.

3.1.2.3. *Intervenții de prevenire universală*

În anul 2023 implementarea proiectelor de prevenire universală a fost continuată, având ca scop informarea, conștientizarea și sensibilizarea populației generale cu privire la efectele bio-psiho-sociale ale consumului de droguri, tutun, alcool și noi substanțe psihoactive.

Pentru promovarea și dezvoltarea abilităților sociale și atitudinilor pro-sociale și pentru a facilita accesul la alternative sănătoase de petrecere a timpului liber au fost implementate proiecte și activități preventive atât în mediul școlar, cât și în cel familial și în comunitate.

Proiectele de prevenire a consumului de droguri ce au ca scop formarea și dezvoltarea abilităților personale, vizează creșterea competențelor copiilor și tinerilor de a face față presiunilor sociale și de a lua decizii informate. Proiectele de dezvoltare de abilități sunt adaptate fiecărei categorii de vârstă și au fost implementate cu precădere în mediul școlar, urmărindu-se fiecare etapă de dezvoltare a copilului.

Împreună cu Ministerul Educației, prin cadrele didactice formate specific, Agenția Națională Antidrog a implementat în anul 2023 o serie de astfel de proiecte.

„CUM SĂ CREȘTEM SĂNĂTOȘI” - are ca obiectiv adoptarea unui stil de viață sănătos (alimentație, igienă, mișcare) și a modalităților adecvate de rezolvare, fără violență, a conflictelor interpersonale. Activitățile din cadrul proiectului sunt concepute în concordanță cu nivelul de dezvoltare socio-emoțională al copiilor de vârstă preșcolară, astfel încât să fie atractive și ușor de înțeles. Copiii învață prin joc și activități practice (desenat, decupat, scenete) care sunt comportamentele care îi ajută să se dezvolte sănătos și cum să se ferească de comportamentele periculoase. Grupul țintă al proiectului este format din copii cu vârste cuprinse între 6-8 ani. În cadrul proiectului, în anul școlar 2022-2023, au fost formate 1.080 cadre didactice, în vederea implementării proiectului într-un număr de 874 de clase școlare, numărul beneficiarilor direcți fiind de 17.377 de beneficiari (preșcolari/elevi) participanți în proiect.

„ABC-UL EMOȚIILOR” - se adresează elevilor din clasele I și a II-a și presupune formarea și consolidarea abilităților emoționale cu rol de factori de protecție, punând accent pe conștientizarea de sine, abilitățile de comunicare asertivă, gestionarea emoțiilor neplăcute, abilitatea de a face față presiunii grupului și de adoptare a deciziilor pentru o dezvoltare sănătoasă. În cadrul proiectului, în anul școlar 2022-2023, au fost formate un număr de 835 cadre didactice, din 812 clase școlare participante, având un număr de 16186 - beneficiari direcți și părinți.

”NECENZURAT” - are ca scop dezvoltarea de abilități (gândirea critică, luarea deciziilor, rezolvarea problemelor, gândirea creativă, comunicarea eficientă, aptitudini de relaționare, autoconștientizarea, empatia, gestionarea emoțiilor, convingerile normative), necesare luării unor decizii informate, corecte și responsabile în legătură cu consumul de tutun, alcool și droguri, în rândul elevilor de 12-14 ani (12 activități/proiect). Proiectul a fost implementat la nivel național, fiind formate 779 cadre didactice, ca persoane resursă cheie pentru implementarea celor 12 teme, numărul beneficiarilor direcți fiind de 18.405.

„MESAJUL MEU ANTIDROG” ce a constat în implementarea unui concurs național în cadrul căruia elevii își exprimă, într-o formă de comunicare artistică, opiniile și atitudinile lor în legătură cu consumul de droguri. În cadrul acestuia au fost realizate activități de informare pentru 5.781 de cadre didactice și 53.798 elevi din 436 de școli. Din elevii informați, 3.216 au trimis lucrări pentru secțiunile concursului.

„ACȚIONĂM JUST” în cadrul căruia au fost realizate de activități interactive de educație juridică în domeniul prevenirii și combaterii consumului și traficului de droguri, dar și de prezentare a sistemului național de prevenire și asistență a consumului de droguri, în mediul liceal și universitar, la care au participat 44.506 elevi și 2.103 cadre didactice.

Campania CONSUMUL DE DROGURI NE PRIVEȘTE PE TOȚI – componenta în mediul școlar, realizată de Agenția Națională Antidrog în parteneriat cu Inspectoratul Școlar, Confederația Națională pentru Anteprenoriat Feminin- CONAF și Colegiul Psihologilor din România a subsumat activități de informare și conștientizare asupra efectelor consumului de droguri în rândul elevilor din clasa a VII a din unitățile școlare din București, în parteneriat cât și alte activități punctuale adresate populației generale, a avut ca beneficiari 110.304 elevi.

Campania națională „ȘCOALA ALTFEL - ANTIDROG” a constat în implementarea de activități punctuale de dezvoltare a abilităților emoționale și sociale, precum și a cunoștințelor despre riscurile fizice, mentale și legale asociate consumului de droguri, adresate elevilor și cadrelor didactice din mediul preuniversitar, realizate în cadrul programului Ministerului Educației - „Școala Altfel”. În cadrul acesteia s-au realizat 1.238 activități de informare în școli diferite, ce au avut ca beneficiari: 40.770 elevi și 2.557 cadre didactice

La nivelul municipiului București, în baza Planului de măsuri aferent Acordului cadru de colaborare în domeniul drogurilor la nivelul Municipiului București (implementarea acestuia aflându-se în coordonarea Instituției Prefectului), s-au desfășurat trei ediții ale **TÂRGULUI SERVICIILOR DE PREVENIRE ȘI ASISTENȚĂ ÎN DOMENIUL DROGURILOR**. Parteneri în derularea activităților: Instituția Prefectului municipiul București; Inspectoratul Școlar al Municipiului București; Direcția Generală de Poliție a Municipiului București; Direcția de Sănătate Publică a Municipiului București; Direcția Generală de Jandarmi a Municipiului București; Direcția Regională Vamală București; Teen Challenge Smart; Asociația Parentropolis; Asociația Telefonul Copilului; Asociația Română Anti-Sida; Asociația ALIAT pentru sănătate mintală.

Campanii destinate mediului școlar au fost inițiate și de către Asociația Telefonul Copilului, cu finanțare de la Secretariatul General al Guvernului - Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă **Campania „NU-ȚI ACCIDENTA VIAȚA ÎN CONSUMUL DE DROGURI”**, precum și de către Asociația Teatrul pentru Toți **Campania “RISCURILE CONSUMULUI DE DROGURI - CÂT TE ȚINE TINEREȚEA?”**, ambele în parteneriat cu Agenția Națională Antidrog.

Mediilor liceal și universitar s-a adresat și **CAMPANIA “SUPRADOZĂ DE VISURI SPULBERATE”**, ediția a II a, campanie de prevenire a consumului de substanțe interzise, organizată de Facultatea de Drept din cadrul Universității Româno-Americană și Agenția Națională Antidrog în cadrul căreia au fost realizate evenimente destinate elevilor de liceu și cadrelor didactice, discuții cu specialiști antidrog, workshopuri și povești de viață, toate în evenimente ce și-au dovedit importanța și utilitatea prin implicarea tuturor participanților la discuții și dezbateri.

„EU ȘI COPILUL MEU” - are ca scop creșterea influenței factorilor familiali de protecție și reducerea influenței factorilor familiali de risc față de consumul de tutun, alcool și droguri și conține 9 activități interactive cu părinții, aplicând sistematic metode fundamentate științific. În cadrul proiectului au fost formate 326 cadre didactice, ca persoane resursă cheie pentru implementarea celor 12 teme, numărul beneficiarilor direcți fiind de 3.108 părinți.

Campania națională „FAMILIA -PARTENER ÎN LUPTA ÎMPOTRIVA DROGURILOR”, realizată în parteneriat cu Districtul Lions 124 România, District Rotary 2241- România și Republica Moldova, Federația Kiwanis România și Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse a implicat desfășurarea de activități de informare, educare și conștientizare a părinților cu privire la efectele și consecințele consumului de droguri, precum și activități de tip „Școala părinților” în scopul creșterii influenței factorilor de protecție față de consumul de droguri (dobândirea unor abilități de comunicare, de gestionare a emoțiilor și a conflictelor, de monitorizare a copiilor etc.) În cadrul ei au fost realizate 278 activități de informare, educare și conștientizare a părinților cu privire la efectele și consecințele consumului de droguri, cu 8.721 beneficiari (părinți), precum și 17 activități de tip „Școala părinților” în scopul creșterii influenței factorilor de protecție față de consumul de droguri, cu 580 beneficiari (părinți)

Agencia Națională Antidrog a participat, în cadrul campaniei **CONSUMUL DE DROGURI NE PRIVEȘTE PE TOȚI** atât prin intervenții preventive specifice, în cadrul evenimentelor, cât și prin activități preliminare de instruire a personalului de pază, personalului de servire și voluntarilor: Massif23, Poiana Brașov; Beach, Please!, Costinești SUNWAVES, Mamaia; May Be rock, Costinești; Grill Fest, Mamaia; Festivalul Internațional JAZZAR- Arad; "Dor de munte", Poiana Brașov; SAGA, București; NOSTALGIA, București; INTENCITY, Craiova; NEVERSEA, Constanța; UNTOLD, Cluj Napoca; Student Fest, București; Rise UP, București etc

3.1.2.4. Intervenții de prevenire selectivă

„ABILITĂȚI PENTRU ACȚIUNE” - are la bază programul Lions Quest – un program de învățare socio-emoțională (Social and Emotional Learning - SEL), cuprinzător și universal, bazat pe dovezi științifice, tradus în 36 de limbi, implementat în peste 90 de țări și finanțat de Fundația Internațională a Cluburilor Lions în parteneriat cu Districtul Lions 124 România. Acesta utilizează resursele pedagogice ale modului Lions Quest - Abilități pentru acțiune nivel II și se adresează elevilor din învățământul liceal. Conține cinci domenii mari și opt activități. Proiectul s-a adresat unui număr de 317 clase și a avut ca beneficiari 7590 elevi.

Campania națională „EDUCATION FIRST” a constat în implementarea de activități de informare, educare și conștientizare a cadrelor didactice din mediul universitar, a personalului auxiliar, inclusiv reprezentanți ai studenților, șefi de cămine și personal administrativ, cu privire la riscurile asociate consumului de droguri, precum și în activități de informare, educare și conștientizare a studenților, cu privire la riscurile asociate consumului de droguri. În cadrul campaniei au fost realizate 36 de activități de informare, educare și conștientizare adresate cadrelor didactice din mediul universitar, a personalului auxiliar, inclusiv reprezentanți ai studenților, șefi de cămine și personal administrativ, cu privire la riscurile asociate consumului de droguri, ce au avut 323 de beneficiari direcți. De asemenea au fost realizate 90 de activități de informare, educare și conștientizare a studenților, cu privire la riscurile asociate consumului de droguri, cu 5.821 de beneficiari direcți.

Proiectul „DRIVE CLEAN” a avut ca obiectiv general - conștientizarea tinerilor cu privire la pericolele reprezentate de consumul de alcool și droguri la volan prin informarea și educarea

realistă a acestora, pentru evitarea situațiilor de risc și oferirea de sprijin pentru evitarea conducerii în stare de ebrietate sau sub influența substanțelor interzise. Șoferi, șoferi începători, elevi au fost abordați într-o fază a vieții în care au avut deja experiențe cu consumul de alcool și posibil, chiar și consum de droguri ilegale și au tabloul propriilor atitudini și abilități ca participant la trafic. Principalul grup țintă al proiectului este reprezentat de elevi și cursanți ai școlilor de șoferi cu vârste cuprinse între 16-30 ani., iar pentru 2.109 dintre aceștia au fost realizate 124 activități în 31 școli de șoferi și 12 unități de învățământ.

De asemenea, în cadrul proiectului pilot inițiat în anul 2023, Drive Clean ce a urmărit conștientizarea tinerilor cu privire la pericolele reprezentate de consumul de alcool și droguri la volan, prin informare și educare realistă despre comportamentul în trafic, condusul defensiv, consumul de substanțe, reguli și norme în cercul de prieteni, evitarea situațiilor de risc în trafic și creșterea siguranței participanților la trafic prin responsabilizare, au fost folosite pentru prima dată simulatoare auto, care imită efectele consumului de droguri și alcool la volan.

Utilizarea simulatoarelor auto pentru a demonstra consecințele conducerii sub influența substanțelor psihoactive oferă avantaje semnificative, printre care se numără crearea unei experiențe realiste într-un mediu controlat, care permite participanților să observe impactul consumului de droguri asupra abilităților de conducere fără riscuri reale. Aceste simulatoare facilitează o învățare interactivă, ajutând la conștientizarea efectelor substanțelor și stimulează discuții importante între participanți și specialiștii în prevenirea consumului de droguri. De asemenea, prin evaluarea comportamentului în situații simulate, specialiștii în prevenire pot oferi feedback imediat, ceea ce contribuie la o înțelegere mai profundă a responsabilității în conducerea vehiculelor, iar impactul emoțional al acestor experiențe poate determina schimbări de atitudine și comportament față de consumul de droguri.

Proiectul "SERENITY II" a fost realizat de către Agenția Națională Antidrog, în urma participării la grupurile de lucru inițiate de către Secretariatul Grupului Pompidou, și a implicării acesteia în proiectul „Copii ai căror părinți consumă droguri”, propus ca răspuns la invitația Consiliului Europei către Secretariatul Grupului Pompidou de a participa la Grupul operativ pentru drepturile copiilor și de a contribui la dezbaterile pe teme care ar trebui să fie incluse în Strategia Europeană privind drepturile copilului (2022-2027). Acest proiect a avut ca beneficiari 36 de copii cu vârste între 4 și 14 ani, ai căror părinți sunt incluși în tratament substitutiv ca urmare a consumului de droguri. Copiii beneficiari au fost implicați în activități de petrecerea a timpului liber și de marcarea unor momente importante din viața lor (începutul anului școlar, sărbătorile religioase importante, 1 iunie), astfel încât aceștia să se poată integra mai bine în familiile lor și în viața comunității.

3.1.2.5. Intervenții de prevenire indicată

Proiectul „FRED GOES NET- „INTERVENȚII TIMPURII PENTRU CONSUMATORII DE DROGURI CARE AU FOST IDENTIFICAȚI/ DEPISTAȚI PENTRU PRIMA OARĂ” are ca obiectiv general realizarea de intervenții timpurii, în anul mediul școlar, pentru elevi (cu vârsta cuprinsă între 14 și 19 ani) care au fost identificați/ depistați pentru prima oară în legătură cu consumul de droguri, în scopul evitării transformării consumului experimental și ocazional în consum regulat. Intervenția constă într-un interviu inițial și o sesiune de grup, de 8 ore (Cursul FRED). Prin intermediul proiectului, tinerii primesc informații corecte despre tipurile de droguri, efectele și riscurile lor, sunt încurajați să reflecteze asupra comportamentului propriu de consum de tutun, alcool și droguri, precum și asupra situațiilor care conduc la acest comportament, să ia decizii pe baza evaluărilor proprii, dar și pe baza conștientizării personale

a riscurilor, și sunt motivați în vederea schimbării atitudinilor și comportamentelor de consum de tutun, alcool și droguri; De asemenea, se urmărește creșterea accesibilității la serviciile integrate de prevenire și asistență a tinerilor care se află la risc, în situația de a deveni dependenți, și se sporește șansa intervenției timpurii și rapide, evitându-se/ diminuându-se astfel riscul condamnării, discriminării sau marginalizării acestora. Astfel, au fost realizate 53 de cursuri la care au participat 611 elevi.

Proiectul național „SAFE SPACE” se adresează atât adolescenților identificați drept consumatori activi cât și adolescenților care prezintă risc ridicat de consum și presupune activități de informare, prevenire a consumului de droguri, consiliere în vederea renunțării la consum; consiliere psihologică individuală și/ sau grupuri de suport cu aparținătorii adolescenților, în vederea îmbunătățirii relației socio-afective intra-familiale, precum și sesiuni de informare/ formare destinate specialiștilor din instituțiile partenere ce furnizează servicii minorilor (ex.DGASPC). Totodată, proiectul vizează și părinții/ familiile acestor adolescenți cărora le oferă servicii de consiliere individuală; consiliere de grup familială pentru îmbunătățirea climatului, a comunicării și a relațiilor între părinți și copii; grupuri de sprijin pentru părinții care au copii consumatori de droguri și au nevoie să vorbească despre problemelor lor cu alții care se află în aceeași situație. În anul 2023, proiectul s-a dezvoltat pe 4 paliere: identificarea timpurie și intervenția adecvată. consilierea individuală și de grup pentru adolescenți și familiile acestora, informarea și educarea persoanelor identificate la risc asupra consecințelor consumului de alcool și droguri și dezvoltarea abilităților de luare a deciziilor și suportul familial, implicare comunitară și referire prin identificarea și/ sau crearea de rețele de suport familial și comunitar. Astfel, ca rezultate, de intervențiile specialiștilor din cadrul proiectului - 736 ședințe de consiliere pentru minori și 183 ședințe de consiliere pentru părinți - au beneficiat 310 minori, 181 beneficiari părinți. De asemenea, au fost realizate 16 ședințe de grup - copii și părinți, 177 sesiuni de prevenire realizate pentru adolescenții aflați la risc, din cadrul sistemului de protecție a copilului, iar 37 de minori referiți către rețeaua de furnizori de servicii de specialitate, în funcție de nevoile identificate.

3.2.PROGRESE ÎNREGISTRATE

În ultimii 10 ani, intervențiile de prevenire a consumului de droguri în România au suferit schimbări notabile, incluzând atât evoluții în cadrul programelor de prevenire, cât și modificări legislative relevante. Un aspect semnificativ a fost adoptarea unor politici publice mai proactive, ce încurajează colaborarea între instituțiile guvernamentale și organizațiile neguvernamentale, facilitând implementarea unor programe integrate și adaptate nevoilor comunităților.

Creșterea accesului la informații prin intermediul internetului și al rețelelor sociale a dus la o mai bună conștientizare a riscurilor asociate consumului de droguri și la o deschidere mai mare în discutarea acestor subiecte, atât în rândul tinerilor, cât și al adulților. Acest lucru a contribuit la dezvoltarea unei mentalități proactive în abordarea problemelor legate de consumul de droguri, încurajând discuții deschise în familii și comunități.

În plus, o schimbare de mentalitate a avut loc și în rândul profesioniștilor, care acum văd prevenirea nu doar ca o responsabilitate, ci și ca o oportunitate de a contribui la dezvoltarea sănătoasă a tinerilor. Aceasta a dus la o integrare mai mare a intervențiilor de prevenire în programele școlare și în activitățile comunităților, promovând un mediu de sprijin și educație.

Schimbările în intervențiile de prevenire a consumului de droguri denotă o direcție pozitivă către abordări mai eficiente, care își propun să reducă stigmatizarea și să sprijine tinerii în luarea deciziilor sănătoase.

Politicile publice de prevenire a consumului de droguri din România, au fost elaborate în acord cu rezultatele studiile și evidențele științifice naționale și, în principal, cu tendințele înregistrate pentru cei 5 indicatori epidemiologici cheie (prevalența consumului de droguri în populația general, consumul problematic de droguri, admiterea la tratament ca urmare a consumului de droguri, bolile infecțioase asociate consumului de droguri și decesele asociate consumului, respectiv mortalitatea în rândul consumatorilor de droguri), implicit cu modelele de consum și analiza de nevoi.

Urmând recomandările europene în ceea ce privește metodele de intervenție: programele/proiectele au fost axate pe metode interactive de discuții, în scopul construirii și dezvoltării abilităților de viață socială, a încrederii în sine, de învățare a celor mai eficiente strategii de coping; În context familial s-a recomandat oferirea de măsuri comprehensive care să combine trainingul oferit părinților și copiilor.

3.4.SURSE ȘI METODOLOGIE

www.mai.gov.ro, www.ana.gov.ro, www.politiaromana.ro, www.edu.ro, www.ms.ro, www.just.ro, www.anp.gov.ro, www.mmuncii.ro, <https://mfamilie.gov.ro>, www.mae.ro,

4. TRATAMENT

4.1. REZUMAT

La nivel național, există două rețele de tratament care asigură (în comunitate) asistență persoanelor consumatoare de droguri:

- rețeaua de tratament de tip ambulatoriu, formată din Centrele de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog (structuri subordonate Agenției Naționale Antidrog), Centrele de Asistență Integrată a Adicțiilor (centre de tratament private sau dezvoltate de ONG) și Centrele de Sănătate Mintală (unități de tratament dezvoltate de Ministerul Sănătății),
- rețeaua de tratament în regim rezidențial, formată din unitățile medicale ale Ministerului Sănătății și comunitățile terapeutice dezvoltate de ONG.

De asemenea, la nivelul sistemului penitenciar au fost dezvoltate servicii de asistență, acordate de specialiștii Administrației Naționale a Penitenciarelor, dar și de personalul de specialitate al Centrelor de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog, în cadrul celor 34 unități penitenciar, 4 centre de reeducare, 2 comunități terapeutice și 6 spitale-penitenciar.

În 2023, numărul persoanelor consumatoare de droguri care au beneficiat de asistență integrată cunoaște o scădere, înregistrându-se 3377 de solicitări de asistență ca urmare a consumului de droguri, cu 8,1% mai puțin față de anul anterior. În funcție de tipul drogului care a cauzat problema medicală pentru care s-a solicitat asistență, se menține aproximativ aceeași distribuție a cererilor de tratament, în cadrul căreia trei categorii de droguri domină tabloul asistenței acordate pentru dependența de droguri din România: cannabis – 47,1%, opioide – 20,2% și noi substanțe psihoactive – 16,7%. Spre deosebire de anii anteriori, solicitările de asistență ca urmare a problemelor cauzate de consumul de cannabis nu mai reprezintă peste 50% dintre cererile de tratament, în timp ce, admiterile la tratament ca urmare a consumului de noi substanțe psihoactive, respectiv a consumului de hipnotice și sedative cunosc o creștere semnificativă (cu peste 30%). Chiar dacă cererea de tratament pentru consumul de stimulanti, respectiv de cocaină este încă mică, se remarcă și în cazul acestora o creștere a solicitărilor de acest tip.

4.2. PREZENTARE GENERALĂ

Cunoașterea numărului și a caracteristicilor persoanelor care au beneficiat de tratament pentru dependența de droguri furnizează informații deosebit de utile despre situația și tendințele consumului de droguri și oferă modele de predicție, necesare atât în planificarea serviciilor de asistență, cât și în elaborarea măsurilor de intervenție. În acest scop, la nivel european a fost dezvoltat indicatorul „Admiterea la tratament ca urmare a consumului de droguri”, care asigură culegerea datelor relevante referitoare la beneficiarii sistemului de asistență integrată specifică dependenței de droguri.

Potrivit atribuțiilor sale, Agenția Națională Antidrog asigură monitorizarea acestui instrument de colectare, prin punerea în aplicare a Protocolului 3.0 privind colectarea și transmiterea datelor referitoare la admiterea la tratament ca urmare a consumului de droguri, elaborat de EUDA. Colectarea datelor se face standardizat, prin intermediul unei fișe de date. La analiza cazurilor înregistrate într-un an calendaristic, se reține pentru fiecare caz unic, primul episod de tratament din anul de referință.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 344/ 2022 pentru aprobarea Strategiei naționale în domeniul drogurilor 2022—2026 și a Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale în domeniul drogurilor 2022—2026, Agenția Națională Antidrog, ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice și centrale, instituția prefectului, precum și autoritățile

administrației publice locale au obligația de a aduce la îndeplinire obiectivele specifice domeniului lor de activitate, prevăzute în strategia națională.

Obiectivele asistenței persoanelor consumatoare de droguri sunt implementate de:

1. Agenția Națională Antidrog din cadrul Ministerului Afacerilor Interne
2. Ministerul Sănătății
3. Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse
4. Ministerul Justiției prin Administrația Națională a Penitenciarelor
5. Autoritățile administrației publice locale
6. Societatea civilă

În ceea ce privește asistența integrată pentru persoanele consumatoare de droguri, Strategia Națională Antidrog 2022—2026 cuprinde două axe prioritare, structurate pe obiective, după cum urmează:

Reducerea riscurilor asociate consumului de droguri

Obiectiv general 2: Dezvoltarea, bazată pe evidente științifice, a serviciilor și intervențiilor din cadrul sistemului național de asistență medicală, psihologică și socială destinate reducerii efectelor negative asociate consumului de droguri.

Obiective specifice:

- 2.1. Îmbunătățirea accesului consumatorilor de droguri injectabile la servicii de prevenire, consiliere, tratament, testare și vaccinare HIV, HVB, HVC, TBC și altor boli asociate.
- 2.2. Prevenirea supradozelor și deceselor asociate consumului de droguri.
- 2.3. Consolidarea parteneriatului cu societatea civilă.

Asistență specializată

Obiectiv general 3:

Consolidarea și dezvoltarea, bazate pe evidente științifice, a intervențiilor și serviciilor specializate de asistență medicală, psihologică și a celor de reintegrare socială.

Obiective specifice:

- 3.1. Facilitarea accesului persoanelor care consumă droguri la serviciile integrate de asistență medicală, psihologică și socială, în concordanță cu nevoile și particularitățile acestora.
- 3.2. Creșterea rezilienței și reducerea stigmatizării persoanelor care consumă droguri.
- 3.3. Facilitarea accesului femeilor și a grupurilor vulnerabile (persoane fără locuință, consumatori de droguri cu comorbidități psihice, persoane cu un istoric de consum îndelungat sau policonsum) la serviciile integrate de asistență, în funcție de particularitățile acestora.
- 3.4. Aplicarea măsurilor de tratamente alternative la sancțiunile coercitive în acord cu principiile justiției terapeutice pentru persoanele care consumă droguri.

Obiectiv general 4:

Dezvoltarea unei abordări integrate a consumului de droguri în sistemele privative de libertate.

Obiective specifice:

- 4.1. Asigurarea continuității serviciilor de asistență pentru persoanele care consumă droguri și care execută o pedeapsă privativă de libertate atât în perioada de reținere și arest preventiv, de detenție, cât și după liberare, având ca scop final reintegrarea socială.
- 4.2. Prevenirea consumului de droguri și a riscurilor și consecințelor asociate în sistemele privative de libertate.

4.3. Prevenirea supradozelor în rândul persoanelor care consumă droguri sau se află în tratament substitutiv, atât în perioada de reținere și arest preventiv, de detenție, cât și după liberare.

4.2.1. Politici și coordonare

4.2.1.1. Coordonarea și implementarea obiectivelor asistenței integrate a persoanelor consumatoare de droguri

În scopul implementării politicilor naționale antidrog, au fost elaborate două programe în domeniul reducerii cererii de droguri: Programul național de prevenire și asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri pentru perioada 2022—2026 și Programul de interes național de prevenire și asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri 2022—2026.

Aceste programe urmăresc continuarea și finalizarea unor proiecte privind combaterea consumului de droguri, începute în anii precedenți, facilitând totodată realizarea obiectivelor Strategiei Naționale Antidrog 2022—2026.

Față de cele două programe amintite anterior, Ministerul Sănătății derulează Programul național de sănătate mintală, în cadrul căruia sunt prevăzute următoarele activități: asigurarea tratamentului de substituție cu agoniști și antagoniști de opiacee pentru persoane cu toxicod dependență și testarea metaboliților stupefiantelor în urină în vederea introducerii în tratament și pentru monitorizarea tratamentului¹⁷.

4.2.2. Organizarea și resursele sistemului de asistență integrată pentru persoanele consumatoare de droguri

4.2.2.1. Sistemul de tratament ambulatoriu – principalii furnizori de servicii și caracteristicile beneficiarilor

4.2.2.1.1. Organizarea sistemului ambulatoriu de asistență integrată

Din rețeaua de tratament ambulatoriu pentru dependența de droguri fac parte Centrele de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog (structuri subordonate Agenției Naționale Antidrog), Centrele de Asistență Integrată a Adicțiilor (centre de tratament private sau dezvoltate de ONG) și Centrele de Sănătate Mintală (structuri dezvoltate de Ministerul Sănătății).

Dintre acestea, doar centrele Agenției Naționale Antidrog asigură acoperire națională, fiind dezvoltate în cele 41 reședințe de județ și în cele șase sectoare ale municipiului București.

Centrele Agenției Naționale Antidrog și cele dezvoltate de Ministerul Sănătății oferă servicii gratuite pentru persoanele consumatoare de droguri.

În cadrul sistemului penitenciar din România, pentru persoanele consumatoare de droguri aflate în detenție, sunt oferite servicii de asistență medicală, psihologică și socială de către echipele mixte din cadrul Centrelor de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog. Aceste servicii sunt acordate în cele 34 unități penitenciar și cele 4 centre de reeducare.

De asemenea, începând cu anul 2016, specialiștii din cadrul Centrelor de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog acordă servicii de asistență medicală, psihologică și socială persoanelor consumatoare de droguri aflate în arestul poliției.

¹⁷ <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/221217>

Tabel 4 - 1: Rețeaua de unități de tratament ambulatoriu (număr total de unități și beneficiari)

	Număr total de unități	Definiția Națională (Caracteristici/ Tipul centrului)	Numărul total de beneficiari
Centre specializate de asistență	53	Aproximativ 85,3% din totalul persoanelor consumatoare de droguri care au fost tratate în regim ambulatoriu în anul 2023 au fost raportate de Centrele de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog din cadrul Agenției Naționale Antidrog care, în unele județe, reprezintă principalii furnizori de servicii pentru tratamentul dependenței de droguri în regim ambulatoriu. La rețeaua teritorială de asistență de tip ambulatoriu, dezvoltată de Agenția Națională Antidrog, se adaugă Centrele de tratament ambulatoriu dezvoltate de Ministerul Sănătății (1,6% din totalul persoanelor consumatoare de droguri care au fost tratate în regim ambulatoriu în anul 2023), Centrele de Asistență Integrată a Adicțiilor din sistemul privat de sănătate (3% din totalul persoanelor consumatoare de droguri care au fost tratate în regim ambulatoriu în anul 2023) și ONG-urile specializate în tratamentul dependenței de droguri (10,2% din totalul persoanelor consumatoare de droguri care au fost tratate în regim ambulatoriu în anul 2023). Acestea asigură servicii de asistență medicală, psihologică și socială, precum și managementul de caz pentru persoanele consumatoare de droguri.	1713
Penitenciare	39	În anul 2023, la nivelul sistemului penitenciar, au fost dezvoltate servicii de asistență, acordate de personalul de specialitate al Centrelor de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog, în cadrul a 31 unități penitenciare. De asemenea, specialiștii din cadrul Centrelor de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog au asistat persoane consumatoare de droguri aflate în arestul poliției, în 39 județe.	244

Sursa: Agenția Națională Antidrog

4.2.2.1.2. Alte aspecte ale furnizării și utilizării tratamentului pentru dependența de droguri în regim ambulatoriu

Numărul beneficiarilor

În anul 2023, au fost înregistrate 1957 persoane consumatoare de droguri asistate în regim ambulatoriu, cu 18,4% mai puțin față de anul anterior. În funcție de drogul principal care a determinat dependența, acestea se repartizează astfel: 1115 erau persoane consumatoare de cannabis, 355 persoane consumatoare de opioide, 254 persoane consumatoare de noi substanțe psihoactive, 131 persoane consumatoare de stimulanti, 76 persoane consumatoare de cocaină, 15 persoane consumatoare de hipnotice și sedative, 10 persoane consumatoare de halucinogene, o persoană consumatoare de solvenți.

Comparativ cu anul anterior, cererea de tratament ca urmare a consumului de opioide înregistrează o scădere cu 15,5%, cea determinată de consumul de cannabis scade cu 30,6%, în timp ce, adresabilitatea către serviciile de asistență ca urmare a consumului de NSP crește cu 146,6%. Pentru celelalte tipuri de droguri (cum ar fi: cocaină, stimulanti, hipnotice și sedative, halucinogene, solvenți) numărul solicitărilor de asistență este în general mic, iar variațiile acestuia s-au cuantificat în creșteri sau scăderi, care nu sunt însă de natură să schimbe în mod esențial distribuția drogurilor pentru care se solicită asistență de tip ambulatoriu în România.

Ponderea solicitărilor de asistență adresate în sistemul ambulatoriu din totalul cererilor de tratament este mai mică decât cea observată anterior, 58% (față de 65,3%), adresabilitatea persoanelor consumatoare de droguri rămânând în continuare mai mare în regim ambulatoriu, comparativ cu cea din sistemul de asistență de tip internare.

Sexul și vârsta beneficiarilor

Din punct de vedere al repartiției după sex și vârstă, caracteristicile beneficiarilor din sistemul de tratament ambulatoriu se mențin în continuare în apropierea celor observate în anii anteriori, după cum urmează:

- 87,2% (1706 persoane) dintre beneficiarii înregistrați la centrele de tratament ambulatoriu sunt de sex masculin. Vârsta medie a persoanelor care au apelat la serviciile de asistență în regim ambulatoriu este de 27,7 ani, aceasta fiind mai mică în cazul femeilor (25,2 ani, față de 28,1 ani pentru bărbați);
- majoritatea (76,6% - 1500 beneficiari) sunt persoane cu vârsta sub 34 ani, 23% (451 beneficiari) sunt persoane cu vârsta între 35 și 54 ani, iar restul (0,4% - 6 beneficiari) sunt persoane cu vârsta de peste 54 ani;
- în cazul bărbaților, categoria de vârstă care înregistrează ponderea cea mai mare a cazurilor este grupa 20-24 ani (26,1%). În schimb, în cazul femeilor, predomină persoane din categoria de vârstă 15-19 ani (30,3%). De asemenea, se observă diferențe între sexe în ceea ce privește categoria de vârstă cu a doua pondere, după cum urmează: la bărbați, este categoria de vârstă 25-29 ani cu 18,1%, iar la femei, este categoria de vârstă 20-24 ani cu 15,9%.
- pentru beneficiarii centrelor de tratament ambulatoriu, vârsta medie de debut în consumul de droguri a fost de 20,3 ani, în timp ce, vârsta medie la prima internare a fost de 27,1 ani. Cea mai frecventă vârstă de debut a fost 18 ani, iar cea mai frecventă vârstă la prima internare a fost 21 ani.

Tabel 4 - 2: Serviciile de tratament pentru consumul de droguri, în funcție de tipul furnizorului

	Public/ Guvernamental	Non- guvernamental (non profit)	Non-guvernamental (non profit - Privat)	Altele	Total
Centre specializate de asistență	86,9%	10,1%	3%	0%	100%
Penitenciare	100%	0%	0%	0%	100%

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Drogul principal de consum și calea de administrare

În sistemul de tratament ambulatoriu, drogul principal pentru care s-a solicitat cu preponderență asistență în anul 2023 continuă să fie cannabisul, 57% (n=1115) dintre persoanele consumatoare de droguri admise la tratament acuzând probleme de sănătate cauzate de acest tip de consum.

Comparativ cu anul anterior, deși în tabloul drogurilor care au determinat dependența celor care s-au adresat centrelor de tratament ambulatoriu pentru a beneficia de asistență integrată, pe primul loc se menține cannabisul cu cea mai mare pondere, numărul persoanelor consumatoare de cannabis cunoaște o scădere semnificativă cu 30,6%.

Pe poziția secundă în sistemul ambulatoriu, se situează cererea de tratament pentru dependența de opioide, pentru care au fost înregistrați 18,1% dintre beneficiari (n=355). Pentru această categorie de beneficiari, se observă o scădere a numărului acestora, dar cu o ușoară creștere a ponderii lor (în 2022: 17,5% pondere și 420 beneficiari).

Solicitățile de tratament pentru consumul de noi substanțe psihoactive revin pe poziția a treia, atât în ceea ce privește numărul, cât și ponderea lor din totalul celor înregistrate în sistemul ambulatoriu, constatându-se o creștere a numărului acestora de 2,5 ori, reflectată și în ponderea lor în ansamblul cererilor adresate în sistemul ambulatoriu: 13% și 254 beneficiari (față de 4,3% și 103 beneficiari).

Pe poziția a patra, se situează solicitările de tratament pentru consumul de stimulanti, care mențin deși cunosc o scădere a numărului, își mențin ponderea în ansamblul solicitărilor de asistență ca urmare a consumului de droguri (6,7% pondere și 131 beneficiari).

Alte droguri pentru care s-a solicitat asistență în 2023, în regim ambulatoriu, au fost: cocaină – 3,9%, hipnotice și sedative - 0,8% și solvenți/ inhalanți -0,1%.

Similar anilor anteriori, în funcție de drogul principal de consum, se observă diferențe între cele două categorii de sexe. Astfel, cea mai mare parte a bărbaților admiși la tratament în regim ambulatoriu a avut drept cauză dependența de cannabis (60,1%), în timp ce, 16,4% dintre ei au solicitat asistență integrată pentru consumul de opiacee, 12% pentru consumul de NSP, 6,3% pentru consumul de stimulanti, iar 4% pentru consumul de cocaină. În schimb, în rândul femeilor, această repartitie, în funcție de drogul principal consumat, este mult mai echilibrată: 35,9% dintre femeile care s-au adresat centrelor de tratament ambulatoriu au solicitat tratament ca urmare a problemelor cauzate de consumul de cannabis, 29,9% de consumul de opiacee, 19,9% de consumul de NSP, 9,6% de consumul de stimulanti, iar 2,8% de consumul de cocaină.

În funcție de **tipul contactului**, aproape trei sferturi (73,3%; n=1434 dintre persoanele consumatoare de droguri, înregistrate în serviciile de tip ambulatoriu, se aflau la prima admitere la tratament pentru probleme cauzate de consumul de droguri. Comparativ cu anul anterior, se remarcă scăderea atât a ponderii (-2,7%), cât și a numărului persoanelor care nu au fost niciodată tratate pentru dependența de droguri (-20,6%), din totalul celor admiși la tratament în regim ambulatoriu.

În corelație directă cu drogul principal de consum pentru care s-a solicitat asistență, majoritatea beneficiarilor sistemului de asistență de tip ambulatoriu au declarat fumatul (66,5%) drept **cea mai frecventă cale de administrare** a drogului, această modalitate de administrare a drogului fiind utilizată de toate persoanele consumatoare de cannabis (n=1115), precum și de o parte dintre cei care au consumat noi substanțe psihoactive (44,1% din totalul celor care au fost admiși la tratament în regim ambulatoriu pentru probleme cauzate de consumul acestor substanțe și-au administrat drogul prin fumat sau inhalat, n= 112 persoane). În ceea ce privește administrarea pe cale injectabilă a drogurilor, se constată că doar 14,7% (n=288 beneficiari) au declarat utilizarea acesteia. Comparativ cu anul anterior, se înregistrează o scădere a numărului de persoane consumatoare de droguri injectabile (cu - 10,8%), în timp ce, ponderea acestora în totalul persoanelor admise la asistență în sistem ambulatoriu. Cu mici excepții (4 cazuri ketamină, respectiv câte un caz de stimulanti, respectiv NSP), doar persoanele consumatoare de opiacee au utilizat cu preponderență calea injectabilă pentru administrarea drogului principal de consum (97,9% din totalul celor care au declarat consum injectabil au fost admiși la tratament pentru consum de opiacee, n=282 persoane).

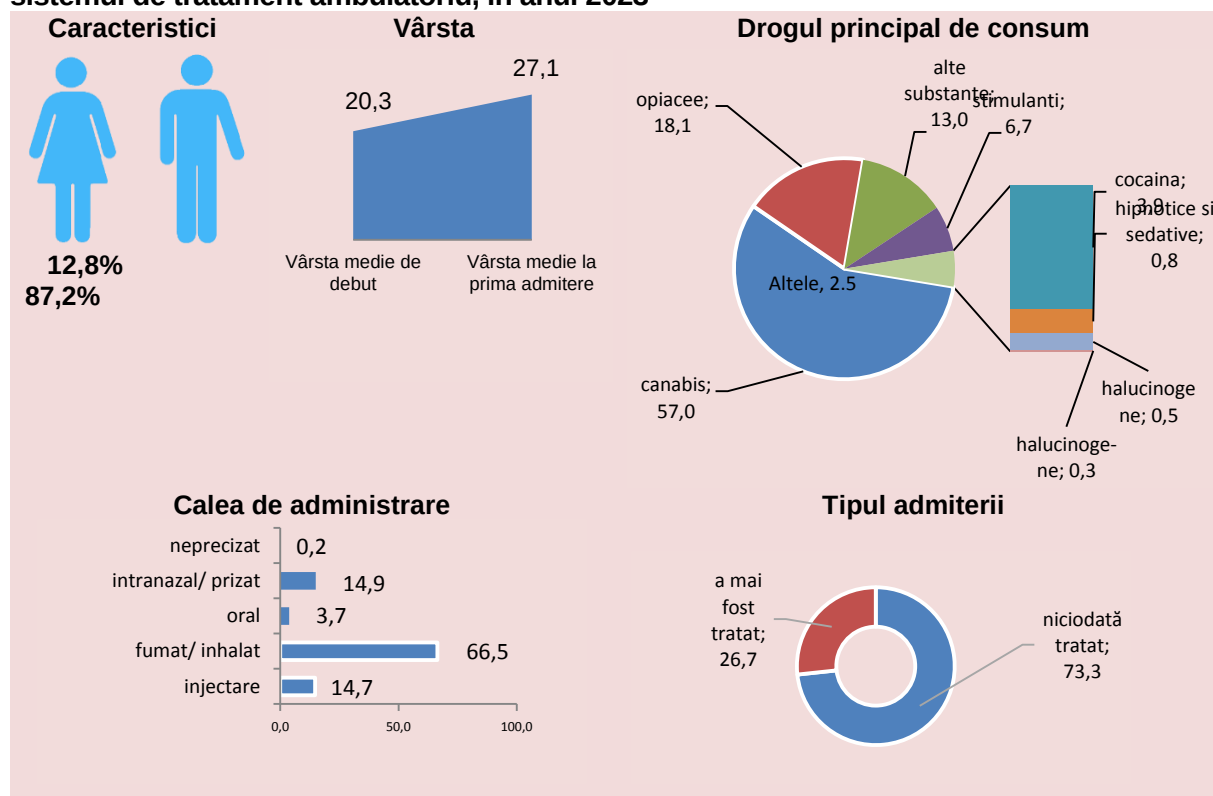
În ceea ce privește **frecvența utilizării drogului principal**, consumul zilnic a fost declarat de aproximativ 19,1% dintre beneficiarii tratați ambulatoriu în 2023 (față de 13%, în 2022), în timp ce, 54,5% dintre beneficiarii tratați în regim ambulatoriu au declarat că nu au consumat droguri

principal în luna care a precedat admiterea la tratament. Explicațiile pentru această proporție mare a celor care nu au consumat drogul principal în luna care a precedat admiterea la tratament se regăsesc pe de o parte în sursa de referire către sistemul de asistență, dar și în tipul de tratament pentru s-a optat, în funcție de drogul principal de consum. Astfel, cea mai mare parte dintre beneficiarii centrelor de tratament ambulatoriu au fost referiți de organele de cercetare ca urmare a aplicării prevederilor Codului de Procedură Penală, în vederea evaluării medicale, psihologice și sociale. Acest fapt explică prezența în rândul celor admiși la tratament pentru dependența de cannabis în sistemul ambulatoriu a 63,7% persoane care au fost evaluate pentru problemele cauzate de consumul de cannabis, dar care au declarat că nu au consumat drogul principal în ultima lună (n=710). Pe de altă parte, în anumite centre de tratament, abstinerea este un criteriu de admitere, ceea ce explică faptul că 23,4% dintre cei care au fost admiși la tratament pentru consum de opiacee (n=83), au declarat că nu au consumat drogul principal în ultima lună. Dintre cei care au declarat consum zilnic, 62,3% sunt persoane care au apelat la tratament specializat pentru dependența de opiacee (n=233), în timp ce, doar 20,9% au acuzat probleme generate de consumul de cannabis (n=78), iar 11,8% au fost admiși la tratament pentru consum de noi substanțe psihoactive (n=44).

Sursa de referință

Similar anilor anteriori, majoritatea beneficiarilor tratați în regim ambulatoriu au fost referiți de către poliție sau de structurile de combatere a criminalității (instanță, parchet, servicii de probațiune): 68,3% (n=1337). Admiterea la tratament din proprie inițiativă sau la recomandarea celor apropiați (familie sau prieteni) reprezintă a doua sursă importantă de referire pentru cei tratați în regim ambulatoriu, acesta fiind raportată de aproximativ 23,9% din totalul beneficiarilor (față de 18,3% în 2022). Față de anul anterior, se observă menținerea tendinței de creștere, atât în ceea ce privește ponderea, cât și numărul celor care accesează serviciile de asistență din proprie inițiativă sau la recomandarea celor apropiați (familie sau prieteni), determinată de scăderea ponderii și a numărului beneficiarilor care accesează serviciile de asistență la recomandarea poliției sau a structurilor de combatere a criminalității (instanță, parchet, servicii de probațiune).

Tabel 4 - 3: Caracteristicile consumatorilor de droguri care au beneficiat de asistență în sistemul de tratament ambulatoriu, în anul 2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Notă: în categoria „alte droguri” au fost incluse: LSD, ketamină, benzodiazepine, alte halucinogene, catinone sintetice

4.2.2.2. Sistemul de tratament rezidențial – principalii furnizori de servicii și caracteristicile beneficiarilor

4.2.2.2.1. Organizarea sistemului rezidențial de asistență integrată

Rețeaua de tratament în regim rezidențial este formată din unitățile sanitare ale Ministerului Sănătății, care dispun de secții de dezintoxicare și/ sau de secții de psihiatrie, din comunitățile terapeutice (dezvoltate de ONG sau în sistemul penitenciar) și din unitățile de tratament din sistemul penitenciar.

La nivelul municipiului București, se regăsesc 4 centre de dezintoxicare de tip spitalicesc, o comunitate terapeutică (în cadrul sistemului penitenciar) și un spital-penitenciar.

În cadrul sistemului penitenciar din România, pentru persoanele consumatoare de droguri aflate în detenție, sunt oferite servicii de asistență medicală, psihologică și socială de către specialiștii Administrației Naționale a Penitenciarelor în 2 comunități terapeutice și 6 spitale-penitenciare.

Tabel 4 - 4: Caracteristicile centrelor rezidențiale

	Număr total de centre	Caracteristici/ tipul centrului	Numărul total de beneficiari
Centre, secții și compartimente de dezintoxicare de tip spitalicesc	27	Spitalele de Psihiatrie, Spitalele Județene de Urgență care au secție de psihiatrie	1345
Penitenciare	4	Penitenciarul-Spital București-Rahova, Penitenciarul-Spital București-Jilava, Penitenciarul-Spital Mioveni	45

Sursa: Agenția Națională Antidrog

4.2.2.2.2. Alte aspecte ale furnizării și utilizării tratamentului pentru dependența de droguri în regim rezidențial

Numărul beneficiarilor

Peste o treime dintre cei care au început tratamentul în 2023 (42%) au fost înregistrați în sistemul de asistență de tip rezidențial. Astfel, în unitățile care funcționează în regim rezidențial, au fost înregistrate 1420 persoane care au solicitat tratament pentru consum de droguri. Majoritatea dintre aceștia (n=1375) au primit asistență în centre, secții și compartimente de dezintoxicare de tip spitalicesc, în timp ce, restul au fost tratați în sistemul penitenciar (n=45). Spre deosebire de situația înregistrată în regim ambulatoriu, pentru acest tip de servicii, se observă o creștere (+11,3%) a numărului celor care au apelat la serviciile de tratament de tip rezidențial.

Sexul și vârsta beneficiarilor

Majoritatea beneficiarilor tratați în centrele rezidențiale au fost de sex masculin (84,4%, n=1198), fiind în mod preponderent tineri (72% fiind cu vârsta sub 34 de ani), cu o vârstă medie de 29 ani.

Ca și în anul anterior, persoanele de sex feminin tratate în anul 2023 în regim rezidențial sunt în număr mai mic, comparativ cu bărbații, fiind de peste 5 ori mai puține (n=222). Acestea sunt în majoritate tinere (au o vârstă medie de 26,3 ani, 82% dintre acestea având vârste sub 34 de ani).

Spre deosebire de anii anteriori, majoritatea celor care au beneficiat de asistență în sistem rezidențial (52,7%) un au mai fost tratați anterior.

Drogul principal de consum și calea de administrare

Spre deosebire de situația înregistrată la serviciile de asistență de tip ambulatoriu, „tabloul” general al drogurilor pentru care se solicită asistență de tip rezidențial este disputat de trei categorii de droguri: cannabis (477 admiteri), opiacee (327 admiteri) și noi substanțe psihoactive (309 admiteri). În sistemul de asistență de tip rezidențial, se menține „ierarhia” drogurilor stabilită anterior, cererea de tratament pentru opiacee situându-se în continuare pe locul secund, iar cea pentru consumul de noi substanțe, fiind pe locul al treilea. Astfel, cele mai multe solicitări de asistență în regim rezidențial au venit din partea celor care au declarat cannabisul ca drog principal de consum (33,6%), acestea fiind urmate de solicitările pentru consumul de opiacee (23%) și de cele pentru consumul de noi substanțe psihoactive (21,8%).

Solicitățile pentru tratamentul problemelor determinate de consumul de cannabis, adresate serviciilor de tip rezidențial, își continuă tendința ascendentă (+28,9%), începută în anii anteriori. Majoritatea solicitărilor din această categorie au fost persoane care nu au mai fost tratate anterior (58,5%, n=279).

Plasată pe a doua poziție, cererea pentru tratamentul dependenței de opiacee (23%, n=327), înregistrează o schimbare de tendință, scăzând cu 8,4% față de anul anterior. Dintre cei care au solicitat tratament de tip rezidențial pentru consum de opiacee, majoritatea au menționat heroina (87,8%, n=287) ca drog de consum, în timp ce, 6,1% (n=20) au declarat ca drog principal de consum metadona. Spre deosebire de situația înregistrată în cazul solicitărilor pentru consum de cannabis, cele mai multe persoane care s-au adresat serviciilor de asistență de tip rezidențial pentru problema cauzate de consumul de opiacee au mai beneficiat anterior de tratament specializat pentru dependența de droguri (69,4%, n=227).

Spre deosebire de anul anterior, solicitările de asistență pentru problemele cauzate de consumul de noi substanțe psihoactive se mențin la același nivel (309 beneficiari), dar ponderea acestui tip de consum în rândul consumatorilor de droguri tratați în regim de internare scade ușor (21,8%, față de 24,2%, în 2022). În continuare, se menține adresabilitatea crescută în rândul persoanelor consumatoare de noi substanțe psihoactive către serviciile de asistență de acest tip, deși și se observă o creștere a adresabilității și în regim ambulatoriu (309 solicitări în regim de internare, față de 254 beneficiari în regim ambulatoriu).

În continuare, cererea de tratament ca urmare a problemelor datorate consumului de hipnotice și sedative este la un nivel foarte scăzut, în 2023 înregistrându-se doar 3,1% (n=44) dintre solicitări pentru acest tip de dependență.

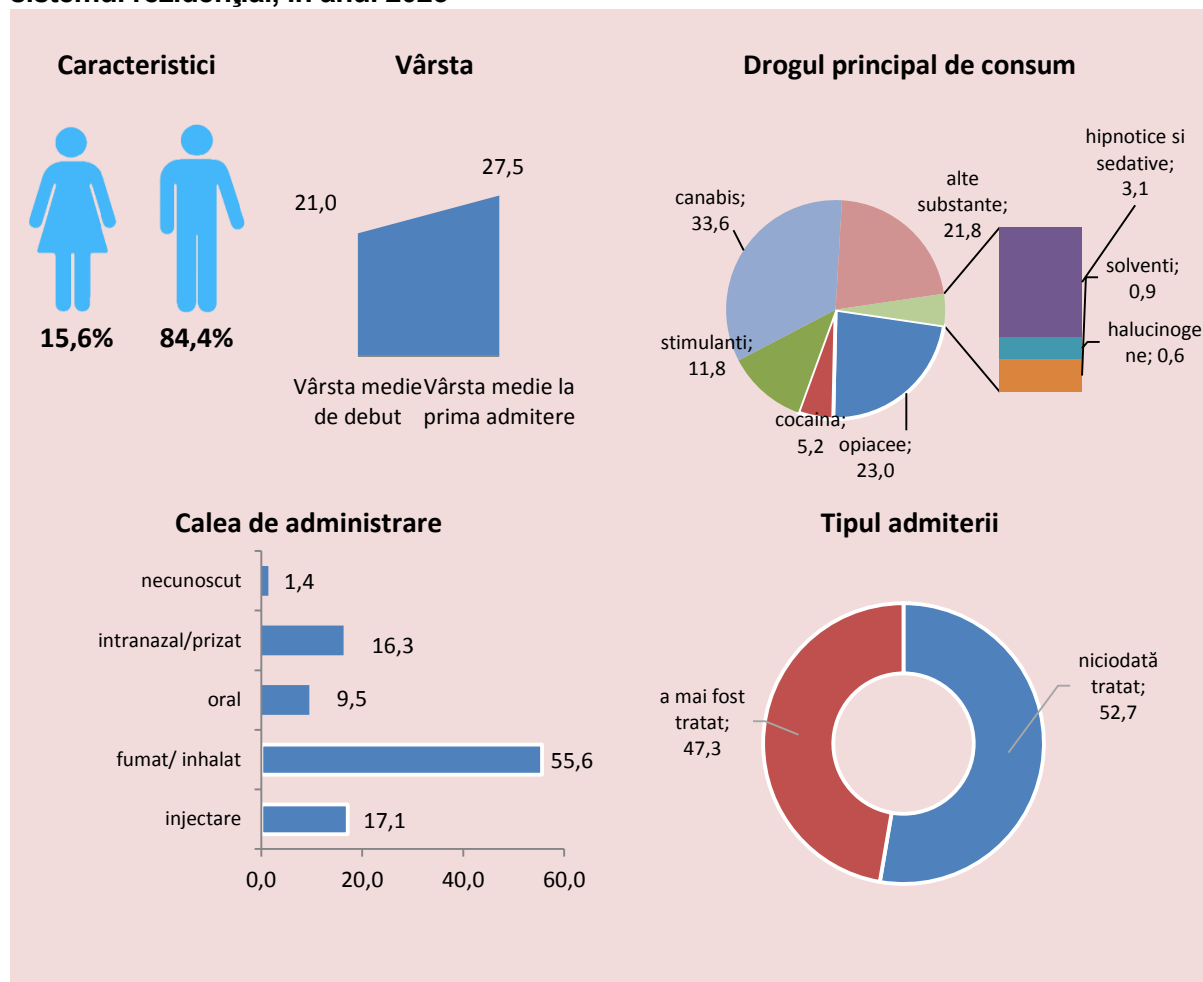
Pentru toate categoriile de droguri (opiacee, cannabis, stimulanti, halucinogene, solvenți și noi substanțe psihoactive), distribuția pe sexe a beneficiarilor sistemului de tratament rezidențial indică o predominanță a persoanelor de sex masculin (84,4%), cea mai elocventă fiind în rândul persoanelor consumatoare de solvenți, unde 100% dintre beneficiari sunt bărbați, precum și în rândul celor care au solicitat asistență ca urmare a problemelor datorate consumului de opiacee (87,5% beneficiari de sex masculin). În cazul persoanelor consumatoare de stimulanti și hipnotice și sedative care s-au adresat serviciilor de tip rezidențial, deși se observă în continuare predominanța persoanelor de sex masculin, ponderea acestora este mai mică în comparație cu alte categorii de droguri: 63,6% persoane de sex masculin consumatoare de hipnotice și sedative, respectiv 76% persoane de sex masculin consumatoare de stimulanti.

În ceea ce privește **calea de administrare a drogului principal**, în continuare, se menține o pondere crescută a celor care au declarat administrarea drogului prin fumat sau inhalat (55,6%, față de 51,7%), deși aceasta crește ușor în detrimentul celor care și-au injectat drogul principal de consum (17,1% în 2023, față de 23,5% în 2022). Cea mai mare parte a celor care au declarat fumatul ca fiind modalitatea cea mai frecventă de administrare a drogului principal o reprezintă persoanele consumatoare de cannabis (60,1%, față de 55,5% în 2022), acestea fiind urmate de cele consumatoare de noi substanțe psihoactive (27,6%, față de 33,3%, în 2022). În cazul persoanelor consumatoare de droguri injectabile aflate în tratament de tip rezidențial, 90,5% (față de 92% în 2022) dintre acestea sunt consumatoare de opiacee, 8,2% consumă noi substanțe psihoactive, 0,8% stimulanti și 0,4% substanțe halucinogene.

În privința **frecvenței** cu care și-au administrat drogul principal de consum, aproape jumătate dintre cei admiși la tratament în regim rezidențial în 2023, au declarat consumul zilnic (44,7%, n=635). Dintre aceștia, peste o treime (39,5%, n=251) sunt persoane consumatoare de opiacee, 26,6% (n=169) au beneficiat de tratament pentru consumul de cannabis, iar 22,2% (n=141) au declarat ca drog principal de consum noile substanțe psihoactive.

În schimb, doar 5,8% (n=83) dintre beneficiarii admiși la tratament nu au utilizat drogul principal în luna care a precedat admiterea la tratament.

Tabel 4 - 5: Caracteristicile consumatorilor de droguri care au beneficiat de asistență în sistemul rezidențial, în anul 2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Notă: în categoria „alte droguri” au fost incluse: amfetamine, metamfetamine, LSD, alte hipnotice și sedative, alte halucinogene, catinone sintetice

Sursa de referire

Similar anului anterior, cele mai multe dintre persoanele admise la tratament în regim de internare s-au adresat serviciilor de asistență din proprie inițiativă sau la îndemnul familiei sau al prietenilor (42,3%, n=600). În continuare, se menține tendința ascendentă în ceea ce privește ponderea și numărul beneficiarilor referiți de către poliție sau de structurile de combatere a criminalității, care ating în anul 2023 valorile: 24,2%, respectiv 343 persoane.

Adresabilitatea persoanelor consumatoare de droguri la unul sau altul dintre tipurile de tratament (ambulatoriu sau rezidențial), diferă în funcție de tipul drogului principal consumat. Astfel, persoanele consumatoare de hipnotice și sedative preferă sistemul de tratament de tip

rezidențial (74,6% dintre aceștia s-au adresat centrelor de tratament rezidențial, în timp ce, doar 25,4% au apelat la tratament ambulatoriu). În mod similar, persoanele consumatoare de solvenți și cele consumatoare de hipnotice și sedative s-au adresat în special acestui tip de asistență (92,9% din totalul cererilor de tratament ca urmare a consumului de solvenți, respectiv 54,9% din totalul celor datorate consumului de noi substanțe psihoactive). Orientarea acestora către sistemul de tratament de tip rezidențial ar putea fi explicată, pe de o parte, de nevoia acestora de a apela la serviciile de urgență ca urmare a problemelor acute de sănătate pe care le generează consumul de droguri, iar pe de altă parte, de coexistența secțiilor de psihiatrie și a celor de urgență în aceeași unitate spitalicească.

4.2.3.Date relevante

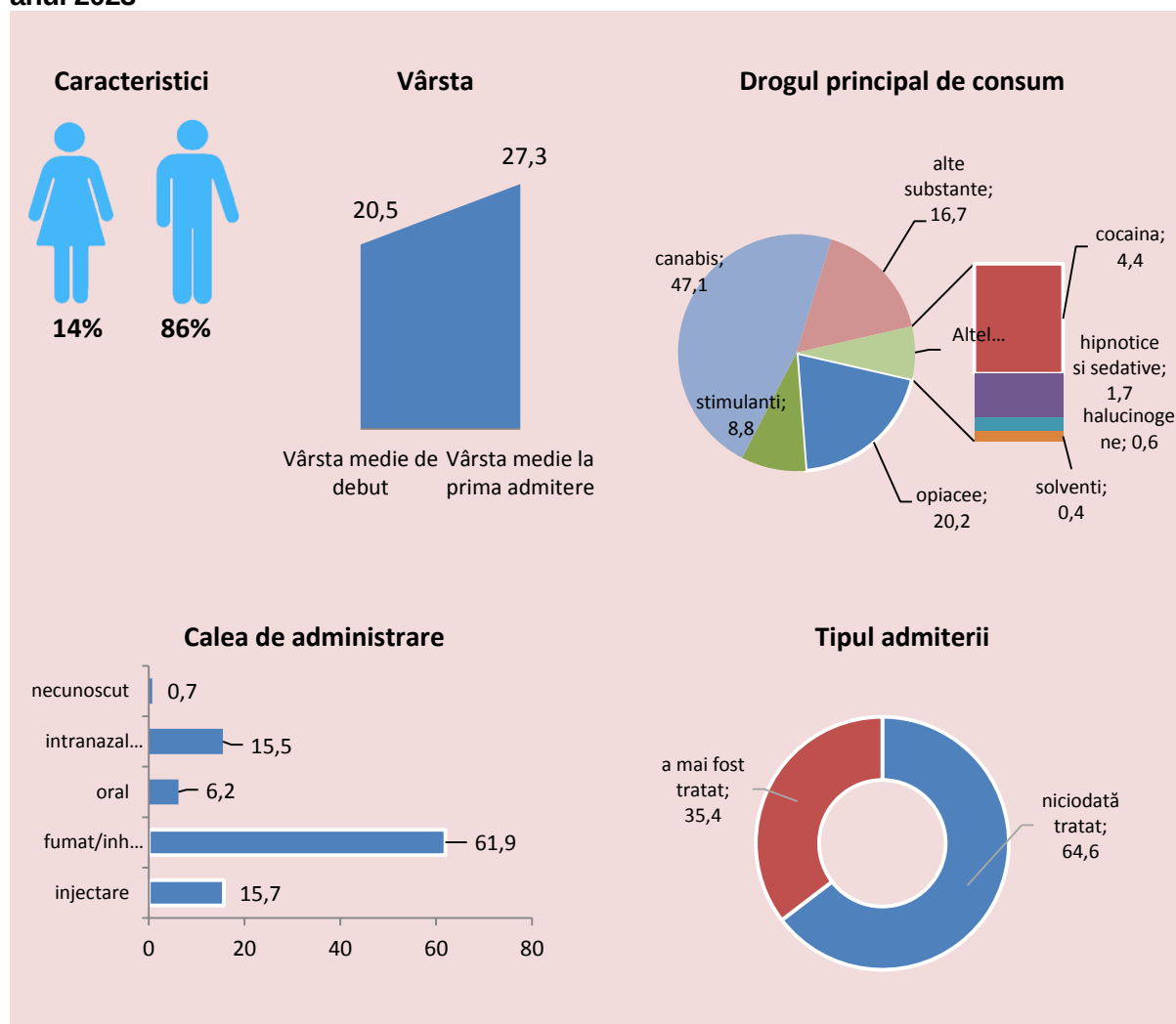
4.2.3.1. Date cheie privind cererea de tratament, în funcție de drogul principal consumat

În anul 2023, numărul de persoane consumatoare de droguri care au solicitat tratament a fost de 3377 persoane (anterior, 3674 persoane). Față de anul anterior, se observă o schimbare de tendință a cererii de tratament ca urmare a consumului de droguri, înregistrându-se o scădere cu 8,1%. Totodată, în ceea ce privește numărul persoanelor care au beneficiat de tratament ca urmare a problemelor cauzate de consumul de droguri în anul de referință, se observă menținerea acestuia la un nivel similar celui observat anterior (5367 persoane, față de 5411 persoane). În schimb, pentru serviciile de tratament substitutiv de tip opioid, se menține nivelul observat anterior, în anul 2023, numărul persoanelor consumatoare de droguri aflate în tratament de acest tip fiind cu 1,7% mai mare: 1757 persoane, față de 1728 în anul 2022.

În funcție de drogul principal consumat înainte de admiterea la tratament, cele mai multe solicitări au fost înregistrate pentru probleme cauzate de consumul de cannabis (1592 persoane), cererea pentru acest tip de tratament scăzând față de anul anterior (-19,4%). Totodată, cererea de tratament determinată de consumul de opioide cunoaște o schimbare de tendință, înregistrându-se 682 beneficiari, față de 777 anterior (-12,2%).

Cererea de tratament determinată de consumul noilor substanțe psihoactive își menține tendința, cunoscând o creștere cu 36,7%. Astfel, numărul consumatorilor de NSP admiși la tratament în 2023 ajunge la valoarea de 563.

Tabel 4 - 6: Caracteristicile consumatorilor de droguri care au beneficiat de asistență, în anul 2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

4.2.3.2. Distribuția populației admise la tratament în 2022, în funcție de drogul principal

În baza datelor colectate în anul 2023, au fost admise la tratament 3377 persoane consumatoare de droguri. Similar anilor anteriori, când cele mai multe cereri de tratament au fost adresate ca urmare a consumului de cannabis, și în acest an, se observă o predominanță a acestui tip de solicitări. Scăderea semnificativă a numărului de admiteri cauzate de consumul de cannabis, (de la 1976 persoane, la 1592 persoane), determină o evoluție similară a ponderii acestui tip de consum în totalul populației admise la tratament în 2023: scădere de la 53,8%, la 47,1%.

În mod similar, cererea de tratament pentru consumul de opioide scade, atât în frecvență absolută (de la 777 persoane, la 682 persoane), cât și în frecvență relativă, ponderea sa ajungând la 20,2% din numărul total al admeririlor, față de 21,1%.

În ceea ce privește cererea de tratament pentru probleme datorate consumului de noi substanțe psihoactive, se observă scăderea atât a numărului de solicitări (de la 412 solicitări, la 563 solicitări), cât și a ponderii acestora: 16,7% în 2023, față de 11,2% în 2022.

Totodată, în ceea ce privește cererea de tratament pentru consumul de stimulanti, se observă o stabilizare atât a numărului de admiteri cauzate de acest tip de consum, cât și a ponderii sale în totalul populației admise la tratament în 2023 (298 persoane, față de 285 persoane;

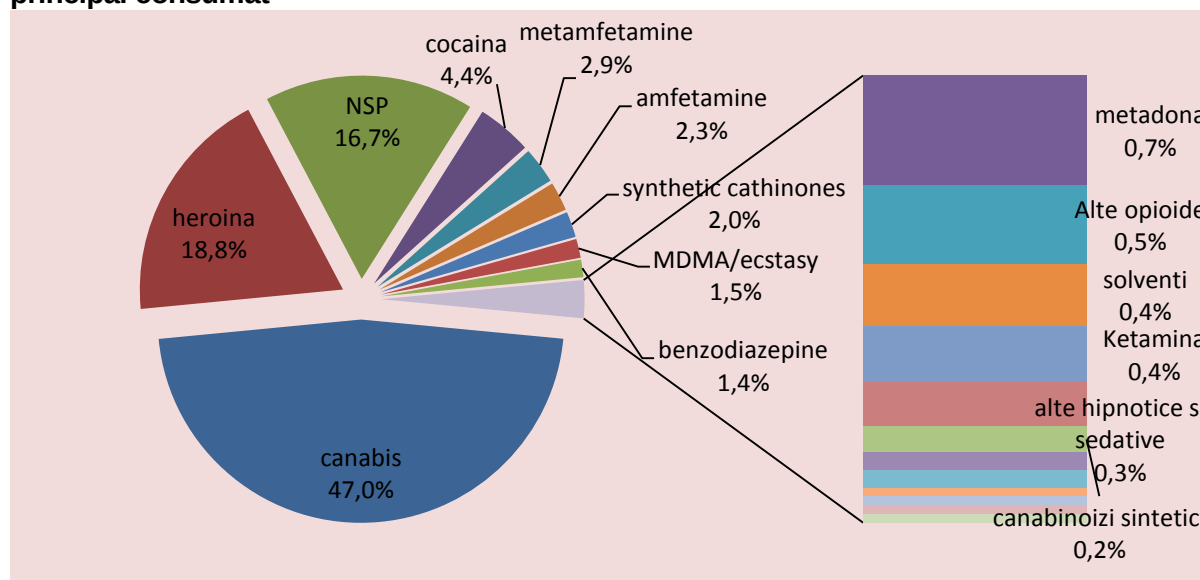
8,8%, față de 7,8% pondere). Spre deosebire de anul anterior, când au fost sesizate creșteri importante ale cererii de tratament ca urmare a consumului de catinone sintetice, în acest an, pentru această categorie de droguri se observă un regres al cererii. În schimb, are loc o creștere a cererii de tratament pentru probleme cauzate de consumul de metamfetamine (de la 57 solicitări, la 98 solicitări). Totodată, se menține la un nivel similar anului anterior numărul de solicitări de tratament pentru probleme cauzate de consumul de amfetamine, (78 solicitări, față de 74 solicitări).

O evoluție similară se observă și în privința cererii de tratament ca urmare a consumului de cocaină, care se menține de asemenea la un nivel similar celui observat anterior: 150 persoane, față de 144 persoane, respectiv 4,4%, la 3,9%.

În privința solicitărilor de asistență ca urmare a dependenței de hipnotice și sedative, administrate fără prescripție medicală, în 2023, se observă o creștere atât a numărului de astfel de solicitări, cât și a ponderii acestora în totalul solicitărilor de asistență: 59 solicitări, față de 42 solicitări; 1,7% față de 1,1%.

Pentru celelalte tipuri de droguri, cererea de tratament se menține la nivelurile observate anterior: halucinogene – 0,6%, solvenți/ substanțe volatile – 0,4%.

Grafic 4- 1: Proporțiile persoanelor admise la tratament în anul 2023, în funcție de drogul principal consumat

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În ceea ce privește numărul persoanelor care au beneficiat în anul 2023 de tratament pentru probleme datorate consumului de droguri, se remarcă menținerea acestuia la nivelul anului anterior (5367 beneficiari, față de 5411, -0,8%).

Tabel 4 - 7: Beneficiari aflați în tratament, în anul 2023

	Număr de beneficiari
Număr total de beneficiari aflați în tratament	5367
Număr total de beneficiari aflați în tratament de substituției de tip opioid	1757
Număr total de beneficiari care au fost admiși la tratament	3377

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Dintre cele 5367 persoane consumatoare de droguri care s-au aflat de-a lungul anului 2023 în tratament pentru probleme datorate consumului de droguri, 1757 urmau un tratament substitutiv de tip opioid.

Pe de altă parte, dintre cei tratați în anul 2023 pentru probleme datorate consumului de droguri, 3377 persoane au fost admise la tratament în acest an, iar dintre aceștia 64,6% s-au aflat la primul contact cu un astfel de centru.

4.2.3.3. Caracteristici socio-demografice ale persoanelor admise la tratament

Majoritatea persoanelor (86%) care au beneficiat de asistență pentru problemele cauzate de consumul de droguri în 2023, au fost bărbați. De altfel, aceasta este una dintre caracteristicile populației consumatoare de droguri din România, indiferent de drogul consumat.

În funcție de substanța declarată ca drog principal, vârsta medie a persoanelor consumatoare de droguri admise la tratament variază de la 36,8 ani pentru consumatorii de opiacee, la 33,4 ani pentru consumatorii de hipnotice/ sedative, la 30,3 ani pentru consumatorii de cocaină, , la 29,7 ani pentru consumatorii de solvenți, la 26,3 ani pentru consumatorii de halucinogene, la 25,7 ani pentru consumatorii de canabis, la 25,5 ani pentru consumatorii de NSP, până la 24,2 ani pentru consumatorii de stimulanti (alții decât cocaina).

Similar anilor anteriori, majoritatea persoanelor consumatoare de droguri admise la tratament în 2023 au finalizat nivelul secundar de educație (ISCED 2 și ISCED 3) (68,7% - 2320 beneficiari). În schimb, cea mai mică pondere se observă pentru persoanele consumatoare de droguri care nu au mers la școală sau un au finalizat nivelul primar de educație (ISCED 0) – 2,3% (77 beneficiari).

Referitor la condițiile de locuire ale persoanelor consumatoare de droguri care au beneficiat de servicii de tratament pentru dependența de droguri, analiza statusului locativ al acestora indică în continuare o proporție mare (70,1%, n=2366) a celor care locuiesc cu familia de origine sau cu partenerul și copiii, cei care locuiesc singuri fiind prezenți într-o proporție de doar 15% (n=505). Totodată, se observă că 88,5% (n=2988) beneficiau de o locuință stabilă, 6,4% (217 beneficiari) se aflau în detenție, în timp ce, pentru 2,9% (n=97) locuința era o problemă, aceștia nedisponând de o una stabilă.

În privința sursei de referire, proporția celor care se adresează centrelor de tratament din proprie inițiativă sau la recomandarea familiei/ prietenilor se observă o ușoară creștere față de nivelul observat anterior (31,6%, n=1068). În schimb, ponderea celor care au fost referiți de organele de cercetare continuă să scadă ușor (de la 55,9%, la 49,7% în 2023), cele două tipuri de surse de referire amintite furnizând împreună peste trei sferturi din numărul total al persoanelor consumatoare de droguri care au apelat la servicii de asistență integrată pentru dependență. Totodată, proporția celor care au fost îndrumați către furnizorii de servicii de asistență integrată de alte servicii medicale sau sociale la care aceștia au apelat (servicii medicale de urgență, servicii specializate de asistență socială, medic de familie etc.), se dublează față de valoarea observată anterior (13,1%, față de 6,6%).

4.2.3.4. Intervenții în grupurile vulnerabile specifice

Consumatori în vârstă (>40 ani)

Dintre cei 401 consumatori de droguri cu vârste peste 40 ani, admiși la tratament în anul 2023, peste jumătate sunt persoane consumatoare de opiacee (57,4%), 20,9% sunt persoane consumatoare de canabis și 9% sunt persoane consumatoare de NSP. Înainte de admiterea la tratament, majoritatea dintre ele au utilizat în mod frecvent cale injectabilă (43,9%) pentru administrarea drogului principal de consum, cu o frecvență zilnică de consum (52,6%).

Majoritatea sunt de sex masculin (88,8%), peste jumătate dintre ele (59,4%) având finalizate studii de nivel secundar (ISCED 2 and ISCED 3). Doar 20,4% dintre persoanele consumatoare de droguri cu vârsta peste 40 ani, admise la tratament în anul 2023, lucrează cu contract de muncă pe perioadă nedeterminată, în timp ce, 39,2% dintre ele nu aveau nicio sursă de venit fiind fără ocupație. Pe de altă parte, aproximativ două treimi dintre ei (55,1%) nu s-au aflat pentru prima oară în contact cu serviciile specializate de asistență pentru consumul de droguri, fiind înregistrați cu tratamente anterioare pentru dependența de droguri. Totodată, subpopulația de persoane consumatoare de droguri cu vârsta peste 40 ani, admise la tratament în anul 2023, prezintă numeroase riscuri asociate consumului de droguri (pe baza datelor autodeclarate: 16% dintre ei prezintă status pozitiv la HIV, 45,7% pozitivi la HVC și 5,6% status pozitiv la HVB), având un istoric îndelungat de injectare (73% dintre ei au peste 10 ani de injectare).

Consumatori de NSP

Subpopulația de persoane consumatoare de NSP admisă la tratament în anul 2023 este formată preponderent din persoane de sex masculin (82,8%), cu o vârstă medie de 25,5 ani. Aproape 86,5% dintre persoanele consumatoare de NSP au un nivel de instruire scăzut (18,5% au finalizat cel mult studii de nivel ISCED 1, iar 68% au finalizat studii de nivel ISCED 2 sau 3). Aproape un sfert dintre ele sunt elevi sau studenți (22,6%), iar majoritatea sunt șomeri (41,4%). Aproximativ o treime dintre ei și-au administrat zilnic drogul principal de consum, în ultimele 30 de zile anterioare admiterii actuale (32,9%). Cei mai mulți au debutat în consumul de droguri la vârste foarte mici (57% au debutat înainte de a împlini 20 ani). Aproape 6 din 10 dintre persoanele consumatoare de NSP (58,6%) admise la tratament în anul 2023 fumează sau inhalează drogul principal de consum. Peste jumătate dintre ele au apelat la serviciile de asistență în regim de internare (54,9%). Adresabilitatea la serviciile de asistență s-a făcut fie prin trimitere de către organele de cercetare (37,1%), la îndemnul familiei (33,6%), fie ca urmare a recomandării realizate de alte servicii medicale sau sociale (24,5%).

Consumatori de sex feminin

Dintre persoanele admise la tratament ca urmare a consumului de droguri, 14% (n= 473) sunt femei. În paleta drogurilor care au determinat problemele de sănătate în rândul acestora, cea mai importantă cazuistică a fost generată de cannabis (33%), respectiv de opiacee (24,5%). Cele mai multe femei admise la tratament ca urmare a consumului de droguri (67,4%) s-au adresat pentru prima dată centrelor specializate de asistență, în special celor în regim ambulatoriu (53,1%). Într-o proporție covârșitoare (82,2%), femeile admise la tratament în 2023 au vârste sub 34 ani (cele mai multe fiind din grupa de vârstă 15-19 ani - 26,6%), în rândul lor înregistrându-se o vârstă medie de 25,7 ani. Peste jumătate dintre ele (51,6%) fumează sau inhalează drogul principal de consum, în timp ce, trei din douăzeci de femei (15,4%) și-l administrează pe cale injectabilă. Aproximativ jumătate (50,4%) au debutat în consum la vârste mai mici de 18 ani, înregistrându-se o vârstă medie de debut de 19,9 ani. Înainte de admiterea actuală la tratament, o treime dintre ele (33,4%) consumau zilnic, în timp ce, peste un sfert (28,1%) nu au consumat în ultima lună. Aproape jumătate (41,2%) dintre ele s-au prezentat la centrele de tratament din proprie inițiativă sau la îndemnul familiei.

Consumatori minori

În proporție de 11,8% (n=400), beneficiarii serviciilor de asistență pentru consumul de droguri sunt persoane minore, cu vârsta sub 18 ani. Comparativ cu anul anterior, se remarcă creșterea atât a numărului, cât și a ponderii persoanelor minore în rândul beneficiarilor

serviciilor de asistență pentru consumul de droguri. Similar populației generale admise la tratament pentru consum de droguri, cea mai mare parte a acestora au declarat canabisul ca drog principal de consum (50,7%), în timp ce, 28,7% au apelat la servicii de asistență ca urmare a problemelor cauzate de consumul de NSP. Restul minorilor admiși la tratament sunt consumatori de stimulanti (amfetamine, metamphetamine, MDMA, catinone sintetice) - 15%, hipnotice și sedative – 2,5%, opiacee – 1,3%, cocaină – 1%, inhalanți/ solvenți – 0,5%, 0,3% - halucinogene. Aproape 9 din 10 minori admiși la tratament au apelat pentru prima dată la astfel de servicii (88,5%), fiind referiți către acestea în cea mai mare parte de către alte servicii medicale sau sociale (40,3%). Restul minorilor consumatori de droguri au accesat serviciile de asistență din inițiativa familiei sau a prietenilor (29,8%), au fost referiți de către organele de cercetare (22,8%) sau au fost referiți prin alte surse (7,3%). Aproape jumătate (42,5%) dintre minorii admiși la tratament au debutat în consumul de droguri înainte de a împlini 15 ani, cea mai mică vârstă de debut declarată fiind de 7 ani. Cea mai frecventă cale de administrare a drogului principal a fost fumatul/ inhalatul (66,3%), acesta fiind în corelație directă cu tipul drogului consumat (canabis și NSP). Două dintre persoanele minore consumatoare de droguri care s-au adresat serviciilor de tratament în anul 2023 au declarat administrarea drogului pe cale injectabilă.

4.2.4.Modalități de tratament

4.2.4.1.Servicii ambulatorii de tratament

În România, sistemul de asistență ambulatorie destinată persoanelor consumatoare de droguri este format, în special, din centre specializate de asistență, care dispun de echipe multidisciplinare, având în componență: medici, psihologi și asistenți sociali, cu formare specifică în domeniul asigurării tratamentului pentru persoanele consumatoare de droguri în vederea reintegrării psiho-sociale a acestora. Aceste echipe asigură, în primul rând, tratament psiho-social și implementează managementul de caz pentru persoanele consumatoare de droguri. Într-o proporție mai mică sunt asigurate serviciile de identificare și atragere a persoanelor consumatoare de droguri în programele specializate de tratament.

Tabel 4 - 8: Disponibilitatea intervențiilor de bază în unitățile de tratament de tip ambulatoriu

	Centre specializate pentru tratamentul consumului de droguri	Centre de reducerea riscurilor asociate consumului de droguri	Centre de sănătate mintală
Servicii de consiliere/ tratament psihosocial	>75%	<25%	<25%
Screening și tratamentul bolilor mintale	<25%		>75%
Management individual de caz	>75%		
Tratament de substituție cu opioide	<25%	<25%	<25%

Sursa: Agenția Națională Antidrog

4.2.4.2.Servicii rezidențiale de tratament

Rețeaua rezidențială de tratament din România asigură servicii specializate (medicale, psihologice și sociale) în vederea reintegrării psiho-sociale a persoanelor consumatoare de droguri. Dintre acestea, cele mai importante sunt programele de dezintoxicare și serviciile medicale psihiatrice.

Programul de dezintoxicare este disponibil pentru toți consumatorii de droguri și este realizat, în special, în unitățile sanitare ale Ministerului Sănătății. Aceștia pot continua procesul

terapeutic în cadrul secțiilor de psihiatrie, al comunităților terapeutice sau al centrelor private, unde beneficiază de servicii de consiliere psiho-socială și de management de caz.

Tabel 4 - 9: Disponibilitatea intervențiilor de bază în unitățile de tratament de tip rezidențial

	Spitale specializate în tratamentul consumului de droguri	Tratament rezidențial de droguri (non-spital)	Comunități terapeutice	Penitenciar
Servicii de consiliere/ tratament psihosocial	<25%	<25%	>75%	<25%
Screening și tratamentul bolilor mintale	>25%-75%	<25%	>25%-75%	<25%
Management individual de caz	<25%	<25%	>25%-75%	<25%
Tratament de substituție cu opioide	<25%	<25%	<25%	<25%

Sursa: Agenția Națională Antidrog

4.2.5. Tratamentul de substituție cu opioide (OST)

4.2.5.1. Principalii furnizorii ai tratamentului substitutiv al dependenței de opiacee (OST)

Tratamentul de menținere cu metadonă reprezintă o abordare terapeutică recunoscută la nivel național și internațional ca o metodă eficientă pentru tratarea dependenței de opiacee, contribuind la reducerea daunelor individuale și sociale.

Dezvoltarea unui program de tratament de menținere cu metadonă are șanse de reușită dacă acesta este accesibil, includerea în asistență fiind realizată cât mai grabnic cu putință, iar menținerea în tratament nefiind condiționată pentru o anumită perioadă de timp. Factorii care pot influența participarea beneficiarilor în cadrul unui asemenea program constau în: numărul sau locația centrelor care furnizează astfel de servicii, programul de lucru al centrului, procedurile de evaluare, precum și gradul de pregătire al specialiștilor din punct de vedere medical, psihologic și social.

În conformitate cu legislația în vigoare în domeniul de referință, tratamentul substitutiv al dependenței de opiacee este disponibil în unitățile sanitare și centrele de tratament pentru consumatorii de droguri. Acest tratament este implementat, atât ambulatoriu, cât și rezidențial, fiind disponibil și în sistemul penitenciar.

Principalii furnizori ai tratamentului substitutiv al dependenței de opiacee sunt:

Agenția Națională Antidrog

Programele de tratament substitutiv dezvoltate de Agenția Națională Antidrog au fost disponibile în anul 2023 doar la nivelul municipiului București. Aceste servicii au fost derulate prin 3 Centre de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog. De asemenea, începând cu anul 2016, specialiștii Agenției Naționale Antidrog au acordat servicii de tratament substitutiv cu metadonă în secțiile de arest ale Poliției Române.

Ministerul Sănătății

În cadrul Programului de sănătate mintală este asigurat tratamentul de substituție cu agoniști și antagoniști de opiacee pentru persoane cu toxico-dependență la nivel național. Acest program este derulat de 2 spitale din rețeaua Ministerului Sănătății: Spitalul Clinic de Psihiatrie "Al. Obregia" București și Centrul de evaluare și tratament al toxicodependențelor tineri "Sfântul Stelian" București.

Administrația Națională a Penitenciarelor

Persoanele privative de libertate beneficiază de tratamentul de substituție cu agoniști și antagoniști de opiacee pentru persoane cu toxico-dependență. Acest program este inclus în

Programul de sănătate mintală, implementat de Ministerul Sănătății și este derulat în 15 unități penitenciare, și anume: Penitenciarul-Spital București Rahova, Penitenciarul București-Rahova, Penitenciarul-Spital București-Jilava, Penitenciarul București-Jilava, Penitenciarul Aiud, Penitenciarul Găiești, Penitenciarul Mioveni, Penitenciarul Giurgiu, Penitenciarul Ploiești, Penitenciarul Ploiești - Târgșorul Nou, Penitenciarul-Spital Târgu-Ocna, Centrul de detenție Craiova, Penitenciarul Tulcea, Penitenciarul-Spital Mioveni și Penitenciarul Mărgineni¹⁸.

Furnizori privați/ ONG

Principalii furnizori privați/ ONG care implementează programe de tratament substitutiv cu opioide sunt disponibili la nivelul municipiului București. Dintre aceștia, 3 sunt privați și unul este dezvoltat de o organizație neguvernamentală.

4.2.5.2. Caracteristicile consumatorilor de droguri incluși în tratament substitutiv de tip opioid

Tratamentele medicamentoase disponibile în România pentru asistența persoanelor dependente de opiacee sunt cele cu metadonă și cele cu buprenorfină/ naloxonă.

În baza informațiilor disponibile, pentru a determina numărul de beneficiari aflați în tratament substitutiv cu metadonă în anul de referință, au fost luate în considerare persoanele care se aflau în tratament ca urmare a consumului injectabil de heroină, metadonă sau opiacee generic.

Astfel, în bazele de date conținând cazurile aflate în tratament în anul de referință au fost selectate mai întâi cazurile admise la tratament pentru consumul unui drog ilicit, iar din selecția rezultată, au fost reținute cazurile de admitere la tratament pentru consum injectabil de heroină, metadonă, opiacee generic și cele care au fost incluse în tratament de substituție la momentul admiterii actuale pentru consum de heroină, metadonă sau opiacee generic.

Potrivit acestor date, dintre cele 5367 persoane care se aflau înregistrate în tratament în anul 2023, 1757 au beneficiat de tratament substitutiv de tip opioid.

Dintre aceștia, 84,3% sunt bărbați, iar 15,7% sunt femei. Aproape două treimi dintre ei (62,6%, n=1099) au declarat că au mai beneficiat de un tratament substitutiv de tip opioid, în timp ce, 74,8% (n=1314) nu se aflau la primul tratament pentru consum de droguri.

Aproximativ un sfert (25,2%, n=443) dintre persoanele aflate în tratament substitutiv de tip opioid au solicitat tratament în anul 2023, restul fiind incluși în astfel de programe de tratament în anii anteriori (dintre care 57,6% în perioada 2017-2022). Se constată o creștere atât a numărului de beneficiari admiși în anul de referință la tratament substitutiv de tip opioid, precum și a ponderii acestora (numărul crește cu 24,8%, iar pondere acu 22,9%).

Majoritatea (80,7%) dintre ei s-au adresat centrelor de tratament în regim ambulatoriu și doar 19,3% au solicitat tratament în regim rezidențial, observându-se o ușoară creștere a ponderii celor care apelează la tratament în regim rezidențial. Aproximativ un sfert (24,5%) dintre consumatorii de droguri aflați în tratament substitutiv de tip opioid au vârste sub 35 ani, aproximativ o treime (30,5%) au vârstele cuprinse între 35 și 39 ani, iar restul sunt cu vârste de 40 ani și peste.

¹⁸ Informații referitoare la serviciile de asistență acordate în anul 2022 persoanelor private de libertate se regăsesc și în capitolul 9

Majoritatea beneficiarilor de tratament substitutiv de tip opioid (48,3%) au debutat în consumul de droguri la vârste foarte tinere (sub 19 ani), înregistrându-se o vârstă medie de debut de 20 ani. Decalajul între debutul în consumul de droguri și momentul în care s-a solicitat tratament specializat este în medie de 12,4 ani, în timp ce, perioada medie de injectare a fost de 18,9 ani.

Aproximativ două treimi dintre cei incluși în tratament substitutiv de tip opioid (62,5%) au atins un nivel educațional secundar (ISCED 2 și ISCED 3), în timp ce, 16% .nu au fost niciodată la școală sau a finalizat doar un nivel primar de educație (ISCED 0 și ISCED 1).

Peste trei sferturi (78,5%) dintre beneficiarii tratamentului substitutiv de tip opioid s-au adresat centrelor de tratament din proprie inițiativă sau la recomandarea familiei sau a prietenilor.

În corelație directă cu vârsta, aproape jumătate (47,7%) dintre ei locuiesc cu familia de origine, 34,5% cu partenerul/ copiii, 10,4% trăiesc singuri și doar 0,4% locuiesc în instituții sociale, adăposturi sau altele similare. Cea mai mare parte a beneficiarilor tratamentului substitutiv de tip opioid (90,4%) dispun de o locuință stabilă, doar 4,2% dintre ei fiind fără locuință sau având o locuință instabilă. Deși peste jumătate (53,1%) dintre persoanele consumatoare de droguri înscrise în programe de tratament substitutiv de tip opioid nu au copii, dintre cei care au copii, aproape un sfert (27,9%, n=490) dintre ei locuiesc cu aceștia.

4.2.6. Asigurarea calității serviciilor de asistență

Agenția Națională Antidrog a dezvoltat Standardele sistemului național de asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri, care oferă cadrul general pentru obținerea consistenței, echității, continuității ofertei de asistență, adresate consumatorilor de droguri. Acestea sprijină factorii de decizie, de coordonare, dar și specialiștii, în dezvoltarea unui sistem eficient și eficace de asistență a consumatorilor. Prin intermediul standardelor, se realizează coordonarea metodologică a asistenței consumatorilor și managementul general al fiecărui caz de-a lungul diferitelor servicii oferite pe niveluri de asistență.

Totodată, conform celor mai recente date în domeniu, standardele promovează abordarea care permite întâmpinarea și răspunsul la multiplele nevoi ale consumatorilor de droguri. Acesta se obține prin utilizarea unor instrumente, cum ar fi: identificarea multidimensională a riscurilor și nevoilor individuale prin intermediul evaluării pe cele cinci arii, aplicarea criteriilor de orientare, dezvoltarea abordării integrate prin intermediul celor patru programe integrate de asistență (PIT), individualizarea abordării prin stabilirea de comun acord cu pacientul a unui plan individualizat de asistență (PIA), asigurarea concomitenței, continuității și adecvării continue a asistenței oferite prin intermediul managementului de caz. De asemenea, creșterea accesului și facilitarea răspunsului integrat se obține prin recomandările referitoare la diversificarea serviciilor și importanța acordată serviciilor de asistență de tip comunitar, dar și prin promovarea continuă a măsurilor de reabilitare și reinserție socială.

Furnizorii de servicii medicale, psihologice și sociale pentru consumatorii de droguri sunt persoanele publice, private sau mixte, autorizate, care prestează servicii conform standardelor de calitate. Criteriile și metodologia de autorizare a centrelor de furnizare de servicii pentru consumatorii de droguri, precum și Standardele minime obligatorii de organizare și funcționare a centrelor de furnizare de servicii pentru consumatorii de droguri au fost stabilite prin – Ordinul comun al ministrului sănătății, ministrului muncii, solidarității sociale și familiei și ministrului administrației și internelor nr. 1389/ 513/ 282/ 2008 Centrele de furnizare de servicii pentru consumatorii de droguri, prevăzute la art. 29 alin. (1) din Regulamentul de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 143/ 2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit

de droguri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 860/ 2005, cu modificările ulterioare, se autorizează de către Agenția Națională Antidrog.

În vederea asigurării calității serviciilor de asistență, standardele minime obligatorii de organizare și funcționare a centrelor de furnizare de servicii pentru consumatorii de droguri sunt grupate, după cum urmează:

- standarde pentru autorizarea sanitară de funcționare
- standard referitor la cabinete – tipul de cabinete de specialitate necesare
- standard referitor la spațiile de lucru – necesarul și caracteristicile spațiilor de lucru
- standard referitor la asigurarea serviciilor – tipurile de servicii oferite în funcție de tipul centrului
- standard referitor la organizare și funcționare – existența procedurilor/ protocoalelor scrise pentru fiecare tip de serviciu oferit
- standard referitor la structura de personal – necesarul de resurse umane în vederea desfășurării activității.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 143/ 2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare, au fost elaborate Standardele minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul asistenței consumatorului de droguri, aprobate prin decizia președintelui Agenției Naționale Antidrog. Acordarea serviciilor în cadrul unui program se face în mod integrat și continuu, prin intermediul managementului de caz, acesta constând în identificarea necesităților consumatorului, planificarea, coordonarea și monitorizarea implementării măsurilor din planul individualizat de asistență (PIA), în funcție de resursele disponibile existente.

În vederea asigurării tratamentului de substituție pentru consumatorii de heroină, a fost editat un ghid de bună practică - Ghid clinic de tratament substitutiv al dependenței de opiacee. Acesta a fost aprobat de către Ministerul Sănătății, Colegiul Medicilor din România, Asociația Română de Psihiatrie și Psihoterapie și este recunoscut de către Administrația Națională a Penitenciarelor.

Asigurarea serviciilor de asistență pentru persoanele consumatoare de droguri aflate în stare privativă de libertate este realizată cu respectarea normelor Ordinului ministrului justiției, ministrului administrației și internelor și ministrului sănătății nr. 1216/ C/ 1310/ 543/ 2006 privind modalitatea de derulare a programelor integrate de asistență medicală, psihologică și socială pentru persoanele consumatoare de droguri aflate în stare privativă de libertate.

4.3.TENDINȚE

4.3.1. Evoluția pe termen lung a numărului de clienți admiși la tratament, respectiv în OST

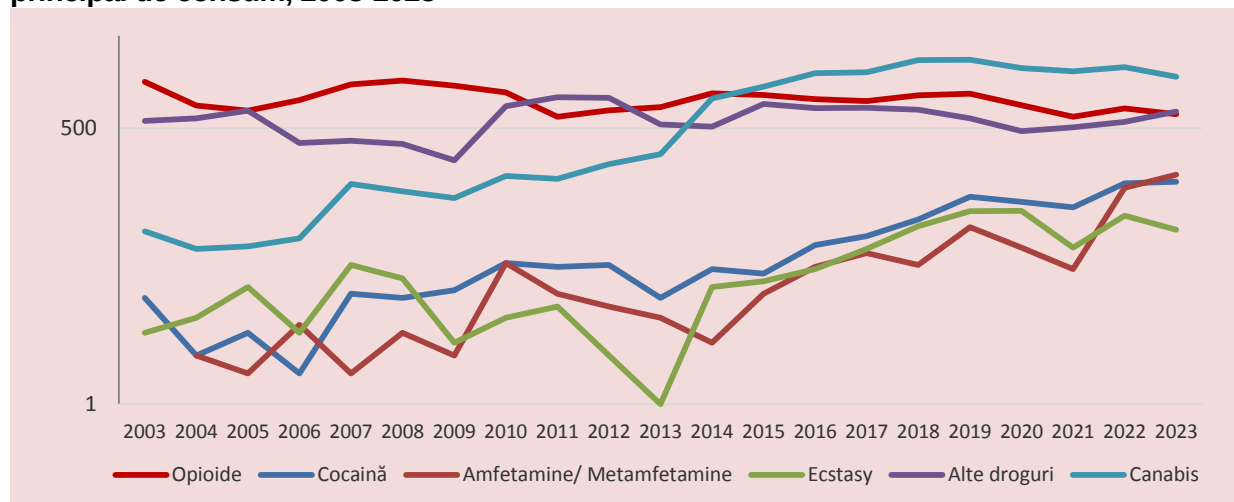
În anul 2023, au fost înregistrați în sistemul de asistență din România, 3377 beneficiari unici. Comparativ cu anul 2022, când au fost înregistrați 3674 beneficiari, se remarcă o scădere cu 8,1%.

În anul 2023, cererea de tratament pentru probleme datorate consumului de cannabis înregistrează o nouă schimbare de tendință și revine la tendința descendentă înregistrată în perioada 2020-2021. Astfel, se remarcă scăderea cu 19,4% a numărului de persoane consumatoare de cannabis care au apelat la serviciile de asistență.

În mod similar, numărul de admiteri pentru consum de opioide cunoaște o schimbare de tendință (-12,2%), acesta situându-se în continuare însă sub media anuală a admițerilor

pentru consum de opioide, realizată pentru toată perioada de monitorizare (în medie 975 persoane/ an, față de 682 persoane consumatoare de opioide admise la tratament în 2023).

Grafic 4 - 2: Tendințe ale numărului de clienți admiși la tratament, în funcție de drogul principal de consum, 2003-2023

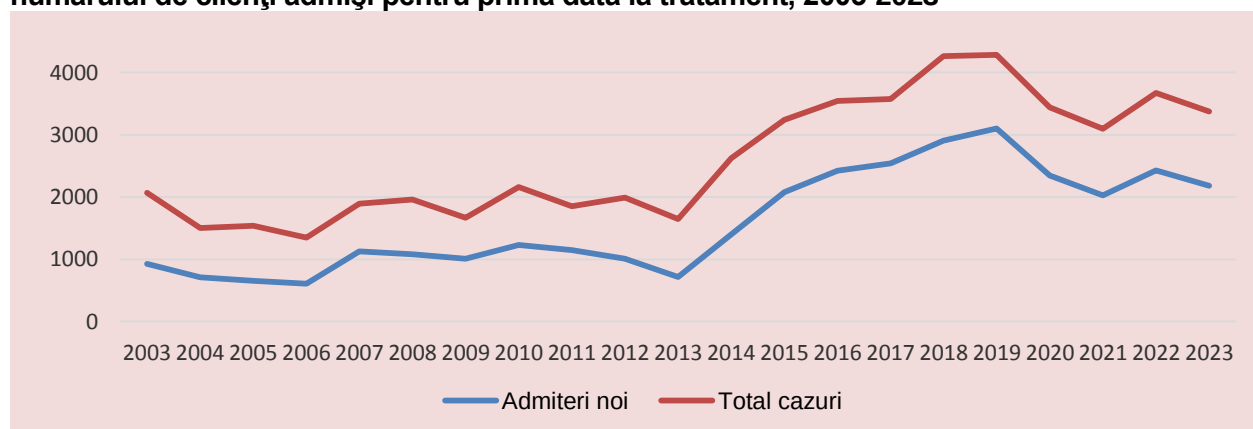
Sursa: Agenția Națională Antidrog

Evoluția cererilor de tratament pentru dependența de noile substanțe psihoactive poate fi urmărită prin prisma tendințelor înregistrate de numărul admișilor din categoria „alte droguri”, cu mențiunea că acest tip de solicitări reprezintă cea mai mare parte a cazurilor incluse în clasa amintită anterior (pe lângă droguri, precum: halucinogene, hipnotice și sedative, solvenți volatili, catinone sintetice).

În anul 2023, numărul de admiși înregistrate ca urmare a consumului de noi substanțe psihoactive își menține tendința ascendentă, inițiată în anul 2021, cunoscând o creștere semnificativă (+36,7%) și atingând 563 de solicitări de asistență.

În continuare, tendințele observate pentru numărul total al admișilor sunt în corelație directă cu evoluția numărului de cazuri nou admise la tratament (-8,1% creștere a numărului total de admiși, -10,2% creștere a numărului de cazuri admise pentru prima dată la tratament).

Grafic 4 - 3: Tendințe ale numărului total de clienți admiși la tratament, respectiv ale numărului de clienți admiși pentru prima dată la tratament, 2003-2023

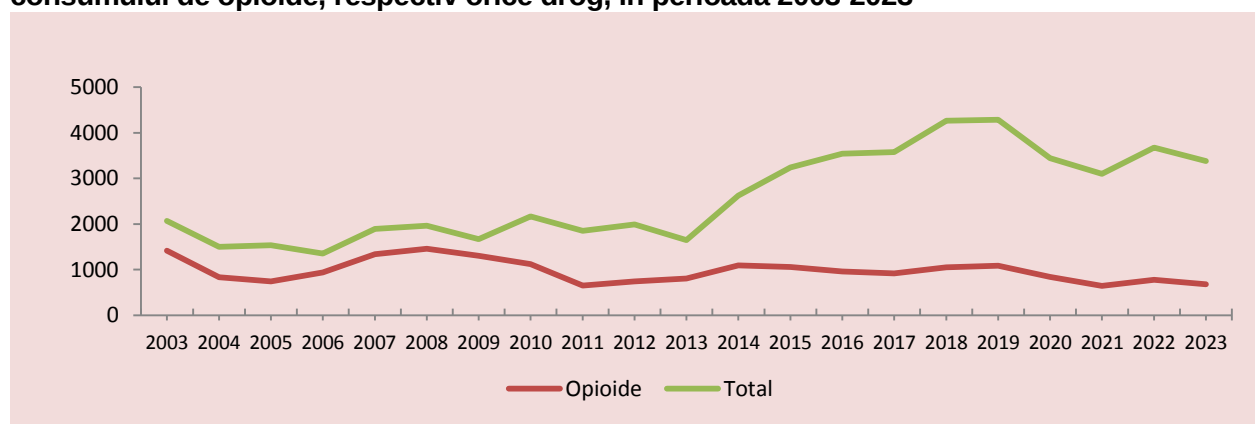
Sursa: Agenția Națională Antidrog

4.3.2. Alte evoluții ale cererii de tratament

În funcție de drogul principal, analiza ritmului de dinamică în lanț a numărului de beneficiari admiși la tratament, în perioada 2003-2023, indică următoarele:

- **Opioide:** Cererea de tratament ca urmare a consumului de opioide înregistrează o nouă schimbare de tendință, revenind la tendința descendentă observată în perioada 2020-2021. Astfel, în acest an, se observă o scădere a numărului de solicitări pentru acest tip de consum, ritmul de dinamică în lanț fiind de -12,2%. Valoarea înregistrată în 2023 pentru acest tip de consum se situează la un nivel scăzut, fiind sub jumătatea maximumului atins pe întreaga perioadă de monitorizare – 1457 admiteri, în 2008. Ponderea acestui tip de cerere în totalul admișilor la tratament se menține la nivelul anului anterior (20,2%, față de 21,1% în 2022).

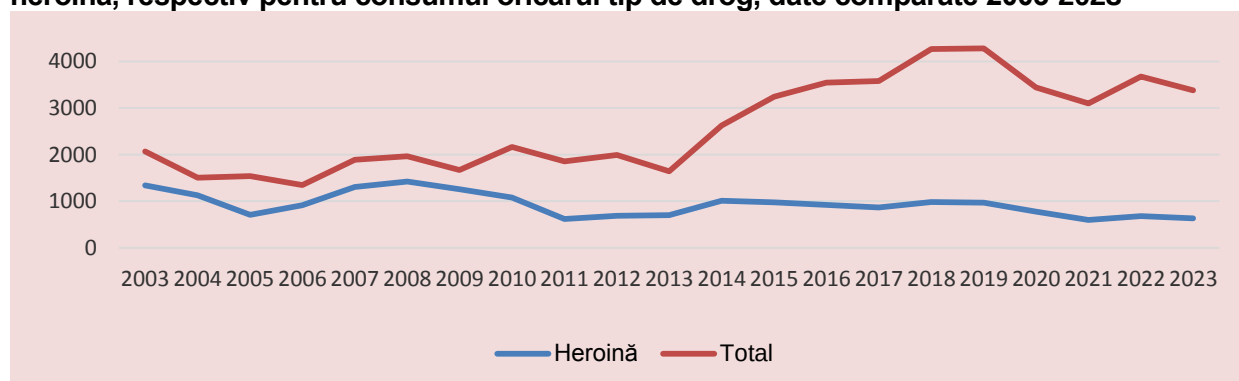
Grafic 4 - 4: Tendințe ale numărului total de clienți admiși la tratament ca urmare a consumului de opioide, respectiv orice drog, în perioada 2003-2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

- **Heroină:** Din categoria opioidelor, heroina este drogul pentru care s-a solicitat cu preponderență tratament în anul 2023, solicitări pentru acest tip de consum (n=635) reprezentând 93,1% din totalul cererilor de tratament, înregistrate în categoria opiaceelor. După creșterea observată anterior, se observă o nouă schimbare de tendință pentru acest tip de consum, constând într-o scădere cu 6,8% a numărului de admiteri determinate de dependența de heroină. Nivelul cererii de tratament pentru consumul de heroină se situează în continuare sub media anuală a admișilor pentru acest tip de consum, realizată pentru toată perioada de monitorizare (932 admiteri/ an). Deși, până în anul 2010, heroina a reprezentat principalul drog pentru care a fost solicitat tratament pentru dependența de droguri în România, ca urmare a schimbărilor intervenite în modelele de consum (prin apariția pe piața drogurilor din România a noilor substanțe psihoactive, dar și prin modificările aduse cadrului legal), cererea de tratament pentru consumul de heroină și-a pierdut în timp din „supremație”. Astfel, în corelație directă și cu evoluția numărului de solicitări pentru tratamentul dependenței de canabis, dar și cu menținerea interesului pentru consumul de noi substanțe psihoactive, heroina se clasează și în acest an pe poziția a doua în „clasamentul” drogului principal consumat pentru care se solicită tratament specializat în România.

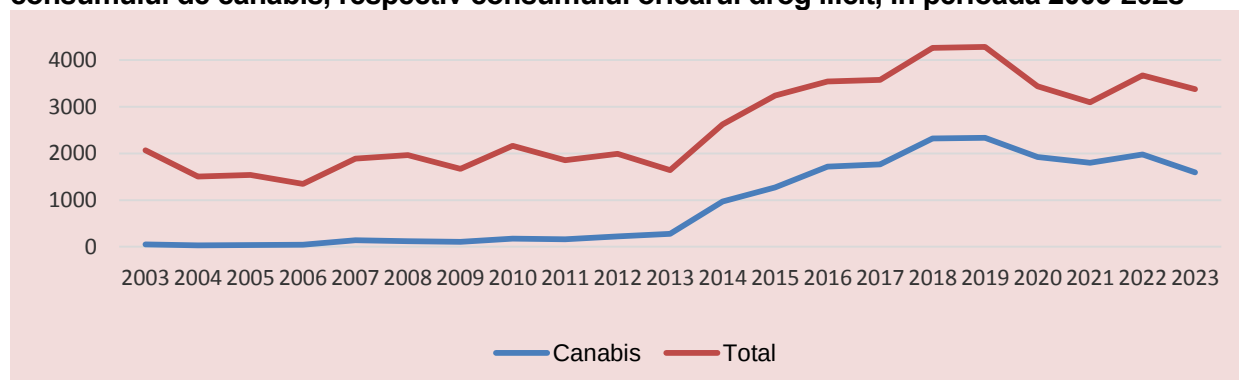
Grafic 4 - 5: Tendințe ale numărului total de clienți admiși la tratament pentru consumul de heroină, respectiv pentru consumul oricărui tip de drog, date comparate 2003-2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

- **Canabis:** Evoluția cererii de tratament ca urmare a consumului de cannabis cunoaște o nouă schimbare de tendință, revenind la un ritm de dinamică negativ: cu 19,4% mai puține admiteri la tratament ca urmare a consumului de cannabis. În continuare, cannabisul deține supremația în tabloul drogurilor pentru care se solicită asistență, existând o corelație directă între aplicarea prevederilor Codului de Procedură Penală, privind justiția terapeutică și nivelul cererii de asistență pentru acest tip de consum. Cea mai mare creștere pentru acest indicator rămâne în continuare cea observată în 2014, primul an de aplicare a modificărilor din noul cod de procedură penală (+248,7%).

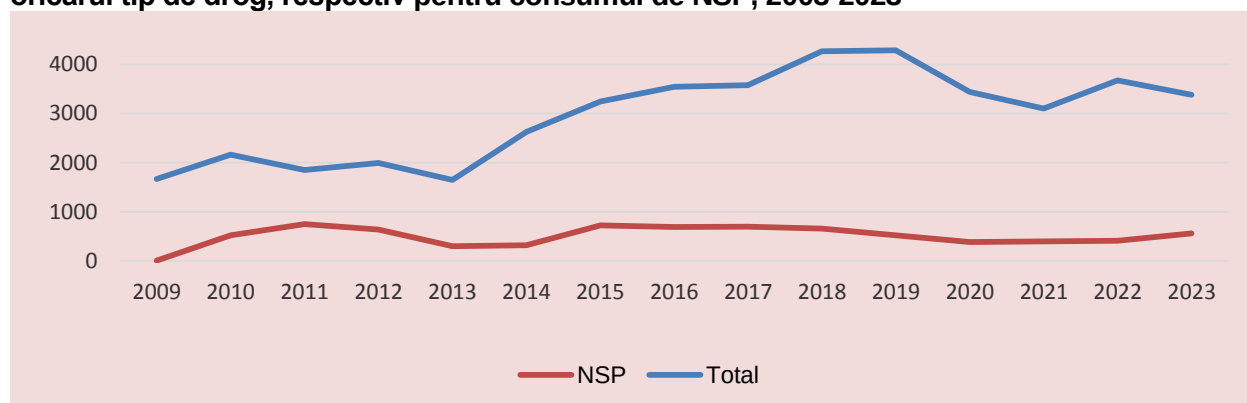
Grafic 4 - 6: Tendințe ale numărului total de clienți admiși la tratament ca urmare a consumului de cannabis, respectiv consumului oricărui drog ilicit, în perioada 2003-2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

- **NSP:** cererea de tratament pentru problemele cauzate de consumul de noi substanțe psihoactive își menține tendința ascendentă inițiată în anul 2021, înregistrând o creștere semnificativă (+36,7%), care permite menținerea acestui tip de consum în „tabloul” general al drogurilor pentru care se solicită asistență în România. Mult diminuat față de anii 2011, când a fost înregistrat maximul istoric pentru acest tip de consum (750 admiteri), numărul de admiteri cauzate de consumul de NSP reprezintă în 2023 doar 16,7% din totalul solicitărilor de asistență cauzate de consumul de droguri.

Grafic 4 - 7: Tendințe ale numărului total de clienți admiși la tratament pentru consumului oricărui tip de drog, respectiv pentru consumul de NSP, 2003-2023

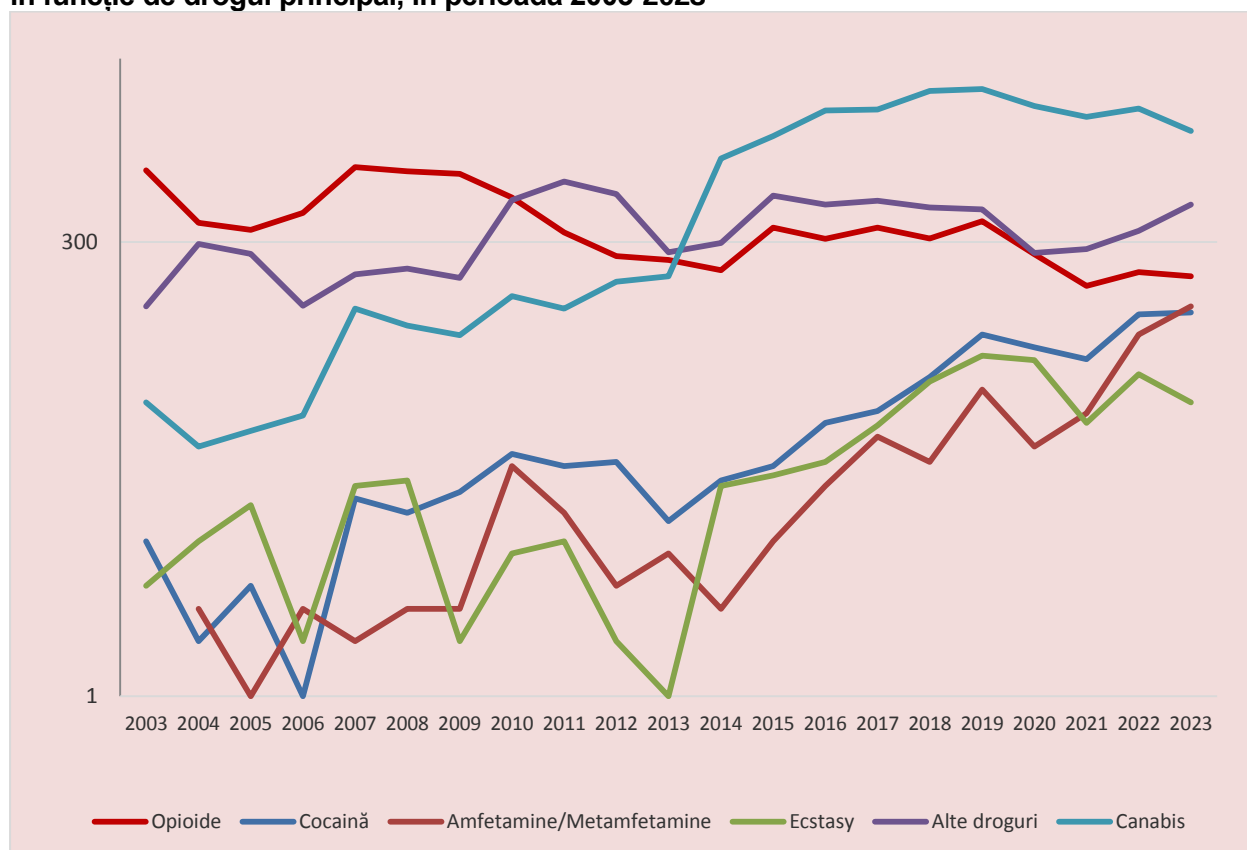

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În ceea ce privește tendințele înregistrate de numărul de beneficiari **admiși pentru prima dată** la tratament, în funcție de drogul principal, în perioada 2003-2023, se observă următoarele:

- Numărul de beneficiari admiși pentru prima dată la tratament pentru dependența de opioide (în principal, heroină) își modifică tendința ascendentă, inițiată în anul anterior, scăzând cu 5,3%. Valoarea observată în anul 2023 (n=195 beneficiari) se situează mult sub valoarea medie înregistrată în perioada 2003-2023 (392 nou admiși/ an), fiind printre cele mai mici valori observate pentru admiterile noi cauzate de dependența de opioide pe întreaga perioadă de monitorizare;
- Cazurile nou admise la tratament pentru consumul de noi substanțe psihoactive cunosc o creștere importantă (+58,3%, de la 230 solicitări, la 364 solicitări), în timp ce, numărul cazurilor incluse în categoria "alte droguri" (noi substanțe psihoactive, alături de halucinogene, hipnotice și sedative, solvenți volatili, catinone sintetice) înregistrează o creștere cu doar 39% (de la 346 solicitări, la 481 solicitări);
- În 2023, cannabisul rămâne în continuare substanța psihoactivă pentru care s-au înregistrat cele mai multe admiteri noi, numărul cazurilor admise pentru prima dată la tratament pentru probleme datorate consumului de droguri scăzând însă cu 24,8%. Astfel, se remarcă o nouă schimbare de tendință în cazul admiterilor noi la tratament ca urmare a consumului de cannabis, revenindu-se la tendința descendentă din perioada 2020-2021. Totodată, numărul admiterilor noi (n=1208) este în continuare peste valoarea medie a solicitărilor noi de tratament pentru consum de cannabis, înregistrate în perioada 2003-2023 (772 nou admiși/ an).

Grafic 4 - 8: Tendințe privind numărul de beneficiari admiși pentru prima dată la tratament, în funcție de drogul principal, în perioada 2003-2023

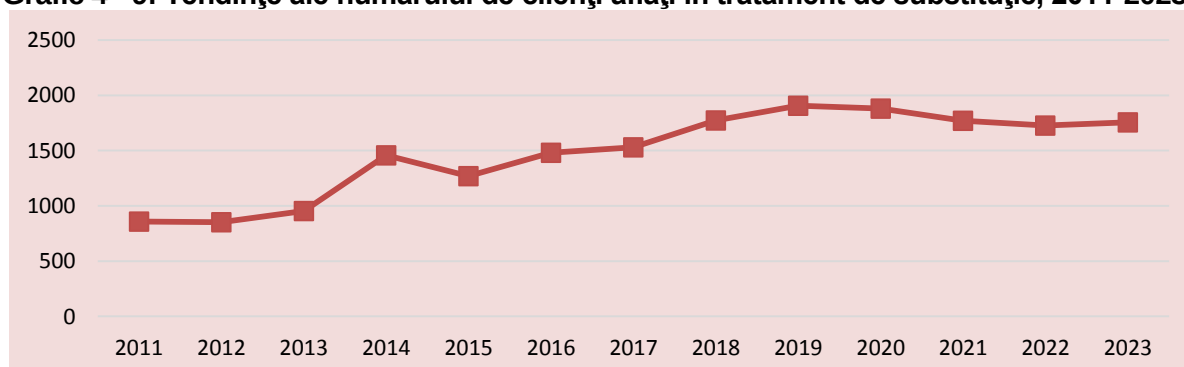
Sursa: Agenția Națională Antidrog

În ceea ce privește tendințele înregistrate de numărul de beneficiari aflați în tratament substitutiv de tip opioid, în perioada 2011–2023, se observă următoarele:

- și în anul 2023, numărul de beneficiari aflați în tratament substitutiv de tip opioid se situează în continuare sub maximumul istoric stabilit în anul 2019 (1879 cazuri);
- începând cu anul 2020, cererea de tratament substitutiv de tip opioid cunoaște ritmuri de dinamică în lanț relativ mici (-13% în 2015, +16,7% în 2016, +3,4% în 2017, +15,8% în 2018, +7,5% în 2019, -1,4% în 2020, -5,9% în 2021, -2,3% în 2022, +1,7% în 2023).

În anul 2023, numărul de beneficiari aflați în tratament substitutiv de tip opioid se menține la un nivel similar celui anterior (+1,7%). O explicație a acestei evoluții rezidă în disponibilitatea redusă a serviciilor de acest tip care determină o adresabilitate scăzută a persoanelor consumatoare de droguri la tratamentul substitutiv de tip opioid.

Grafic 4 - 9: Tendințe ale numărului de clienți aflați în tratament de substituție, 2011-2023

4.4.INFORMAȚII SUPLIMENTARE

Și în anul 2023, continuarea aplicării prevederilor Legii nr. 143/ 2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ca urmare a intrării în vigoare în 2014 a Codului Penal a constituit principala sursă de referință pentru consumatorii de droguri admiși la tratament. Efectele acestei măsuri legislative se reflectă atât în dinamica admitterilor la tratament ca urmare a consumului de droguri, dar și în „tabloul” general al drogurilor pentru care se solicită asistență specializată.

Conform art. 19 din actul normativ invocat mai sus, în cazul săvârșirii infracțiunilor de cultivare, producere, fabricare, experimentare, extragere, preparare, transformare, cumpărare sau deținere de droguri de risc pentru consum propriu, fără drept, procurorul dispune, în termen de 24 de ore de la începerea urmăririi penale, evaluarea consumatorului de către centrul de prevenire, evaluare și consiliere antidrog, în scopul includerii acestuia în circuitul integrat de asistență a persoanelor consumatoare de droguri.

În funcție de concluziile raportului de evaluare, întocmit de centrul de prevenire, evaluare și consiliere antidrog, în termen de 5 zile de la primirea acestuia, procurorul dispune, cu acordul consumatorului, includerea acestuia în programul integrat de asistență a persoanelor consumatoare de droguri.

Predominanța consumatorilor de cannabis în rândul celor referiți de instanțele de judecată/ procurori către centrele de prevenire, evaluare și consiliere antidrog pentru realizarea evaluării acestora în scopul includerii acestuia în circuitul integrat de asistență a persoanelor consumatoare de droguri a determinat „mutații” importante în configurația drogurilor pentru care se solicită asistență integrată ca urmare a consumului de droguri. Acestea se reflectă în special în sistemul de asistență de tip ambulatoriu și pentru categoria pacienților admiși pentru prima dată la tratament.

4.5.CONCLUZII

În anul 2023, se observă o nouă schimbare de tendință a numărului de persoane consumatoare de droguri care solicită asistență, înregistrându-se 3377 beneficiari, ceea ce înseamnă cu 8,1% mai puțin față de anul anterior.

În funcție de tipul drogului care a cauzat problema medicală pentru care se solicită asistență, deși se menține aproximativ aceeași distribuție a cererilor de tratament, repartizată între cele trei categorii de droguri care domină tabloul asistenței pentru dependența de droguri din România (cannabis, opioide și noi substanțe psihoactive), cererea de tratament pentru consumul de noi substanțe psihoactive, atât numărul de admiși cauzate de acest tip de consum, cât și ponderea sa în totalul populației admise la tratament în 2023 cunoscând o creștere însemnată. Ca și în anul anterior, solicitările de asistență ca urmare a problemelor cauzate de consumul de cannabis reprezintă aproximativ 50% dintre cererile de tratament.

Acoperind aproape jumătate din totalul solicitărilor (47,1%), după cum a fost menționat, numărul de persoane admise la tratament ca urmare a consumului de cannabis (1592 beneficiari), cunoaște o scădere cu 19,4% și reprezintă în continuare cel mai mare număr de persoane admise la tratament într-un an calendaristic pentru un tip de drog.

Cererea de tratament pentru consumul de opiacee se situează pe poziția a doua, înregistrând în totalul admitterilor la tratament o pondere de 20,2% și scăzând cu 12,2%. Numărul

persoanelor admise la tratament ca urmare a consumului de opioide (682 beneficiari) se situează în continuare la un nivel scăzut, fiind sub jumătatea maximului atins pe întreaga perioadă de monitorizare – 1457 admiteri, în 2008.

Al treilea loc este ocupat de admiterile la tratament cauzate de dependența de noile substanțe psihoactive, care cunosc în acest an o creștere semnificativă cu 36,7%, continuând să se numere printre cele mai mari frecvențe în tabloul cererii de tratament ca urmare a consumului de droguri (16,7% - 563 beneficiari).

În ceea ce privește cererea de tratament pentru consumul de stimulanti, se observă o stabilizare atât a numărului de admiteri cauzate de acest tip de consum, cât și a ponderii sale în totalul populației admise la tratament în 2023 (298 persoane, față de 285 persoane; 8,8%, față de 7,8% pondere). Spre deosebire de anul anterior, când au fost sesizate creșteri importante ale cererii de tratament ca urmare a consumului de catinone sintetice, în acest an, pentru această categorie de droguri se observă menținerea cererii la același nivel. În schimb, se remarcă însă o creștere a cererii de tratament pentru probleme cauzate de consumul de metamfetamine (de la 57 solicitări, la 98 solicitări). Totodată, se menține la un nivel similar anului anterior numărul de solicitări de tratament pentru probleme cauzate de consumul de amfetamine, (78 solicitări, față de 74 solicitări).

Pentru celelalte tipuri de droguri, cererea de tratament se menține la nivelurile observate anterior: solvenți/ substanțe volatile – 0,4%, halucinogene – 0,6%, hipnotice și sedative 1,7%.

Tendențele înregistrate în ultimii 10 ani în evoluția admitterilor la tratament pentru dependența de droguri au fost influențate de efectele determinate de punerea în aplicare a modificărilor legislative (cel mai mare impact al acestora fiind observat asupra admitterilor la tratament ca urmare a consumului de cannabis), disponibilitatea locurilor la tratament (OST), precum și de menținerea interesului pentru consumul de noi substanțe psihoactive.

4.6. SURSE DE DATE UTILIZATE

- Agenția Națională Antidrog - (2005) - Standardele sistemului național de asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri, București
- Prelipceanu, Dan, Cicu, Gabriel - (2010) - Ghid clinic de tratament substitutiv al dependenței de opiacee, Editura Asociației Psihiatrice Române, București
- Hotărârea Guvernului nr. 344/ 2022 pentru aprobarea Strategiei naționale în domeniul drogurilor 2022—2026 și a Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale în domeniul drogurilor 2022—2026
- Hotărârea Guvernului nr. 860 din 28 iulie 2005 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 143/ 2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri
- Ordinul comun al ministrului justiției și ministrului sănătății nr. 429/ C/ 125/ 2012 privind asigurarea asistenței medicale persoanelor private de libertate aflate în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor în care sunt conținute și prevederi privind asistența medicală, psihologică și socială a persoanelor private de libertate consumatoare de droguri
- Ordinul nr. 1389/ 513/ 282 din 4 august 2008 privind aprobarea Criteriilor și metodologiei de autorizare a centrelor de furnizare de servicii pentru consumatorii de droguri și a Standardelor minime obligatorii de organizare și funcționare a centrelor de furnizare de servicii pentru consumatorii de droguri

- Ordinul ministrului sănătății și familiei nr. 187/ 2002 pentru definirea tipurilor de unități medicale ce pot fi abilitate să asigure asistența medicală persoanelor dependente de droguri, precum și a organizațiilor neguvernamentale ce pot fi abilitate să desfășoare activități de prevenire a transmiterii microorganismelor patogene pe cale sanguină în rândul consumatorilor de droguri injectabile
- Ordinul comun nr. 770/ 192/ 2007 pentru aprobarea Metodologiei de completare a fișelor standard și de transmitere a datelor prevăzute în foaia individuală de urgență pentru consumul de droguri, foaia individuală de admitere la tratament pentru consumul de droguri, cazurile înregistrate de HVC și HVB în rândul consumatorilor de droguri injectabile și prevalența infecțiilor cu HIV, HVB și HVC în rândul consumatorilor de droguri injectabile
- Ordinul nr.1016/ 2007 privind asigurarea asistenței medicale persoanelor private de libertate aflate în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor
- Ordinul Ministrului Sănătății nr. 963/ 1998 cu privire la aprobarea normelor metodologice generale privind organizarea și acordarea de asistență medicală, tratament și servicii dependenților
- Ordinul comun al Ministrului Sănătății, Ministrului Justiției, Ministrului Administrației și Internelor nr. 1216/ C din 18 mai 2006 privind modalitatea de derulare a programelor integrate de asistență medicală, psihologică și socială pentru persoanele aflate în stare privativă de libertate, consumatoare de droguri
- Ordinul comun al Ministrului Sănătății și al Ministrului Justiției nr. 898/ 2002 privind măsurile medicale și educative aplicate toxicomanilor în penitenciare.

5. BUNE PRACTICI ÎN DOMENIUL REDUCERII CERERII DE DROGURI

5.1.POLITICI ȘI COORDONARE

În anul 2022, a fost aprobată Strategia Națională în Domeniul Drogurilor 2022-2026 și Planul de Acțiune aferent acesteia, motiv pentru care toate activitățile de prevenire s-au subsumat obiectivului general în domeniul prevenirii consumului de droguri din noua Strategie, documente adoptate prin Hotărârea Guvernului nr. 344/16.03.2022.

Strategia tratează fenomenul drogurilor și provocările acestuia printr-o abordare integrată, multidisciplinară, echilibrată și fundamentată pe dovezi științifice și pe practicile relevante în domeniu. În sinergie cu prevederile celorlalte documente de politici publice naționale și europene, Strategia națională în domeniul drogurilor 2022-2026 își propune să contribuie la limitarea impactului și a consecințelor negative ale fenomenului drogurilor asupra sănătății și siguranței publice, concomitent cu dezvoltarea capacităților operaționale de răspuns ale României, în condițiile unui mediu extern, cu evoluții dificil de previzionat pe termen lung.

5.1.1.Principalele obiective în domeniul asigurării calității prevăzute în Strategia Națională Antidrog

Strategia tratează fenomenul drogurilor și provocările acestuia printr-o abordare integrată, multidisciplinară, echilibrată și fundamentată pe dovezi științifice și pe practicile relevante în domeniu. În sinergie cu prevederile celorlalte documente de politici publice naționale și europene, Strategia națională în domeniul drogurilor 2022-2026 își propune să contribuie la limitarea impactului și a consecințelor negative ale fenomenului drogurilor asupra sănătății și siguranței publice, concomitent cu dezvoltarea capacităților operaționale de răspuns ale României, în condițiile unui mediu extern, cu evoluții dificil de previzionat pe termen lung.

Reducerea cererii de droguri – se concretizează într-o paletă de acțiuni complementare, ce include prevenirea (contextuală, universală, selectivă și indicată), depistarea și intervenția timpurie, consilierea, tratamentul, reabilitarea, reintegrarea socială și recuperarea. Aceste intervenții contribuie la creșterea gradului de reziliență a cetățenilor, a comunităților și a societății românești în ansamblu, la reducerea impactului și a consecințelor negative ale fenomenului drogurilor.

Măsurile și intervențiile propuse pe linia reducerii ofertei de droguri vor contribui la perturbarea piețelor, tradiționale și online, ale drogurilor ilicite, dezmembrarea grupărilor infracționale organizate implicate în traficul și producția de droguri, asigurarea respectării legii, reducerea violenței asociate cu piețele drogurilor ilicite și intensificarea schimbului de date și informații operative între părțile interesate responsabile.

În privința precursorilor de droguri, mecanismul de coordonare instituit vizează asigurarea aplicării sistemului legislativ european, compatibilizarea sistemelor normative și tehnice naționale cu cerințele stabilite unitar la nivel european pentru asigurarea răspunsului la problematica deturnării acestora din circuitele licite.

Cooperarea internațională, așa cum este prevăzută în strategie, contribuie la accelerarea punerii în aplicare a angajamentelor asumate de România, în domeniul drogurilor, la nivel internațional, respectând principiile responsabilității partajate, multilateralismului, promovării unei abordări axate pe dezvoltare, respectării drepturilor omului și a demnității umane, statului de drept și respectării prevederilor Convențiilor internaționale în materie de droguri.

În domeniul cercetării, evaluării și informării, obiectivul asumat este de a dezvolta și consolida un sistem integrat și flexibil de colectare a datelor privind fenomenul drogurilor, în vederea utilizării celor mai recente informații în procesul decizional și al formulării și aplicării răspunsurilor din domeniul sănătății publice și securității cetățenilor.

În domeniul coordonării, obiectivul general este asigurarea unui cadru unitar de acțiune în domeniul problematicii drogurilor și precursorilor, monitorizarea implementării politicilor naționale în domeniul drogurilor, utilizarea eficientă a resurselor și maximizarea rezultatelor intervențiilor realizate.

Programele de prevenire sunt fundamentate pe cercetare și se bazează pe dovezi științifice solide. Abordarea este personalizată și adaptată la specificul comunității sau grupului țintă, pentru asigurarea relevanței și eficacității programelor de prevenire. În elaborarea programelor și proiectelor se asigură implicarea autorităților locale și a altor părți interesate, atât în procesul de planificare, cât și în ceea ce privește implementarea, ceea ce contribuie la diversitatea și coerența intervențiilor. Toate proiectele de prevenire a consumului de droguri, implementate de Agenția Națională Antidrog, în parteneriat cu diferite autorități publice locale și ONG-uri reprezentative, au fost supuse acestei proceduri standardizate, cu îmbunătățiri ulterioare.

Totodată, serviciile de asistență integrată furnizate persoanelor consumatoare de substanțe psihoactive, se realizează, în baza Standardelor sistemului național de asistență medicală, psihologică și socială destinat consumatorilor de droguri.

5.1.2.1. Structuri responsabile care promovează asigurarea calității în intervențiile din domeniul reducerii cererii de droguri și rolul acestora

- **Ministerul Afacerilor Interne** prin intermediul Agenției Naționale Antidrog care, în contextul misiunii sale de elaborare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor publice antidrog, prin creșterea calității programelor de prevenire universale, selective și indicate a consumului de droguri și serviciilor de asistență integrată medicală, psihologică și socială, asigură cadrul normativ și metodologic pentru dezvoltarea programelor, proiectelor și intervențiilor de prevenire adresate populației generale și grupurilor la risc.
- **Ministerul Sănătății** contribuie la dezvoltarea și implementarea programelor de prevenire și asigură accesul la servicii medicale și de consiliere pentru persoanele afectate de consumul de droguri.
- **Ministerul Educației** facilitează integrarea educației antidrog în sistemul de învățământ. Aici sunt elaborate programe educaționale și se implementează strategii pentru a informa elevii cu privire la riscurile consumului de droguri.
- **Ministerul Muncii și Solidarității Sociale** dezvoltă programe și măsuri pentru reintegrarea socială a persoanelor afectate de consumul de droguri, ceea ce are un rol important în prevenirea recăderilor.
- **Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse** contribuie la dezvoltarea și implementarea unor programe și măsuri care vizează prevenirea consumului de droguri, fiind implicat în abordarea problemelor sociale și de protecție a copiilor și tinerilor, care pot fi afectați de acest fenomen.
- **Ministerul Justiției** dezvoltă programe și măsuri de reabilitare și reintegrare a infractorilor implicați în consumul de droguri, contribuind astfel direct la reducerea recidivei prin urmare indirect la prevenirea consumului de droguri. Totodată, prin **Administrația Națională a Penitenciarelor** este responsabilă cu aplicarea regimului de detenție și cu asigurarea intervenției recuperative, în condiții care garantează respectarea demnității umane, facilitând responsabilizarea și reintegrarea în societate a persoanelor private de libertate și contribuind la creșterea gradului de siguranță a comunității, la menținerea ordinii publice și a securității naționale.

- **Autorități publice locale**, altele decât cele sus-menționate ca fiind descentralizate sau deconcentrate – Consilii Județene și Consilii locale, au rol determinant în aprobarea și promovarea strategiilor județene antidrog și în finanțarea proiectelor antidrog dezvoltate de organizațiile neguvernamentale.
Derivând din prevederile Hotărârii Guvernului nr. 344/2022 pentru aprobarea Strategiei Naționale în Domeniul Drogurilor 2022-2026 și a Planului de Acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale în Domeniul Drogurilor 2022-2026, au fost avizate Planurile de acțiune locale în domeniul drogurilor 2022-2026 la nivelul județelor. Implementarea efectivă a planurilor de acțiune locale se realizează cu participarea autorităților și organizațiilor neguvernamentale de la nivel local, instituțiile prefectului (structuri care reprezintă Guvernul României în teritoriu), supervizând modul în care autoritățile publice locale și serviciile deconcentrate, aflate în coordonare, colaborează în sensul implementării optime a planurilor locale.
- **Structurile reprezentative ale societății civile** își aduc un aport valoros datorită flexibilității și abilității de a se concentra pe nevoile specifice ale comunităților sau grupurilor țintă. Acestea lucrează împreună cu instituțiile statului sau cu alte entități pentru a aborda complexitatea problemei consumului de droguri. Organizațiile non-guvernamentale joacă un rol crucial în eforturile de prevenire a consumului de droguri, fiind implicate în diverse activități și proiecte care vizează informarea, educarea și sprijinirea comunităților pentru a preveni apariția sau creșterea problemelor legate de consumul de droguri.

5.1.2.2. Sistemul de acreditare pentru intervențiile furnizate în domeniul reducerii cererii de droguri

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale realizează evaluarea furnizorilor de servicii sociale, în vederea acreditării acestora, în baza unui set de criterii administrative, în timp ce, evaluarea serviciilor sociale se realizează în baza unor standarde minime de calitate specifice diverselor categorii de servicii sociale. Totodată, procedura de acreditare presupune două etape, una de verificare administrativă realizată de personal de specialitate de la nivelul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale și una de evaluare în teren, realizată de inspectorii sociali de la nivelul agențiilor teritoriale pentru plăți și inspecție socială.

Conform legii, procedura de evaluare în vederea acreditării serviciilor sociale vizează depunerea cererilor și acordarea licenței de funcționare provizorii pe o perioadă de un an, pe baza unei verificări administrative, urmând ca în această perioadă să fie realizată evaluarea de teren pentru acordarea licenței de funcționare.

De asemenea, în cazul acreditării serviciilor sociale, în prima etapă de evaluare se verifică fișa de autoevaluare completată de furnizorul de servicii sociale, în baza standardelor minime de calitate specifice serviciului, pentru care se solicită acordarea licenței de funcționare.

Impactul social preconizat de aplicarea reglementărilor de implementare a unui sistem standardizat de autorizare a serviciilor sociale și furnizorilor de servicii sociale sunt:

- Asigurarea, menținerea și îmbunătățirea permanentă a calității serviciilor sociale va avea impact direct asupra calității vieții beneficiarilor finali - persoanele vulnerabile, inclusiv consumatorii de droguri ocazionali și consumatorii dependenți. Aceste persoane, aflate în situație de risc social, pot astfel să se adreseze unei game mai largi și mai diversificate de servicii sociale și să primească ajutor și suport specializat, în conformitate cu nevoile individuale, dar și cu așteptările lor.

- Furnizorii de servicii sociale își pot dezvolta activitatea în domeniu, în baza unor reglementări clare și accesibile, cu respectarea unor principii de bază ale pieții, cum ar fi transparența și concurența.

Respectarea principiului transparenței privind calitatea serviciilor va avea impact atât asupra furnizorilor de servicii sociale, asigurând un mediu concurențial pentru promovarea bunelor practici și a performanței, cât și asupra gestionării eficiente a fondurilor publice și a resurselor umane și materiale utilizate.

5.1.2.3. Sistemul educațional specific pentru profesioniștii din domeniul reducerii cererii de droguri

La nivelul sistemului educațional din România nu există un sistem distinct și specializat, specific pentru profesioniștii din domeniul reducerii cererii de droguri. Cu toate acestea, pregătirea și formarea profesională pentru cei implicați în domeniul prevenirii și reducerii cererii de droguri pot avea loc în cadrul unor programe și instituții specializate.

Profesioniștii care lucrează în domeniul reducerii cererii de droguri pot beneficia de pregătirea oferită de instituții de învățământ superior care oferă programe în psihologie, asistență socială, științe sociale sau domenii asemănătoare. De asemenea, există organizații guvernamentale și non-guvernamentale, precum și instituții de învățământ și centre de formare, care pot oferi cursuri specializate și formări în domeniul reducerii cererii de droguri. Acestea pot acoperi subiecte precum consilierea persoanelor afectate, prevenirea consumului de droguri și strategii de intervenție. Totodată profesioniștii din domeniul reducerii cererii de droguri pot beneficia de schimburile de experiență și programele de formare organizate în colaborare cu organizații internaționale, agenții guvernamentale și alte entități specializate.

În ceea ce privește formarea continuă, Agenția Națională Antidrog, prin Centrul Național de Formare și Documentare în Domeniul Drogurilor (CNFDD), pe baza programei cadru de formare în domeniul adicțiilor, organizează programe de formare în domeniile:

- Prevenirea consumului de droguri;
- Consiliere antidrog,
- Politici publice antidrog.

5.2. NOI ABORDĂRI ÎN FURNIZAREA CELOR MAI BUNE PRACTICI ÎN DOMENIUL REDUCERII CERERII DE DROGURI

5.2.1. Bune practici în domeniul prevenirii consumului de droguri - aria prevenirii consumului de droguri în mediul familial și intervenții de prevenire indicate

Proiectul "SERENITY II"

Un proiect dedicat copiilor persoanelor consumatoare de droguri reprezintă o investiție în viitorul lor și al societății. Prin sprijin emoțional, educație preventivă, integrare socială și dezvoltarea abilităților de viață, astfel de inițiative pot contribui la ruperea ciclului intergenerațional al consumului de substanțe și la crearea unor oportunități reale pentru acești copii de a duce o viață sănătoasă și echilibrată.

Copiii proveniți din familii în care drogurile reprezintă o problemă centrală se confruntă frecvent cu traume semnificative, instabilitate familială și neglijare. Aceste circumstanțe le

afectează profund dezvoltarea emoțională și psihologică, conducând adesea la probleme de adaptare, anxietate sau depresie. Prin intermediul unui proiect dedicat, acești copii pot beneficia de suport psihologic și emoțional specializat, adaptat nevoilor lor individuale. Intervențiile oferite le pot consolida reziliența și îi pot ajuta să depășească traumele, oferindu-le astfel o bază solidă pentru dezvoltarea personală și socială.

Un motiv esențial pentru implementarea unui astfel de proiect este prevenirea comportamentelor de consum de substanțe în rândul acestor copii. Studiile arată că aceștia prezintă un risc mai mare de a dezvolta astfel de comportamente, în special în perioada adolescenței, din cauza influențelor familiale și a presiunilor sociale. Prin educație și dezvoltarea abilităților de coping, copiii pot învăța să recunoască riscurile consumului de droguri și să facă față situațiilor dificile fără a recurge la substanțe nocive.

Adesea, stigma asociată consumului de droguri al părinților lor îi face să se simtă marginalizați și excluși. Prin crearea unui mediu sigur și de susținere, proiectul poate facilita participarea lor la activități constructive, precum grupuri de socializare, ateliere educative și evenimente comunitare. Aceste inițiative le oferă oportunități de a-și dezvolta relații pozitive și de a se simți parte a unei comunități care îi susține.

De asemenea, includerea lor în programe educaționale care să îi ajute să își dezvolte competențe fundamentale de viață, precum comunicarea eficientă, gestionarea emoțiilor și rezolvarea problemelor, le oferă posibilitatea de a-și dezvolta abilități, independent de influențele negative ale trecutului lor.

Agenția Națională Antidrog în urma participării la grupurile de lucru inițiate de Secretariatul Grupului Pompidou, s-a implicat în proiectul „Copii ai căror părinți consumă droguri”, inițiativă a Grupului Pompidou - proiect propus ca răspuns la invitația Consiliului Europei către Secretariatul Grupului Pompidou de a participa la Grupul operativ pentru drepturile copiilor și de a contribui la dezbaterile pe teme care ar trebui să fie incluse în Strategia Europeană privind drepturile copilului (2022-2027).

În cadrul acestui proiect generic, Agenția Națională Antidrog, în urma evaluării nevoilor naționale, a elaborat și implementat proiectul de prevenire selectivă în mediul familial, Serenity II, ce se adresează copiilor care trăiesc în familii sau medii expuse consumului de droguri și pot fi victime al neglijenței, violenței sau expunerii la substanțe psihoactive.

În acest sens, proiectul Serenity II și-a propus:

1. Consolidarea relațiilor familiale

- Crearea unui mediu familial mai sigur și stabil prin promovarea comunicării deschise și constructive între membrii familiei.
- Organizarea de sesiuni de consiliere familială pentru a îmbunătăți relațiile dintre copii și părinți.
- Dezvoltarea de abilități parentale pentru părinți, axate pe gestionarea emoțiilor, reducerea conflictelor și sprijinirea copiilor.

2. Reducerea impactului consumului de droguri asupra copiilor

- Implementarea unor programe educative pentru părinți, care să le ofere alternative sănătoase la comportamentele distructive și să-i ajute să înțeleagă impactul pe care dependența lor îl are asupra copiilor.

3. Promovarea unui mediu familial stabil

- Sprijinirea părinților în identificarea și accesarea resurselor economice și sociale pentru a reduce stresul financiar sau instabilitatea locativă, factori ce pot afecta copiii.
- Îndrumarea familiilor spre adoptarea unor rutine sănătoase și predictibile care să ofere copiilor un sentiment de securitate și stabilitate.

4. Educație și conștientizare pentru părinți

- Organizarea de ateliere pentru părinți axate pe gestionarea stresului, dezvoltarea rezilienței și înțelegerea nevoilor emoționale ale copiilor.
- Promovarea implicării active a părinților în viața educațională și socială a copiilor lor, pentru a reduce riscul de neglijare.

5. Creșterea gradului de sprijin comunitar pentru familii

- Crearea unor rețele de suport comunitar, care să includă atât specialiști, cât și alte familii care se confruntă cu probleme similare, pentru schimbul de experiență și sprijin reciproc.
- Facilitarea accesului la programe sociale și recreative comune pentru părinți și copii, pentru a întări legăturile familiale într-un context pozitiv.

6. Dezvoltarea abilităților de coping pentru copii și părinți

- Oferirea de sesiuni individuale sau de grup care să-i învețe pe părinți și copii să gestioneze emoțiile negative și stresul asociat situațiilor dificile.
- Dezvoltarea de strategii pentru copii care să îi ajute să își păstreze încrederea în sine și să facă față stigmatizării.

În acest fel, proiectul a sprotinuit nu doar copiii să se dezvolte într-un mediu mai sănătos, dar a contribuit și la transformarea dinamicii familiale într-una mai pozitivă și mai funcțională, prin crearea unui mediu de susținere care poate îmbunătăți calitatea vieții copiilor afectați de consumul de droguri în familie și le poate oferi șanse mai mari de a se dezvolta armonios.

Rezultatele proiectului

În anul 2023, 36 de copii cu vârste între 4 și 14 ani și părinții lor, au fost implicați în activități în cadrul proiectului, astfel:

- Cu ocazia Sărbătorii de Paște, copiii au fost implicați în activități tematice: ateliere de decorat ouă, au primit dulciuri și au participat la discuțiile interactive cu specialiștii Agenției pe tema consumului de substanțe, dar și alte teme importante pentru ei.
- Cu ocazia începerii anului școlar 2023-2024, cei 36 de copii au primit ghiozdane echipate complet pentru școală și au participat la ateliere interactive pe tema importanței educației în dezvoltarea lor, dar și alte teme precum consecințele consumului de substanțe și modalități de evitare sau rezistență la presiunea grupului.
- Pentru marcarea sărbătorii Crăciunului, a fost organizat un eveniment pentru cei 36 de copii și părinții lor ce și-a propus sărbătorirea Crăciunului într-un cadru care să faciliteze interacțiunea dintre părinții care consumă droguri și copiii lor. Astfel, cei 36 de copii și părinții lor au participat la un spectacol interactiv de ventrilocie, urmat de un moment festiv în care au primit cadouri și au sărbătorit Crăciunul.

Acest proiect dedicat copiilor persoanelor consumatoare de droguri poate fi considerat un exemplu de bune practici din mai multe perspective:

- Promovează o abordare holistică, combinând sprijinul emoțional, educația și integrarea social, astfel încât toate aspectele vieții acestor copii sunt abordate simultan, oferindu-le o rețea de suport care îi ajută să facă față provocărilor cu care se confruntă

- Prin includerea copiilor în activități comunitare și educaționale, proiectul contribuie la reducerea stigmatizării asociate consumului de droguri în familie, deoarece oferind un spațiu sigur pentru socializare și dezvoltare, copiii sunt mai puțin predispuși la marginalizare, ceea ce le îmbunătățește starea de bine
- Proiectul nu îi învață pe copii doar despre riscurile consumului de droguri, ci și despre gestionarea emoțiilor și dezvoltarea abilităților sociale, componente educaționale esențiale pentru prevenirea consumului de droguri, formându-le cunoștințele și abilitățile necesare pentru a face alegeri sănătoase
- Prin dezvoltarea abilităților sociale și de viață, proiectul pregătește copiii pentru a face față provocărilor viitoare, contribuind la formarea unei generații mai reziliente, ceea ce poate reduce pe termen lung costurile sociale și economice asociate cu consumul de droguri

Proiectul s-a dovedit util deoarece abordează vulnerabilitățile emoționale și psihologice ale copiilor proveniți din familii afectate de consumul de droguri, reducând riscul de traume și promovând dezvoltarea sănătoasă a acestora. Prin intervenții educative și preventive, a contribuit la diminuarea probabilității de adoptare a comportamentelor de consum de substanțe, în special în adolescență. De asemenea, a facilitat integrarea socială, reducând stigmatizarea și marginalizarea, și a oferit un cadru care sprijină dezvoltarea competențelor sociale și emoționale.

Pe plan familial, proiectul a promovat stabilitatea și funcționalitatea, consolidând relațiile familiale și sprijinind părinții în adoptarea unor comportamente mai sănătoase și mai responsabile. Aceste intervenții au contribuit la ruperea ciclului intergenerațional al consumului de droguri și la îmbunătățirea calității vieții copiilor și familiilor implicate.

Aceste caracteristici demonstrează cum un proiect bine conceput poate aduce schimbări pozitive semnificative în viețile copiilor afectați de consumul de droguri în familie, stabilind un precedent pentru alte inițiative similare în domeniu.

Un astfel de proiect destinat copiilor persoanelor consumatoare de droguri, pornind de la experiența Agenției Naționale Antidrog, poate fi inițiat și implementat de diverse tipuri de organizații și instituții, fiecare având un rol specific și adăugând plus valoare prin resursele și expertiza sa proprie.

6. CONSECINȚE ALE CONSUMULUI DE DROGURI ÎN PLANUL SĂNĂTĂȚII ȘI RĂSPUNSURI INSTITUȚIONALE

6.1. DECESE ASOCIATE CONSUMULUI DE DROGURI

Monitorizarea deceselor survenite în rândul consumatorilor de droguri oferă o imagine concretă asupra impactului consumului de droguri și al consecințelor sale. Astfel, măsurarea obiectivă a unor indicatori de evaluare a tendințelor de consum (consecințele asociate folosirii anumitor droguri, grupe populaționale cu risc), precum și identificarea tipului substanțelor consumate și a dozelor de consum practicate, permit semnalarea promptă a elementelor de consum problematic de droguri și contribuie astfel la reacții rapide și adaptate în domeniu.

Decesele asociate consumului de droguri sunt *decese de cauză violentă*, în care are un rol (direct sau cauzal condiționant) un factor traumatic chimic (substanțele consumate) sau actul administrării acestuia și consecințele sale.

Decesul direct ca urmare a consumului de substanțe psihoactive face parte din categoria *deceselor suspecte și/ sau violente și conduce implicit la declanșarea cercetării judiciare*, ceea ce determină în mod obligatoriu efectuarea autopsiei medico-legale¹⁹ pentru a se stabili condițiile și împrejurările în care a avut loc decesul respectiv.

Mortalitatea corelată consumului de droguri acoperă un panel de analiză mai vast, după cum urmează:

- **Decesele corelate în mod direct cu acțiunea farmacologică a drogului** – „supradozele” din limbajul „laic”, sunt cuprinse în sintagma „drug related deaths” și se referă la *„decesul care survine la scurt timp de la consumul uneia sau mai multor substanțe psihoactive, legale sau ilegale, și care este corelat în mod direct – nemijlocit – consumului de stupefiante”*.
- **Decesele corelate în mod indirect consumului de droguri** – consecință a unor circumstanțe asociate administrării (infecții, infecții cronice – HIV, hepatite – embolii cu corp străin etc.), stilului de viață specific (inclusiv criminalitatea), accidentelor survenite sub intoxicație. Această categorie ridică dificultăți reale de triere și încadrare a cazului, în absența cunoașterii atât a criteriilor de clasificare, cât și a legislației. Identificarea prezenței în organism a unor substanțe clasificabile drept droguri în cazuri de deces datorat unor situații definite ca independente de consumul de droguri – infecții, accidente, suicid, survenite la pacienți sub tratament de substituție – cere profesionalism și experiență în trierea corectă a cazurilor.
- Mortalitatea în rândul persoanelor consumatoare de droguri - categorie ce are drept fundament acumularea progresivă de patologie degenerativă accelerată și specifică, cu o incidență mult mai mare decât în cadrul populației generale, incluzând chiar și suicidul în absența intoxicației. Monitorizarea este posibilă doar prin studii de cohortă extinse temporal.

Astfel, cazurile de „decese indirect asociate consumului de droguri”, aflate la limita cauzalității medico-legale (imposibilitatea dovedirii unei legături de cauzalitate indubitabile între actul consumului de droguri și cauza medicală a decesului, de cele mai multe ori de cauza patologică și nu violentă) sunt cele care nu mai sunt congruente definirii *cazului medico-legal*, conform legislației românești.

Conform legii, toate cazurile de deces asociat consumului de substanțe psihoactive impun, în mod obligatoriu, efectuarea autopsiei medico-legale. Baza de extracție a datelor o reprezintă întreaga cazuistică medico-legală din care sunt selectate dosarele aferente indicatorului

¹⁹ În temeiul prevederilor Ordonanței 1/ 2000 privind organizarea activității și funcționarea instituțiilor de medicină legală, cu modificările și completările ulterioare;

analizat. Centralizarea se face de către Institutului Național de Medicină Legală „Mina Minovici”, pe baza unor protocoale interne ale rețelei naționale medico-legale, implicând și fișe standard de raportare, iar prelucrarea datelor se realizează la nivelul Agenției Naționale Antidrog.

Fiecare caz implică analiza judiciară, probațiunea aferentă și coroborarea rezultatelor examenelor toxicologice, cvasi-efectuate în astfel de cazuri - cu cele de anchetă - medicale, serologice, tanatochimice și histopatologice, inclusiv ajustarea concluziilor finale după documentarea completă a cazului.

Datele prezentate în acest subcapitol provin din cazuistica medico-legală, instituțiile de medicină legală fiind singurele abilitate să gestioneze cazurile de tip mortalitate directă și eventual cele „indirect” asociate consumului de droguri (atunci când există indicii temeinice că în lanțul cauzal statutul de consumator de droguri are o valoare cauzală). Toate cazurile medico-legale, odată constituite ca atare, beneficiază de investigații toxicologice (exceptând cazurile atent selecționate – de supraviețuire îndelungată post intoxicație, cu reconstituire documentată medical). Dosarele de autopsie medico-legală constituie baza de selecție pentru Registrul Special de Mortalitate, aferent deceselor asociate consumului de droguri.

Pentru anul 2023, actuala raportare are la bază cazuistica Institutului Național de Medicină Legală “Mina Minovici” București, la care se adaugă datele colectate de la nivel teritorial, cu mențiunea că deși 35 din cele 42 de instituții medico-legale din țară au răspuns solicitării, doar 6 instituții medico-legale au furnizat informații referitoare la decesele asociate consumului de droguri, înregistrate în anul 2023, la nivelul județului din aria de competență (București, Brașov, Cluj, Ilfov, Iași, Timiș). Pe de altă parte, lipsa de experiență în managementul cazurilor de decese asociate consumului de droguri, de cunoștințe medico-legale și juridice în rândul cadrelor medicale și al lucrătorilor din serviciile publice conexe, poate fi o altă explicație în ceea ce privește dimensiunea cazuisticii deceselor asociate consumului de droguri. Totodată, poate fi și o consecință a diminuării resurselor financiare alocate, care limitează spectrul analizelor medico-legale care sunt efectuate, împiedicând astfel depistarea deceselor asociate consumului de droguri. Astfel, nesolicitarea sistematică a examenelor toxicologice în cauze traumatice de deces (accidente rutiere, suicid, crime), posibil însă survenite sub intoxicație, sau chiar în cazuri suspecte de decese asociate consumului de droguri, cel mai frecvent din motive pecuniare, poate determina raportarea unui număr redus de decese asociate consumului de droguri.

Deși, în ultimii ani, constatăm o îmbunătățire certă a declarării deceselor survenite în unitățile spitalicești, mult timp neraportate drept cazuri de competență medico-legală – mai ales, în cazurile de co-morbiditate sau complicații evolutive non-toxicologice - cazuistica deceselor indirect asociate consumului de droguri, prin complicații infecțioase, rămâne strict apanajul Bucureștiului.

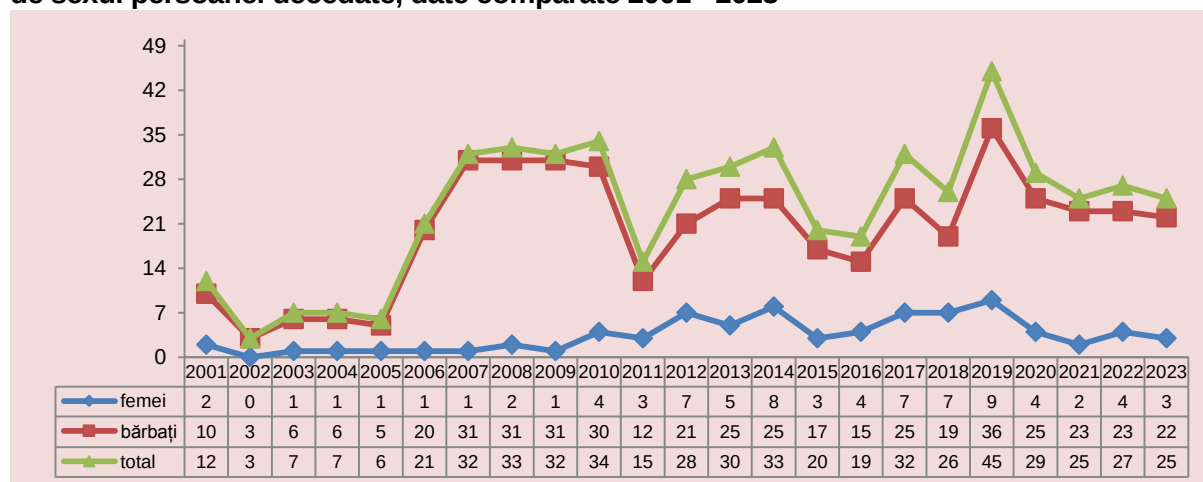
În acest context, *gradul de sub-raportare la nivel național este semnificativ, consecință a lipsei de experiență în managementul cazurilor de decese asociate consumului de droguri, de cunoștințe medico-legale și juridice, de limitări financiare*. Principalul impediment din trecut – lipsa de laboratoare performante de toxicologie – considerat depășit pentru o perioadă, revine ca factor pregnant în contextul schimbării tipului de substanțe de uz (care nu apar în statisticile de mortalitate ca urmare a imposibilității tehnice de evidențiere a lor), fiind necesară o dotare corespunzătoare, pe care niciun laborator din România nu o are. În absența posibilității tehnice de identificare a unor categorii de substanțe, datele de mai jos pot reflecta, parțial, realitatea mortalității corelate consumului de droguri..

Pe parcursul anului 2025, au fost înregistrate 34 de decese asociate consumului de droguri, dintre care 25 de cazuri de deces direct asociate consumului de droguri și 9 cazuri de deces la persoane cunoscute ca fiind consumatoare de droguri (cu elemente de examen clinic – necropsic – date de istoric medical și de anchetă elocvente), dar a căror cauză de deces a fost relaționată cu patologii asociate sau consecutive consumului cronic de droguri (cazuri cu așa - zisă *cauzalitate indirectă*²⁰).

6.1.1. Decese direct asociate consumului de droguri

În anul 2023, au fost declarate, la nivel național, 25 de cazuri de decese direct asociate consumului de droguri, dintre care 22 de cazuri survenite la bărbați și 3 la femei.

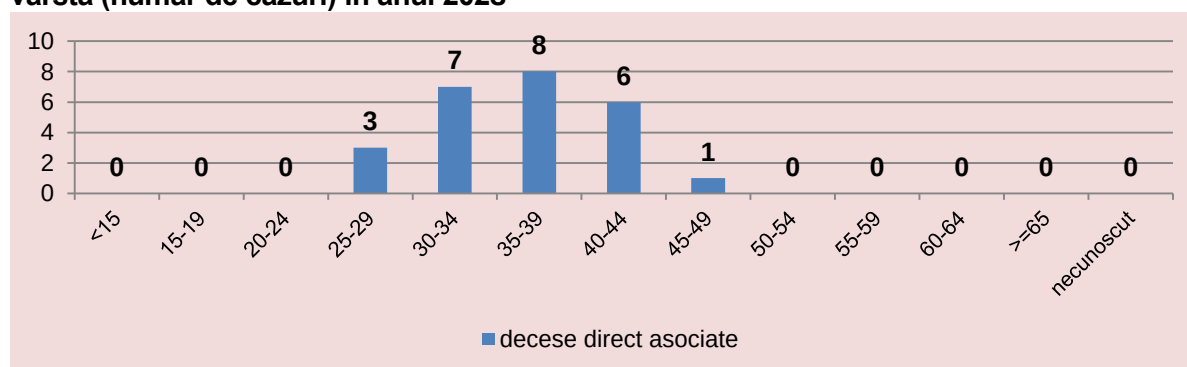
Grafic 6 - 1: Distribuția cazurilor de deces direct asociate consumului de droguri, în funcție de sexul persoanei decedate, date comparate 2001 - 2023

Sursa: Institutul Național de Medicină Legală București, ANA

În ceea ce privește vârsta persoanelor decedate ca urmare a consumului de droguri, în toate cazurile înregistrate în 2023, au survenit la persoane cu vârsta cuprinsă între 28 și 49 de ani, majoritatea fiind situată în segmentul 25-39 ani (18 din totalul deceselor asociate direct consumului de droguri), iar în 7 dintre cazuri, persoanele decedate au avut vârsta între 40 și 49 de ani).

Grafic 6 - 2: Distribuția deceselor asociate direct consumului de droguri, pe categorii de vârstă (număr de cazuri) în anul 2023

Sursa: Institutul Național de Medicină Legală București, ANA

²⁰ Decese indirecte ca urmare a consumului de substanțe psihoactive - decesele produse ca urmare a tulburărilor de comportament și tulburărilor mentale legate de consum, precum și/ sau a contractării unor boli ca urmare a practicilor de utilizare a echipamentelor de injectare în comun, respectiv a complicațiilor somatice produse de consumul de substanțe psihoactive.

Valorile observate în privința vârstei persoanelor consumatoare arată o cohortă "îmbătrânită", iar decesul survine după un istoric prelungit de uz de droguri.

Menționăm că nu au existat cazuri de decese în serie/ concomitente, ca expresie a unor practici de consum în grup.

6.1.2. Rezultate toxicologice în decesele direct asociate consumului de droguri

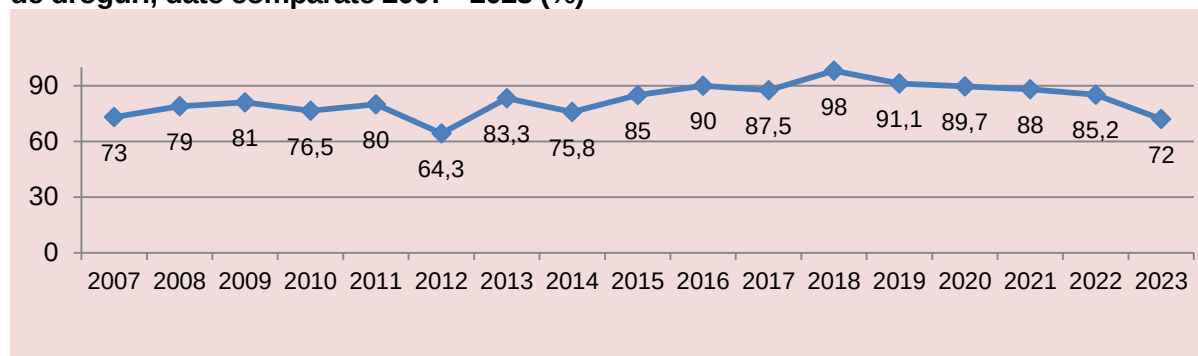
Pentru cele 25 de decese direct asociate consumului de droguri s-au efectuat examene toxicologice în vederea decelării prezenței de produse psihoactive, examene făcute la laboratoarele de toxicologie medico-legală din cadrul INML București, IML Iași, IML Timișoara și IML Cluj-Napoca, în funcție de arondarea teritorială a instituției medico-legale care a efectuat autopsia medico-legală. Ca metodologie unitar utilizată la nivelul Rețelei Naționale de Medicină Legală, în general, declararea unui deces direct asociat consumului de droguri se bazează pe examene toxicologice viabile, ca element obiectiv probator, limitând importanța factorilor circumstanțiali de triaj subiectivi.

În 16 dintre cazuri au existat elemente care evidențiau consumul cronic de droguri, fiind prezente stigmatе ale uzului cronic de droguri. Astfel, au fost decelate la examenul necropsic elemente susceptibile de a sugera consumul cronic de droguri, precum scleroze vasculare periferice superficiale sau granuloame post-injectare repetitivă, cicatrici cutanate post-infecții la locurile de puncție sau automutilări, tatuaje, cașexie. În 15 decese, au existat antecedente privind consumul recent, menționate de familie, prieteni sau cunoscuți ori de medicul legist în expertize medico-legale anterioare și au fost semnalate semne recente de injectare (mai puțin de o săptămână înaintea decesului). Această caracteristică a deceselor direct asociate consumului de droguri, potrivit căreia decesul survine în special în cazul consumatorilor cronici, susține rolul benefic al campaniilor de informare și prevenire prin popularizarea politicilor de reducerea riscurilor asociate consumului de droguri. Compensând lipsa de informații în rândul persoanelor consumatoare de droguri privind tehnica de consum, acestea scad riscul decesului la primele doze. Astfel, decesul apare mai rar la primele doze (posibil și datorită concentrației scăzute a dozelor de stradă) și, mai ales, în rândul persoanelor consumatoare cu istoric îndelungat de uz (de tip cronic), care asociază stigmatе generate de abuz.

În 7 dintre cazurile de deces direct asociat consumului de droguri, au fost implicate persoane consumatoare de droguri care utilizau preponderent calea intravenoasă, în celelalte 18 decese direct asociate consumului de droguri, administrarea fiind făcută prin fumat/ inhalare sau oral. De asemenea, este posibil ca în unele cazuri să fi existat o utilizare simultană de medicamente (metadonă), atât pe cale injectabilă, cât și per os, fie ca expresie a tratamentului de substituție, fie deturnate din uzul farmaceutic, asociate, uneori, cu alcoolul sau cu benzodiazepinele. Astfel, administrarea drogurilor în cazul deceselor direct asociate consumului de droguri nu mai este preponderent injectabilă, ca în anii anteriori..

Incidența consumului de heroină, identificată în 8 cazuri de deces direct asociate consumului de droguri, este similară celei observate în anul anterior.

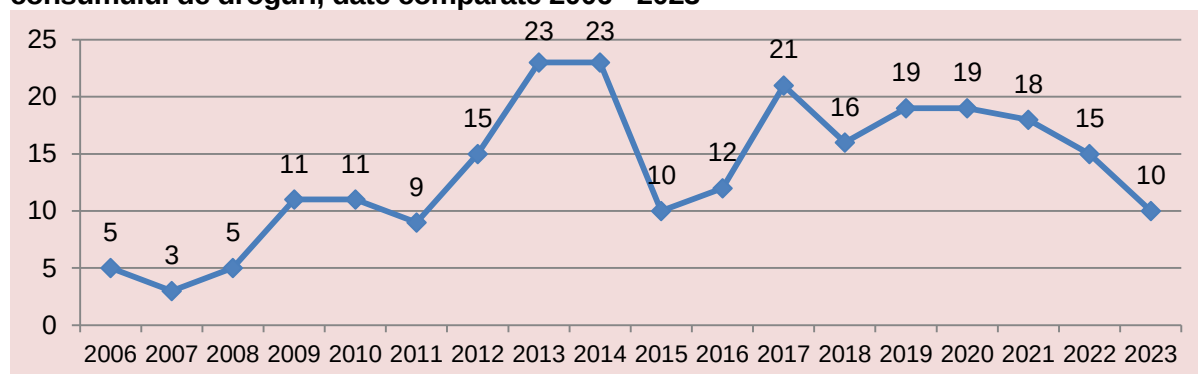
Grafic 6 - 3: Evoluția intoxicațiilor cu opiacee în cazurile de decese asociate consumului de droguri, date comparate 2007 - 2023 (%)

Sursa: Institutul Național de Medicină București, ANA

Deși se situează sub maximumul acestei cazuisticii (23 cazuri), numărul cazurilor de deces direct asociate consumului de droguri care au implicat medicație de substituție, 10 din totalul de 25 (metadonă fiind decelată în 10 din decesele direct asociat consumului de droguri), indică o diminuare a acestei cazuistici față de anii precedenți.

Grafic 6 - 4: Evoluția detecțiilor de metadonă în cazurile de decese direct asociate consumului de droguri, date comparate 2006 - 2023

Sursa: Institutul Național de Medicină Legală București, ANA

Spectrul substanțelor detectate în cazurile de deces direct asociat consumului de droguri continuă să fie dominat de opiacee (18 cazuri din totalul deceselor direct asociate) – în special, metadonă, prezentă în 10 cazuri. Pe lângă decesele cauzate de abuzul de metadonă, apar și cazuri determinate de consumul excesiv al unor medicamente aflate pe lista substanțelor farmaceutice cu regim special de eliberare (diazepam, nordazepam). De asemenea, cocaina (6 cazuri) se menține în rândul drogurilor care au determinat decese direct asociate consumului de droguri, iar consumul de stimulanti (amfetamine – 3 cazuri și MDMA – un caz), respectiv cel de catinone sintetice (Alfa-PVP - 2 cazuri), se mențin în lista drogurilor corelate cu cauzele de deces. În plus, re apare ketamina în cazurile de deces direct asociat (1 caz).

Astfel, pentru anul 2023, tabloul statistic relevă că, în România, decesele direct corelate consumului de droguri sunt consecința evidentă a consumului de metadonă, respectiv a celui de heroină, cele două droguri împreună explicând 18 din cele 25 cazuri de deces direct asociat consumului de droguri.

În majoritatea cazurilor de deces, drogurile au fost consumate în combinație cu alte substanțe psihoactive. Aceste cazuri sunt în general caracterizate de asocieri între mai multe substanțe psihoactive, expresie a augmentării dozelor de bază cu produse medicamentoase, fie pe post de excipient, fie de potențator/ nuanțator al efectelor vizate. Astfel, este prezent consumul

combinat de heroină sau metadonă cu benzodiazepine și alte medicamente sedative (2 cazuri din cele 10 cazuri de decese direct asociate consumului de droguri în care a fost identificată metadonă, respectiv 2 cazuri din cele 8 cazuri de decese asociate consumului de droguri în care a fost identificată heroină).

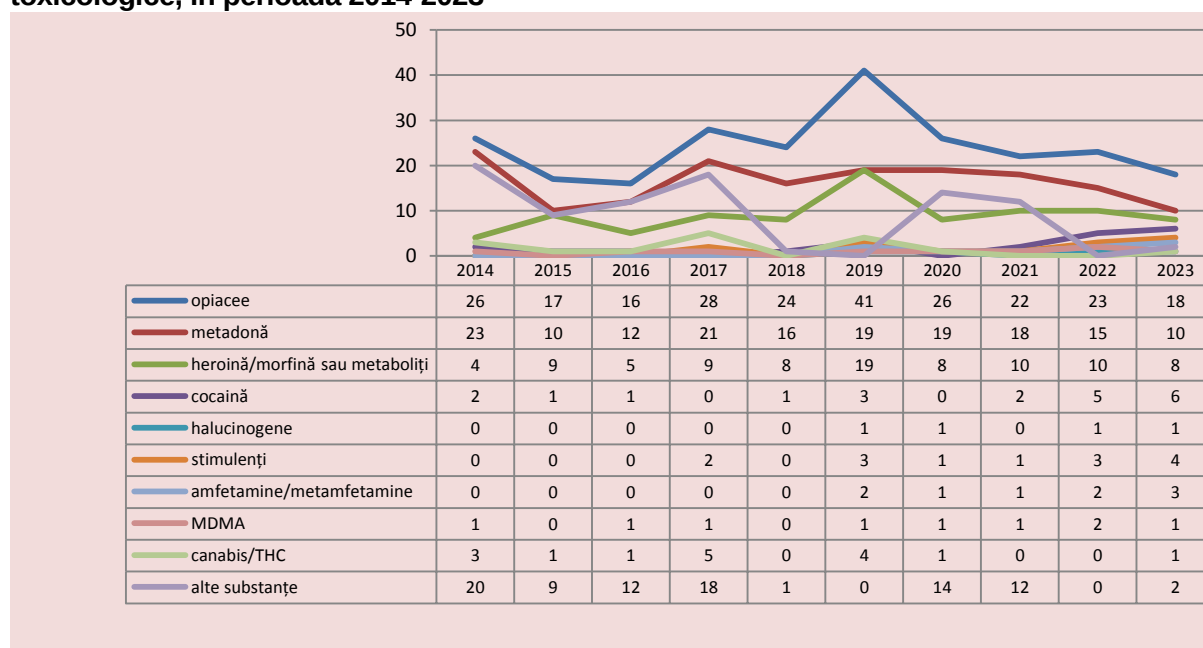
În 14 cazuri de deces a fost implicat doar un singur drog ilicit, acesta fiind consumat în mod singular. De asemenea, în anul 2023, nu au fost înregistrate cazuri de deces direct asociat consumului de droguri, ca urmare a asocierii stupefiantelor cu alcool.

Cauza decesului a fost atribuită intoxicației cu opiacee – singure sau în combinații cu alte substanțe psihoactive (opiacee cu alte substanțe de tip medicamentos cu efecte psihoactive) - 18 cazuri, intoxicației cu cocaină – 6 cazuri, intoxicației cu stimulanti – 4 cazuri (amfetamine, MDMA), intoxicației cu catinone sintetice – 2 cazuri (Alfa PVP).

Similar anului anterior, în niciunul dintre cazurile de deces, nu au mai fost identificate substanțe, precum LSD, dar a fost identificată ketamina (1 caz). De asemenea, pentru al treilea an consecutiv, a fost identificată Alfa PVP, catinonă sintetică, din categoria „catinone sintetice”.

Nu au fost identificate substanțe halucinogene de tipul mescalina sau phenciclidina.

Grafic 6 - 5: Distribuția cazurilor de deces, în funcție de substanța detectată la examenele toxicologice, în perioada 2014-2023

Sursa: Institutul Național de Medicină Legală București, ANA

Numărul încă mare de cazuri în care au fost decelate spectre toxicologice complexe întărește potențialul augmentativ non-liniar al asocierilor medicamentoase, dar și necesitatea flexibilității de gândire toxicologică în evaluarea tanatogenezei.

6.1.3. Decese indirect asociate consumului de droguri

Pe parcursul anului 2023, au fost înregistrate 9 cazuri de deces la persoane cunoscute ca fiind consumatoare de droguri (cu elemente de examen clinic – necropsic – date de istoric medical și de anchetă elocvente), dar a căror cauză de deces a fost relaționată cu patologii asociate sau consecutive consumului cronic de droguri (cazuri cu așa - zisă *cauzalitate*

indirectă). Majoritatea dintre aceste cazuri s-a înregistrat în București, doar un singur caz fiind raportat în județul Iași.

Aspectele acute ale unora dintre patologiiile înregistrate (altele decât intoxicația letală) susțin *calitatea slabă a dozelor de stradă, injectarea în condiții nesigure, insalubre, nerespectarea sau necunoașterea unor minime măsuri de harm-reduction*.

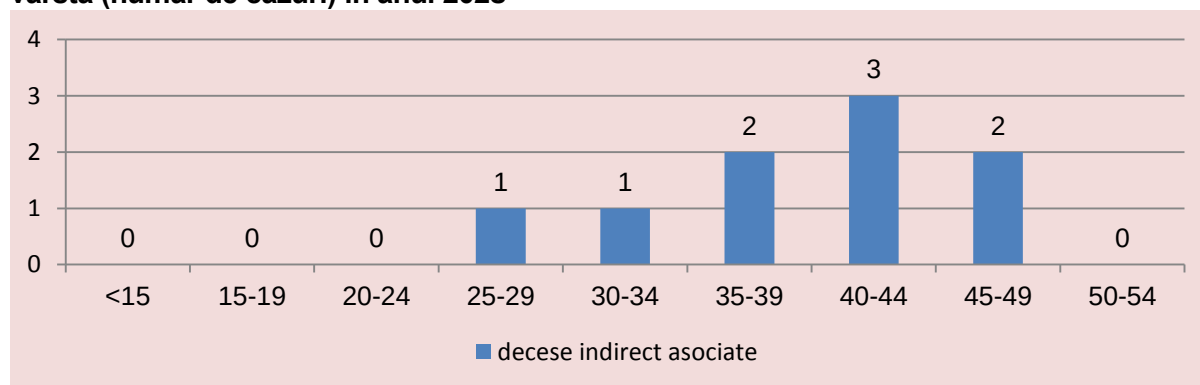
În ceea ce privește distribuția pe sexe a deceselor indirect asociate consumului de droguri, acestea s-au înregistrat 7 cazuri în rândul bărbaților și 2 în rândul femeilor.

În spectrul substanțelor psihoactive detectate în cazurile de deces indirect asociat consumului de droguri au fost raportate: heroină (3 cazuri), metadonă (6 cazuri), catinone sintetice (1 caz).

În ceea ce privește vârsta persoanelor decedate ca urmare a consumului de droguri, se observă că toate cazurile de deces indirect în 2023, au survenit la persoane cu vârsta cuprinsă între 25 și 49 ani, 5 dintre cazuri fiind încadrate în segmentul de vârstă 35-44 ani.

În anul de referință, vârsta medie de deces a fost de 39,3 ani pentru **decesele indirecte**. În general, decesele de cauzalitate indirectă reflectă patologia progresiv cumulativă lentă a stilului de viață, a consumului cronic, respectiv a riscului de accidente etc., elemente specifice dependenței de droguri, cu decompensarea lor lentă, la distanță în timp față de momentul inițierii consumului, tradusă prin deces la vârste mai mari.

Grafic 6 - 6: Distribuția deceselor asociate indirect consumului de droguri, pe categorii de vârstă (număr de cazuri) în anul 2023

Sursa: Institutul Național de Medicină Legală București, ANA

În continuare, numărul acestor cazuri de *decese indirecte* reprezintă, cel mai probabil, expresia înțelegerii (nu neapărat uniformă și omogenă) de către personalul medical și de anchetă, a necesității încadrării lor drept cazuri medico-legale (având în vedere rolul jucat de consumul de droguri în raportul de cauzalitate al producerii decesului). Unele cazuri au fost declarate cazuri medico-legale, nemaifiind eludată obligativitatea legală pre-existentă, ceea ce conducea la cel mult autopsierea prosecturală – cu limitele ei – și implicit, la pierderea cazurilor pentru raportare. Cu toate acestea, în absența accesării datelor potențiale oferite de registrul general de mortalitate, este extrem de plauzibil ca mortalitatea indirectă să se situeze la valori mult mai mari.

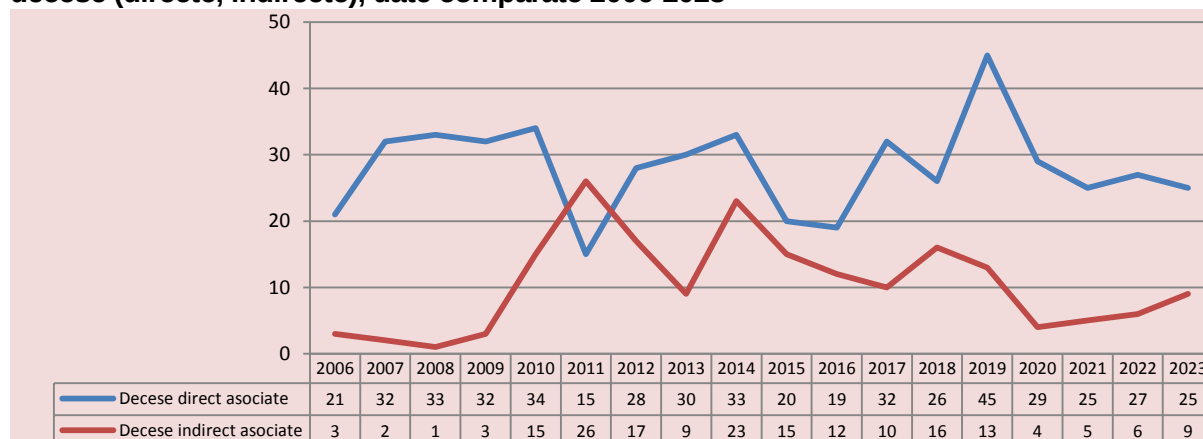
6.1.4. Tendințe

În concluzie, la nivel național (în lipsa datelor de la 7 instituții medico-legale județene), în anul 2023, au fost declarate 25 cazuri de decese asociate în mod direct consumului de droguri (cu 7% mai puțin decât în anul anterior) și 9 cazuri de decese indirect asociate consumului de droguri (cu 50% mai mult decât în anul anterior).

În cele 34 de decese s-au efectuat examene toxicologice în vederea decelării prezenței de produși psihoactivi, examene realizate de către laboratorul de toxicologie medico-legală din cadrul INML București, IML Iași, IML Timișoara și IML Cluj-Napoca.

Cazurile din București constituie, ca și în anii anteriori, marea majoritatea a cazuisticii deceselor asociate consumului de droguri (29 dintre cele 34 cazuri au fost raportate de INML București).

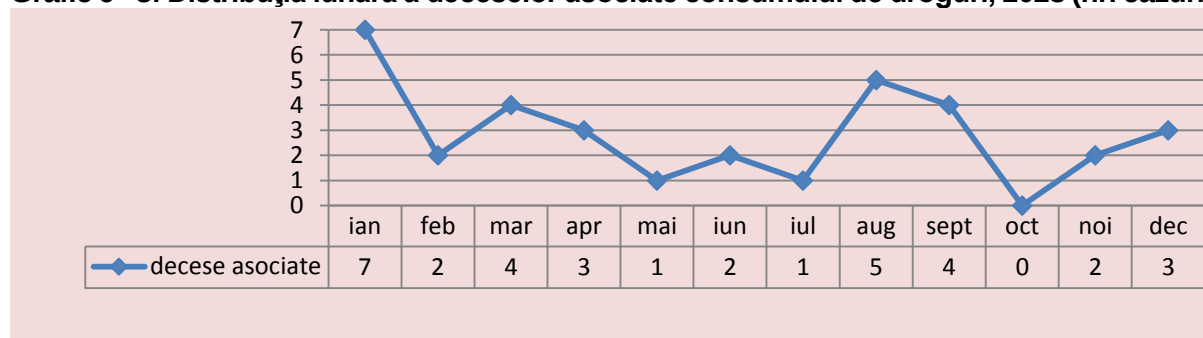
Grafic 6 - 7: Distribuția cazurilor de decese asociate consumului de droguri, pe tipuri de decese (directe, indirecte), date comparate 2006-2023

Sursa: Institutul Național de Medicină Legală București, ANA

Referitor la distribuția lunară a cazuisticii înregistrate, se remarcă lunile ianuarie (7 cazuri), martie (4 cazuri), august (5 cazuri) și septembrie (4 cazuri), care cumulează 20 din numărul total de decese. În celelalte luni ale anului 2023, numărul deceselor a variat între 1 și 3 cazuri.

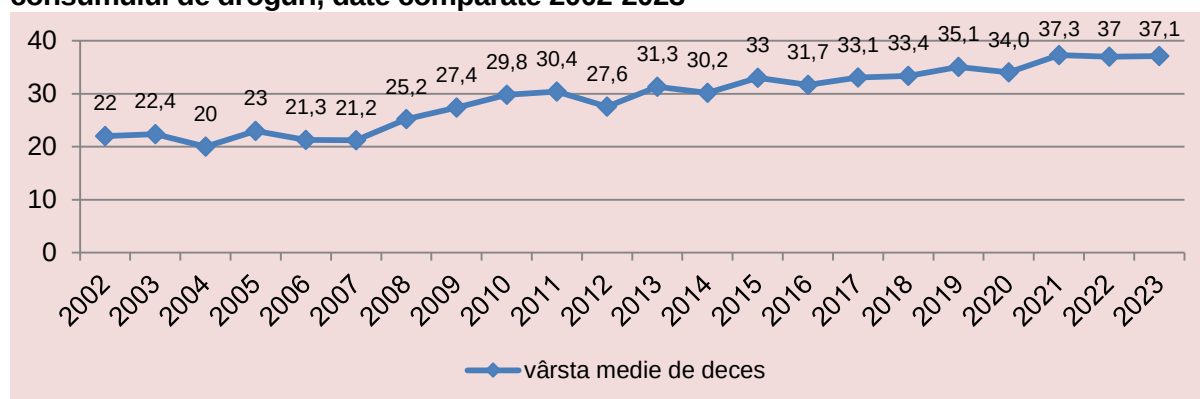
Grafic 6 - 8: Distribuția lunară a deceselor asociate consumului de droguri, 2023 (nr. cazuri)

Sursa: Institutul Național de Medicină legală București, ANA

În anul 2023, vârsta medie de deces a fost de 36,32 ani pentru decesele directe, respectiv 39,3 ani pentru cele indirecte. Pentru întreaga cazuistică a deceselor (directe și indirecte) asociate consumului de droguri, vârsta medie de deces (37,12 ani) înregistrează o stabilizare la o valoare similară celei observate în anul anterior (37 ani), plasându-se în continuare în afara intervalului (30 - 35 ani), în care s-a plasat începând cu anul 2013, până în 2020, inclusiv.

Grafic 6 - 9: Evoluția vârstei medii în cazul deceselor (directe și indirecte) asociate consumului de droguri, date comparate 2002-2023

Sursa: Institutul Național de Medicină Legală București, ANA

Comparativ cu anul anterior, numărul deceselor asociate direct consumului de droguri înregistrează un ritm de dinamică ușor descendent, scăzând cu 7%, plasându-se, în continuare, sub media valorilor înregistrate pe toată perioada de monitorizare (28 cazuri).

Se menține, în continuare, supoziția potrivit căreia, numărul deceselor asociate direct consumului de droguri înregistrat și în acest an este o expresie a neidentificării adecvate a cazuisticii și implicit, a sub-raportării acesteia.

Așa cum a fost sesizat și în anii anteriori, practica injectării metadonei, cu origine în dizolvarea pastilelor – precum și a injectării unui spectru larg de medicamente condiționate farmaceutic ca tablete/ comprimate – constituie o sursă importantă de produși insolubili introduși intravenos, excipienții acestor medicamente incluzând în mod constant talc, cu generarea unei patologii granulomatoase sau microembolice cumulative accelerat, relevată frecvent necropsic și histopatologic.

În anul 2023, în rândul deceselor direct asociate consumului de droguri domină categoric intoxicațiile cu opiacee – 72%, care reprezintă o valoare mult inferioară anului 2018, când s-a înregistrat cel mai mare procent al incidenței acestor substanțe în rândul deceselor asociate consumului de droguri (98%), pe fondul creșterii diversității spectrului de substanțe identificate în cazuistică: cocaină (6 cazuri), 2 cazuri catinone sintetice, ketamină (1 caz), MDMA (1 caz), amfetamine (3 cazuri), respectiv alte substanțe din categoria medicamentelor (benzodiazepine și medicație de uz psihiatric).

6.2. URGENȚE MEDICALE CA URMARE A CONSUMULUI DE DROGURI

Asistența medicală de urgență reprezintă o componentă esențială a **Sistemului național de asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri**. Aceasta reprezintă un serviciu ce face parte din **Nivelul I** al acestui sistem, având rol în identificarea, atragerea, motivarea și trimiterea consumatorilor de droguri spre serviciile specializate de asistență medicală, psihologică și socială ce au ca obiectiv menținerea abstenenței și reintegrarea socială a acestora.

Monitorizarea rețelei de unități medicale care oferă asistența medicală de urgență, precum și a persoanelor consumatoare de droguri tratate în serviciile spitalicești de urgență reprezintă o sursă importantă de informații necesare dezvoltării și evaluării politicilor și programelor care vizează reducerea consumului de substanțe psihoactive, precum și a problemelor conexe.

6.2.1. Sistemul de colectare a cazurilor de urgențe medicale ca urmare a consumului de droguri

Agencia Națională Antidrog, prin **Observatorul Român pentru Droguri și Toxicomanie**, asigură monitorizarea, la nivel național, a cazurilor de urgențe medicale ca urmare a consumului de droguri, în conformitate cu prevederile *Hotărârii nr. 860 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, cu modificările și completările ulterioare și Ordinului nr. 770/192 pentru aprobarea Metodologiei de completare a fișelor standard și de transmitere a datelor prevăzute în foaia individuală de urgență pentru consumul de droguri, în foaia individuală de admitere la tratament pentru consumul de droguri, în fișa privind cazurile înregistrate de HVC și HVB în rândul consumatorilor de droguri injectabile și în fișa standard de prevalență a infecțiilor cu HIV, HVB și HVC în rândul consumatorilor de droguri injectabile.*

Prin caz de urgență se înțelege condiția medicală a unui consumator de droguri, în legătură sau nu cu consumul, care îi pune în pericol viața.

Obiectivele acestui indicator sunt:

- Identificarea caracteristicilor socio-demografice ale persoanelor consumatoare de droguri tratate în serviciile spitalicești de urgență.
- Identificarea modelelor de consum pentru persoanele consumatoare de droguri tratate în serviciile spitalicești de urgență.
- Evidențierea diagnosticelor persoanelor consumatoare de substanțe psihoactive tratate în serviciile spitalicești de urgență.
- Furnizarea de informații necesare dezvoltării și evaluării politicilor și programelor care vizează reducerea consumului de substanțe psihoactive, precum și a problemelor conexe.

În situații de urgență, serviciile de asistență se acordă imediat în unitățile medicale de specialitate, în condițiile legii. În sistemul de raportare a datelor referitoare la urgențele medicale în care este menționat consumul de substanțe psihoactive (diagnostic principal sau diagnostic secundar) sunt incluse următoarele categorii de furnizori de servicii medicale:

- Spitalele generale publice care au în structură un departament de primiri urgențe (unitate/ compartiment de primiri urgențe, cameră de gardă) și care primesc urgențe medicale de orice cauză;
- Spitalele de specialitate care primesc urgențe.

Conform datelor prezentate de Ministerul Sănătății pe www.data.gov.ro, sistemul public de asistență medicală este format din 184 de unități medicale spitalicești care pot oferi servicii medicale de urgență.

Unitățile medicale spitalicești sunt împărțite astfel:

- Spitale de urgență – 60 unități;
- Spitale de specialitate – 19 unități;
- Spitale generale – 105 unități.

Harta 6 - 1: Distribuția națională a unităților medicale spitalicești, 2023

Sursa: www.data.gov.ro

Pentru a realiza o analiză a cazuisticii urgențelor medicale datorate consumului de droguri ilicite, în funcție de diagnosticul de urgență, s-a procedat la o grupare a acestora, pe baza clasificării ICD 10 (*International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems 10th Revision*), recomandată de Organizația Mondială a Sănătății.

Pornind de la aceste considerente, diagnosticale consemnate de medici în *Fișa standard de înregistrare a urgenței medicale datorată consumului de substanțe psihoactive* au fost încadrate, după cum urmează:

- intoxicație acută: poate include trauma, inhalarea vomei, delirul, coma, convulsiile și alte complicații medicale. Natura acestor complicații depinde de clasa farmacologică a substanței consumate și de modul de administrare.
- utilizarea nocivă: cazuri de hepatită, de infecție cu HIV, în care virusul a fost contactat ca urmare a injectării de substanțe psihoactive sau episoade de tulburare depresivă secundară la consumul de alcool.
- dependența: grup de tulburări comportamentale, cognitive și fiziologice care se dezvoltă după consumul repetat de substanțe psihoactive și care include de obicei o dorință puternică de a consuma substanțe psihoactive, dificultăți în controlul utilizării acestora, persistență în utilizarea lor în ciuda consecințelor negative, o prioritate mai mare acordată consumului de droguri decât de alte activități și obligații, creșterea toleranței la substanța psihoactivă consumată, și, uneori, starea de sevraj.
- sindrom de întrerupere a consumului (sevrajul): grup de simptome severe care apar ca urmare a întreruperii totale sau parțiale a consumului unei substanțe psihoactive, după o utilizare îndelungată a acesteia. Sindromul de întrerupere a consumului poate fi complicat de convulsii sau de sevrajul cu delir.

- tulburări psihotice și de comportament: grup de tulburări psihotice care apar în timpul sau ca urmare a consumului de substanțe psihoactive, dar care nu sunt explicate pe baza unei simple intoxicații acute și nu fac parte din sindromul de întrerupere a consumului. Se caracterizează prin halucinații, distorsiuni perceptive, iluzii, tulburări psihomotorii și un efect anormal, care poate varia de la frică intensă la extaz. Tot în această categorie au fost incluse tulburările de personalitate sau de comportament care persistă dincolo de perioada în care operează efectul substanței psihoactive consumate.
- alte diagnostice: reprezintă o clasă de diagnostice induse sau determinate de consumul de substanțe psihoactive, precum: leziuni sau traumatisme produse prin autoleziune, accidente și alte cauze externe.
- recoltare probe biologice: reprezintă cazurile care se prezintă la secțiile de primiri urgență în vederea recoltării de probe biologice pentru efectuarea de determinări toxicologice.

În procesul de implementare a indicatorului „**Urgențe medicale ca urmare a consumului de droguri**” Centrele de Prevenire Evaluare și Consiliere Antidrog din cadrul Agenției Naționale Antidrog au sarcina de a contacta unitățile medicale spitalicești care oferă asistență medicală de urgență în vederea informării cu privire la reglementările în vigoare referitoare la obligativitatea completării și colectării datelor aferente cazurilor care îndeplinesc condițiile necesare.

6.2.2. Urgențe medicale ca urmare a consumului de droguri ilicite

Monitorizarea urgențelor medicale ca urmare a consumului de substanțe psihoactive reprezintă un indicator important care, alături de alți indicatori specifici, contribuie la stabilirea imaginii de ansamblu privind consumul de droguri în populația generală.

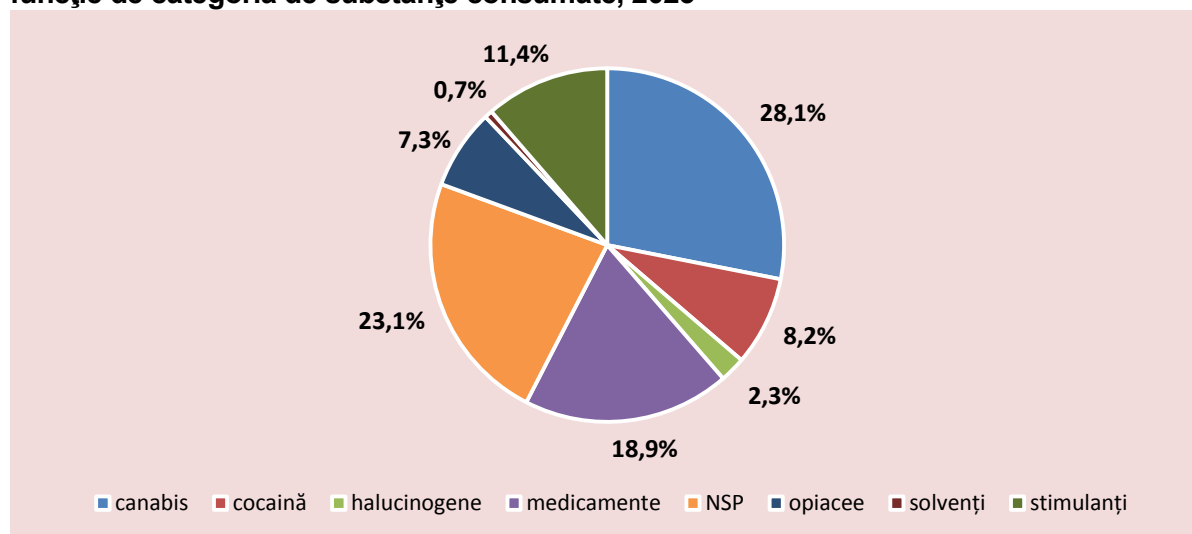
- **Număr de cazuri**

La nivel național, în anul 2023, au fost înregistrate 3089 cazuri de urgențe medicale în care a fost semnalat consumul cel puțin al unui drog ilicit (consum singular sau în combinație), în creștere față de numărul de cazuri raportate în anul 2022 – 2219 cazuri.

- **Tipuri de substanțe consumate**

Canabisul și noile substanțe psihoactive sunt raportate, în peste jumătate dintre cazurile de urgențe pentru care s-a raportat consum de droguri ilicite (28,1% pentru cannabis și 23,1% pentru NSP). Opiaceele au fost raportate în 7,3% dintre cazuri, iar consumul de stimulanti a fost menționat în 19,6% dintre cazuri (8,2% cocaină și 11,4% stimulanti, alții decât cocaina). Consumul de medicamente a fost raportat în 18.9% dintre cazurile de urgență înregistrate.

Grafic 6 - 10: Distribuția cazurilor de urgență care au raportat consum de droguri ilicite, în funcție de categoria de substanțe consumate, 2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

- **Determinări toxicologice**

În vederea detectării prezenței în organism a substanțelor consumate au fost realizate determinări toxicologice pentru 2571 pacienți (83,2%), în cazul cărora s-a putut stabili o legătură directă între cauza urgenței și consumul de droguri.

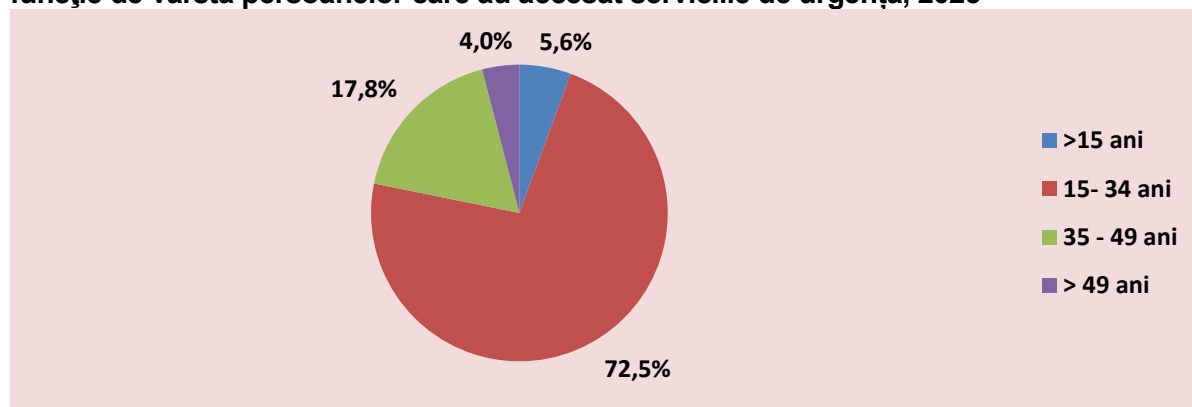
- **Sex**

Distribuția cazurilor de urgențe medicale datorate consumului de droguri ilicite, care au fost raportate în anul 2023, prezintă în continuare o repartitie inegală între bărbați și femei, cu o pondere crescută în cazul bărbaților – 76,2%.

- **Vârsta**

În ceea ce privește vârsta persoanelor care au accesat serviciile de urgență se observă că 78,1% sunt persoane cu vârsta sub 35 ani, 17,8% sunt persoane cu vârsta între 35 și 49 ani, restul de 4,0% fiind persoane de peste 49 ani.

Grafic 6 - 11: Distribuția cazurilor de urgență care au raportat consum de droguri ilicite, în funcție de vârsta persoanelor care au accesat serviciile de urgență, 2023

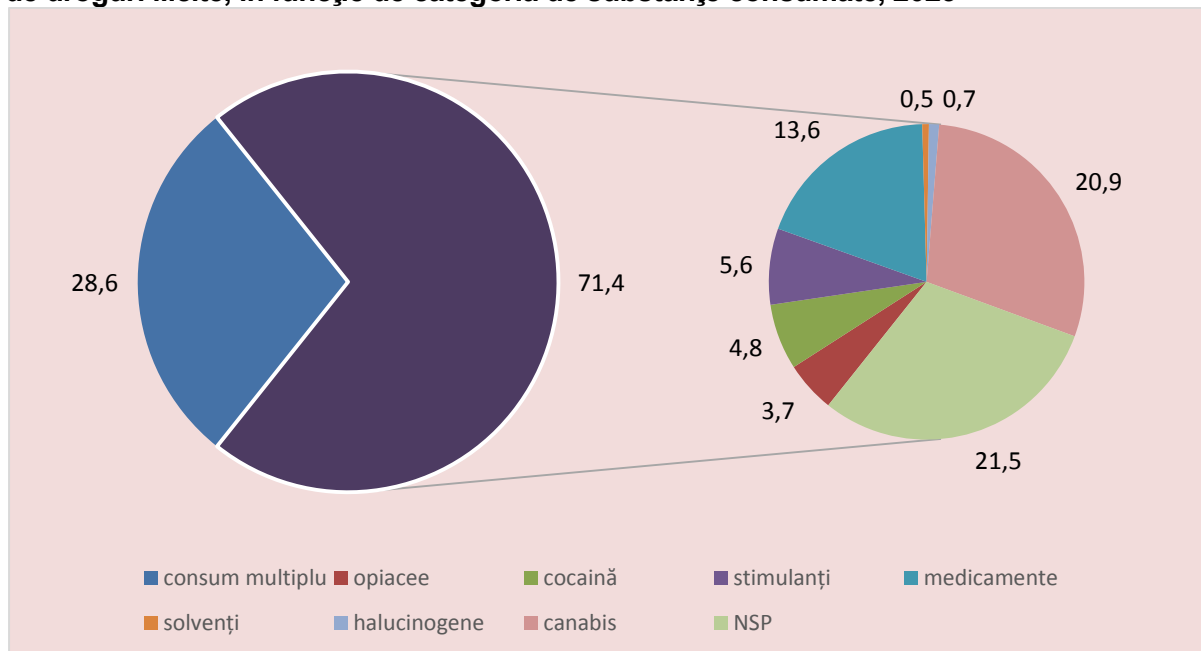

Sursa: Agenția Națională Antidrog

- **Model de consum**

Analiza modelului de consum ne arată că în 71,4% din cazurile de urgență s-a înregistrat consumul unei singure substanțe psihoactive, în timp ce, în 28,6% din cazuri s-a observat consum de droguri multiple.

Grafic 6 - 12: Modelul consumului raportat pentru urgențele medicale datorate consumului de droguri ilicite, în funcție de categoria de substanțe consumate, 2023

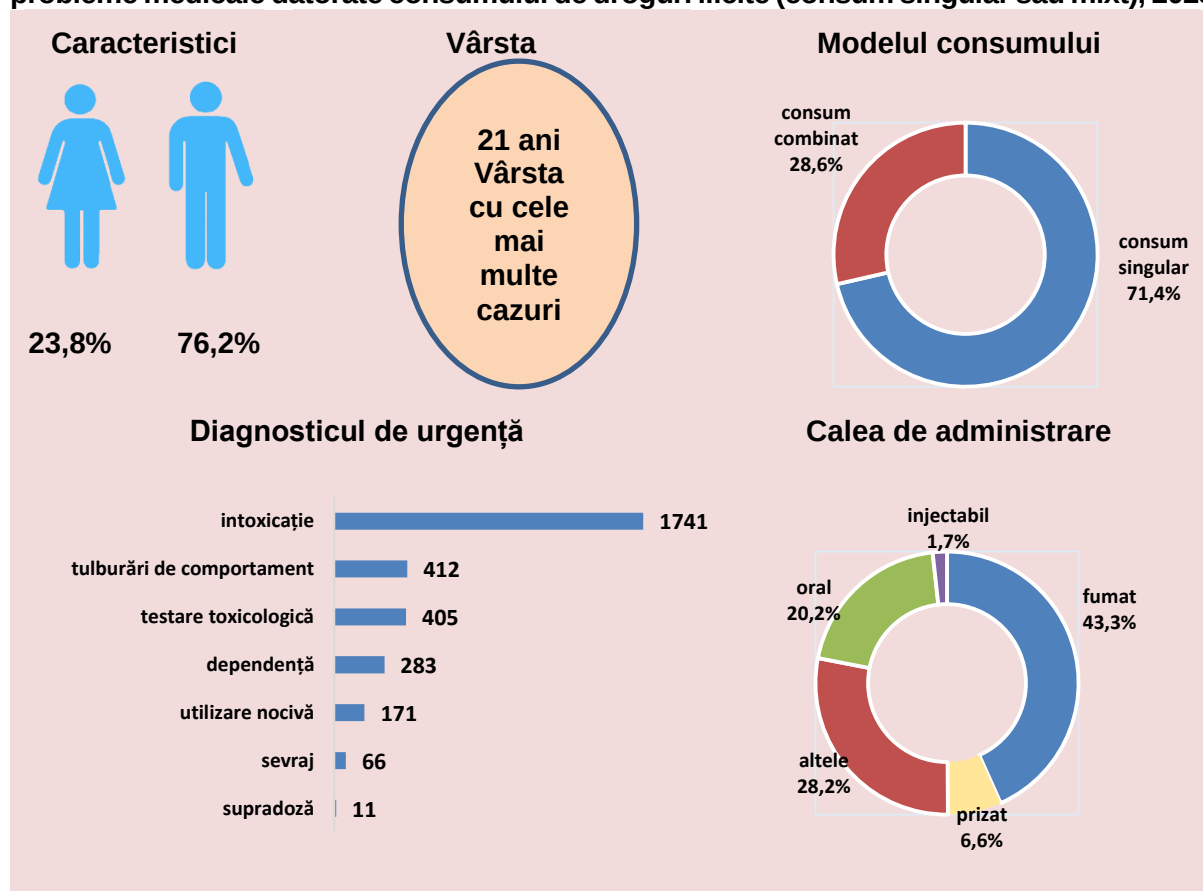

Sursa: Agenția Națională Antidrog

• Cale de administrare

În cazul fișelor în care au fost completate date privind calea de administrare a drogurilor ilicite, fumatul/ inhalarea a fost menționat(ă) în 43,3% dintre cazuri, pe locul următor situându-se ingerarea (administrarea pe cale orală), cu 20,2% înregistrări. Calea injectabilă a fost menționată în doar 1,7% dintre cazuri. Trebuie specificat faptul că, pentru mai mult de un sfert (28,2%) dintre cazuri nu a fost precizată modalitatea de administrare a drogurilor ilicite ("altă cale").

Tabel 6 - 1: Caracteristici ale persoanelor care s-au prezentat la secțiile de urgență pentru probleme medicale datorate consumului de droguri ilicite (consum singular sau mixt), 2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

• Diagnostic

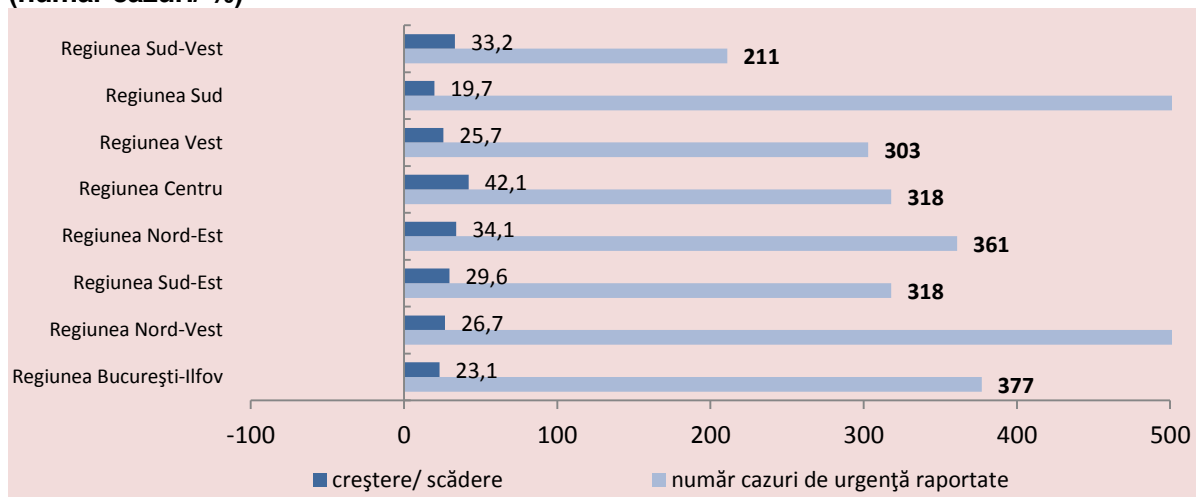
Simptomatologia cazurilor de urgență raportate arată că, din cele 3089 de cazuri, majoritatea (56,4%) s-au datorat unor intoxicații acute cu droguri ilicite, în 13,3% s-au înregistrat tulburări psihotice și de comportament. Pentru 9,2% dintre cazuri s-a consemnat diagnosticul de dependență, iar 5,5% au fost ca urmare a utilizării nocive a diferitelor substanțe ilicite. În 13,1% dintre cazurile de urgență raportate pentru consum de droguri ilicite, s-a solicitat recoltarea de probe biologice în vederea efectuării de determinări toxicologice.

În funcție de regiunea de dezvoltare economică a României în care a fost înregistrată urgența medicală ca urmare a consumului exclusiv de droguri ilicite, în anul 2023, situația se prezintă astfel:

- Nord-Vest (Bihor, Bistrița Năsăud, Cluj, Maramureș, Sălaj, Satu Mare) – **674** cazuri (față de 494 cazuri în 2022);
- Vest (Arad, Caraș Severin, Hunedoara, Timiș) – **303** cazuri (față de 225 cazuri în 2022);
- Nord-Est (Botoșani, Suceava, Iași, Neamț, Bacău, Vaslui) – **361** cazuri (față de 238 cazuri în 2022);
- Sud-Est (Vrancea, Galați, Buzău, Brăila, Constanța, Tulcea) – **318** cazuri (față de 224 cazuri în 2022);
- Centru (Mureș, Harghita, Alba, Sibiu, Brașov, Covasna) – **318** cazuri (față de 184 cazuri în 2022);
- Sud-Vest (Gorj, Vâlcea, Olt, Mehedinți, Dolj) – **211** cazuri (față de 141 cazuri în 2022);

- Sud (Argeș, Dâmbovița, Prahova, Ialomița, Călărași, Giurgiu, Teleorman) – **527** cazuri (față de 423 cazuri în 2022);
- București-Ilfov (Municipiul București și județul Ilfov) – **377** cazuri (față de 290 cazuri în 2022).

Grafic 6 - 13: Distribuția urgențelor medicale ca urmare a consumului de substanțe psihoactive/ evoluția față de anul precedent, pe regiuni de dezvoltare economică, 2023 (număr cazuri/ %)

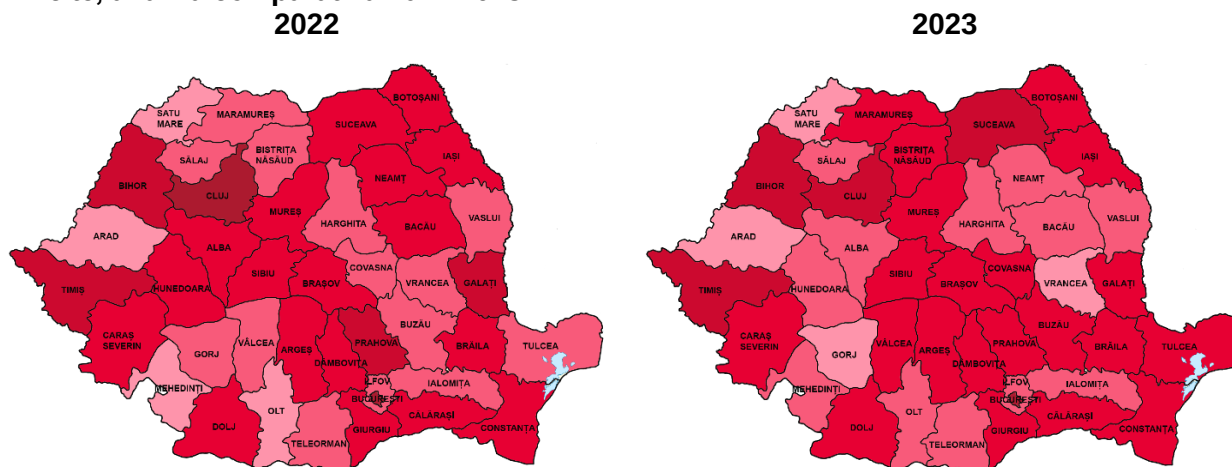

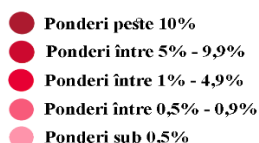
Sursa: Agenția Națională Antidrog

În toate cele 8 regiuni de dezvoltare economică s-a înregistrat o cazuistică mai mare în anul 2023, față de cea din 2022:

- **regiunea București-Ilfov:** creștere cu 23,1% a numărului de cazuri;
- **regiunea Centru:** creștere cu 42,1% a numărului de cazuri;
- **regiunea Nord-Est:** creștere cu 34,1% a numărului de cazuri;
- **regiunea Nord-Vest:** creștere cu 26,7% a numărului de cazuri;
- **regiunea Sud:** creștere cu 19,7% a numărului de cazuri;
- **regiunea Sud-Est:** creștere cu 29,6% a numărului de cazuri;
- **regiunea Sud-Vest:** creștere cu 33,2% a numărului de cazuri;
- **regiunea Vest:** creștere cu 25,7% a numărului de cazuri.

Harta 6 - 2: Repartiția geografică a cazurilor de urgență cauzate de consumul de droguri ilicite, analiză comparativă 2022-2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

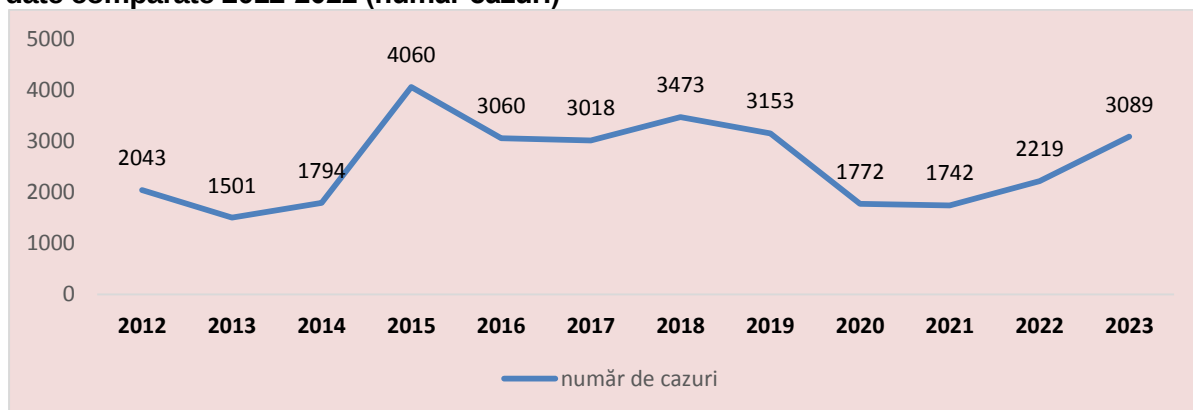
Analiza repartiției urgențelor medicale la nivelul unităților teritorial-administrative ale țării, în raport cu ponderea numărului de cazuri de urgență înregistrate, conduce la gruparea județelor și la delimitarea unor zone de risc, după cum urmează:

- Zonă de risc foarte mare (ponderi peste 10%): București.
- Zonă de risc mare (ponderi între 5% și 9,9%): Cluj, Bihor, Suceava, Timiș.
- Zonă de risc mediu (ponderi între 1% și 4,9%): Argeș, Bistrița-Năsăud, Brăila, Botoșani, Brașov, Buzău, Călărași, Caraș-Severin, Constanța, Covasna, Dâmbovița, Dolj, Giurgiu, Galați, Iași, Maramureș, Mureș, Prahova, Sibiu, Tulcea, Vâlcea.
- Zonă de risc mic (ponderi între 0,5% și 0,9%): Alba, Bacău, Harghita, Hunedoara, Ialomița, Ilfov, Mehedinți, Neamț, Olt, Sălaj, Teleorman, Vaslui.
- Zonă de risc foarte mic (ponderi sub 0,5%): Arad, Gorj, Satu-Mare, Vrancea.

6.2.3 Tendințe

Numărul cazurilor înregistrate în anul 2023 (3089) se apropie de valoarea înregistrată în 2019 (3153), înainte de declanșarea pandemiei COVID-19, situându-se, în continuare, sub valoarea maximă înregistrată în anul 2015 (4060 cazuri).

Grafic 6 - 14: Evoluția urgențelor medicale datorate consumului exclusiv de droguri ilicite, date comparate 2012-2022 (număr cazuri)

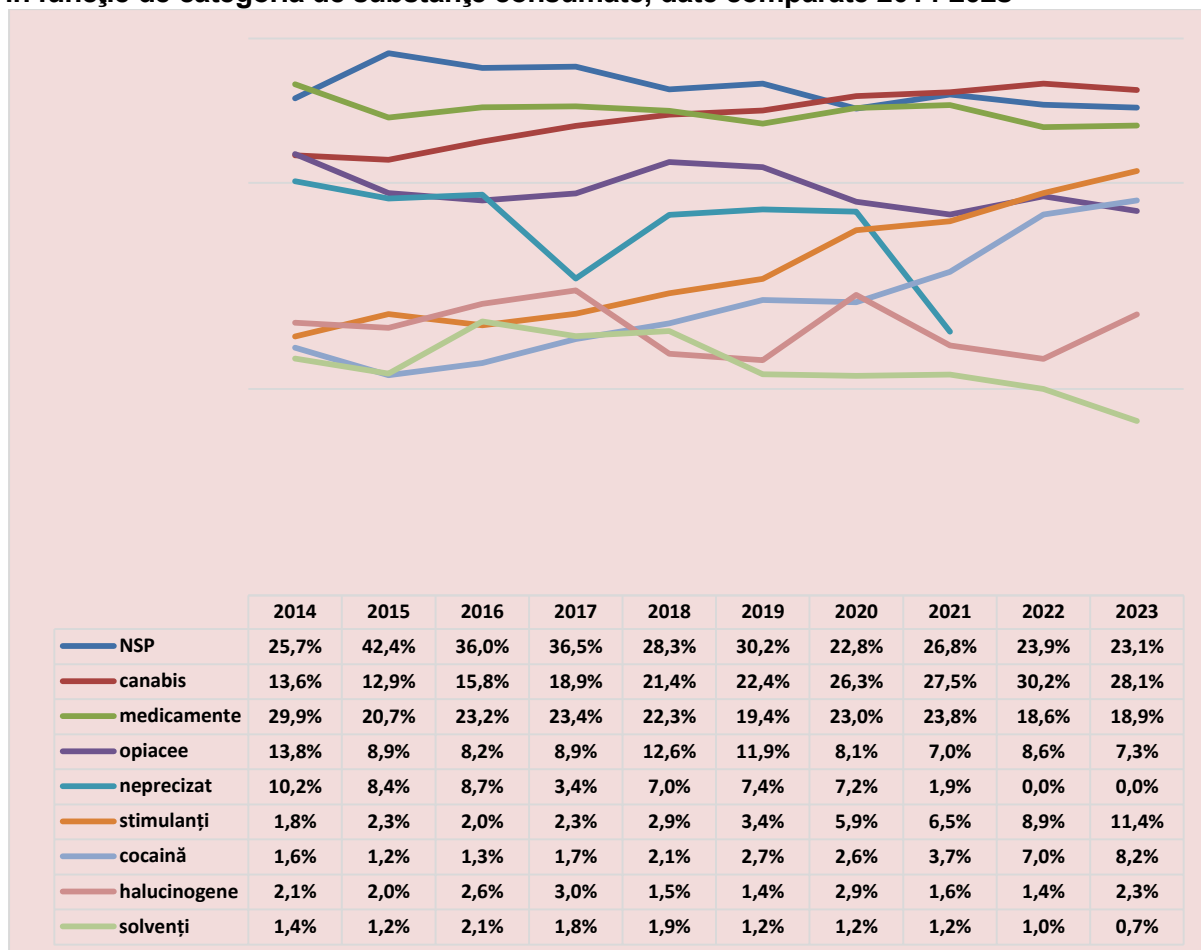
Sursa: Agenția Națională Antidrog

Tabloul urgențelor medicale datorate consumului de droguri ilicite, în toată perioada de monitorizare este dominat de cannabis, noi substanțe psihoactive și medicamente, prezentând următoarele tendințe:

- noile substanțe psihoactive prezintă aproximativ aceeași pondere în ultimii patru ani de monitorizare (2020-2023), aproximativ un sfert din totalul cazurilor, în scădere față de vârful înregistrat în anul 2015, an în care ponderea NSP, în totalul cazurilor de urgență, era observată în aproape jumătate dintre acestea (42,4%); în cazul cannabisului, procentele înregistrate în ultimii 4 ani depășesc o pătrime din numărul total de cazuri de urgență datorate consumului de droguri ilicite, cannabisul înregistrând, de altfel, o creștere în cei 10 ani de monitorizare, de la aproximativ 1 caz din 10, în anul 2014, la aproximativ 3 cazuri din 10, în anul 2023; medicamentele prezintă o

tendință de stabilizare, înregistrând, în 2023, o pondere asemănătoare cu cea înregistrată în anul anterior.

Grafic 6 - 15: Evoluția urgențelor medicale datorate consumului exclusiv de droguri ilicite, în funcție de categoria de substanțe consumate, date comparate 2014-2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În anul 2023, opioacele scad, ca pondere din numărul total de urgențe datorat consumului de droguri ilicite, comparativ cu cea din anul anterior, înregistrând cea de a doua cea mai mică proporție din cei 10 ani de monitorizare. Pe de altă parte, atât ponderea cocainei, cât și a celorlalți stimulanți în cazuistica urgențelor medicale datorate consumului de droguri prezintă o tendință ascendentă pe întreaga perioadă de monitorizare de 10 ani (pentru cocaină, creșterea față de valoarea de referință din 2014 este de peste 400%, pentru ceilalți stimulanți fiind de peste 500%), în anul 2023 înregistrându-se cele mai mari valori ale acestor ponderi (8,2% pentru cocaină și 11,4% pentru stimulanți, alții decât cocaina).

6.3. BOLI INFECȚIOASE ASOCIATE CONSUMULUI DE DROGURI

Monitorizarea sistematică, utilizând instrumente validate științific, a dinamicii infectării cu HIV și hepatite virale în rândul persoanelor care își injectează droguri, categoria cea mai expusă la a contracta astfel de boli, reprezintă una dintre direcțiile de acțiune importante, prevăzută în documentele programatice naționale privind politicile publice din domeniul drogurilor.

Sursele de date utilizate pentru evaluarea situației bolilor infecțioase supravegheate, în anul 2023, conform prevederilor metodologice ale indicatorului epidemiologic cheie „Boli infecțioase asociate consumului de droguri”, au fost:

a. baza de date privind indicatorul „Admitere la tratament ca urmare a consumului de droguri” -TDI (se utilizează informații auto-declarate de beneficiari despre statusul serologic propriu, precum și date privind testările și rezultatele acestora, efectuate în timpul tratamentului) – include date colectate continuu de Agenția Națională Antidrog din monitorizarea de rutină a tuturor serviciilor specializate de tratament pentru consumul de droguri, active la nivel național în anul de referință.

b. monitorizarea de rutină a programelor de reducere a riscurilor (baza de date creată de Agenția Națională Antidrog începând cu anul 2012) – cuprinde date privind programele de schimb de seringi precum și alte servicii de reducere a riscurilor disponibile la nivelul municipiului București.

c. studiile de supraveghere serologică și comportamentală (BSS) – se realizează periodic (ultimul studiu desfășurat în rândul persoanelor care își injectează droguri din municipiul București a fost realizat în anul 2023)

c. notificările, comunicate de instituțiile abilitate ale Ministerului Sănătății, respectiv Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/ SIDA în România – Institutul Național de Boli Infecțioase “Prof. Dr. M. Balș”²¹ și Centrul Național de Supraveghere și Control al Bolilor Transmisibile (punct național focal ECDC) - Institutul Național de Sănătate Publică.

6.3.1. Notificări (cazuri nou diagnosticate)

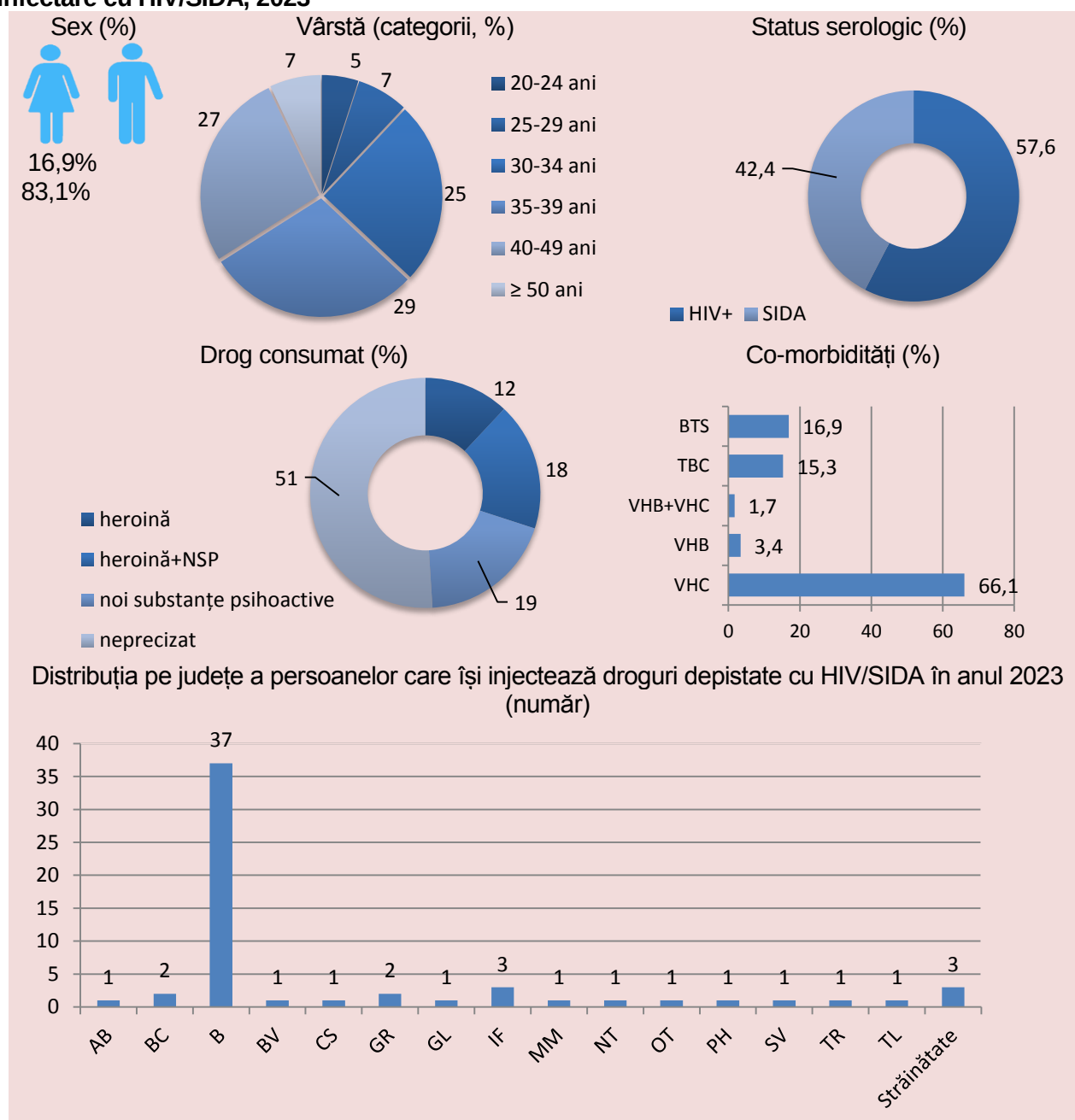
Potrivit datelor disponibile la nivelul Compartimentului pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România din cadrul Institutului Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș”, în anul 2023 au fost diagnosticate 716 cazuri noi cu HIV/SIDA. Consumul de droguri injectabile a reprezentat calea probabilă de transmitere a virusului imunodeficienței umane pentru 59 persoane depistate cu HIV/SIDA în anul de referință. Pondere infectărilor cu HIV/SIDA ca urmare a consumului injectabil de droguri în totalul cazurilor nou diagnosticate este de 8,2%.

Persoana care își injectează droguri diagnosticată cu HIV/SIDA în anul 2023 prezintă următoarele caracteristici:

- este de sex masculin (49 persoane din 59 persoane)
- are vârsta cuprinsă în intervalul 30-39 ani (32 persoane din 59 persoane)
- nu declară substanța consumată (30 persoane) iar dintre cei care totuși au menționat-o (N=29 cazuri), 11 persoane au consumat heroină în amestec cu NSP iar 11 persoane au consumat NSP;
- este rezident în municipiul București (37 persoane din 59 persoane)
- prezintă co-infecție cu virusul hepatic de tip C (39 persoane din 59 persoane)
- 34 persoane sunt infectate cu HIV, iar 25 persoane au dezvoltat deja SIDA.

²¹Datele sunt obținute din informațiile culese din fișele de confirmare a infecției HIV/SIDA, primite din centrele regionale de Evaluare și Monitorizare a infecției HIV/SIDA și prelucrate la Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea infecției HIV/SIDA în România, din cadrul Institutului Național de Boli Infecțioase “Prof. dr. Matei Balș” - București.

Tabel 6 - 2: Caracteristici ale consumatorilor de droguri injectabile, cazuri notificate de infectare cu HIV/SIDA, 2023

Sursa: Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/ SIDA în România – INBI „Prof. Dr. Matei Balș”

Conform datelor publicate de Centrul Național de Supraveghere și Control al Bolilor Transmisibile (Institutul Național de Sănătate Publică), 149 cazuri au intrat în sistemul național de supraveghere de rutină pentru hepatitele virale B și C pe parcursul anului 2023. Consumul injectabil de droguri a fost menționat drept cale posibilă de transmitere a virusului pentru 2 persoane depistate cu hepatita virală B.

6.3.2.Prevalență

6.3.2.1. Prevalența infectării cu HIV, VHB, VHC a consumatorilor de droguri admiși la tratament (date auto-raportate) în anul 2022

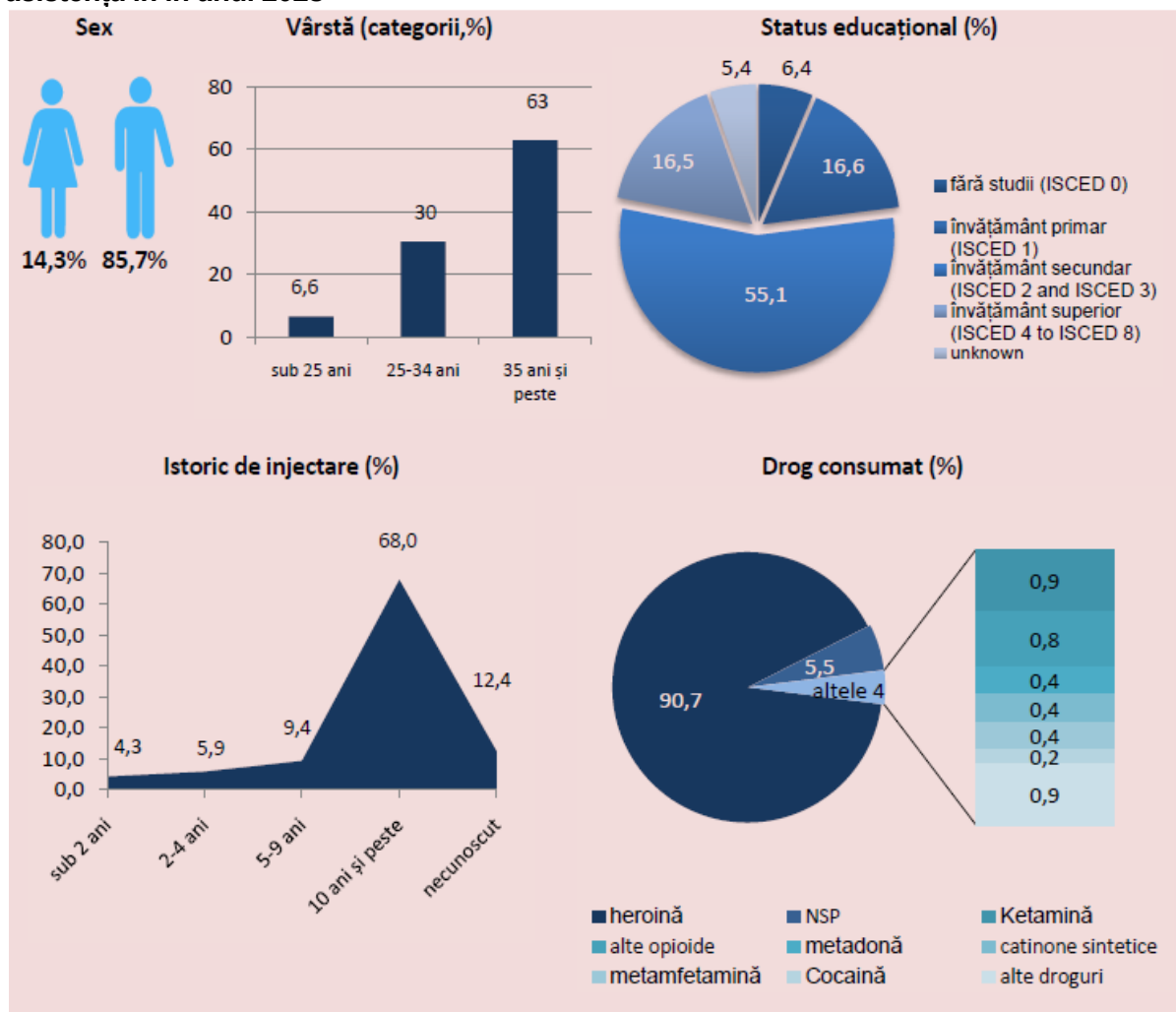
Definiția cazului pentru datele analizate include persoanele consumatoare de droguri admise la tratament în anul 2023, care au declarat că și-au administrat drogul principal de consum pe cale injectabilă în ultimele 30 de zile anterioare admitterii la tratament. Pentru stabilirea prevalențelor HIV, VHB și VHC au fost utilizate cazurile care au raportat efectuarea unei testări voluntare privind infectarea cu bolile supravegheate menționate în ultimele 12 luni anterioare admitterii la tratament.

În baza de date constituită în anul 2023 în urma monitorizării de rutină a indicatorului „Admitere la tratament ca urmare a consumului de droguri” au fost înregistrate 559 persoane care își injectează droguri.

Persoanele care și-au injectat droguri în ultimele 30 zile anterioare admitterii la tratament intrate în sistemul de tratament în anul 2023 prezintă următoarele caracteristici:

- este preponderent masculină (85,7%);
- se încadrează majoritar în grupa de vârstă 30-39 ani (63%);
- locuiește în zona București-Ilfov (94,3%);
- consumă heroină (90,7%);
- debutul în consumul injectabil de droguri a survenit, preponderent, în intervalul de vârstă 15-24 ani (56,7%);
- perioada medie de latență în consum (de la debut până la momentul admitterii la tratament specializat) este de 12,2 ani;
- are un istoric îndelungat, de peste 10 ani, în consumul injectabil de droguri (68%);
- anterior admitterii la tratament, a consumat zilnic droguri injectabile (69,4%);
- a preferat consumul singular de droguri în ultimele 30 zile anterioare admitterii la tratament (70,1%);
- a utilizat, în comun, echipament de injectare cu mai mult de 12 luni în urmă (44,9%) iar 29% nu a recurs niciodată la o astfel de practică de consum;
- a absolvit studii gimnaziale sau liceale (55,1%);
- a mai fost în tratament pentru consum de droguri (74,8%);
- a beneficiat, preponderent, de serviciile de asistență acordate în regim ambulatoriu (51,9%).

Tabel 6 - 3: Caracteristicile persoanelor care au declarat că și-au injectat drogul principal de consum în ultimele 30 zile anterioare admiterii la tratament, admise în sistemul de asistență în anul 2023

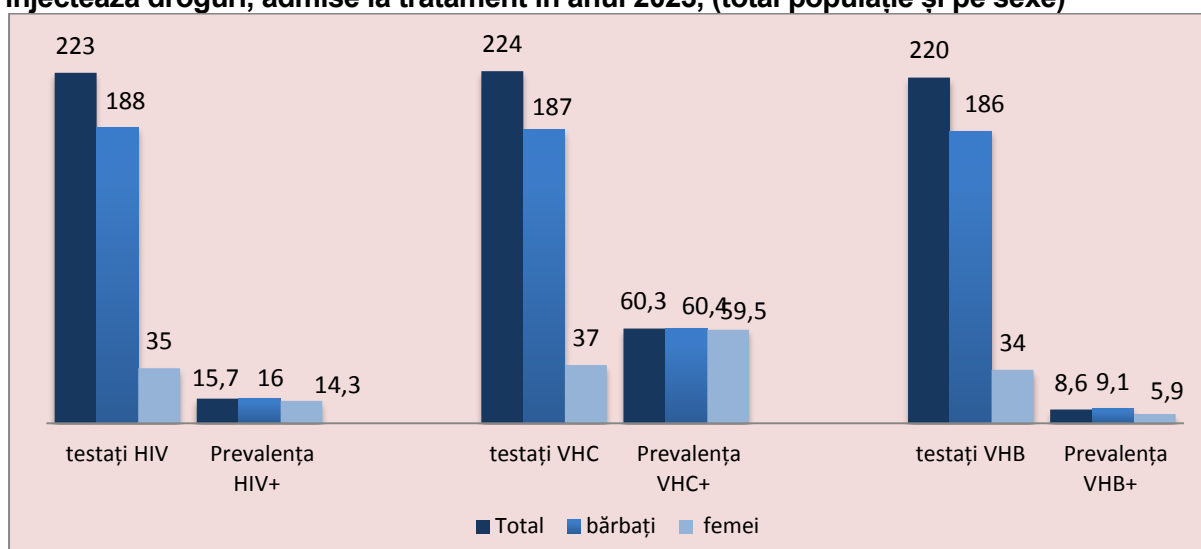

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Aproximativ 40% dintre persoanele care și-au injectat droguri în ultimele 30 zile de consum, intrate în sistemul de tratament în anul 2023, au declarat că s-au testat HIV, VHB și VHC în ultimele 12 luni anterioare admiterii la tratament. Dintre cei testați, 15,7% au declarat că au avut rezultat pozitiv la HIV, 8,6% au declarat că sunt infectate cu VHB iar 60,3% cu VHC.

Prevalența bolilor infecțioase supravegheate în rândul populației analizate prezintă variații în funcție de sexul persoanei. Astfel, se observă că HIV și VHB sunt mai prevalente în cadrul populației masculine (16% față de 14,3% în cazul femeilor, respectiv 9,1% față de 5,9% în cazul femeilor). În privința infecției cu VHC, distribuția pe sexe este relativ uniformă (60,4% în rândul bărbaților și 59,5% în rândul populației feminine).

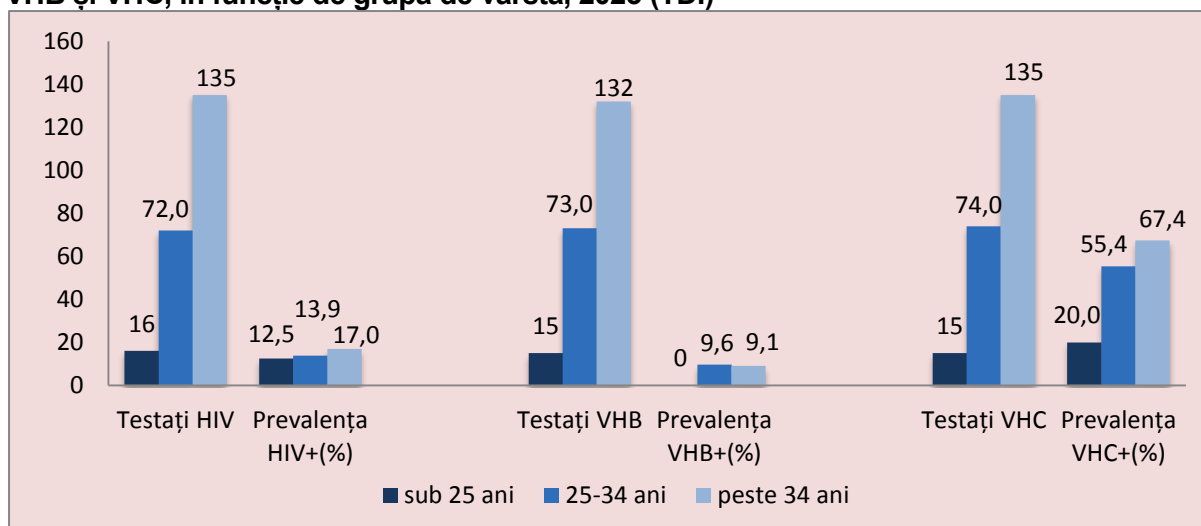
Grafic 6 - 16: Prevalența infectării cu HIV/ VHB/ VHC în rândul persoanelor care își injectează droguri, admise la tratament în anul 2023, (total populație și pe sexe)

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Beneficiarii serviciilor de asistență care au declarat că s-au testat în ultimele 12 luni anterioare admiterii la tratament se încadrează, în proporție de 60%, în categoria de vârstă peste 34 ani. Pentru această categorie de vârstă, se înregistrează și cele mai ridicate valori ale prevalenței infectării cu HIV și VHC, anume 17% HIV și 67,4% VHC. În cazul hepatitei virale de tip B, prevalența infectării este mai mare în cazul beneficiarilor cu vârsta cuprinsă între 25 – 34 ani.

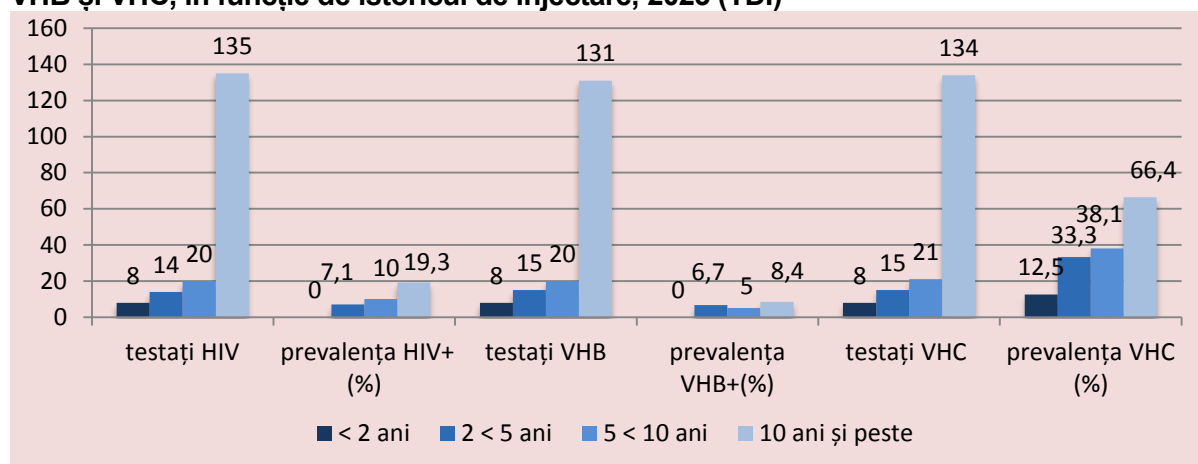
Grafic 6 - 17: Numărul persoanelor care se declară testate și prevalența infectării cu HIV, VHB și VHC, în funcție de grupa de vârstă, 2023 (TDI)

Agenția Națională Antidrog

Raportat la istoricul de injectare al populației de referință, se remarcă prezența infecției HIV și VHB în rândul persoanelor care și-au injectat droguri de cel puțin 2 ani în timp ce infectarea cu VHC îi afectează și pe cei cu istoric recent de injectare - sub 2 ani. Cele mai mari prevalențe ale infectării cu HIV, VHB și VHC se regăsesc în rândul beneficiarilor cu istoric îndelungat de injectare (de 5 ani și peste) și anume 19,3% pentru HIV, 8,4% pentru VHB, respectiv 66,4% pentru VHC.

Grafic 6 - 18: Numărul persoanelor care se declară testate și prevalența infectării cu HIV, VHB și VHC, în funcție de istoricul de injectare, 2023 (TDI)

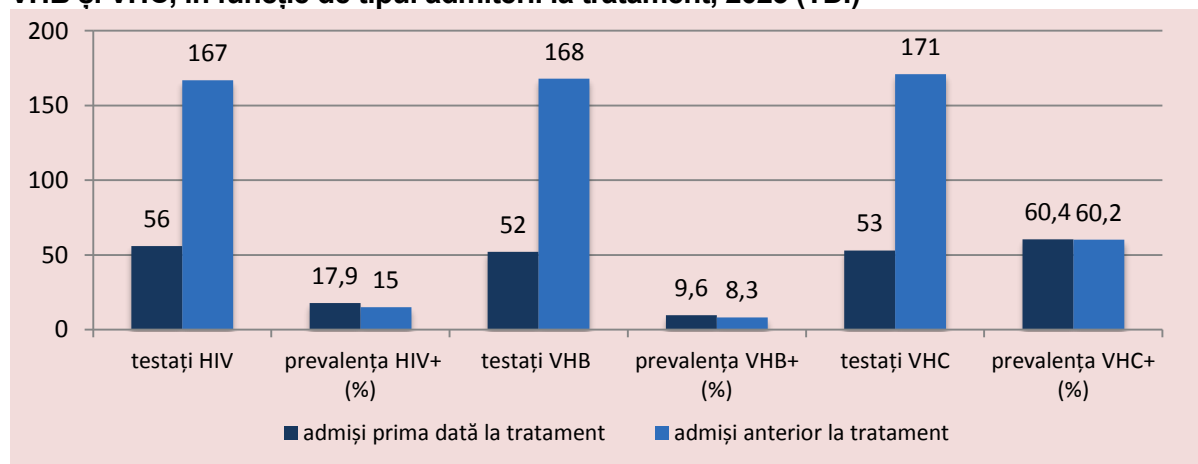

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Infecția cu HIV, VHB și VHC, în cadrul populației analizate, este observată atât în cazul persoanelor care, anterior anului 2023, au mai accesat serviciile de asistență acordate pentru consumul de droguri, cât și în rândul celor care au fost admiși pentru prima dată la tratament.

Pentru HIV și VHB, valorile prevalenței sunt mai ridicate în rândul beneficiarilor admiși pentru prima dată la tratament și anume: 17,9% pentru infecția cu HIV și 9,6% pentru infecția cu VHB. În cazul infecției cu virusul hepatic de tip C, nu se înregistrează modificări relevante ale prevalenței în funcție de tipul admiterii la tratament: 60,4% în cazul celor aflați la prima admitere la tratament, respectiv 60,2% în cazul celor anterior admiși la tratament.

Grafic 6 - 19: Numărul persoanelor care se declară testate și prevalența infectării cu HIV, VHB și VHC, în funcție de tipul admiterii la tratament, 2023 (TDI)

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Numărul scăzut al beneficiarilor serviciilor de asistență în anul 2023 care și-au injectat droguri și care se declară cu status serologic pozitiv la infecțiile HIV (35 persoane) și VHB (19 persoane) nu permite conturarea unui profil al acestora.

În privința infecției cu HIV, analiza cazurilor (35 persoane) indică următoarele:

- 30 persoane erau de sex masculin
- 33 persoane aveau reședința în București
- 23 persoane aveau vârsta de 35 ani și peste
- 17 persoane au absolvit studii gimnaziale sau liceale

- 31 persoane aveau o locuință stabilă
- 22 persoane locuiau cu familia de origine
- 30 persoane au fost admise la tratament pentru consum de heroină
- 21 persoane aveau cel mult 19 ani atunci când au consumat pentru prima dată droguri, media vârstei de debut fiind de 19,1 ani pentru cele 35 cazuri,
- 26 persoane aveau un istoric îndelungat de injectare de cel puțin 10 ani
- 25 persoane au mai fost admise anterior la tratament
- 25 persoane au fost tratate în regim de internare
- anterior admiterii la tratament, 26 persoane s-au injectat cu o frecvență zilnică
- cele 35 persoane au avut o durată medie de latență a consumului (de la debut până la prima admitere la tratament) de 14 ani,
- 12 persoane au utilizat în comun echipament de injectare, cu mai mult de 12 luni în urmă iar 7 persoane nu au recurs niciodată la o asemenea practică;
- 2 persoane au prezentat co-infecție cu VHB iar 29 persoane au prezentat co-infecție cu VHC.

În cazul infecției cu VHB, caracteristicile celor 19 persoane sunt următoarele:

- 17 persoane erau de sex masculin
- cele 19 persoane aveau reședința în București
- 12 persoane aveau vârsta de 35 ani și peste
- 15 persoane au absolvit studii gimnaziale și liceale
- 15 persoane aveau o locuință stabilă
- 10 persoane locuiau cu familia de origine
- 17 persoane au fost admise la tratament pentru consum de heroină
- 5 persoane au inițiat consumul de droguri la o vârstă cuprinsă între 15-19 ani iar alte 5 persoane au debutat în consum la o vârstă cuprinsă în intervalul 25 – 29 ani; media vârstei de debut pentru cele 19 persoane a fost de 24,2 ani
- 11 persoane aveau un istoric îndelungat de injectare de cel puțin 10 ani
- 14 persoane au fost admise anterior la tratament,
- 11 persoane au fost tratate în regim de internare
- anterior admiterii la tratament, 11 persoane și-a injectat droguri cu o frecvență zilnică
- cele 19 persoane au avut o durată medie de latență a consumului (de la debut până la prima admitere la tratament) de 10,9 ani,
- 10 persoane au utilizat în comun echipament de injectar, cu mai mult de 12 luni în urmă
- 4 persoane au prezintat co-infecție cu HIV iar 17 persoane co-infecție cu VHC.

Profilul beneficiarilor serviciilor de asistență în anul 2023 care și-au injectat droguri și care se declară cu status serologic pozitiv la virusul hepatic de tip C (N=135 persoane) se prezintă astfel:

- este de sex masculin (83,7%),
- are reședința în zona București – Ilfov (96,3%)
- are vârsta de 35 ani și peste (67,4%),
- a absolvit studii gimnaziale și liceale (63%),
- are locuință stabilă (85,2%),
- locuiește cu familia de origine (43%)
- este admis la tratament pentru consum de heroină (94,1%),

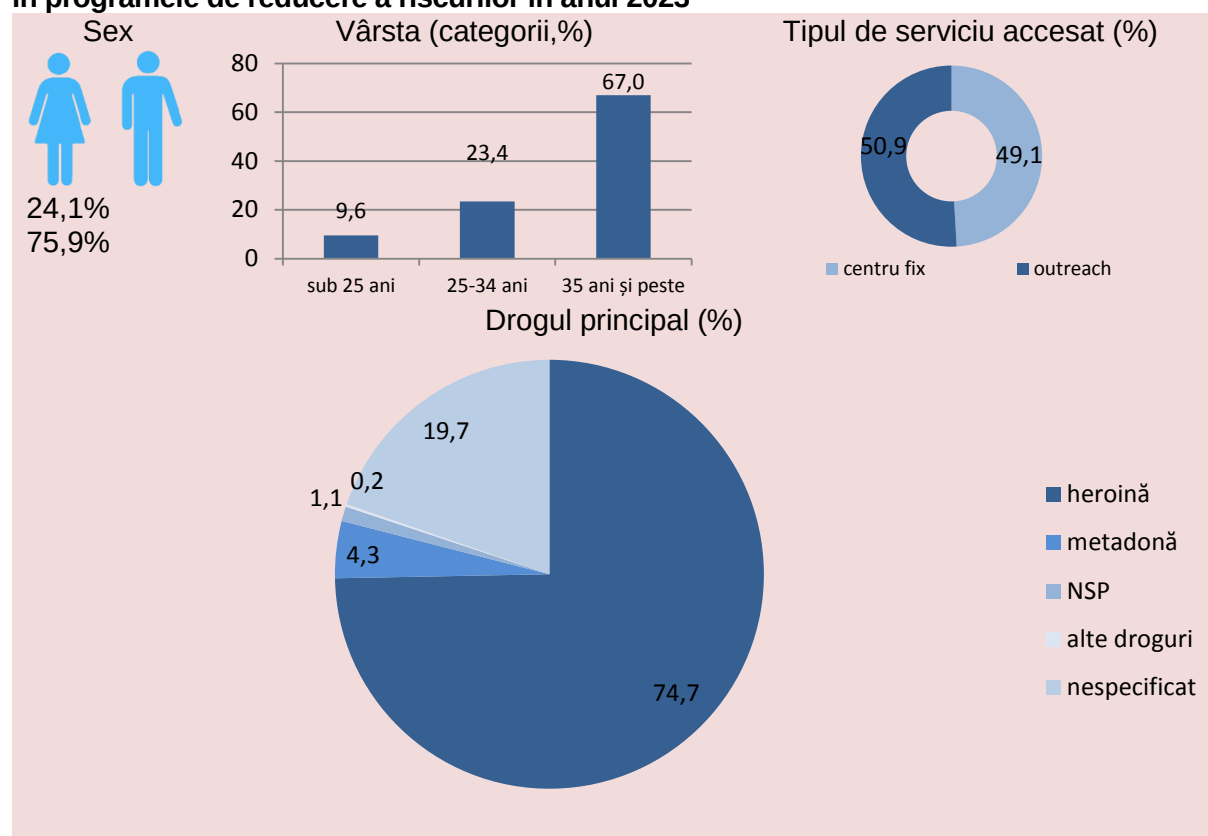
- a debutat în consumul de droguri la o vârstă de cel mult 19 ani (54,8%),
 - cu istoric îndelungat de injectare de peste 10 ani (76,1%),
 - admis anterior la tratament (76,3%),
 - tratat în regim de internare (60%),
 - anterior admiterii la tratament, și-a injectat droguri cu o frecvență zilnică (68,9%),
 - are o durată medie de latență a consumului (de la debut până la prima admitere la tratament) de 12,9 ani,
 - a utilizat în comun echipament de injectare cu mai mult de 12 luni în urmă (37%) sau nu a utilizat niciodată la comun echipament de injectare (31,1%)
- prezintă co-infecție cu HIV în 22,2% din cazuri și co-infecție cu VHB în 11,9% din cazuri.

6.3.2.2. Prevalența HIV, VHB și VHC în rândul persoanelor care își injectează droguri înregistrate în programele de reducere a riscurilor în anul 2023

Programul de reducere a riscurilor, disponibil exclusiv în municipiul București, a fost desfășurat de către Asociația Națională Anti-SIDA (ARAS) și de către echipa mobilă a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului din Sectorul 5 a municipiului București. Serviciile oferite în cadrul acestui program au constat în distribuirea de echipamente sterile de injectare și recuperarea seringilor utilizate spre a fi incinerate, informare și educare privind reducerea riscurilor de infecție cu HIV, hepatite virale și alte infecții cu transmitere sexuală și prevenirea supradozei; distribuirea de prezervative; transport/ referire/ acompaniere către servicii medicale și sociale specializate; consiliere și sprijin pentru integrarea socială și profesională; asistență medicală, socială și psihologică; consiliere și testare voluntară pentru HIV/ HBV/ HCV.

În anul 2023, 2432 persoane care își injectează droguri (PWID) au beneficiat de serviciile acordate în cadrul programelor de reducere a riscurilor derulate în municipiul București. Programul de schimb de seringi a fost accesat de 71,8% (N = 1747 PWID) dintre beneficiarii programelor de reducere a riscurilor.

Tabel 6 - 4: Caracteristicile persoanelor consumatoare de droguri injectabile, înregistrate în programele de reducere a riscurilor în anul 2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Caracteristicile persoanelor care își injectează droguri înregistrate în anul 2023 în programele de reducere a riscurilor converg spre următorul profil:

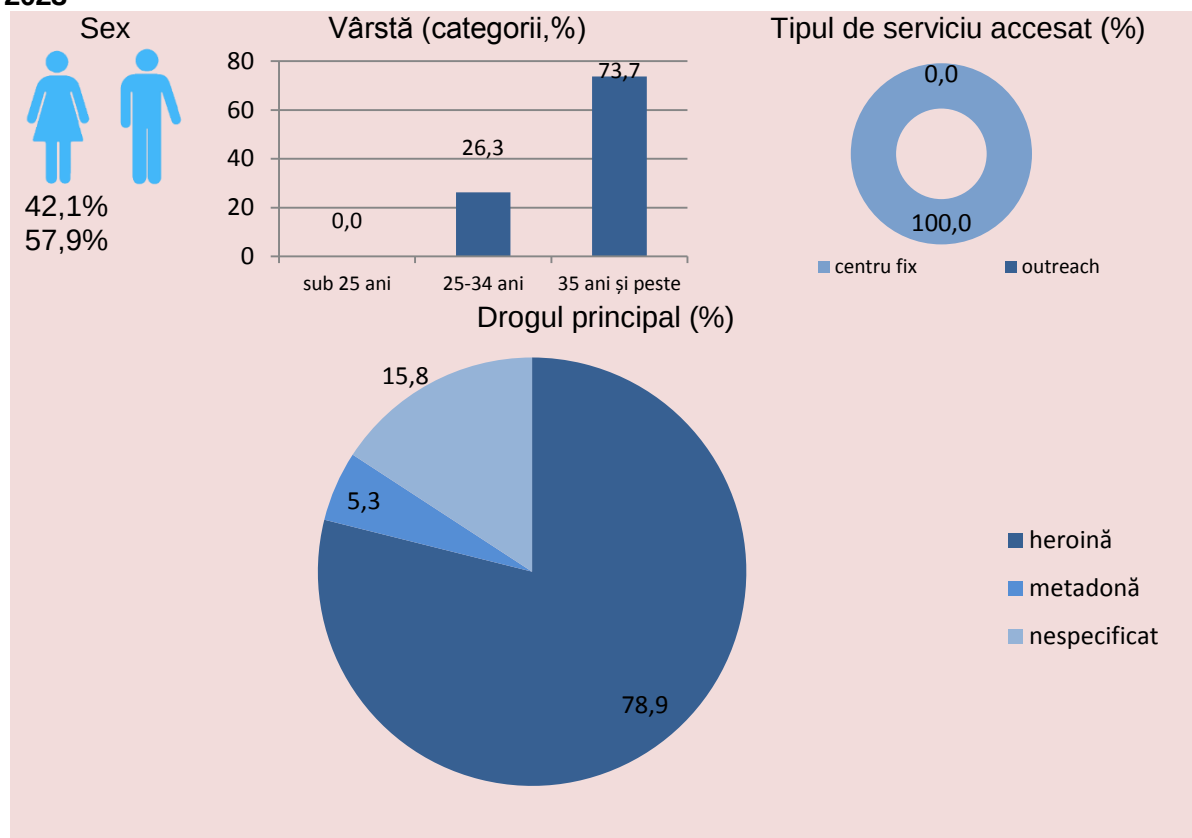
- de sex masculin (75,9%)
- cu vârsta de 35 ani sau mai mult (67%)
- cu consum de heroină (74,7%)
- a accesat serviciile oferite atât în cadrul centrului fix (49,1%) cât și în outreach (50,1%).

În anul 2023, 456 persoane (18,8%) care își injectează droguri au beneficiat de testare rapidă pentru detectarea virusurilor HIV, VHB și VHC în cadrul programelor de reducere a riscurilor.

Infecția cu HIV

Prevalența infectării cu HIV în rândul persoanelor care au accesat programele de reducere a riscurilor în anul 2023 este de 4,2%, din cele 455 teste rapide efectuate pentru identificarea HIV, 19 teste rapide dând un rezultat pozitiv.

Tabel 6 - 5: Caracteristicile persoanelor consumatoare de droguri injectabile depistate cu HIV în cadrul programelor de reducere a riscurilor derulate în municipiul București, în anul 2023

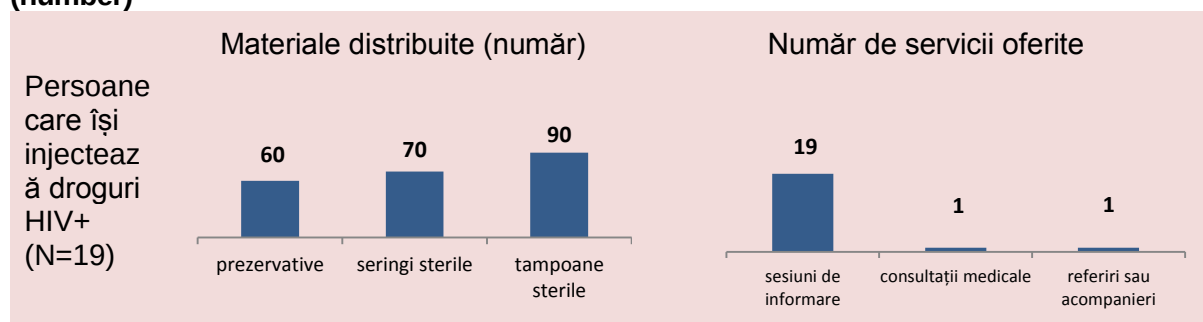
Sursa: Agenția Națională Antidrog

Ponderea foarte mică a persoanelor cu status serologic pozitiv la HIV (0,8%) în grupul de beneficiari ai programelor de reducere a riscurilor (2432 persoane) nu permite extragerea unui profil al acestora. Analiza celor 19 cazuri indică următoarele:

- 11 persoane din 19 erau de sex masculin;
- 14 persoane aveau vârsta de 35 ani și peste;
- 15 persoane au consumat heroină;
- toate persoanele au accesat serviciile oferite în cadrul centrului fix;
- 11 persoane au prezentat co-infecție cu VHC.

În cadrul programelor de reducere a riscurilor derulate în anul 2023, au fost distribuite 70 seringi sterile de unică folosință, 50 tampoane sterile și 60 prezervative persoanelor care își injectează droguri depistate cu HIV. Totodată, aceștia au beneficiat de 19 ședințe de informare, un consult medical și o referire către alte servicii.

Grafic 6 - 20: Serviciile oferite persoanelor care își injectează droguri, depistate cu HIV în cadrul programelor de schimb de seringi derulate în municipiul București, în anul 2023 (number)

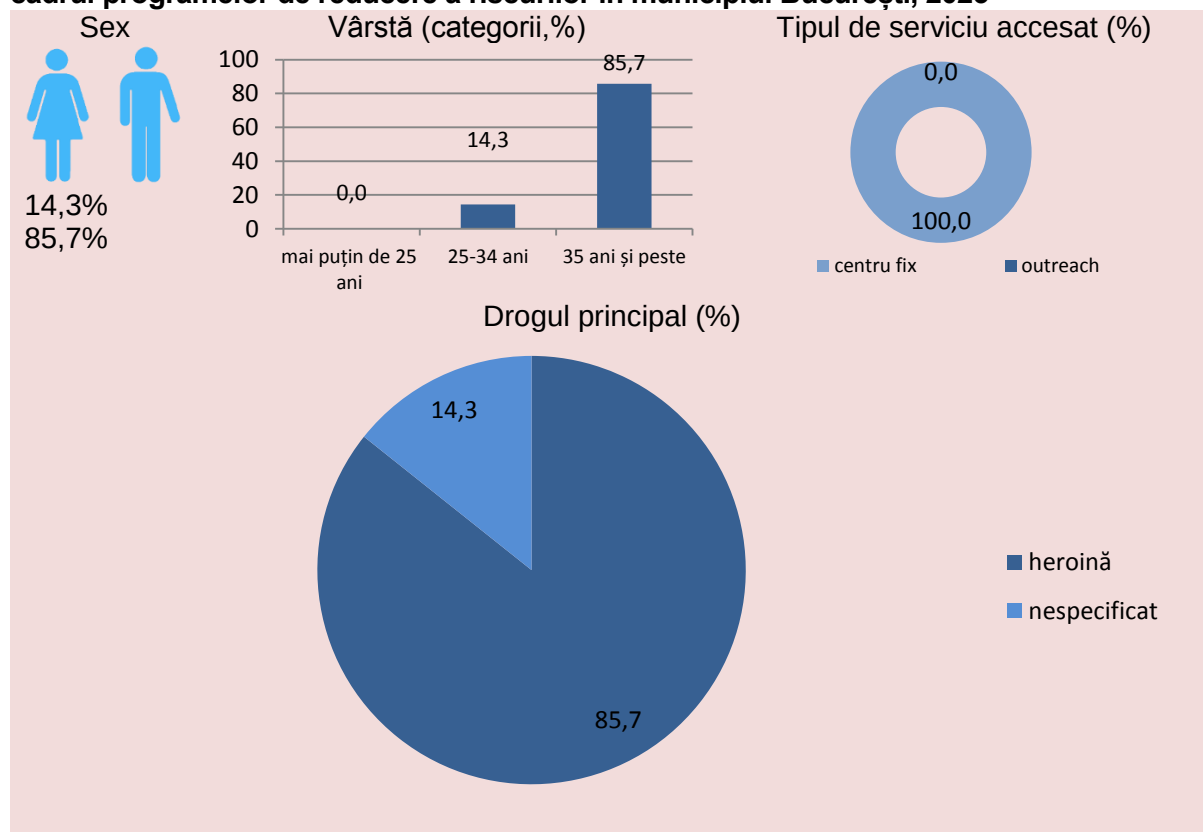

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Infecția cu VHB

Prevalența infectării cu HBV în rândul beneficiarilor programelor de reducere a riscurilor desfășurate în anul 2023 este de 1,5%, din cele 456 teste rapide efectuate pentru detectarea HBV, 7 teste rapide având rezultat pozitiv.

Tabel 6 - 6: Caracteristicile persoanelor care își injectează droguri depistate cu VHB în cadrul programelor de reducere a riscurilor în municipiul București, 2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În cazul persoanelor care își injectează droguri, identificate cu virusul hepatic de tip B în cadrul programelor de reducere a riscurilor (7 persoane cu o pondere de 0,3% în populația de referință), caracteristicile socio-demografice se prezintă astfel:

- 6 persoane din 7 erau de sex masculin;
- 6 persoane aveau vârsta de 35 ani și peste;

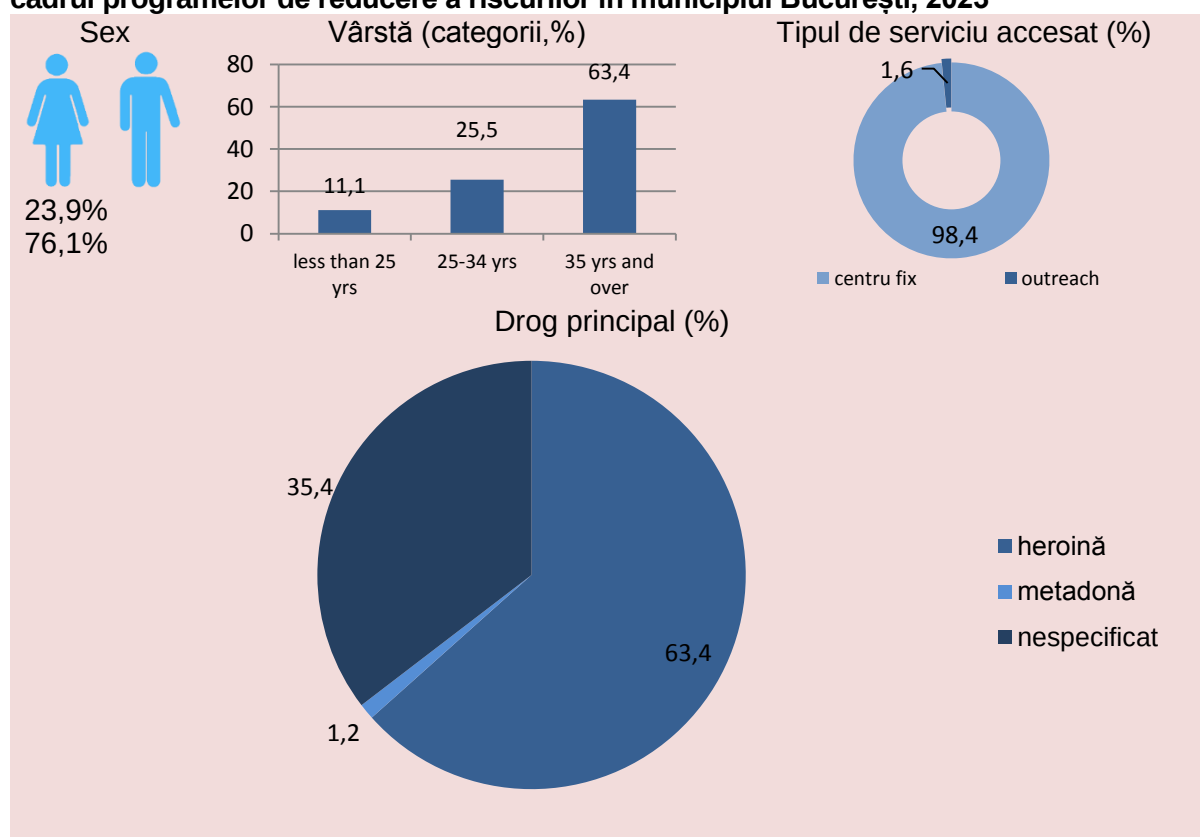
- 6 persoane au consumat heroină;
- serviciile de reducere a riscurilor au fost accesate exclusiv în cadrul centrului fix (7 persoane)
- 4 persoane au prezentat co-infecție cu virusul hepatic de tip C.

Persoanele depistate cu virusul hepatic de tip B au beneficiat de 7 sesiuni de informare în cadrul programelor de reducere a riscurilor.

Infecția cu VHC

Prevalența infectării cu HCV în rândul beneficiarilor programelor de reducere a riscurilor desfășurate în anul 2023 este de 53,3%, din cele 456 teste rapide efectuate pentru detectarea HCV, 243 teste rapide având rezultat pozitiv.

Tabel 6 - 7: Caracteristicile persoanelor care își injectează droguri depistate cu VHC în cadrul programelor de reducere a riscurilor în municipiul București, 2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

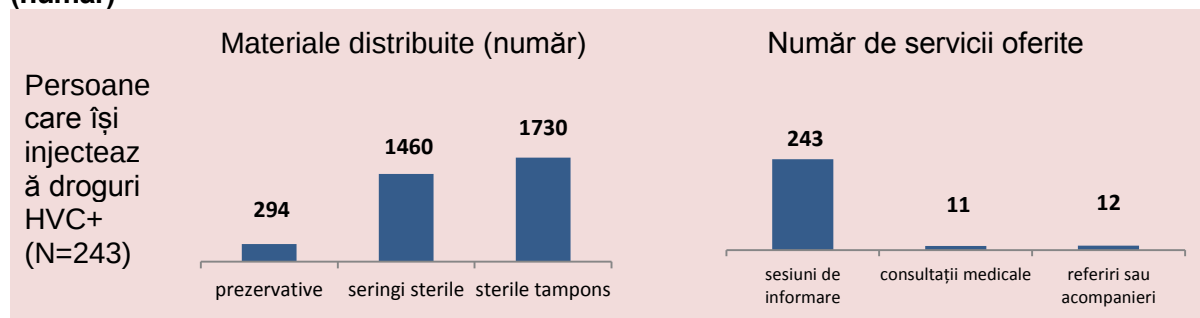
Caracteristicile socio-demografice ale sub-grupului de persoane depistate cu virusul hepatic de tip C (243 persoane reprezentând 10% din cele 2432 persoane care își injectează droguri aflate în program) în rândul beneficiarilor programelor de reducere a riscurilor se prezintă astfel:

- este preponderent de sex masculin (76,1% - 185 persoane)
- are vârsta de 35 ani și peste (63,4% - 154 persoane)
- consumă heroină (63,4% - 154 persoane)
- serviciile de reducere a riscurilor au fost accesate în cadrul centrului fix (98,4% - 239 persoane)

În cazul beneficiarilor cu statut serologic pozitiv la hepatita virală de tip C, 11 persoane (4,5%) au co-infecție cu HIV iar 4 persoane (1,6%) au co-infecție cu HBV.

Prin programul de reducere a riscurilor derulate în anul 2023, au fost distribuite 1460 seringi sterile de unică folosință, 1730 tampoane sterile și 294 prezervative persoanelor care își injectează droguri depistate cu HCV. Totodată, aceștia au beneficiat de 243 ședințe de informare, 12 referiri către alte servicii și un consult medical.

Grafic 6 - 21: Serviciile oferite persoanelor care își injectează droguri, depistate cu VHC în cadrul programelor de reducere a riscurilor derulate în municipiul București, în anul 2023 (număr)

Sursa: Agenția Națională Antidrog

6.3.2.3. Prevalența bolilor infecțioase asociate consumului injectabil de droguri rezultată din alte surse decât monitorizarea de rutină

În anul 2023, Agenția Națională Antidrog a realizat studiul „*Anchetă de supraveghere comportamentală și serologică (BSS-Behavioural Surveillance Survey) în rândul persoanelor care își injectează droguri din București 2023*”. Datele au fost colectate în perioada septembrie – octombrie 2023.

Studiul a fost unul transversal, anonim, în rândul persoanelor care își injectează droguri (care s-au injectat în ultimele 12 luni) din București-Ilfov, recrutați prin utilizarea tehnicii de eșantionare RDS (respondent-driven sampling) și a presupus investigarea comportamentală pe bază de chestionar și investigarea serologică prin testare rapidă (screening) din produse biologice (sânge integral) pentru identificarea virusurilor HIV, VHB și VHC.

Obiectivul general al cercetării a fost evaluarea situației actuale și a dinamicii comportamentelor de risc privind infecția cu HIV și cu virusurile hepatice de tip B și C a sub-populației de consumatori de droguri injectabile din zona metropolitană a municipiului București și județul Ilfov, având ca termeni de referință rezultatele studiilor similare, efectuate în anii 2009, 2010, 2012, 2015, 2017 și 2020.

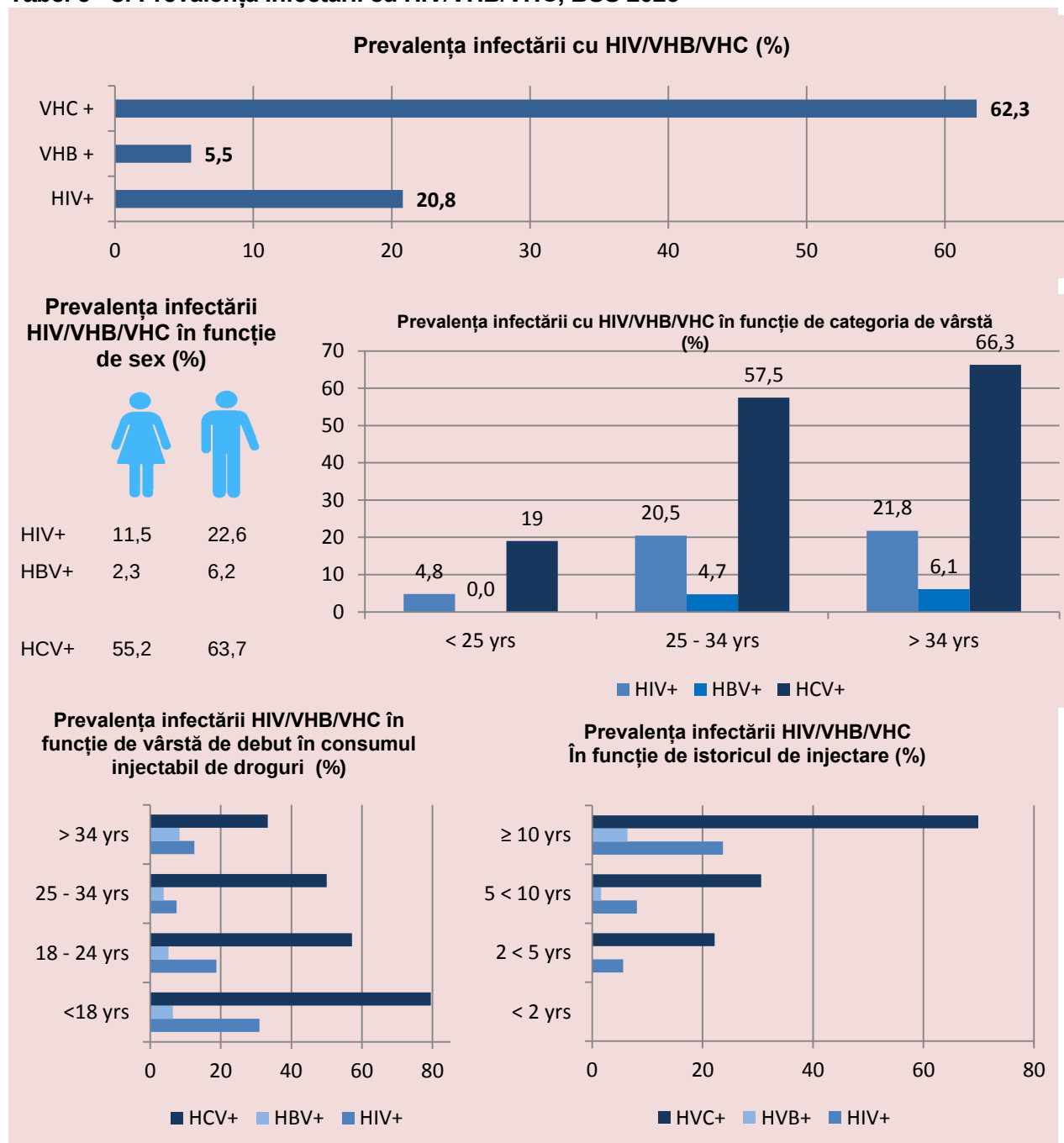
Universul cercetării l-a constituit populația masculină și feminină de persoane care își injectează droguri din București-Ilfov, cu vârsta cuprinsă între 18 și 64 ani. Eșantionul a fost alcătuit din 525 respondenți.

Criteriile de includere a cazurilor în eșantion au fost: să fi consumat droguri pe cale injectabilă în ultimele 12 luni anterioare studiului, să aibă vârsta cuprinsă între 18-64 de ani, să aibă abilitate mentală și fizică de a înțelege întrebările și instrucțiunile, să ofere un consimțământ scris în vederea participării la studiu și să fi locuit în *București - Ilfov* cel puțin 6 luni din cele 12 luni anterioare datei interviului.

Testarea HIV/ HBV/ HCV a fost realizată în condiții de confidențialitate, doar cu consimțământul scris al persoanei și au fost utilizate teste rapide de unică folosință, omologate pentru utilizare în afara condițiilor de laborator.

Rezultatele studiului „Anchetă de supraveghere comportamentală și serologică (BSS-Behavioural Surveillance Survey) în rândul persoanelor care își injectează droguri din București 2023” indică faptul că la nivelul sub-populației investigate, infecția cu hepatită virală de tip C atinge cea mai ridicată prevalență, mai mult de jumătate dintre respondenți (62,3%) având rezultat pozitiv la testul rapid de detecție a virusului efectuat în cadrul studiului. Prevalența infectării cu HIV este de 20,8% iar cea a infecției cu VHB este de 5,5%.

Tabel 6 - 8: Prevalența infectării cu HIV/VHB/VHC, BSS 2023

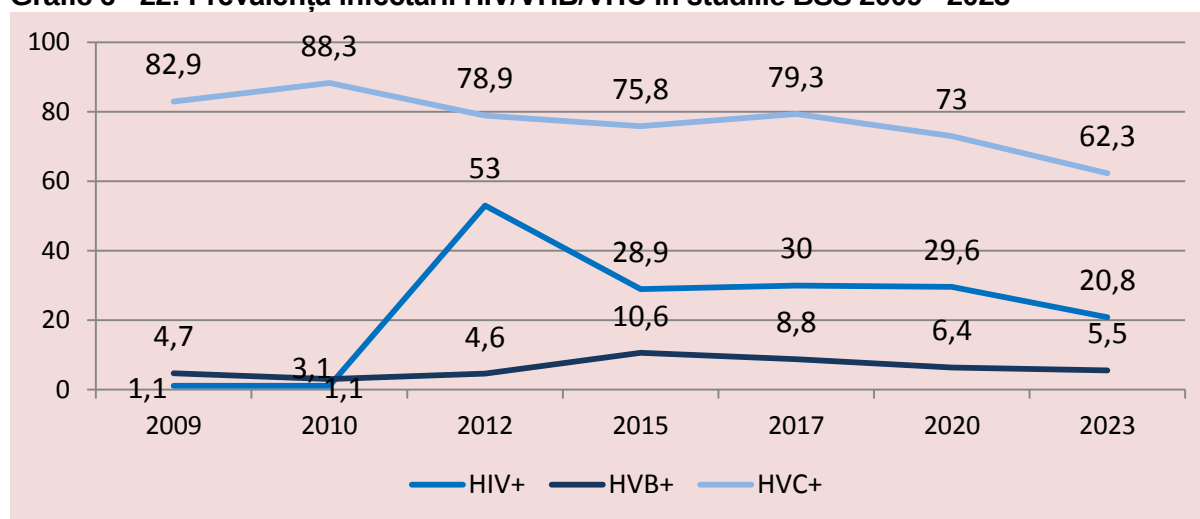
Sursa: Agenția Națională Antidrog

Populația masculină înregistrează prevalențe mai mari decât populația feminină pentru toate cele trei tipuri de virusuri, valorile înregistrate fiind de 22,6% pentru infecția cu HIV, 6,2% pentru infecția cu VHB și 63,7% pentru infecția cu VHC. De remarcat este faptul că peste jumătate dintre femeile participante la studiu prezintă infecție cu VHC – 55,2%.

Prevalențele infectării cu HIV, VHB și VHC prezintă cele mai ridicate valori în rândul persoanelor care își injectează droguri cu vârsta de peste 34 ani și anume 21,8% pentru infecția cu HIV, 6,1% pentru infecția cu VHB respectiv, 66,3% pentru infecția cu VHC.

Comparativ cu rezultatele studiilor BSS anterior realizate, BSS 2023 înregistrează cea mai mică prevalență VHC de până acum (62,3%), fiind cu 14,7% mai mică decât cea evidențiată în anul 2020 și cu 24,8% mai mică decât cea din anul 2009. De asemenea, prevalența infecției cu HIV a scăzut cu 29,7% față de valoarea constată în anul 2020. Raportat la BSS 2012 când ponderea persoanelor infectate cu HIV a fost de 53%, scăderea înregistrată în anul 2023 este de 60,8%. Și în cazul prevalenței infecției cu VHB se observă o scădere cu 14,1% față de BSS 2020 (de la 6,4% la 5,5%).

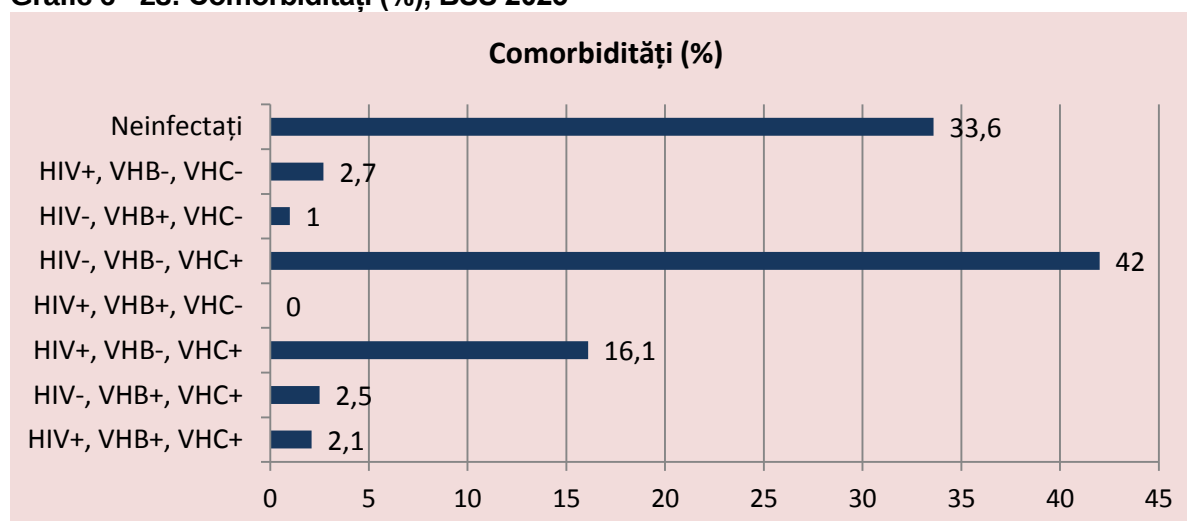
Grafic 6 - 22: Prevalența infectării HIV/VHB/VHC în studiile BSS 2009 - 2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Din perspectiva comorbidităților, se constată că o treime (33,6%) din populația investigată este neinfectată în timp ce 2,1% sunt infectați cu toate cele trei tipuri de virus. Mai puțin de jumătate dintre participanții la studiu (42%) a fost depistată numai cu virusul hepatic de tip C, iar 16,1% au fost pozitivi atât la HIV cât și la VHC.

Grafic 6 - 23: Comorbidități (%), BSS 2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Indiferent de virusul identificat (HIV, VHB, VHC), caracteristicile populației investigate conduc spre următorul profil al persoanelor infectate care își injectează droguri:

- este de sex masculin
- are mai mult de 34 ani
- era major atunci când și-a injectat droguri pentru prima dată
- a consumat heroină în ultimele 30 zile înainte de participarea la studiu
- a folosit seringi sterile la ultima injectare

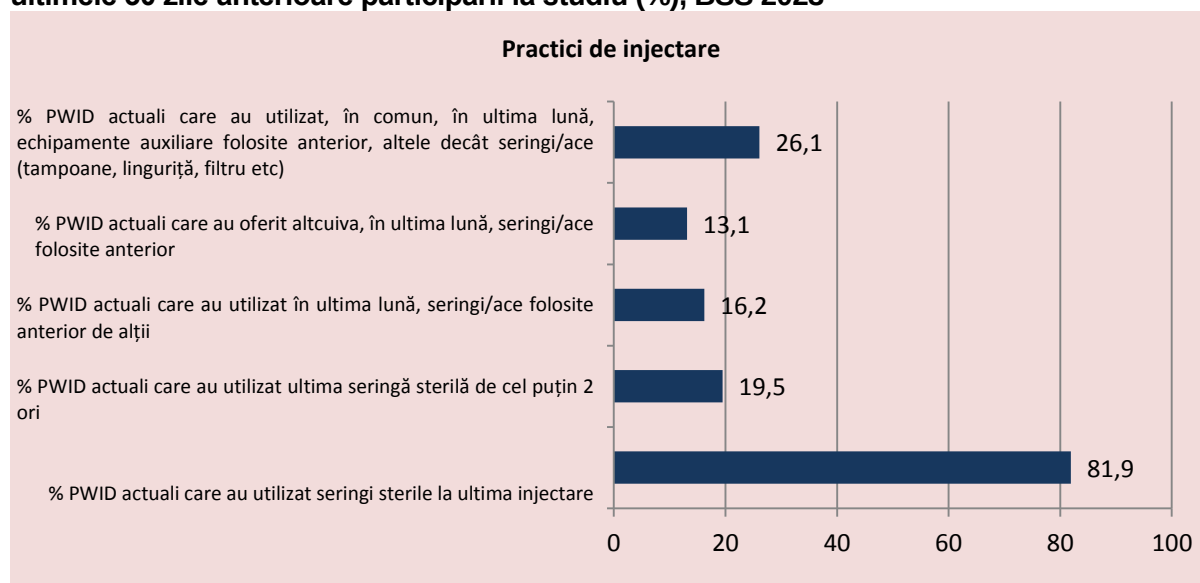
Tabel 6 - 9: Caracteristicile persoanelor care își injectează droguri, infectate cu HIV/VHB/VHC, BSS 2023

		HIV+	VHB+	VHC+
		%	%	%
Vârstă	<25 ani	0,9	0	1,2
	25-34 ani	23,9	20,7	22,3
	>34 ani	75,2	79,3	76,5
Sex	masculin	90,8	93,1	85,3
	feminin	9,2	6,9	14,7
Vârstă de debut în consum injectabil	<18 ani	48,6	37,9	41,6
	>18 ani	51,4	62,1	58,4
Drog utilizat*	Heroină	85,3	96,6	90,8
	Metadonă	41,3	51,7	45
	Alt opioid	2,8	3,4	1,5
	Cocaină	4,6	10,3	6,7
	Amfetamine/ metamfetamine	4,6	13,8	4,3
	Benzodiazepine	16,5	20,7	13,1
	NSP	50,5	44,8	41,3
Istoricul de injectare	sub 2 ani	0	0	0
	2 < 5 ani	0,9	0	1,2
	5 < 10 ani	4,6	3,4	5,8
	≥ 10 ani	94,5	96,6	93
Ultima injectare cu seringi sterile	Da	73,8	82,8	80,8
	Nu	26,2	17,2	19,2

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Majoritatea persoanelor care și-au injectat droguri (PWID) în ultimele 30 zile anterioare studiului (consum actual) au folosit seringi/ace sterile la ultima injectare iar 19,5% au utilizat ultima seringă sterilă de cel puțin 2 ori. Totodată, un sfert dintre participanți a afirmat că, în ultima lună, a recurs la echipamente auxiliare pentru injectare folosite anterior de altcineva iar 16,2% au utilizat pentru injectare, seringi/ace folosite anterior de altcineva.

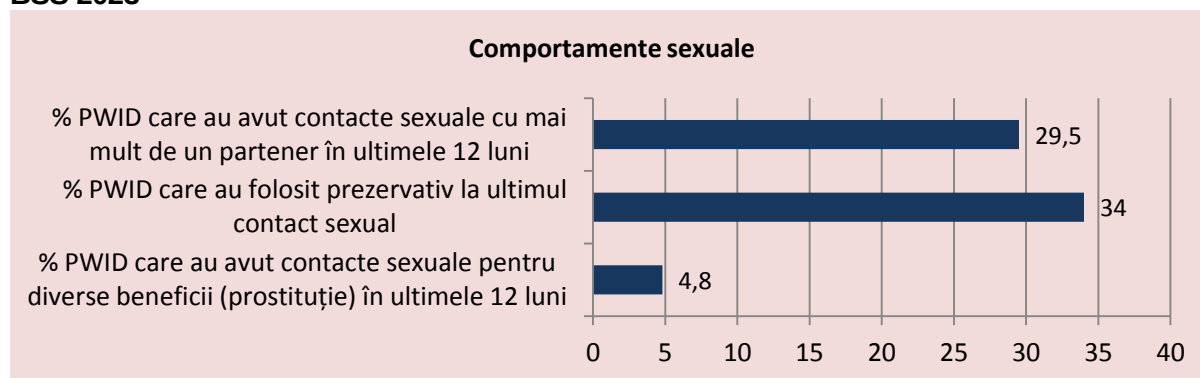
Grafic 6 - 24: Practici de injectare în rândul persoanelor care și-au injectat droguri în ultimele 30 zile anterioare participării la studiu (%), BSS 2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În cadrul eșantionului selectat, 81.1% dintre respondenți au afirmat că au avut relații intime în ultimele 12 luni anterioare studiului, 34% dintre aceștia folosind prezervativ la ultimul contact sexual. De asemenea, mai mult de un sfert dintre participanții la studiu au avut contacte sexuale cu mai mult de un partener iar 4,8% au avut astfel de relații în vederea obținerii unor beneficii materiale. De precizat că 64% dintre cei care au practicat sexul comercial și 61,9% dintre cei care au avut mai mulți parteneri sexuali au folosit prezervativ la ultimul contact sexual.

Grafic 6 - 25: Comportamente sexuale în rândul persoanelor care își injectează droguri (%), BSS 2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Începând cu anul 2009, în municipiul București a fost derulat, periodic, studiul „Anchetă de supraveghere comportamentală și serologică (BSS-Behavioural Surveillance Survey) în rândul persoanelor care își injectează droguri din București/Ilfov” prin care a fost monitorizată dinamica comportamentelor cu risc de contactare a HIV, VHC și VHB în rândul persoanelor care își injectează droguri. Principalele rezultate ale celor șapte studii de tip BSS efectuate în intervalul 2009-2023 sunt prezentate, comparativ, în tabelul de mai jos.

Tabel 6 - 10: Rezultatele comparate ale celor șase studii de tip Anchetă comportamentală și serologică în rândul persoanelor care își injectează droguri

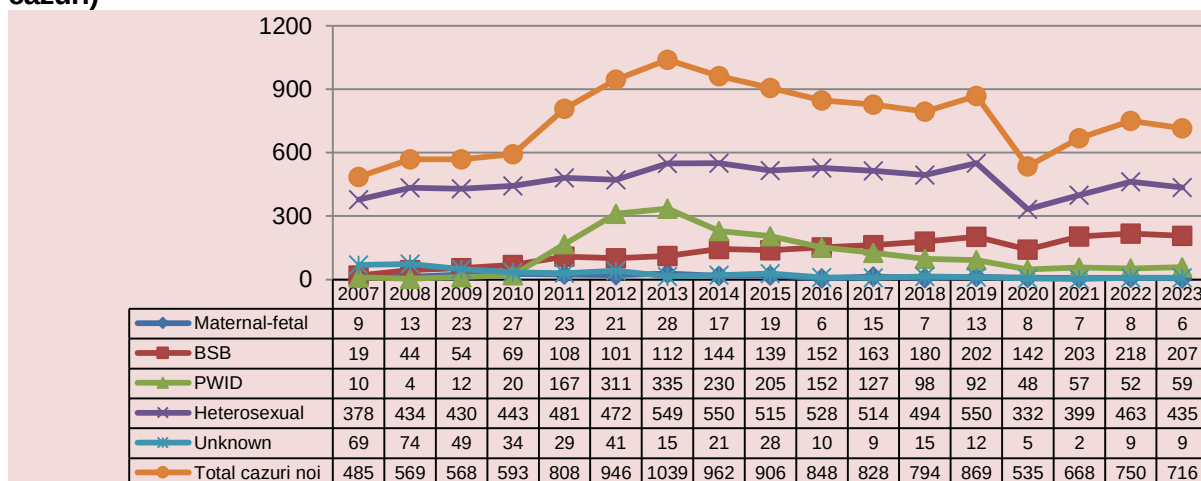
Anul desfășurării studiului	Variabile					
	Eșantion	Sexul respondentului	Vârsta	Nivel de instruire	Tipul de drog consumat	Frecvența injectării
2009	N=449	78% bărbați 22% femei	- vârsta respondenților este cuprinsă între 18 – 55 ani; - 64% au vârsta între 18 – 29 ani; - media de vârstă: 27,6 ani	- 72% au finalizat cel mult 8 clase, - 9% sunt analfabeți.	- 97% heroină	- 75% minim 2-3 ori/zi
2010	N=385	79,2% bărbați 20,8% femei	- vârsta respondenților este cuprinsă între 18 – 55 ani; - 59,5% au vârsta între 18-29 ani - media de vârstă: 28 ani	63,7% au finalizat cel mult 8 clase, - 19% sunt analfabeți.	- 67,3% heroină - 30,6% NSP	- 44,9% mai mult de 3 ori/zi - 41,8% 2-3 ori/zi - 13,2% - o dată/zi
2012	N=417	79,1% bărbați 20,9% femei	-vârsta respondenților este cuprinsă între 18-69 ani. - 51,5% au vârsta între 18-29 ani - media de vârstă: 29,5 ani	- 30,4% au finalizat cel mult 8 clase, - 10,3% sunt analfabeți.	- 49,6% NSP - 40,5% heroină	- 41,7% mai puțin de 3 ori/zi - 35,5% de 3-5 ori/zi - 22,8% de peste 5 ori/zi
2015	N=516	73,4% bărbați 26,6% femei	Vârsta respondenților este cuprinsă între 18-64 ani. - 50,8% au vârsta între 25 – 34 ani - media de vârstă: 31 ani	- 38,1% au finalizat cel mult 8 clase, - 11,1% dintre ei sunt analfabeți.	95% heroină 48,1% metadonă 28,5% NSP sau amestecuri: 23,4% heroină cu metadonă 23,6% opioide cu NSP	57% - de 2-3 ori/zi 22% - o dată/zi 17% - peste 4 – 5 ori/zi
2017	N=444	73,2% bărbați 26,8% femei	Vârsta respondenților este cuprinsă între 18-64 ani. - 45,7% au vârsta între 25 -34 ani - media de vârstă: 32	- 43,1% sunt absolvenți de studii liceale, - 5,7% dintre ei sunt analfabeți.	98,6% heroină 48,4% metadonă 24,1% NSP	56,6% - de 2 – 3 ori/zi 20,7% o dată/zi 17,2% de 4 – 5 ori/zi
2020	N=530	78,9% bărbați 21,1% femei	Vârsta respondenților este cuprinsă între 18-64 ani - 58,7% au vârsta de 35 ani și peste - media de vârstă: 36,1 ani.	- 42% au finalizat 8 clase, - 11% sunt analfabeți.	89,6% heroină 38% metadonă 27,7% NSP sau amestecuri: 17,6% heroină cu NSP	50% - de 2 – 3 ori/zi 23% - o dată/zi 18% - de 4-5 ori/zi 9% - peste 5 ori/zi
2023	N=525	83,4% bărbați 16,6% femei	Vârsta respondenților este cuprinsă între 18-64 ani - 71,8% au vârsta de 35 ani și peste, - media de vârstă: 38,9 ani.	39,3% au finalizat cel mult 8 clase, 3,8% sunt analfabeți.	91,2% heroină 38,5% metadonă 33,9% NSP sau amestecuri: 16,8% heroină cu NSP	48,3% de 2 - 3 ori/zi 27,5% o dată/zi 13,5% 4-5 ori/zi 10,7% - mai mult de 5 ori/zi

6.3.3.Tendențe

6.3.3.1. Notificări

Cazurile de HIV/SIDA nou diagnosticate în anul 2023 se mențin la o valoare apropiată de cea înregistrată în anul 2022. Numărul cazurilor noi de HIV/SIDA având drept cale probabilă de transmitere consumul injectabil de droguri a crescut cu 13,5% față de anul anterior. Ponderea acestor cazuri în numărul total de cazuri identificate în anul 2023 a crescut cu 18,8% față de anul trecut, de la 6,9% la 8,2%.

Grafic 6 - 26: Tendențe în calea de transmitere HIV în România, în perioada 2007-2023²² (nr. cazuri)

Notă: *BSB – bărbați care fac sex cu bărbați, **CDI – consumatori de droguri injectabile

Sursa: Compartimentul pentru monitorizarea și evaluarea infecției HIV/SIDA în România – INBI „Prof. dr. Matei Balș”

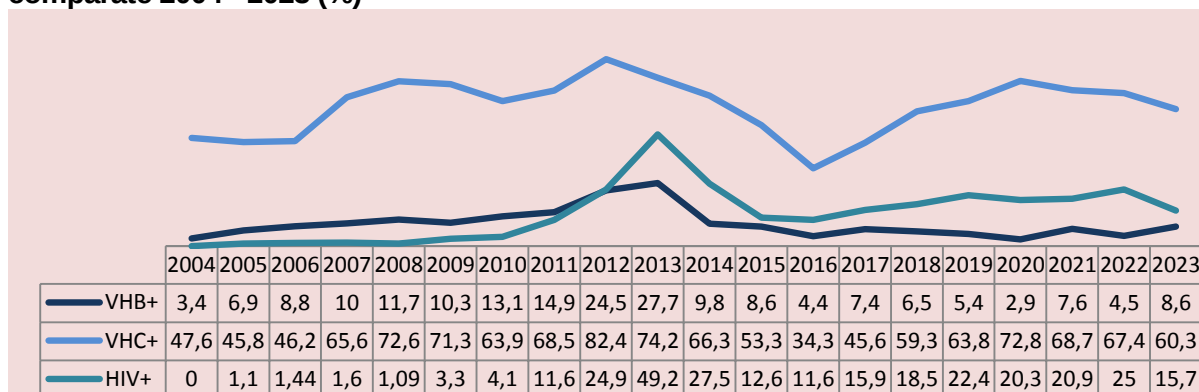
Numărul cazurilor de hepatite virale B și C intrate în sistemul național de supraveghere de rutină în anul 2023 este cu 65,6% mai mare decât în anul 2022 când au fost raportate 90 astfel de cazuri. Consumul injectabil de droguri a fost menționat drept cauză posibilă de transmitere a virusului hepatic de tip B pentru 2 dintre aceste cazuri.

6.3.3.2. Prevalență

Prevalența infecției cu HIV, VHB și VHC, stabilită pe baza **statusului serologic auto-declarat al beneficiarilor serviciilor de asistență**, a înregistrat, în anul 2023, variații importante pentru toate cele trei tipuri de virusuri.

²² Anual, la nivelul Compartimentului pentru monitorizarea și evaluare infecției HIV/SIDA în România, datele sunt actualizate cu întârzierile în raportarea și confirmarea cazurilor

Grafic 6 - 27: Prevalența infectării cu VHB, VHC și HIV, în rândul persoanelor care își injectează drogul principal de consum, admiși în serviciile de tratament specializat, date comparate 2004 - 2023 (%)

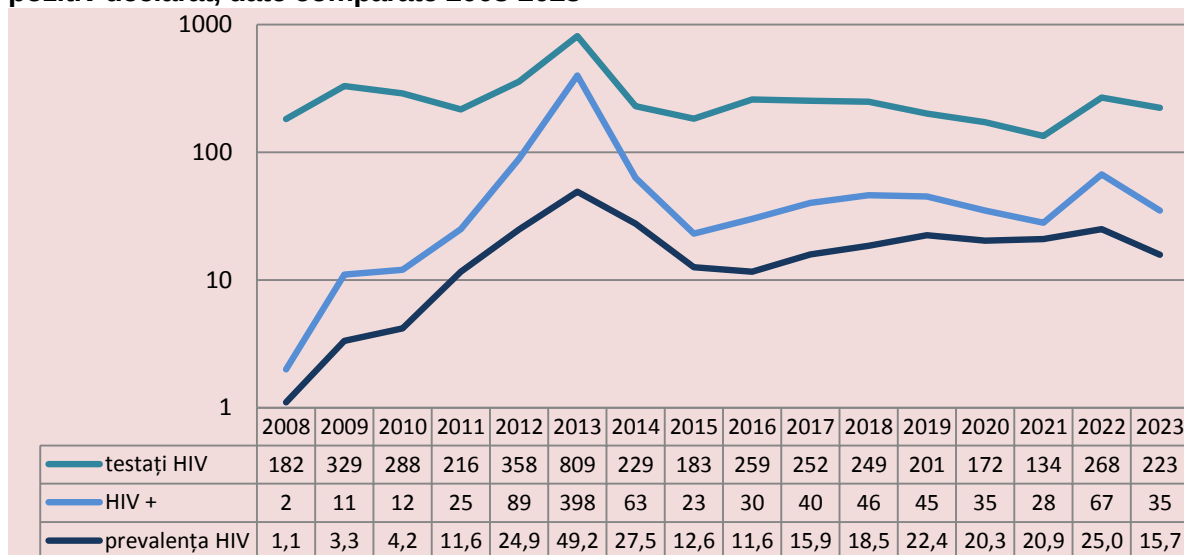

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Infecția cu HIV

Comparativ cu anul precedent, numărul beneficiarilor care au declarat că s-au testat în ultimele 12 luni anterioare admitterii la tratament a scăzut cu 16,8%, de la 268 persoane în anul 2022 la 223 persoane în anul 2023. Dintre cei 223 beneficiari testați, 15,7% au afirmat că au status serologic pozitiv la virusul imunodeficienței umane. Analizând prevalența infecției cu HIV în intervalul 2004-2023, se remarcă scăderea acesteia cu 37,2% în anul 2023 față de anul anterior, valoarea înregistrată fiind apropiată de cea evidențiată în anul 2017.

Grafic 6 - 28: Prevalența infectării cu HIV în rândul persoanelor care își injectează drogul principal de consum, admise la tratament în funcție de numărul celor testați și statusul pozitiv declarat, date comparate 2008-2023

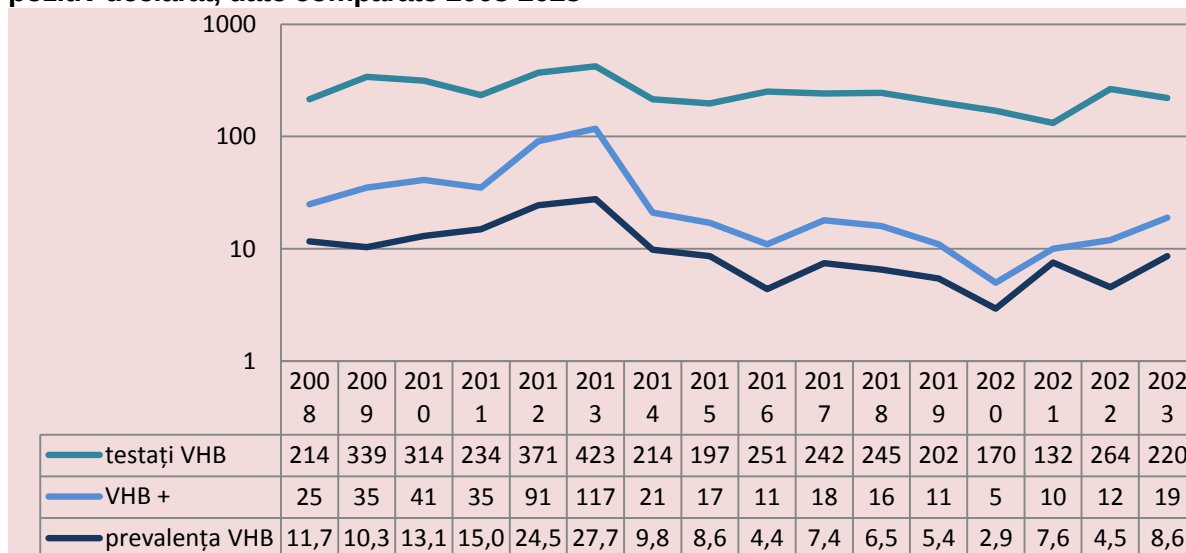
Sursa: Agenția Națională Antidrog

Infecția cu VHB

Prevalența infecției cu VHB, în rândul populației de consumatori de droguri injectabile, aflați în sistemul de tratament, a crescut cu 91,1% față de anul 2022, ajungând la nivelul valorii înregistrate în anul 2015. În același timp, numărul persoanelor care au declarat că s-au testat

în ultimele 12 luni pentru identificarea prezenței VHB, înregistrează a șasea cea mai mică valoare din ultimii 15 ani.

Grafic 6 - 29: Prevalența infectării cu VHB în rândul persoanelor care își injectează drogul principal de consum, admise la tratament în funcție de numărul celor testați și statusul pozitiv declarat, date comparate 2008-2023

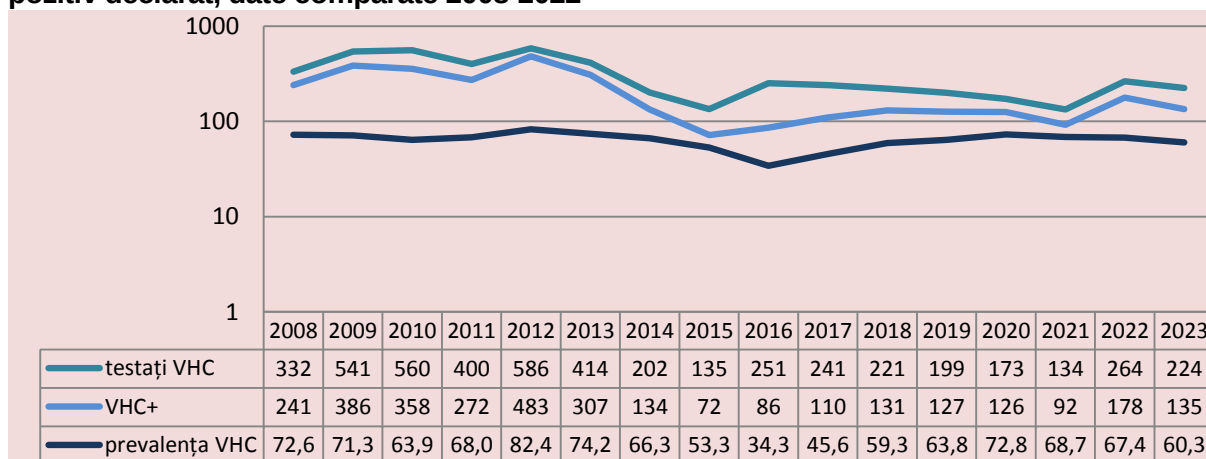

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Infecția cu VHC

Prevalența infecției cu VHC în rândul beneficiarilor din sistemul de tratament a scăzut cu 10,5% față de anul precedent, fiind apropiată de valoarea înregistrată în anul 2018. Similitudinea cu anul 2018 se observă și în cazul numărului de persoane testate care s-a redus cu 15,2% în anul de referință, ajungând la 224 persoane.

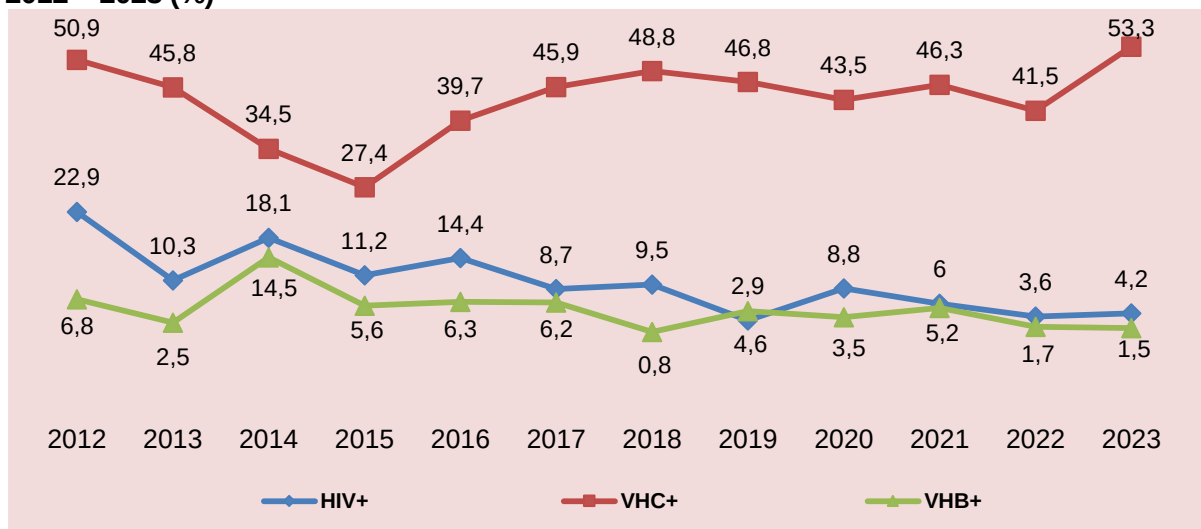
Grafic 6 - 30: Prevalența infectării cu VHC în rândul persoanelor care își injectează drogul principal de consum, admise la tratament în funcție de numărul celor testați și statusul pozitiv declarat, date comparate 2008-2022

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Prevalența bolilor infecțioase asociate consumului de droguri injectabile, rezultate în urma testării persoanelor care își injectează droguri înscrise în **programele de reducere a riscurilor** derulate în anul 2023, înregistrează creșteri pentru HIV și hepatita virală de tip C și scăderi pentru hepatita virală de tip B.

Grafic 6 - 31: Prevalența infectării cu VHB, VHC și HIV în rândul persoanelor care își injectează droguri, beneficiare ale programelor de reducere a riscurilor, date comparate 2012 – 2023 (%)

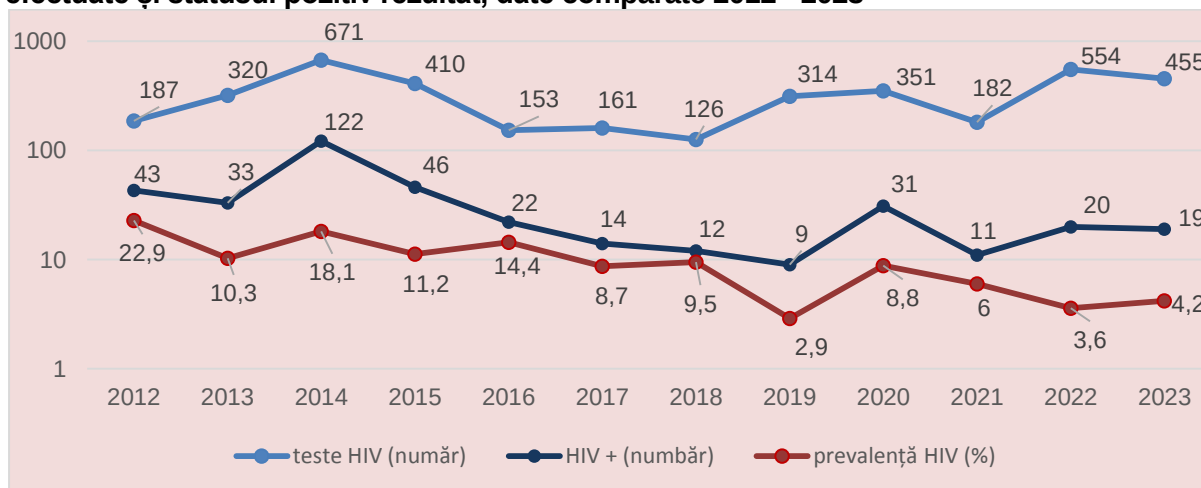

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Infecția cu HIV

În cadrul programelor de reducere a riscurilor au fost efectuate cu 17,9% mai puține teste rapide HIV față de anul anterior. Astfel, 455 beneficiari ai acestor programe au fost testați pentru depistarea infectării cu HIV, 19 dintre aceștia având rezultat pozitiv. Deși prevalența infectării cu HIV a crescut cu 16,7%, valoarea înregistrată în anul 2023 continuă să se situează printre cele mai scăzute din intervalul 2012 – 2023.

Grafic 6 - 32: Prevalența infectării cu HIV în rândul persoanelor care își injectează droguri beneficiare ale programelor de reducere a riscurilor, în funcție de numărul de teste efectuate și statusul pozitiv rezultat, date comparate 2012 - 2023

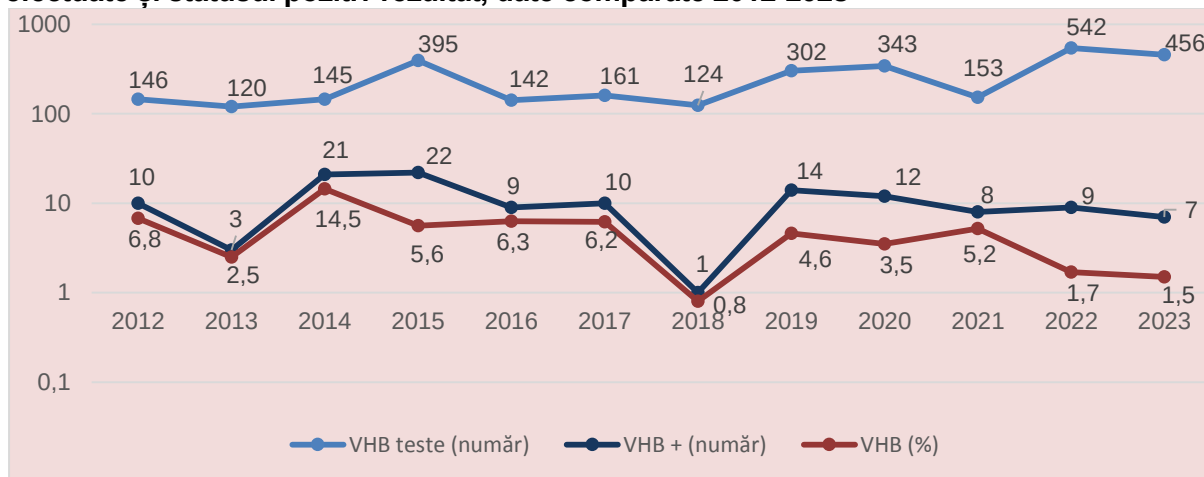
Sursa: Agenția Națională Antidrog

Infecția cu VHB

În anul 2023, au fost efectuate 456 teste rapide de depistare a virusului hepatic de tip B, cu 15,9% mai puțin față de anul anterior când testarea pentru VHB a atins cele mai ridicate valori din perioada 2012 – 2023. Astfel, 456 persoane care își injectează droguri au fost testate în cadrul programelor de reducere a riscurilor dintre acestea 7 fiind identificate cu VHB.

Prevalența infectării cu VHB a scăzut cu 11,8% față de 2022, fiind a doua cea mai mică valoare înregistrată în ultimii 11 ani.

Grafic 6 - 33: Prevalența infectării cu HVB în rândul persoanelor care își injectează droguri beneficiare ale programelor de reducere a riscurilor, în funcție de numărul de teste efectuate și statusul pozitiv rezultat, date comparate 2012-2023

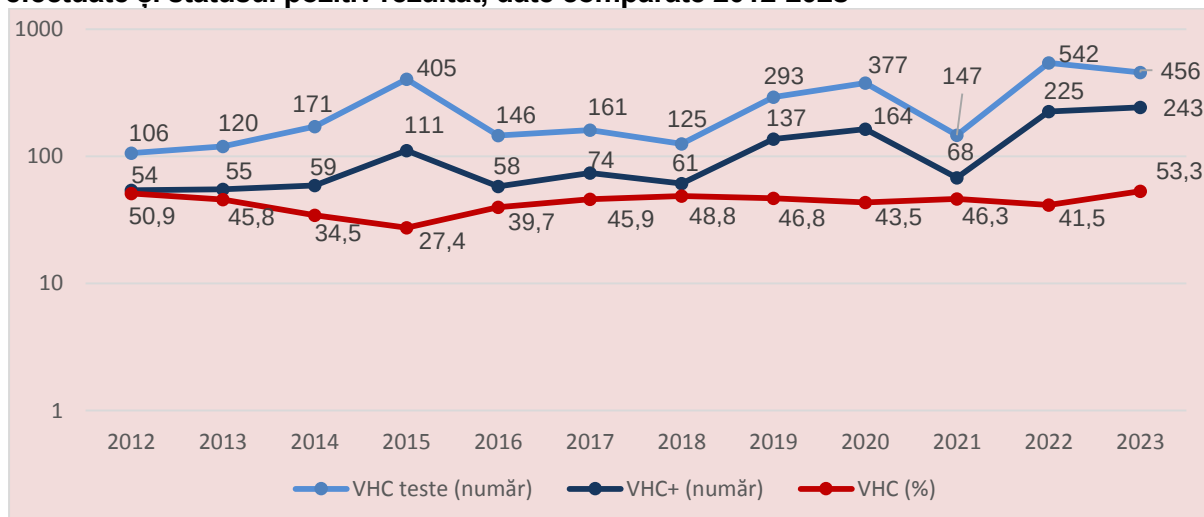

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Infecția cu VHC

Testarea pentru depistarea infecției cu virusul hepatic de tip C a înregistrat valori mai scăzute decât în anul 2022 dar mai mari decât în restul intervalului analizat. Astfel, în anul 2023, 456 beneficiari ai programelor de reducere a riscurilor au fost testați pentru infecția cu VHC, mai mult de jumătate dintre aceștia având rezultat pozitiv. Rezultatele testării rapide indică o creștere cu 28,4% a prevalenței infectării cu VHC față de anul 2022 și reprezintă cea mai ridicată valoare din întreg intervalul 2012 – 2023.

Grafic 6 - 34: Prevalența infectării cu HVC în rândul persoanelor care își injectează droguri beneficiare ale programelor de reducere a riscurilor, în funcție de numărul de teste efectuate și statusul pozitiv rezultat, date comparate 2012-2023

Sursa: Agenția Națională Antidrog

6.4. RĂSPUNSURI PRIVIND CONSECINȚELE ASUPRA SĂNĂTĂȚII²³

6.4.1. Politica antidrog și principalele obiective privind reducerea riscurilor asociate consumului de droguri

În cadrul politicilor în domeniul drogurilor dezvoltate în România, problematica riscurilor asociate consumului de droguri este abordată în cadrul documentelor programatice implementate de structurile abilitate.

- **Strategia Națională în Domeniul Drogurilor 2022-2026** – include, în cadrul direcției de acțiune reducerea cererii de droguri – asistența consumatorilor de droguri – identificarea, atragerea și motivarea consumatorilor de droguri în vederea includerii în serviciile de asistență specializată, următoarele obiective specifice:
 - Îmbunătățirea accesului consumatorilor de droguri injectabile la servicii de prevenire, consiliere, tratament, testare și vaccinare HIV, HVB, HVC, TBC și a altor boli asociate;
 - Prevenirea supradozelor și deceselor asociate consumului de droguri;
 - Consolidarea parteneriatului cu societatea civilă.
- **Programul național de prevenire și asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri 2022 – 2025** – în cadrul Subprogramului B.1. *Asistența integrată nivel I – Servicii de tip reducerea riscurilor și consecințelor asociate consumului de droguri* sunt menționate următoarele măsuri de implementare:
 - Asigurarea de echipamente de reducere a riscurilor și consecințelor asociate consumului de droguri cum ar fi echipament steril de injectare, prezervative, materiale sanitare, recipiente speciale de colectare, naloxonă și altele asemenea;
 - Furnizarea serviciilor informative, educative și de referire către alte servicii de asistență.
- **Programul de interes național de prevenire și asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri 2022 – 2026** – cuprinde Subprogramul Asistență integrată acordată persoanelor care consumă droguri în care este prevăzută printre activitățile eligibile și „furnizarea de servicii de prevenire, consiliere, tratament, testare și vaccinare HIV, HVB, HVC, TBC către grupul-țintă”.
- **Programele naționale de sănătate** – în anul 2023 a continuat implementarea programelor cu implicații asupra bolilor infecțioase și consumului de droguri:
 - Programul național de prevenire, supraveghere și control al infecției HIV/SIDA;
 - Programul național de supraveghere și control al tuberculozei;
 - Programul național de sănătate mintală și profilaxie în patologia psihiatrică
- **Strategia Națională de Control al Tuberculozei în România 2022-2030** – adoptată prin H.G. nr. 1102/2022 prevede la Obiectivul specific 2.3.3 *Asigurarea serviciilor de tip comunitar/Furnizarea serviciilor prin intermediul implicării organizațiilor comunitare și altor furnizori privați* necesitatea dezvoltării de servicii de prevenire și diagnosticare

²³Sursele de date utilizate pentru evaluarea situației răspunsurilor privind consecințele asupra sănătății sunt: a. monitorizarea de rutină a programelor de schimb de seringi (baza de date creată de Agenția Națională Antidrog începând cu anul 2012) – cuprinde date privind programele de reducere a riscurilor disponibile în București; b. rapoartele de evaluare periodice privind activitățile/ proiectele specifice implementate de Agenția Națională Antidrog și partenerii acesteia la nivel local, regional sau național; c. documente juridice și financiare ale instituțiilor publice/ organizațiilor neguvernamentale disponibile din surse deschise; d. rapoarte ale unor studii specializate realizate în anul de referință la nivel național de diverse instituții publice/ organizații neguvernamentale, institute de cercetare, universități, cercetători independenți etc.

a TB precum și de servicii de îngrijire pentru grupurile greu accesibile printre care sunt menționate și persoanele care își injectează droguri.

- **Planul-cadru național privind controlul hepatitelor virale în România pentru perioada 2019-2030** – prin care se urmărește crearea unui cadru de intervenție bazat pe dovezi pentru un răspuns cuprinzător și sistematic al sectorului de sănătate la hepatitele virale ținând cont de contextul, nevoile și prioritățile naționale.
- **Strategia Națională pentru Incluziune Socială și Reducerea Sărăciei 2022-2027** – elaborată de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale conține măsuri pentru îmbunătățirea sănătății și calității vieții grupurilor vulnerabile în cadrul cărora sunt incluși și consumatorii de droguri injectabile.
- **Strategia națională pentru supravegherea, controlul și prevenirea cazurilor de infecție cu HIV/SIDA în perioada 2022 – 2030** – adoptată prin H.G. nr. 1440/2022 prin care se urmărește ca toate persoanele infectate cu HIV/SIDA inclusiv cele din cadrul grupurilor vulnerabile cu risc crescut de contactare a infecției HIV printre care și persoanele care își injectează droguri, să aibă acces egal, necondiționat și continuu la servicii de prevenire, tratament, îngrijire medicală centrată pe persoană și servicii sociale.
- **Strategia națională de sănătate 2023 – 2030 „Împreună pentru sănătate”** – adoptată prin H.G. nr.1004/2023 prevede în Planul de acțiune pentru implementarea acesteia, la direcția de acțiune 3.3.3. *Îmbunătățirea performanței serviciilor de prevenire, diagnostic, tratament și monitorizare a hepatitelor virale*, măsura 3.3.3.4 Identificarea grupurilor la risc înalt pentru infecția cu virusuri hepatice și abordarea particularizată a acestora.

Obiectivele serviciilor de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri implementate în România²⁴ sunt:

- intrarea în contact cu populația aflată în afara rețelei de tratament;
- vigilență și intervenții cu privire la afecțiunile emergente în colectivele marginale aflate în afara rețelelor medicale (vigilență epidemiologică);
- reducerea impactului și consecințelor consumului la dependentului: (malnutriție, tulburări ale ritmului somn-veghe, afecțiuni fizico – medicale, psihice, probleme sociale, destructurare) acoperirea necesităților de bază. Intervenții pentru reacțiile acute cu risc vital;
- diminuarea conflictualității sociale. Diminuarea incidențelor judiciare la consumatori și consumatori dependenți;
- facilitarea practicilor de injectare mai sigure la persoanele dependente;
- facilitarea schimbării de la o cale de administrare cu risc crescut la una cu risc minim;
- facilitarea stabilizării consumatorului dependent în scopul inițierii unui tratament adecvat;
- facilitarea motivării consumatorului dependent în scopul inițierii unui tratament adecvat.

6.4.2. Organizarea serviciilor de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri

Serviciile de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri reprezintă ansamblul de măsuri și acțiuni orientate spre reducerea consecințelor negative individuale și/sau sociale generate de consumul de droguri, fără a avea ca obiectiv principal încetarea totală a

²⁴ Potrivit HG nr.860/2005 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 143/200 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, cu modificările și completările ulterioare.

consumului de droguri fiind dezvoltate și organizate respectând *Standardele Sistemului Național de Asistență Medicală, Psihologică și Socială a Consumatorilor de Droguri*. În conformitate cu aceste standarde serviciile de reducere a riscurilor asociate fac parte din primul nivel al sistemului integrat de asistență ce presupune identificarea, atragerea, motivarea și trimiterea consumatorilor de droguri spre serviciile specializate, abordarea necesităților sociale și medicale de bază ale consumatorilor de droguri și coordonarea necesară cu resursele din nivelul 2 și 3.

În România, serviciile de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri sunt implementate de:

- Ministerul Afacerilor Interne prin Agenția Națională Antidrog;
- Ministerul Sănătății prin Institutul Național de Sănătate Publică și prin Institutul Național de Boli Infecțioase „Prof. dr. Matei Balș”;
- Ministerul Justiției prin Administrația Națională a Penitenciarelor;
- Primăria Sectorului 5 prin Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului;
- Asociația Română Anti-Sida (ARAS) prin Centrul de asistență comunitară Titan, Centrul de reducere a riscurilor și tratament substitutiv ARENA și Centrului de asistență comunitară ARDOR

Finanțarea serviciilor de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri a fost asigurată prin bugetul instituțiilor publice implicate în implementarea acestor servicii sau prin parteneriatele existente cu organizațiile nonguvernamentale.

6.4.3. Serviciile de reducere a riscurilor

6.4.3.1. Instruire pentru intervenții de urgență în caz de supradoză și distribuire de naloxonă.

Astfel cum a fost menționat și în rapoartele anterioare, tratamentul cu naloxonă este disponibil doar în unitățile de primiri urgențe și în sistemul național de asistență medicală de urgență și de prim ajutor calificat. Administrarea de naloxonă se face ținându-se cont de protocoalele medicale existente.

6.4.3.2. Camere de consum supravegheat de droguri

Acest serviciu nu este disponibil în România. În anul de referință, nu au existat demersuri în vederea înființării camerelor de consiliere și consum supravegheat de droguri și nici pentru modificarea și completarea Legii nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri.

6.4.3.3. Furnizarea de echipament steril de injectare

Programul de schimb de seringi este inclus în programele de reducere a riscurilor și a fost furnizat, preponderent, de către Asociația Română Anti-Sida – ARAS prin centrul fix Titan și pe teren, prin intermediul ambulanțelor sociale sau a lucrătorilor outreach implicați în activitățile de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri. Programul de schimb de seringi a fost implementat și de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 5 prin Echipa mobilă de intervenție pentru persoanele aflate în situații de risc care desfășoară activități de reducere a riscurilor de tip outreach. În anul 2023, 1747 persoane care își injectează droguri au accesat serviciile oferite în cadrul programului de schimb de seringi (68,9% prin servicii outreach). De asemenea, au fost distribuite, prin 10574 contacte, 779205 seringi, dintre care 315109 seringi la nivelul centrului fixe și 464096 seringi prin outreach. Numărul seringilor colectate a fost de 81790 seringi utilizate (70740 seringi prin

servicii outreach, iar 11050 în cadrul centrelor fixe). Materialele auxiliare distribuite persoanelor care își injectează droguri care au beneficiat de programul de schimb de seringi au inclus 69055 prezervative și 537161 tampoane dezinfectante.

6.4.3.4. Furnizarea de servicii de asistență integrată (medico-psiho-socială)

A. Vaccinarea

În România vaccinarea consumatorilor de droguri injectabile este limitată la proiectele desfășurate de organizațiile neguvernamentale care activează în domeniul reducerii riscurilor asociate consumului injectabil de droguri. În anul 2023, 45 persoane care își injectează au fost vaccinate împotriva hepatitei de tip A și B în cadrul programelor de reducere a riscurilor desfășurate de ARAS.

B. Testarea

Testarea pentru HIV, hepatita B și hepatita C are acoperire națională fiind realizată preponderent în rețeaua de unități specializate ale Ministerului Sănătății. Testarea pentru HIV este gratuită, în unitățile direcțiilor de sănătate publică județene și a municipiului București și în maternități, pentru toate categoriile de populație, indiferent de calitatea de asigurat sau neasigurat, costurile fiind acoperite de Programul național de prevenire, supraveghere și control al infecției HIV. Testarea pentru hepatita B (screening Ag HBs) și hepatita C (Anti HVC) este gratuită doar pentru persoanele care au calitatea de asigurat. Persoanele care își injectează droguri beneficiază de testare pentru boli infecțioase (HIV, VHC și VHB) la accesarea serviciilor de dezintoxicare și a celor de menținere a abinenței cu agoniști oferite în cadrul unităților Ministerului Sănătății care furnizează servicii de asistență specializată.

Conform datelor publicate de Institutul Național de Boli Infecțioase „prof. dr. Matei Balș” – Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA, în anul 2023, 8,2% (59 persoane) dintre cazurile nou diagnosticate au avut, ca mod de transmitere, consumul de droguri injectabile. Toți cei 59 pacienți au fost testați pentru hepatita virală de tip B (2 pozitivi) și cea de tip C (39 pozitivi), pentru tuberculoză (9 pozitivi) și pentru boli cu transmitere sexuală (10 pozitivi).

Datele furnizate de Administrația Națională a Penitenciarelor privind testarea pentru boli infecțioase a foștilor consumatori de droguri aflați în unitățile penitenciare, se găsesc în capitolul privind *Consumul de droguri în penitenciar*.

C. Tratamentul bolilor infecțioase

Astfel cum a fost menționat și în anii anteriori, tratamentul cu antiretroviral pentru persoanele infectate cu HIV se face gratuit, costurile fiind suportate de bugetul Ministerului Sănătății prin programul național dedicat. În cazul tratamentului pentru hepatita de tip B și hepatita de tip C, situația diferă prin faptul că oferirea gratuită a tratamentului este condiționată de statutul de asigurat al pacientului.

Informațiile despre tratamentul asigurat în unitățile penitenciare pentru bolile infecțioase asociate consumului de droguri, se găsesc în workbook-ul 5.1 Prison – T1.3.3 – *Types of drug-related health responses available in prison*.

Informațiile despre tratamentul asigurat în unitățile penitenciare pentru bolile infecțioase asociate consumului de droguri, se găsesc în capitolul *Consumul de droguri în penitenciar*.

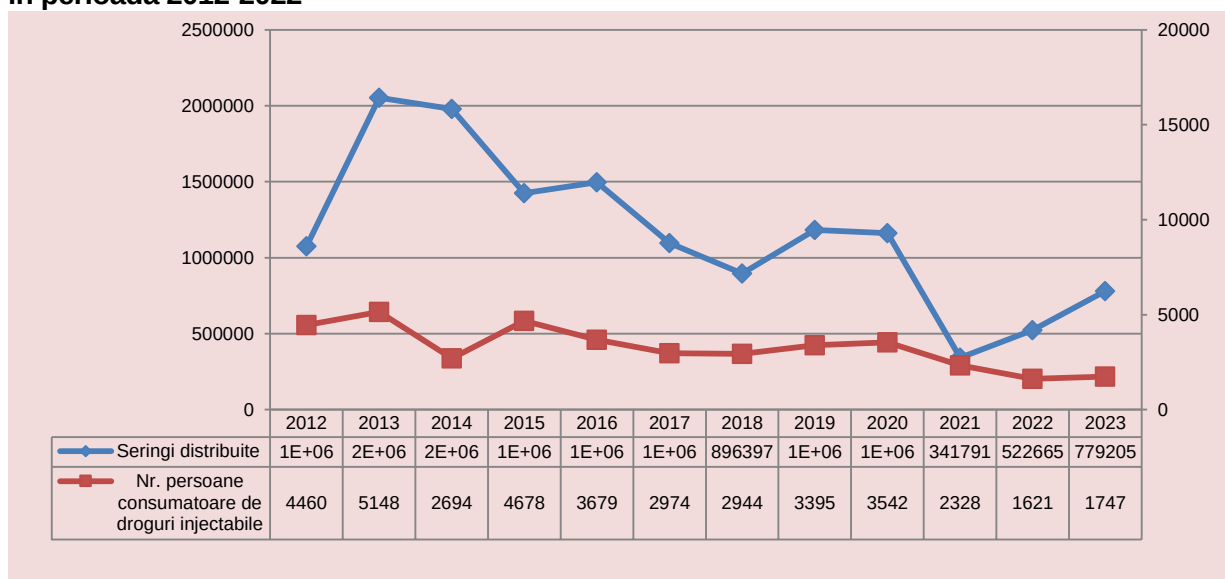
D. Consiliere sexuală și distribuție de prezervative

Activitățile desfășurate pe problematica reducerii riscurilor asociate consumului de droguri includ informarea și educarea consumatorilor de droguri injectabile în privința infecțiilor cu transmitere sexuală. În anul 2023, au fost distribuite 72514 prezervative, de 7,7 ori mai multe comparativ cu anul 2022 (9478 prezervative).

6.4.4. Tendințe

Programele de schimb de seringi au fost derulate, până în anul 2017, exclusiv de societatea civilă. Din septembrie 2018, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 5 s-a alăturat eforturilor de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri iar, începând cu anul 2019, Administrația Națională a Penitenciarelor a suspendat derularea unor astfel de programe în mediul penitenciar, ca urmare a lipsei de cerere pentru aceste servicii.

Grafic 6 - 35: Evoluția numărului de seringi distribuite și a numărului de beneficiari unici, în perioada 2012-2022

Sursa: Agenția Națională Antidrog

În anul 2023, numărul seringilor sterile distribuite în rândul persoanelor care își injectează droguri înregistrate în Programul de schimb de seringi a crescut, pentru al doilea an consecutiv, cu 50%. În ciuda acestei creșteri, valoarea evidențiată în anul de referință se situează, în continuare, sub cele înregistrate până în anul 2020 inclusiv. În cazul beneficiarilor înscrși în program, se observă o creștere cu 7,8% a numărului de beneficiari, de la 1621 la 1747 persoane în anul 2023. În intervalul 2012-2023, programele de schimb de seringi au fost accesate, în medie, de aproximativ 3268 clienți anual. Numărul de seringi distribuite per beneficiar a crescut cu 38,5% față de anul 2022, de la 322 seringi/beneficiar la 446 seringi/beneficiar.

În privința răspunsurilor instituționale la problematica riscurilor asociate consumului de droguri se constată următoarele aspecte:

- serviciile de prevenire și reducere a riscurilor adresate persoanelor care își injectează droguri au fost disponibile în municipiul București și au constat în: schimbul de seringi, distribuția de prezervative și materiale sanitare, testare rapidă HIV, VHB și VHC, testare pentru simptomatologie TB, informare-educare-consiliere privind bolile transmisibile prin injectare și prin contact sexual, referirea și acompanierea beneficiarilor către servicii specializate și tratament substitutiv cu opioide (OST);

- serviciile menționate au fost furnizate de Asociația Română Anti-Sida (prin centre fixe de reducere a riscurilor sau prin unitățile mobile), de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 5 prin Echipa mobilă de intervenție pentru persoanele aflate în situații de risc (doar pentru o perioadă de 3 luni în anul analizat) și de Agenția Națională Antidrog (prin programele de asistență specializate);
- disponibilitatea programului de schimb de seringi într-un singur centru fix – Centrul de asistență comunitară Titan determină o accesibilitate scăzută pentru beneficiarii cu reședință în alte cartiere ale municipiului București. Acest aspect a fost compensat de funcționarea unităților mobile ale ARAS și DGASPC Sector 5 care și-au desfășurat activitatea de o manieră complementară astfel încât să fie acoperite zonele frecventate de persoanele care își injectează droguri;
- În anul 2023, finanțarea serviciilor de reducere a riscurilor asociate consumului injectabil de droguri a fost asigurată, în principal, prin proiectul ACCES 2023 – dezvoltarea serviciilor pentru consumatorii de droguri în anul 2023 finanțat de Agenția Națională Antidrog prin Programul de interes național în domeniul prevenirii și asistenței medicale, psihologice și sociale a consumatorilor de droguri pentru perioada 2023–2026 – Subprogramul „Asistența integrată acordată persoanelor care consumă droguri”. De asemenea, autoritățile locale și Direcția Generală de Asistență Socială a municipiului București au sprijinit activitățile din cadrul programelor de reducere a riscurilor asociate consumului injectabil de droguri.
- Dificultățile semnalate de specialiștii din sectorul neguvernamental în furnizarea serviciilor de acompaniere a persoanelor care își injectează droguri către furnizorii de servicii sociale și medicale vizează, similar anilor trecuți, atât sistemul de asistență medicală care limitează accesul persoanelor vulnerabile și neasigurate la serviciile medicale cât și sistemul de asistență socială care limitează accesul la servicii sociale a persoanelor fără adăpost, fără act de identitate, fără medic de familie sau care suferă de diverse boli infecțioase.

6.4.5. Asigurarea calității serviciilor de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri

În baza H.G. nr. 860/ 2005 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 143/ 2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului de droguri, cu modificările și completările ulterioare, Agenția Națională Antidrog a realizat, cu sprijinul partenerilor instituționali publici și privați activi în domeniul asistenței consumatorilor de droguri, Standardele naționale de asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri, prin care se urmărește dezvoltarea unui model de organizarea serviciilor de asistență a dependenței de droguri adecvat nevoilor reale ale beneficiarilor și care să permită abordări structurate și sistematice, care pot fi evaluate pe baza unor parametri obiectivi.

De asemenea, Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1389/ 513/ 282 din 4 august 2008 privind aprobarea Criteriilor și metodologiei de autorizare a centrelor de furnizare de servicii pentru consumatorii de droguri și a Standardelor minime obligatorii de organizare și funcționare a centrelor de furnizare de servicii pentru consumatorii de droguri menționează mai multe seturi de criterii de autorizare/ acreditare a centrelor de reducere a riscurilor, structurate pe un set de standarde minime de calitate (referitoare la autorizarea sanitară de funcționare, la asigurarea serviciilor, la organizarea și funcționarea centrului, precum și la structura de personal).

Începând cu anul 2010 este disponibil în România și se aplică, în mod curent, prevederile *Ghidului clinic de tratament substitutiv al dependenței de opiacee*²⁵, elaborat cu asistența financiară a UNODC, aprobat ca ghid de bună practică de către Ministerul Sănătății, Colegiul Medicilor din România, Asociația Română de Psihiatrie și Psihoterapie și recunoscut de către Administrația Națională a Penitenciarelor.

De asemenea, începând cu anul 2014, în România, se utilizează de către practicieni, forma actualizată a *Ghidului TARV*²⁶, elaborat de Ministerul Sănătății prin Comisia de Luptă Anti-SIDA, cu suportul Institutului Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș”.

6.5. CONCLUZII

• Decese asociate consumului de droguri

În anul 2023, au fost înregistrate 34 decese asociate consumului de droguri, dintre care 25 decese prin supradoză. Numărul cazurilor de decese asociate consumului de droguri înregistrează o ușoară scădere;

Opiaceele continuă să domine tabloul drogurilor ilegale în România, care provoacă cele mai multe decese direct asociate consumului de droguri, dar calea injectabilă nu mai reprezintă regula pentru cazuistica deceselor asociate consumului de droguri;

Vârsta medie de deces continuă să se plaseze după 35 ani, aceasta reprezentând o expresie a „îmbătrânirii” valurilor anterioare de persoane consumatoare, care au acumulat progresiv numeroase complicații de sănătate cauzate de consumul de droguri;

Drogurile cu efectul cel mai tanatogenerator continuă să fie din categoria opiaceelor, acestea fiind câteodată în asocieri cu produși medicamentoși din clasa benzodiazepinelor;

În absența accesării datelor potențiale oferite de Registrul general de mortalitate, este extrem de plauzibil ca mortalitatea indirectă să se situeze la valori mult mai mari.

• Urgențe medicale datorate consumului de droguri

La nivel național, în anul 2023, au fost înregistrate 3089 cazuri de urgențe medicale în care a fost semnalat consumul cel puțin al unui drog ilicit (consum singular sau în combinație), în creștere cu 39,2% față de numărul de cazuri raportate în anul 2022 – 2219 cazuri.

Canabisul și noile substanțe psihoactive sunt raportate, în peste jumătate dintre cazurile de urgențe pentru care s-a raportat consum de droguri ilicite (28,1% pentru cannabis și 23,0% pentru NSP). Opiaceele au fost raportate în 7,3% dintre cazuri, iar consumul de stimulanti a fost menționat în 19,6% dintre cazuri (8,2% cocaină și 11,4% stimulanti, alții decât cocaina). Consumul de medicamente a fost raportat în 18,9% dintre cazurile de urgență înregistrate.

• Boli infecțioase asociate consumului de droguri

Consumul injectabil de droguri a reprezentat cauza posibilă de infectare cu HIV/SIDA pentru 59 cazuri dintre cele 716 cazuri nou diagnosticate în anul 2023, cu 13,5% mai mult față de anul 2022. Ponderea infectărilor cu HIV/SIDA având drept cale de transmitere probabilă consumul injectabil de droguri a crescut cu 15,5% de la 7,1% la 8,2%.

Persoanele care își injectează droguri, admise la tratament în anul 2023 s-au declarat în proporție de 15,7% cu status serologic pozitiv la HIV, de 8,6% cu status serologic pozitiv la VHB și de 60,3% cu status serologic pozitiv la VHC. Comparativ cu anul 2022, se observă

²⁵<http://rhrn.ro/wp-content/uploads/2016/05/ghid-clinic-de-tratament-substitutiv-al-dependentei-de-opiacee.pdf>

²⁶http://www.cnlas.ro/images/doc/GhidTARV_2014.pdf

scăderi cu 37,2%, respectiv cu 10,5% în cazul infectării cu HIV și HVC și valori cu 91,1% mai mari în cazul infectării cu VHB.

Analiza datelor privind beneficiarii testați în cadrul programelor de reducere a riscurilor în anul 2023, indică o prevalență a infectării cu HIV, HBV și HCV de 4,2%, 1,5% și, respectiv, 53,3%. Comparativ cu anul 2022, prevalența infectării cu HIV și HCV a crescut cu 16,7%, respectiv cu 28,4% iar prevalența infectării cu HBV a înregistrat o scădere cu 11,8%.

Conform rezultatelor studiului „Anchetă de supraveghere comportamentală și serologică în rândul persoanelor care își injectează droguri din București 2023” prevalența infecției cu HIV, VHB și VHC în rândul populației studiate este de 20,8%, de 5,5% și de 62,3%. Comparativ cu rezultatele studiului BSS 2020, se observă că prevalența infectării cu cele trei virusuri analizate a scăzut cu 29,7% în cazul HIV, cu 14,1% în cazul HVB și cu 14,7% în cazul HVC.

- **Răspunsuri privind consecințe asupra sănătății**

Activitatea pe segmentul de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri se desfășoară în cadrul trasat de documentele programatice implementate în domeniul politicilor antidrog, al politicilor de sănătate publică, precum și al politicilor sociale. În cursul anului 2023, serviciile de reducere a riscurilor reprezentate de schimb de seringi, distribuție de prezervative, testare rapidă HIV, VHC și VHB, referire a beneficiarilor către servicii medicale specializate (confirmare diagnostic și tratament adecvat), precum și tratament substitutiv cu opioide (OST) au fost disponibile, în continuare, în principal, la nivelul municipiului București. Și în rețeaua sistemului penitenciar, au fost disponibile programe de prevenire a îmbolnăvirii cu HIV, VHC și VHB, care s-au desfășurat în cadrul orelor de educație sanitară de la nivelul cabinetelor medicale. Programul de tratament substitutiv cu opioide a fost desfășurat în 13 unități penitenciare.

7. PIAȚA DROGURILOR

Raportat la datele statistice privind cantitățile confiscate și numărul de capturi realizate pe tip de drog, traficul ilicit de droguri la nivel național în anul 2023 urmează aceleași caracteristici ale anilor precedenți, care conturează în continuare un spațiu național destinat atât tranzitului, cât și distribuției ilicite de droguri. Principala caracteristică a pieței drogurilor din România rămân **cantitățile mici de droguri traficate** la nivelul străzii, destinate consumului propriu (micul trafic stradal). În anul 2023, se observă **creșteri atât ale numărului de capturi, cât și ale cantității de droguri capturate**.

79,3% din numărul total de capturi pentru principalele droguri (heroină, cocaină, cannabis iarbă, fragmente vegetale cu THC, MDMA, NSP și medicamente cu conținut stupefiant) reprezintă capturi mai mici de 5 g/ 250 comprimate/ 5 ml.

Datele statistice ale ultimilor ani conturează o **tendință în creștere a numărului de capturi**, cu atingerea unui **maxim de 7766 de capturi**, înregistrat în anul 2023, ceea ce reflectă o **creștere semnificativă a disponibilității drogurilor** pe piața ilicită a drogurilor, în special, a cannabisului și a noilor substanțe psihoactive.

Cannabisul rămâne în continuare cel mai capturat drog la nivel național și înregistrează o creștere a cantității confiscate pentru toate categoriile de produse din cannabis: cannabis iarbă, fragmente vegetale cu THC, masă plante de cannabis și rezină de cannabis.

A. CONTEXT

A.1. ASPECTE DE NOUȚATE²⁷

Față de anul 2022, în anul 2023 piața ilicită a drogurilor din România înregistrează următoarele tendințe:

- **Cantitatea totală de droguri** confiscate, exprimate în kg, înregistrează o **creștere** cu **105%** față de anul 2022 (2022 – 1.878,837 kg, 2023 – 3.853,108 kg), în timp ce, **cantitatea totală de comprimate** înregistrează o **creștere semnificativă** (de 3 ori), față de cea din 2022 (2022 – 509.509 comprimate, 2023 – 1.275.071 comprimate);
- Cele mai **importante cantități de droguri confiscate**, exprimate în kg, au fost înregistrate pentru: **masă plante cannabis** (2383,183 kg), **cannabis iarbă** (810,1478 kg), **fragmente vegetale cu THC** (466,441 kg), **noi substanțe psihoactive** (86,523 kg) și **rezină de cannabis** (37,865 kg);
- **96%** (3.697,637 kg) **din cantitatea totală** de droguri confiscate reprezintă **capturi de cannabis**²⁸, dintre care: masă plante cannabis (2383,183 kg), cannabis iarbă (810,148 kg), fragmente vegetale cu THC (466,441 kg) și rezină de cannabis (37,865 kg), înregistrându-se o creștere cu 155% față de anul 2022, când s-au confiscat 1.450,48 kg de **cannabis**²⁹;
- Cantitatea de droguri provenită din **capturi semnificative** (3768,460 kg și 497.922 comprimate) reprezintă **97,8% (kg)** (2022-94,25%), respectiv **99,44% (cp)** (2022-97,73%) din totalul confiscărilor realizate, astfel:
 - Total cantități droguri capturate: 3.853,108 kg, 1.275.071 comprimate, 3.275 doze și 11,733 litri;
 - Total cantități droguri provenite din capturi semnificative: 3.768,460 kg, 1.266.594 comprimate, 2939 doze și 11,492 litri.

²⁷ Schimbări ale tendințelor înregistrate față de anul precedent;

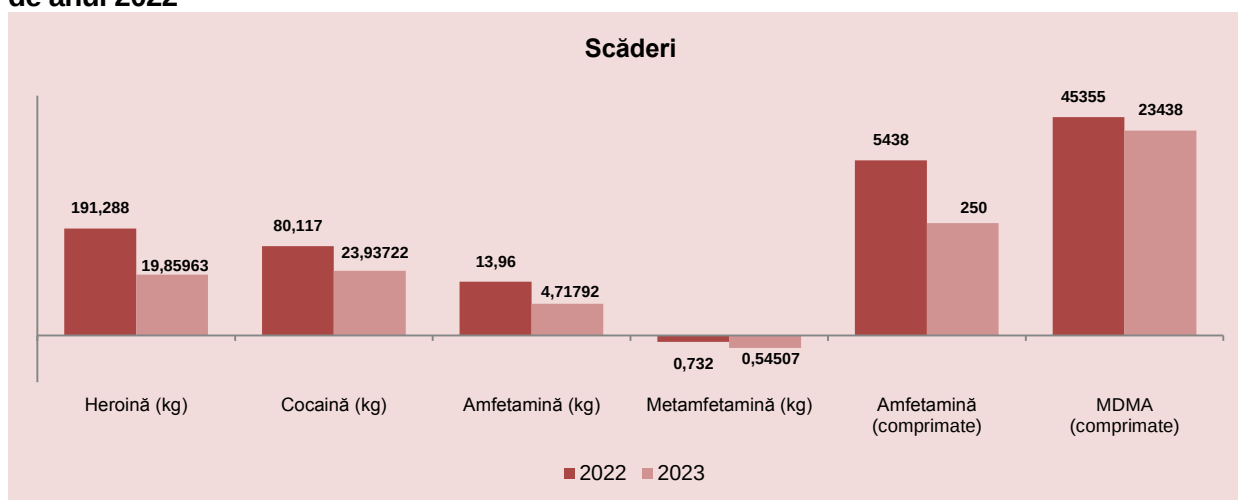
²⁸ Cannabis iarbă, rezină de cannabis, fragmente vegetale cu THC și masă plante de cannabis;

²⁹ Idem;

- **Scăderi** au fost înregistrate pentru:

Kilograme	• Heroină (de la 191,288 kg în 2022, la 19,860 kg în 2023) • Cocaină (de la 80,117 kg în 2022, la 23,937 kg în 2023) • Amfetamină (de la 13,960 kg în 2022, la 4,718 kg în 2023) • Metamfetamină (de la 0,732 kg în 2022, la 0,545 kg în 2023)
Comprimate Doze	• Amfetamină (de la 5438 comprimate în 2022, la 250 comprimate în 2023) • MDMA (de la 45.355 comprimate în 2022, la 23438 comprimate în 2023) • NSP (de la 71 comprimate în 2022, la 162 comprimate în 2023)
Număr capturi	• Heroină (de la 373 în 2022, la 145 în 2023) • Ciuperci halucinogene (de la 47 în 2022, la 39 în 2023) • Amfetamină (de la 302 în 2022, la 277 în 2023) • Fragmente vegetale cu THC (de la 259 în 2022, la 220 în 2023) • Canabis iarbă (de la 3889 în 2022, la 3214 în 2023) • Masă plante de canabis (de la 97 în 2022, la 88 în 2023) • Ulei de canabis (de la 4 în 2022, la o captură în 2023)

Grafic 7 - 1: Situația cantităților de droguri confiscate, aflate în scădere în anul 2023, față de anul 2022

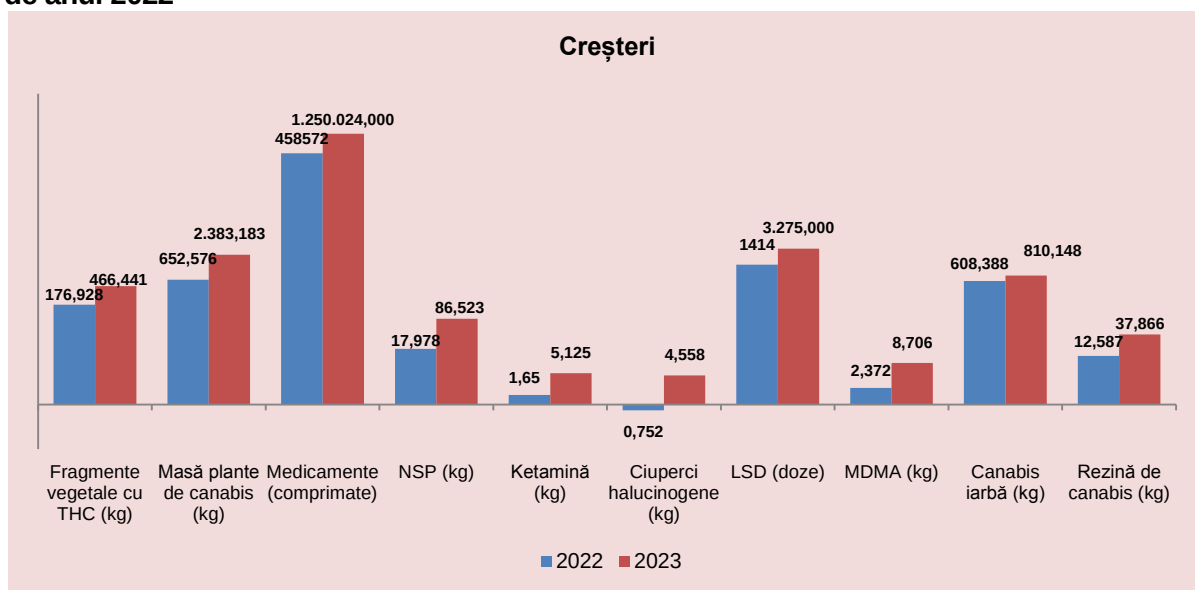
Sursa: Direcția de Combatere a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

- **Creșteri** au fost înregistrate pentru:

Kilograme	• NSP (de la 17,978 kg în 2022, la 86,523 kg în 2023) • Ciuperci halucinogene (de la 0,752 kg în 2022, la 4,558 kg în 2023) • MDMA (de la 2,372 kg în 2022, la 8,706 kg în 2023) • Ketamină (de la 1,650 kg în 2022, la 5,125 kg în 2023)
	• Canabis iarbă (de la 608,388 kg în 2022, la 810,148 kg în 2023) • Rezină de canabis (de la 12,587 kg în 2022, la 37,865 kg în 2023) • Masă plante de canabis (de la 652,576 kg în 2022 la 2383,183 Kg în 2023) • Fragmente vegetale cu THC (de la 176,928 kg în 2022, la 466,441 kg în 2023)
Comprimate Doze	• LSD (de la 1414 doze în 2022, la 3275 doze în 2023)

	• Medicamente cu conținut stupefiant (de la 458.572 comprimate în 2022, la 1.250.024 comprimate în 2023)
Număr capturi	• Cocaină (de la 646 în 2022, la 682 în 2023) • Metamfetamină (de la 15 în 2022, la 32 în 2023) • LSD (de la 26 în 2022, la 43 în 2023) • MDMA (de la 635 în 2022, la 660 în 2023) • NSP (de la 203 în 2022, la 1521 în 2023) • Medicamente cu conținut stupefiant (de la 365 în 2022, la 418 în 2023) • Rezină de cannabis (de la 191 în 2022, la 245 în 2023) • Ketamină (de la 107 în 2022, la 172 în 2023)

Grafic 7 - 2: Situația cantităților de droguri confiscate, aflate în creștere în anul 2023, față de anul 2022

Sursa: Direcția de Combatere a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

- **Cele mai multe capturi** au fost înregistrate pentru **cannabis**³⁰ - 3767 capturi (3214 capturi de iarbă de cannabis, 220 capturi de fragmente vegetale cu THC, 245 de capturi de rezină de cannabis și 88 capturi de masă plante de cannabis), urmează capturile de **NSP** (1521 capturi), de **cocaină** (682 capturi), de **MDMA** (660 capturi), de **amfetamină** (277 capturi) și de **heroină** (145 capturi).

În ceea ce privește, distribuția capturilor pe categorii de droguri, se evidențiază următoarele aspecte:

- **Canabisul**³¹ rămâne în continuare **cel mai capturat drog** la nivel național, deși numărul capturilor de cannabis cunoaște o schimbare de tendință, scăzând cu 13% față de anul 2022 (**3768 capturi, față de 4440 capturi**). În schimb, cantitatea de cannabis (exprimată în kilograme) confiscată crește de 2,5 ori (de la 1450,479 kg, la 3697,637 kg). **96% din cantitatea totală** de droguri confiscate (exprimată în kilograme) reprezintă **capturi de cannabis**³², dintre care: 37,865 kg rezină de cannabis, 810,148 kg cannabis iarbă, 2383,183 kg plante de cannabis și 466,441 kg fragmente vegetale cu THC. Reține atenția **creșterea**

³⁰ Cannabis iarbă, rezină de cannabis, fragmente vegetale cu THC și masă plante de cannabis;

³¹ Idem;

³² Idem;

semnificativă (de aproximativ 3,5 ori) a cantității confiscate de **masă plante de canabis și fragmente vegetale cu THC**, de la **829,504 kg** în 2022, la **2849,624 kg** în 2023, fapt ce a determinat în mod direct **creșterea cu 155%** a cantității totale confiscate de canabis, față de anul 2022 când au fost confiscate 1450,479 kg de canabis. **98,05%** (3.625,351 kg) din cantitatea totală de canabis confiscată provine din **172 de capturi semnificative**.

- Deși cantitatea de **cocaină** confiscată la nivel național a înregistrat o scădere semnificativă față de anul precedent (de peste 3 ori - de la 80,117 kg în 2022, la 23,937 kg în 2023), **numărul capturilor** pentru acest tip de drog înregistrează o **creștere ușoară cu 6%** (de la 646 capturi în 2022 la 682 în 2023), cu **cea mai mare valoare** înregistrată până în prezent, aspect ce conturează o **tendință în creștere a disponibilității** acestui drog pe piața ilicită a drogurilor la nivel național. **90%** (21,508 kg) din cantitatea totală de cocaină confiscată provine din 22 de capturi semnificative, restul de 2,430 kg provenind din 660 capturi (în medie 3,681 grame/ captură). De reținut este faptul că **peste 70%** din **cantitatea totală de cocaină confiscată** la nivel național a fost confiscată la nivelul **Regiunii București-Ilfov**, această zonă înregistrând sub **46%** din **numărul total de capturi de cocaină** realizate la nivelul întregii țări.
- Cantitatea de heroină confiscată la nivel național este în scădere semnificativă față de anul precedent (de aproape 10 ori mai mică - de la 191,288 kg în 2022 la 19,860 kg în 2023), aceasta înregistrează cea mai mică valoare din ultimii 5 ani, respectiv a patra cea mai mică valoare din ultimii 10 ani, după ce în anul 2021 a fost consemnat maximul său. **Numărul capturilor** este de asemenea **în scădere semnificativă** (de la 373 capturi în 2022 la 145 în 2023), atingând o cea mai mică **valoare din ultimii 10 ani**, după maximul înregistrat în anul 2022 (373 capturi), aspect ce evidențiază o **disponibilitate în scădere** pentru acest tip de drog. Din cantitatea totală de heroină confiscată, **98,9%** (19,648 kg) provine din 5 capturi semnificative. Reține atenția faptul că traficul de heroină este o **caracteristică a Regiunii București-Ilfov**, cu peste **99% din numărul total de capturi** realizate la nivel național;
- **Medicamentele cu conținut psihotrop și stupefiant** înregistrează o **creștere semnificativă** (de aproape 3 de ori, de la **458.572** comprimate în anul 2022, la **1.250.024 comprimate** în 2023), concomitent cu **creșterea disponibilității** acestora, aspect relevat de numărul capturilor **în creștere semnificativă** față de anul anterior de la 365 la 418;
- Atât cantitatea totală confiscată, cât și numărul de capturi de **NSP** sunt în **creștere semnificativă** față de anul anterior, de la 17,978 kg la **86,523 kg**, respectiv, de la 203 capturi, la **1521 capturi**. Cantitatea confiscată în anul 2023 a atins **cea mai mare valoare pentru ultimii 10 ani și a doua cea mai mare valoare până în prezent**, după maximul înregistrat în anul 2010 (125,14 kg).

A.2. ASPECTE GENERALE

Traficul la nivel stradal³³ se caracterizează în continuare prin **cantități mici capturate** (sub 5 grame/ captură, respectiv sub 250 comprimate/ captură³⁴) și înregistrează **creșteri** ale **numărului de capturi** pentru fiecare nivel de piață, cu excepția celor realizate pentru heroină,

³³ Potrivit E.M.C.D.D.A., nivelul pieței drogurilor este dat de cantitățile de droguri confiscate, astfel:

- Sub 5 grame – mic trafic de droguri – la nivel stradal (en-detail);
- Între 5 grame – 1 kg – piața medie a drogurilor – la nivel stradal (en-detail);
- Peste 1 kg - captură semnificativă de droguri – vânzare cu ridicata (en gross);

³⁴ Potrivit U.N.O.D.C. capturile de droguri care depășesc 250 de comprimate/ captură sunt considerate capturi semnificative

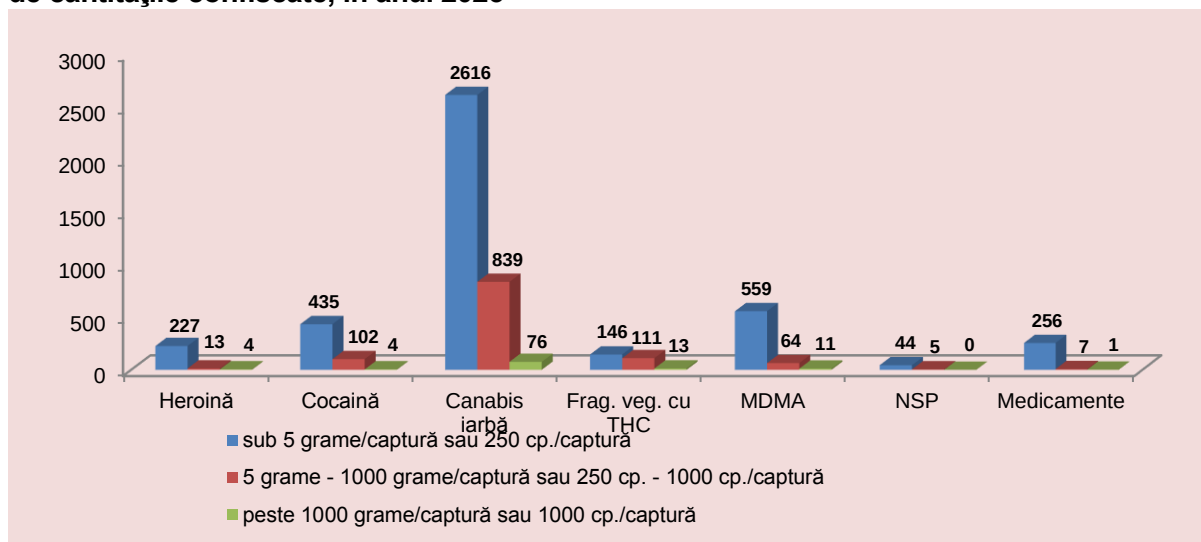
canabis iarbă și fragmente vegetale cu THC, care înregistrează scăderi. Astfel, din totalul de 6860 capturi (aferele tipurilor de drog: heroină, cocaină, cannabis iarbă, fragmente vegetale cu THC, MDMA, NSP și medicamente cu conținut stupefiant), 5442 capturi au vizat cantități de droguri mai mici de 5 grame, sub 250 comprimate și sub 250 mililitri, 1301 de capturi au vizat cantități de droguri între 5 grame și 1000 grame/ captură, între 250 de comprimate și 1000 de comprimate/ captură și între 250 de mililitri și 1000 de mililitri/ captură și 117 capturi au vizat cantități de droguri peste 1000 de grame, comprimate sau mililitri/ captură, astfel:

- **Heroină – 145 capturi**, totalizând 19,85963 kilograme și 0,5 mililitri, dintre care:
 - Cantități sub 5 grame/ captură: 132 capturi totalizând 0,08287 kilograme (0,000628 kilograme/ captură);
 - Cantități cuprinse între 5 grame/ captură și 1000 grame/ captură: 9 capturi, totalizând 1,23741 kilograme;
 - Cantități peste 1000 grame/ captură: 3 capturi, totalizând 18,53935 kg;
 - Cantități sub 250 ml/ captură: o captură de 0,5 mililitri.
- **Cocaină – 682 capturi**, totalizând 23,93722 kg, dintre care:
 - Cantități sub 5 grame/ captură: 577 capturi, totalizând 0,68398 kilograme (0,001185407 kilograme/ captură);
 - Cantități cuprinse între 5 grame/ captură și 1000 grame/ captură: 99 capturi, totalizând 8,97801 kilograme;
 - Cantități peste 1000 grame/ captură: 6 capturi totalizând 14,27523 kg.
- **Canabis iarbă – 3214 capturi**, totalizând 810,1478 kg, dintre care:
 - Cantități sub 5 grame/ captură: 2402 capturi, totalizând 3,237231 kilograme (0,001348 kilograme/ captură);
 - Cantități cuprinse între 5 grame/ captură și 1000 grame/ captură: 735 capturi, totalizând 60,05059 kilograme;
 - Cantități peste 1000 grame/ captură: 77 de capturi totalizând 746,86 kg.
- **Fragmente vegetale cu THC – 220 capturi**, totalizând 466,4408 kg, dintre care:
 - Cantități sub 5 grame/ captură: 137 capturi, totalizând 0,11542 kilograme (0,000842 kilograme/ captură);
 - Cantități cuprinse între 5 grame/ captură și 1000 grame/ captură: 74 capturi, totalizând 9,22954 kilograme;
 - Cantități peste 1000 grame/ captură: 9 capturi totalizând 457,0958 kg.
- **MDMA – 660 capturi** fiind confiscate 23438 comprimate, 8,70577 kg și 128 mililitri, dintre care:
 - Cantități sub 250 comprimate/ captură sau 5 grame/ captură: 323 capturi, totalizând 4271 comprimate (~13 comprimate/ captură) și 279 capturi, totalizând 0,20052 kilograme (0,718709677 grame / captură);
 - Cantități cuprinse între 250 comprimate/ captură și 1000 comprimate/ captură sau cuprinse între 5 grame/ captură și 1000 grame/ captură: 11 capturi, totalizând 5123 comprimate și 39 capturi, totalizând 1791,66 grame;
 - Cantități peste 1000 comprimate/ captură sau peste 1000 grame/ captură: 5 capturi totalizând 14044 comprimate.
 - Cantități sub 250 ml/ captură: o captură de 128 mililitri.
- **NSP (triptamine, catinone, canabinoizi sintetici și 2C-X) – 1521 capturi**, fiind confiscate 158 comprimate, 86,44908 kg și 9,7 mililitri, din care:
 - Cantități sub 250 comprimate/ captură sau 5 grame/ captură: 1200 capturi, totalizând 1,39187 kilograme (0,001147461 kilograme/ captură);

- Cantități cuprinse între 5 grame/ captură și 1000 grame/ captură: 298 capturi, totalizând 24,912727 kilograme și 10 capturi, totalizând 160 comprimate;
- Cantități peste 1000 grame/ captură: 10 de capturi totalizând 60,21814 kg;
- Cantități sub 250 ml/ captură: 3 capturi totalizând 9,7 mililitri.
- **Medicamente cu conținut stupefiant** (benzodiazepine, barbiturice, metadonă, oxicodonă, morfină, codeină, metilfenidat, buprenorfină, ketamină, dimetocaină și fentanyl) – **418 capturi**, fiind confiscate 1250024 comprimate, 6,95611 kilograme și 291,08 mililitri, dintre care:
 - Cantități sub 250 comprimate/ captură sau 5 grame/ captură: 196 capturi, totalizând 3935 comprimate (~20 comprimate/ captură) și 169 capturi, totalizând 0,17667 kilograme (0,460663 grame/ captură);
 - Cantități cuprinse între 250 comprimate/ captură și 1000 comprimate/ captură sau cuprinse între 5 grame/ captură și 1000 grame/ captură: 9 capturi, totalizând 4008 comprimate și 26 capturi totalizând 2,31144 kilograme;
 - Cantități peste 1000 comprimate/ captură: 3 capturi, totalizând 1242081 comprimate și 2 capturi totalizând 4,468 kilograme;
 - Cantități sub 250 ml / captură: 11 capturi totalizând 177,4 mililitri;
 - Cantități peste 1000 ml / captură: o captură de 1,049 litri;

Se constată că cele mai multe capturi vizează cantități sub 5g/ captură sau sub 250 comprimate/ captură sau sub 250 mililitri/captură.

Grafic 7 - 3: Situația numărului de capturi de droguri (heroină, cocaină, cannabis iarbă, fragmente vegetale cu THC, MDMA, NSP și medicamente cu conținut stupefiant), în funcție de cantitățile confiscate, în anul 2023

Sursa: Direcția de Combatere a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

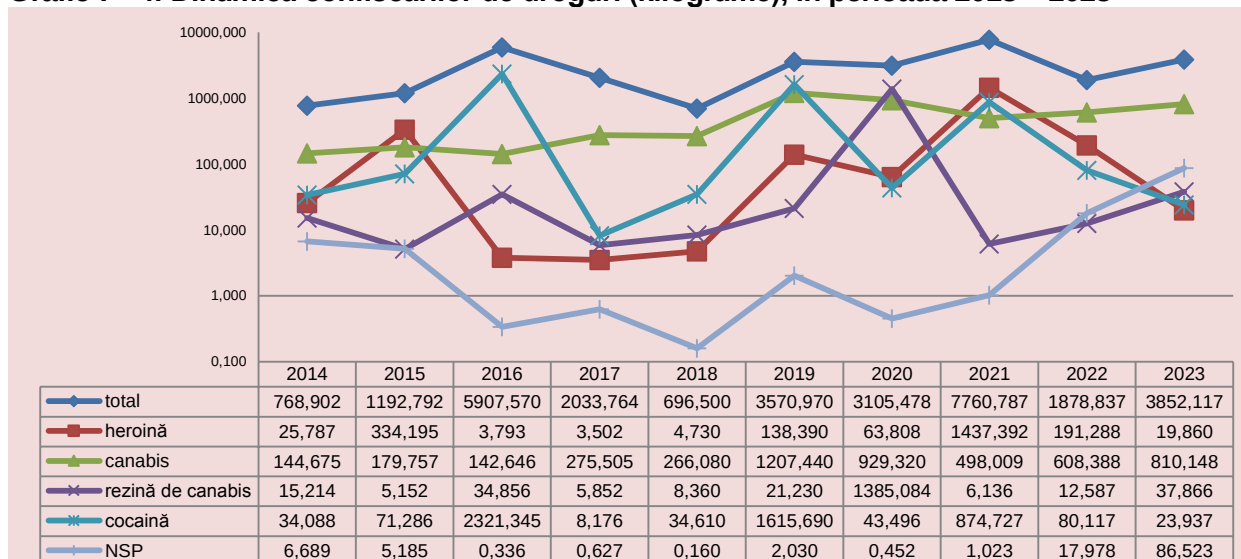
B. ANALIZA INDICATORILOR

B.1. ASPECTE GENERALE

B.1.1. Cantități confiscate

În anul 2023, cantitățile confiscate sunt în creștere față de anul precedent, conturându-se o piață ilicită în creștere, caracterizată printr-o disponibilitate ridicată pentru aproape toate tipurile de droguri, în special pentru cannabis și NSP.

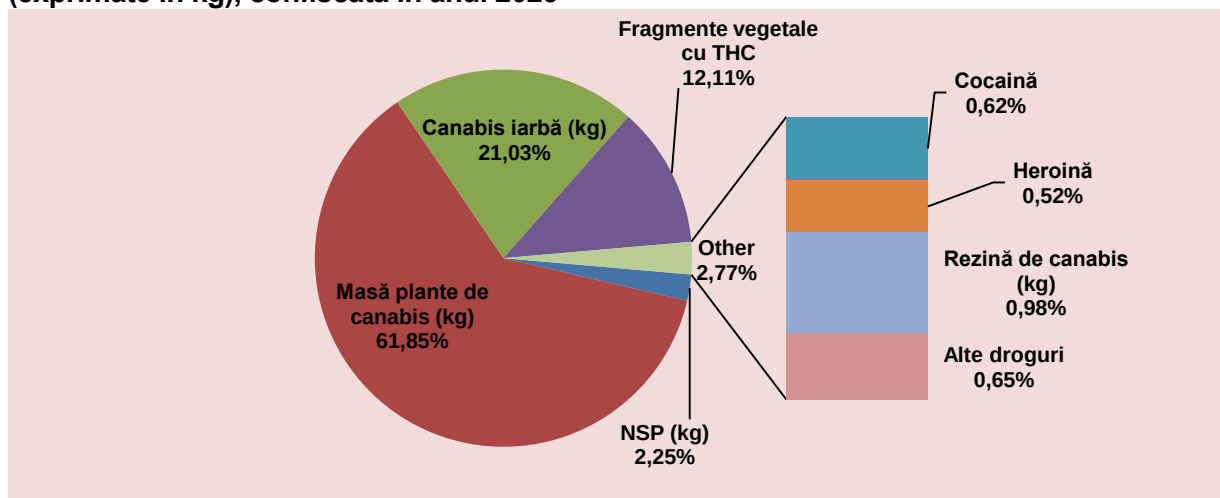
Grafic 7 - 4: Dinamica confiscărilor de droguri (kilograme), în perioada 2013 – 2023

Sursa: Direcția de Combateră a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

Din cele 3,852,117 kg de droguri confiscate, **61,87%** reprezintă **masă plante de cannabis** (2,383,183 kg), **33,14%** reprezintă capturi de **cannabis iarbă** și **fragmente vegetale cu THC** (1,276,589 kg – din care 810,148 kg cannabis iarbă), **0,52%** reprezintă **heroină** (19,860 kg), **2,25%** reprezintă **NSP** (86,523 kg), **0,62%** reprezintă capturi de **cocaină** și **0,63%** alte droguri.

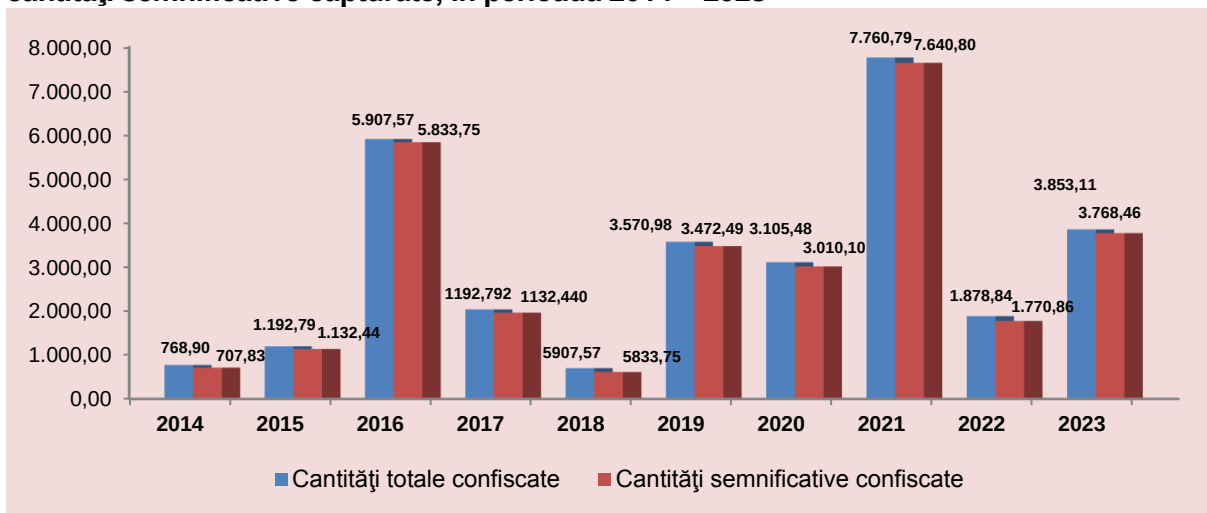
Grafic 7 - 5: Ponderea principalelor tipuri de droguri din cantitatea totală de droguri (exprimate în kg), confiscată în anul 2023

Sursa: Direcția de Combateră a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

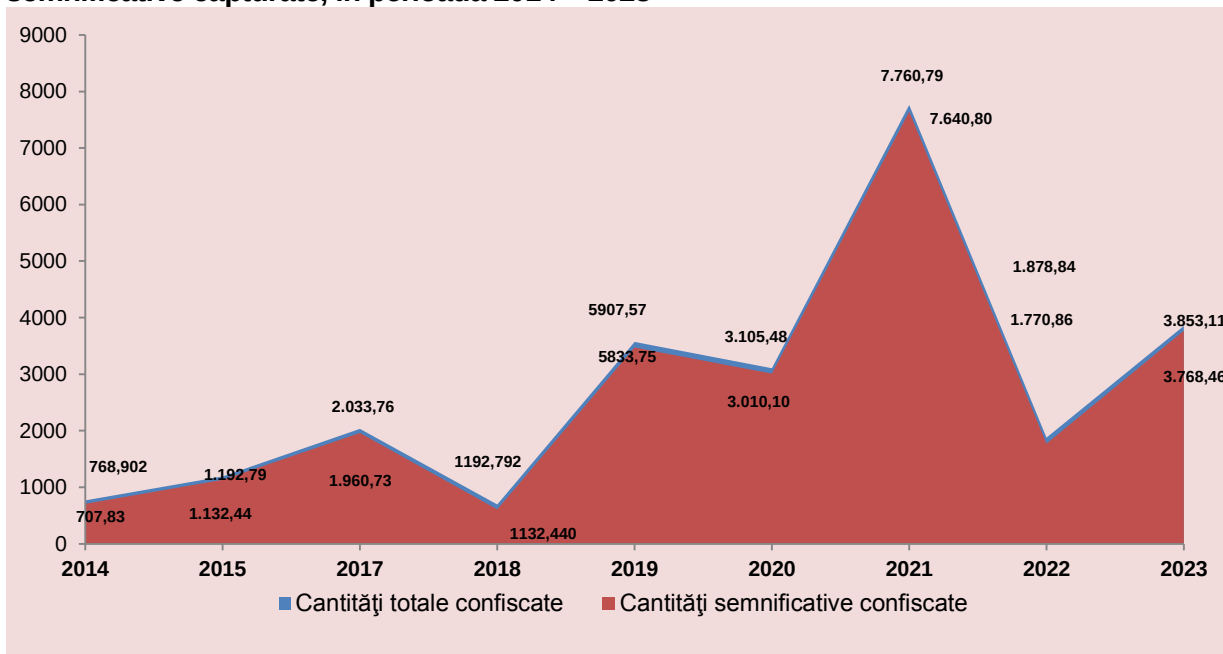
97,80% din cantitatea totală de droguri (kg) capturată în anul 2023 provine din **capturi semnificative** (valoare în **creștere** față de anii anteriori, după cum urmează: 2022 - 94,25%, 2021 – 98,45%, 2020 – 96,93%, 2019 – 97,24%, 2018 – 87,54%, 2017 – 96,4%, 2016 – 98,75%, 2015 – 94,94%, 2014 – 92% și 2013 – 87,66%).

Grafic 7 - 6: Situație comparativă – cantități totale (kilograme) de droguri confiscate vs cantități semnificative capturate, în perioada 2014 – 2023

Sursa: Direcția de Combatere a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

Grafic 7 - 7: Evoluția cantității totale (kilograme) de droguri confiscate vs cantități semnificative capturate, în perioada 2014 – 2023

Sursa: Direcția de Combatere a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

B.1.2. Număr de capturi

Raportat la anul precedent, în anul 2023, se înregistrează o **creștere** a numărului de capturi cu **9%** față de anul precedent, aspect ce conturează în continuare **tendința de creștere a disponibilității** acestora pe piața ilicită autohtonă.

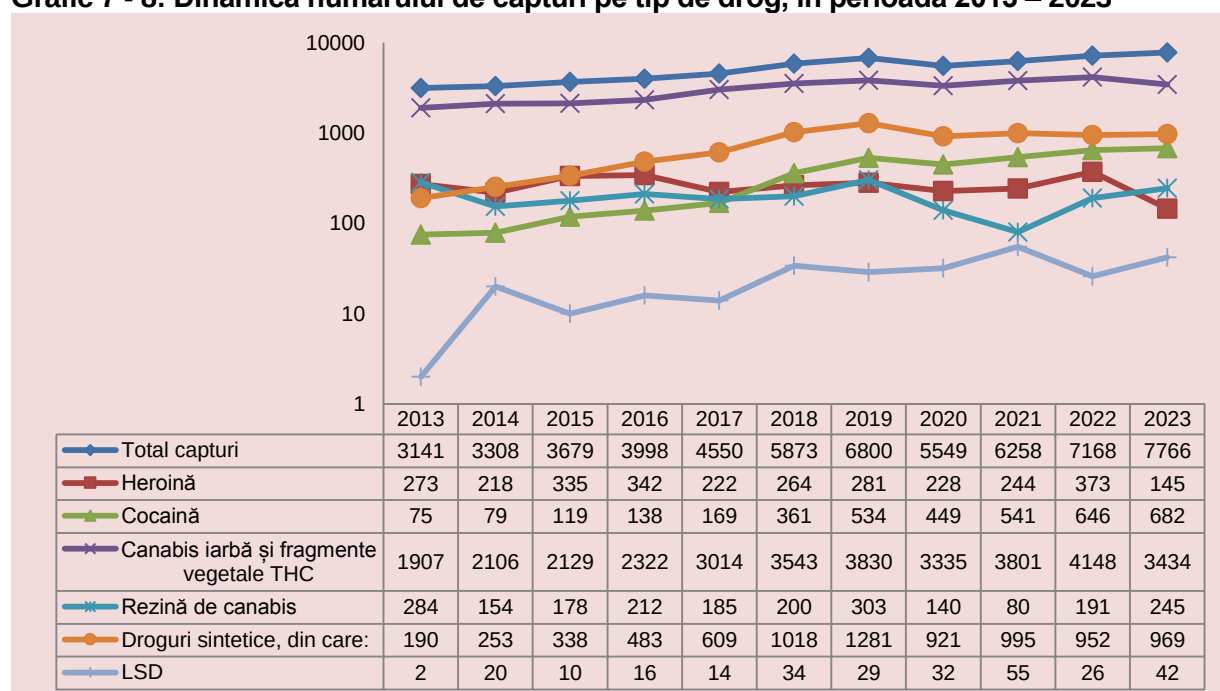
Tabel 7 - 1: Situația drogurilor ilicite confiscate la nivel național, în perioada 2019 – 2023, în funcție de tipul de drog

Droguri	2019		2020		2021		2022		2023	
	Capt	Cant	Capt	Cant	Capt	Cant	Capt	Cant	Capt	Cant
Heroină (kg)	281	138,397	228	63,808	244	1437,392	373	191,288	145	19,860
Cocaină (kg)	534	1615,693	449	43,496	541	874,727	646	80,117	682	23,937
Canabis iarbă și fragmente vegetale cu THC	3.829	1245,781	3.335	969,636	3.801	1839,898	4.148	785,316	3434	1276,589
Rezină de canabis	303	21,23	140	1385,084	80	6,136	191	12,587	245	37,865
Droguri sintetice (cp)	1281	47916	921	6228481	995	48880	952	50793	969	23688
LSD (doze)	29	663	32	404	55	1541	26	1414	42	3275

Sursa: Direcția de Combattere a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

Astfel, au fost realizate 7766 capturi de droguri, dintre care cele mai multe au fost înregistrate pentru: canabis 3434 capturi (3214 capturi de iarbă de canabis și 220 capturi de fragmente vegetale cu THC), NSP (1521 capturi), cocaină (682 capturi), MDMA (660 capturi), amfetamină (277 capturi), rezină de canabis (245 capturi) și heroină (145 capturi).

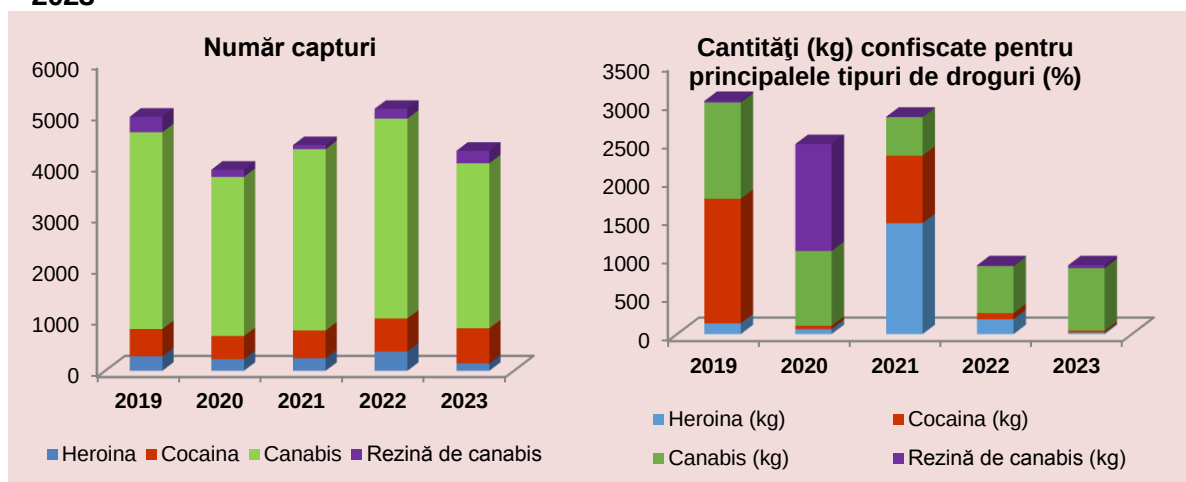
Grafic 7 - 8: Dinamica numărului de capturi pe tip de drog, în perioada 2013 – 2023

Sursa: Direcția de Combattere a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

Analiza numărului de capturi, raportat la cantitățile confiscate, evidențiază în continuare canabisul ca drogul predominant, cu excepția anilor 2016, 2019 și 2020, care se remarcă prin cantitățile mari de cocaină, respectiv rezină de canabis confiscate.

Grafic 7 - 9: Evoluția capturilor/ cantităților principalelor tipuri de droguri, în perioada 2019 – 2023

Sursa: Direcția de Combateră a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

B.2. ANALIZA PE TIP DE SUBSTANȚĂ

B.2.1.Canabisul

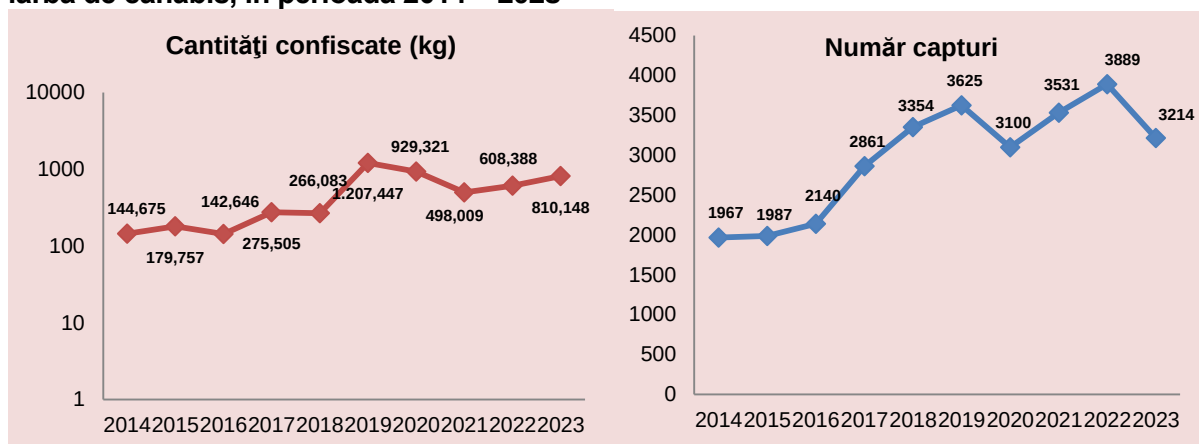
Canabisul rămâne în continuare **cel mai capturat drog** la nivel național, deși numărul capturilor de canabis cunoaște o schimbare de tendință, scăzând cu 13% față de anul 2022 (**3768 capturi, față de 4440 capturi**). În schimb, cantitatea de canabis (exprimată în kilograme) confiscată crește de 2,5 ori (de la 1450,479 kg, la 3697,637 kg).

96% din cantitatea totală de droguri confiscate (exprimată în kilograme), provenită din **3767 capturi**, reprezintă **capturi de canabis**, dintre care: 37,865 kg rezină de canabis, 810,148 kg canabis iarbă, 2383,183 kg plante de canabis și 466,441 kg fragmente vegetale cu THC. Reține atenția **creșterea semnificativă** (de aproximativ 3,5 ori) a cantității confiscate de **masă plante de canabis și fragmente vegetale cu THC**, de la **829,504 kg** în 2022, la **2849,624 kg** în 2023, fapt ce a determinat în mod direct **creșterea cu 155%** a cantității totale confiscate de canabis, față de anul 2022 când au fost confiscate 1450,479 kg de canabis.

98,05% (3625,351 kg) din cantitatea totală confiscată provine din **172 de capturi semnificative**.

Iarba de canabis înregistrează o **creștere** a cantității confiscate (de la 608,388 kg în anul 2022, la 810,148 kg în anul 2023), în timp ce, pentru numărul de capturi se observă o scădere cu 17% (de la 3889 capturi în 2021, la 3214 în 2023). Din cantitatea totală de iarbă de canabis confiscată, **92% (747,86 kg)** au provenit din 78 capturi semnificative.

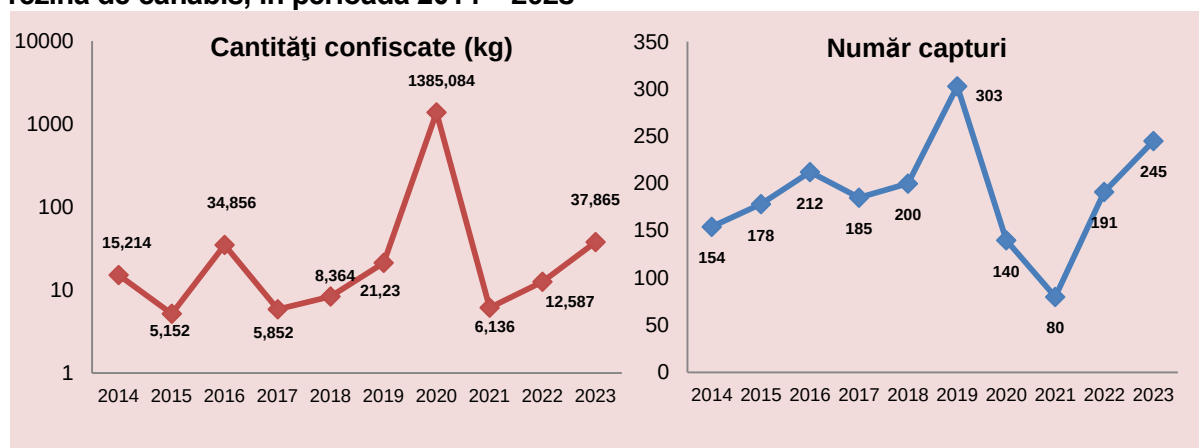
Grafic 7 - 10: Evoluția cantităților de iarbă de canabis confiscate vs numărul capturilor de iarbă de canabis, în perioada 2014 – 2023

Sursa: Direcția de Combateră a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

În anul 2023, atât numărul de capturi, cât și cantitatea confiscată de **rezină de canabis** înregistrează o **creștere** față de anul anterior (de la 191 de capturi, la 245 de capturi, respectiv de la 12,587 kg la 37,865 kg). Din cantitatea totală de rezină de canabis confiscată, **79,3% (30,019 kg)** au provenit din 9 capturi semnificative.

Grafic 7 - 11: Evoluția cantităților de rezină de canabis confiscate vs numărul capturilor de rezină de canabis, în perioada 2014 – 2023

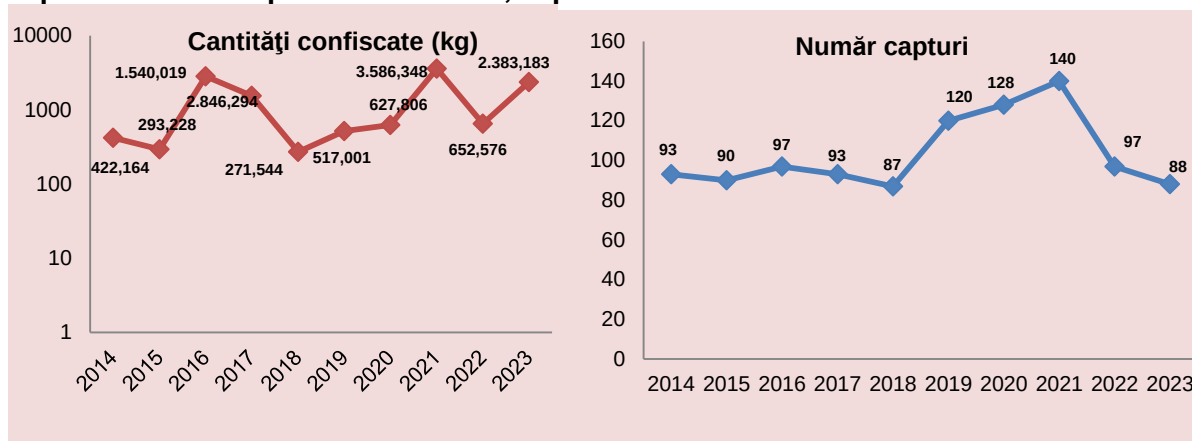

Sursa: Direcția de Combateră a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

Cantitatea de **masă plante de canabis**, confiscată în cursul anului 2023, înregistrează o creștere semnificativă față de anul anterior (de la 652,576 kg în 2022, la 2383,183 kg în 2023). Aceasta își menține disponibilitatea pe piața drogurilor din România, numărul de capturi înregistrând însă o scădere față de anul precedent (88 capturi, față de 97 realizate în 2022). Raportată la cantitatea totală de droguri confiscată în cursul anului 2023, cantitatea confiscată de masă plante de canabis reprezintă 61,9%, procent în creștere față de cel consemnat în anul 2022 (34,73%).

99,97% (2382,458 kg) din cantitatea totală de masă plante de canabis provine din 54 de capturi semnificative.

Grafic 7 - 12: Evoluția cantităților de masă plante de cannabis confiscate vs numărul capturilor de masă plante de cannabis, în perioada 2014 – 2023

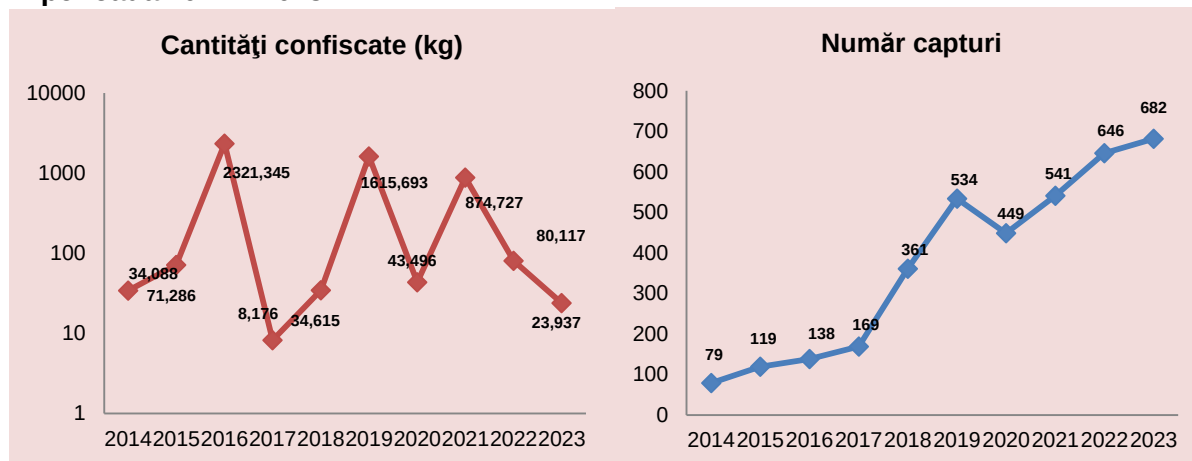

Sursa: Direcția de Combattere a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

B.2.2.Cocaina

Deși cantitatea de cocaină confiscată la nivel național a înregistrat o scădere semnificativă față de anul precedent (de peste 3 ori - de la 80,117 kg în 2022, la 23,937 kg în 2023), **numărul capturilor** pentru acest tip de drog înregistrează o **creștere ușoară cu 6%** (de la 646 capturi în 2022 la 682 în 2023), cu **cea mai mare valoare** înregistrată până în prezent, aspect ce conturează o **tendință în creștere a disponibilității** acestui drog pe piața ilicită a drogurilor la nivel național. **90% (21,508 kg)** din cantitatea totală de cocaină confiscată provine din **22 de capturi semnificative**, restul de 2,430 kg provenind din 660 capturi (în medie 3,681 grame/ captură). De reținut este faptul că peste 70% din cantitatea totală de cocaină confiscată la nivel național a fost confiscată la nivelul Regiunii București-Ilfov, această zonă înregistrând sub 46% din numărul total de capturi de cocaină realizate la nivelul întregii țări.

Grafic 7 - 13: Evoluția cantităților de cocaină confiscate vs numărul capturilor de cocaină, în perioada 2014 – 2023

Sursa: Direcția de Combattere a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

B.2.3.Drogurile sintetice

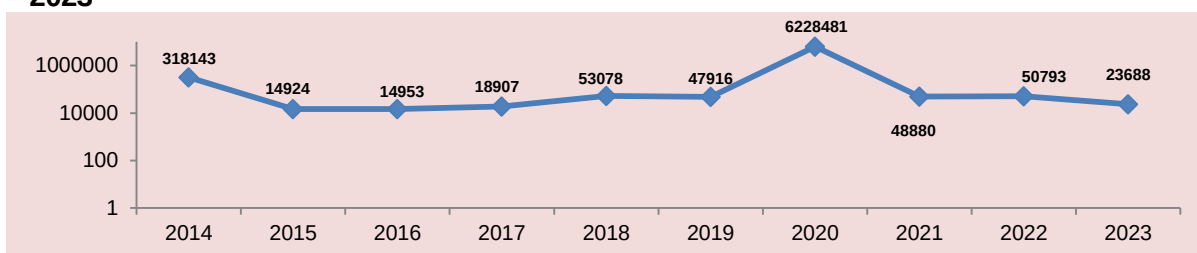
Cantitățile de droguri sintetice confiscate în cursul anului 2023 totalizează **13,969 kg, 23688 comprimate, 3275 doze și 790,18 mililitri**, după cum urmează: amfetamină – 4,718 kg și 250 comprimate, metamfetamină – 0,545 kg, MDMA – 8,706 kg, 23438 comprimate și 128

mililitri și LSD – 3275 doze, GHB/GLB – 662,18 mililitri și au provenit din **989 capturi**, față de 2022, când au fost confiscate 17,064 kg, 50793 comprimate, 1414 doze și 201,9 mililitri, după cum urmează: amfetamină – 13,96 kg, 5438 comprimate și 200 ml, metamfetamină – 0,732 kg, MDMA – 2,372 kg și 45355 comprimate și LSD – 1414 doze și 1,9 mililitri și au provenit din 978 capturi.

Cantitățile de amfetamină provenite din **capturi semnificative** sunt în scădere semnificativă față de anul 2022 (2023 – 3,608 kg față de 2022 – 12,238 kg). În schimb, se observă o creștere semnificativă a cantităților de MDMA provenite din **capturi semnificative** (2023 – 7,873 kg, față de 2022 – 1,622 kg).

Totodată, față de anul anterior, numărul total al capturilor semnificative de droguri sintetice³⁵ înregistrează o scădere (de la 48 la 40 în 2023).

Grafic 7 - 14: Evoluția confiscărilor de comprimate de tip droguri sintetice, în perioada 2014 – 2023

Sursa: Direcția de Combattere a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

Amfetamină – Atât **numărul de capturi**, cât și **cantitatea totală de kg și comprimate** de amfetamină confiscate în anul 2023 sunt în **scădere**, față de anul 2022 (277 capturi, 4,718 kg și 250 comprimate, față de 302 capturi, 13,96 kg, 5438 comprimate și 200 mililitri, realizate în 2022).

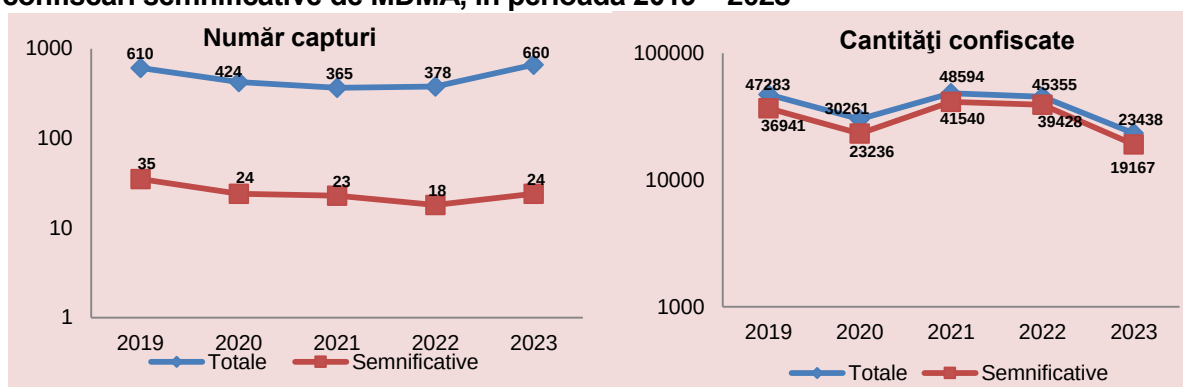
Din cantitatea de 4,718 kg și 250 comprimate de amfetamină, 3,608 kg și 130 comprimate au fost rezultatul a 9 capturi semnificative.

MDMA – Deși cantitatea în comprimate înregistrează o scădere, iar cantitatea în kg crește, acest tip de drog își menține disponibilitatea pe piața ilicită a drogurilor. Astfel, în anul 2023, au fost confiscate 23438 comprimate și 8,706 kg și 128 mililitri MDMA, provenind din 660 de capturi, comparativ cu 45355 comprimate și 2,372 kg MDMA, provenind din 635 de capturi, realizate în 2022.

81,78% (19167 comprimate) din totalul comprimatelor de MDMA confiscate au provenit din 16 capturi semnificative, restul de 4271 comprimate fiind rezultatul a 323 capturi (~13 comprimate/ captură). Din cantitatea de 8,706 kg MDMA, 7,873 kg au fost rezultatul a 8 capturi semnificative.

³⁵ Amfetamină, metamfetamină, LSD și MDMA;

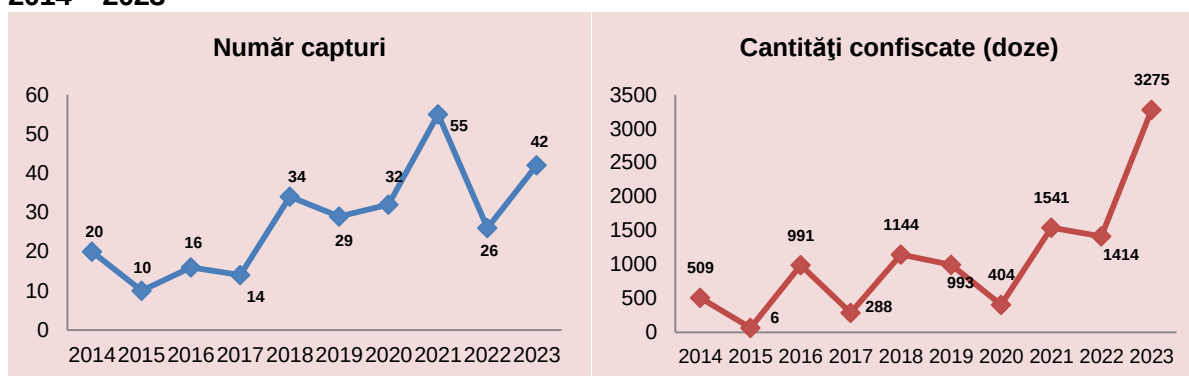
Grafic 7 - 15: Evoluția capturilor și confiscărilor de comprimate de MDMA vs capturi și confiscări semnificative de MDMA, în perioada 2019 – 2023

Sursa: Direcția de Combateră a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

LSD – își menține disponibilitatea pe piața ilicită, cu o creștere atât a numărului de capturi, cât și a cantității confiscate (doze). Astfel, au fost capturate 3275 doze, provenite din 42 de capturi, față de anul 2022, când au fost capturate 1414 doze, provenite din 26 de capturi.

Grafic 7 - 16: Evoluția dozelor de LSD confiscate vs numărul capturilor de LSD, în perioada 2014 – 2023

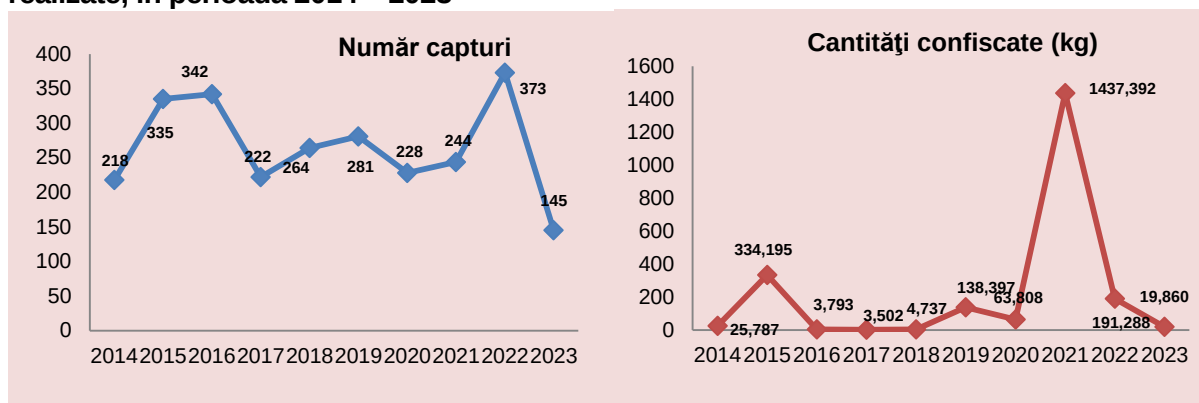

Sursa: Direcția de Combateră a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

B.2.4. Heroina

Cantitatea de heroină confiscată la nivel național este în scădere semnificativă față de anul precedent (de aproape 10 ori mai mică - de la 191,288 kg în 2022 la 19,860 kg în 2023), aceasta înregistrează cea mai mică valoare din ultimii 5 ani, respectiv a patra cea mai mică valoare din ultimii 10 ani, după ce în anul 2021 a fost consemnat maximul său. **Numărul capturilor** este de asemenea în **scădere semnificativă** (de la 373 capturi în 2022 la 145 în 2023), atingând o cea mai mică **valoare din ultimii 10 ani**, după maximul înregistrat în anul 2022 (373 capturi), aspect ce evidențiază o **disponibilitate în scădere** pentru acest tip de drog. Din cantitatea totală de heroină confiscată, 98,9% (19,648 kg) provine din 5 capturi semnificative. Reține atenția faptul că traficul de heroină este o caracteristică a Regiunii București-Ilfov, cu peste 99% din numărul total de capturi realizate la nivel național.

Grafic 7 - 17: Evoluția cantităților de heroină confiscate vs. numărul de capturi de heroină realizate, în perioada 2014 – 2023

Sursa: Direcția de Combattere a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

B.2.5. Noi substanțe psihoactive (NSP)

În anul 2023, substanțele noi psihoactive **își mențin prezența** pe piața drogurilor din România, consemnându-se o creștere semnificativă a disponibilității lor. Astfel, au fost realizate 1521 capturi (față de 203 capturi în 2022) și au fost confiscate 86,523 kg de noi substanțe psihoactive, față de anii precedenți (2022 – 17,978 kg, 2021 – 1,023 kg, 2020 – 0,452 kg, 2019 – 2,037 kg, 2018 – 0,167 kg, 2017 – 0,627 kg, 2016 – 0,336 kg, 2015 – 5,188 kg, 2014 – 6,7 kg, 2013 – 16,431 kg).

Datele privind capturile de NSP evidențiază o tendință **în creștere a disponibilității canabinoizilor sintetici și catinonelor** pe piața ilicită a drogurilor, în timp ce, disponibilitatea pentru triptamine și 2C-X este în scădere.

În anul 2023, **au fost înregistrate 62 capturi semnificative** de NSP, astfel: canabinoizi sintetici (0,307 kg - 2 capturi) și catinone (79,440 kg din 60 capturi).

Tabel 7 - 2: Situația cantităților de N.S.P. confiscate, precum și a numărului capturilor de N.S.P. în perioada 2019 – 2023

NSP	Cantitate capturată										Număr capturi				
	kilograme					comprimate/doze									
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
Canabinoizi sintetici	0,023 99	0,039 69	0,861 22	0,593 74	0,945 88	0	0	0	0	0	11	5	4	115	203
Catinone	0,005 32	0,391 3	0,112 44	16,96 863	85,49 606	0	0	0	1	71	5	4	16	74	1307
Piperazine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pirovalerone	0,000 12	0,000 17	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
Triptamine	2,007 57	0,021 43	0,047 89	0,414 42	0,087 81	0	0	55	0	0	13	7	9	4	4
2 C-X	0	0,000 1	0,002 41	0,001 46	0	153	23	459	70	91	6	7	20	10	7

Sursa: Direcția de Combattere a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

B.2.6. Medicamente cu conținut stupefiant

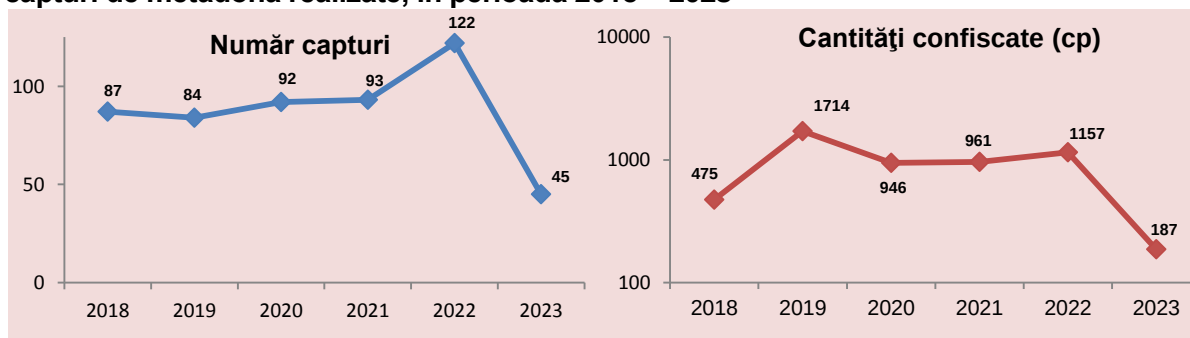
Medicamentele cu conținut psihotrop și stupefiant înregistrează o **creștere semnificativă** (de aproape 3 de ori, de la 458.572 comprimate în anul 2022, la 1.250.024 comprimate în 2023), concomitent cu **creșterea disponibilității** acestora, aspect relevat de

numărul capturilor **în creștere semnificativă** față de anul anterior de la 365 la 418, cele mai multe comprimate și număr de capturi fiind consemnate pentru benzodiazepine, ketamină și metadonă.

B.2.6.1. Metadonă

În cazul metadonei, valorile pentru cantitatea confiscată, cât și pentru numărul de capturi sunt în scădere semnificativă față de anii anteriori, în 2023, înregistrându-se cele mai mici valori din ultimii 6 ani. Astfel, în anul 2023, au fost realizate 40 capturi, fiind confiscate 1157 comprimate, 3,26 grame și 55 mililitri, comparativ cu anul 2022, când au fost înregistrate fiind confiscate 187 comprimate, 0,00082 grame și 2,1 mililitri.

Grafic 7 - 18: Evoluția cantităților de metadonă (comprimate) confiscate vs. numărul de capturi de metadonă realizate, în perioada 2018 – 2023

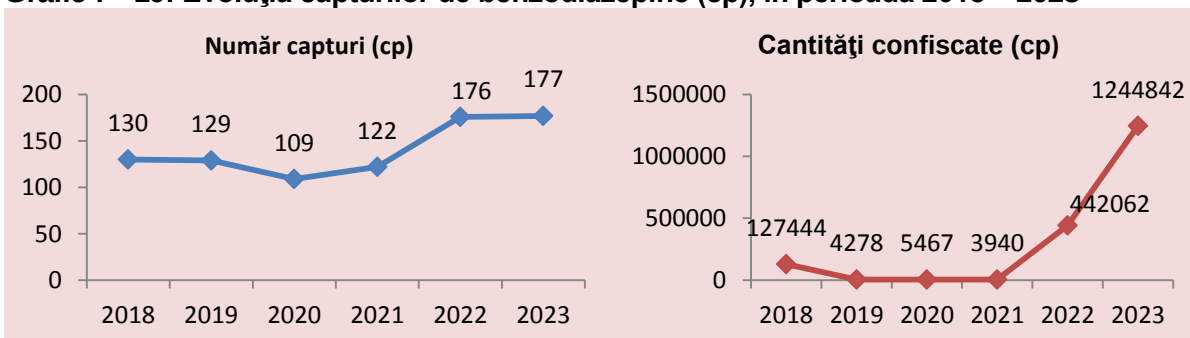
Sursa: Direcția de Combateră a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

B.2.6.2. Benzodiazepine

În anul 2023, se constată o **creștere semnificativă** a cantității de comprimate confiscate față de anul 2022, concomitent cu **creșterea** numărului de capturi. Astfel, au fost confiscate 1.244.842 comprimate și 313,67 grame de benzodiazepine, ca urmare a 177 capturi, față de anul precedent când au fost confiscate 443062 comprimate, 13,33 grame și 86,4 mililitri de benzodiazepine, ca urmare a 176 capturi.

În anul 2023, 1.242.038 comprimate au fost rezultatul a 12 capturi semnificative.

Grafic 7 - 19: Evoluția capturilor de benzodiazepine (cp), în perioada 2018 – 2023

Sursa: Direcția de Combateră a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

În anul 2023, **au fost înregistrate 18 capturi semnificative** de medicamente cu conținut stupefiant: benzodiazepine (1242038 comprimate – 12 capturi și 300 grame – o captură), fentanyl (1164 comprimate și 1499,4 grame – o captură), ketamină (4591,74 grame – 4 capturi și 200 mililitri – o captură) și oxycodonă (3795 comprimate – 4 capturi).

Tabel 7 - 3: Alte medicamente confiscate în anii 2022 - 2023

Alte medicamente	Cantitate capturată						Număr capturi	
	grame		comprimate		mililitri		2022	2023
	2022	2023	2022	2023	2022	2023		
Oxicodonă	-	-	20	3795	505,3	-	3	4
Morfină	0,03	-	3941	1	1049	6,8	5	5
Codeină	2,55	13,21	80	10	-	-	6	6
Barbiturice	-	-	10	25	16	20	2	2
Ketamină	1650,49	5125,18	-	-	369,92	262,18	107	172
Buprenorfină	-	0,83	-	-	-	-	-	1
Fentanyl	-	1499,4	8142	1164	-	-	5	3
Metylfenidat	-	-	19	3	-	-	2	2
Dimetocaina	-	3	-	-	-	-	-	1

Sursa: Direcția de Combatere a Criminalității Organizate – Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională Antidrog

B.3. PREȚUL DROGURILOR

B.3.1. Prețul drogurilor la nivelul străzii

În anul 2023, prețurile de comercializare a drogurilor se **mențin** în **tendința** anilor anteriori, înregistrând valori relativ constante, diferențele fiind determinate în parte de cursul mediu al monedei euro³⁶ stabilit de B.N.R. pentru anul 2023, dar și de cererea și disponibilitatea drogurilor pe piață, astfel:

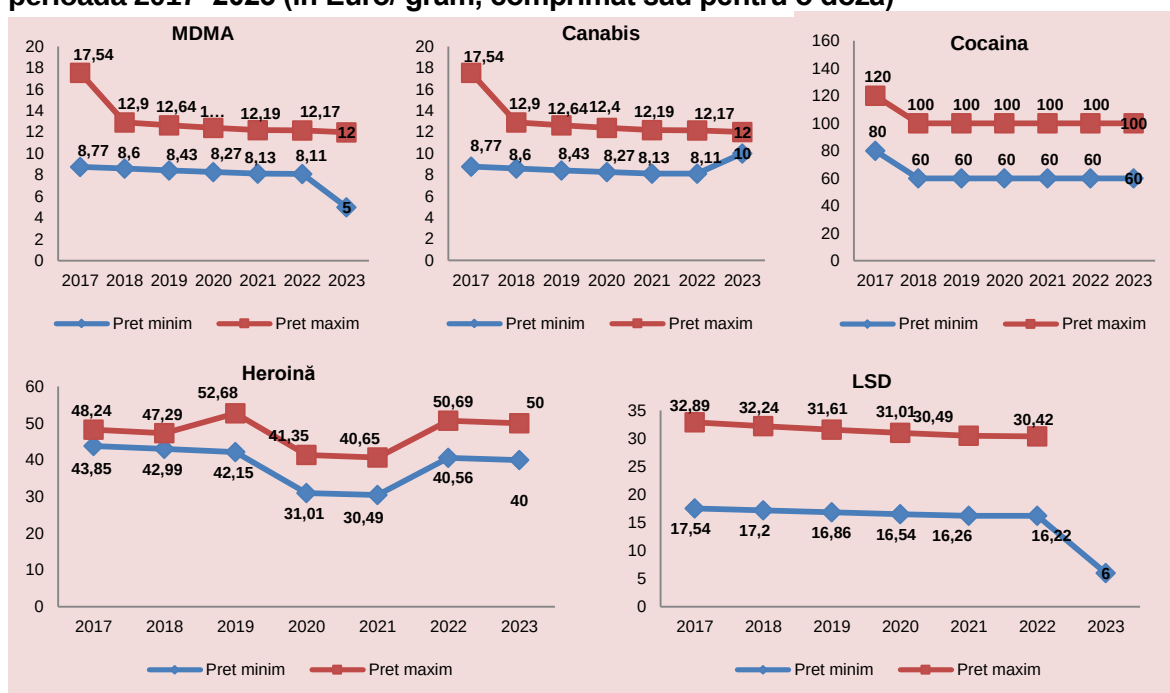
- **Canabis iarbă** (marijuana) – **prețul cu amănuntul**, cunoaște o **creștere ușoară** variind între 10 – 12 Euro/ gram în 2023, față de 8,11 – 12,17 Euro/ gram în 2022;
- **Cocaină** – **prețul cu amănuntul își păstrează valorile** față de anul precedent (60 - 100 Euro/ gram);
- **Heroină** – **prețul cu amănuntul** înregistrează o **scădere** față de anul trecut, de la 40– 50 Euro/ gram în 2023, la 40,56 – 50,69 Euro/ gram în 2022;
- **MDMA** – **prețul unui comprimat** de MDMA este în **ușoară scădere față de anii precedenți**, 5-12 Euro în 2023 față de 8,11 și 12,17 Euro în anul 2022;
- **LSD** – prețul cu amănuntul este în scădere, de la 16,22 – 30,42 Euro/ doză în anul 2022, la 6 Euro/ doză în anul 2023.

B.3.2. Prețul cu amănuntul (în Euro/ gram, comprimat sau pentru o doză)

Atât valorile minime, cât și cele maxime ale prețurilor drogurilor vândute cu amănuntul sunt în ușoară scădere la nivelul anului 2023, față de anul 2022, cu excepția prețului pentru cannabis.

³⁶Conform datelor existente la nivelul Băncii Naționale a României cursul mediu înregistrat pentru moneda EURO în anul 2021 de 4.92; în anul 2022 de 4.93, iar în anul 2023 de 4,94 (<http://www.curs-valutar-bnr.ro/>).

Grafic 7 - 20: Evoluția prețului minim și maxim al drogurilor vândute cu amănuntul, în perioada 2017–2023 (în Euro/ gram, comprimat sau pentru o doză)

Sursa: Serviciul Antidrog – Direcția de Combatere a Criminalității Organizate, Inspectoratul General al Poliției Române

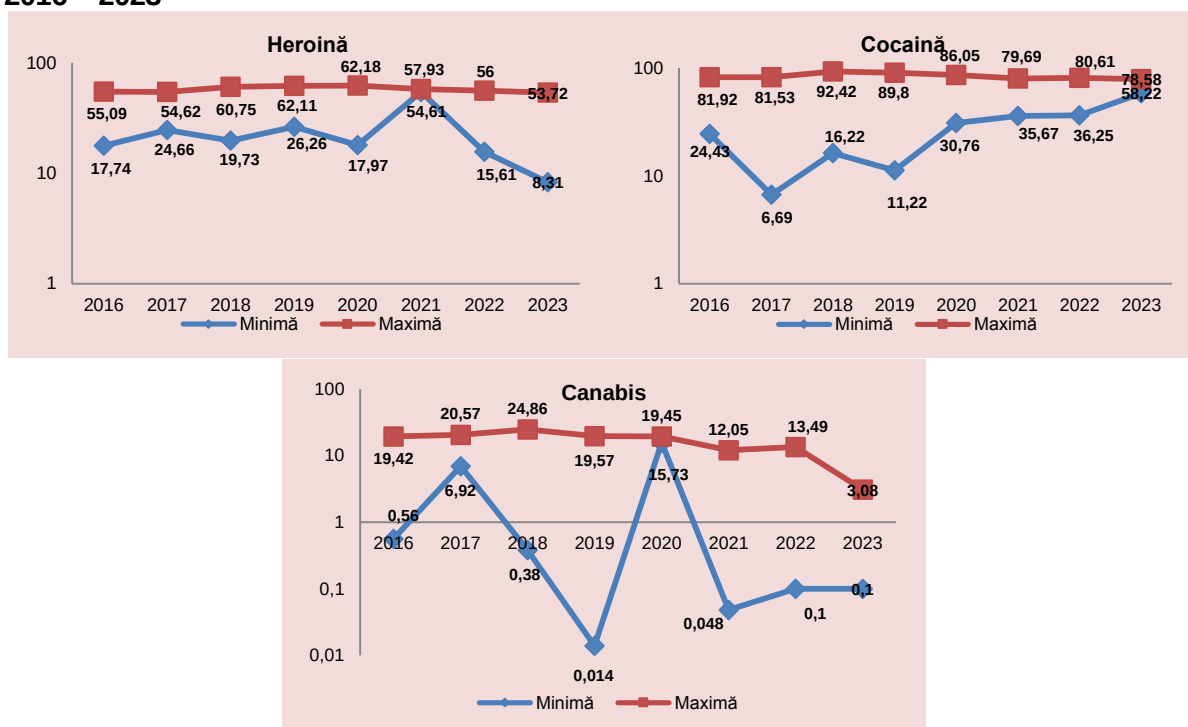
B.4. PURITATEA DROGURILOR

Probele analizate în cursul anului 2023³⁷ au pus în evidență următoarele aspecte, astfel:

- Concentrația heroinei analizate (10 probe) a variat între 8,31% și 53,72 %. Purity media a probelor de heroină analizate a fost de 32,93%. În probele de heroină analizate au fost identificate substanțe, precum: paracetamol și cofeină;
- Concentrația capturilor de cocaină analizate (7 probe) a variat între 58,22% și 78,58%. În probele de cocaină analizate a fost identificată o substanță, precum: levamisol;
- Concentrația în THC a ierbii de canabis (33 probe) comercializată la nivelul străzii a variat între 0,1 -3,08%;
- Concentrația în uleiul de canabis (1 probă) a avut o puritate de 71,46%.

³⁷Probe analizate la nivelul LCAPD, la solicitarea expresă a procurorului sau a instanței de judecată

Grafic 7 - 21: Evoluția purității minime vs. maxime a drogurilor (%) în România, în perioada 2016 – 2023

Sursa: Laboratorul Central de Analiză și Profil al Drogurilor – Direcția de Combatere a Criminalității Organizate, Inspectoratul General al Poliției Române

C. CONCLUZII

În anul 2023, rețin atenția următoarele:

- Cel mai mare număr total de capturi realizate până în prezent, cu valori record pentru capturile de NSP.
- Canabisul rămâne în continuare cel mai capturat drog la nivel național și înregistrează o creștere a cantității confiscate pentru toate categoriile de produse din canabis: canabis iarbă, fragmente vegetale cu THC, masă plante de canabis și rezină de canabis.
- **O disponibilitate în scădere pentru heroină**, cu reducerea semnificativă a numărului de capturi (cea mai mică valoare din ultimii 10 ani), precum și a cantității capturate (mai mică de 9 ori față de anul anterior)
- **Creșterea semnificativă** a numărului de **comprimate de medicamente** cu conținut stupefiant din clasa benzodiazepine;
- **Creșterea semnificativă** atât a cantității, cât și a numărului de capturi de ketamină;
- **Cea mai mare valoare** consemnată în ultimii 10 ani pentru **cantitățile confiscate de NSP** (în special, canabinoizi sintetici și catinone) (86,523 kg) și a doua cea mai mare valoare înregistrată până în prezent, după maximum atins în anul 2010 (125,14 kg), pe fondul creșterii semnificative a numărului de capturi;
- **Prezența** capturilor de **fentanyl** pe piața ilicită (1164 comprimate și 1,4994 kg din 3 capturi), precum și a celor de **oxicodonă** (3795 comprimate din 4 capturi).

8. INFRAȚIONALITATEA LA REGIMUL DROGURILOR

8.1. ASPECTE DE NOUȚATE³⁸

În anul 2023, pe fondul creșterii numărului total al cauzelor penale soluționate, se constată o **ușoară creștere a ponderii dosarelor soluționate cu trimitere în judecată și a proporției persoanelor trimise în judecată**, prin raportare la numărul total al persoanelor cercetate. Reține atenția faptul că **numărul persoanelor condamnate** pentru comiterea de infracțiuni la regimul juridic al drogurilor **a crescut**, la fel și valoarea absolută și procentuală a numărului persoanelor condamnate pentru săvârșirea de infracțiuni prevăzute de Legea nr. 194/2011 (de la 77 în 2022 la 140 de persoane în anul de referință), observându-se o creștere semnificativă de 81,82%. De asemenea, se înregistrează o ușoară scădere a numărului total de persoane condamnate la pedeapsa închisorii cu executare în penitenciar pentru infracțiuni la regimul drogurilor (pentru 456 persoane a fost dispusă închisoare în regim de detenție, înregistrându-se o scădere de 5,59% față de anul 2022 când a fost dispusă aceeași măsură pentru 483 de persoane).

În acest context, datele statistice aferente anului 2023 privind infraționalitatea la regimul drogurilor, raportate la anul 2022, au pus în evidență următoarele:

- **Creșterea semnificativă** a numărului persoanelor condamnate de către instanțele de judecată pentru comiterea de **infracțiuni la regimul juridic al drogurilor**, concomitent cu creșterea proporției acestora prin raportare la numărul total al persoanelor trimise în judecată;
- **Cea mai mare valoare înregistrată în ultimii 5 ani a numărului de persoane condamnate** pentru săvârșirea de infracțiuni prevăzute de **Legea nr. 194/2011**, observându-se o **creștere semnificativă de 81,82%**, concomitent cu o creștere a numărului de cauze penale soluționate de către unitățile de parchet, precum și a numărului de persoane cercetate;
- Creșterea ponderii pedepsei închisorii cu suspendarea executării acesteia, concomitent cu scăderea ponderii pedepsei privative de libertate, comparativ cu anii anteriori;
- Creșterea valorii absolute și creșterea valorii procentuale a numărului persoanelor condamnate pentru infracțiunea de trafic internațional de droguri, atât ca **obiect principal al dosarului penal** (de la 68 în 2022, la 78 de persoane în anul 2023).
- **Creșterea numărului grupurilor infracționale** identificate (cu 1,72%), concomitent cu scăderea numărului persoanelor implicate în aceste grupuri (cu 16,83%);
- **Creștere semnificativă** a numărului total de **fapte penale incriminate de Legea nr. 194/2011** raportat la valorile înregistrate în anul 2023 (de la 179, la 241);
- **Numărul de infracțiuni contra patrimoniului și a celor de trafic de droguri** din totalul infracțiunilor săvârșite de către persoanele aflate în arest preventiv care s-au declarat consumatoare de droguri înregistrează o **creștere semnificativă**, continuând să dețină **primele două poziții în clasamentul infracțiunilor** săvârșite de persoanele consumatoare de substanțe stupefiante sau psihoactive.

8.2. ANALIZA INDICATORILOR

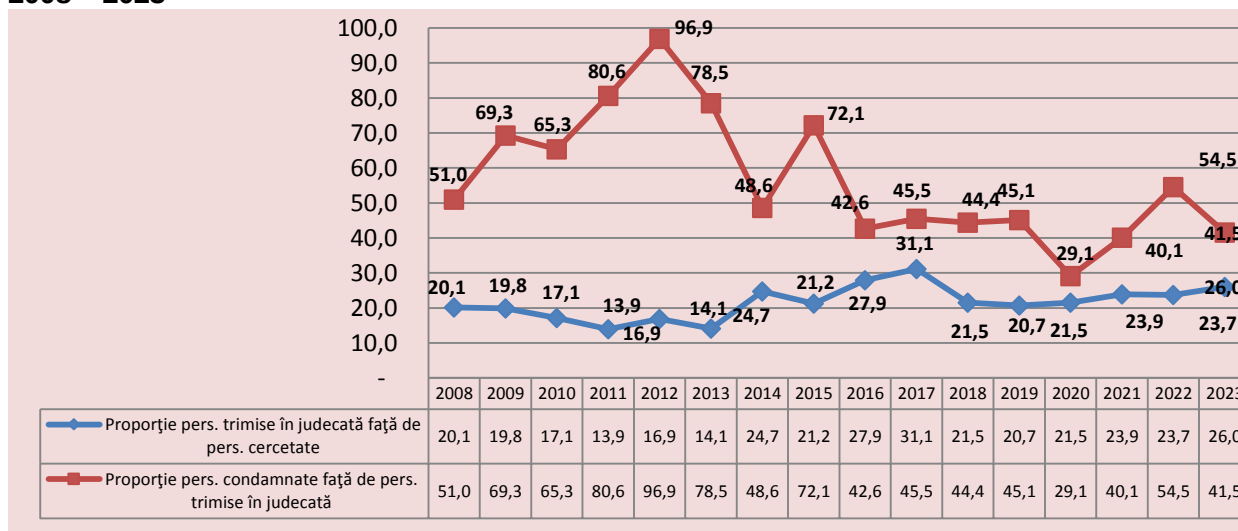
Față de anul 2022, se constată o **creștere a valorilor absolute a indicatorilor** privind rechizitoriile (cu 18,36 %, de la 1204 la 1425), numărul soluțiilor de renunțare la urmărirea penală (cu 14,18 % de la 2736 la 3124), precum și pentru indicatorul privind acordurile de

³⁸ Modificări ale tendințelor survenite față de anul precedent

recunoaștere a vinovăției încheiate (cu 9,24% de la 303 la 331).

O scădere a fost înregistrată pentru indicatorul privind numărul dosarelor soluționate prin clasare (cu 3,20% de la 4094 la 3963)

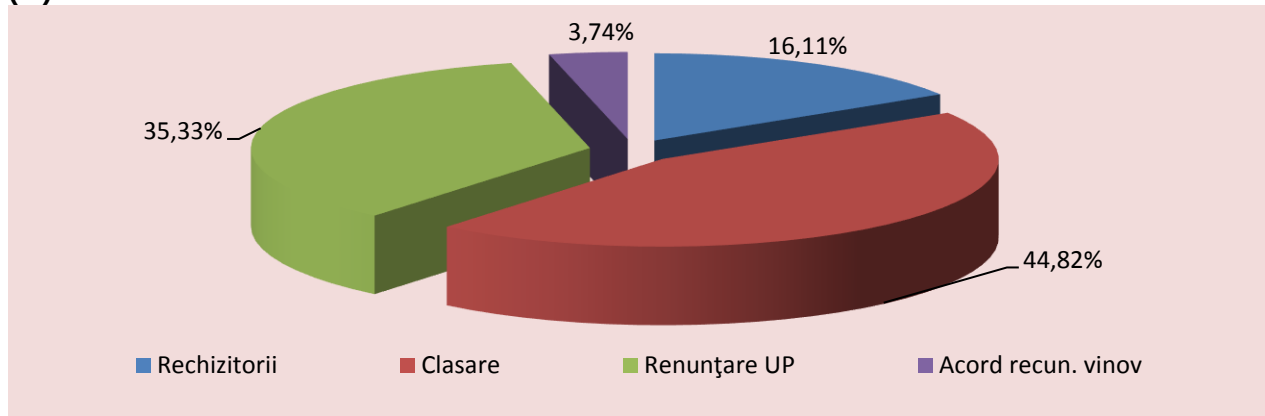
Grafic 8 - 1: Evoluția proporției numărului de persoane condamnate prin raportare la numărul total al persoanelor trimise în judecată și a proporției numărului de persoane trimise în judecată prin raportare la numărul total al persoanelor cercetate, în perioada 2008 – 2023

Sursa: Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, D.I.I.C.O.T.

Deși numărul total al cauzelor penale soluționate în anul 2023 este în creștere față de anul 2022, se constată o creștere a ponderii dosarelor soluționate cu trimitere în judecată (de la 18,08% în 2022 la 19,86% în 2023) și a **proporției persoanelor trimise în judecată** prin raportare la numărul total al persoanelor cercetate (de la 23,69% în 2022 la 26,03% în 2023).

Grafic 8 - 2: Distribuția dosarelor soluționate, în 2023, în funcție de tipul soluției dispuse (%)

Sursa: Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, D.I.I.C.O.T.

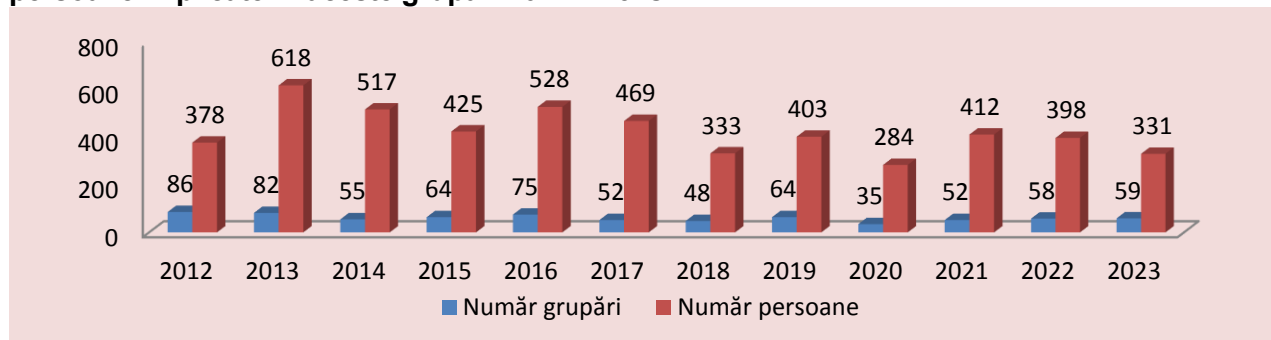
Potrivit datelor furnizate de Consiliul Superior al Magistraturii, anul 2023 înregistrează la nivelul instanțelor de judecată o **creștere a numărului de dosare penale la regimul drogurilor**³⁹, de la 1290 dosare la 1555, valoare numerică ce reprezintă 1,51% din totalul

³⁹ Infracțiuni la Legea nr. 143/2000 pentru prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare și la Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu

dosarelor penale înregistrate la nivelul tribunalelor (față de 1,34% în anul 2022) și 0,34% din totalul celor înregistrate la nivel național (față de 0,29% în anul 2022).

Numărul **grupurilor infracționale identificate a crescut** de la 58 în anul 2022 la 59 în 2023 (1,72%) deși, numărul persoanelor implicate în aceste grupări a scăzut, de la 398 în 2022 la 331 în 2023 (16,83%). Astfel, valorile consemnate, atât pentru indicatorul grupări infracționale, cât și pentru indicatorul persoanele implicate în grupările infracționale, reflectă o tendință oscilantă a ultimilor 5 ani.

Grafic 8 - 3: Evoluția numărului de grupări infracționale identificate și a numărului de persoane implicate în aceste grupări 2012 – 2023

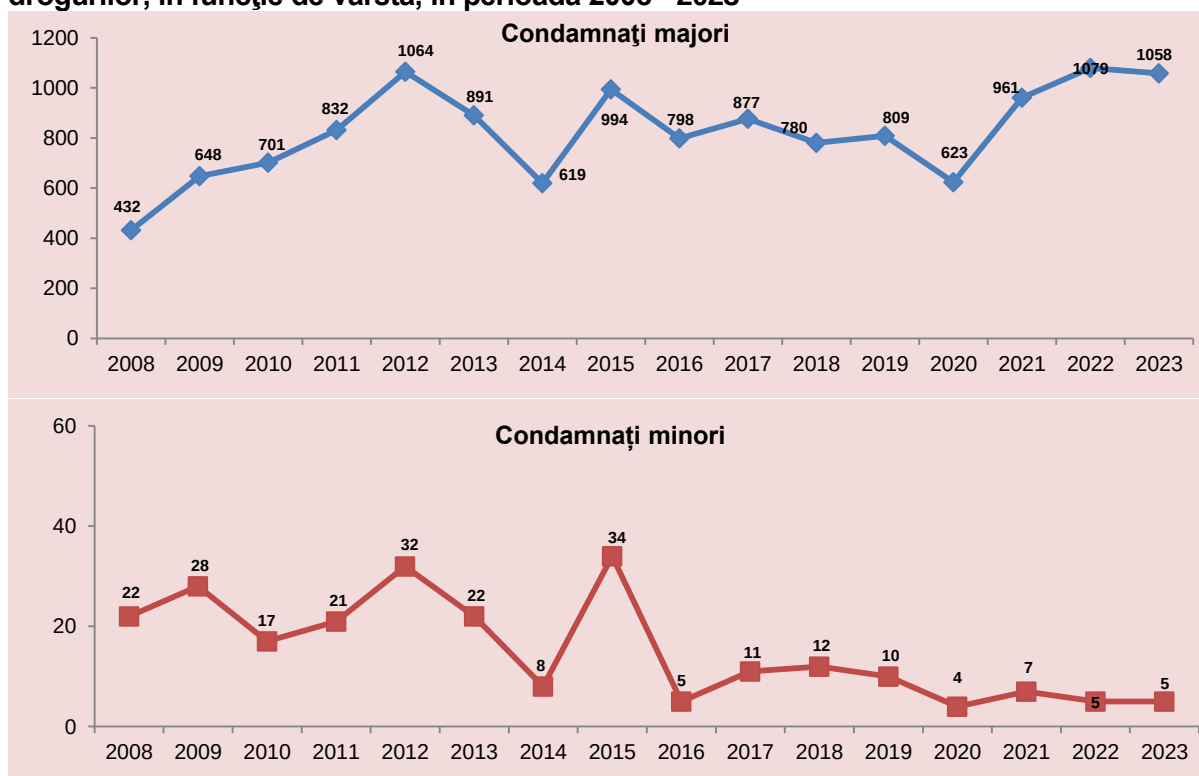
Sursa: Direcția de Combatere a Criminalității Organizate, Inspectoratul General al Poliției Române

Numărul persoanelor condamnate a scăzut cu 1,94% față de anul 2022 (1084 de persoane condamnate în 2022 și 1063 de persoane condamnate în 2023)⁴⁰, cele mai mari valori fiind înregistrate în **București** (173, față de 337 în 2022), **Tulcea** – 134, **Galați** – (113, față de 46 în 2022) **Iași** – (71, față de 26 în 2022) **Constanța** – (60, față de 99 în 2022), **Alba** – (41, față de 19 în 2022) **Timiș** – (37, față de 39 în 2022), **Argeș** – (30, față de 31 în 2022), **Brăila** – (26, față de 31 în 2022), **Brașov** – (24, față de 36 în 2022), **Cluj** – (24, față de 47 în 2022) **Dâmbovița** – (24, față de 20 în 2022), **Hunedoara** – (23, față de 9 în 2022), **Mehedinți** – (22, față de 24 în 2022), **Prahova** – (22, față de 21 în 2022), **Ilfov** – (20, față de 19 în 2022), **Sibiu** – (19, față de 10 în 2022).

produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, republicată;

⁴⁰ Persoane condamnate pentru Infracțiuni la Legea nr. 143/2000.

Grafic 8 - 4: Evoluția numărului de persoane condamnate pentru infracțiuni la regimul drogurilor, în funcție de vârstă, în perioada 2008 - 2023

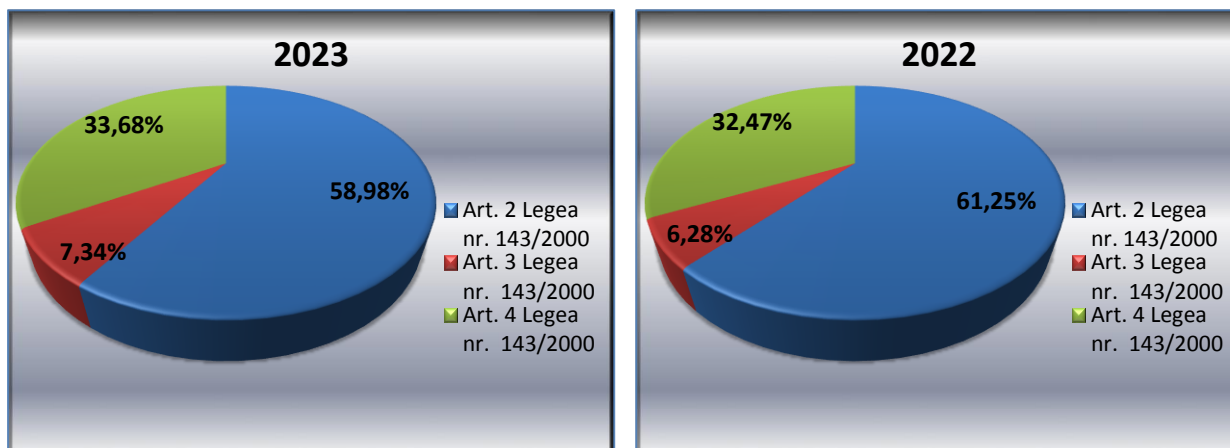

Sursa: Consiliul Superior al Magistraturii

Nivelul de **implicare a minorilor** în comiterea de infracțiuni la regimul drogurilor este de 0,58% din numărul total al persoanelor condamnate în anul 2023, înregistrând o **ușoară creștere** cu **implicarea** preponderentă în activitățile de **trafic de droguri**, (1 minori la art. 2, față de 3 în anul 2022, 4 minori la art. 4, față de 2 minori în anul 2022 și 2 minori la Legea 194/2011).

Din totalul persoanelor condamnate pentru infracțiuni la regimul drogurilor **627** de persoane (52,12%) au fost condamnate pentru infracțiuni de trafic de droguri prevăzute la art. 2 din legea specială la regimul drogurilor, **358** de persoane (29,76%) au fost condamnate pentru infracțiuni de deținere pentru consum propriu prevăzute la art. 4, **78** de persoane (6,48) au fost condamnate pentru infracțiuni de trafic internațional de droguri. Se constată o creștere de 14,71% a indicatorului privind numărul de persoane condamnate pentru infracțiuni de trafic internațional de droguri în anul 2023, comparativ cu anul 2022, când au fost condamnate 68 de persoane.

Grafic 8 - 5: Ponderea persoanelor condamnate, în anul 2023, pentru săvârșirea de infracțiuni prevăzute de Legea nr. 143/2000, în funcție de tipul de infracțiuni comise din totalul persoanelor condamnate (%), comparativ cu anul 2022

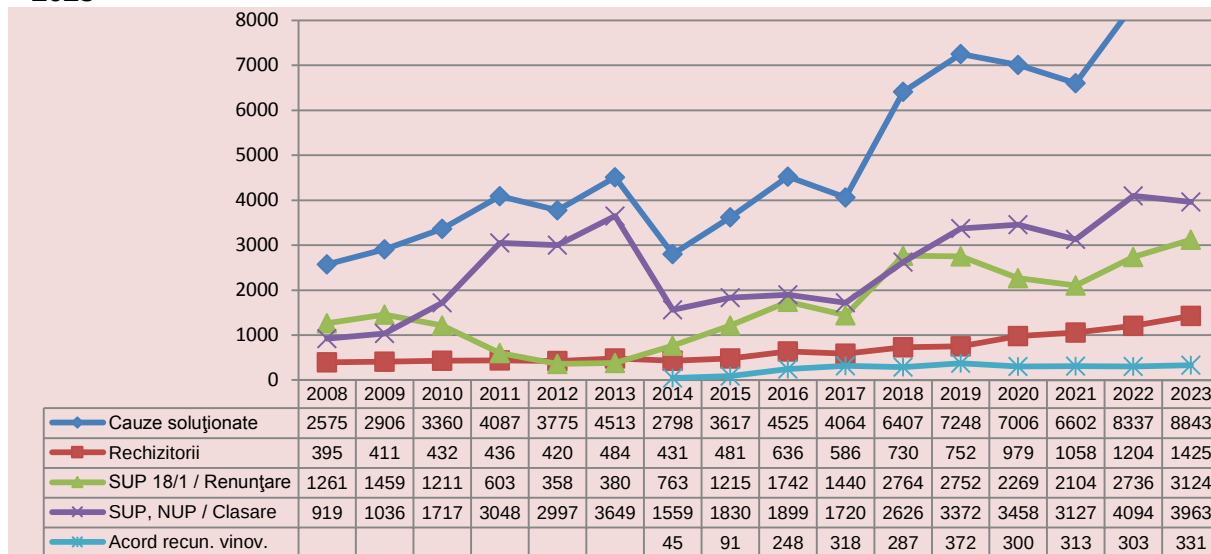

Sursa: Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției

8.2.1. Dosare penale soluționate

Potrivit datelor furnizate de către Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, în cursul anului 2023, au fost soluționate 8843 cauze, ceea ce reprezintă o creștere cu 6,07% față de anul 2022, când au fost soluționate 8337 de cauze.

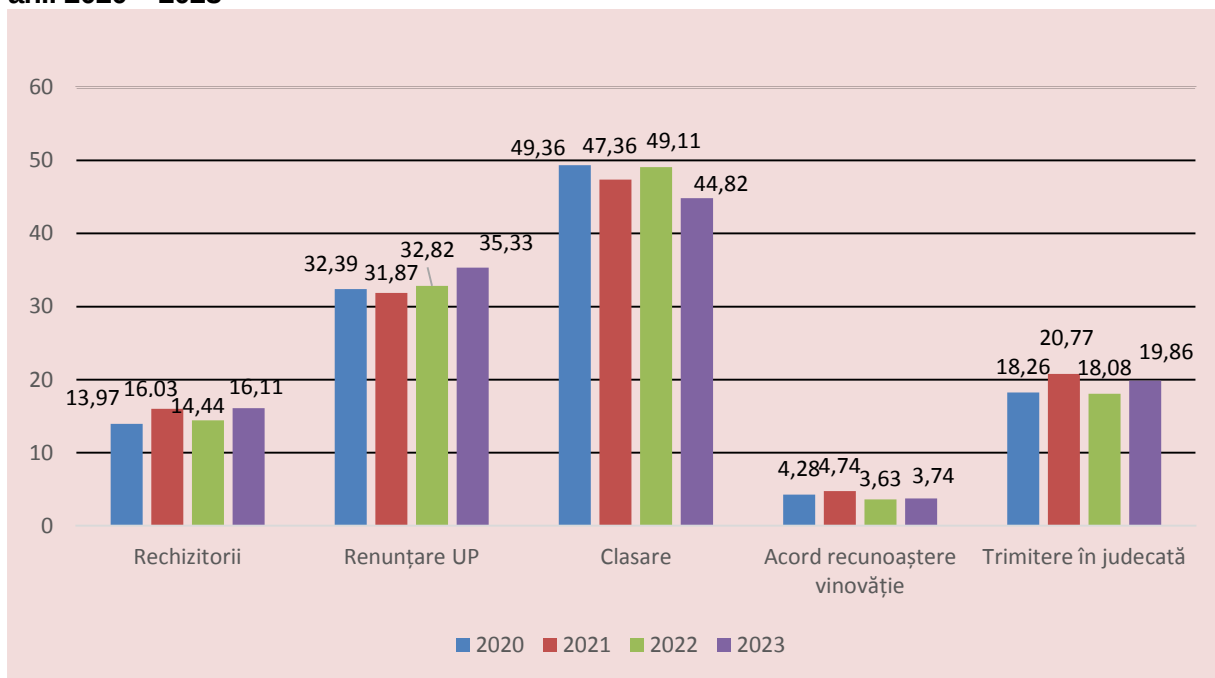
Grafic 8 - 6: Dinamica situației cauzelor penale instrumentate de parchete, în perioada 2008 – 2023

Sursa: Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, D.I.I.C.O.T.

În ceea ce privește soluțiile date, 1425 de cauze au fost înaintate instanțelor judecătorești prin rechizitoriu, în 3124 cauze a fost dispusă renunțarea la urmărirea penală, iar în 3963 de dosare penale s-a dispus clasarea. Conform articolului 478 din Codul de procedură penală, pentru 331 persoane a fost aplicată procedura specială a acordului de recunoaștere a vinovăției. Astfel, în anul 2023 se constată o creștere a valorii indicatorilor privind rechizitoriile, renunțarea la urmărirea penală, precum și a acordurilor de recunoaștere a vinovăției, fiind evidențiată o ușoară scădere (3,2%) a numărului de dosare penale în care s-a dispus clasarea comparativ cu anul 2022.

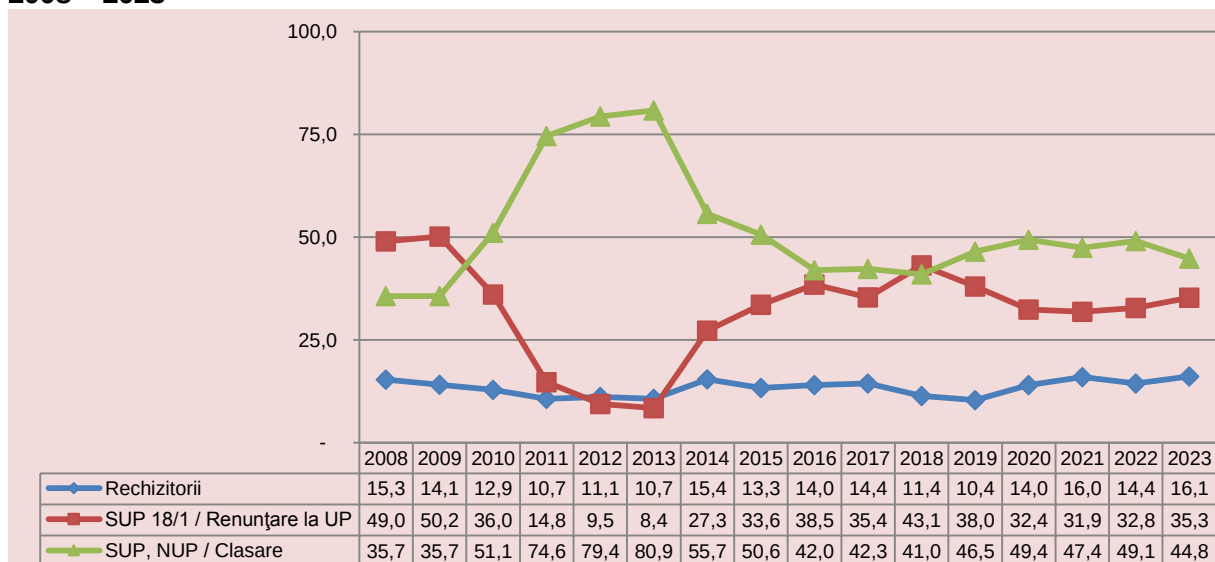
Grafic 8 - 7: Situația dosarelor soluționate în funcție de tipul soluției dispuse (%), față de anii 2020 – 2023

Sursa: Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, D.I.I.C.O.T.

Raportat la valorile procentuale înregistrate în anul 2022, reține atenția faptul că anul 2023 consemnează o ușoară creștere a **ponderii dosarelor soluționate cu trimitere în judecată**⁴¹ (18,07% în anul 2022 și 19,86% în anul 2023). Totodată, a fost înregistrată o ușoară scădere a procentului cauzelor penale în care s-a dispus clasarea (de la 49,11% în 2022 la 44,82% în anul 2023).

Grafic 8 - 8: Evoluția proporției de cauze soluționate, în funcție de tipul soluției, în perioada 2008 – 2023

Sursa: Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, D.I.I.C.O.T.

⁴¹ Rechizitorii și acorduri de recunoaștere a vinovăției;

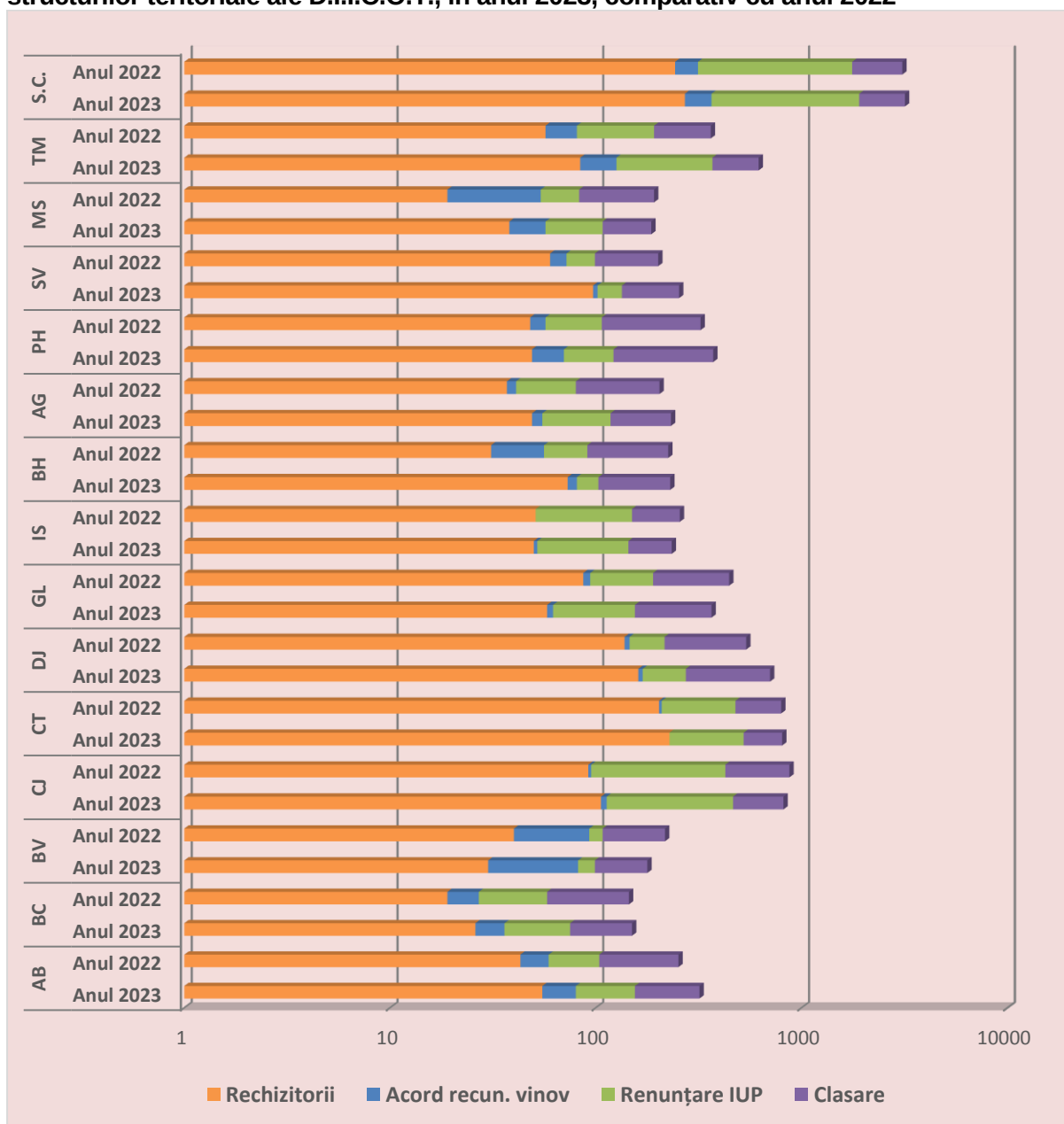
Analiza indicatorilor la nivel teritorial indică o creștere a numărului de cauze soluționate pentru 11 structuri teritoriale D.I.I.C.O.T. (față de 16 în anul 2022), astfel: **Structura Centrală** (de la 3088 în anul 2022, la 3180 în anul 2023); **Alba Iulia** (de la 252 în anul 2022, la 319 în anul 2023); **Bacău** (de la 115 în anul 2022, la 150 în anul 2023); **Constanța** (de la 796 în anul 2022, la 805 în anul 2023); **Craiova** (de la 538 în anul 2022, la 703 în anul 2023); **Oradea** (de la 225 în anul 2022, la 230 în anul 2023); **Pitești** (de la 204 în anul 2022, la 232 în anul 2023); **Ploiești** (de la 323 în anul 2022, la 372 în anul 2023); **Suceava** (de la 201 în anul 2022, la 254 în anul 2023); **BT Călărași** (de la 59 în anul 2022, la 69 în anul 2023).

Scăderi ale numărului de **cauze soluționate** au fost înregistrate la nivelul a 8 structuri teritoriale D.I.I.C.O.T. (față de 3 în anul 2022), astfel: **Brașov** (de la 217 în anul 2022, la 178 în anul 2023); **Cluj** (de la 873 în anul 2022, la 817 în anul 2023); **Galați** (de la 445 în anul 2022, la 365 în anul 2023); **Iași** (de la 256 în anul 2022, la 234 în anul 2023); **Târgu Mureș** (de la 192 în anul 2022, la 186 în anul 2023); **BT Giurgiu** (de la 53 în anul 2022, la 1 în anul 2023); **BT Ialomița** (de la 92 în anul 2022, la 88 în anul 2023) și **BT Teleorman** (de la 46 în anul 2022, la 41 în anul 2023).

În anul 2023, Structura Centrală înregistrează cel mai mare procent al cauzelor soluționate din totalul cauzelor soluționate de către structurile teritoriale ale D.I.I.C.O.T. (35,96%), fiind urmată de Cluj (9,24%), Constanța (9,1%) și Craiova (7,95%).

În ceea ce privește **soluțiile date**, cele mai multe rechizitorii (în valoare procentuală) au fost înregistrate la nivelul Structurii Centrale – 19,02 %, Constanței – 16%, Craiovei – 11,3%, Clujului – 7,44% și Sucevei – 6,81%. Față de anul precedent, se constată o creștere a rechizitoriilor cu 18,36%.

Grafic 8 - 9: Situația soluțiilor date în cadrul dosarelor penale instrumentate la nivelul structurilor teritoriale ale D.I.I.C.O.T., în anul 2023, comparativ cu anul 2022

Sursa: Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, D.I.I.C.O.T.

Se remarcă faptul că, în anul 2023, din numărul total de cauze soluționate pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor, Structura Centrală înregistrează cea mai mare proporție (49,33%) de cauze soluționate prin măsura renunțării la urmărirea penală, fiind urmată de structurile teritoriale din Cluj (11,27%); Constanța (9,44%) și Timișoara (7,78%).

Cele mai multe acorduri de recunoaștere a vinovăției au fost înregistrate la nivelul Structurii Centrale (94) și al Serviciilor teritoriale D.I.I.C.O.T. din Brașov (52), Timișoara (42) și Alba Iulia (25), iar cele mai multe soluții de clasare au fost încheiate de către Structura Centrală (1274) și Serviciile teritoriale D.I.I.C.O.T. din Craiova (429), Cluj (352), și Constanța (282).

Tabel 8 - 1: Distribuția la nivel teritorial a dosarelor soluționate, în funcție de tipul soluției, pentru anii 2022 – 2023

Serviciul teritorial	Cauze soluționate									
	2022					2023				
	Rechizitorii	Acord. recunoaștere vinovăție	Renunțare UP	Clasare	Total	Rechizitorii	Acord. recunoaștere vinovăție	Renunțare UP	Clasare	Total
Alba Iulia	43	16	45	148	252	55	25	75	164	319
Bacău	19	8	31	87	115	26	10	39	75	150
Brașov	40	53	15	109	217	30	52	17	79	178
Cluj	92	3	331	447	873	106	7	352	352	817
Constanța	203	6	268	319	796	228	0	295	282	805
Craiova	138	8	70	322	538	161	8	105	429	703
Galați	87	7	96	255	445	58	4	93	210	365
Iași	51	0	99	106	256	50	2	92	90	234
Oradea	31	25	35	134	225	73	8	22	127	230
Pitești	37	4	39	124	204	49	6	63	114	232
Ploiești	48	9	50	216	323	49	21	52	250	372
Suceava	60	12	27	102	201	97	5	32	120	254
Tg. Mureș	19	35	29	109	192	38	19	51	78	186
Timișoara	57	24	111	170	362	84	42	243	250	619
BT Călărași	15	5	8	31	59	22	8	21	18	69
BT Giurgiu	2	1	7	43	53	0	0	0	1	1
BT Ialomița	16	7	15	54	92	19	19	17	33	88
BT Teleorman	3	9	12	22	46	9	1	14	17	41
Structura centrală	243	71	1448	1326	3088	271	94	1.541	1.274	3.180
Total	1204	303	2736	4094	8337	1.425	331	3.124	3.963	8843

Sursa: Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, D.I.I.C.O.T.

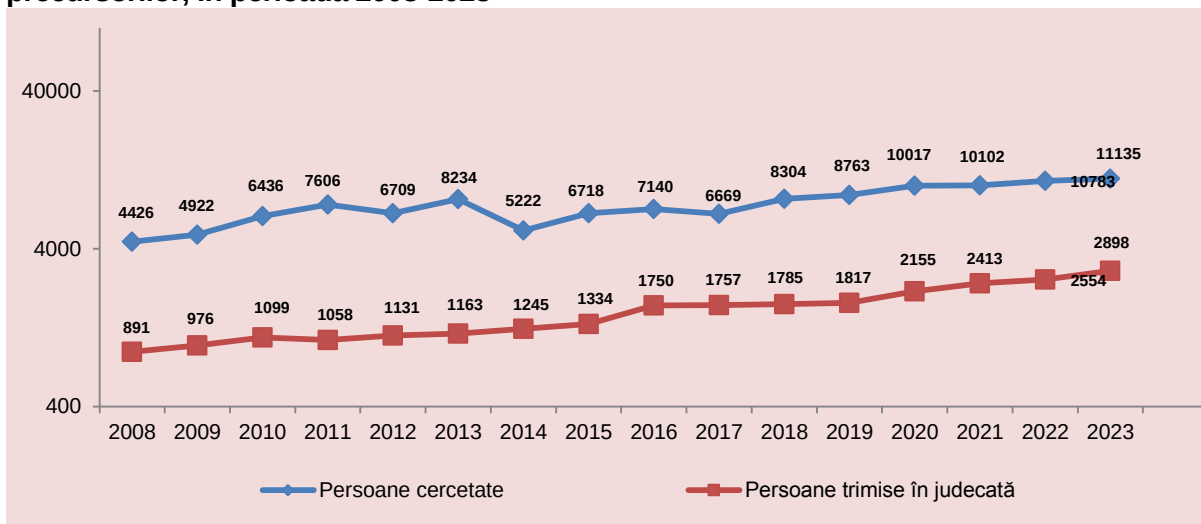
8.2.2. Persoane cercetate și trimise în judecată⁴²

În anul 2023, se observă o ușoară creștere a numărului de **persoane cercetate** pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor și precursorilor. Astfel, la nivelul structurilor de parchet, au fost cercetate 11135 persoane (cu 3,26% mai multe față de anul 2022), din care 34,13% (3800 persoane) au fost cercetate de către Structura Centrală; 11,12% (1238 persoane) de către Serviciul Teritorial Constanța și 7,52% (837 persoane) de către Serviciul Teritorial Timișoara. Din totalul persoanelor cercetate, 2898 de persoane (23,03%) au fost trimise în fața instanțelor de judecată pentru continuarea procesului penal, 1148 dintre acestea aflându-se în stare de arest preventiv. Față de anul 2022, numărul total al persoanelor

⁴² Date furnizate de D.I.I.C.O.T.;

trimise în judecată înregistrează o creștere cu 13,47%. Pentru diferența de 7089 de persoane au fost dispuse alte măsuri procedurale.

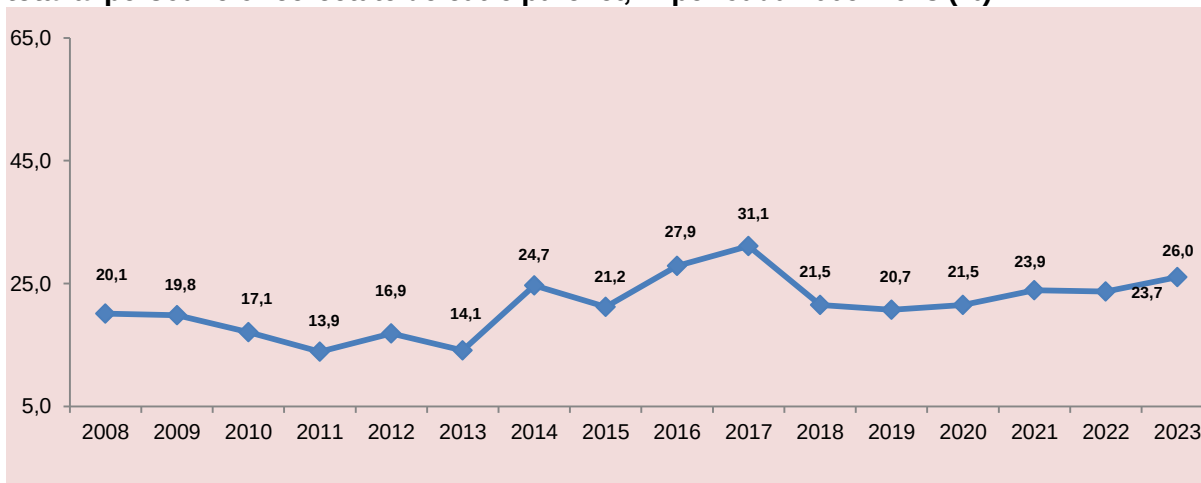
Grafic 8 - 10: Evoluția numărului de persoane cercetate de către parchete și a numărului de persoane trimise în judecată pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor și precursorilor, în perioada 2008-2023

Sursa: Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, D.I.I.C.O.T.

Raportat la anul precedent, în anul 2023, corelarea indicatorului persoane trimise în judecată pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor cu indicatorul persoane cercetate conturează o ușoară creștere a ponderii persoanelor trimise în judecată (23,69% în 2022 și 26,03% în 2023).

Grafic 8 - 11: Evoluția numărului de persoane trimise în judecată prin raportare la numărul total al persoanelor cercetate de către parchet, în perioada 2008- 2023 (%)

Sursa: Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, D.I.I.C.O.T.

La nivel teritorial, cel mai mare număr de persoane trimise în judecată a fost înregistrat la nivelul Structurii Centrale (593), structurilor D.I.I.C.O.T. Constanța (331); Craiova (257); Cluj (212); Timișoara (205); Ploiești (160); Oradea (153), iar cea mai mare pondere a numărului de persoane trimise în judecată prin raportare la numărul total al persoanelor cercetate a fost înregistrată la nivelul structurilor D.I.I.C.O.T. Brașov (87,40%); Călărași (78,48%); Suceava (51,06%); Bacău (47,80%); Craiova (47,16%); Oradea (45,27%); Ialomița (39,50%) și Pitești (28,27%).

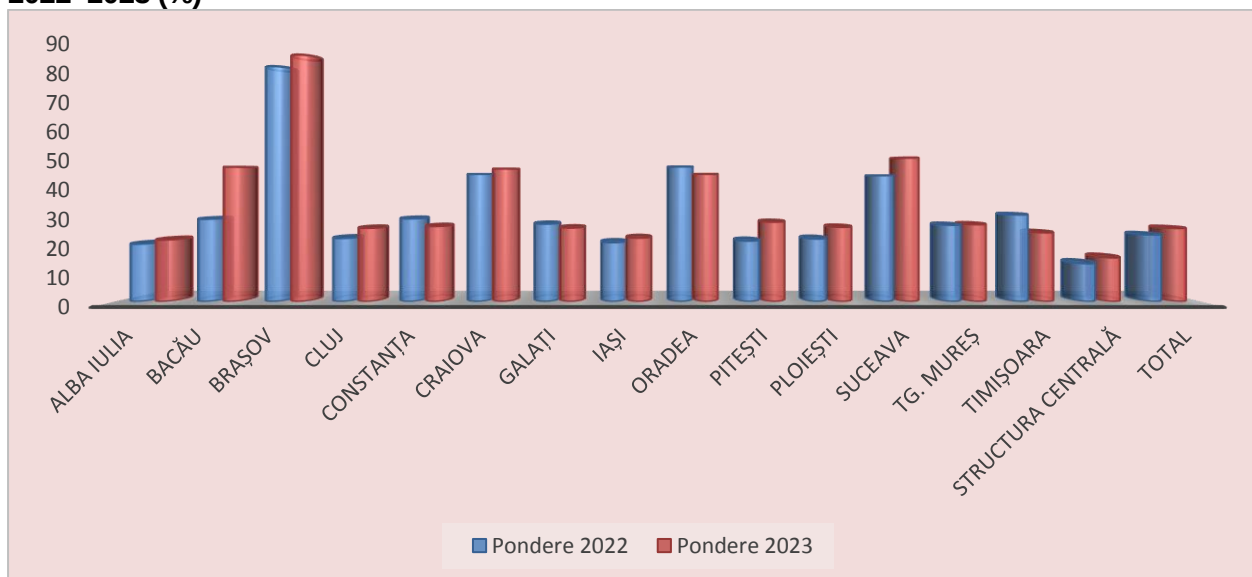
Grafic 8 - 12: Ponderea numărului de persoane trimise în judecată prin raportare la numărul total al persoanelor cercetate la nivelul structurilor teritoriale D.I.I.C.O.T., în anul 2023 (%)

Sursa: Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, D.I.I.C.O.T.

Comparativ cu anul 2022, cele mai mari valori procentuale ale numărului de persoane trimise în judecată (creșteri) în anul 2023 au fost înregistrate pentru județele care intră în aria de competență teritorială a structurilor D.I.I.C.O.T. Călărași, Ialomița și Pitești.

Grafic 8 - 13: Numărul persoanelor trimise în judecată prin raportare la numărul total al persoanelor cercetate la nivelul structurilor teritoriale D.I.I.C.O.T. – Situație comparativă 2022–2023 (%)

Sursa: Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, D.I.I.C.O.T.

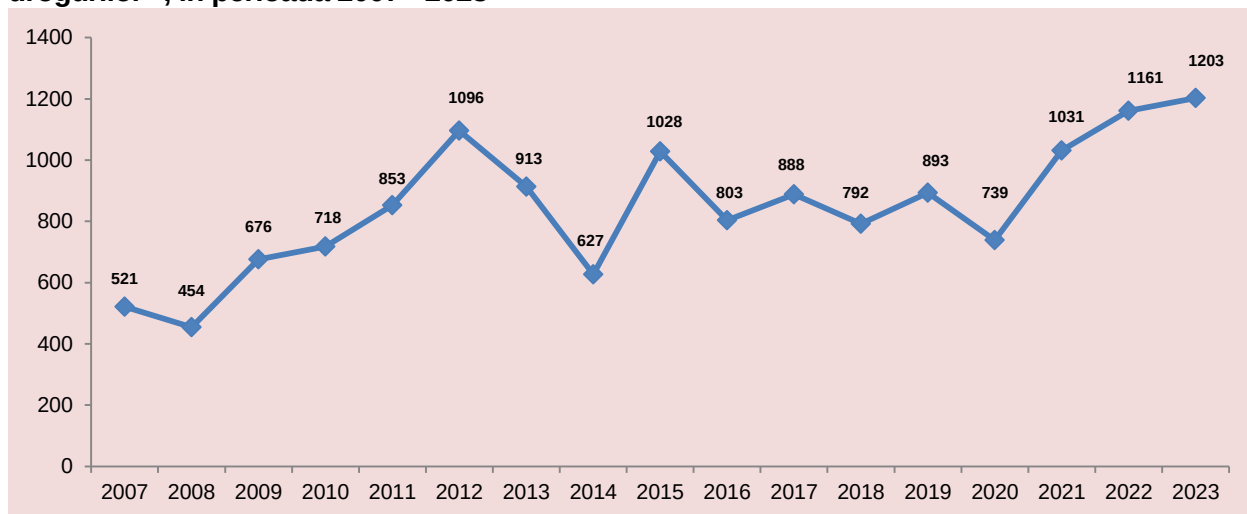
Se constată o creștere semnificativă de 49,25% în ceea ce privește numărul de minori trimiși în judecată pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor (de la 67 minori în 2022 la 100 în 2023), cele mai mari valori fiind înregistrate pe raza de competență a Structurii Centrale (17 minori), a Serviciilor Teritoriale D.I.I.C.O.T. Suceava (14 minori); Constanța (12 minori); Ploiești (10 minori); Cluj (8 minori); Timișoara (7 minori); Alba Iulia (5 minori); Craiova și

Pitești (câte 4 minori), Bacău, Iași, Oradea, Tg. Mureș (câte 3 minori); Brașov, Călărași și Ialomița (câte 2 minori) și Galați (1 minor).

8.2.3. Persoane condamnate⁴³

În anul 2023, au fost înregistrate **1203 de persoane condamnate** pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor⁴⁴ și NSP⁴⁵ (față de **1161** de persoane condamnate în anul 2022), ceea ce reprezintă 30,82% din numărul total de condamnați la nivelul tribunalelor, respectiv, **3,82% la nivel național**. Astfel, anul 2023 consemnează o **scădere cu 1,94%** față de anul 2022, a numărului de persoane condamnate pentru comiterea de infracțiuni la regimul juridic al drogurilor⁴⁶, fiind condamnate **1063 persoane**, din care **1058 majori și 5 minori**, față de **1084** persoane condamnate în anul precedent (dintre care 1079 majori și 5 minori).

Grafic 8 - 14: Evoluția numărului de persoane condamnate pentru infracțiuni la regimul drogurilor⁴⁷, în perioada 2007 - 2023

Sursa: Consiliul Superior al Magistraturii

Numărul de persoane condamnate pentru infracțiuni la regimul drogurilor înregistrat în anul 2023 menține tendința de creștere a anului trecut, acest indicator înregistrând cea mai mare valoare din ultimii 10 ani (2014-2023).

Și în anul 2023, Bucureștiul înregistrează o scădere semnificativă privind numărul de persoane condamnate și anume 190 persoane (față de 337 persoane condamnate în anul 2022), ceea ce reprezintă aproximativ 16% din totalul persoanelor condamnate la nivel național.

⁴³ Date statistice furnizate de Consiliul Superior al Magistraturii;

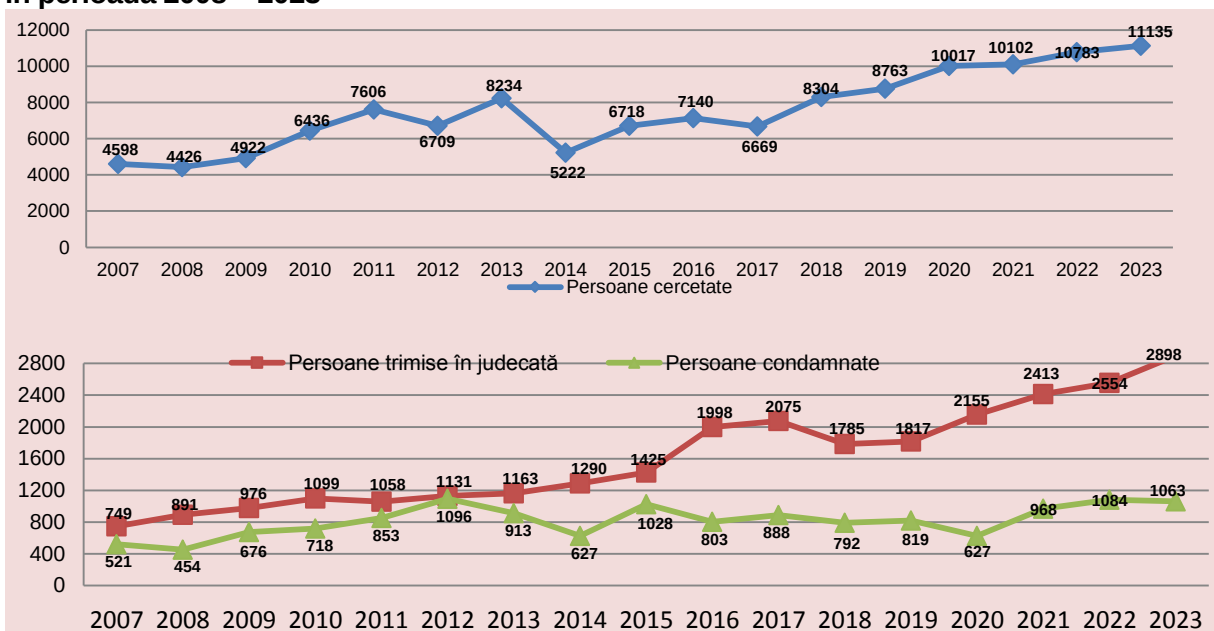
⁴⁴ Prevăzute de Legea nr. 143/2000 pentru prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

⁴⁵ Prevăzute de Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, republicată;

⁴⁶ Prevăzute de Legea nr. 143/2000 pentru prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare

⁴⁷ Prevăzute de Legea nr. 143/2000 și de Legea nr. 194/2011;

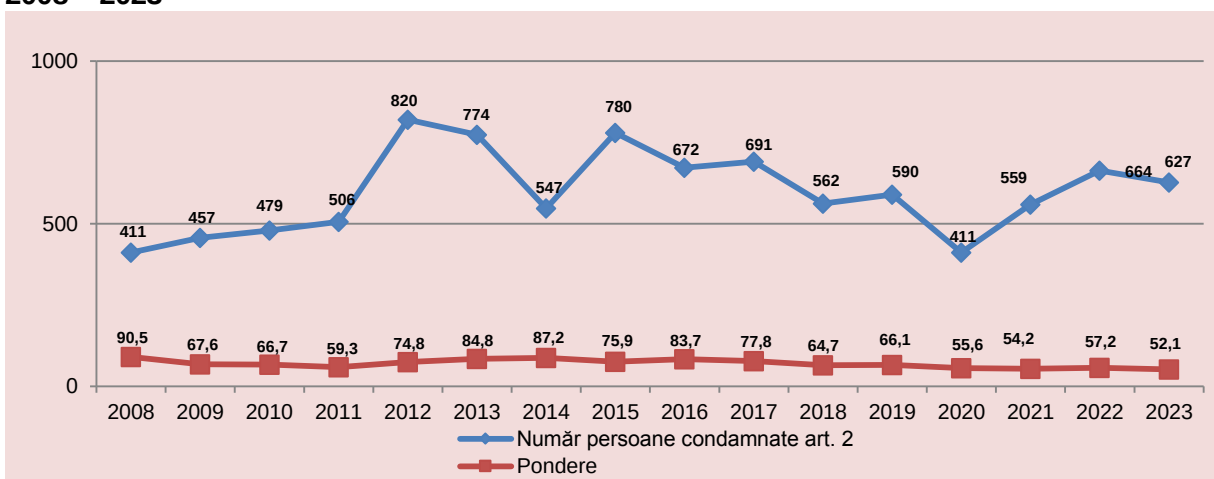
Grafic 8 - 15: Evoluția numărului persoanelor cercetate, trimise în judecată și condamnate, în perioada 2008 – 2023⁴⁸

Sursa: Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, D.I.I.C.O.T. și Consiliul Superior al Magistraturii

În ceea ce privește **infracțiunea de trafic de droguri**⁴⁹, au fost înregistrate 854 de fapte penale având ca obiect, principal/secundar, acest tip de infracțiune. **Numărul persoanelor condamnate** din dosarele penale în care infracțiunea de trafic de droguri a constituit **obiect principal a scăzut**, de la **664** în anul 2022, la **627 de persoane** în anul de referință, iar proporția acestuia, prin raportare la numărul total al persoanelor condamnate pentru infracțiuni la regimul drogurilor, a **scăzut** de la 57,19% în anul 2022, la **52,12%** în anul 2023.

Grafic 8 - 16: Evoluția numărului de persoane condamnate pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 2 din Legea 143/2000 și a ponderii acestui indicator din totalul persoanelor condamnate pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor, în perioada 2008 – 2023

Sursa: Consiliul Superior al Magistraturii

⁴⁸ Valoarea aferentă indicatorului persoane trimise în judecată pentru anul 2014 include și 45 de acorduri de recunoaștere a vinovăției.

⁴⁹ Art. 2 din Legea nr. 143/2000 pentru prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

În anul 2023, a fost condamnat 1 minor pentru **infracțiunea de trafic de droguri**⁵⁰, față de 3 minori condamnați în anul 2022.

La **nivel teritorial**, cele mai multe persoane condamnate pentru **trafic de droguri** au fost înregistrate în București (148); Constanța (57); Argeș (30); Iași (29); Galați (25); Brăila, Dâmbovița, Timiș (câte 23). Se observă că Bucureștiul rămâne, în continuare, zona teritorială cu cea mai mare pondere de condamnări pentru trafic de droguri (23,6%) și înregistrează, în anul de referință, o scădere cu 8,64% a valorii acestui indicator (de la 162 în anul 2022, la 148 în anul 2023).

Pentru infracțiunea de **introducere sau scoatere din țară**, precum și **importul ori exportul de droguri de risc, fără drept**⁵¹ au fost înregistrate 112 de fapte penale, valoare în scădere față de anul 2022, când au fost înregistrate 139 astfel de fapte penale. **Numărul persoanelor condamnate** din dosarele penale în care acest tip de infracțiune a constituit obiect principal al dosarului penal este stabil, înregistrând o valoare de 78 de persoane condamnate în anul 2023 (7,34% din totalul persoanelor condamnate), față de 68 de persoane înregistrate în anul 2022 (6,27% din totalul persoanelor condamnate). Pentru 34 de persoane, acest tip de infracțiune a constituit obiect secundar cu raportare la obiectul principal al dosarului, valoare care este în scădere raportat la anul precedent (71). Cele mai multe persoane condamnate pentru acest tip de infracțiune s-au înregistrat în București, Galați (câte 19), Timiș (13) și Alba (9).

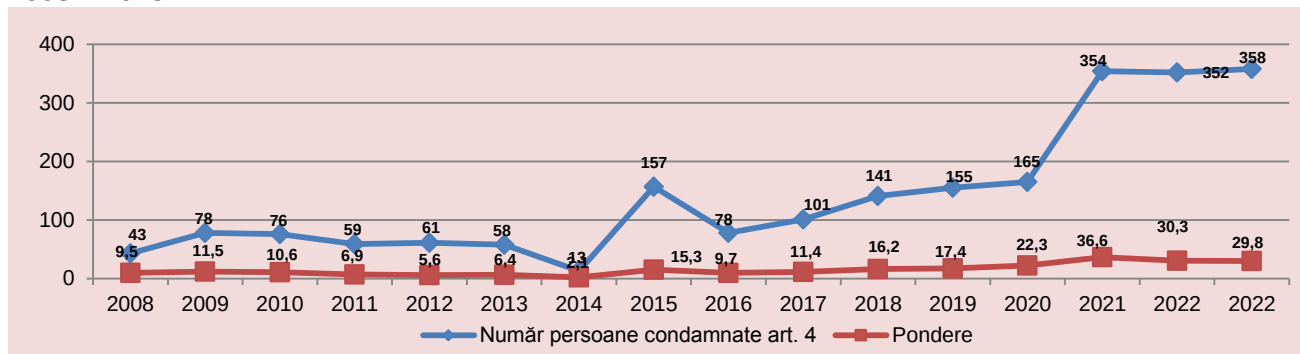
Pentru infracțiunea de deținere de droguri pentru consum propriu⁵², au fost înregistrate 763 de fapte penale, ceea ce reprezintă o ușoară creștere față de valoarea consemnată în anul 2022 (717 fapte penale). Numărul persoanelor condamnate de către instanțele de judecată pentru acest tip de infracțiune ca **obiect principal al dosarului penal a crescut** față de anul 2022 (de la 352 persoane, la 358 în anul 2023). Ponderea acestei categorii de persoane din totalul persoanelor condamnate a crescut de la 32,47% în anul 2022, la 33,68% în anul 2023. Pentru 405 de persoane, acest tip de infracțiune a constituit obiect secundar cu raportare la obiectul principal al dosarului, valoare în creștere față de anul precedent când au fost înregistrate 356 de persoane. Cele mai multe persoane condamnate pentru acest tip de infracțiune s-au înregistrat în Tulcea (122); Galați (69); Iași (40); Alba (23); Hunedoara (16) și Sibiu (14).

⁵⁰ Art. 2 din Legea nr. 143/2000 pentru prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

⁵¹ Art. 3 din Legea nr. 143/2000 pentru prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

⁵² Art. 4 din Legea nr. 143/2000 pentru prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

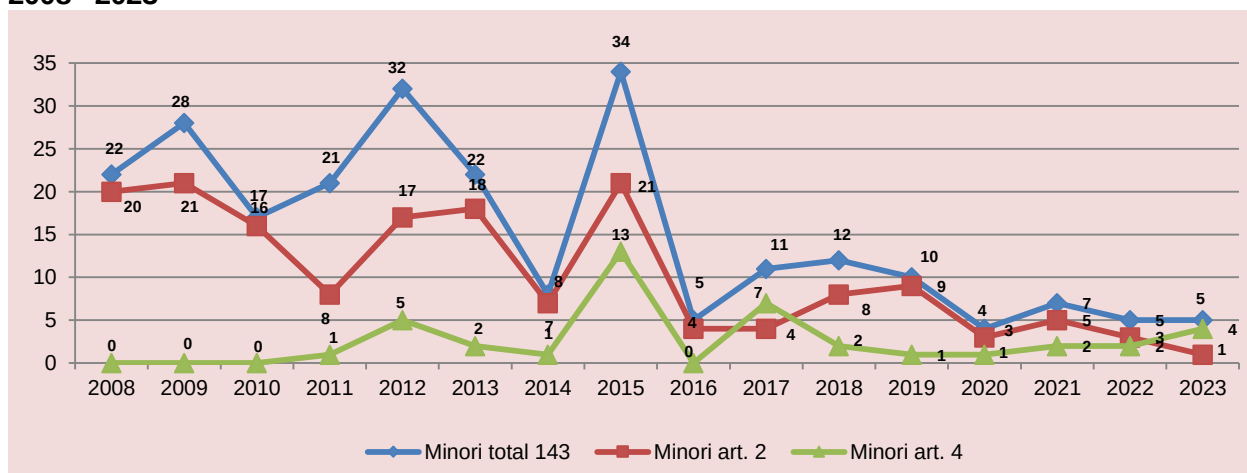
Grafic 8 - 17: Evoluția numărului de persoane condamnate pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 4 din Legea 143/2000 și a ponderii prin raportare la numărul total al persoanelor condamnate pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor, în perioada 2008 – 2023

Sursa: Consiliul Superior al Magistraturii

Numărul **minorilor condamnați** pentru infracțiuni la regimul drogurilor înregistrează o **ușoară creștere**, de la 5 minori în 2022, la 7 minori în anul de referință. **O condamnare** la o pedeapsă neprivativă de libertate (față de 3 condamnări la pedepse neprivative de libertate în anul 2022, pentru acest tip de infracțiune), **trei condamnări** la pedepsele neprivative de libertate și **o condamnare la pedeapsă privativă de libertate** au avut ca obiect infracțiunea de deținere de droguri pentru consum propriu (față de 2 condamnări la pedepse neprivative de libertate în anul 2022 pentru acest tip de infracțiune). Asemănător anului 2022, nici în anul 2023 nu a fost înregistrată vreo condamnare pentru infracțiuni prevăzute la art. 3 ("infracțiuni de introducere sau scoatere din țară, precum și importul ori exportul de droguri de risc, fără drept"), dar au fost înregistrate **două condamnări la o pedeapsă neprivativă de libertate** la Legea 194/2011 (comparativ cu anul 2022 când nu a existat vreun asemenea caz).

Grafic 8 - 18: Evoluția numărului de persoane minore condamnate pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor, prevăzute de art. 2 și art. 4 din Legea 143/2000, în perioada 2008 –2023

Sursa: Consiliul Superior al Magistraturii

În anul 2023, au fost înregistrați **minori condamnați** pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor în următoarele județe: Tulcea (2), București, Galați, Iași, Cluj și Constanța (câte 1).

În cursul anului 2023, numărul faptelor penale incriminate de Legea nr. 194/2011 a crescut, fiind înregistrate 241 astfel de fapte, față de 179 înregistrate în anul 2022. Pentru 140 de persoane (față de 77 înregistrate în anul 2022) condamnările au vizat infracțiuni incriminate de acest act normativ ca obiect principal al dosarului penal, iar pentru 101 (față de 102

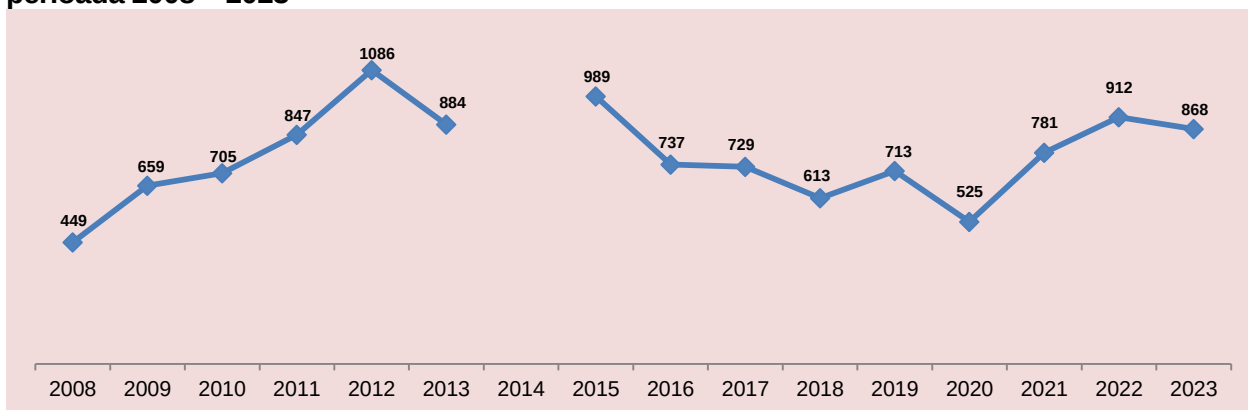
înregistrate în anul 2022) ca obiect secundar cu raportare la obiectul principal a dosarului. În anul 2023 au existat două înregistrări pentru indicatorul persoane minore condamnate la persoane neprivative de libertate în județele Cluj și Constanța. Cele mai multe condamnări s-au înregistrat în județele Cluj (35), Constanța (20), București (17), Hunedoara (14), Sibiu și Galați (câte 9).

8.2.4. Pedepse aplicate⁵³

În cursul anului 2023, instanțele de judecată au aplicat cu precădere suspendarea executării pedepsei închisorii sub supraveghere **pentru infracțiunile săvârșite la regimul drogurilor și substanțelor noi cu proprietăți psihoactive**. Astfel, din totalul celor 1203 de persoane condamnate, 545 persoane au fost sancționate cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, 456 de persoane au primit pedeapsa închisorii, pentru 139 persoane a fost aplicată amenda penală, 56 de persoane au primit amânarea executării pedepsei⁵⁴ și 6 minori au fost condamnați la pedepse neprivative de libertate, iar 1 minor a fost condamnat la o pedeapsă privativă de libertate.

Comparativ cu anul 2022, se constată o scădere semnificativă a numărului de persoane condamnate la **pedeapsa închisorii cu executare în penitenciar**⁵⁵, de la 439 la 383 de persoane în anul de referință, iar numărul de persoane, care au fost sancționate cu **suspendarea executării** pedepsei sub supraveghere a înregistrat o ușoară creștere (de la 473 în anul 2022, la 485 în anul de referință). Numărul de persoane pentru care s-a dispus **amânarea executării pedepsei** pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor a scăzut ușor (56 de persoane în 2023, față de 74 de persoane în 2022), iar indicatorul privind numărul de persoane cărora li s-a aplicat amenda penală a crescut (139 de persoane în anul 2023, față de 93 de persoane în 2022)

Grafic 8 - 19: Evoluția numărului de persoane condamnate la pedeapsa închisorii, în perioada 2008 – 2023⁵⁶

Sursa: Consiliul Superior al Magistraturii

⁵³ Date furnizate de Consiliul Superior al Magistraturii. Pentru anul 2014 nu au fost disponibile date privind pedepsele aplicate ca urmare a unor disfuncționalități în aplicația centralizatoare a condamnărilor definitiv, determinată de intrarea în vigoare a noilor coduri penale. Pentru anul 2015 nu sunt disponibile date privind condamnățile și pedepsele aplicate pentru nerespectarea prevederilor Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

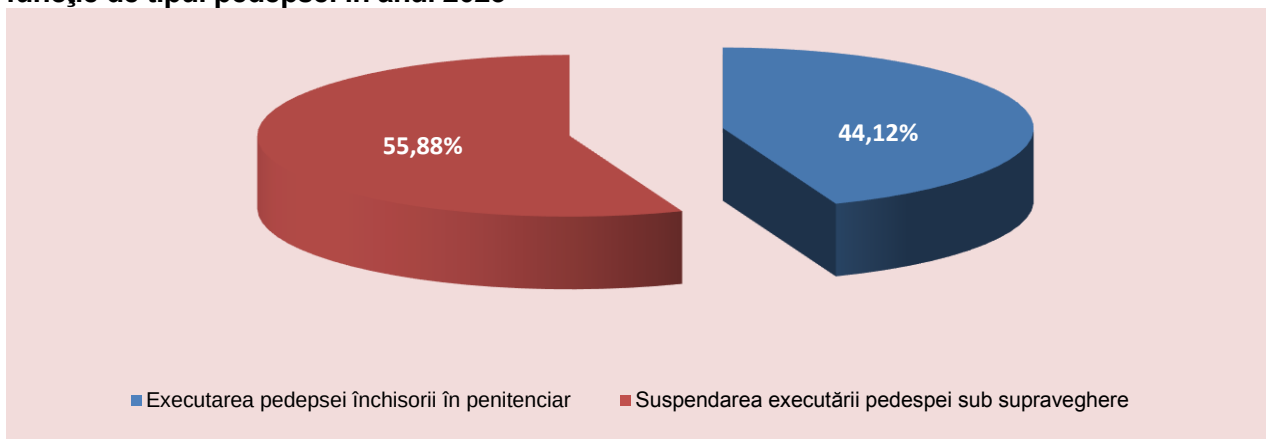
⁵⁴ Conform prevederilor art. 83 din N.C.P. amânarea aplicării pedepsei poate fi aplicată persoanelor pentru care pedeapsa stabilită de instanță, inclusiv în cazul concursului de infracțiuni, este amenda sau închisoarea de cel mult 2 ani;

⁵⁵ Pentru infracțiuni la Legea nr. 143/2000 pentru prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare

⁵⁶ Executare în penitenciar și suspendare executării pedepsei sub supraveghere

Ponderea pedepselor privative de libertate⁵⁷ din totalul pedepselor aplicate de instanțele de judecată la regimul drogurilor înregistrează o scădere față de valoarea înregistrată în anul 2022 (de la 84,13% la 81,66% în anul de referință). **Ponderea pedepsei închisorii cu suspendarea executării** acesteia sub supraveghere **a crescut** cu 2 procente (de la 43,63% în 2022, la 45,63% în 2022). Ponderea **pedeapsa închisorii cu executare în penitenciar** a scăzut cu aproximativ 4 procente (de la 40,50% în 2022, la 36,03% în 2023).

Grafic 8 - 20: Proporția numărului persoanelor condamnate la pedeapsa închisorii, în funcție de tipul pedepsei în anul 2023

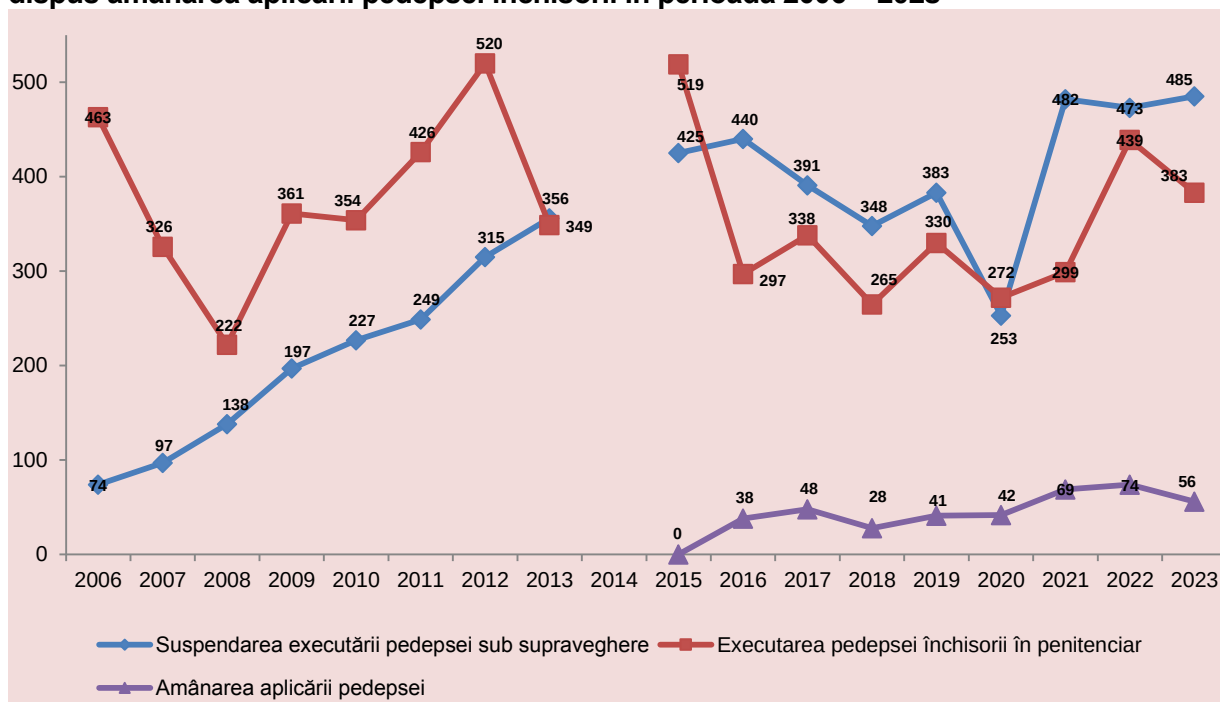

Sursa: Consiliul Superior al Magistraturii

Din totalul celor 868 de persoane condamnate la pedeapsa închisorii, 383 de persoane – 44,12% (față de 439 de persoane în 2022 – 48,14%) au fost condamnate la pedeapsa închisorii cu executarea pedepsei în penitenciar și 485 de persoane- 55,88% (față de 473 de persoane în 2022 – 51,86%) au fost condamnate la pedeapsa închisorii cu suspendarea executării acesteia sub supraveghere.

⁵⁷ Idem

Grafic 8 - 21: Evoluția comparativă a numărului de persoane condamnate la pedeapsa închisorii cu executare, cu suspendarea executării sub supraveghere și pentru care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei închisorii în perioada 2006 – 2023

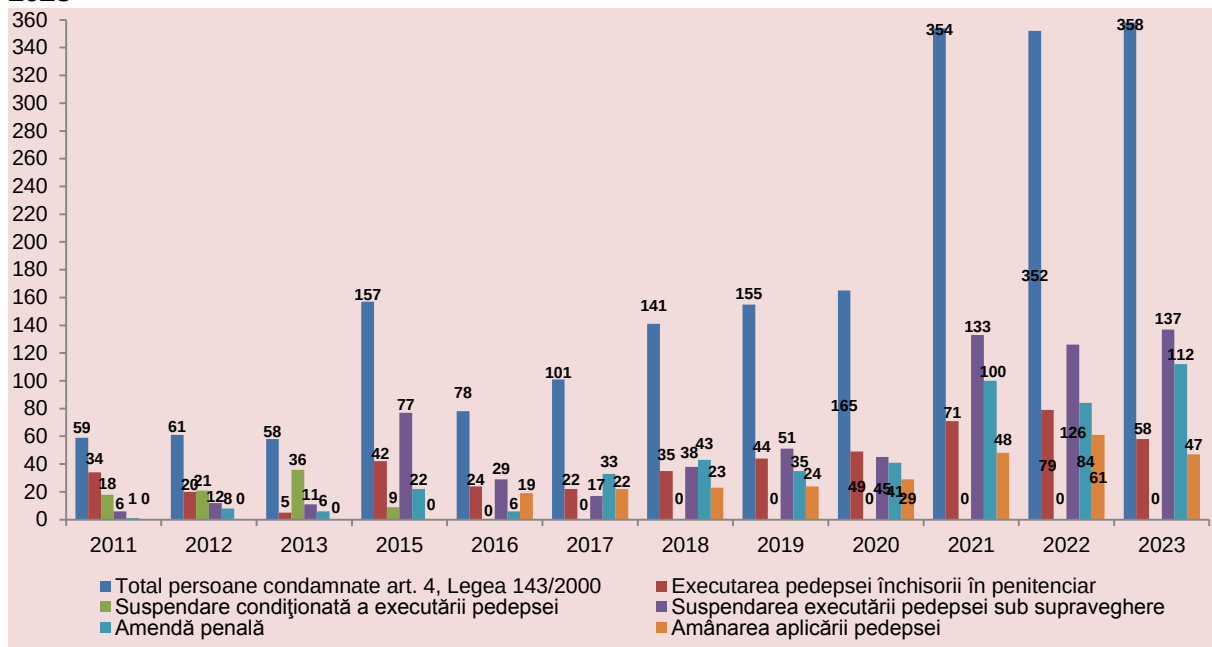
Sursa: Consiliul Superior al Magistraturii

În ceea ce privește aplicarea pedepselor în funcție de tipul infracțiunii, situația se prezintă astfel:

- Pentru trafic de droguri instanțele au dispus pedeapsa închisorii cu executare în penitenciar pentru 284 de persoane din cele 627 condamnate (din care 1 persoană minoră de sex feminin condamnată la o pedeapsă neprivativă de libertate). Pentru 323 de persoane (51,52%) a fost aplicată măsura suspendării executării pedepsei sub supraveghere, iar pentru 10 persoane a fost aplicată amenda penală (față de 9 de persoane în 2022). Amânarea executării pedepsei a fost dispusă pentru 9 persoane, valoare în scădere față de anul 2021 (13 persoane);
- Pentru trafic internațional de droguri, instanțele au dispus pedeapsa închisorii cu executare în penitenciar pentru 41 de persoane (52,56%) din cele 78 condamnate. Pentru 25 persoane (32,05%) a fost aplicată măsura suspendării executării pedepsei sub supraveghere, la fel ca și în anul 2021; iar pentru 12 persoane a fost aplicată amenda penală.
- Pentru infracțiunea de deținere de droguri pentru consum propriu, instanțele au dispus pedeapsa închisorii cu executare în penitenciar pentru 58 de persoane (16,20%) din cele 358 condamnate (din care 4 persoane minore de sex masculin). Pentru 137 persoane (38,27%) a fost aplicată măsura suspendării executării pedepsei sub supraveghere, pentru 47 de persoane (13,13%) instanța a hotărât amânarea executării pedepsei, pentru 112 de persoane a fost aplicată amenda penală.
- Pentru infracțiunile prevăzute de Legea 194/2011, instanțele au dispus pedeapsa închisorii cu executare în penitenciar pentru 73 de persoane (52,14%) din cele 140 condamnate (din care 2 persoane minore de sex masculin). Măsura suspendării executării pedepsei sub supraveghere a fost aplicată pentru 60 persoane (42,86%), față de anul precedent când au fost înregistrate 33 de persoane (42,86%) pentru care

a fost aplicată această pedeapsă. Față de anul 2022, când a fost înregistrat doar un caz de amânare a executării pedepsei, în anul 2023 nu a fost înregistrat niciun caz de amânare a executării pedepsei, iar pentru 5 persoane a fost aplicată amenda penală.

Grafic 8 - 22: Persoane condamnate la art. 4 din Legea nr. 143/2000, în perioada 2011 – 2023⁵⁸

Sursa: Consiliul Superior al Magistraturii

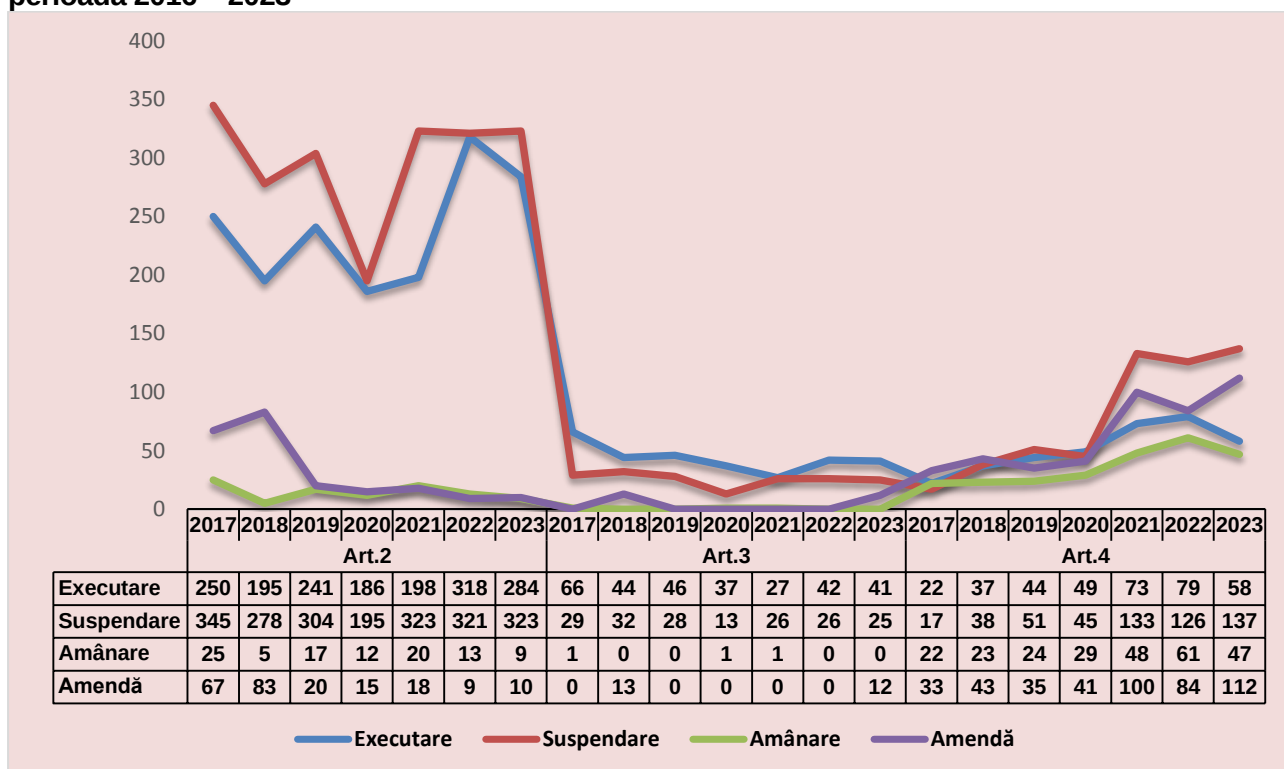
În ultimii 5 ani, se constată o tendință ascendentă în ceea ce privește numărul total de persoane condamnate la pedeapsa închisorii, atât cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, cât și cu executare în penitenciar pentru infracțiuni de trafic internațional de droguri, trafic de droguri și **deținere de droguri pentru consum propriu**.

În ceea ce privește infracțiunea de **introducere sau scoatere din țară**, precum și **importul ori exportul de droguri de risc, fără drept**, în aceeași perioadă de analiză, chiar dacă se constată o tendință oscilantă a valorilor înregistrate pentru toate categoriile de pedepse aplicate, reține atenția valoarea ridicată a numărului de pedepse aplicate cu executare în penitenciar, peste valoarea numărului de pedepse aplicate cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.

Aceste aspecte pot pune în evidență, pe de o parte, practica instanțelor de judecată privind **justiția terapeutică**, cu aplicarea corespunzătoare a măsurilor alternative la pedeapsa închisorii, dar și o intensificare a consumului ilicit de droguri, cu cazuri de recidivă sau probarea micului trafic pentru asigurarea consumului propriu, persoanele făptuitoare declarându-se consumatoare de droguri, pentru pedepse mai ușoare.

⁵⁸ Datele privind pedepsele aplicate în anul 2014 nu au putut fi defalcate din cauza sincopelor apărute ca urmare a intrării în vigoare a noii legislații penale și a implementării sistemului ECRIS la nivelul tribunalelor teritoriale;

Grafic 8 - 23: Evoluția pedepselor aplicate pentru infracțiuni la regimul drogurilor, în perioada 2016 – 2023

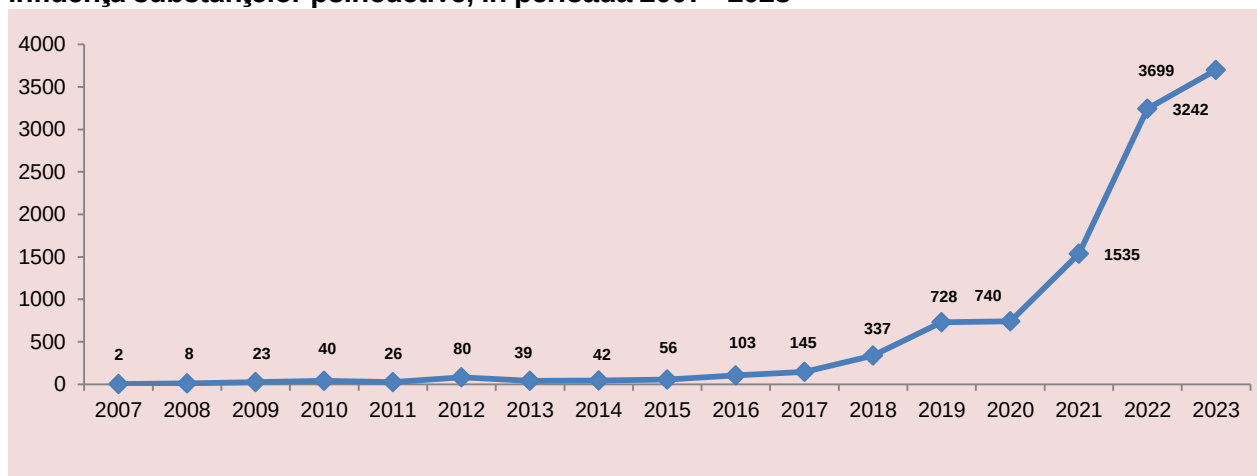

Sursa: Consiliul Superior al Magistraturii

8.2.5. Alte infracțiuni în legătură cu consumul de droguri

Potrivit datelor furnizate de către Direcția Rutieră din cadrul I.G.P.R., în cursul anului 2023, la nivelul întregii țări, au fost constatate 3699 de **infracțiuni la regimul conducerii unui vehicul sub influența substanțelor psihoactive**, conform prevederilor art. 336 alin. (2) din Codul Penal, față de 3242 în anul 2022. Cel mai mare număr de conducători auto depistați în trafic a fost înregistrat pe de către Brigada Autostrăzi (469). De asemenea, un număr mai mare de cazuri a fost înregistrat și pe raza județelor Cluj (253), Brașov (184), Timiș (175), Vâlcea (143), Ilfov (136), Constanța (129), Prahova (126), Brăila (119) și Bihor (116).

Grafic 8 - 24: Evoluția numărului de infracțiuni la regimul conducerii unui vehicul sub influența substanțelor psihoactive, în perioada 2007 - 2023

Sursa: Direcția Rutieră, Inspectoratul General al Poliției Române

Analiza datelor privind persoanele care s-au aflat în stare de **arest preventiv** la nivelul Centrelor de Reținere și Arestare Preventivă⁵⁹ ale Serviciului de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul Direcției Generale de Poliție a Municipiului București, și care s-au declarat consumatoare de substanțe stupefiante și psihotrope a evidențiat următoarele:

- **Numărul persoanelor private de libertate** care la data încarcerării în centru au declarat că sunt **consumatoare de substanțe stupefiante și psihotrope a fost de 281 persoane** din care 257 bărbați și 24 femei (față de 207 de persoane, din care 184 bărbați și 23 femei, în 2022);
- **Infracțiunile contra patrimoniului** rămân și în anul 2023 pe primul loc în rândul infracțiunilor săvârșite de persoanele consumatoare de substanțe stupefiante sau psihoactive, observându-se o creștere semnificativă a numărului de infracțiuni, respectiv de la 211, la 152 în anul 2022). Ponderea acestor infracțiuni este de 75,09% din totalul infracțiunilor săvârșite, cel mai mare număr fiind înregistrat pentru infracțiunile de furt și furt calificat (176 față de 129 în 2022) și tâlhărie (17 față de 20 în 2022);
- **Infracțiunile de trafic de droguri** ocupă în continuare poziția secundă, atât din punct de vedere numeric (18 față de 31 în anul 2022), cât și din punct de vedere procentual (6,41% față de 14,98% în anul 2022).

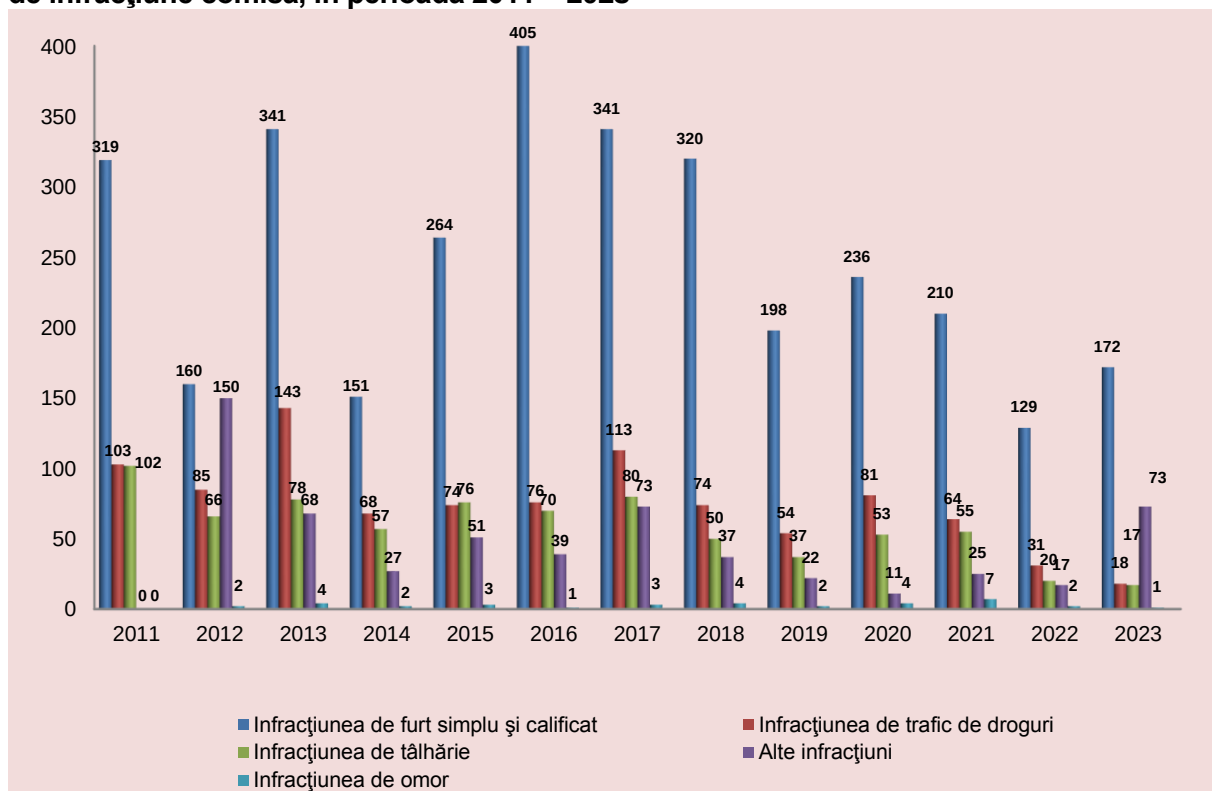
Tabel 8 - 2: Situația persoanelor arestate preventiv care la data încarcerării în centru au declarat că sunt consumatoare de substanțe stupefiante și psihotrope, în funcție de tipul de infracțiune comisă, în perioada 2011– 2023

Tipul de infracțiune	Număr de persoane									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Infracțiunea de furt simplu și furt calificat	151	264	405	341	320	198	236	210	129	172
Infracțiunea de trafic de droguri	68	74	76	113	74	54	81	64	31	18
Infracțiunea de tâlhărie	57	76	70	80	50	37	53	55	20	17
Infracțiunea de omor	2	3	1	3	4	2	4	7	2	1
Infracțiunea de vătămare corporală	n/a	n/a	n/a	15	6	3	9	12	4	1
Infracțiunea de proxenetism	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	2	3
Infracțiunea de distrugere	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	1	16
Infracțiunea de înșelăciune	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	1	2
Infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Alte infracțiuni	27	51	39	73	37	22	11	25	17	51

Sursa: Serviciul de Reținere și Arestare Preventivă, Direcția Generală de Poliție a Municipiului București

⁵⁹ În Municipiul București, persoanele care se declară consumatoare de droguri sunt încarcerate doar în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă nr. 1.;

Grafic 8 - 25: Situația persoanelor arestate preventiv care la data încarcerării în centru au declarat că sunt consumatoare de substanțe stupefiante și psihotrope, în funcție de tipul de infracțiune comisă, în perioada 2011 – 2023

Sursa: Serviciul de Reținere și Arestare Preventivă, Direcția Generală de Poliție a Municipiului București

8.2.6. Persoane aflate în penitenciare

La sfârșitul anului 2023, numărul persoanelor aflate în **detenție** pentru infracțiuni la **Legea nr. 143/2000**, a înregistrat o **creștere semnificativă** cu 18,48% comparativ cu anul 2022. Astfel, la data de 31 decembrie 2023, în unitățile de detenție ale Administrației Naționale a Penitenciarelor, se aflau **1154** de persoane condamnate definitiv pentru infracțiuni la regimul drogurilor, față de **974** persoane înregistrate în anul 2022.

În anul de referință, au fost **liberate condiționat 396** persoane aflate în executarea pedepselor pentru infracțiuni săvârșite la Legea nr. 143/2000, față de anul precedent când au fost liberate condiționat **362** persoane. De asemenea, au fost puse în libertate, la termen, **44** de persoane condamnate definitiv pentru comiterea de infracțiuni prevăzute în Legea nr. 143/2000, față de **59** persoane liberate la termen în anul 2022.

Numărul persoanelor condamnate definitiv, aflate în **detenție** la data de 31 decembrie 2023, pentru săvârșirea de infracțiuni prevăzute de **Legea nr. 194/2011** privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare (NSP), a înregistrat o **creștere**, de la **75** de persoane în 2022, la **107** în anul de referință.

Pe parcursul anului de referință, au fost **liberate condiționat 47** de persoane aflate în executarea pedepselor pentru săvârșirea de infracțiuni la Legea nr. 194/2011 (față de 50 de persoane în 2022) și au fost puse în libertate, la termen, **17** persoane condamnate definitiv pentru comiterea de infracțiuni prevăzute de aceeași lege (față de 26 în anul 2022).

8.2.7 Persoane aflate în evidența serviciilor de probațiune

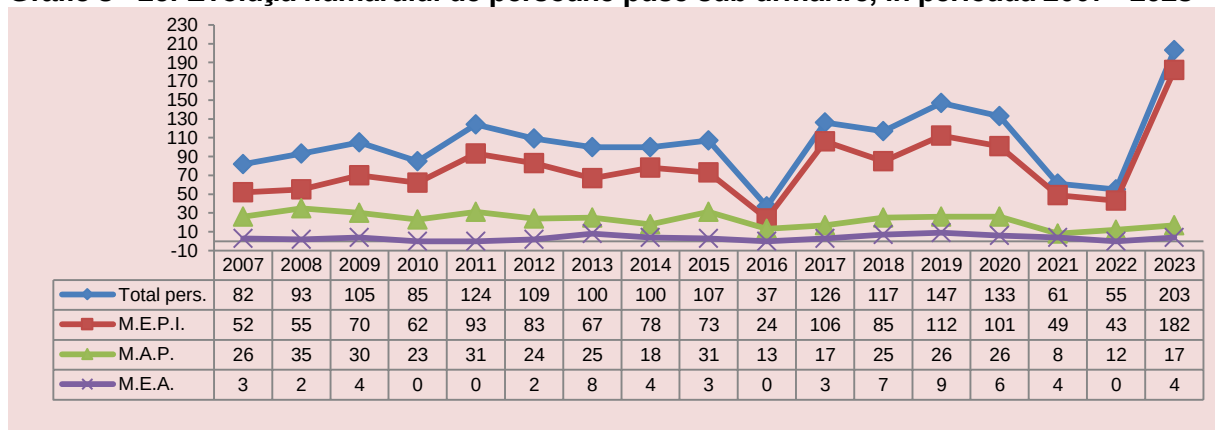
Din datele furnizate de către Direcția Probațiune din cadrul Ministerului Justiției rezultă faptul că, în anul 2023, au fost întocmite **233 de referate/ rapoarte de evaluare** pentru persoanele cercetate/ sancționate pentru săvârșirea de infracțiuni la Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri (față de 344, în anul 2022). Referatele au fost întocmite pentru **183 de persoane majore** (față de 318, în 2022) și pentru **50 de persoane minore** (față de 26, în 2022).

De asemenea, au mai fost întocmite și **56 de referate/ rapoarte de evaluare** pentru persoanele cercetate/ sancționate pentru săvârșirea de infracțiuni la Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare (față de 60 în 2022). Referatele au fost întocmite pentru **53 de persoane majore** și **3 persoane minore**.

8.2.8 Persoane aflate sub urmărire

Conform datelor statistice comunicate de către Direcția de Investigații Criminale din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române, în anul 2023, numărul persoanelor puse sub urmărire a înregistrat o **creștere semnificativă** comparativ cu ultimele valori înregistrate în ultimii 10 ani. Astfel, comparativ cu anul 2022, au fost emise 4 mandate europene de arestare (M.E.A. - față de niciun mandat în anul 2022), de asemenea, au fost emise 17 de mandate de arestare preventivă (M.A.P- față de 12 în 2022) și 182 mandate de executare a pedepsei închisorii (M.E.P.I. – față de 43 în 2022).

Grafic 8 - 26: Evoluția numărului de persoane puse sub urmărire, în perioada 2007– 2023

Sursa: Direcția de Investigații Criminale, Inspectoratul General al Poliției Române

8.2.9. Persoane predate/ extrădate/ transferate pentru comiterea de infracțiuni la regimul drogurilor

Analiza datelor furnizate de Centrul de Cooperare Polițienească Internațională din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române relevă faptul că, în anul 2023, numărul cetățenilor care au făcut obiectul **procedurilor de cooperare judiciară internațională în materie penală** pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor și precursorilor **a scăzut**, fiind înregistrați 38 de cetățeni (față de 45 în anul 2022), astfel: predare – 34, față de 28 și transfer – 3, față de 26. Dintre aceștia, 27 de cetățeni români au fost predați în România, iar 7 persoane au fost predate din țara noastră, autorităților din alte state. În cursul anului 2023, a fost înregistrat un caz de extrădare din România, față de anul anterior, precum și o persoană transferată din România, iar alte 2 persoane transferate din România.

CONCLUZII

- În anul 2023, **parametrii de evaluare a infraționalității** la regimul drogurilor la nivel național au înregistrat creșteri față de valorile anului 2022, menținând **tendința în creștere** a numărului de persoane trimise în judecată pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor și a numărului de persoane condamnate, atât pentru **introducerea sau scoaterea din țară**, precum și **importul ori exportul de droguri de risc, fără drept**, cât și pentru infracțiunile prevăzute de Legea nr. 194/2011;
- Ponderea dosarelor instrumentate la regimul drogurilor, în totalul dosarelor penale, a crescut de la 0,29% la 0,34%, concomitent cu creșterea valorii procentuale a numărului de persoane condamnate la regimul drogurilor, din totalul persoanelor condamnate la nivel național, de la 3,52% la 3,82%;
- Numărul total de **persoane condamnate la pedeapsa închisorii cu suspendarea executării sub supraveghere** pentru **trafic de droguri și deținerea de droguri pentru consum propriu**, a crescut;
- **Numărul persoanelor depistate în trafic**, care au condus autovehicule sub influența unor substanțe sau produse stupefiante **a crescut semnificativ**;
- Numărul **grupărilor infracționale** identificate a crescut, concomitent cu scăderea numărului persoanelor implicate în aceste grupări;
- În ceea ce privește pedepsele aplicate de instanțe, **măsurile coercitive alternative** continuă să se regăsească în **practica instanțelor de judecată** care aplică cu precădere **pedeapsa închisorii cu suspendarea executării sub supraveghere**.

9. CONSUMUL DE DROGURI ÎN PENITENCIAR

9.1. REZUMAT

În ultimii ani, la nivel global, s-au intensificat dezbaterile și controversele legate de necesitatea reformării politicilor antidrog, de reducerea incriminării consumatorilor de droguri și de orientarea către strategii axate pe reducerea riscurilor asociate consumului de substanțe stupefiante și pe promovarea sănătății publice. Aceste eforturi implică abordarea dependenței de droguri ca problemă complexă cu dimensiuni sociale, economice și de sănătate, mai degrabă decât doar ca o chestiune legată de justiție penală.

Persoanele care consumă droguri și intră în contact cu sistemul de justiție penală reprezintă o populație dinamică, care are contacte regulate cu comunitatea. Prin abordarea problemelor legate de droguri în mediul penitenciar, se poate îmbunătăți starea de sănătate atât a deținuților, cât și a persoanelor din comunitate, aducând un beneficiu global societății. Obiectivele stabilite în documentele programatice din domeniul drogurilor și nu numai, constituie element de reper și în activitatea desfășurată în anul 2023. În analogie cu demersurile desfășurate în ultimii ani la nivelul comunității, de către instituțiile cu atribuții în domeniul drogurilor, în anul de referință, eforturile acestora au fost orientate, cu precădere, spre asigurarea corespunzătoare a serviciilor de asistență oferite persoanelor consumatoare de droguri aflate în detenție.

9.2. PROFIL NAȚIONAL

9.2.1. Organizare – structura și caracteristicile sistemului penitenciar românesc

Prioritățile actuale ale Administrației Naționale a Penitenciarelor subscriu normelor europene în domeniu, autoritatea centrală având responsabilitatea de a se asigura că supravegherea și tratamentul deținuților sunt în conformitate cu principiile statului de drept și că perioada detenției este utilizată pentru a pregăti persoanele pentru viața în afara închisorii, după liberare.

În anul de referință, rețeaua unităților penitenciare din România nu a suferit modificări, păstrând în componența sa 34 penitenciare, dintre care: 19 penitenciare de tip (în) regim semideschis și deschis, 14 penitenciare regim închis și maximă siguranță, 1 penitenciar pentru femei, 2 centre de detenție, 2 centre educative și 6 penitenciare-spital.

Chiar dacă s-au înregistrat progrese în ultimii ani în domeniul modernizării și extinderii infrastructurii fizice, supraaglomerarea regăsită la nivelul sistemului penitenciar determină încă dificultăți în planul reintegrării sociale, a aplicării regimurilor diferențiate de detenție și a menținerii unui climat optim de conviețuire în cadrul populației carcerale, conform raportului anual de activitate al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Populația carcerală aflată în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor a continuat să prezinte tendința ascendentă înregistrată începând cu anul 2020. Astfel, în anul de referință, se înregistrează 23650 deținuți, comparativ cu anul anterior, când au fost înregistrate 23069.⁶⁰

⁶⁰ <https://anp.gov.ro/wp-content/uploads/2024/03/ANP-Raport-activitate-2023.pdf>

Tabel 9 - 1: Structura efectivelor de deținuți pe sexe și categorii de vârstă, în perioada 2010-2023

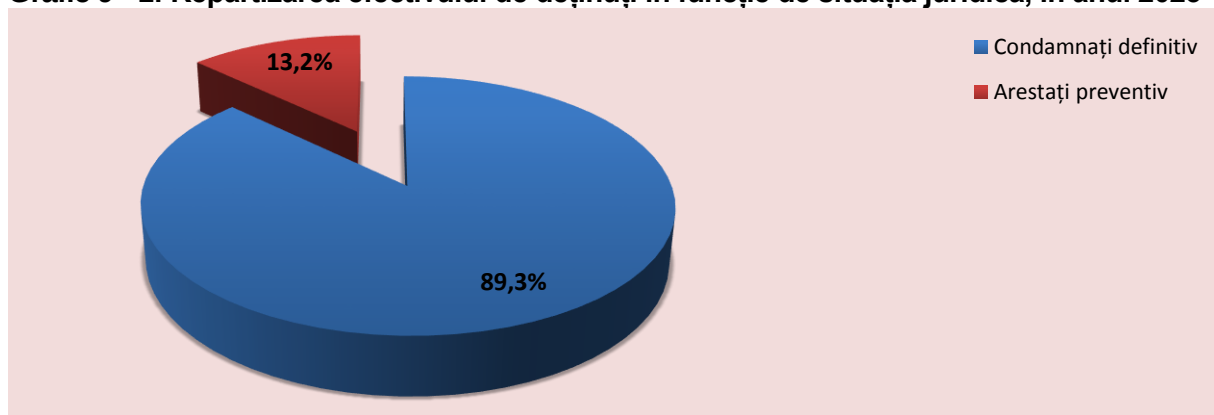
An	Total (nr)	Din care (%)							
		Sex		Grupe de vârstă (ani)					
		masculin	feminin	14-18	19-21	22-30	31-40	41-60	> 60
2010	28224	95,5	4,5	1,6	6	35,9	32,1	22,8	1,6
2011	30694	95,5	4,5	1,5	5,4	35,7	32,5	23,3	1,7
2012	31817	95,5	4,5	1,4	5,3	35,3	32,7	23,7	1,7
2013	33438	95,3	4,7	1,5	4,9	34,6	32,2	25,0	1,7
2014	30156	94,9	5,1	1,1	4,2	33,1	32,1	27,4	2,2
2015	28334	94,9	5,1	1,1	4,2	31,5	31,8	28,8	2,6
2016	27455	94,9	5,1	1,5	4,5	29,5	31,7	29,6	3,2
2017	23450	95,2	4,8	1,4	4	27,6	32,1	31,3	3,6
2018	20792	95,4	4,6	1,3	4,1	26,9	31,9	32,1	3,7
2019	20578	95,5	4,5	1,4	4	25,4	32,4	33	3,8
2020	21753	96,4	3,6	1,1	3,9	23,6	33	34,3	4,1
2021	22989	96	4	2	2,6	23,3	32,4	35,1	4,6
2022	23069	95,6	4,4	1,1	3,2	23,4	31,8	36	4,5
2023	23650			0,9	5	25	31,4	33,2	4,5

Sursa: Administrația Națională a Penitenciarelor

Persoana aflată în detenție în unitățile penitenciare din România prezintă următoarele caracteristici: bărbat, cu vârsta cuprinsă în intervalul de vârstă 41-60 ani. Se observă o „îmbătrânire” a populației din penitenciare, astfel încât, dacă în anul 2010, majoritatea persoanelor aveau vârsta cuprinsă în intervalul 22-30 ani (35,9%), tendința ultimilor ani evidențiază faptul că majoritatea persoanelor aflate în detenție au vârsta cuprinsă între 41 și 60 ani (33,2%).

Repartiția persoanelor deținute, din punct de vedere al statutului juridic, la data de 31 decembrie 2023, indică faptul că majoritatea 89,3% (20604) erau condamnate definitiv, iar 13,2% (3046) erau arestate preventiv.

Grafic 9 - 1: Repartizarea efectivului de deținuți în funcție de situația juridică, în anul 2023

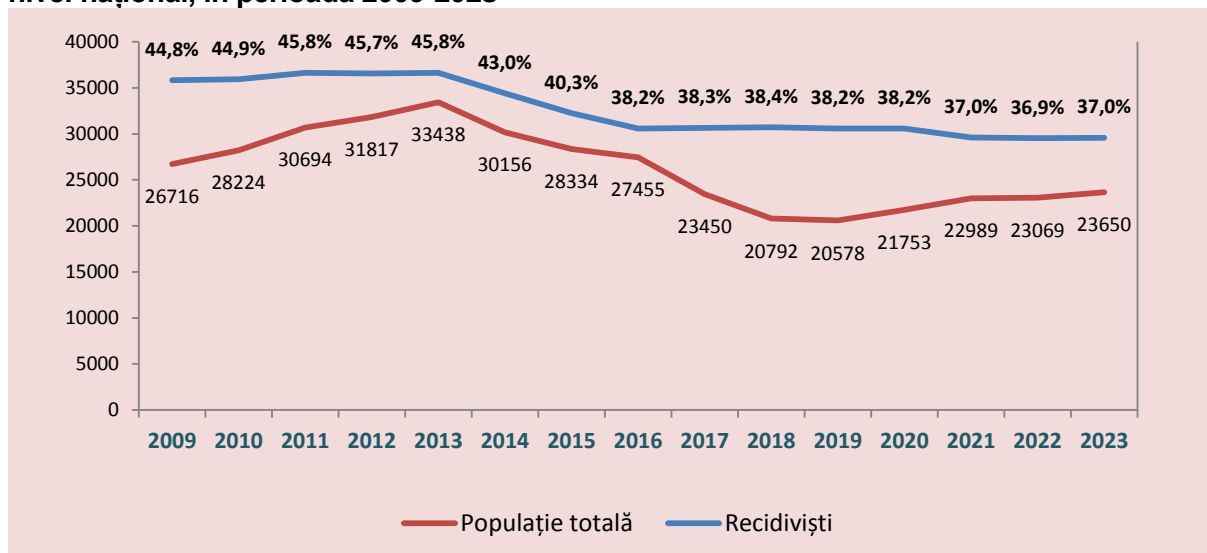

Sursa: Administrația Națională a Penitenciarelor

Ponderea deținuților recidiviști în populația încarcerată, în anul 2023, a fost de 37%. Analizând situația prezentată în rapoartele anuale ale Administrației Naționale a Penitenciarelor, se remarcă menținerea, pentru al treilea an consecutiv, a celui mai scăzut procent (37%) a

recidivei, din întreaga perioadă de monitorizare, valoarea inițială fiind de 44,8%, în anul 2009. Scăderea ratei de recidivă în rândul deținuților reprezintă atât un indicator al eficienței structurilor abilitate să ofere sprijin acestui grup vulnerabil, cât și un indicator al sănătății intracomunitare.

Grafic 9 - 2: Evoluția ponderii de deținuți recidiviști, din totalul populației încarcerate la nivel național, în perioada 2009-2023

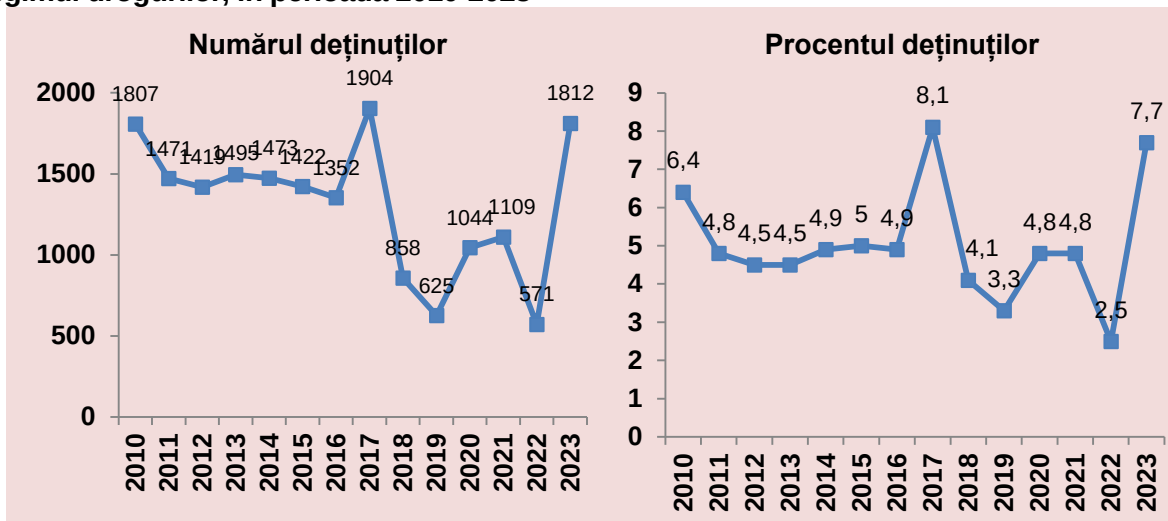
Sursa: Administrația Națională a Penitenciarelor

Analiza situației juridice a persoanelor private de libertate la nivelul sistemului penitenciar din România a evidențiat faptul că, pe parcursul anului 2023, au fost înregistrate 1642 persoane private de libertate care au comis sau sunt în stare de arest preventiv pentru infracțiuni prevăzute de Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, respectiv 170 persoane private de libertate, ale căror infracțiuni se află sub incidența Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare. În funcție de statusul juridic și legea la care au comis infracțiunea, situația se prezintă astfel:

- Dintre cele 974 persoane private de libertate, care au comis infracțiuni prevăzute de Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, 488 se aflau în stare de arest preventiv;
- Dintre cele 170 persoane private de libertate care au comis infracțiuni prevăzute de Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, 63 persoane se aflau în stare de arest preventiv.

În anul 2023, după natura infracțiunii săvârșite, 7,7% (1812 deținuți) au fost încarcerați pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor, proporția acestora în efectivul total înregistrând o valoare aproape triplă față de cea din anul anterior. Comparativ cu anul 2022, numărul deținuților aflați în custodia unităților penitenciare pentru infracționalitate la regimul drogurilor în anul 2023 a crescut cu 217,3%, de la 571 deținuți, la 1812. Se constată o schimbare de tendință, cu o creștere semnificativă a procentului de deținuți care au săvârșit infracțiuni la regimul drogurilor. Este a doua cea mai mare valoare procentuală înregistrată pentru acest indicator, în majoritatea anilor incluși în perioada de monitorizare fiind observate valori de aproximativ 5%.

Grafic 9 - 3: Evoluția numerică și procentuală a deținuților care au săvârșit infracțiuni la regimul drogurilor, în perioada 2010-2023

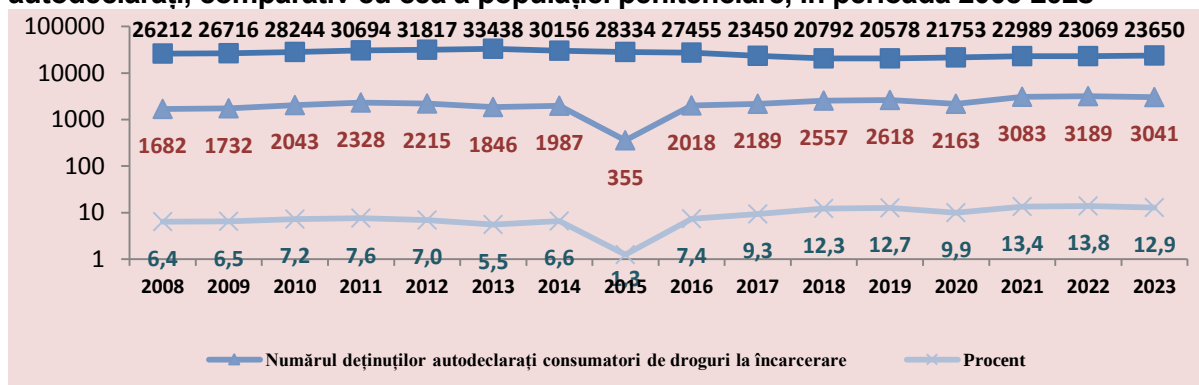
Sursa: Administrația Națională a Penitenciarelor

9.2.2. Consumul de droguri și problemele asociate în rândul deținuților

9.2.2.2. Date privind consumul de substanțe psihoactive la intrarea în detenție

Conform Administrației Naționale a Penitenciarelor, în anul 2023, 3041 persoane private de libertate s-au autodeclarat consumatoare de droguri la intrarea în penitenciar. Comparativ cu anul anterior, se observă o ușoară scădere, cu 4,6%. În ceea ce privește ponderea acestora în populația încarcerată, procentul este de 12,9%, înregistrând o scădere de 0,9 puncte procentuale, față de anul anterior. În ceea ce privește profilul consumatorului de droguri autodeclarat la intrarea în penitenciar, acesta este bărbat tânăr, cu vârsta cuprinsă între 22-40 ani. De altfel, categoriile de vârstă cele mai reprezentate în rândul deținuților, atât de sex masculin, cât și feminin, care s-au autodeclarat consumatori de droguri, sunt cuprinse în intervalul 31-40 de ani (33,5%), respectiv 22-30 ani (32,6%).

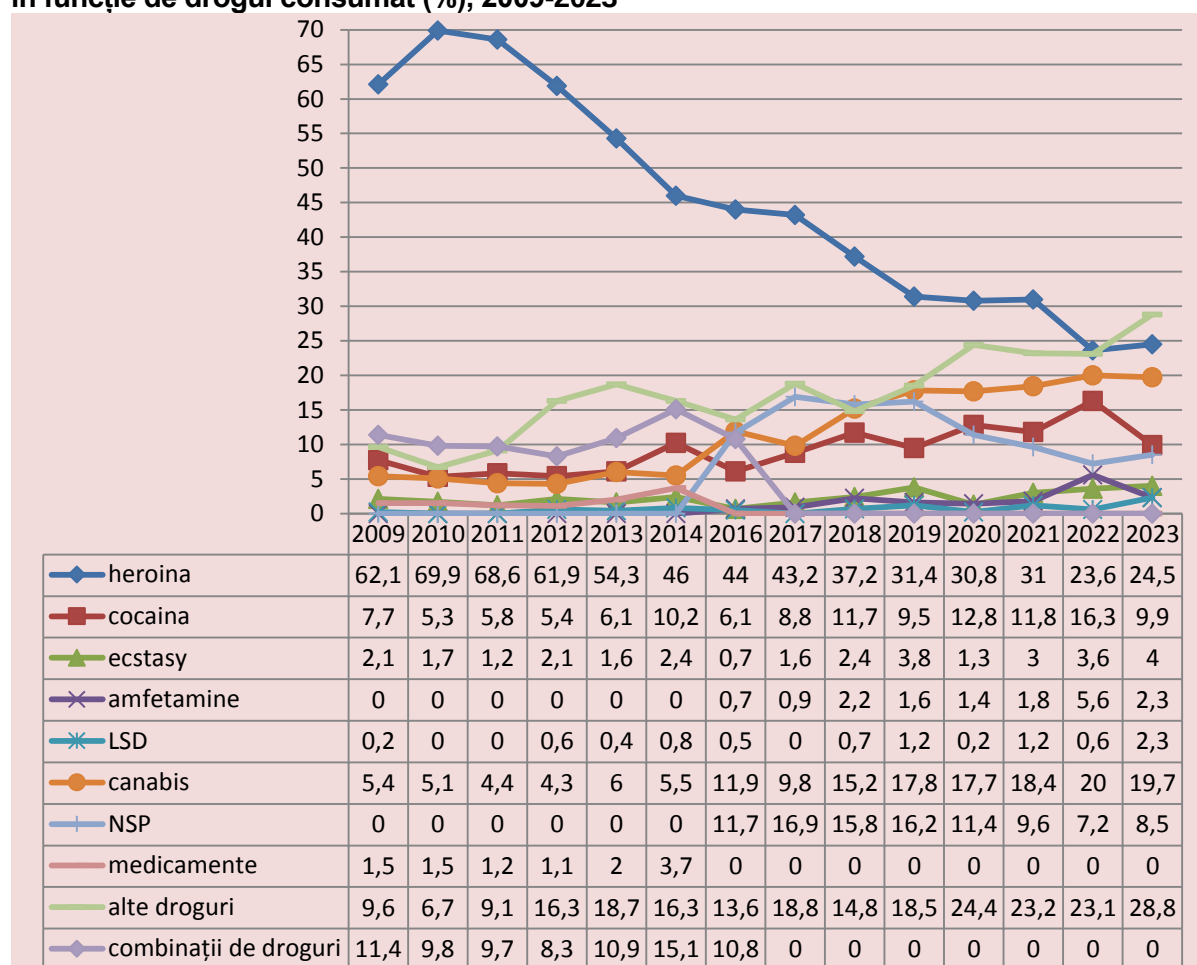
Grafic 9 - 4: Evoluția indicatorilor (număr și procent) privind consumatorii de droguri autodeclarați, comparativ cu cea a populației penitenciare, în perioada 2008-2023

Sursa: Administrația Națională a Penitenciarelor

Cele mai consumate droguri declarate de deținuți la intrarea în unitățile penitenciare au fost heroina, canabisul, și „alte droguri”.

Grafic 9 - 5: Distribuția procentuală a populației de consumatori de droguri autodeclarați, în funcție de drogul consumat (%), 2009-2023⁶¹

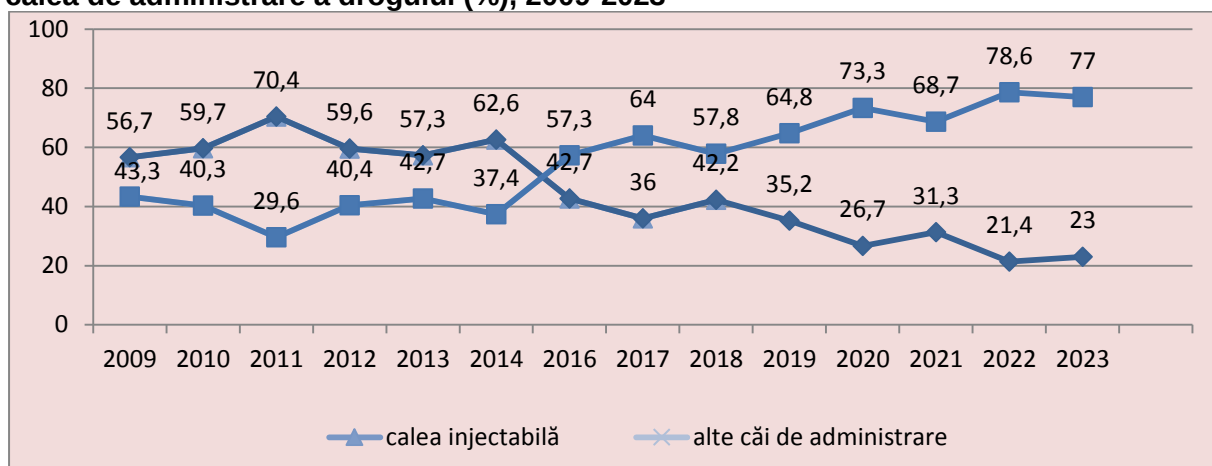
Sursa: Administrația Națională a Penitenciarelor

*până în anul 2014 inclusiv, noile substanțe psihoactive au fost incluse în categoria „alte droguri”

Heroina a fost menționată de o pătrime (24,5%) dintre persoanele autodeclarate consumatoare de droguri la intrarea în detenție, ca fiind drogul principal de consum. Canabisul a fost al doilea cel mai declarat drog principal de consum de către persoanele consumatoare de droguri la intrarea în detenție (19,7%), tendința fiind una stabilă în ultimii 5 ani (2018-2023), cu mențiunea că valorile sunt de trei ori mai mari față de primii cinci ani de monitorizare (perioada 2009-2014). În ultimii patru ani de monitorizare, consumul „altor droguri” (28,8%), fără specificarea substanței, înregistrează o tendință de creștere, ajungând în anul 2023, la o valoare aproape triplă față de cele raportate în perioada 2009-2011. Cocaina (9,9%), dar și noile substanțe psihoactive (8,5%) reprezintă următoarele cele mai menționate droguri de către deținuți ca fiind substanțele principale de consum, la intrarea în detenție.

⁶¹ pentru anul 2015 nu există date disponibile

Grafic 9 - 6: Dinamica populației de consumatori de droguri autodeclarați, în funcție de calea de administrare a drogului (%), 2009-2023

Sursa: Administrația Națională a Penitenciarelor

Deși calea injectabilă înregistrează valori ridicate și în anul de referință în rândul consumatorilor autodeclarați la încarcerare, se observă în continuare o tendință totuși stabilă a ponderii acestei modalități de consum în rândul persoanelor aflate în închisoare în ultimii 2 ani. Dacă în anul 2014, aproximativ două treimi dintre deținuți menționau consumul injectabil ca fiind calea de administrare a drogului principal de consum, o dată cu scăderea consumului de heroină (înregistrată începând cu anul 2016), a scăzut și consumul injectabil. Astfel, în anul 2023, acesta a fost menționat doar de aproximativ o pătrime dintre persoanele care au declarat consum de droguri la intrarea în detenție.

9.2.2.3. Date privind consumul de droguri în timpul detenției

În anul 2023, din efectivul total de persoane încarcerate la nivel național, doar 36 deținuți au declarat consum de droguri în timpul detenției (comparativ cu 45, în 2022), și doar 11 deținuți au fost identificați ca fiind consumatori de droguri în timpul detenției (comparativ cu 2, în 2022), prin efectuarea de teste de depistare a drogurilor în urină sau în sânge.

Date privind deținuții care s-au declarat consumatori de droguri în timpul detenției

Dintre cei 36 deținuți (toți fiind bărbați) autodeclarați consumatori de droguri în timpul detenției, 28 au consumat noi substanțe psihoactive, restul menționând „alte droguri”. Majoritatea celor care au declarat consum de substanțe stupefiante în interiorul penitenciarului fac parte din categoria de vârstă 22-40 ani și sunt bărbați.

Singurele căi de administrare a substanței psihoactive menționate de către persoanele care s-au declarat consumatoare de droguri au fost fumatul și ingerarea pe cale orală.

Date privind deținuții care au fost identificați drept consumatori de droguri în timpul detenției

În plus față de cei 36 deținuți autodeclarați consumatori în penitenciar, la efectuarea de rutină a testelor de depistare a drogurilor în organism, alți 11 deținuți de sex masculin au fost identificați ca fiind consumatori de droguri. Aceștia au consumat „alte droguri”, modalitatea de administrare fiind cea orală.

9.2.2.4. Comportamente la risc și consecințe asupra sănătății

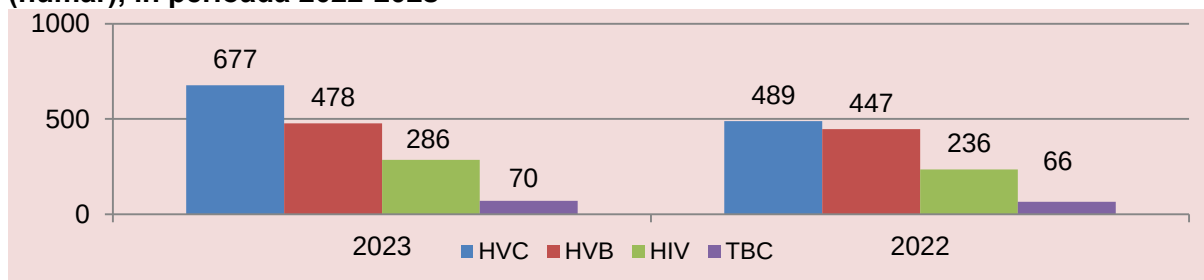
În anul 2023, a fost derulat studiul *Anchetă de supraveghere comportamentală și serologică (BSS – Behavioural Surveillance Survey)*, prin care s-a urmărit obținerea unei imagini clare, atât asupra situației actuale, cât și asupra dinamicii comportamentelor de risc privind infecția cu HIV și hepatite virale tip B și tip C, în rândul persoanelor care își injectează droguri, din municipiul București și județul Ilfov. Studiul a constat în aplicarea unui chestionar, structurat pe 8 secțiuni, și în efectuarea unor teste rapide (screening) de identificare a virusurilor HIV, VHB și VHC pe un lot de 525 subiecți selectați prin metoda RDS (Respondent Driven Sampling)⁶².

Conform rezultatelor obținute în cadrul studiului anterior menționat, 43,8% dintre respondenți au declarat că s-au aflat, la un moment dat, în custodia unităților penitenciare (inclusiv arest), iar o treime (33%) dintre aceștia au afirmat că și-au injectat droguri pe perioada detenției. Drogurile menționate în acest context au fost heroina, metadona și noile substanțe psihoactive.

Din perspectiva serviciilor de asistență furnizate în mediul privativ de libertate, o treime dintre consumatorii de droguri injectabile intervievați a beneficiat de servicii de asistență și anume, de tratament de dezintoxicare, tratament substitutiv cu metadonă, consiliere psihologică, tratament psihiatric.

La nivel național, au fost desfășurate activități de testare pentru boli infecțioase (HIV, VHC, VHB, TBC), atât pentru populația generală aflată în penitenciare, cât și în rândul deținuților consumatori de droguri la încarcerare. Astfel, în cazul deținuților consumatori/ foști consumatori de droguri, aflați în executarea pedepsei, 645 persoane au beneficiat de testare pentru VHC, 610 persoane pentru VHB, iar pentru HIV au beneficiat de testare 216 deținuți. De asemenea, deținuții care s-au declarat consumatori/ foști consumatori de droguri la încarcerare au beneficiat de testare pentru diagnosticarea cu VHC 44 deținuți, 43 deținuți pentru diagnosticarea cu VHB și 41 deținuți pentru diagnosticarea cu HIV/ SIDA.

Grafic 9 - 7: Evoluția populației încarcerate, în funcție de bolile infecțioase identificate (număr), în perioada 2022-2023

Sursa: Administrația Națională a Penitenciarelor

Conform datelor furnizate de către Administrația Națională a Penitenciarelor, la sfârșitul anului 2023, în rețeaua sistemului penitenciar se aflau 677 deținuți (9,2% femei) infectați cu VHC, 478 deținuți (4% femei) infectați cu VHB, 286 deținuți (8,4% femei) infectați cu HIV, precum și 70 deținuți (3% femei) care prezentau tuberculoză. Comparativ cu anul 2022, se constată următoarele diferențe:

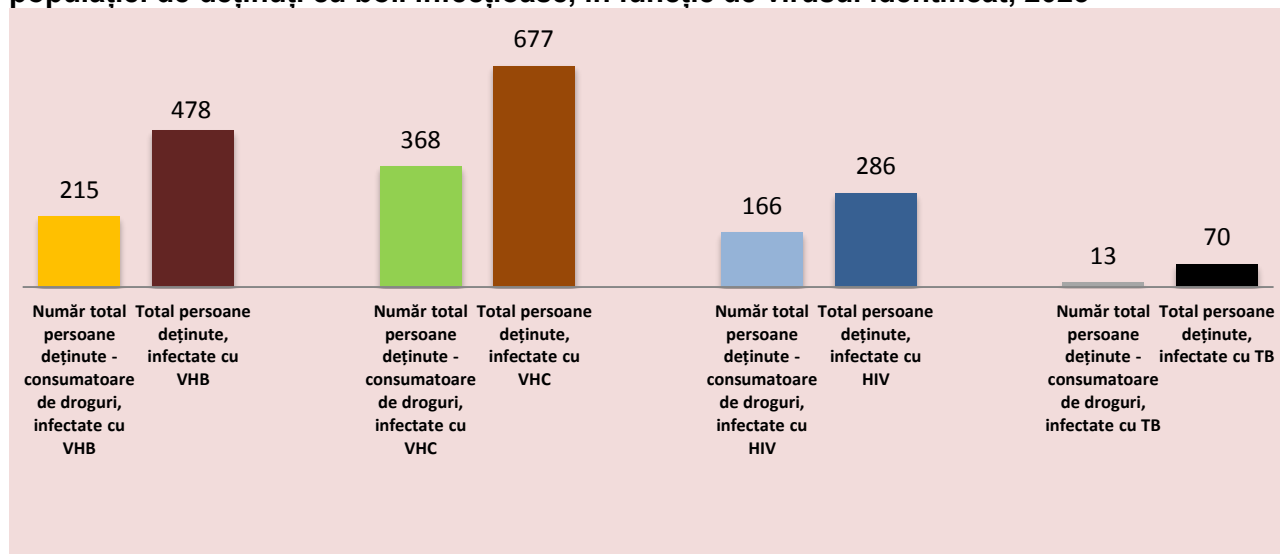
- creșterea cu 38,4% a numărului de deținuți cu status pozitiv la VHC;

⁶² Informații detaliate privind metodologia și rezultatele studiului BSS 2023 sunt cuprinse în Subcapitolul 6.3. Boli infecțioase asociate consumului de droguri din cadrul Capitolului 6 – Consecințe ale consumului de droguri în planul sănătății și răspunsuri instituționale –

- creșterea cu 6,9% a numărului de deținuți cu status pozitiv la VHB;
- creșterea cu 21,2% a numărului de deținuți cu status pozitiv la HIV;
- creșterea cu 6,1% a numărului de deținuți cu status pozitiv la tuberculoză.

Referitor la numărul persoanelor private de libertate care s-au declarat consumatoare de droguri în anul 2023, depistate cu boli infecțioase și care au beneficiat de serviciile de asistență oferite în penitenciar, 368 persoane au prezentat infecție cu VHC, 215 au prezentat infecție cu VHB, 50 sunt infectați atât cu VHB, cât și cu VHC, 166 persoane consumatoare au prezentat infecție cu HIV, iar 13 sunt infectați cu tuberculoză.

Grafic 9 - 8: Numărul deținuților consumatori de droguri cu boli infecțioase în rândul populației de deținuți cu boli infecțioase, în funcție de virusul identificat, 2023

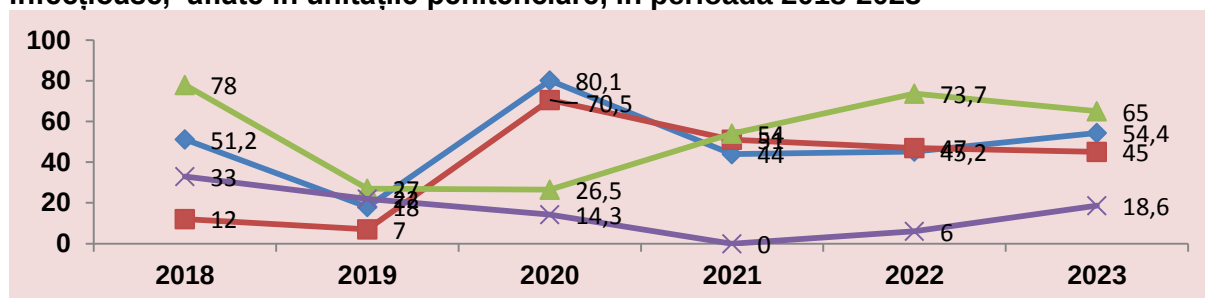

Sursa: Administrația Națională a Penitenciarelor

Ponderea deținuților cu boli infecțioase care s-au declarat sau au fost identificați ca fiind persoane consumatoare de droguri în rândul populației cu boli infecțioase, aflate în unitățile penitenciare la sfârșitul anului 2023, în funcție de virusul depistat prin testare, este următoarea:

- 54,4% în rândul populației cu VHC;
- 45% în cadrul populației cu VHB;
- 58% în rândul populației cu HIV;
- 18,6% în cadrul populației cu tuberculoză (TBC).

Grafic 9 - 9: Evoluția ponderii deținuților cu boli infecțioase care s-au declarat sau au fost identificați ca fiind persoane consumatoare de droguri, în rândul populației cu boli infecțioase, aflate în unitățile penitenciare, în perioada 2018-2023

Sursa: Administrația Națională a Penitenciarelor

Comparativ cu anul 2022, se remarcă o creștere semnificativă în cazul procentului deținuților infectați cu VHC, care s-au autodeclarat consumatori de droguri sau care au fost identificați (de la 45,2% în 2022, la 54,4% în 2023). Valori similare ale procentelor persoanelor care s-au declarat sau au fost identificate ca fiind consumatori de droguri în rândul populației încarcerate, se identifică în cazul deținuților infectați cu VHB. La polul opus, ponderea deținuților infectați cu HIV, care s-au declarat sau au fost identificați ca fiind persoane consumatoare de droguri, a scăzut semnificativ, comparativ cu anul anterior, de la 73,7% în 2022, la 58% în 2023. În privința celor identificați cu tuberculoză, se evidențiază o creștere semnificativă, de la 6% în 2022, la 18,6% în 2023.

Evoluția ponderii deținuților cu boli infecțioase care s-au declarat sau au fost identificați ca fiind persoane consumatoare de droguri, în rândul populației cu boli infecțioase, aflate în unitățile penitenciare, în perioada 2018-2023, înregistrează o tendință oscilantă. În funcție de virusul identificat și anul de referință, se evidențiază următoarele:

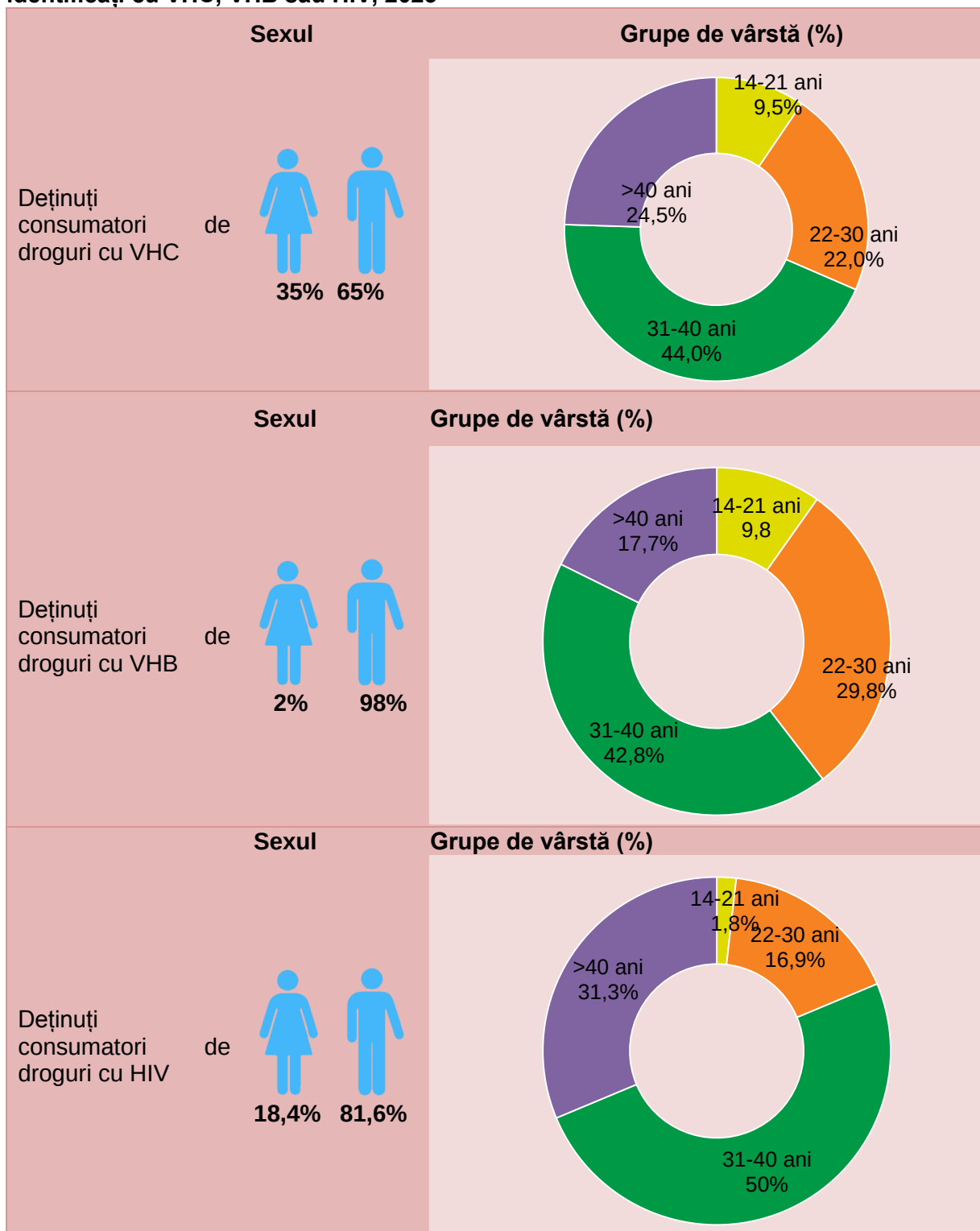
- cele mai mici valori înregistrate, pentru toate cele 4 tipuri de virusuri, se înregistrează în 2019, principala cauză fiind numărul redus de testări în perioada pandemiei COVID-19;
- cea mai mare valoare a ponderii deținuților consumatori de droguri, din totalul persoanelor identificate ca fiind infectate cu VHC se înregistrează în 2020;
- cea mai mare valoare a ponderii deținuților consumatori de droguri, din totalul persoanelor identificate ca fiind infectate cu VHB se remarcă în 2020;
- cea mai mare valoare a ponderii deținuților consumatori de droguri, din totalul persoanelor identificate ca fiind infectate cu HIV se evidențiază în 2022;
- cea mai mare valoare a ponderii deținuților consumatori de droguri, din totalul persoanelor identificate ca fiind infectate cu TB se remarcă în 2023;

În ceea ce privește tratamentul administrat deținuților consumatori de droguri injectabile identificați cu infecția cu VHC, 121 persoane au beneficiat de tratament în anul de referință (comparativ cu 27 deținuți, în 2022).

În cazul deținuților consumatori de droguri injectabile identificați cu infecția cu VHB, 7 persoane au beneficiat de tratament în anul de referință.

În ceea ce privește persoanele consumatoare/ foste consumatoare de droguri injectabile infectate cu HIV aflate în penitenciar, conform datelor transmise de către Administrația Națională a Penitenciarelor, 150 dintre acestea s-au aflat în tratament antiretroviral, iar 40 dintre aceștia au inițiat acest tratament în anul 2023. De asemenea, 44 persoane consumatoare de droguri injectabile, diagnosticate cu tuberculoză, s-au aflat în tratament în anul 2023, în timpul detenției.

Tabel 9 - 2: Caracteristicile populație de deținuți foști consumatori de droguri, identificați cu VHC, VHB sau HIV, 2023

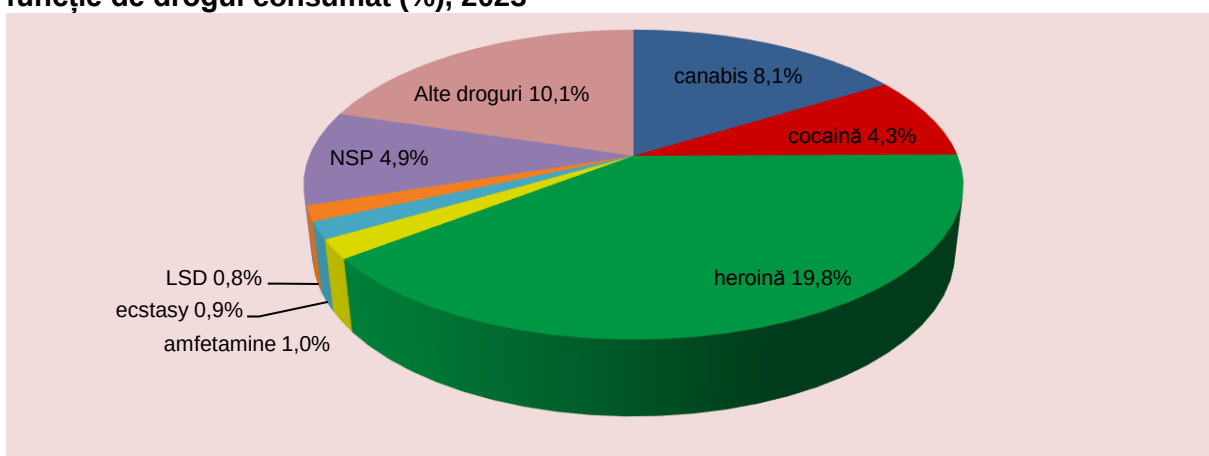
Sursa: Administrația Națională a Penitenciarelor

Caracteristicile socio-demografice ale deținuților consumatori de droguri cu VHC, VHB și HIV evidențiază o populație preponderent masculină, cei mai mulți dintre aceștia făcând parte din grupa de vârstă 22-40 ani. De asemenea, în anul de referință se remarcă valori similare în rândul deținuților consumatori de droguri identificați cu virusul HIV și virusul hepatitei B, iar în ceea ce privește deținuții consumatori de droguri identificați virusul hepatitei C și tuberculoză,

valorile înregistrează creșteri semnificative (66,5% în cazul VHC-ului și o valoare de 3 ori mai mari în privința cazurilor de tuberculoză).

În decursul anului 2023, 2450 deținuți consumatori/ foști consumatori de droguri au beneficiat de tratament psihiatric, numărul acestora fiind aproape dublu față de anul 2022 (1470 deținuți). Afecțiunile psihiatrice diagnosticate în cazul celor 2450 deținuți au fost: tulburare de somn, tulburare de personalitate și tulburare anxioasă. Dintre cei 2450 deținuți, cei mai mulți au declarat că au consumat heroină (485 deținuți). De asemenea, au mai fost declarate și cannabisul (198 cazuri), noile substanțe psihoactive (121 cazuri), amfetamine (25 cazuri), ecstasy (23 cazuri), LSD (20 cazuri) ca și droguri de consum. O parte semnificativă dintre deținuții care au necesitat tratament psihiatric în penitenciar (248 cazuri) au precizat ca drog principal de consum „alte droguri”.

Grafic 9 - 10: Distribuția deținuților consumatori de droguri cu tratament psihiatric, în funcție de drogul consumat (%), 2023

Sursa: Administrația Națională a Penitenciarelor

În privința deceselor survenite în mediul penitenciar, la fel ca și în anii anteriori aferenți perioadei de monitorizare, în 2023 nu a fost înregistrat niciun deces prin supradoză sau a cărui cauzalitate să fi fost relaționată cu patologii asociate sau consecutive consumului cronic de droguri și nici cu deces de cauză violentă sub influența drogurilor.

9.3.RĂSPUNSURI LA PROBLEMELE DE SĂNĂTATE ALE CONSUMULUI DE DROGURI ÎN PENITENCIARE

9.3.1. Cadrul legal și obiective privind consumatorii de droguri din penitenciar reflectate în politicile naționale (legislație, documente strategice și programe)

În cel de-al patrulea an de aplicare a Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate⁶³ au avut loc patru ședințe ale Comitetului interministerial, organizate cu frecvență trimestrială fiind adoptate două Hotărâri ale acestuia.

Referitor la activitățile din Planul național de implementare a Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate, cu termen de realizare în anul patru, dintre cele 20 de activități prevăzute, 18 au fost realizate integral, procentul de implementare fiind de 96,8%⁶⁴.

⁶³ Hotărârea de Guvern nr. 430/2020 privind aprobarea Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020-2024

⁶⁴ <https://anp.gov.ro/wp-content/uploads/2024/03/RA-2023-2024-final-20.03.2024.pdf>

Referitor la activitățile din Planul național de implementare a Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate, cu termen de realizare în anul patru, dintre cele 20 de activități prevăzute, 18 au fost realizate integral, procentul de implementare fiind de 96,8%.

Totodată, prin prelungirea termenului de aplicare a Programelor naționale de sănătate publică și în conformitate cu prevederile Ordinului Ministrului Sănătății nr. 964/2022 privind aprobarea normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate publică, prevederile acestor programe în domeniul limitării răspândirii bolilor infecțioase asociate și consumului de droguri au fost aplicate în cadrul sistemului penitenciar și în anul de referință. Astfel, Programul național de supraveghere și control al bolilor transmisibile prioritare stipulează o serie de activități ce intră și în sfera de responsabilitate a cabinetelor medicale existente în unitățile penitenciare, în calitate de furnizori de servicii de asistență medicală primară. În cadrul Programului național de prevenire, supraveghere și control al infecției HIV/SIDA, precum și a Programului național de prevenire, supraveghere și control al tuberculozei, Spitalul Penitenciar Jilava este menționat printre unitățile care implementează acest program, pe segmentul de tratament și monitorizare a răspunsului terapeutic al bolnavilor cu infecție HIV/SIDA și tuberculoză.

Programul național de sănătate mintală și profilaxie în patologia psihiatrică, inclus în cadrul Programelor naționale de sănătate curativă a asigurat tratamentul de menținere a abstinentei cu agonști și antagoniști de opiacee pentru persoanele cu toxico-dependență, inclusiv pentru cele aflate în custodia unităților penitenciare. De acest program au putut beneficia și persoanele aflate în curs de urmărire penală sau arest preventiv.

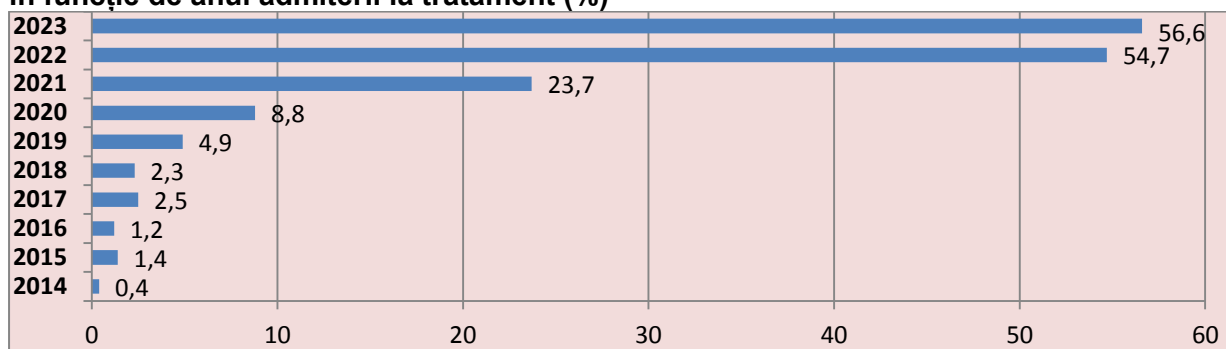
9.3.2. Răspunsuri la problemele de sănătate asociate consumului de droguri în mediul penitenciar

9.3.2.1. Asistența medicală în penitenciar

Structura sistemului medical penitenciar, coordonat de Direcția de Supraveghere Medicală, rămâne aceeași ca și în anii precedenți: 6 penitenciare spital cu diferite specialități medico-chirurgicale, 34 penitenciare care asigură asistență medicală prin cabinete medicale (medicină generală/ medicină de familie, 6 unități au medic psihiatru), 4 centre de detenție/ educative care asigură asistență medicală prin cabinete medicale (medicină generală/ medicină de familie).

Potrivit datelor rezultate din monitorizarea de rutină a indicatorului *Admitere la tratament ca urmare a consumului de droguri*, în anul 2023, 562 persoane consumatoare de droguri au beneficiat de serviciile de asistență disponibile în regim privativ de libertate. Aproximativ jumătate dintre persoanele consumatoare de droguri aflate în regim privativ de libertate s-au fost în arestul poliției (284 persoane), în timp ce, cealaltă jumătate, s-au aflat în detenție (278 persoane). Peste jumătate (56,6%) dintre beneficiarii serviciilor de asistență oferite în mediul privativ de libertate au fost admiși la tratament în anul 2023: 50,5% în unitățile sistemului penitenciar, iar 49,5% în arestul poliției.

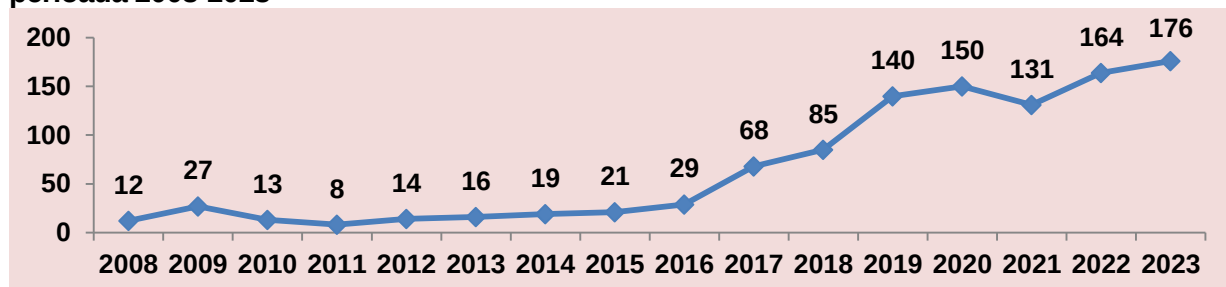
Grafic 9 - 11: Distribuția deținuților consumatori de droguri aflați în servicii în anul 2023, în funcție de anul admiterii la tratament (%)

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Pe parcursul anului 2023, programul de menținere a abstinentei cu metadonă (OST) acordat în regim privativ de libertate a fost accesat de 176 beneficiari, menținându-se aceeași tendință înregistrată în ultimii ani.

Grafic 9 - 12: Evoluția numărului de beneficiari ai programului substitutiv cu metadonă, în perioada 2008-2023

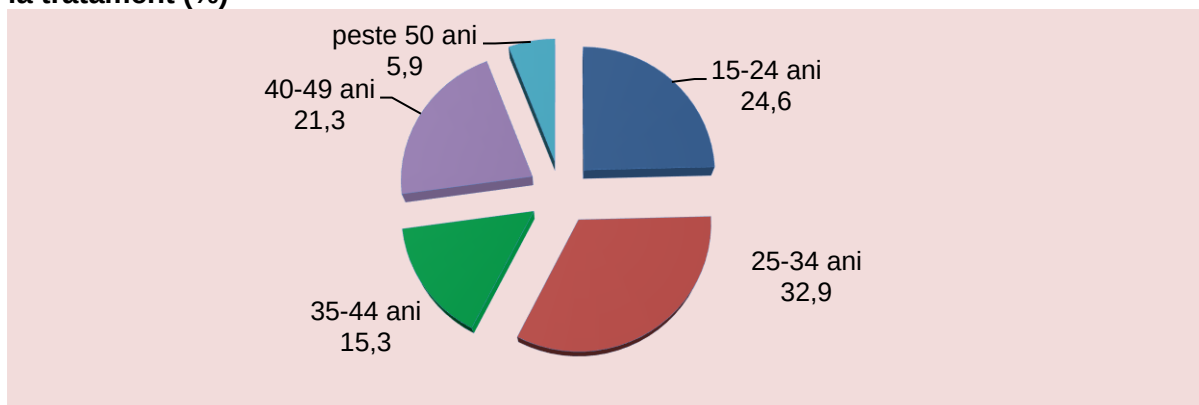
Sursa: Agenția Națională Antidrog

Raportat la vârsta persoanelor consumatoare de droguri aflate în asistență la finele anului 2023, acestea sunt preponderent tineri, 40,9% având vârsta cuprinsă în intervalul 30-39 ani, 18,9% se încadrează în intervalul 15-24 ani, 14,6% în intervalul 25-29 ani, 18,8% în intervalul 40-49 ani și 3,2% aveau peste 50 de ani.

În privința vârstei la admiterea la tratament, cel mai mare procent - peste o treime (32,9%) a fost înregistrat în rândul persoanelor consumatoare de droguri aflate în mediu privativ de libertate aveau la momentul începerii tratamentului vârsta cuprinsă între 25-34 ani, în timp ce deținuții cu vârsta cuprinsă între 15-24 ani au înregistrat un procent de 24,6%. Un procent ridicat se regăsește și cazul celor cu vârsta cuprinsă între 40-49 ani (21,3%), dar și pentru grupa de vârstă 35-44 ani (15,3%).

Conform datelor disponibile la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor, doza medie zilnică de metadonă utilizată pentru un beneficiar este de 65 mg.

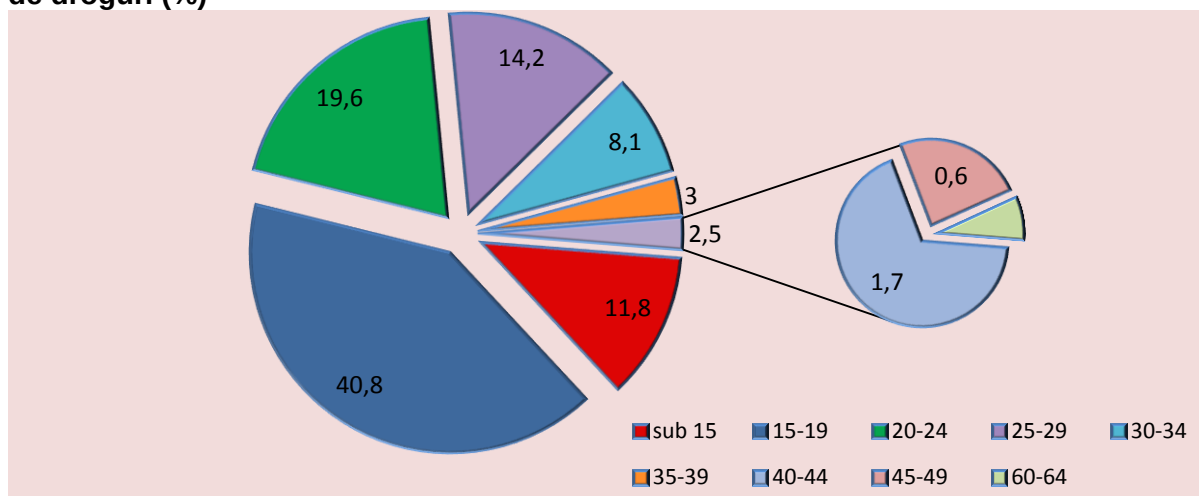
Grafic 9 - 13: Distribuția persoanelor consumatoare de droguri aflate în servicii de asistență în anul 2023, în mediu privativ de libertate, în funcție de vârsta la admiterea la tratament (%)

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Analizând vârsta de debut în consumul de droguri, declarată de persoanele consumatoare de droguri la admiterea la tratament, se remarcă faptul că mai mult de jumătate (60,4%) dintre aceștia au inițiat consumul de substanțe psihoactive la o vârstă cuprinsă în intervalul 15-24 ani. De asemenea, 11,8% au consumat droguri pentru prima dată în viață, la vârste sub 15 ani.

Grafic 9 - 14: Distribuția deținuților consumatori de droguri aflați în servicii de asistență în anul 2023, în mediu privativ de libertate, în funcție de vârsta la debutul în consumul de droguri (%)

Sursa: Agenția Națională Antidrog

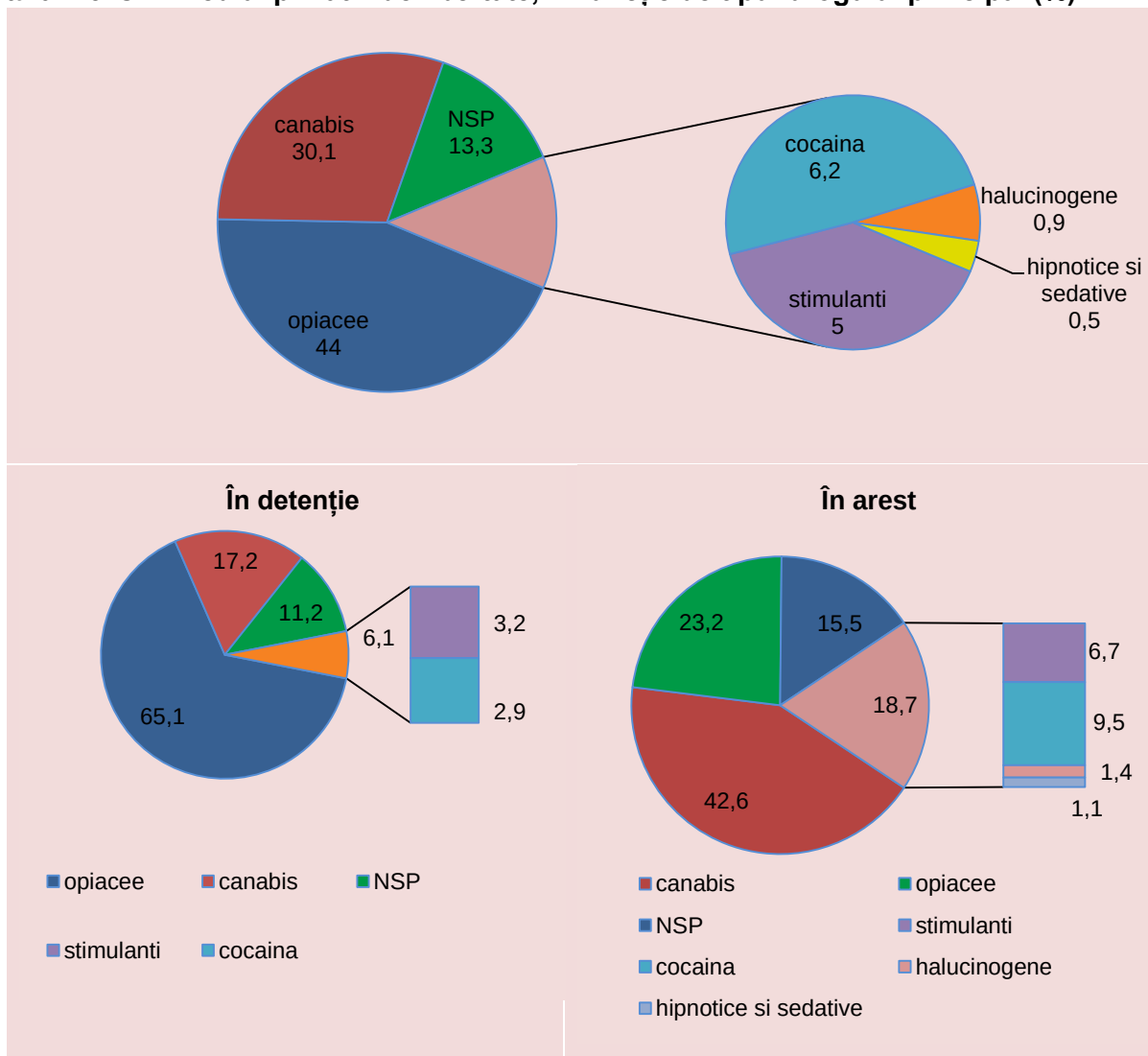
Analizând vârsta de debut în funcție de perioada de timp trecută până la accesarea serviciilor specifice de tratament, se constată faptul că, deși inițierea în consumul de droguri apare, cu precădere, la o vârstă cuprinsă în intervalul 15-19 ani (40,8%), perioada medie de latență dintre momentul inițierii consumului și momentul solicitării unui sprijin specializat pentru tratamentul problemelor cauzate de consumul de droguri este de 9,3 ani.

Accesarea serviciilor specializate a fost determinată, preponderent, de consumul de opiacee (44%), acesta fiind urmat de consumul de cannabis (30,1%) și cel de noi substanțe psihoactive (13,3%).

În funcție de mediul privativ de libertate, se constată că solicitarea de asistență pentru consumul de cannabis este mai mare în centrele de arest ale poliției (42,6% față de 17,2%), în

timp ce, în unitățile sistemului penitenciar predomină cererile de asistență ca urmare a consumului de opiacee (65,1% față de 23,2%). În privința noilor substanțe psihoactive, accesarea serviciilor de asistență nu prezintă diferențe semnificative între cele două grupuri (15,5% în arestul poliției și 11,2%, în unitățile penitenciare).

Grafic 9 - 15: Distribuția consumatorilor de droguri aflați în servicii de asistență în anul 2023 în mediul privativ de libertate, în funcție de tipul drogului principal (%)

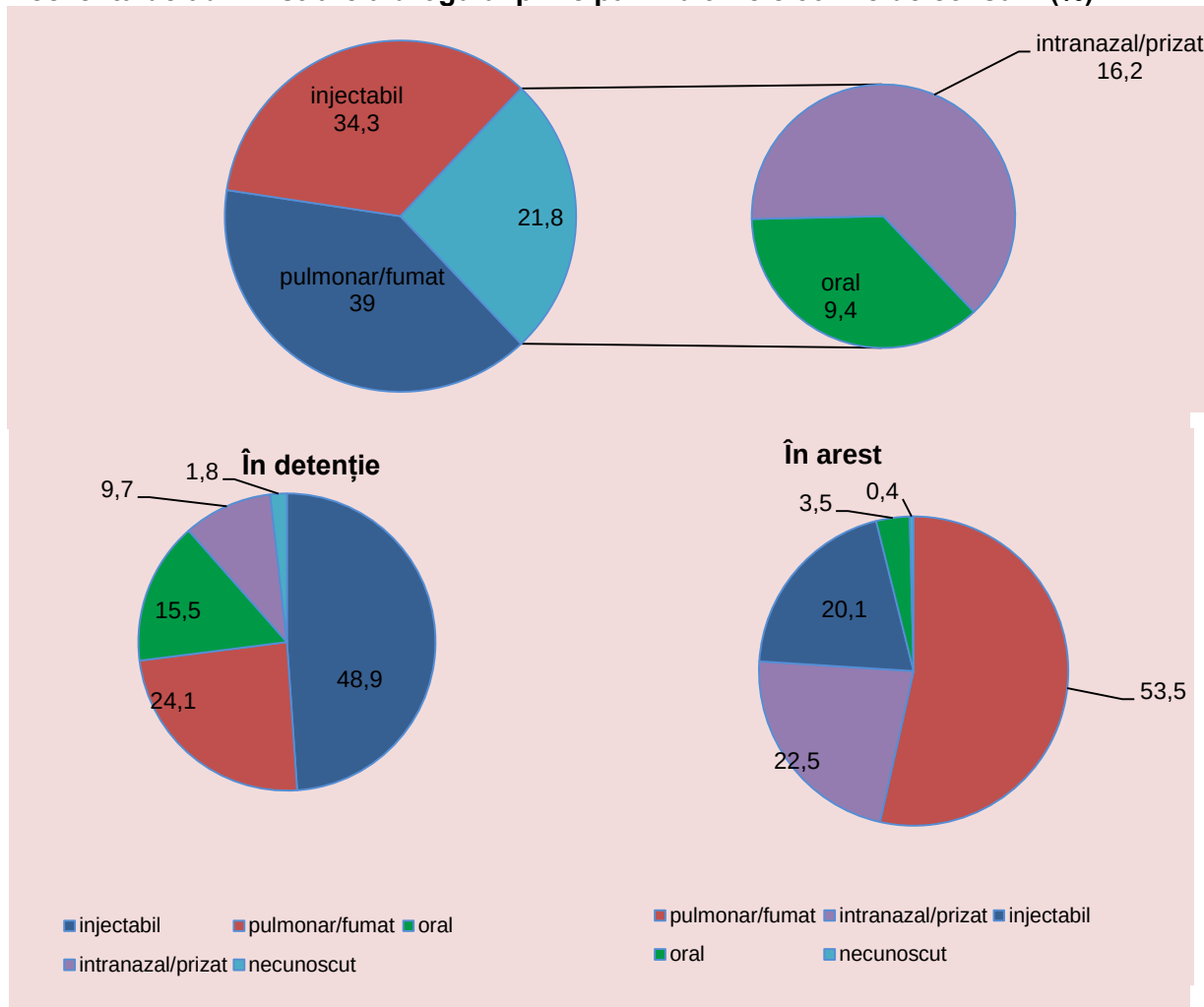
Sursa: Agenția Națională Antidrog

În privința modului de administrare a drogului, 39% dintre consumatorii de droguri, admiși la tratament în regim privativ de libertate, au consumat drogul principal prin fumare/ inhalare. Drogurile consumate prin fumare/ inhalare au fost cannabisul (169 beneficiari), noile substanțe psihoactive (35 beneficiari), opiaceele (10 beneficiari), stimulanzii (3 beneficiari), halucinogenele (2 beneficiari). Pe cel de-al doilea loc în clasament, administrarea prin injectare a drogului a fost declarată de 34,3% dintre beneficiari pentru consumul, preponderent, de opiacee (193 beneficiari).

De asemenea, 16,2% dintre beneficiarii privați de libertate au recurs la administrarea drogului intranazal/ prizare, în acest caz drogurile consumate fiind cocaina (35 beneficiari), stimulanzii (22 beneficiari) și noile substanțe psihoactive (4 beneficiari).

În funcție de mediul privativ de libertate, se observă faptul că majoritatea (53,5%) consumatorilor de droguri aflați în arestul poliției au fumat/ inhalat drogul principal, în timp ce, în penitenciar, 48,9% dintre beneficiari au declarat administrarea drogului principal prin injectare, ponderea celor care au fumat/ inhalat drogul principal fiind mai mică (24,1%).

Grafic 9 - 16: Distribuția persoanelor consumatoare de droguri aflate în servicii de asistență în anul 2023 în mediul privativ de libertate, în funcție de calea cea mai frecventă de administrare a drogului principal în ultimele 30 zile de consum (%)

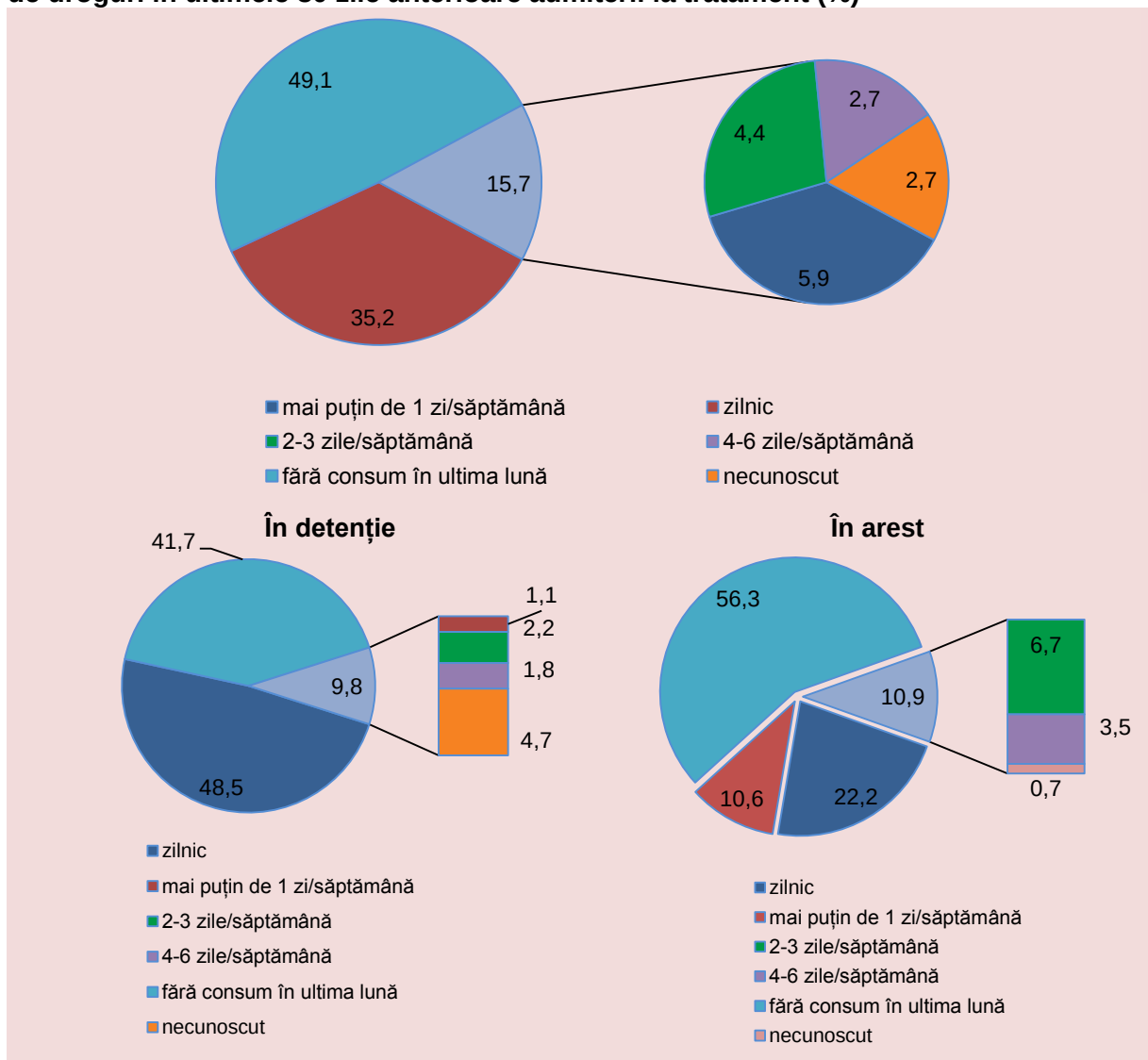

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Variabila frecvența consumului de droguri în ultimele 30 zile anterioare admiterii la tratament în mediul privativ de libertate indică faptul că, înainte de admiterea actuală la tratament, 49,1% dintre beneficiari nu au mai consumat drogul principal în ultima lună. Consumul zilnic de droguri a fost declarat de o treime dintre beneficiari (35,2%), fiind menționat, în special de persoanele aflate în detenție (48,5%), și în proporție mai mică de către beneficiarii serviciilor de asistență furnizate în arestul poliției (22,2%). Fată de anul precedent, se remarcă, pentru beneficiarii tratați în penitenciar, creșterea ponderii celor care au consumat droguri în fiecare zi din ultima lună anterioară admiterii la tratament (49,1% în anul 2023, față de 45,3% în anul 2022). Totodată, se remarcă o scădere în anul de referință, în rândul celor care nu au mai

consumat drogul principal în ultima lună înainte de admiterea actuală la tratament, în special pentru cei tratați în arest (în anul 2023, 56,3% dintre consumatorii tratați în arestul poliției au declarat că nu au consumat drogul principal în ultima lună, față de 61,4% în 2022).

Grafic 9 - 17: Distribuția persoanelor consumatoare de droguri aflate în servicii de asistență în anul 2023 în mediul privativ de libertate, în funcție de frecvența consumului de droguri în ultimele 30 zile anterioare admiterii la tratament (%)

Sursa: Agenția Națională Antidrog

Având în vedere aspectele socio-demografice și cele legate de istoricul și comportamentul de consum prezentate anterior, persoana consumatoare de droguri, beneficiară a serviciilor de asistență oferite în mediul privativ de libertate, are următorul profil:

- este de sex masculin (93,1%)
- are vârstă cuprinsă în intervalul 30-39 ani (40,9%)
- a fost admis la tratament pentru consum de opiacee (44%)
- a inițiat consumul de droguri înainte de împlinirea vârstei de 19 ani (52,7%)
- calea cea mai frecventă de administrare a drogului în ultima lună de consum a fost cea pulmonară/ fumat (39%)
- nu a consumat droguri cu o lună înainte de admiterea actuală la tratament (49,1%).

Analizând populația de consumatori de droguri, în funcție de mediul privativ de libertate, se constată următoarele:

- În mediul penitenciar, admiterea la tratament a fost datorată consumului de opiacee (65,1%), iar pacienții au fost, proporție de 91,7% de sex masculin).
- Vârsta medie la care a fost inițiat consumul de droguri, în cazul acestor pacienți, este de 21,2 ani.
- În arestul poliției se remarcă pacienții (97,8% bărbați) care au declarat consum de canabis (42,6%). Vârsta medie la care au inițiat consumul de substanțe este de 21,3 ani.

Intervenții specializate adresate persoanelor consumatoare de droguri în sistemul penitenciar

A. Activități de prevenire de tipul informare-educare-consiliere privind consumul de droguri

Având în vedere faptul că programele educaționale desfășurate în penitenciare nu vizează în mod direct problematica consumului de droguri, activitățile de informare-educare privind acest fenomen au fost realizate prin intermediul unor activități semistructurate, psihologice/ sociale/ educaționale. În anul 2023, **1449 de persoane private de libertate, din 40 de unități penitenciare**, au participat la activități de informare privind consumul de droguri și consecințele acestuia

În 2023 a fost implementat programul de distribuție de prezervative, în cadrul a 9 unități penitenciare: Penitenciarul Arad, Penitenciarul Bacău, Penitenciarul Baia Mare, Penitenciarul Brăila, Penitenciarul București-Jilava, Penitenciarul Craiova-Pelendava, Penitenciarul Ploiești-Târgșorul-Nou, Penitenciarul Oradea, Penitenciarul Satu Mare.

B. Servicii de asistență

În decursul anului 2023, specialiștii Administrației Naționale a Penitenciarelor au derulat o serie de proiecte și activități adiționale adresate deținuților, care au manifestat un tip de comportament adictiv:

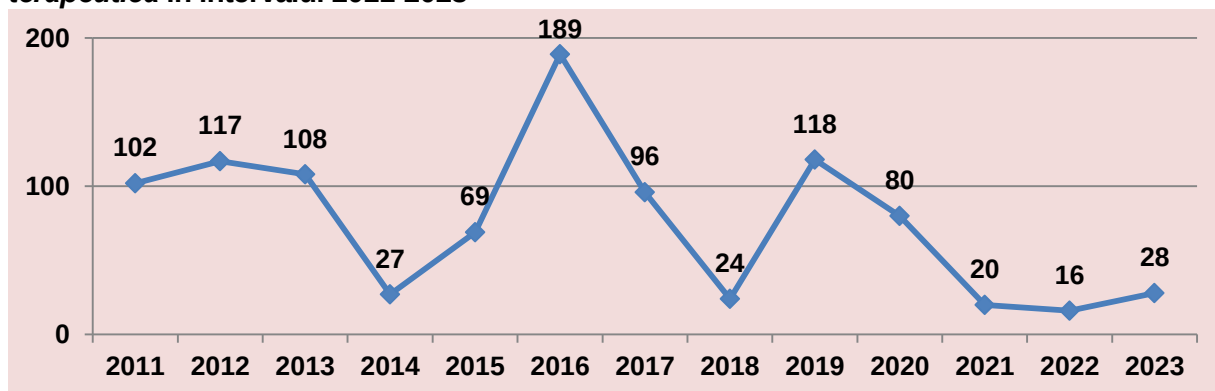
- ✓ *Programul de asistență psihologică specifică destinat persoanelor private de libertate cu antecedente în toxicomanie - drog.* Programul se constituie ca suport al activităților desfășurate de echipele pluridisciplinare alcătuite la nivelul tuturor unităților penitenciare și orientează demersurile recuperative adresate acestei categorii de persoane aflate în custodia penitenciarelor de către membrii serviciilor de intervenție psihosocială. De asemenea, programul are ca scop prevenirea consumului de droguri și conștientizarea cauzelor care au dus la consumul de droguri. **Obiectivele operaționale** vizează: informarea consumatorilor cu privire la consecințele consumului de droguri; identificarea și prezentarea participanților posibilelor rețelelor de suport social, menținerea motivației pentru abținere și transmiterea formarea tehnicilor de recunoaștere și management al situațiilor de nevoie acută de consum. Grupul țintă este format din deținuți condamnați definitiv care, consecutiv evaluării psihologice inițiale sau de parcurs, au stabilită ca recomandare, în Planul individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică, participarea la un program destinat persoanelor cu antecedente în toxicomanie. Durata acestui program este de 24 de ședințe cu frecvență bisăptămânală.

- ✓ *Program de asistență psihologică specific de asistență psihologică pentru dependență și defensă (jocuri, adicții, alcool). Modulul de asistență psihologică specifică destinat dependenței (jocuri, adicții, alcool) vizează persoanele private de libertate care manifestă un control scăzut asupra instinctelor, impulsurilor, nevoilor și a mecanismelor defensive – crize de furie, ieșiri nervoase, pariuri, jocuri de noroc, computer, comportamente sexuale inadecvate, obiceiuri nesănătoase, izolare socială, furturi mărunte, comportamente adictive. Scopul programului este de conștientizare a necesității de renunțare la comportamentele dependente/ compulsive, defensive și dezvoltarea abilităților de construire a relațiilor interumane pozitive, care să nu aibă legătură cu vechiul mediu de susținere al manifestărilor defensive. Obiectivele generale vizează: conștientizarea necesității de renunțare la comportamentele dependente; conștientizarea necesității de responsabilizare social; dezvoltarea abilităților de organizare sănătoasă a vieții; dezvoltarea abilităților de control a impulsurilor și a instinctelor; dezvoltarea abilităților de construire a relațiilor interumane pozitive. Obiectivele operaționale vizează: identificarea istoricului comportamentelor dependente/ compulsive, cu recunoașterea momentelor și a modului de manifestare; evaluarea psihologică a comportamentelor compulsive; stabilirea factorilor declanșatori și a situațiilor de risc maxim; identificarea abilităților de viață echilibrată; dezvoltarea abilităților de construire a relațiilor interumane pozitiv și consolidarea echilibrului interior pentru o viață sănătoasă. Durata programului este de 24 de ședințe, timp de 3 luni sau de 6 luni.*

✓ *Comunitatea terapeutică:*

Pentru categoriile de persoane private de libertate ale căror nevoi de intervenție specifică impun acest lucru, în penitenciare pot fi organizate *comunități terapeutice*.

Grafic 9 - 18: Evoluția numărului de deținuți care au finalizat programul tip *Comunitate terapeutică* în intervalul 2011-2023

Sursa: Administrația Națională a Penitenciarelor

Deținuții, consumatori de droguri, pot beneficia de servicii de asistență acordate de personalul specializat al Administrației Naționale a Penitenciarelor, cât și de specialiștii din Centrele de prevenire, evaluare și consiliere antidrog ale Agenției Naționale Antidrog. Serviciile psihosociale sunt disponibile în toate unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor, în timp ce, programul de tratament substitutiv cu metadonă este derulat în 13 unități penitenciare, și anume: Penitenciar București-Jilava, Penitenciar București-Rahova, Penitenciar Craiova, Penitenciar Găești, Penitenciar Giurgiu, Penitenciar Mărgineni, Penitenciar Mioveni, Penitenciar Ploiești, Penitenciar Ploiești - Târgșorul Nou, Penitenciar Spital București-Jilava, Penitenciar Spital București-Rahova, Penitenciar Spital Târgu-Ocna, Centrul de detenție Craiova).

ACTIVITĂȚI DE INFORMARE-EDUCARE PRIVIND CONSUMUL DE DROGURI

Programele de asistență socială și programele educaționale din cadrul sectorului reintegrare socială nu vizează în mod direct intervenția în problematica consumului de droguri. La nivelul sectorului de reintegrare socială doar programele de asistență psihologică sunt orientate către intervenția recuperativă a persoanelor private de libertate consumatori de droguri/foști consumatori de droguri.

În anul 2023, au fost derulate programe de asistență psihologică, cu participarea deținuților foști consumatori de droguri, în **27 de unități**.

Având în vedere că programele educaționale din unitățile penitenciar din România nu vizează direct problematica consumului de droguri, activitățile de informare-educare privind consumul de droguri au fost realizate prin intermediul unor activități semistructurate psihologice/ sociale/ educaționale. În anul 2023 au fost realizate un număr de **21 astfel de activități cu participarea a 793 deținuți**.

Totodată, în anul 2023, au fost derulate activități semistructurate psihologice/ educaționale/ sociale cu scop de informare și educare, cu participarea deținuților foști consumatori de droguri, în 21 de unități. În anul 2023 au participat 1449 de persoane private de libertate, în 40 de unități penitenciare, la activități de informare privind consumul de droguri și consecințele acestuia.

De asemenea, în anul 2023, specialiștii Centrelor de prevenire, evaluare și consiliere antidrog au implementat, în parteneriat cu unitățile penitenciare și cu alte instituții locale, proiecte locale destinate deținuților cu antecedente în consumul de droguri, sau în scop preventiv, după cum urmează:

- Proiectul local „Educație pentru sănătate”, al cărui scop a fost acela de conștientizare, a persoanelor private de libertate, foști consumatori de droguri din cadrul Penitenciarului Aiud, a consecințelor consumului și traficului de droguri, prin desfășurarea, pe parcursul a 9 luni, a unor activități de informare și educare. În cadrul proiectului au participat 201 persoane private de libertate.
- Proiectul local: „Alege corect!” - **Proiect inițiat de Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Alba, în parteneriat cu Penitenciarul Aiud**. Activitatea a avut ca și obiectiv, creșterea nivelului de conștientizare în rândul tinerilor, a consecințelor consumului și traficului de droguri și dezvoltarea unor abilități de viață necesare luării unor decizii informate, corecte și responsabile în legătură cu problematica drogurilor. Astfel, a fost organizată o vizită în penitenciar, în cadrul căreia au participat elevi și cadre didactice, împreună cu specialiști CPECA Alba. A avut loc un atelier în care 3 persoane private de libertate, foști consumatori de droguri, au relatat experiența avută, precum și efectele și riscurile consumului de droguri.
- Activități de prevenire a consumului de stupefiante în cadrul Penitenciarului Târgul Ocna. Acestea au avut ca scop informarea/ educarea/ sensibilizarea populației aflate în mediul penitenciar, cu referire la: legătura dintre consumul de substanțe interzise și infracționalitate; prezentarea efectelor nocive ale consumului de droguri ilicite; prezentarea factorilor de risc în cazul bolilor asociate consumului de droguri; la această activitate au participat 89 minori privați de libertate.

- Proiectul „Acționăm just” - Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Brăila a valorificat parteneriatul existent cu Penitenciarul Brăila și, cu sprijinul Sectorului de Educație și Asistență Psihosocială din cadrul instituției penitenciare, realizează lunar întâlniri între liceeni și persoanele private de libertate, care execută pedeapsa la regimul drogurilor.
- Proiectul local „Alegeri înțelepte”, desfășurat în cadrul penitenciarului Oradea, prin intermediu a 6 sesiuni de informare directă privind efectele consumului de droguri, legislația aplicabilă în domeniu, corelate cu sesiuni de dezbateri privind factorii de risc și de protecție în consumul de droguri, precum și informații privind rețeaua de asistență integrată și alte servicii comunitare, care pot fi accesate după liberare în vederea reintegrării sociale.
- Proiectul „Fred goes net” – activitate în cadrul penitenciarului Bacău, în cadrul căreia au participat 12 persoane private de libertate. Prin implementarea acestui proiect, specialiștii ANA urmăresc realizarea de intervenții preventive timpurii pentru elevii cu vârste cuprinse între 14 și 19 ani, în scopul neînceperii sau întârzierii debutului consumului de droguri, dar și al evitării transformării consumului experimental și ocazional în consum regulat, prin participarea la Cursurile FRED.
- Proiectul local „Deschide-ți mintea, nu fi închis”, derulat de către Centrul de Prevenire Evaluare și Consiliere Antidrog Iași, în parteneriat cu Inspectoratul de Poliție Județean Iași și Penitenciarul Iași. Scopul proiectului este informarea, educarea, sensibilizarea și conștientizarea tinerilor din liceele din județul Iași cu privire la riscurile medico – psiho – sociale asociate consumului de droguri, prin promovarea unor măsuri educative, sociale și legislative adresate populației țintă. Proiectul este implementat cu sprijinul persoanelor custodiate/ reținute în cadrul Penitenciarul de Maximă Siguranță Iași, care au săvârșit infracțiuni la regimul drogurilor sau au săvârșit infracțiuni aflându – se sub influența substanțelor psihoactive.
- Programul „Erasmus+Vision” – specialiștii Centrului de Prevenire Evaluare și Consiliere Antidrog Iași au participat, în cadrul Penitenciarului Iași, la prima întâlnire de diseminare a rezultatelor și a obiectivelor proiectului Erasmus+Vision. Astfel, au fost prezentate principiile și obiectivele privind dezvoltarea competențelor persoanelor private de libertate prin Programele de Formare și Educație Vocațională (VET) cu ajutorul Realității Virtuale (VR). Penitenciarul Iași este partener în cadrul acestui program European – programul ERASMUS+, KA220 – Parteneriat de cooperare în formarea și educația vocațională, coordonat de Agenția Națională din Portugalia.
- Proiectul local „Prevenția anulează detenția”, inițiat de Centrul de Detenție Craiova, având ca scop „Prevenire delincvenței juvenile și a consumului de droguri, precum și facilitarea reintegrării sociale a persoanelor private de libertate, prin sensibilizarea comunității privind exercitarea spiritului civic responsabil” s-a concretizat prin desfășurarea a 10 activități cu 760 elevi de gimnaziu și liceu și 42 cadre didactice de la Colegiul Național „Elena Cuza”, Colegiul Național „Carol I” și Școala Gimnazială „Româno-Britanică” din Craiova.
- Proiectul local „Învață din greșeli” inițiat de Penitenciar Pelendava Craiova având ca scop „Prevenire criminalității și a consumului de droguri, precum și facilitarea reintegrării sociale a persoanelor private de libertate” s-a concretizat prin desfășurarea a 2 activități cu 240 elevi de liceu și 20 cadre didactice de la Liceul de Arte „Marin Sorescu” Craiova.

- Proiectul local „Biblioteca vie” – desfășurat în cadrul penitenciarul Slobozia, alături de Biblioteca județeană, și cu sprijinul specialiștilor din cadrul Centrului de Prevenire Evaluare și Consiliere Antidrog Ialomița. Scopul evenimentului a fost Acela de a combate stereotipurile negative cu privire la mediul carceral, alături de alte șapte instituții partenere, 25 colaboratori, 35 elevi, 4 persoane private de libertate, 16 reprezentanți ANP;
- Activitate punctuală de prevenire și conștientizare a faptelor ce pot atrage răspunderea penală, inițiată de către Penitenciarul Slobozia, la care au participat 28 de elevi de nivel liceal, un cadru didactic, 6 reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor, 3 persoane private de libertate;
- Proiectul local „Povestea mea! Ți-o spun ca să n-o repeți!” - în cadrul proiectului, au fost desfășurate activități de prevenire, sensibilizare și informare adresate elevilor, și organizate în colaborare cu Penitenciarul Timișoara, în 3 licee din Timișoara (3 activități cu 8 persoane private de libertate și 250 de elevi).
- Activități de prevenire și informare privind problematica asociată dependenței, ca parte a pisei de teatru “Dumnezeu nu se uită la meciuri” – un proiect socio-cultural care a adus în atenția publicului dependențele de pariuri sportive dar și alte tipuri de dependențe. Proiect realizat de Asociația Stindart (1 activitate cu 40 persoane private de libertate și 10 specialiști).
- Participare la workshopul ”Piața”, inițiat de Penitenciarul Timișoara și Serviciul de Probațiune Timiș, în vederea facilitării unei întrevederi directe între persoane private de libertate și reprezentanții instituțiilor de incluziune socială, pentru menținerea unui contact între aceștia și după liberare (1 activitate cu 16 persoane private de libertate).
- Derularea de activități preventive, a traficului și consumului ilegal de droguri, în colaborare cu Penitenciarul Timișoara și Centrul Educativ Buziaș, pentru marcarea zilei de 26 Iunie, „Ziua Internațională de Luptă Împotriva Consumului și Traficului Illicit De Droguri !” (2 activități pentru 50 persoane private de libertate).

9.3.2.2. Servicii pentru reintegrarea socială după liberarea din penitenciar

C. Servicii pentru reintegrarea socială după liberarea din penitenciar

În Strategia națională de reintegrare socială 2020-2024 nu au fost prevăzute activități specifice pentru deținuții cu istoric în consumul de droguri, ci pentru persoanele private de libertate, în general. Însă, în anul 2023 au fost desfășurate 134 de activități în comunitate, mai exact Campanii de prevenire a criminalității desfășurate cu colaboratori externi (școli/ licee) –unde au participat și persoane private de libertate consumatori sau foști consumatori de droguri.

Pregătirea persoanelor private de libertate pentru revenirea în comunitate, după finalizarea sancțiunilor penale, este un proces ce începe din prima zi de detenție, se derulează pe toată perioada executorie și se intensifică la finalul acesteia prin parcurgerea unui program educativ special conceput, în scopul creșterii șanselor de incluziune socială și anume *Programul de pregătire pentru liberare*. Această etapă, imediat premergătoare liberării, are rolul de adaptare a individului la specificul vieții comunității și de internalizare a drepturilor și responsabilităților sociale. Astfel, activitățile derulate în cadrul acestui program au o tematică specifică acestei etape a traseului execuțional, oferind informații concrete despre serviciile sociale puse la dispoziție de organizații nonguvernamentale și instituții ale statului, precum și despre modalitățile de accesare a acestora, în conformitate cu legislația în vigoare.

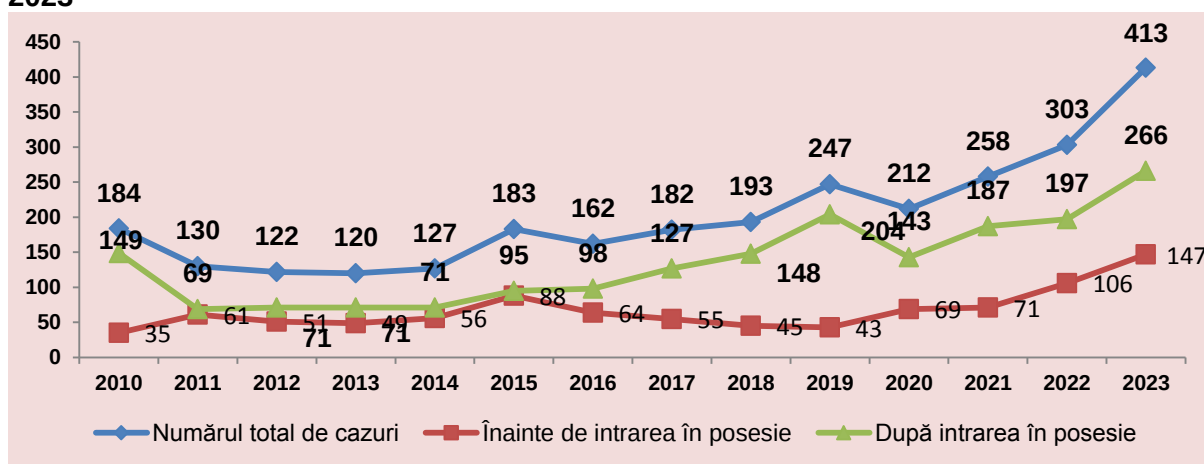
Pregătirea persoanelor private de libertate pentru revenirea în comunitate, după finalizarea sancțiunilor penale, este un proces ce începe din prima zi de detenție, se derulează pe toată perioada executorie și se intensifică la finalul acesteia prin parcurgerea unui program educativ special conceput, în scopul creșterii șanselor de incluziune socială și anume *Programul de pregătire pentru liberare*. Această etapă, imediat premergătoare liberării, are rolul de adaptare a individului la specificul vieții comunității și de internalizare a drepturilor și responsabilităților sociale. Astfel, activitățile derulate în cadrul acestui program au o tematică specifică acestei etape a traseului execuțional, oferind informații concrete despre serviciile sociale puse la dispoziție de organizații nonguvernamentale și instituții ale statului, precum și despre modalitățile de accesare a acestora, în conformitate cu legislația în vigoare.

9.4 ALTE INFORMAȚII DE INTERES

9.4.1. Piața drogurilor în penitenciar

În decursul anului 2023, au fost înregistrate și raportate la dispeceratul Administrației Naționale Penitenciarelor 413 cazuri de descoperire, la nivelul unităților subordonate, a substanțelor susceptibile de a fi stupefiante, cifră care a înregistrat o creștere semnificativă, de 36,3%, față de anul anterior. Dintre acestea, aproape trei sferturi (65%; N=267 cazuri) au fost identificate după intrarea în posesia deținuților, restul (35%; N=147 cazuri) fiind descoperite înainte de intrarea în posesie.

Grafic 9 - 19: Evoluția cazurilor de descoperire a substanțelor susceptibile de a fi stupefiante, în funcție de momentul în care a avut loc descoperirea, în perioada 2010-2023

Sursa: Administrația Națională a Penitenciarelor

Administrațiile locurilor de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor au procedat la sesizarea și la predarea bunurilor interzise, organelor competente care desfășoară și coordonează activitatea de combatere a criminalității organizate, pentru continuarea cercetărilor, întrucât la nivelul instituției nu poate fi stabilită natura substanțelor interzise.

Printre cele mai utilizate modalități de introducere a acestora în interiorul unităților penitenciare din România se numără hârtiile impregnate, precum și pachete ce conțin substanțe interzise disimulate în interiorul unor alimente/ obiecte. Cea mai mare parte a acestora sunt disimulate de către persoanele private de libertate în obiecte vestimentare și de mobilier, în interiorul pachetelor de țigări, în tencuiala sau în spatele plăcilor ceramice din pereții camerelor de deținere, în tocurile ușilor sau ale geamurilor, etc. Tipurile de substanțe susceptibile de a fi

stupefiante au fost divizate în trei categorii: lichide, solide și pulbere. În funcție de starea lor, au fost descoperite: 289 cazuri sub formă lichidă (hârtii imprăgnate, seringi cu lichid suspect), 87 cazuri sub formă de pulbere (fragmente vegetale, prafuri, etc.) și 37 sub formă solidă (pastile suspecte/ neinscripționate).

Conform comunicatului de presă al DIICOT⁶⁵, în perioada 2022-2023, într-o unitate de penitenciar a fost creată o structură infracțională formată din 20 de indivizi, care au introdus în interiorul penitenciarului, cu sprijinul unor rude sau al unor persoane din anturajul apropiat, droguri de mare risc (heroină și cocaină) pe care le-au vândut unor consumatori aflați în detenție. Din cercetările efectuate a rezultat că drogurile erau aruncate peste gardul împrejmuitor în curtea locului de detenție ori ascunse în diverse produse alimentare sau obiecte de vestimentație. În interiorul penitenciarului, dozele au fost distribuite direct sau prin utilizarea unor sisteme artisanale de transport, prețul fiind stabilit, preponderent în pachete de țigări. În sarcina acestora s-a reținut că, pe parcursul anului 2023, în mod repetat, au introdus și comercializat în interiorul unui penitenciar droguri de mare risc (heroină), pentru sume cuprinse între 200 și 1500 lei sau la "prețul" de 10 pachete de țigări pentru o doză.

9.5. CONCLUZII

- În anul 2023, după natura infracțiunii săvârșite, 7,7% (1812 deținuți) au fost încarcerați pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor, proporția acestora în efectivul total înregistrând o valoare aproape triplă față de cea din anul anterior;
- Conform Administrației Naționale a Penitenciarelor, în anul 2023, 3041 persoane private de libertate s-au autodeclarat consumatoare de droguri la intrarea în penitenciar. Comparativ cu anul anterior, se observă o ușoară scădere, cu 4,6%. În ceea ce privește ponderea acestora în populația încarcerată, procentul este de 12,9%, unul asemănător cu cel înregistrat anul anterior (mai mic cu 0,9%).
- În anul 2023, din efectivul total de persoane încarcerate la nivel național, doar 36 deținuți au declarat consum de droguri în timpul detenției (comparativ cu 45, în 2022), și doar 11 deținuți au fost identificați ca fiind consumatori de droguri în timpul detenției (comparativ cu 2, în 2022), prin efectuarea de teste de depistare a drogurilor în urină sau în sânge;
- Cele mai consumate droguri, declarate de deținuți la intrarea în unitățile penitenciare sunt heroina (24,5%) și canabisul (19,7%), dar aproximativ un sfert (28,8%) nu au specificat substanța de consum;
- Referitor la numărul persoanelor private de libertate care s-au declarat consumatoare de droguri în anul 2023, depistate cu boli infecțioase și care au beneficiat de serviciile de asistență oferite în penitenciar, 368 persoane au prezentat infecție cu VHC, 215 au prezentat infecție cu VHB, 50 sunt infectați atât cu VHB, cât și cu VHC, 166 persoane consumatoare au prezentat infecție cu HIV, iar 13 sunt infectați cu tuberculoză;
- Potrivit datelor rezultate din monitorizarea de rutină a indicatorului *Admitere la tratament ca urmare a consumului de droguri*, în anul 2023, 562 persoane consumatoare de droguri au beneficiat de serviciile de asistență disponibile în regim privativ de libertate. Aproximativ jumătate dintre persoanele consumatoare de droguri aflate în regim privativ de libertate s-au fost în arestul poliției (284 persoane), în timp ce, cealaltă jumătate, s-au aflat în detenție (278 persoane);

⁶⁵ <https://www.diicot.ro/mass-media/4473-comunicat-de-presa-06-12-2023>

- Raportat la vârsta persoanelor consumatoare de droguri aflate în asistență la finele anului 2023, acestea sunt preponderent tineri, aproximativ jumătate dintre aceștia având vârsta cuprinsă în intervalul 30-39 ani;
- Analizând vârsta de debut în consumul de droguri, declarată de persoanele consumatoare de droguri la admiterea la tratament, se remarcă faptul că mai mult de jumătate (60,4%) dintre aceștia au inițiat consumul de substanțe psihoactive la o vârstă cuprinsă în intervalul 15-24 ani;
- Pe parcursul anului 2023, programul de menținere a abstinentei cu metadonă (OST) acordat în regim privativ de libertate a fost accesat de 176 beneficiari, doza medie zilnică utilizată fiind de 65 mg, valoare mult mai scăzută față de cea din anul anterior (160 mg). În anul 2023, se menține aceeași tendință privind numărul de beneficiari ai programului substitutiv cu metadona;
- În anul 2023, au fost derulate programe de asistență psihologică, cu participarea deținuților foști consumatori de droguri, în 27 de unități ale Administrației Naționale a Penitenciarelor;
- În privința deceselor survenite în mediul penitenciar, la fel ca și în anii anteriori aferenți perioadei de monitorizare, în anul de referință nu a fost înregistrat niciun deces prin supradoză sau a cărui cauzalitate să fi fost relaționată cu patologii asociate sau consecutive consumului cronic de droguri și nici cu deces de cauză violentă sub influența drogurilor;
- În decursul anului 2023, au fost înregistrate și raportate la dispeceratul Administrației Naționale Penitenciarelor 413 cazuri de descoperire, la nivelul unităților subordonate, a substanțelor susceptibil de a fi stupefiante, cifră care a înregistrat o creștere semnificativă, de 36,3%, față de anul anterior.

LISTA GRAFICELOR

Grafic 1 - 1: Componenta Grupului de avertizare timpurie operaționalizat la nivelul Agenției Naționale Antidrog	24
Grafic 2 - 1: Caracteristici ale consumului oricărui drog în populația generală, GPS 2024 ..	29
Grafic 2 - 2: Dinamica consumului oricărui tip de drog ilicit în populația generală și în populația tânără, GPS 2024	30
Grafic 2 - 3: Caracteristici ale consumului de cannabis în populația generală, GPS 2024.....	31
Grafic 2 - 4: Dinamica consumului de cannabis în populația generală și în populația tânără, GPS 2024.....	32
Grafic 2 - 5: În ultimele 12 luni, de câte ori v-a fost oferit cannabis, marijuana, hașiș fie în mod gratuit, fie pentru a cumpăra?, GPS 2024 (%)	32
Grafic 2 - 6: În ultimele 12 luni, când v-a fost oferit ultima dată cannabis, marijuana, hașiș, unde erați?, GPS 2024 (%).....	33
Grafic 2 - 7: În ultimele 12 luni, cum ați obținut cannabis, marijuana, hașiș, ultima dată când ați consumat?, GPS 2024 (%)	33
Grafic 2 - 8: În ultimele 12 luni, de la cine ați obținut cannabis, marijuana, hașiș, ultima dată când ați consumat?, GPS 2024 (%).....	33
Grafic 2 - 9: În ultimele 12 luni unde vă aflați când ați consumat ultima dată cannabis, marijuana, hașiș?, GPS 2024 (%).....	34
Grafic 2 - 10: Percepția populației generale asupra disponibilității cannabisului într-un interval de 24 ore, GPS 2024 (%)	34
Grafic 2 - 11: Dvs. considerați că a fuma cannabis în mod regulat (zilnic sau aproape zilnic) prezintă?, GPS 2024 (%)	35
Grafic 2 - 12: Atitudinea populației față de consumul cannabisului în scop medical, comparativ cu cea față de consumul cannabisului în scop recreativ, GPS 2024 (%)	35
Grafic 2 - 13: Tendințe privind numărul de beneficiari admiși pentru prima dată la tratament, în funcție de drogul principal, în perioada 2003-2023	37
Grafic 2 - 14: Tendințe privind numărul de beneficiari admiși la tratament, în funcție de drogul principal, în perioada 2003-2023.....	38
Grafic 2 - 15: Distribuția cazurilor de urgențe datorate consumului de cannabis, în funcție de drogul utilizat în combinație cu acesta	40
Grafic 2 - 16: Tendințe înregistrate în cazuistica urgențelor medicale cauzate de consumul de cannabis (singular sau în combinație) comparativ cu ponderea acestora în numărul total de urgențe medicale, 2012-2023	43
Grafic 2 - 17: Caracteristici ale consumului de ecstasy în populația generală, GPS 2024...	44
Grafic 2 - 18: Dinamica consumului de ecstasy în populația generală și în populația tânără, GPS 2024.....	45
Grafic 2 - 19: Percepția populației generale asupra disponibilității ecstasy într-un interval de 24 ore, GPS 2024.....	46
Grafic 2 - 20: Dvs. considerați că a încerca ecstasy o dată sau de două ori prezintă?, GPS 2019.....	46
Grafic 2 - 21: Caracteristici ale consumului de cocaină/ crack în populația generală, GPS 2024	47
Grafic 2 - 22: Dinamica consumului de cocaină/ crack în populația generală și în populația tânără, GPS 2024.....	48
Grafic 2 - 23: În ultimele 12 luni, de câte ori v-a fost cocaină sau crack, fie în mod gratuit, fie pentru a cumpăra?, GPS 2024	48
Grafic 2 - 24: În ultimele 12 luni, când v-a fost oferit ultima dată cocaină sau crack, unde erați?, GPS 2024 (%)	49
Grafic 2 - 25: În ultimele 12 luni, cum ați obținut cocaină sau crack, ultima dată când ați consumat?, GPS 2024 (%)	49
Grafic 2 - 26: În ultimele 12 luni, de la cine ați obținut cocaină sau crack, ultima dată când ați consumat?, GPS 2024 (%)	49

Grafic 2 - 27: În ultimele 12 luni unde vă aflați când ați consumat ultima dată cocaină sau crack?, GPS 2024 (%)	50
Grafic 2 - 28: Percepția populației generale asupra disponibilității cocainei și crack-ului într-un interval de 24 ore, GPS 2024.....	50
Grafic 2 - 29: Dvs. considerați că a încerca cocaină sau crack o dată sau de două ori prezintă?, GPS 2024.....	51
Grafic 2 - 30: Caracteristici ale consumului de amfetamine în populația generală, GPS 2024	52
Grafic 2 - 31: Percepția populației generale asupra disponibilității amfetaminelor într-un interval de 24 ore, GPS 2024.....	52
Grafic 2 - 32: Caracteristici ale consumului de metamfetamine în populația generală, GPS 2024	54
Grafic 2 - 33: Tendințe privind numărul de beneficiari admiși pentru prima dată la tratament, în funcție de drogul principal, în perioada 2003-2023	55
Grafic 2 - 34: Distribuția cazurilor de urgențe datorate consumului de stimulanti, în funcție de drogul utilizat în combinație cu acesta	57
Grafic 2 - 35: Tendințe înregistrate în cazuistica urgențelor medicale datorate consumului de stimulanti (singular sau în combinație) comparativ cu ponderea acestora în numărul total de urgențe medicale, 2012 – 2023	60
Grafic 2 - 36: Caracteristici ale consumului de heroină în populația generală, GPS 2024 ...	61
Grafic 2 - 37: Percepția populației generale asupra disponibilității heroinei într-un interval de 24 ore, GPS 2024 (%)	61
Grafic 2 - 38: Atitudinea populației față de consumul de heroină, GPS 2024 (%).....	62
Grafic 2 - 39: Estimarea ratei (număr/ 1000 persoane) și a numărului de persoane care își injectează droguri în București, utilizând metoda multiplicatorilor, 2011 – 2023.....	62
Grafic 2 - 40: Distribuția cazurilor de urgențe datorate consumului de opiacee, în funcție de drogul utilizat în combinație cu acestea	65
Grafic 2 - 41: Tendințe înregistrate în cazuistica urgențelor medicale datorate consumului de opiacee (singular sau în combinație) comparativ cu ponderea acestora în numărul total de urgențe medicale, 2012 – 2023	68
Grafic 2 - 42: Caracteristici ale consumului de noi substanțe psihoactive în populația generală, GPS 2024	69
Grafic 2 - 43: Dinamica consumului de ecstasy în populația generală și în populația tânără, GPS 2024.....	70
Grafic 2 - 44: Distribuția prevalenței de-a lungul vieții, în funcție de categoria NSP, GPS 2024	70
Grafic 2 - 45: În ultimele 12 luni când v-au fost oferite ultima dată noi substanțe psihoactive unde erați?, GPS 2024	71
Grafic 2 - 46: În ultimele 12 luni, cum ați obținut noile substanțe psihoactive, ultima dată când ați consumat?, GPS 2024	71
Grafic 2 - 47: În ultimele 12 luni unde vă aflați când ați consumat ultima dată noi substanțe psihoactive?, GPS 2024	72
Grafic 2 - 48: Percepția populației generale asupra disponibilității noilor substanțe psihoactive într-un interval de 24 ore, GPS 2024.....	72
Grafic 2 - 49: Dvs. considerați că a încerca substanțe noi care imită efectele drogurilor ilegale o dată sau de două ori prezintă?, GPS 2024.....	72
Grafic 2 - 50: Tendințe privind numărul de beneficiari admiși la tratament, în funcție de drogul principal, în perioada 2009-2023.....	74
Grafic 2 - 51: Distribuția cazurilor de urgențe datorate consumului de NSP, în funcție de drogul utilizat în combinație cu acesta	75
Grafic 2 - 52: Evoluția urgențelor medicale datorate consumului de NSP (singular sau în combinație) comparativ cu ponderea acestora în numărul total de urgențe medicale, date comparate 2012-2023	78
Grafic 2 - 53: Caracteristici ale consumului de cocaină, la nivelul Municipiului București	80
Grafic 2 - 54: Caracteristici ale consumului de MDMA, la nivelul Municipiului București	81

Grafic 2 - 55: Caracteristici ale consumului de ketamină, la nivelul Municipiului București.. 82

Grafic 4- 1: Proporțiile persoanelor admise la tratament în anul 2023, în funcție de drogul principal consumat	107
Grafic 4 - 2: Tendințe ale numărului de clienți admiși la tratament, în funcție de drogul principal de consum, 2003-2023	115
Grafic 4 - 3: Tendințe ale numărului total de clienți admiși la tratament, respectiv ale numărului de clienți admiși pentru prima dată la tratament, 2003-2023	115
Grafic 4 - 4: Tendințe ale numărului total de clienți admiși la tratament ca urmare a consumului de opioide, respectiv orice drog, în perioada 2003-2023	116
Grafic 4 - 5: Tendințe ale numărului total de clienți admiși la tratament pentru consumul de heroină, respectiv pentru consumul oricărui tip de drog, date comparate 2003-2023	117
Grafic 4 - 6: Tendințe ale numărului total de clienți admiși la tratament ca urmare a consumului de cannabis, respectiv consumului oricărui drog ilicit, în perioada 2003-2023	117
Grafic 4 - 7: Tendințe ale numărului total de clienți admiși la tratament pentru consumului oricărui tip de drog, respectiv pentru consumul de NSP, 2003-2023	118
Grafic 4 - 8: Tendințe privind numărul de beneficiari admiși pentru prima dată la tratament, în funcție de drogul principal, în perioada 2003-2023	119
Grafic 4 - 9: Tendințe ale numărului de clienți aflați în tratament de substituție, 2011-2023	119

Grafic 6 - 1: Distribuția cazurilor de deces direct asociate consumului de droguri, în funcție de sexul persoanei decedate, date comparate 2001 - 2023	132
Grafic 6 - 2: Distribuția deceselor asociate direct consumului de droguri, pe categorii de vârstă (număr de cazuri) în anul 2023	132
Grafic 6 - 3: Evoluția intoxicațiilor cu opiacee în cazurile de decese asociate consumului de droguri, date comparate 2007 - 2023 (%)	134
Grafic 6 - 4: Evoluția detecțiilor de metadonă în cazurile de decese direct asociate consumului de droguri, date comparate 2006 - 2023	134
Grafic 6 - 5: Distribuția cazurilor de deces, în funcție de substanța detectată la examenele toxicologice, în perioada 2014-2023	135
Grafic 6 - 6: Distribuția deceselor asociate indirect consumului de droguri, pe categorii de vârstă (număr de cazuri) în anul 2023	136
Grafic 6 - 7: Distribuția cazurilor de decese asociate consumului de droguri, pe tipuri de decese (directe, indirecte), date comparate 2006-2023	137
Grafic 6 - 8: Distribuția lunară a deceselor asociate consumului de droguri, 2023 (nr. cazuri)	137
Grafic 6 - 9: Evoluția vârstei medii în cazul deceselor (directe și indirecte) asociate consumului de droguri, date comparate 2002-2023	138
Grafic 6 - 10: Distribuția cazurilor de urgență care au raportat consum de droguri ilicite, în funcție de categoria de substanțe consumate, 2023	142
Grafic 6 - 11: Distribuția cazurilor de urgență care au raportat consum de droguri ilicite, în funcție de vârsta persoanelor care au accesat serviciile de urgență, 2023	142
Grafic 6 - 12: Modelul consumului raportat pentru urgențele medicale datorate consumului de droguri ilicite, în funcție de categoria de substanțe consumate, 2023	143
Grafic 6 - 13: Distribuția urgențelor medicale ca urmare a consumului de substanțe psihoactive/ evoluția față de anul precedent, pe regiuni de dezvoltare economică, 2023 (număr cazuri/ %)	145
Grafic 6 - 14: Evoluția urgențelor medicale datorate consumului exclusiv de droguri ilicite, date comparate 2012-2022 (număr cazuri)	146
Grafic 6 - 15: Evoluția urgențelor medicale datorate consumului exclusiv de droguri ilicite, în funcție de categoria de substanțe consumate, date comparate 2014-2023	147
Grafic 6 - 16: Prevalența infectării cu HIV/ VHB/ VHC în rândul persoanelor care își injectează droguri, admise la tratament în anul 2023, (total populație și pe sexe)	152
Grafic 6 - 17: Numărul persoanelor care se declară testate și prevalența infectării cu HIV, VHB și VHC, în funcție de grupa de vârstă, 2023 (TDI)	152

Grafic 6 - 18: Numărul persoanelor care se declară testate și prevalența infectării cu HIV, VHB și VHC, în funcție de istoricul de injectare, 2023 (TDI).....	153
Grafic 6 - 19: Numărul persoanelor care se declară testate și prevalența infectării cu HIV, VHB și VHC, în funcție de tipul admiterii la tratament, 2023 (TDI).....	153
Grafic 6 - 20: Serviciile oferite persoanelor care își injectează droguri, depistate cu HIV în cadrul programelor de schimb de seringi derulate în municipiul București, în anul 2023 (number).....	158
Grafic 6 - 21: Serviciile oferite persoanelor care își injectează droguri, depistate cu VHC în cadrul programelor de reducere a riscurilor derulate în municipiul București, în anul 2023 (număr).....	160
Grafic 6 - 22: Prevalența infectării HIV/VHB/VHC în studiile BSS 2009 - 2023	162
Grafic 6 - 23: Comorbidități (%), BSS 2023.....	162
Grafic 6 - 24: Practici de injectare în rândul persoanelor care și-au injectat droguri în ultimele 30 zile anterioare participării la studiu (%), BSS 2023	164
Grafic 6 - 25: Comportamente sexuale în rândul persoanelor care își injectează droguri (%) BSS 2023	164
Grafic 6 - 26: Tendințe în calea de transmitere HIV în România, în perioada 2007-2023 (nr. cazuri)	166
Grafic 6 - 27: Prevalența infectării cu VHB, VHC și HIV, în rândul persoanelor care își injectează drogul principal de consum, admiși în serviciile de tratament specializat, date comparate 2004 - 2023 (%).....	167
Grafic 6 - 28: Prevalența infectării cu HIV în rândul persoanelor care își injectează drogul principal de consum, admise la tratament în funcție de numărul celor testați și statusul pozitiv declarat, date comparate 2008-2023	167
Grafic 6 - 29: Prevalența infectării cu VHB în rândul persoanelor care își injectează drogul principal de consum, admise la tratament în funcție de numărul celor testați și statusul pozitiv declarat, date comparate 2008-2023	168
Grafic 6 - 30: Prevalența infectării cu VHC în rândul persoanelor care își injectează drogul principal de consum, admise la tratament în funcție de numărul celor testați și statusul pozitiv declarat, date comparate 2008-2022	168
Grafic 6 - 31: Prevalența infectării cu VHB, VHC și HIV în rândul persoanelor care își injectează droguri, beneficiare ale programelor de reducere a riscurilor, date comparate 2012 – 2023 (%).....	169
Grafic 6 - 32: Prevalența infectării cu HIV în rândul persoanelor care își injectează droguri beneficiare ale programelor de reducere a riscurilor, în funcție de numărul de teste efectuate și statusul pozitiv rezultat, date comparate 2012 - 2023.....	169
Grafic 6 - 33: Prevalența infectării cu HVB în rândul persoanelor care își injectează droguri beneficiare ale programelor de reducere a riscurilor, în funcție de numărul de teste efectuate și statusul pozitiv rezultat, date comparate 2012-2023	170
Grafic 6 - 34: Prevalența infectării cu HVC în rândul persoanelor care își injectează droguri beneficiare ale programelor de reducere a riscurilor, în funcție de numărul de teste efectuate și statusul pozitiv rezultat, date comparate 2012-2023	170
Grafic 6 - 35: Evoluția numărului de seringi distribuite și a numărului de beneficiari unici, în perioada 2012-2022	175
Grafic 7 - 1: Situația cantităților de droguri confiscate, aflate în scădere în anul 2023, față de anul 2022	180
Grafic 7 - 2: Situația cantităților de droguri confiscate, aflate în creștere în anul 2023, față de anul 2022	181
Grafic 7 - 3: Situația numărului de capturi de droguri (heroină, cocaină, canabis iarbă, fragmente vegetale cu THC, MDMA, NSP și medicamente cu conținut stupefiant), în funcție de cantitățile confiscate, în anul 2023	184
Grafic 7 - 4: Dinamica confiscărilor de droguri (kilograme), în perioada 2013 – 2023	185
Grafic 7 - 5: Ponderea principalelor tipuri de droguri din cantitatea totală de droguri (exprimate în kg), confiscată în anul 2023	185

Grafic 7 - 6: Situație comparativă – cantități totale (kilograme) de droguri confiscate vs cantități semnificative capturate, în perioada 2014 – 2023.....	186
Grafic 7 - 7: Evoluția cantității totale (kilograme) de droguri confiscate vs cantități semnificative capturate, în perioada 2014 – 2023	186
Grafic 7 - 8: Dinamica numărului de capturi pe tip de drog, în perioada 2013 – 2023	187
Grafic 7 - 9: Evoluția capturilor/ cantităților principalelor tipuri de droguri, în perioada 2019 – 2023	188
Grafic 7 - 10: Evoluția cantităților de iarbă de canabis confiscate vs numărul capturilor de iarbă de canabis, în perioada 2014 – 2023.....	189
Grafic 7 - 11: Evoluția cantităților de rezină de canabis confiscate vs numărul capturilor de rezină de canabis, în perioada 2014 – 2023	189
Grafic 7 - 12: Evoluția cantităților de masă plante de canabis confiscate vs numărul capturilor de masă plante de canabis, în perioada 2014 – 2023.....	190
Grafic 7 - 13: Evoluția cantităților de cocaină confiscate vs numărul capturilor de cocaină, în perioada 2014 – 2023.....	190
Grafic 7 - 14: Evoluția confiscărilor de comprimate de tip droguri sintetice, în perioada 2014 – 2023	191
Grafic 7 - 15: Evoluția capturilor și confiscărilor de comprimate de MDMA vs capturi și confiscări semnificative de MDMA, în perioada 2019 – 2023.....	192
Grafic 7 - 16: Evoluția dozelor de LSD confiscate vs numărul capturilor de LSD, în perioada 2014 – 2023	192
Grafic 7 - 17: Evoluția cantităților de heroină confiscate vs. numărul de capturi de heroină realizate, în perioada 2014 – 2023	193
Grafic 7 - 18: Evoluția cantităților de metadonă (comprimate) confiscate vs. numărul de capturi de metadonă realizate, în perioada 2018 – 2023.....	194
Grafic 7 - 19: Evoluția capturilor de benzodiazepine (cp), în perioada 2018 – 2023.....	194
Grafic 7 - 20: Evoluția prețului minim și maxim al drogurilor vândute cu amănuntul, în perioada 2017–2023 (în Euro/ gram, comprimat sau pentru o doză)	196
Grafic 7 - 21: Evoluția purității minime vs. maxime a drogurilor (%) în România, în perioada 2016 – 2023	197
 Grafic 8 - 1: Evoluția proporției numărului de persoane condamnate prin raportare la numărul total al persoanelor trimise în judecată și a proporției numărului de persoane trimise în judecată prin raportare la numărul total al persoanelor cercetate, în perioada 2008 – 2023	199
Grafic 8 - 2: Distribuția dosarelor soluționate, în 2023, în funcție de tipul soluției dispuse (%)	199
Grafic 8 - 3: Evoluția numărului de grupări infracționale identificate și a numărului de persoane implicate în aceste grupări 2012 – 2023	200
Grafic 8 - 4: Evoluția numărului de persoane condamnate pentru infracțiuni la regimul drogurilor, în funcție de vârstă, în perioada 2008 - 2023.....	201
Grafic 8 - 5: Ponderea persoanelor condamnate, în anul 2023, pentru săvârșirea de infracțiuni prevăzute de Legea nr. 143/2000, în funcție de tipul de infracțiuni comise din totalul persoanelor condamnate (%), comparativ cu anul 2022	202
Grafic 8 - 6: Dinamica situației cauzelor penale instrumentate de parchete, în perioada 2008 – 2023	202
Grafic 8 - 7: Situația dosarelor soluționate în funcție de tipul soluției dispuse (%), față de anii 2020 – 2023	203
Grafic 8 - 8: Evoluția proporției de cauze soluționate, în funcție de tipul soluției, în perioada 2008 – 2023	203
Grafic 8 - 9: Situația soluțiilor date în cadrul dosarelor penale instrumentate la nivelul structurilor teritoriale ale D.I.I.C.O.T., în anul 2023, comparativ cu anul 2022.....	205
Grafic 8 - 10: Evoluția numărului de persoane cercetate de către parchete și a numărului de persoane trimise în judecată pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor și precursorilor, în perioada 2008-2023.....	207

Grafic 8 - 11: Evoluția numărului de persoane trimise în judecată prin raportare la numărul total al persoanelor cercetate de către parchet, în perioada 2008- 2023 (%)	207
Grafic 8 - 12: Ponderea numărului de persoane trimise în judecată prin raportare la numărul total al persoanelor cercetate la nivelul structurilor teritoriale D.I.I.C.O.T., în anul 2023 (%)	208
Grafic 8 - 13: Numărul persoanelor trimise în judecată prin raportare la numărul total al persoanelor cercetate la nivelul structurilor teritoriale D.I.I.C.O.T. – Situație comparativă 2022–2023 (%).....	208
Grafic 8 - 14: Evoluția numărului de persoane condamnate pentru infracțiuni la regimul drogurilor, în perioada 2007 - 2023.....	209
Grafic 8 - 15: Evoluția numărului persoanelor cercetate, trimise în judecată și condamnate, în perioada 2008 – 2023.....	210
Grafic 8 - 16: Evoluția numărului de persoane condamnate pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 2 din Legea 143/2000 și a ponderii acestui indicator din totalul persoanelor condamnate pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor, în perioada 2008 – 2023	210
Grafic 8 - 17: Evoluția numărului de persoane condamnate pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 4 din Legea 143/2000 și a ponderii prin raportare la numărul total al persoanelor condamnate pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor, în perioada 2008 – 2023	212
Grafic 8 - 18: Evoluția numărului de persoane minore condamnate pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor, prevăzute de art. 2 și art. 4 din Legea 143/2000, în perioada 2008 –2023	212
Grafic 8 - 19: Evoluția numărului de persoane condamnate la pedeapsa închisorii, în perioada 2008 – 2023	213
Grafic 8 - 20: Proportia numărului persoanelor condamnate la pedeapsa închisorii, în funcție de tipul pedepsei în anul 2023	214
Grafic 8 - 21: Evoluția comparativă a numărului de persoane condamnate la pedeapsa închisorii cu executare, cu suspendarea executării sub supraveghere și pentru care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei închisorii în perioada 2006 – 2023.....	215
Grafic 8 - 22: Persoane condamnate la art. 4 din Legea nr. 143/2000, în perioada 2011 – 2023	216
Grafic 8 - 23: Evoluția pedepselor aplicate pentru infracțiuni la regimul drogurilor, în perioada 2016 – 2023	217
Grafic 8 - 24: Evoluția numărului de infracțiuni la regimul conducerii unui vehicul sub influența substanțelor psihoactive, în perioada 2007 - 2023.....	217
Grafic 8 - 25: Situația persoanelor arestate preventiv care la data încarcerării în centru au declarat că sunt consumatoare de substanțe stupefiante și psihotrope, în funcție de tipul de infracțiune comisă, în perioada 2011 – 2023	219
Grafic 8 - 26: Evoluția numărului de persoane puse sub urmărire, în perioada 2007– 2023	220
 Grafic 9 - 1: Repartizarea efectivului de deținuți în funcție de situația juridică, în anul 2023....	223
Grafic 9 - 2: Evoluția ponderii de deținuți recidiviști, din totalul populației încarcerate la nivel național, în perioada 2009-2023	224
Grafic 9 - 3: Evoluția numerică și procentuală a deținuților care au săvârșit infracțiuni la regimul drogurilor, în perioada 2010-2023.....	225
Grafic 9 - 4: Evoluția indicatorilor (număr și procent) privind consumatorii de droguri autodeclarați, comparativ cu cea a populației penitenciare, în perioada 2008-2023	225
Grafic 9 - 5: Distribuția procentuală a populației de consumatori de droguri autodeclarați, în funcție de drogul consumat (%), 2009-2023.....	226
Grafic 9 - 6: Dinamica populației de consumatori de droguri autodeclarați, în funcție de calea de administrare a drogului (%), 2009-2023.....	227
Grafic 9 - 7: Evoluția populației încarcerate, în funcție de bolile infecțioase identificate (număr), în perioada 2022-2023	228

Grafic 9 - 8: Numărul deținuților consumatori de droguri cu boli infecțioase în rândul populației de deținuți cu boli infecțioase, în funcție de virusul identificat, 2023.....	229
Grafic 9 - 9: Evoluția ponderii deținuților cu boli infecțioase care s-au declarat sau au fost identificați ca fiind persoane consumatoare de droguri, în rândul populației cu boli infecțioase, aflate în unitățile penitenciare, în perioada 2018-2023.....	229
Grafic 9 - 10: Distribuția deținuților consumatori de droguri cu tratament psihiatric, în funcție de drogul consumat (%), 2023.....	232
Grafic 9 - 11: Distribuția deținuților consumatori de droguri aflați în servicii în anul 2023, în funcție de anul admiterii la tratament (%).....	234
Grafic 9 - 12: Evoluția numărului de beneficiari ai programului substitutiv cu metadonă, în perioada 2008-2023	234
Grafic 9 - 13: Distribuția persoanelor consumatoare de droguri aflate în servicii de asistență în anul 2023, în mediu privativ de libertate, în funcție de vârsta la admiterea la tratament (%)	235
Grafic 9 - 14: Distribuția deținuților consumatori de droguri aflați în servicii de asistență în anul 2023, în mediu privativ de libertate, în funcție de vârsta la debutul în consumul de droguri (%)	235
Grafic 9 - 15: Distribuția consumatorilor de droguri aflați în servicii de asistență în anul 2023 în mediul privativ de libertate, în funcție de tipul drogului principal (%)	236
Grafic 9 - 16: Distribuția persoanelor consumatoare de droguri aflate în servicii de asistență în anul 2023 în mediul privativ de libertate, în funcție de calea cea mai frecventă de administrare a drogului principal în ultimele 30 zile de consum (%)	237
Grafic 9 - 17: Distribuția persoanelor consumatoare de droguri aflate în servicii de asistență în anul 2023 în mediul privativ de libertate, în funcție de frecvența consumului de droguri în ultimele 30 zile anterioare admiterii la tratament (%)	238
Grafic 9 - 18: Evoluția numărului de deținuți care au finalizat programul tip <i>Comunitate terapeutică</i> în intervalul 2011-2023.....	240
Grafic 9 - 19: Evoluția cazurilor de descoperire a substanțelor susceptibile de a fi stupefiante, în funcție de momentul în care a avut loc descoperirea, în perioada 2010-2023.....	244

LISTA TABELELOR

Tabel 1 - 1: Interpelări și întrebări parlamentare, care au vizat subiecte referitoare la fenomenul drogurilor 2023.....	9
Tabel 1 - 2: Cheltuieli publice angajate în anul 2023 pentru domeniul drogurilor	26
Tabel 2 - 1: Caracteristici ale admiterilor cauzate de consumul de cannabis	36
Tabel 2 - 2: Caracteristici ale cazuisticii de urgență cauzate de consumul de cannabis	41
Tabel 2 - 3: Caracteristici ale cazuisticii de urgență cauzate de consumul de cannabis	42
Tabel 2 - 4: Caracteristici ale cazuisticii de urgență cauzate de consumul de stimulanti	58
Tabel 2 - 5: Caracteristici ale cazuisticii de urgență cauzate de consumul de stimulanti	59
Tabel 2 - 6: Caracteristici ale cazuisticii de urgență cauzate de consumul de cannabis	66
Tabel 2 - 7: Caracteristici ale cazuisticii de urgență cauzate de consumul de cannabis	67
Tabel 2 - 8: Caracteristici ale cazuisticii de urgență datorate consumului de NSP	76
Tabel 2 - 9: Caracteristici ale cazuisticii de urgență datorate consumului de NSP	77
Tabel 4 - 1: Rețeaua de unități de tratament ambulatoriu (număr total de unități și beneficiari).....	97
Tabel 4 - 2: Serviciile de tratament pentru consumul de droguri, în funcție de tipul furnizorului.....	98
Tabel 4 - 3: Caracteristicile consumatorilor de droguri care au beneficiat de asistență în sistemul de tratament ambulatoriu, în anul 2023	101
Tabel 4 - 4: Caracteristicile centrelor rezidențiale	102

Tabel 4 - 5: Caracteristicile consumatorilor de droguri care au beneficiat de asistență în sistemul rezidențial, în anul 2023.....	104
Tabel 4 - 6: Caracteristicile consumatorilor de droguri care au beneficiat de asistență, în anul 2023	106
Tabel 4 - 7: Beneficiari aflați în tratament, în anul 2023	107
Tabel 4 - 8: Disponibilitatea intervențiilor de bază în unitățile de tratament de tip ambulatoriu	110
Tabel 4 - 9: Disponibilitatea intervențiilor de bază în unitățile de tratament de tip rezidențial	111
Tabel 6 - 1: Caracteristici ale persoanelor care s-au prezentat la secțiile de urgență pentru probleme medicale datorate consumului de droguri ilicite (consum singular sau mixt), 2023	144
Tabel 6 - 2: Caracteristici ale consumatorilor de droguri injectabile, cazuri notificate de infectare cu HIV/SIDA, 2023	149
Tabel 6 - 3: Caracteristicile persoanelor care au declarat că și-au injectat drogul principal de consum în ultimele 30 zile anterioare admiterii la tratament, admise în sistemul de asistență în anul 2023.....	151
Tabel 6 - 4: Caracteristicile persoanelor consumatoare de droguri injectabile, înregistrate în programele de reducere a riscurilor în anul 2023.....	156
Tabel 6 - 5: Caracteristicile persoanelor consumatoare de droguri injectabile depistate cu HIV în cadrul programelor de reducere a riscurilor derulate în municipiul București, în anul 2023	157
Tabel 6 - 6: Caracteristicile persoanelor care își injectează droguri depistate cu VHB în cadrul programelor de reducere a riscurilor în municipiul București, 2023	158
Tabel 6 - 7: Caracteristicile persoanelor care își injectează droguri depistate cu VHC în cadrul programelor de reducere a riscurilor în municipiul București, 2023	159
Tabel 6 - 8: Prevalența infectării cu HIV/VHB/VHC, BSS 2023	161
Tabel 6 - 9: Caracteristicile persoanelor care își injectează droguri, infectate cu HIV/VHB/VHC, BSS 2023.....	163
Tabel 6 - 10: Rezultatele comparate ale celor șase studii de tip Anchetă comportamentală și serologică în rândul persoanelor care își injectează droguri	165
Tabel 7 - 1: Situația drogurilor ilicite confiscate la nivel național, în perioada 2019 – 2023, în funcție de tipul de drog	187
Tabel 7 - 2: Situația cantităților de N.S.P. confiscate, precum și a numărului capturilor de N.S.P. în perioada 2019 – 2023.....	193
Tabel 7 - 3: Alte medicamente confiscate în anii 2022 - 2023.....	195
Tabel 8 - 1: Distribuția la nivel teritorial a dosarelor soluționate, în funcție de tipul soluției, pentru anii 2022 – 2023	206
Tabel 8 - 2: Situația persoanelor arestate preventiv care la data încarcerării în centru au declarat că sunt consumatoare de substanțe stupefiante și psihotrope, în funcție de tipul de infracțiune comisă, în perioada 2011– 2023	218
Tabel 9 - 1: Structura efectivelor de deținuți pe sexe și categorii de vârstă, în perioada 2010-2023	223
Tabel 9 - 2: Caracteristicile populației de deținuți foști consumatori de droguri, identificați cu VHC, VHB sau HIV, 2023	231

LISTA HĂRȚILOR

Harta 2 - 1: Repartiția geografică a cazurilor de urgență cauzate de consumul de canabis (singular sau în combinație), analiză comparativă 2022 – 2023.....	39
Harta 2 - 2: Repartiția geografică a cazurilor de urgență cauzate de consumul de stimulanti (singular sau în combinație), analiză comparativă 2022 – 2023.....	57
Harta 2 - 3: Repartiția geografică a cazurilor de urgență cauzate de consumul de opiacee (singular sau în combinație) analiză comparativă 2022 – 2023.....	64
Harta 2 - 4: Repartiția geografică a cazurilor de urgență cauzate de consumul de NSP (singular sau în combinație), analiză comparativă 2022 – 2023.....	75
 Harta 6 - 1: Distribuția națională a unităților medicale spitalicești, 2023	140
Harta 6 - 2: Repartiția geografică a cazurilor de urgență cauzate de consumul de droguri ilicite, analiză comparativă 2022-2023.....	145

COLECTIVUL DE REDACȚIE:

Georgiana Ramona Dabija – *Director Agenția Națională Antidrog*
Cătălin Valentin NEGOI-NIȚĂ – *Director adjunct Agenția Națională Antidrog*

Contribuția pe capitole:

Capitolul 1 - CONTEXTUL NAȚIONAL ȘI POLITICILE ÎN DOMENIU

- Șef SASPP, Paula FRUSINOIU, filolog
- Mihaela PORUMB, specialist în științe juridice, doctor în sociologie
- Claudia COSTESCU, specialist în științe juridice

Capitolul 2 - PRINCIPALELE DROGURI CONSUMATE ÎN ROMÂNIA

- Șef ORDT Ruxanda ILIESCU, bioinginer medical, doctor în sociologie
- Milica GEORGESCU, sociolog, doctor în sociologie
- Bogdan GHEORGHE, medic

Capitolul 3 - PREVENIRE

- Șef SRCD, Monica NECULA, asistent social
- Radu POP, specialist în științe juridice

Capitolul 4 - TRATAMENT

- Șef ORDT Ruxanda ILIESCU, bioinginer medical, doctor în sociologie
- Milica GEORGESCU, sociolog, doctor în sociologie

Capitolul 5 - BUNE PRACTICI ÎN DOMENIUL REDUCERII CERERII DE DROGURI

- Șef SRCD, Monica NECULA, asistent social
- Radu POP, specialist în științe juridice

Capitolul 6 - CONSECINȚE ALE CONSUMULUI DE DROGURI ÎN PLANUL SĂNĂTĂȚII ȘI RĂSPUNSURI

- Șef ORDT Ruxanda ILIESCU, bioinginer medical, doctor în sociologie
- Milica GEORGESCU, sociolog, doctor în sociologie
- Bogdan GHEORGHE, medic
- Valentina ȘTEFAN, psiholog

Capitolul 7 - PIAȚA DROGURILOR

- Șef SMROD, Radu IONESCU, specialist în științe juridice
- Milica GEORGESCU, sociolog, doctor în sociologie

Capitolul 8 - INFRAȚIONALITATEA LA REGIMUL DROGURILOR

- Șef SMROD, Radu IONESCU, specialist în științe juridice
- Georgiana FILIMON, specialist în științe juridice

Capitolul 9 - CONSUMUL DE DROGURI ÎN PENITENCIAR

- Șef ORDT Ruxanda ILIESCU, bioinginer medical, doctor în sociologie
- Viviana GEORGESCU, sociolog, doctor în sociologie